

REVISTA PROFESORI DE 10

Numarul 3
București 2024

ISSN 3044-8654 ISSN-L 3044-8654

ProfesoriDe10.ro
Platforma educațională

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNĂȚIONAL

**SIMPOZION INTERNAȚIONAL
și
CONCURS ȘCOLAR INTERNAȚIONAL**

**„BUCURIA ÎNVIERII –
Tradiții și obiceiuri de
Florii și de Paște”**

Ediția a VIII-a

MARTIE 2024

Cuprins

Adam Adrian	9
Adascalitei Dumitru Andrei	12
Albici Zenobia.....	15
Albu Gabriela	18
Alecu-Slave Nicoleta.....	19
Amortitoaiei Laura	21
Ana Constanta Claudia	23
Antonescu Ligia	26
Arjoca Ana Maria	28
Arsene Constanta-Nicoleta	31
Babaru Anda	35
Babescu Lacramioara	37
Baitan Angelica.....	39
Balan Cornelia Dorina	41
Balan Doina Laura	44
Balint Zsuzsa.....	46
Baluta Izabela Roberta	49
Bara Silvia	52
Biliuta Inga	55
Blajan Mihaela-Neluta	59
Bleoanca Ioana.....	62
Borlovan Natalia Simona.....	65
Borz Maria.....	67
Botic Carmen Simona.....	69
Bozgan Adriana Aurelia.....	73
Bozon Alina, Costachel Nicoleta.....	77
Bratosin Cristina	80
Brotac Daniela, Matei Georgeta.....	84
Bruja Carmen-Vasilica	86
Budai Gabriela.....	89
Budusan Dana, Lendel Ioana Maria	92
Butnaru Alexandra	94
Butuza Daniela	96
Cacenco Catalina, Fotu Stefania Neta	98
Campan Gabriela.....	101

Caragop Chirata.....	104
Cheia Iulia-Claudia	107
Chiojdoiu Maria.....	110
Chipaila Mihai	112
Chirila Florentina.....	114
Chis Nicoleta	116
Chis Simona Silvia.....	119
Ciobanu Costel Daniel.....	122
Ciobanu Valentina	124
Ciolan-Neag Cristina.....	127
Cirstea Ioana	129
Ciubotariu Beatrice	131
Ciuperceanu Marian.....	134
Clim Cristina, Pintilie Raluca.....	138
Cobiac Angela.....	141
Cojocariu Minodora	143
Coman Iuliana Adriana.....	144
Coman Vasilica	146
Comanese Silvia	148
Copos Elena.....	149
Cornea Marinela	151
Coroi Monica, Nadiu Monica	153
Cotoi Marinela Angela, Pop Alina Mariana.....	156
Cozma Adrian.....	159
Craciun Daniela	162
Craciun Ionut.....	165
Cristea Nicoleta Florentina.....	168
Csata Ildikó	170
Csiki Ildiko Maria.....	172
Dabija Claudia	174
Dalos Anamaria.....	184
Daraban Sabina Alexandra	187
Della Sultana	189
Derban Florentina	191
Dinu Titiana Sabina	194
Dobre Cristina	195
Doroftei Andreea	198

Dragan Daniela Manuela.....	201
Dragomir Corina-Florica.....	203
Enache Adrian, Boro Florina Simona.....	204
Fabian Natalia	206
Fanica Daniel.....	211
Farkas Maria Rodica	215
Fasie Romulus	218
Fit Melania	221
Frunza Irina	224
Gagea Mihaela	227
Galbenu Razvan	231
Gana Marta	233
Ganga Ana-Maria	235
Gavrila Raluca.....	237
Georoceanu Catalina Elena.....	239
Gomoescu Erfily	241
Gongea Alina.....	245
Gora Nicoleta Luminita	247
Gordan Crina Daciana	249
Greab Laura Maria, Muresan Ancuta Mihaela.....	251
Gyorgy Loredana Mariana.....	253
Hanek Rita-Brighite	255
Ietcu Elena.....	257
Ilea Tekla	261
Iliuta Manuela.....	270
Ionascu Ana.....	275
Ionescu Corina	278
Ionescu Dorina Mihaela.....	280
Iordache Daniela.....	283
Iuga Mihaela.....	285
Ivan Simina.....	288
Ivanescu Eliana.....	293
Juncu Cerasella Natalia	296
Jurje Loredana Maria	299
Kristof Mihaela.....	302
Lacatusu Alexandra Laura	304
Lapusneanu Luminita.....	306

Laslau Diana	308
Laszlo Judith	309
Lazau Florina Nicoleta	313
Leach Adela, Stan Iuliana Georgeta	316
Leonte Maria Doina	319
Lican Carmen.....	322
Liea Aurora	325
Luca Marius-Iulian.....	328
Macelaru Mihaela	331
Maltin Ramona.....	333
Margarit-Baraitaru Monica	336
Martiniuc Maria	338
Mataringa Gabriela	342
Mateescu Iuliana-Alina	345
Mera Mariana	347
Merce Sanda	350
Mihai Dior Larisa Nicole	353
Mihaila Daniela	355
Milicici Anisoara	358
Mitroi Ramona	360
Miu Eugenia-Simona	363
Mudure Adina	366
Nedelcu Mihaela	376
Oancea Maria.....	378
Oarga Daniela.....	380
Ojog Pascu Monica.....	382
Olteanu Gigi Mirel.....	392
Oplean Raluca Georgiana.....	394
Oplean Viorela	397
Orzanica Raluca Mihaela	400
Pap Camelia.....	401
Pascu Maria-Cristina	403
Pascu Oana.....	405
Paslaru Mihaela.....	408
Pavel Maria Adriana	410
Perjariu Paula	414
Persinaru Sorina	422

Pestritu Angela	425
Petcu Laura Gratiela	428
Petrariu Luciana	431
Petruse Alexandra Carla	434
Pinko Loredana Mihaela	436
Pittman Katalin.....	441
Pop Alina-Cosmina	443
Pop Antonia.....	455
Popa Adriana.....	459
Popa Dana Maria.....	461
Puscasu Oana Nicoleta.....	464
Ranta Florina Ioana	468
Revnic Angela Alexandra	470
Ristei Loredana-Mihaela	497
Roman Anca	500
Rusu Catalina.....	507
Sabau Corina	511
Sala Ioana	514
Salajan Mariana	516
Scheau Adriana Ioana	519
Serban Anita Constantina	523
Serban Liliana.....	526
Seulean Augustin-Valentin	529
Simina Olga	531
Simion Liliana	533
Simion-Blanda Elena	536
Sporneac Catalina	539
Stavre Camelia	542
Stecoza Paula Ramona	544
Stefan Melania Andreea	547
Stefanescu Ioana Mirela.....	550
Streinu Florina Loredana.....	552
Tanase Maria.....	554
Tanciu Camelial	556
Tarnauca Elena-Alexandra.....	558
Tehanciuc Stefan Nicolae	562
Teodorescu Gabriel-Dumitru.....	564

Teodorescu Mihai-Cristian	567
Toea Lucica	570
Toma Iuliana	572
Tomescu Elena	576
Trinca Anisoara Antigona	579
Tritoiu Cleopatra	582
Tudor Teodora	585
Tufisi Elena Ionela	587
Turnea Alina	589
Ungureanu Lavinia	596
Vaida Florentina – Mariana	601
Vasai Benone Paul	603
Vasile Catalina Maria	606
Vasluianu Florentina	608
Vasluianu Sorina	612
Vlaicu Octavia	614
Zamfir Aurora-Alina	617
Zanfir Mihaela	620

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ÎN JOIA MARE

Prof. ADAM ADRIAN

Liceul Teoretic „Petre Pandrea” Balș-Olt

Joia Mare este cunoscută în funcție de zonă cu numele de Joi Marele sau Joi Mari (în Moldova, Oltenia, Muntenia, Banat, Transilvania), Joia Patimilor (Bucovina), Joia Neagră (Dobrogea) sau chiar Joimărică (Muntenia). Joia Mare reprezintă ultima zi de joi din Păresimi (Postul Mare) sau Joia din Săptămâna Patimilor și dinaintea Paștilor, sărbătoarea creștină a Cinei cea de Taină, conform Evangheliei, prilej de a fi repectate anumite tradiții de-a lungul timpului.

În această zi, fetele și femeile din Muntenia aveau un ultim prilej de a toarce lâna sau cânepa. Cele mai leneșe sau care nu-și coseau până atunci cămăși noi de Paști avea de suferit din cauza Joimăriței. Dar cine este aceasta?

Conforma mitologiei românești, Joimărița sau Joimărica este o ființă imaginară cu înfățișare de femeie hâdă și înfricoșătoare, având capul uriaș, părul lung și despletit, dinții lați, gura mare și căscată, soră cu Muma Pădurii.

Joimărița sau Joimărica a fost în tradiția precreeștină o zeitate a morții care avea în grijă focurile din Joia Mare, aprinse în cinstea strămoșilor, dar a devenit un personaj justițiar, care luptă împotriva lenei. Ea care supraveghează hărnicia oamenilor, mai ale în ceea ce privește torsul și țesutul.

Joimărița, nu făcea rău oamenilor, dar o dată pe an și anume în Joia Mare trecea pe la nevestele tinere și pe la fetele mari și să le întrebe ce au făcut peste iarnă, dacă au tors fuiorul, au țesut pânda, dacă au aprins focurile etc. Joimărița pleca dis-de-dimineață prin sate cu câte un hârb plin de jar în mână ca să caute fetele și nevestele leneșe. Când le găsea le muștra aspru, le batjocorea, ba, mai mult, le ardea cânepa rămasă netoarsă le bătea peste mâine, le ardea unghiile și degetele, ba chiar pe cele mai leneșe le ducea la ea acasă și le mânca. Cele aflate în necaz, când știau că vine Joimărița, puneau la fereastră un crâmpei de pânză din anul trecut, iar câlților și feștilor le dădeau foc, ca să nu aibă Joimărița motiv să le pedepsescă atunci când le cerceta dacă au muncit. Cu toate acestea, Joimărița știa tot ce au făcut și de aceea începea să cânte prin curte, pedepsindu-le când le cerceta munca.

Femeile din Bucovina și Moldova, începând cu Joia Mare până la Înălțarea Domnului, nu torceau, nu coseau și nu spălau cămăși pentru binele pomilor și semănăturilor, pentru a se feri de grindină și de secetă. Tot cu nelucrare în casă întâmpinau femeile Joi Marele, așa cum numeau ele această sărbătoare. Tot în Bucovina se gătea borș, fiindcă se spunea că borșul umplut atunci nu se strica tot anul sau dacă cineva era bătut în acea zi avea tot anul semne pe trup.

În Transilvania, pasca se cocea miercurea în Săptămâna Mare și se sfințea a doua zi, în Joia Mare sau Joia Verde, iar resturile erau amestecate cu nutreț și date animalelor, pentru ca binecuvântarea Domnului să se aplece și asupra lor. Tot în Transilvania era credința că dacă se puneau cloști în Joia Mare, ieșeau doar cocoși.

În Banat, dimineața se lua o oglindă și o cămașă din casă și de puneau sub un pom tânăr și verde, de preferință un păr, să răsară soarele peste ele pentru a putea face peste an farmece și descântece.

În Transilvania și Banat nu era bine ca oamenii să doarmă în ziua de Joia Mare, căci acela care dormea rămânea leneș și fără rost tot anul; în Moldova mai cu seamă, dacă o femeie era prinsă de Joimăriță dormind, era pedepsită să rămână neputincioasă de a mai lucra un an întreg, până la următoarea Joi Mari. Un alt obicei din aceste zone, probabil moștenit de la strămoșii daci, era acela de a face cununi pentru fiecare membru al familiei, după care se aruncau pe acoperișul casei, pentru a vedea în funcție de cum cădeau, dacă cineva putea să moară în timpul anului.

Joia Mare este considerată la români o zi binefăcătoare și apărătoare a celor care au murit, de aceea, în Oltenia și Muntenia, se credea că cei răposați vin pe la casele lor în fiecare an începând cu această zi și până la sărbătoarea Moșilor, adică până în sâmbăta dinaintea Rusaliilor sau a Dumincii Mari. În timpul acesta se așează la strașina casei ori în alte locuri, iar când pleacă se fac împărțeli de plecarea sufletelor, adică se dau colaci și oale de pomană, pentru a pleca mulțumiți cu ce au căpătat.

De obicei, în Joia Mare nu era cald afară, astfel că oamenii făceau focuri dimineața și seara în curtea casei, pentru ca cei răpsați să poată sta fără să le fie frig. Focul era făcut din surcele, bozii uscate, lemn de alun adus cu o zi înainte din pădure special pentru acest scop. Lemnele nu se tăiau cu toporul sau cu alte ustensile, ci erau rupte cu mâna, erau aduse tot timpul până acasă în spate sau pe cap fără să fie puse jos. În bățătură erau sprijinite de gard sau de altceva și erau lăsate până a a doua zi dimineața.

Unii oameni, după ce făceau focul, puneau în apropiere unul sau mai multe scune pe care așterneau pături (în Gorj), alții le tămâiau și turnau apă pe lângă ele pentru pomenirea morților (în Dâmbovița). Credința oamenilor era că cei morți veneau și se așezau în jurul focului aprins, unii pe scaune, alții pe jos, să se încălzească și beau apă.

După ce se a făcea focul, unele gospodine făceau turte de făină crestate pe margini, numite pâinea uitaților, iar altele un colac, pe care le dădeau de regulă celui ce se trezea primul și făcea focul (în Dâmbovița) sau unui băiat (în Olt). În Gorj, femeile făceau mai mulți colaci, pe care-i dădeau de pomană pentru sufletele morților din familie. În Buzău, de Joia Mare fiecare față sau femeie trebuiau să umple trei cobilițe de apă și să stropească iarba, o parte pentru pomenirea morților și o altă parte pentru ca anul să fie îmbelșugat. Alte femei se trezeau dimineața, scoteau apă și vărsau câteva ciuturi lângă fântână, apoi lua un vas cu apă, mergeau la cimitir și stropeau mormintele, ca cei din cealaltă lume să bea apa în ziua de Paști.

În toate regiunile românești se aprind focuri (focurile, luminișche) pentru ca toți cei trecuți în lumea cealaltă să se încălzească, inclusiv la mormintele lor. De altfel, se credea că de la Joi Mari până la Rusalii, raiul și iadul sunt deschise, iar sufletele vin acasă pentru a petrece în familie și se întorc după aceea la cimitir pentru odihnă.

Nunta sau măritarea urzicilor este, de asemenea, o credință care este asociată sărbătorii de Joi Mari, deși există variante asociate Floriilor sau Bunei-Vestiri. Prin această sărbătoare se înțelegea înflorirea urzicilor, perioada când se puteau prepara și momentul când făceau flori, deci

nu erau bune de mâncat. „Urzica se dă în gura foamei” spunea un proverb, adică românii, mai ales cei nevoiași, își astâmpărau foamea cu ea primăvara, când se sfârșeau bucatele de peste iarnă și trebuiau să treacă de Postul Mare. Românii au considerat mereu urzicile ca fiind bune și foarte sănătoase.

În Transilvania exista o datină veche, numită Strigarea peste sat, care însemna că flăcăiii și bărbații se urcau deasupra unei râpe, și începeau a vorbi tare despre cei din sat, care sunt harnici sau nu, ce patimi au, fiecare ce săvârșise de-a lungul anului, de aceea, Strgarea era uneori batjocoritoare, alteori măgulitoare. Era onorant când un fecior sau o fată rămâneau nestrigați peste sat, dar și o mare rușine pentru cei care erau strigați în mai mulți ani consecutivi sau de mai multe ori în acea seară.

BIBLIOGRAFIE

1. *** *Tradiții și obiceiuri românești*, 2021, Editura Alias Publishing, București.
 2. Ghinoiu, Ion, *Sărbători și obiceiuri românești*, 2002, Editura Elion, București.
 3. Marienescu, Atanasie Marian, 2008, *Sărbătorile și datinile romane vechi*, Editura Saeculum I.O., București.
 4. Marian, Simeon Florea, 2015, *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum I.O., București.
 5. Panfilie, Tudor, 2018, *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum I.O., București.
- Voronca, Elena Niculiță, 2019, *Datinile și credințele poporului român*, Editura Saeculum I.O., București.

TRADIȚII PASCALE

Prof. ADĂSCĂLIȚEI DUMITRU ANDREI

Sărbătoarea Sfințelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori. Când preotul rostește „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii.

Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie. Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

În Țara Moților, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din zona Transilvaniei, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În Țara Bârsei, în jurul Brasovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brasovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucățile din coșul pascal. În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în rău pentru a alunga secetă), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), faină (pentru că rodul graului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor).

Deasupra acestei farfurii se așează pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continuă în familie.

Un foarte frumoasă obicei se păstrează în Maramureș, zona Lăpușului. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor “Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos cânta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci

În Banat, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continuă masa cu friptură de miel.

În Bucovina, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spală pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În Moldova, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ou roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi, copiii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obrajii cu oualele pentru a avea un an plin de bogății. O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum. La Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcămintea nouă, la fel ca și apa, are un rol purificator; în ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii vor mânca semănăturile, recolta va fi distrusă și te va prinde ploaia ori de câte ori vei vrea să lucrezi câmpul; lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări; în dimineața Paștelui e bine să privești prima dată într-o cofa cu apă neîncepută; se spune că vei avea vederea bună în restul anului; se spune că e bine să te speli pe față cu apă neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate; în ziua de Paști nu se mănâncă oul cu sare, se spune că transpiri tot anul; pasca, crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an; cocoșul sfințit de Paști se credea a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste; în vechime oamenii aduceau cocoși la slujba de Înviere, pe motiv că aceștia cântau și va cânta primul cocoșul în acea noapte va avea noroc tot anul; apoi cocoșii erau dați de pomană săracilor; la masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, se crede că acesta aduce sănătate trupului pe parcursul anului, apoi pește și pasăre, pentru a fi sprinten precum peștele și ușor ca pasărea; cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști, te vei întâlni în lumea cealaltă; dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, vei avea noroc tot anul; de Paști se așază o bucățică de fier sub prag, ca o protecție pentru casă; dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul; de Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi; se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata

divină, sufletele lor ajungând direct în rai; copiii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viața luminată și presărată cu noroc toată viața.

Învierea Domnului este una dintre cele mai importante și mai frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună și este plină de obiceiuri tradiționale pe care le pot pune în aplicare mămicile, tăticii și copiii din România.

Bibliografie:

1. Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „Folclorul literar românesc”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1990;
2. Al. Doru Șerban, Dan Ilie Morega, „Obiceiuri și tradiții din Gorj”, Ed. Măiastra, Tg-Jiu, 2008.

“Educația părinților cu copii de vârstă școlară mică”

prof.înv.primar Albici Zenobia

Școala Gimnazială Comuna Dumbrăvița

Programul propus reprezintă o încercare de a convinge că educația părinților este necesară atât pentru rolul său în creșterea și educarea copilului, cât și pentru democratizarea educației prin pregătirea părinților de a participa la deciziile privind educația copilului, succesul reformei învățământului depinzând și de instituționalizarea unor forme democratice ale acestei participări.

Deoarece educația părinților (a adulților, în general) nu poate avea caracter de obligativitate, se impune realizarea ofertei educaționale în condiții liberale, de alegere de către părinți a conținuturilor și metodelor, a locului și timpului de învățare. Aceasta solicită cunoașterea și adaptarea formelor pentru care se optează la nevoile specifice de educație ale părinților.

Transformările în plan socio-economic, modificările sistemelor de valori, a opticii privind noile norme și cerințe ale unei societăți în tranziție produc o serie de modificări și la nivelul familiei și a educației familiale.

Părinții sunt principalii responsabili de dezvoltarea psihosocială a copiilor lor, iar educația din familie realizată încă de la vârste timpurii este decisivă pentru dezvoltarea și socializarea copilului. De fapt, familia este prima instanță de socializare din viața copilului, iar influența ei este hotărâtoare pentru evoluția lui ulterioară.

Cerințele epocii noastre sunt tot mai complexe și mai variate. În acest context, familia face față cu greu la sarcinile educative pe care le are de îndeplinit.

Se vorbește tot mai mult, în literatura de specialitate, de sprijinirea familiei în realizarea funcțiilor sale educative. În acest sens, se caută formele prin care părinții să-și conștientizeze rolurile parentale și să fie ajutați să le ducă la îndeplinire.

Școala este instituția școlară care are resurse posibile pentru a sprijini părinții.

Astfel, în procesul de creștere și educare a copilului, părinții sunt ajutați de școală, și este de maximă importanță ca între cei doi agenți educaționali să existe o relație de colaborare eficientă, de parteneriat educațional care să conducă la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor de vârstă școlară mică.

În acest scop, pentru părinți este necesară organizarea și desfășurarea unor activități de informare, consiliere, orientare, dar și pregătirea învățătoarelor și a managerilor școlii pentru o comunicare reală cu familiile copiilor de vârstă școlară mică.

Se poate considera că educația părinților ar reprezenta o "modă" în materie de educație, că există totuși un instinct părintesc care ne ghidează. Pe de altă parte, niciunde în lume nu se învață "profesia de părinte" și, astfel, cu toții simțim nevoia de a fi îndrumați, de a ști ce etape traversează copilul nostru, cu ce probleme mari se confruntă, care sunt capacitățile lui intelectuale, afectiv-emoționale etc.

Obiectivul prim al educației parentale vizează să mobilizeze părinții în scopuri educative și antrenează, în același timp, o diferență de percepție asupra câmpului educațional. Părinții au ca efect o viziune mai optimistă și mai activă despre școală.

Conceperea rolului parental evoluează, de asemenea, părinții își concep rolul mai activ, doresc și propun colaborarea. Părinții recunosc competențele școlii, dar în același timp, înțeleg că acestea se pot lărgi și aprofunda prin cele ale familiei.

Astfel, pentru echilibrarea nevoii de educație a părinților se impune necesitatea unor strategii care să vizeze sensibilizarea opiniei publice, a întregii societăți cu privire la strânsa legătură dintre democratizarea și umanizarea educației copiilor și educația părinților .

Sunt câteva din argumentele care m-au susținut în alegerea și elaborarea acestei teme, mai având în vedere și faptul că perioada școlară este pentru părinți o etapă în care ei sunt mai interesați și ușor de antrenat în activități de tip informativ, consiliere și orientare.

Programul de formare este structurat în cinci module distincte.

Modulul I - **FAMILIA-MEDIU PRIMAR DE SOCIALIZARE A COPILULUI** își propune să definească familia și caracteristicile acesteia, aspecte foarte importante în dezvoltarea socio-individuală a copilului.

Modulul II - **FAMILIA ȘI ȘCOALA- FACTORI PRINCIPALI ÎN CONTURAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ**, abordează rolul familiei și al școlii asupra conturării personalității copilului.

Familia rămâne laboratorul prim al personalității, și de cele mai multe ori cel mai important. Ea influențează dezvoltarea omului, punându-și amprenta pe întreaga sa personalitate.

Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații, este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă.

Modulul III - **ADAPTAREA ȘCOLARĂ LA COPII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ. IMPORTANȚA COLABORĂRII ȘCOALĂ-FAMILIE**- am vorbit despre problema generală a adaptării școlare, am delimitat conceptul de adaptare școlare, am enumerat indicatorii adaptării școlare și am precizat care este importanța colaborării dintre școală și familie.

Adaptarea școlară exprimă, **din punct de vedere psihologic**, calitatea și eficiența realizării concordanței dintre personalitatea elevului și cerințele școlare.

Din punct de vedere social, adaptarea școlară marchează tendința de integrare a **obiectului educației** într-o anumită comunitate, în cadrul unui proces care începe în familie și continuă în grădiniță. Conținutul conceptului de adaptare școlară definește ansamblul acțiunilor proiectate de profesor pentru realizarea corelației optime între posibilitățile elevilor și necesitățile mediului educativ/didactic grădiniță, școala, etc.

Colaborarea și cooperarea dintre școala și familie sunt eficiente și benefice ambilor factori, dacă îndeplinesc condițiile unei comunicări eficiente și dacă țin seama și de dimensiunea umană.

Modulul IV - **DIMENSIUNILE ȘI CARACTERISTICILE EDUCAȚIEI PĂRINȚILOR CU COPII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ** își propune să analizeze legătura existentă între funcționarea parentală și funcționarea rolurilor copilului urmărindu-se creșterea calității parentale.

Educația părinților cu copii de vârstă școlară mică poate fi văzută ca o sumă de măsuri educaționale și de sprijin care ajută părinții și îi îndrumă pentru a înțelege cerințele psihologice,

sociale, emoționale și fizice ale copiilor și în vederea optimizării relațiilor dintre ei.

Pentru îndeplinirea funcției fundamentale a familiei- de securizare a copilului și a rolului său socializator și individualizator, finalitatea definitorie a educației părinților constă în formarea conștiinței educative a acestora, conștiința necesității unui efort continuu pe măsura evoluției cerințelor (inclusiv de educație) ale copilului.

Modulul V – **Elaborarea unui program de informare, consiliere și orientare pentru părinții copiilor de vârsta școlară mică** - am căutat să găesc formele prin care părinții își conștientizează rolurile parentale și pot fi ajutați să le ducă la îndeplinire.

Familia este prima instanță de socializare din viața copilului, iar influența ei este hotărâtoare pentru evoluția lui ulterioară.

Totodată , școala este instituția care are resurse sa sprijine părinții. Între școală și familie trebuie să existe o relație de colaborare eficientă, de parteneriat educațional, care să conducă la dezvoltarea armonioasă a personalității copilului încă de la vârste timpurii.

BIBLIOGRAFIE

1. **Abidin, R., (1982), *Parenting Skills, Trainer's Manual*, Human Sciences Press, Inc., New York**
2. **Bacus, A., (1999), *Copilul de la 3 la 6 ani*, Editura Teora, București**
3. **Berge, A., (1967), *Education Familiale*, Paris, A.M.**
4. **Bernstein, B., (1978), *Studii de sociologia educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București**
5. **Bunescu, Ghe., Alecu, G., Badea, D., (1997), *Educația părinților. Strategii și programe*, Editura Didactică și Pedagogică, București**
6. **Tomșa, Ghe., (1999), *Consilierea și orientarea în școală*, Casa de Editură și Presă „Viața Românească”, București**
7. **Vlăsceanu, L., Zamfir, C., (1998), *Dicționar de sociologie*, Editura Babel, București**
8. **Voinea, M., (1996), *Psihosociologia familiei*, Editura Universității București**
9. **Boutin, C., During, F., (1994), *Les interventions aupres des parents*, Editura Privat, Paris**
10. **Desmet, H., (1994), *Education familiale, facteur de changement*, Mont, Universite de l'Etat, Ceris**
11. **Dimitriu, C., (1973), *Constelația familială*, Editura Didactică și Pedagogică, București**
12. **Edenhammar, K., Vahlund, C., (1998), *Fără joc nu există dezvoltare. Metode și condiții pentru jocul copiilor*, UNICEF, România**
13. **Golu, P., Verza, E., Zlate, M., (1996), *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București**
14. **Henripin, M., Ross, V., (1976), *Les parents dans l'ecole. Ils font quoi? Dans quelles limites? Pourquoi? Vers quoi?*, Quebec, ministere de l'Education**
15. **Herbert, A., Otto, (1976), *Marriage and family enrichments. New perspective and programs*, Abingdom, Nashville**
16. **Katz, L., (1982), *Contemporary Perspectives on the Role of the Mothers and Teachers*, in Journal of Early Childhood, nr. 1, 7**
17. **Lamb, J., & Lambs, W. A., (1978), *Parent Education and Elementary Counseling*, Human Science Press, New York**
18. **Mitrofan, I., Mitrofan, N., (1991), *Familia de la A ... la Z*, Editura Științifică, București**
19. **Morand de Jouffrey, P., *Psihologia copilului*, Editura Teora, București**
20. **Păun, E., (1982), *Sociopedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică, București**

Evaluarea prin intermediul tehnologiei wearable în orele de limbă română: avantaje și perspective

Într-o lume dominată de tehnologie, utilizarea dispozitivelor wearable în procesul de evaluare în orele de limbă română poate aduce beneficii semnificative, îmbunătățind înțelegerea procesului de învățare al elevilor și oferind date obiective și relevante pentru profesori. În acest eseu, vom explora două argumente care susțin utilitatea evaluării prin intermediul tehnologiei wearable în contextul orelor de limbă română, ilustrate cu exemple specifice.

Primul argument este că tehnologia wearable poate facilita evaluarea abilităților de comunicare și exprimare orală. De exemplu, dispozitivele de înregistrare vocală pot fi utilizate pentru a captura prestațiile orale ale elevilor în timpul discuțiilor sau al prezentărilor. Aceste înregistrări pot fi ulterior analizate pentru a evalua claritatea discursului, folosirea corectă a limbii române și capacitatea de a argumenta și de a comunica idei în mod eficient.

Al doilea argument este că tehnologia wearable poate promova evaluarea procesului de scriere și redactare a textelor. De exemplu, dispozitivele de monitorizare a activității cerebrale pot oferi informații despre nivelul de concentrare și implicare cognitivă al elevilor în timp ce scriu un eseu sau o compunere. Aceste date pot fi utilizate pentru a identifica momentele de creativitate și flux în procesul de scriere, precum și pentru a detecta eventuale dificultăți sau blocaje cognitive.

De exemplu, dispozitivele de înregistrare vocală pot fi utilizate pentru a înregistra discuțiile de clasă, prezentările elevilor sau, pur și simplu, pentru lectură propriu-zisă. Profesorii pot apoi să revină la aceste înregistrări pentru a evalua performanța orală a elevilor și pentru a oferi feedbackuri relevante. De asemenea, ceasurile inteligente cu funcții de înregistrare și notificare pot fi folosite pentru a programa sarcini și notificări legate de limba română, precum și pentru a monitoriza timpul petrecut pe diferite activități (lectură, scriere etc.) sau pentru a oferi feedback imediat sau pentru a stabili obiective și sarcini personalizate pentru fiecare elev. Acestea sunt doar câteva exemple de tehnologie wearable care ar putea fi integrate în procesul de învățare și evaluare a limbii române. Utilizarea lor poate aduce beneficii semnificative în ceea ce privește personalizarea și îmbunătățirea procesului de învățare pentru fiecare elev în parte.

În concluzie, evaluarea prin intermediul tehnologiei wearable în orele de limbă română poate fi un instrument valoros pentru profesori, oferindu-le posibilitatea de a obține o înțelegere mai profundă și mai detaliată a abilităților lingvistice ale elevilor. Cu toate acestea, este important ca utilizarea acestei tehnologii să fie însoțită de o abordare echilibrată și responsabilă, luând în considerare aspecte precum confidențialitatea datelor și respectarea eticii în educație. Prin integrarea cu grijă a tehnologiei wearable în procesul de evaluare, profesorii pot crea un mediu de învățare mai interactiv și mai personalizat, care să stimuleze progresul și dezvoltarea elevilor în domeniul limbii române.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ÎN JOIA MARE

Prof. Alecu-Slave Nicoleta, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Una dintre cele mai frumoase și așteptate sărbători de peste an, nu doar datorită obiceiurilor din această perioadă, dar și din cauza că întotdeauna este la începutul primăverii este Sărbătoarea Paștilor. Probabil că nu la întâmplare este plasată atunci, când natură revine la viață, și omenirea — revine la viață prin Iisus Hrisos.

Sărbătoarea Paștilor sau Învierea Domnului are o însemnătate deosebită în viața poporului român, acesta fiind un popor creștin din moși-strămoși. Deși în ultimii ani simbolul Iepurasului de Paște este din ce în ce mai vehiculat printre români, și nu numai, Să nu uităm care este cu adevărat semnificația aceste sărbători: Hristos a înviat din morți, răscumpărând omenirea de sub jugul păcatului și împăcând-o cu Dumnezeu. Practic din acel moment și omenirea revine la viață. Pornind de la semnificația centrală a acestei sărbători, mai departe vom analiza câteva obiceiuri și tradiții pascale care se petrec în Joia Mare.

Joia Mare (Joia Patimilor, Joia Neagră) marchează începutul suferinței lui Isus. În unele zone există diferite obiceiuri și tradiții legate de această zi. Spre exemplu, în multe zone conform tradiției, Joia noaptea și Vinerea Mare tot noaptea, în cimitirul satului se aprinde un foc uriaș că de tabăra în jurul căruia băieții satului se adună. Pregătirile pentru acest eveniment încep înainte cu destul de mult timp, ținând cont că în aceste două nopți are loc și o „bătaie cu ouă clocite. Băieții încep să adune de prin sat cauciucuri, cu cât sunt mai mari cu atât mai bine pentru a aprinde focul. Semnificația acestui foc este de a alungă duhurile rele de purificare, spun sătenii. Aproape de foc se montează și toaca. Sunetul de toacă semnifică momentul când Isus a fost crucificat și i s-au bătut cuie în mâini. Băieții de toate vârstele se dau la întrecere la concursul de bătut toacă.

Tradiția spune că în ziua de Joia Mare nimănu nu-i este iertat să doarmă, căci cine doarme în ziua asta, rămâne puturos, leneș și netrebnic un an întreg până la anul următor. Cel mai grav este dacă doarme vreo femeie, devine leneșă și incapabilă de lucru tot anul. Tocmai de aceea, în Joia Mare femeile nu-și mai văd capul de treaba: pregătesc pască, cozonacii, prăjiturile, vopsesc ouăle sau le „împistresc” cu tot felul de modele.

Roșirea ouălor de Paște este o datină prea bine cunoscută și pretutindeni utilizată din moși strămoși totdeauna în Joia Mare. Simbolul oului datează de foarte mult timp. Oul se zice că reprezintă pe Creatorul lumii, care produce tot și conține în sine totul. La perși, egipteni, greci, gali și la primele popoare ale Italiei, oul era emblema universului, opera divinității supreme. La începutul lumii, ziceau perșii vechi, nu se află nimic afară de Dumnezeu. Haosul domnea până când apăru un ou din care au rezultate toate lucrurile. La români ouăle roșii sunt foarte importante, că în ultimele zile dinainte de Paște, nu se găsește nici o casă în care să nu existe ouă vopsite. Se spune că ouăle fierte și vopsite în această zi nu se strică defel în decursul anului, ba după cum spun unii nici în anii următori. Unii cred că ouăle vopsite în Joia Mare sunt deosebite și pot fii utilizate și pe parcursul anului. Când este vreo furtună, că această să înceteze se pune sub streășina casei un ou fiert și roșu din Joia Mare.

Încondeierea sau "împistritul" ouălor reprezintă un obicei străvechi în tradiția românească. Ouăle încondeiate sunt o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale românești. Cele mai reprezentative sunt ouăle roșii care semnifică sângele lui Iisus curs pe cruce. Există și o legendă cu privire la proveniența ouălor roșii: se spune că în timp ce Iisus era răstignit, femeile au venit la cruce să îl plângă. Una dintre ele a adus cu ea un coș cu ouă că să-l dea soldaților să se comporte mai frumos cu Iisus. Coșul acela cu ouă a fost așezat sub cruce, iar sângele lui Iisus a curs peste ele vopsindu-le roșii. De atunci a rămas această tradiție de vopsire a ouălor. Ouăle roșii ar avea puteri miraculoase de vindecare, de purificare, de îndepărtare a răului. Într-adevăr unele gospodine vopsesc și ouă verzi, galbene și albastre, acestea simbolizând bucuria primăverii. Și ciocnitul ouălor are o semnificație aparte: sacrificiul Divinității și proclamă biruința lui Hristos asupra morții. De aceea se rostesc și cuvintele „Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!”

Există și o altă legendă legată de ouăle de Paște: „Trecând odată în ziua de Paște pe stradă o femeie cu un coș cu ouă s-a întâlnit cu o altă care îi zise: „Hristos a înviat!. Femeia în loc să zică

„Adevărat a înviat!”, îi răspunse în batjocură, că atunci va învia Hristos când se vor face ouăle ei din coș roșii. N-a apucat să rostească aceste cuvinte, că ouăle ei din coș erau roșii.

O altă tradiție de Paște este pască, aluatul cel mai însemnat pentru această sărbătoare. Rețeta de multe ori diferă de la o gospodină la altă, dar în general grosimea pastei este de cel mult un lat de deget, la fel ca azimă. Diferența dintre azimă și pască este că azimă se face întotdeauna din aluat nedospit, pască se face din aluat bine dospit în care se pune sare și lapte dulce de vacă și un pic de scorțișoară. Pe margini și pe mijloc de obicei se pun un fel de sucituri sau împletituri din aluat. De asemenea se fac și paști simple fără împletituri și fără cruce la mijloc, ci numai cu zimiti pe margine. Pască este umplută cu brânză de vaci. Pe lângă paști se mai fac și cozonaci, mai ales de cei de formă alungită.

Acestea au fost câteva dintre numeroasele obiceiuri din Joia Mare. Fiecare zona are obiceiurile și tradițiile ei, care mai de care mai frumoase și mai interesante, dar cel mai important este să încercăm să le păstrăm transmițându-le urmașilor noștri și să fim mândrii de această zestre minunată care și nouă ne-a fost încredințată cu sfințenie.

Bibliografie:

Simion Fl. Marian, 2001, Sărbătorile la români, Ed. Grai și suflet-cultură națională, vol.II

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

PROF Amortitoaiei Laura Elena Școală Gimnaziala Nr 51 Bucuresti

În țara noastră sunt multe tradiții și obiceiuri de Paște, multe dintre ele sunt moștenire de la strămoșii noștri și transmise din generație în generație. Paștele este cea mai veche și importantă sărbătoare creștină. Ea are loc întotdeauna în anotimpul primăvara, când și natura renaște.

Paștele reprezintă sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos. Este o sărbătoare mult așteptată de toți creștinii, dar mai ales de către copii. Săptămâna premergătoare Paștelui se numește "Săptămâna Patimilor", iar săptămâna de după Paști se numește "Săptămâna luminată", deoarece Iisus a luminat lumea după înviere.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat o dată cu postul de șapte săptămâni. Postul reprezintă apropierea de Dumnezeu, dorința de a fi mai buni, mai toleranți, de a ne ajuta aproapele.

În Săptămâna Mare, credincioșii se ocupă de curățenie în case, în gospodării și în fiecare după-amiază merg la slujbele numite *denii*.

Joia Mare, este cea mai importantă zi dinaintea Paștelui. Specific deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii în care sunt relatate patimile lui Iisus. Joia Mare este cunoscută sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor sai.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Patimilor. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul.

Sâmbăta seara, toți membrii familiei merg la slujbă și iau Lumina Sfântă, care îi apără de rele.

Odată cu înnoirea naturii este obiceiul ca oamenii să-și înnoiască și îmbrăcămintea.

Simbolurile Paștelui sunt ouăle, mielul și pasca. Se vopsesc ouă în diferite culori. Roșul simbolizează sângele, verdele învierea naturii, galbenul soarele și albastrul cerul și apa. Ouăle se

ciocnesc de Paște și oamenii spun: “Hristos a înviat!” și “Adevărat a înviat!”. Oamenii uită de supărări, sunt mai buni, mai generoși și mai prietenoși.

Salutul “Hristos a înviat!” se adresează timp de patruzeci de zile până la sărbătoarea Înălțării Domnului la cer, când se încheie praznicul Învierii Domnului.

În lumea tradițional românească, oamenii se pregătesc cu mult sârg atât din punct de vedere spiritual (prin post), cât și din punct de vedere lumesc.

Sunt multe obiceiuri și tradiții de Paște în România. Ele diferă în funcție de zonă. În preajma sărbătorilor, în unele zone sunt multe festivaluri la care se promovează obiceiuri și tradiții de Paște din România. Aici, tinerii sunt încurajați să îmbrace portul național și să participe la concursuri de încondeiat ouă.

Indiferent din ce zona a țării facem parte, important este să transmitem copiilor noștri obiceiurile și tradițiile stravechi legate de anumite sărbători pentru ca aceștia să cunoască și să asimileze trăsături caracteristice poporului român: bucuria de a munci, înțelepciunea, istețimea, cinstea, demnitatea, modestia, simțul umorului, spiritul întrajutorării, al solidarității.

Promovarea unui sistem de valori dezirabil la elevii noștri este unul dintre obiectivele ce orientează întreaga activitate didactică școlară, extrașcolară și extracurriculară.

Bibliografie:

Ghinoiu I., “Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București, 2003

Simion Florea Marian, “Sărbătorile la români”, vol.II, Editura Fundației Cultural Române, București, 1994.

TRADIȚII, OBICEIURI ȘI REPREZENTĂRI PASCALE

PROIECT EDUCAȚIONAL

PROFESOR: ANA CONSTANȚA CLAUDIA

COLEGIUL „SPIRU HARET”, PLOIEȘTI

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e sărbătoarea Paștelor, **Paștele sau Învierea Domnului**, pentru că în această zi "*Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le*", iar pe cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului și împăcându-i cu Dumnezeu.

Paștele e la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie. Românii așteaptă sărbătoarea aceasta, după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie, și caută în același timp ca locuințele lor să fie curate și cu toate pregătirile făcute în cea mai bună rânduială.

În cadrul proiectului „**TRADIȚII, OBICEIURI ȘI REPREZENTĂRI PASCALE**” ce se va derula în perioada *martie-aprilie*, cadrele didactice de la Colegiul „Spiru Haret”, Ploiești și-au propus să omagieze această sfântă sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind noi produse, utilizând toate formele de activitate: *jocul, învățarea, munca și creația*.

SCOPUL:

Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice a elevilor;

OBIECTIVE:

- Să identifice elementele religioase specifice sărbătorilor pascale;
- Să citească legende, poezii, povestiri care să ilustreze tradițiile și obiceiurile Sfințelor Sărbători de Paști;
- Să compună texte, ghicitori și poezii legate de sărbătoarea Floriilor, Învierea lui Iisus Hristos, Înălțarea Domnului, iepuraș, ouă roșii, miel;
- Să realizeze desene, colaje, felicitări, ouă roșii și alte produse în care să oglindească tema proiectului “**TRADIȚII, OBICEIURI ȘI REPREZENTĂRI PASCALE**”;
- Să realizeze o broșură cu rețete de bucate tradiționale specifice Paște;
- Să realizeze un portofoliu în care fie reunite rezultatele proiectului;
- Să dovedească spirit de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;
- Să lucreze în perechi, colectiv și individual;
- Să-și exprime sentimentele, trăirile și impresiile.

PARTENERI: Biserica Sfântul Pantelimon, Ploiești

RESURSE:

- a) **TEMPORALE:** aprilie- mai
- b) **UMANE- GRUP ȚINTĂ** - elevii ,

- cadrele didactice implicate:

c) **MATERIALE:** - cărți, albume, reviste, CD-uri, cd-player, calculator, imprimantă, cameră foto digitală

- panouri pentru expunerea lucrărilor, diplome;

- materiale reciclabile și naturale: ouă, flori și frunze uscate, mărgelile, ață, resturi de țesături, hârtie xerox color, hârtie creponată, plastilină, acuarele, carioci, creioane colorate, foarfece, lipici, carton, ramuri, cofraje ouă, peturi de 2 și 5 litri;

d) **SPAȚIALE:** sălile de clasă, laboratorul de informatică;

e) **FINANCIARE:** derularea activităților din proiect va fi susținută financiar de școala participantă.

MEDIATIZARE:

→ Prezentarea proiectului în cadrul Comisiilor metodice;

→ Popularizarea proiectului prin Avizierul școlii implicate.

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;

-diplome pentru cele mai originale lucrări;

- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;

- CD cu fotografii din timpul activităților;

- realizarea unei broșuri cu **rețete tradiționale specifice Paștelui;**

- realizarea unui PPT cu activitățile desfășurate în proiect.

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Începând cu luna martie, activitățile planificate în proiect vor fi desfășurate atât separat, de către fiecare clasă în parte, cât și în colaborare cu celelalte clase. Pe parcursul proiectului fiecare cadru implicat va face schimb de lucrări cu celelalte cadre și va organiza o expoziție cu acestea.

Cele mai frumoase și originale lucrări vor fi premiate, pe secțiuni și vor fi reunite într-un PPT dedicat acestui eveniment.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR:

“Din nou la drum!”

- prezentarea proiectului: obiective, activități, rezultate așteptate, etc.

“Sărbătoarea Paștelui”

- prezentarea istoricului, a simbolurilor creștine, a obiceiurilor și tradițiilor de Paște (PPT)

“Tradiții și obiceiuri ... ”

- lecturarea unor legende, poezii, povestiri care să ilustreze semnificația sărbătorilor pascale, precum și tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare;

- realizarea unui portofoliu conținând tradiții și obiceiuri de Paște.

“Ce pot face... două mâini dibace”

- prezentarea semnificației iepurașului și a mielului;
- activitate practică de confecționare a ornamentelor de Paști: coșulețe, suporturi pentru ouă, iepurași, mielușei ;
- realizarea unor colaje, desene, picturi pe sticlă, etc.
- expunerea lucrărilor în sala de clasă și pe coridorul școlii.

“Patimile Mântuitorului”

- conversații cu profesorul - preot de religie, pe tema “Patimile Mântuitorului”;
- ilustrarea în desene / picturi a informațiilor acumulate;
- audierea unor fragmente din “Prohodul Domnului”;

“O floare pentru toate florile din lume”

- prezentarea sărbătorii “Duminica Floriilor”;
- desen/ pictură/ colaj “Primul buchet de flori” (zambila, narcisa, viorea, ghiocelul, brândușa, etc.);
- compuneri, felicitări;

“Încondeiatul ouălor”

- prezentarea tradiției creștine a încondeierii ouălor;
- activitate practică de încondeiere a ouălor;
- expoziție cu lucrările premiate în cadrul activităților derulate în proiectul “TRADIȚII, OBICEIURI ȘI REPRESENTĂRI PASCALE”;

”Unde se ascund bomboanele?-Cursa iepurașului”

- activitate practică de găsirea a bomboanelor ascunse în diferite locuri în curtea grădiniței
- la găsirea bomboanelor elevii primesc ca recompensă dulciurile aflate, dar fiecare grupă va avea de rezolvat la un Fipchart instalat în curte un exercițiu-problemă;

“Cărticica mea de Paște”

- identificarea unor rețete de bucate cu specific tradițional românesc;
- realizarea unei broșuri care va cuprinde rețete de bucate tradiționale românești care se prepară cu prilejul Sfințelor Paști (rețetele vor fi culese de elevi de la mămici / bunici sau din reviste / cărți de bucate / internet, etc);

“Pe aripi de primăvară”

- compunerea unor texte, ghicitori și poezii despre Paște, Iisus Hristos, lumina învierii, iepuraș, miel, ouă roșii, etc.
- transpunerea în desen a creațiilor literare realizate;

„Premierea elevilor”

- acordarea de diplome preșcolărilor și elevilor implicați în proiect;
- diseminarea rezultatelor.

Tradiții de Florii în Oltenia

Prof. ANTONESCU LIGIA – Colegiul Economic „Gheorghe Chițu” Craiova

Creștinii ortodocși sărbătoresc Floriile sau Duminica Stâlpărilor, zi care vestește Paștele și care ne amintește de intrarea Domnului Iisus în Ierusalim. Duminica Floriilor a fost menționată pentru prima dată în secolul al IV-lea fiind una dintre cele 12 sărbători împărătești din cursul anului bisericesc și deschide ”Săptămâna Mare”, sau „Săptămâna Patimilor”, care pregătește Paștele.

În localitățile din Oltenia, în Duminica Floriilor, cu mic, cu mare, în haine de sărbătoare, creștinii iau drumul bisericii. O tradiție veche este că în Ziua Floriilor să se aducă spre sfințire ramuri verzi de salcie, să nu lipsească din case, date fiind „puterile magice”, ale acestora. Tradiția din aceste locuri spune că ramurile verzi să fie prinse cu un fir roșu pentru a nu se pierde efectele binefăcătoare ale salciei.

După ce toată casa este împodobită cu salcie sfințită, femeia casei se îndreaptă spre livadă unde împletește coronițe din ramuri de salcie și le agață în fiecare pom fructifer pentru a da rod bun. O legendă spune că, în Săptămâna Patimilor, Maica Domnului, aflând despre caznele la care a fost supus Fiul Său, s-a grăbit să ajungă la locul respectiv, dar un râu vijelios i-a oprit drumul. Însă o salcie pletoasă și-a întins crengile și astfel Maica a trecut în locul în care Domnul Iisus era crucificat.

De aceea, în satele Doljului, dar și în Gorj, Mehedinți, Vâlcea, Olt, duminica dimineața se duc ramuri de salcie la biserică. După sfințire, încep ritualurile de protejare. Mai întâi era protejat bărbatul, care în toată Duminica Floriilor se „încinge”, la mijloc cu salcia sfințită adusă de femeie, pentru a fi protejați toți membrii familiei de boli și suferințe. Apoi se trece la protejarea locuinței, începând cu poarta, curtea cotețele păsărilor, grajdurile animalelor.

Un obicei cu adevărat special care se mai păstrează în Olt, îi aduce în Duminica Floriilor pe mirii și miresele din anul precedent în fața preotului, pentru a-și mărturisi păcatele și a cere iertare.

Localitățile Izbiceni și Giuvărăști sunt singurele care mai practică obiceiul „iertării de Florii,, sau „Spovedaniapetec alb,, cum îi spun locuitorii satelor. În dimineața de Florii, tinerii căsătoriți îmbracă din nou hainele de nuntă și merg mai întâi la părinți mirelui, le sărută mâinile și le cer iertare dacă în perioada scursă de la nuntă și până atunci i-au supărat cu ceva. Același gest îl fac față de părinții miresei, iar ritualul se încheie cu iertarea față de nași. Apoi se îndreaptă spre biserică unde se întâlnesc cu alte cupluri care, ca și ei, și-au unit destinele anul anterior.

Floriile reprezintă un motiv de bucurie pentru ortodocșii români, având parte de o mulțime de obiceiuri și tradiții .

Bibliografie:

www.cultura.ro/duminica-floriilor-semnificatii-traditii-si-obiceiuri

COPIII, TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE DE PAȘTE

PROF. ÎNV. PREȘC. ARJOCA ANA-MARIA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 8 TÂRGU JIU

Ceea ce știm, credem și gândim despre copil se referă la tot ceea ce facem pentru el. Niciodată nu vom ști totul despre copil, dar cu cât ne vom apropia mai mult de el și-l vom înțelege mai bine, cu atât vom învăța mai multe despre ce ar trebui să-l facem pentru a-l ajuta să crească și să se dezvolte la nivelul întregului potențial de care acesta dispune. Pentru că, dacă a crescut frumos și dacă s-a dezvoltat din toate punctele de vedere, el va avea o contribuție majoră la devenirea, progresul pe care-l are atât în comunitatea, cât și în societatea din care acesta provine.

Educația este procesul de formare a personalității individuale, prin integrare socială și transmitere culturală. Educația caută să diminueze această problemă contemporană printr-o educație dinamică, formativă centrată pe valorile autentice, pe învățare, cât și centrată pe dezvoltarea preșcolarului la întregul potențial de care acesta dispune.

Cercetările arată din ce în ce mai clar faptul că primii ani din viața unui copil sunt cruciali în dezvoltarea sa. Educația timpurie reprezintă un predictor puternic al nivelului de dezvoltare atins în etapele ulterioare, atât în școală, cât și în afara ei, intervenția târzie având eficiențe slabe.

Așadar, din cele mai vechi timpuri, religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul XIX-XX tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

Paștele este cea mai importanta sărbătoare creștina a anului. De Paști se sărbătorește Învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu. Duminica - a treia zi după Scripturi- femeile purtătoare de mir au găsit mormântul gol. Mormântul era gol pentru că Hristos Înviase. Împotriva lor, a tuturor, a celor care L-au acuzat și batjocorit de atunci și până astăzi, numit în derâdere Regele Iudeilor, rege încoronat cu spini, rege al cărui tron era o Cruce, părăsit de ai Săi, păzit sub grea și rece lespede de piatră.

Hristos a izbândit cea mai strălucită biruință ce s-a văzut vreodată: biruința asupra morții și asupra răutății omenești. Aceasta biruință a putut fi tăgăduită, dar nu l-a putut fi smulsă niciodată. Hristos a Inviat și a biruit, pentru El și pentru noi. Credem și biruim prin Moartea și Învierea lui Hristos, murim pentru a învia și înviem pentru a trăi în veci cu Hristos. Prin suferința și moarte ne bucurăm de Înviere; prin Înviere ne bucurăm și triumfăm în triumful lui Hristos, ca triumf al nostru. El a murit pentru noi și a triumfat pentru noi. În Moartea Lui stă mântuirea noastră, în Învierea Lui stă biruința noastră.

Învierea lui Hristos, al cărui imn - Troparul Paștilor - este cel mai triumfal pe care l-a cântat și l-a auzit vreodată neamul omenesc, creează în noi, creștinii, o stare sufletească ce nu se poate compara cu nici una din cele prin care trec oamenii. Ea este efectul unei ușurări, unei bucurii, unei încrederi și unei nădejdi, pe care n-o poate produce în om, nici un alt fapt, nici un alt sentiment, nici o schimbare, nici o emoție din cele ce pot încerca sufletul nostru.

Imnul Învierii este un strigăt de triumf și de bucurie care ne ridică până la cer, este o stare sufletească unică și incomparabilă, este privilegiul și fericirea noastră de creștini. Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinătății și s-a sărbătorit pentru prima dată în jurul anului 1400 înainte de Hristos. Deși Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinătății și reprezintă Învierea mântuitorului Iisus Hristos, aceasta a fost mai întâi o sărbătoare iudaică (cuvântul Paște își are etimologia în cuvântul ebraic pesah, care înseamnă trecere) și simboliza eliberarea evreilor din robia egipteană și trecerea prin Marea Roșie, pe pământul făgăduinței.

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători,

copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țănoș în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Săptămâna Mare este cea care precede sărbătorii Învierii Domnului. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce. Există mai multe datini care se respectă în această perioadă, pe care copilul e bine să le cunoască.

Copilul preșcolar este prea mic să înțeleagă și să respecte postul. Dar este bine să-l explicăm că, în Săptămâna Mare se face curățenie general, lucruri la care copilul poate ajuta din plin pe cei din casă. Poate contribui la vopsitul ouălor roșii în Joia Mare.

Ouăle roșii simbolizează sângele vărsat de Iisus pentru mântuirea omenirii. Legenda spune că după răstignirea lui Iisus, Pilat a fost invitat la o petrecere. Atunci un soldat a intrat în încăpere și a strigat că Iisus a înviat. Pilat, neîncredător, a spus că va crede acest lucru doar atunci când oul pe care îl ținea în mână se va înroși. Și oul s-a înroșit pe loc, iar Pilat a scăpat oul pe jos care a crăpat. Tot de atunci a rămas și obiceiul ca de Paște să se ciocnească ouăle.

O altă legendă spune că în dimineața Duminicii după Înviere, o copilă mergea cu un cos cu ouă la Ierusalim pentru a le vinde. Copila s-a întâlnit pe drum cu un evreu, care bucuros de vestea învierii lui Isus, în loc de "Bună ziua!", i-a spus copilei "Hristos a Înviat". De atunci, a rămas obiceiul ca de Paște oameni să se salute în acest fel. Ciocnitul ouălor de Paște se face după reguli bine știute. Persoana mai în vârstă ciocnește primul oul ținut în mână de o persoană mai tânără, și rostește "Hristos a Înviat", iar celălalt îi răspunde cu "Adevărat a Înviat".

Mielul de Paște este un alt simbol al acestei sărbători creștine și reprezintă simbolul lui Iisus. Ca și Mântuitorul, mielul este o jertfă adusă creștinătății. Mielul este și mâncarea tradițională de Paște și este pregătit după mai multe rețete, în funcție de zonă. Un alt preparat simbolic al sărbătorii de Paște este și drobul din carne de miel.

Mielul pregătit pentru masa de Paște era fript cu toate măruntaiele la cuptor, fără a fi fiert și fără a i se zgrobi vreun os. Deniile reprezintă unele dintre cele mai profunde slujbe ale creștinătății. Deniile se țin în Postul Mare al Paștelui, iar cele mai frecventate sunt cele din ultima săptămâna a postului, în Săptămâna Mare. Deniile au apărut o dată cu creștinismul și se practică îndeosebi la lăsatul seri, după ora 18:00.

Pasca este un dulce tradițional care se consumă numai cu ocazia sărbătorilor pascale (de unde și numele). Este în fapt un dulce cu brânză și stafide, ornat, după priceperea fiecăruia, cu simboluri pascale realizate din baghete împletite din aluat (aluat de cozonac). Știm cu toții că cei mici sunt foarte încântați de bucatărit. Așadar, implicarea lor în realizarea cremei de brânză, în frământarea aluatului, în împletirea baghetelor din aluat vor fi cu siguranță primite cu entuziasm.

Mâncărurile tradiționale de Paște se duc, în multe zone din țară, la sfințit. Sunt puse frumos într-un coș, învelite cu ștergere brodate și sunt duse la biserică spre a fi sfințite, în diverse momente, în funcție de regiunea în care ne aflăm: în dimineața de Paști, în seara de Înviere.

Vinerea Mare se mai numește și Vinerea Paștelor, Vinerea Patimilor sau Vinerea Seacă. În această zi, Iisus a pătimit și a fost răstignit. În Vinerea Mare se ține post negru, adică nu se bea și nu se mănâncă nimic toată ziua. Postul negru se ține pentru a-l feri de boli pe cel ce postește. Postul negru îl va face mai sănătos și îi va merge bine tot anul. Tradiția spune că cel care postește în această zi nu îl va mai dura capul niciodată și va ști cu trei zile înainte când va muri. În Sâmbăta Mare se prăznuiește îngroparea trupească a lui Isus și pogorârea lui în Iad. Duminica Învierii este ziua în care Mântuitorul a înviat. Timp de 40 de zile, creștinii se salută cu "Hristos a înviat" și răspund cu "Adevărat a înviat".

Sâmbătă noaptea toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Iisus Hristos a Înviat din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot. Noaptea Învierii Domnului reprezintă, pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Iisus pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

În alte țări, ca de exemplu, în Bermuda, în Vinerea Mare se înalță zmee, activitate foarte apreciată de copii. Se spune că un învățător a vrut să explice copiilor săi Ridicarea la cer a lui Isus și a ridicat în aer un "zmeu" în formă de cruce iar de atunci locuitorii acestei insule aleg să petreacă în acest mod Vinerea Mare, cu toate că zmeele au azi tot felul de forme și culori.

În Suedia, în Săptămâna Mare, copii se costumează în vrăjitori, purtând haine vechi și ponosite, merg din poartă în poartă pentru a primi dulciuri și dau la schimb desene făcute de ei.

În Spania, în ziua de Paști, se mănâncă torrijas, un dulce tradițional care seamănă destul de mult cu frigatelele sau "pâinea în vestă" care se face la noi, mai ales în Transilvania.

CONCLUZII

Spre deosebire de Crăciun, care este sărbătorit în fiecare an, în data de 25 decembrie, data Paștelui depinde de două fenomene naturale: unul cu dată fixă- echinocțiul de primăvară, iar altul cu dată schimbătoare- luna plină. Aceasta din urmă face ca data Paștelui să varieze în fiecare an. Căci luna pascală apare în unii ani mai aproape de echinocțiu, în alții mai departe de el. Este cea mai veche tradiție creștină și este considerată, de asemenea, cea mai importantă sărbătoare din calendarul creștin.

Ouăle sunt asociate cu Paștele, deoarece acestea erau interzise în timpul Postului, la fel cum sunt laptele și carnea. Ouăle acumulate în timpul postului erau încondeiate și mâncate în ziua de Paște. Ouăle sunt, de asemenea, asociate cu Paștele, deoarece sunt un simbol al fertilității și al renașterii, legându-le cu primăvara și cu sărbătoarea învierii.

Decorarea ouălor de Paște a început mai întâi cu obiceiul de a colora ouăle roșii pentru a simboliza sângele vărsat de Hristos, în timpul răstignirii. Practica pictării ouălor de Paște se numește pysanka.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucuș, C., *"Pedagogie"*, Editura Polirom, 1996, Iași, pag. 55;
2. Popovici, D., *"Elemente de psihopedagogia integrării"*, Editura Pro Humanitate, 1996, București, pag. 101;
3. Wolf, T., *"Biblia, viața lui Iisus"*, Editura Litera, 2010, București, pag. 10-11;
4. *** *"Declarația de la Salamanca și direcțiile de acțiune în domeniul educației speciale"*, Conferința mondială asupra educației speciale: acces și calitate, Salamanca, 1994, Spania, pag. 30-32;
5. *** *"Cerințe speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor"*, Reprezentanța UNICEF în România, 1995.

Folosirea tehnicilor interactive de grup în cadrul orelor de comunicare în limba română la clasa I

Profesor pentru învățământ primar : Arsene Constanța- Nicoleta
Școala Gimnazială nr. 1 Perieni

„A citi înseamnă a învăța. E o formă de experiență, sau mai bine zis, un multiplicator pentru experiențele noastre : căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viață de om, am fi foarte săraci”. (Manolescu, 2004, p. 41)

Cartea reprezintă mai întâi cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit.

Lectura este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie. Importanța lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

-aspectul cognitiv: prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;

-aspectul educativ: lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;

-aspectul formativ constă în faptul că lectura are drept.

Prin lectura elevilor la clasele primare se urmăresc **finalitățile**: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conștientă și expresivă, formarea și dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informație a elevilor, creșterea interesului pentru cunoașterea realității, îmbogățirea și dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoașterea și înțelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor, comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității creative, formarea idealurilor etice și estetice, dezvoltarea capacității de a gândi, și de a se exprima în conexiuni interdisciplinare, lărgirea orizontului imaginativ, al capacității de imaginare a unor universuri posibile, ca o anticipare a lumii viitorului.

Stimularea interesului pentru lectură începe din clasa I. Știm că micii școlari sunt vrăjiți de carte, sunt purtați de aceasta în universul minunat al cunoașterii. În clasa I un rol important îl are conversația problematizată, care menține vie relația dascăl- elev. După studierea textelor din abecedar care se analizează și comentează în mod amănunțit, se recomandă lecturi potrivite vârstei , pe marginea cărora se poartă discuții. După ce textele au fost parcurse, pot fi formulate următoarele cerințe:

- să formuleze întrebări pe care să le adreseze colegilor;
- să folosească cuvintele noi și expresiile artistice în contexte variate;
- să redea prin cuvinte proprii conținutul textelor citite;
- să recunoască ilustrațiile care înfățișează personaje sau scene din poveștile citite ;
- să enumere personajele și însușirile acestora și să le așeze în ordinea desfășurării faptelor.

În continuare voi prezenta două metode pe care le folosesc la clasă pentru a mări interesul elevilor pentru lectură.

Explozia stelară este o metodă care presupune organizarea clasei de elevi într-un grup și stimulează crearea de întrebări . Practic, se scrie ideea sau problema de dezbătut pe o foaie de hârtie, apoi se înșiră, în jurul conceptului respectiv, cât mai multe întrebări care au legătură cu el. Se recomandă, pentru început, întrebări uzuale, de tipul: Cine?, Ce?, Unde?, Cum ?, Din ce cauză?, care pot da naștere.

Metoda „Explozia stelară” cuprinde mai multe etape :

1. Propunerea problemei
2. Organizarea clasei în mai multe grupuri, fiecare dintre acestea notând problema pe o foaie de hârtie.
3. Elaborarea, în fiecare grup, a unei liste cu întrebări diverse, care au legătură cu problema de discutat.
4. Comunicarea rezultatelor activității de grup.
5. Evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă

Avantaje:

- este una dintre cele mai relaxante și mai plăcute metode didactice;
- stimulează creativitatea individuală și de grup;
- este ușor de aplicat oricărui tip de colectiv de elevi, indiferent de vârsta sau de caracteristicile individuale ale elevilor;
- dezvoltă spiritul de cooperare și de competiție;
- creează posibilitatea contagiunii ideilor;
- dezvoltă spontaneitatea și creativitatea de grup, dar și abilitățile de lucru în echipă;
- pune accentul pe stimularea fiecărui participant la discuție;
- nu necesită acordarea unei perioade prea mari de timp pentru explicații prealabile, întrucât este foarte ușor de înțeles de către toți elevii.

Limite:

- necesită timp îndelungat pentru aplicare;
- lipsa implicării din partea unor elevi

Folosesc această metodă din mai multe motive:

1. Explorarea textului pornește de la întrebări și copiii știu să facă acest lucru foarte bine. De aceea școala este cea care ar trebui să întrețină această curiozitate cât mai mult timp și să-i stimuleze pe elevi să pună întrebări și să devină mici cercetători care să caute răspunsuri. De asemenea, întrebările de la care pornim pot da naștere unor noi întrebări, stimulând creativitatea copiilor.
2. Un alt motiv este că activitatea se desfășoară în echipe și astfel copiii pot coopera în vederea realizării unei sarcini.
3. Este o metodă care stimulează creativitatea copiilor, gândirea critică, gândirea cauzală, dezvoltarea inteligențelor multiple.
4. Are o arie largă de aplicabilitate, se poate folosi pentru a aprofunda orice temă, copiii dezvoltă de mici obiceiuri de cercetători.

Ideea explorării textului „ Ursul păcălit de vulpe ” de Ion Creangă cu metoda „ Explozia stelară ” a pornit de la sarcinile din auxiliarul didactic pe care îl folosesc la clasă. La finalul fiecărui text există sarcini care presupun formularea de întrebări despre personaje.

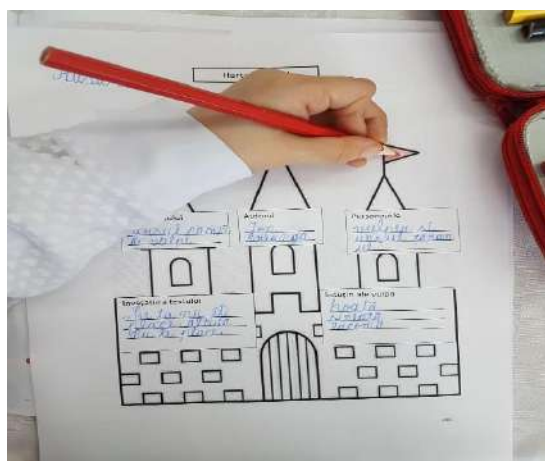
Am organizat colectivul de elevi pe grupe, apoi am împărțit fiecărui lider fișele pe care le-a distribuit membrilor grupului. Au avut ca timp de lucru 7 minute pentru a realiza întrebările. Liderii de grup au prezentat întrebările formulate , apoi folosind metoda „Turul galeriei” am expus fișele realizate de elevi.

O altă metodă folosită în explorarea textului este „Harta textului” ca organizator grafic pentru informațiile referitoare la textul literar. Indiferent de forma pe care o capătă, harta textului

cuprinde acele elemente care ajută la înțelegerea și aprofundarea conținutului textului literar. Uneori am folosit-o încă de la prima întâlnire cu textul, alteori, cum e în cazul de față, am introdus-o după primele exerciții de citire și de rezolvare a problemelor de vocabular. Harta am realizat-o sub formă de castel pe care au fost scrise sarcinile referitoare la text. De asemenea, acest material poate fi utilizat ca fișă de lectură. Harta se poate complica cu exerciții de creație sau de formulare a unor răspunsuri personale. Evident că toate acestea pot fi reformulate în funcție de tipul și conținutul textului, de obiectivele avute în vedere pentru receptarea mesajului scris, de vârsta, de cunoștințele și deprinderile elevilor.

Așa cum am spus, am introdus harta textului după citirea integrală a poveștii textului ”Ursul păcălit de vulpe”. Harta cuprinde mai multe casete, fiecare cu câte o cerință. Prima dintre ele constă în precizarea titlului , a doua a numelui autorului , iar a treia a personajelor textului. În următoarele două casete elevii au avut ca sarcini să desprindă învățătura textului și însușirile vulpii. Cred că harta surprinde cele mai relevante aspecte pentru înțelegerea textului literar. Conține atât sarcini simple, de identificare a informațiilor explicit formulate, cât și sarcini care pun accentul pe analiza, sinteza, sistematizarea informațiilor. După ce elevii au terminat de rezolvat sarcinile au avut de colorat castelul . La finalul activității am confecționat coronițe de urși și de vulpi din carton .

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE

Băbaru Anda, Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”

Joia Mare, cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor săi.

Specific deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii ce reprezintă fragmente extrase din cele 4 Evanghelii în care sunt relatate patimile lui Iisus. Pe lângă acestea în Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți.

Joimărița, se spune în tradiția populară că este zeița morții, ea supraveghează focurile de joimari. Este deschisă fie cu un animal respingăto, fie cu o babă zmeoaică, o stafie sau un duh necurat cu un cap uriaș și părul despletit, ce pedepsește fetele și femeile leneșe. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei, a curții, pentru ca totul să fie curat.

Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle. Potrivit tradiției, la miezul nopții dintre sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun staie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică. Acasă le e îngăduit să rămână doar celor foarte bolnavi.

Potrivit credințelor populare, în această zi cerul s-ar deschide pentru ca morții să poată reveni temporar pe pământ, și pentru ca cei vii să le poată transmite anumite mesaje. În zonele din sudul țării (Gorj, Dolj, Olt) în zorii zilei, înainte de a merge la cimitir, femeile aprindeau în mijlocul curții focuri din ramuri de alun sau buruieni uscate, în jurul cărora așezau scaune pentru morți. Se spunea că morții vin acasă pentru a se încălzi și pentru a primi pomana. De aceea, atunci când femeile se deplasau la cimitir, unde aprindeau din nou focuri, de această dată la crucile de la morminte, ele își plâneau morții, dialogau cu ei chemându-i acasă pentru a le oferi pomana. Secvența de ceremonial comun întregului areal românesc este cea care se desfășoară la biserică.

Ultima secvență se derulează în spațiul gospodăriei și în vecinătatea acesteia. De obicei se iese la poartă sau se merge în vecini pentru a împărți din pomana sfințită la biserică (colivă, colaci, sare). Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor, creștinii merg la biserică, țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul, țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Iisus.

Paștele este o sărbătoare religioasă întâlnită, cu semnificații diferite, în creștinism și iudaism. Unele obiceiuri de Paști se regăsesc, cu semnificație diferită, în antichitatea anterioară religiilor biblice.

Paștele și-a păstrat până în prezent farmecul și semnificația, fiind un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie. Farmecul deosebit este dat atât de semnificația religioasă - întotdeauna mai există o șansă de mântuire - cât și de tradiții: oul pictat, iepurașul, masa cu mâncăruri tradiționale de paste - cozonac, pască, miel, slujba de sâmbăta seara cu luarea luminii.

În Săptămâna Mare, toți ai casei trebuie să contribuie la treburile care se pricep. Atât feciorii, cât și fetele, trebuie să le sară în ajutor părinților, pregătind cele necesare pentru sărbătoare. Fiecare își aduce aportul, deoarece nu trebuie ca Paștele să îl surprindă ca un neom între oameni. Apoi, începând de sâmbătă, orice lucru de mână încetează. Pe fiecare dintre noi trebuie să ne găsească sărbătoarea Paștelui curăți atât trupește, cât și sufletește. Bătrânii mai spun că e bine ca dis-de-diminează să ne scaldăm în rău. Astfel, nu ne curățim numai de toate bolile, dar vom fi tot anul scutiți de orice boală, sănătoși și iubiți. De asemenea, la slujbă se merge în hainele cele mai noi și mai curate, așa cum este indicat în cazul unei sărbători atât de mari.

În noaptea de Înviere, pentru a ne arăta solemnitatea față de liturghia desfășurată, trebuie ca fiecare să aibă o lumânare aprinsă în mână. Cei care nu o au, sunt considerați ticăloși și nevrednici. Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălelor roșii. Bucuria Pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de la Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu

„Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!” mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte adevărul nostru de credință.

Prima zi de Paște trebuie să fie petrecută liniștit, fiind interzisă orice activitate distractivă. În această zi, e interzis și somnul. Luni, a doua zi de Paște, oamenii dau de pomană pentru cei morți, mergând, în cele mai multe cazuri, la cimitir. O credință răspândită printre români e că, timp de o săptămână de la Înviere, porțile Raiului sunt deschise larg. Tocmai de aceea se spune că sufletele celor care mor în Săptămâna Luminată ajung direct în Rai.

Bibliografie:

1. Crăciun B., Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994;
2. Ghinoiu I., Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București, 2003;
3. Gorovei A., Credințe și superstiții ale poporului român, Editura Grai și suflet - Cultura Națională, București, 2003;

DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR PRIN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

Babescu Lăcrămioara
Liceul Teoretic "David Voniga"
Grădinița PP Giroc

Activitățile extracurriculare, ca activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea nivelului de cunoștințe, informații al copiilor, îi atrag spre folosirea timpului liber în mod util și plăcut, îi apropie de viața socială, culturală a comunității în care trăiesc, contribuie la formarea personalității în dezvoltare a preșcolarilor. Ele se deosebesc de cele curriculare prin varietatea formelor și a conținutului, prin durata lor, prin varietatea locațiilor în care se desfășoară, metodele folosite și prin raporturile de colaborare, de apropiere, de încredere și de prietenie dintre copii, educatori, colaboratori.

Componente educaționale valoroase și eficiente în cadrul ofertei educaționale a grădiniței noastre, activitățile extracurriculare sunt abordate cu deschidere, creativitate și rigoare de către toate cadrele didactice, în funcție de nivelul fiecărei grupe.

OBIECTIVE GENERALE:

- formarea personalității autonome și creative;
- îmbogățirea capacității copilului de a intra în relații cu cei din jur, de a se implica în activități de marcare a unor evenimente;
- stimularea capacității de a aplica cunoștințele însușite anterior;
- dezvoltarea gândirii logice, a îndemnării și imaginației copiilor, ca premise ale acumulării succeselor viitoare;
- formarea capacității copiilor de a se exprima artistic în public;
- antrenarea copiilor în activități de cunoaștere a mediului natural ambiant și cultivarea stării de bine la copii.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE DESFĂȘURATE LA GRĂDINIȚA NOASTRĂ:

- *Spectacole și teatru de păpuși*
- *Ateliere de creație*
- *Vizita la biblioteca grădiniței*
- *Drumeții*
- *"În asteptarea lui Mos Craciun"- program artistic prezentat părinților*

FOTOGRAFII DIN CADRUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE DESFĂȘURATE:

”În așteptarea lui Mos Craciun”- program artistic prezentat părinților

Spectacol ”În Lumea Poveștilor”

Drumeții

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof.înv.primar Băițan Angelica

Școala Gimnazială Nr.1 Copălău,

jud.Botoșani

În țara noastră sunt multe tradiții și obiceiuri de Paște, multe dintre ele sunt moștenite de la strămoșii noștri și transmise din generație în generație. Paștele este cea mai veche și importantă sărbătoare creștină. Sărbătoarea Învierii Domnului este marcată de renaștere. Se face o paralelă între întoarcerea la viață a naturii la venirea primăverii și dobândirea unei vieți noi, a vieții veșnice pentru noi, oamenii, prin jertfa mântuitoare a lui Iisus Cristos.

Paștele reprezintă sărbătoarea Învierii lui Iisus Cristos . Este o sărbătoare mult așteptată de toți creștinii, dar mai ales de către copii. Săptămâna premergătoare Paștelui se numește “Săptămâna Patimilor“, iar săptămâna de după Paști se numește “ Săptămâna Luminată”, deoarece Iisus a luminat lumea după înviere.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat o dată cu postul de șapte săptămâni. Postul reprezintă apropierea de Dumnezeu, dorința de a fi mai buni, mai toleranți, de a ne ajuta aproapele.

În Săptămâna Mare , credincioșii se ocupă de curățenia în case ,vopsesc zidurile , fac curățenie generală,iar întreaga familie își cumpără ceva nou , care trebuie purtat în noaptea de Înviere și în fiecare după-amiază merg la slujbele numite **denii**.

Joia Mare ,este cea mai importantă zi dinaintea Paștelui.Specific deniei de joi seara este citirea celor 12 Evanghelii în care sunt relatate patimile lui Iisus.Joia Mare este cunoscută sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Iisus a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ,ucenicilor săi,

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Patimilor. Este ziua de doliu a creștinătății. Întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul.

Sâmbătă seara,toți membrii familiei merg la slujbă și iau Lumina Sfântă, care îi apără de rele.

Simbolurile Paștelui sunt ouăle,mielul și pasca.Se vopsesc ouă în diferite culori. Roșul simbolizează sângele,verdele învierea naturii, galbenul soarele și albastrul cerul și apa.Ciocnitul ouălor este un obicei care nu mai are nevoie de prezentare. După ce fiecare membru al familiei ia vin și pâine sfințite, aduse de la biserică, începe masa de Paști iar primul lucru este alegerea și ciocnirea ouălor nu înainte de a spune „Cristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!”.Salutul „Cristos a înviat!” se adresează timp de patruzeci de zile până la sărbătoarea Înălțării Domnului la cer, când se încheie praznicul Învierii Domnului.

În lumea tradițional românească, oamenii se pregătesc cu mult sârg atât din punct de vedere spiritual (prin post), cât și din punct de vedere lumesc.

Sunt multe obiceiuri și tradiții de Paște în România dar ele diferă în funcție de zonă.În preajma sărbătorilor, în unele zone sunt multe festivaluri la care se promovează obiceiurile și tradițiile de Paște din România. Aici, tinerii sunt încurajați să îmbrace portul național și să participe la concursuri de încondeiat ouă.

Indiferent din ce zonă a țării facem parte , important este să transmitem copiilor noștrii obiceiurile și tradițiile străvechi legate de anumite sărbători pentru ca aceștia să cunoască și să asimileze trăsături caracteristice poporului român: bucuria de a muncii, înțelepciunea, istețimea, cinstea, demnitatea, modestia,simțul umorului,spiritul întrajutorării, al solidarității.

Promovarea unui sistem de valori dezirabil la elevii noștrii este unul din obiectivele ce orientează întreaga activitate didactică școlară,extrașcolară și extracurriculară.

Bibliografie

1.Ghinoiu I., „Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București,2003

2.Simion Florea Marian, “ Sărbătorile la români “,vol.II,Editura Fundației Cultural române,București, 1994

PROIECT TEMATIC

TRADIȚII ȘI OBICEIURI, DE PAȘTE

Bălan Cornelia Dorina
Școala Gimnazială nr. 1 Rieni

Argument :

Tradițiile, obiceiurile, ritualurile alcatuiesc identitatea unui popor, de aceea trebuie păstrate nealterate și transmise din generație în generație.

Cu siguranță multe s-au pierdut în negura timpului, altele sunt doar în pericol de a dispărea.

Să ne aplecăm cu grijă asupra celor existente încă și să-i determinăm pe cei tineri și nu numai, să le cunoască, să le respecte și să le păstreze parfumul de crin vechi pe care îl descoperă doar dacă pot înlătura de pe ele, cu răbdare, colbul vremii.

Să-i învățăm pe copiii, să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut ,să-i învățăm să iubească meleagurile natale și portul românesc. Să le sădim în suflete acele elemente definitorii ale identității neamului românesc fără de care nu am putea ști de unde venim.Cunoscând tradițiile, obiceiurile și ritualurile, cunoști o parte însemnată din istoria neamului.

Când bat la porțile sufletului Sfintele Sărbători, ne bucurăm cu mic cu mare de neasemuita frumusețe a datinilor strămoșești și scoatem din comoara inimii și din lada de zestre a neamului ,tezaurul folcloric românesc:cântecul,jocul și costumul popular specific sărbătorilor. Numai așa vom putea prețui cu adevărat realitatea.

Scopul proiectului:

Conștientizarea necesității cunoașterii și transmiterii credinței, tradițiilor și obiceiurilor legate de sărbătorile de Paște.

Obiectivele proiectului:

- cunoașterea tradițiilor, obiceiurilor, ritualurilor specifice zonei natale.
- stimularea expresivității și creativității elevilor
- dezvoltarea relațiilor între partenerii implicați în procesul educațional școală- familie-comunitate.

Grup țintă:

- Elevii claselor CP- VIII RIENI
- Preotul parohiei Rieni,cadre didactice,învățători,diriginți,secretar
- Părinți, autorități locale

Durata : semestrul al- II- lea, aprilie 2024

ECHIPA DE PROIECT:

Director prof. Liliana Balint

prof.Ilieș Angela,

preot. Balint Gheorghe

prof. Pașca Ancuța

prof.Marge Loredana,

prof. Gavriș Eszter

prof. Dan Ramona

prof. Oaie Dorina
prof. Tocoian Daniel
secretar-Bălan Cornelia Dorina

DISEMINARE

Elevii vor confecționa desene, colaje, afișe, legate de evenimentele pascale format A4, creații literare și prezentări în Power Point în care să reflecte tradițiile, ritualurile din săptămâna deniilor și săptămâna luminată, specifice zonei, de asemenea vor pregăti un program religios, care va fi prezentat în ziua de Paști în Biserică.

Se va realiza o prezentare în Power Point maxim 15 slide-uri în care se vor prezenta credințele, tradițiile, obiceiurile pascale din zonă, susținute de imagini.

ACTIVITĂȚI PROPUSE:

- SEMNIFICAȚIA ZILELOR DIN SĂPTĂMÂNA MARE-
- IMPORTANȚA zilelor-joi, vineri, sâmbătă din săptămâna mare
- SEMNIFICAȚIA zilei ÎNVIERII
- MÂNCĂRURI TRADIȚIONALE DE PAȘTI
- ÎNCONDEIAT DE OUA[lucrul pe grupe]
- ARUNCARE LA ȚINTĂ
- LIOARA-Dans tradițional de paști
-

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR:

- elevii să caute informații despre materialele propuse
- să selecteze conținuturile și imaginile necesare
- să argumenteze necesitatea cunoașterii semnificației zilelor din săptămâna patimilor
- lecturarea materialelor, vizionarea filmului „Iisus din Nazaret
- sintetizarea materialelor supuse studiului
- susținerea prezentărilor PowerPoint
- realizarea unei broșuri cu rețete tradiționale
- prezentarea programului

IMPACT

- Sensibilizarea elevilor referitor la simbolistica Patimilor Mântuitorului Hristos
- Perceperea zilelor din Săptămâna mare ,ca trepte de pregătire pentru,, viața în Hristos”
- Motivarea elevilor pentru a înțelege simbolurile pascale și pentru a respecta valorile creștine.

IMAGINI REPREZENTATIVE:Drumul crucii realizat de elevii dinV-VIII

Biserica monument istoric RIENI

TRADIȚII DE PAȘTE

*Prof. Înv. Primar: Balan Doina Laura
Școala Gimnazială nr.12, Timișoara*

Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinătății și s-a sărbătorit pentru prima dată în jurul anului 1400 înainte de Hristos. Deși Paștele este cea mai importantă sărbătoare a creștinătății și reprezintă Învierea mântuitorului Iisus Hristos, aceasta a fost mai întâi o sărbătoare iudaică (cuvântul Paște își are etimologia în cuvântul ebraic pesah, care înseamnă trecere) și simboliza eliberarea evreilor din robia egipteană și trecerea prin Marea Roșie, pe pământul făgăduinței.

Semnificația acestei sărbători relevă ideea conform căreia moartea a fost biruită. Căci Hristos a înviat. A înviat pentru ca și noi să înviem odată cu El, trăind o viață nouă în sfințenie, neprihănire, pace și înțelegere.

Cei mai mulți români, deși se declară a fi creștini, asociază Paștele cu cozonaci, iepurași, ouă roșii și ...cam atât. Adevărata semnificație a Paștelui este ISUS HRISTOS, darul lui Dumnezeu pentru toți oamenii care cred cu adevărat în jertfa lui mântuitoare. Pentru a fi beneficiarii acestei jertfe, nu este suficient să spunem „Hristos a înviat!”, ci să credem cu toată inima dovedind prin viața noastră trăirea unei vieți autentice, dedicate totalmente lui Dumnezeu. Hristos a murit și a înviat, nu ca să mai avem ce sărbători, ci pentru a ne salva sufletele de pierzarea unui foc veșnic, care nu se mai stinge. Ne-am născut în păcat, însă Dumnezeu a găsit soluția pentru a ne scoate din această condiție mizeră: mielul pentru Paște, Isus Hristos.

Bineînțeles ca oamenii pentru a înfrumuseța această sărbătoare și pentru a o diferenția de celelalte, au introdus anumite tradiții și obiceiuri pe care le respectăm cu toții pentru că ele reprezintă identitatea noastră națională. În cele ce urmează, voi prezenta pe scurt câteva dintre ele.

Ziua de **Sâmbătă Mare** este un moment tensionat în fiecare casă, momentul în care toate gospodinele au multe de pregătit pentru că pe masă din prima zi de Paște să se găsească toate preparatele tradiționale: ouă roșii, pască și carne de miel.

Pe masă de Paște trebuie neapărat să existe **ouă roșii**, obicei transmis din timpuri străvechi, cu 2000 de ani înainte de nașterea lui Iisus Hristos. Ouăle se ciocnesc din prima zi de Paște până la Înălțare și se rostește cu bucurie formulă tradițională "Hristos a înviat!" la care cealaltă persoană răspunde, cu sufletul pătruns de dragoste și respect față de evenimentul sărbătorit, "Adevărat a înviat!"

Se crede că **mielul de Paște** este bine să fie sacrificat în Vinerea Mare făcându-se, în acest fel, o apropiere între sacrificiul lui Hristos, care este răstignit, și cel al mielului, care este unul din simbolurile sub care, înainte de instituirea oficială a religiei creștine, era reprezentat Domnul Iisus Hristos. Friptură de miel și dropul sunt feluri de mâncare care se prepară aproape în fiecare casă.

Joia Mare, cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor săi .

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor , creștinii merg la biserică , țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul , țesutul sau cusutul.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă , pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Hristos pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este **ciocnitul ouălelor roșii**. Bucuria Pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de la Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu „Hristos a înviat!” și „Adevărat a înviat!” mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte adevărul nostru de credință.

În mod practic, la clasă am marcat Sărbătoarea Paștelui prin diverse activități specifice:

- Activități practic-gospodărești: vopsitul și decorarea ouălelor, prepararea unei prăjituri tradiționale, etc.
- Serbări/eventimente/ateliere organizate împreună cu părinții: un scurt moment artistic, o scenetă și un atelier de creație (felicitare/decorațiune de Paște);
- Concurs de cultură generală cu premii cu tematică pascală;
- Expoziție de lucrări de creație având ca temă Sărbătorile de Paște/Învierea Domnului;
- Desfășurarea unui proiect educațional care să cuprindă activități specifice acestei sărbători;
- Excursii/drumeții la ateliere de olărit sau de creație.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare și în general legate de toate sărbătorile sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Paștele este o sărbătoare a bunătății, a sacrificiului, a dragostei arătate de Dumnezeu față de noi, muritorii. Se cuvine să răspundem și noi, la rândul nostru, acestui gest nobil divin manifestând față de cei din jurul nostru compasiune, bunăvoință, dragoste, sacrificiu și toleranță. Dumnezeu dorește să ne întoarcem de la căile noastre rele, păcătoase și să ne ațintim privirea la Căpetenia și desăvârșirea credinței noastre, adică la Isus-Mielul fără cusur.

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât L-a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.” (Ioan 3:16)

Bibliografie :

- I. Ghinoiu, , Sărbători și obiceiuri românești, Ed. Elion, 2003, București, pag. 118-146
- S. Fl. Marian, Sărbătorile la români, vol. 1, Ed. Grai si suflet, 2001, București, pag. 47-68
- I. Nicolau, , Credințe și superstiții românești, Ed. Humanitas, 2000, București, pag. 59-77.
- <https://biblia.resursecrestine.ro/ioan/3>

Tradiții populare de primăvară în satul meu natal, Aluniș Mureș

Prof.preș. Bálint Zsuzsa Piroska,

Grădinița cu PP nr.6, Tg.Mureș

Satul natal este locul în care ne-am născut, unde ne-am legănat în brațele mamei noastre, unde am auzit primele cântece de leagăn, unde am făcut primii pași, unde am absorbit și continuăm să absorbim viața și cultura satului.

Viața populară a satului, cu simplitatea și splendoarea ei, modestia materială și bogăția spirituală, apropierea de natură și reprezentarea ei artistică, comunitatea închisă și tendința aspirațională, seriozitatea și veselia, ritmul de lucru tensionat și joaca plină de energie, reprezintă modelul de viață pentru noi.

Obiceiurile, enunțurile vernaculare și poetice ne sunt prezentate în întreaga ordine a vieții populare și astăzi în satul meu natal, Aluniș.

La grădiniță, există deja multe oportunități de a alege în mod conștient din lumea bogată a culturii populare și de a face astfel primii pași în păstrarea tradițiilor noastre vechi.

Un copil care la grădiniță poate trăi experiențe recurente în ceea ce privește aspectul și conținutul lor care îl leagă de patrie, de casă, primește o moștenire pe tot parcursul vieții. Dezvoltarea sa este pătrunsă de sistemul de activități care hrănește tradiția populară și este integrată în educația copilului. La grădiniță, copiii crescuți într-un mod care păstrează tradițiile populare sunt mai bogați din punct de vedere emoțional, mai receptivi din punct de vedere intelectual și au un sentiment mai mare de siguranță.

La Aluniș, majoritatea obiceiurilor de sărbători sunt legate de cercul sărbătorilor de Paște.

❖ DUMINICA FLORILOR

Întrucât populația vorbitoare de limba maghiară a satului este reformată, noi nu ținem Postul. Prima zi semnificativă a acestor săptămâni este Duminica Floriilor. Acesta este momentul în care are loc confirmarea (copiii de 14 ani iau prima împărtășanie).

În această zi este ziua plantării tufișurilor. Sâmbătă seara și duminica devreme dimineața, băieții (băieții) pornesc cu crengile de pin împodobite - flori și panglici sunt prinse de ele din hârtie creponată - pentru a fi așezate la poarta fetițelor, exprimându-și astfel respectul față de fetița din această familie. O fetiță primește mai multe tufișuri. În dimineața Duminica Floriilor, satul strălucește în decorațiuni de tufiș, indicând și locul unde locuiesc fetele. Cremele de tufișuri se pun pe ascuns pe porți de multe ori, dar este de datoria gospodăriei să afle cine le pune, pentru că trebuie să dea în schimb un ou roșu.

❖ VINEREA MARE

Vinerea Mare este singura zi de post. Pe vremea aceea, există pâine prăjită cu dulceață, învelită în zece ore în pungă. De obicei, nu cântă sau dansează în această zi. Ei obișnuiau să spună povestea răstignirii Domnului Isus și să o urmărească în video.

Pentru ca băieții să nu se jignească în grădina, unde învață să facă flori de hârtie și să decoreze ramura verde, fetele pun crengi împodobite cu flori albe la intrarea în camera pentru baieti. Băieții au împodobit tufe fetițelor cu flori roșii și panglici, pe care le-au așezat și în fața ușii de la intrare.

❖ PAȘTI

Paștele este o adevărată sărbătoare mare la Aluniș. O sărbătorim timp de trei zile chiar și astăzi. Obiceiul tradițional al sărbătorii este stropirea. Pentru tineri, balul durează două zile și trei nopți. Fiecare mamă cu o fiică scoate cu mult înainte de sărbătoarea de Paște lista cu meri și culegători de tufe pentru a obține din timp ouăle necesare vopsirii. Aici, ouăle roșii decorate cu frunze sunt pictate în mod tradițional. În zilele noastre, unii îl decorează cu frunze, scriu pe el și îl pulverizează, dar culoarea de bază este roșie, doar ocazional se pune un ou verde sau albastru în coș.

În a doua zi de Paște, grupurile de burlac au plecat dis-de-dimineață la udare. Odata cu apa de colonie se introduce și apa și se uda pe fata, gospodina, ca să nu se ofilească, iar în schimb primesc un ou roșu.

Nici băieții nu stau leși în această zi. Atârând punga pregătită anterior de gât, au pornit la udare. În primul rând, se duc la fetele cărora le-au adus mere de Revelion, acolo iau mai multe ouă (6-8 bucăți), apoi unde le pun un tufiș în Duminica Floriilor. Și aici numărul de ouă depășește 8-10. Apoi se duc la celelalte fetițe, rude, vecini, prieteni. Și aici 2-2 ouă sunt prețul stropirii. Dar băieții nu se mulțumesc doar cu casele, ei își spun urările de bine, versetul de bun venit, scopul sosirii lor, apoi stropesc apă. Spun astfel de poezii binevenite, pe care le poartă în brațe de la grădiniță, pentru că învață multe de la ei:

„Stău lângă ușă,
Aștept un ou roșu.
Pune-l în geanta mea
și voi continua imediat.”

„Eram în grădina mea mică,
am văzut un trandafir roșu
voia să se ofilească . Pot să-l ud?”

„Sunt un mic grădinar,
ud florile.
Fete, fete, dacă nu-mi dați ouă roșii,
te ofilești ca floarea.”

„Sunt un mic grădinar, ud florile
Am văzut un trandafir frumoasă vrut să se
ofilească, ar trebui să-l ud?”

„În a doua zi de Paște mi-a trecut prin minte,
Țin în mână un pistol cu apă cu zahăr,
și voi începe să mă întâlnesc cu fete cu el.
Fete, fete, dacă nu-mi dați ouă roșii,
te ofilești ca floarea.”

„Vin dintr-un pământ îndepărtat,
Aștept un ou roșu
dacă nu-mi dai ouă roșii,
Spărg totul”

Paștele nu este doar sărbătoarea stropirii, ci și sărbătoarea învierii lui Isus. Acest lucru trebuie înțeles și cu copiii. An de an, povestea învierii trebuie spusă, iar copiii trebuie să o vizioneze și pe video, pentru a le rămâne în memorie. Primii pași de vopsire a unui ou roșu îi văd și copilul mic din grădiniță din cel mai apropiat. În timp ce acasă mamele își trimit de obicei copiii să se joace ca să nu fie sub

picioare, la grădiniță gătesc ouă împreună, le împodobesc, scriu pe ele cu pixuri și le fac cadou iepurașului.

Încurajez toți profesorii preșcolari, deși vocabularul copilului este redus, picioarele lui se poticnesc, cultura populară trebuie hrănită, transmisă din generație în generație, iar aici în grădiniță punem temelia. Aceștia construiesc pe ea în școală și apoi în viață.

Zoltán Kodály scrie: „*Cine caută găsește. Cel care rătăcește mult își va găsi în sfârșit casa*”.

Bibliografie

1. Dr. Bucherna Nándorné, Faust Dezsőné, Zadravec Teréz - Conservarea folclorului în grădiniță, Budapesta, 1991
2. Bálint Piroska – Lucrarea științifică de Gradul I - Dragostea satului natal și cultivarea obiceiurilor populare în satul natal, 2000
3. Dömötör Tekla - Tradițiile noastre populare la grădiniță, Budapesta, 1997
4. Jagamas János - Muzica populară la Aluniș, 1984
5. Kósa Géza - Anul, compozitor de flori, 1988
6. Kodály Zoltán - Jocuri pentru copii, 1958
7. Palkó Attila - Magyaró - Secolele unui sat din regiunea superioară a râului Mureș, 1995
8. Palkó Attila, Zsigmond József - Tradițiile populare din Aluniș, 1996
9. Palkó Attila, Zsigmond József - Zilele lucrătoare de la Aluniș, 1998

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE

**ÎNVĂȚĂTOR BĂLUȚĂ IZABELA ROBERTA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ
BRATOVOEȘTI**

ÎNVIEREA DOMNULUI ESTE CEA MAI IMPORTANTĂ SĂRBĂTOARE ÎN CALENDARUL CREȘTIN, FIIND ÎNȘOȚITĂ, ÎN ROMÂNIA, DE NUMEROASE TRADIȚII ȘI OBICEIURI, UNELE MOȘTENITE DIN GENERAȚIE ÎN GENERAȚIE. PRIN ȘI PENTRU ACESTE TRADIȚII, UNELE DINTRE CELE MAI FRUMOASE DIN LUME, SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII ESTE PRILEJ DE REUNIRE A FAMILIEI ÎN JURUL MESEI CU PREPARATE TRADIȚIONALE, ESTE MOTIV DE BUCURIE ȘI DE OPTIMISM.

ÎN NOAPTEA DE ÎNVIERE, CREDINCIOȘII OBIȘNUIESC SĂ MEARGĂ LA BISERICĂ, SĂ IA LUMINĂ ȘI SĂ CÂNTE ÎNVIEREA DOMNULUI. OAMENII ADUC ACASĂ „LUMINA”-LUMÂNAREA APRINSĂ DIRECT DE LA CEA APRINSĂ DE PĂRINTE ÎN ALTAR , UNII OBIȘNUIESC SĂ FACĂ O CRUCE MICĂ PE PRAGUL DE SUS AL UȘII GOSPODĂRIEI SAU PE PERETELE DINSPRE RĂSĂRIT, AFUMÂNDU-L CU LUMÂNAREA, IAR CEI MAI MULȚI PĂSTREAZĂ LUMÂNAREA DE LA PAȘTE ȘI O APRIND PESTE AN, ÎN CAZUL UNOR MARI NECAZURI, BOLI SAU ÎN SITUAȚIA UNOR FENEOMENE METEO EXTREME.

O CREDINȚĂ LARG RĂSPÂNDITĂ ÎN ROMÂNIA ESTE ACEEA CĂ CEI CARE PLEACĂ DIN ACEASTĂ LUME ÎN ZIUA DE PAȘTI MERG DIRECT ÎN RAI, PORȚILE ACESTUIA FIIND DESCHISE ÎN ACEASTĂ ZI, ȘI, DE ASEMENEA, AVÂND ÎN VEDERE CĂ CERURILE SE DESCHID, SUFLETELE RĂPOSAȚILOR SE ÎNTORC ACASĂ, PENTRU A-I PROTEJA PE CEI DRAGI.

DE ASEMENEA, CEI NĂSCUȚI ÎN ZIUA DE PAȘTE SE SPUNE CĂ VOR AVEA O VIAȚĂ LUMINATĂ ȘI PLINĂ DE NOROC.

MASA DE PAȘTE ESTE CONSTRUITĂ ÎN JURUL PREPARATELOR DIN CARNE DE MIEL – CIORBĂ, FRIPTURĂ SAU DROB – SIMBOLUL MÂNTUITORULUI IISUS, CARE A FOST SACRIFICAT PENTRU A SALVA OMENIREA.

UN ALT SIMBOL AL SĂRBĂTORII ÎL REPREZINTĂ PASCA PREPARATĂ DE OBICEI SÂMBĂTA DIMINEAȚA, CARE ESTE DUSĂ SPRE SFINȚIRE LA BISERICĂ LA SLUJBA DE ÎNVIERE, ALĂTURI DE COȘUL BUCATELOR PREPARATE PENTRU SĂRBĂTOARE. A DOUA ZI DIMINEAȚA, UNII CREDINCIOȘI, MĂNÂNCĂ DIN SFÂNTA PASCĂ ÎN LOC DE ANAFURĂ SAU SFINTELE PAȘTI.

SE SPUNE CĂ DE ÎNVIERE ESTE BINE CA OAMENII SĂ FIE ÎMBRĂCAȚI CU O HAINĂ NOUĂ, CARE AR SIMBOLIZA PURIFICAREA.

DE ASEMENA, NU ESTE BINE CA DE ÎNVIERE SĂ SE DOARMĂ, FIINDCĂ RESTUL ANULUI VA ADUCE SOMNOLENȚĂ, GHINION SAU RECOLTE SLABE.

ÎN ZIUA DE PAȘTI SE MAI SPUNE CĂ NU E BINE SĂ SE CONSUME OUL CU SARE, FIINDCĂ AUTORUL VA TRANSPIRA TOT ANUL, IAR PASCA, SAU ANAFURA SUNT CONSIDERATE TĂMĂDUITOARE DACĂ SE PĂSTREAZĂ PESTE AN BUCĂȚELE DIN ACESTE.

TOT LEGAT DE OU, SE SPUNE CĂ MASA DE PAȘTI TREBUIE SĂ SE ÎNCEPĂ CU CONSUMUL UNUI OU, EXISTÂND CREDINȚA CĂ ASTFEL TRUPUL VA FI SĂNĂTOS ÎNTREG ANUL, APOI PEȘTE – PENTRU A FI SPRINTEN PRECUM ACESTA – ȘI MAI APOI PASĂRE – PENTRU A FI UȘOR CA ACEASTA.

O ALTĂ TRADIȚIE ARATĂ CĂ DACĂ ÎN ZIUA DE PAȘTI PRIMA PERSOANĂ CARE INTRĂ ÎN GOSPODĂRIE ESTE BĂRBAT, ACOLO VA EXISTA NOROC PESTE AN.

ACESTE SUNT TRADIȚII ȘI OBICEIURI LARG RĂSPÂNDITE LA NIVELUL ȚĂRII ÎN COMUNITATEA CREȘTIN-ORTODOXĂ.

ÎN AFARA ACESTORA EXISTĂ TRADIȚII PARTICULARE ÎNTÂLNITE ÎN ANUMITE REGIUNI GEOGRAFICE SAU ÎN ANUMITE COMUNITĂȚI.

COȘUL DE BUNĂTĂȚI CARE SE DUCE LA SFINȚIT LA BISERICĂ ESTE PREGĂTIT STRICT DUPĂ CELE TRANSMISE DIN MOȘI-STRĂMOȘI: AICI SUNT AȘEZATE, ALĂTURI DE BUCATE, SEMINȚE DE MAC, SARE, ZAHĂR, FĂINĂ, CEAPĂ ȘI USTUROI – SIMBOLURII ALE BUCURIEI DE PESTE AN. DEASUPRA ACESTEI FARFURII SE AȘEAZĂ PASCA, ȘUNCĂ, BANI, FLORI, SFECLĂ ROȘIE CU HREAN ȘI OUĂLE ROȘII. DE ASEMENEA, COȘUL ESTE ACOPERIT UN PLED CUSUT CU MODELE SPECIFICE ZONEI.

EXISTĂ O SIMBOLISTICĂ SPECIFICĂ PENTRU SFINȚIREA CELORLALTE COMPONENTE ALE COȘULUI CU BUNĂTĂȚI: MACUL ESTE ARUNCAT ÎN RÂU PENTRU A ALUNGA SECETA, SAREA ADUCE BELȘUG PESTE AN, ZAHĂRUL SFINȚIT ESTE ELEMENT TĂMĂDUITOR PENTRU VITELE BOLNAVE, CEAPA ȘI USTUROIUL AU ROL DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA INSECTELOR, FĂINA SE PRESARĂ PE CÂMP PENTRU CA RODUL GRÂULUI SĂ FIE CEL AȘTEPTAT.

TOT ÎN MOLDOVA EXISTĂ TRADIȚIA CA FETELE NEMĂRITATE SĂ MEARGĂ LA BISERICĂ ȘI SĂ SPELE CLOPOTNIȚA CU APĂ NEÎNCEPUTĂ, IAR

DIMINEAȚA TREBUIE SĂ SE SPELE CU ACEASTA PE FAȚĂ EXISTÂND CREDINȚA CĂ ASTFEL VOR FI CURTATE DE BĂIEȚII „DE ÎNSURAT” DIN LOCALITATE. LA RÂNDUL LOR, FLĂCĂUL CARE IUBEȘTE O FATĂ NEMĂRITATĂ TREBUIE SĂ MEARGĂ LA CASA ACESTEIA ȘI SĂ-I OFERE UN OU ROȘU.

ÎN UNELE ZONE DIN MOLDOVA EXISTĂ TRADIȚIA CA ÎN DIMINEAȚA ÎNVIERII, PREOTUL SĂ MEARGĂ EL PE LA CASELE OAMENILOR – AȘEZAȚI ÎN FORMĂ DE CERC, CU LUMÂNĂRI APRINSE – PENTRU A SFINȚI COȘUL CU BUCATELE PASCALE.

ÎN ZONA BIHORULUI, EXISTĂ O TRADIȚIE CARE ARATĂ CĂ OUL ÎMPODOBIT DE PAȘTE PREVEȘTEȘTE NOROCUL: DACĂ DUPĂ 40 DE ZILE ACESTA NU SE STRICĂ, ATUNCI PERSOANA VA FI NOROCOASĂ.

TRADIȚII DE FLORII- FETELE CARE VOR SĂ-ȘI ÎNTÂLNEASCĂ SUFLETUL-PERECHE TREBUIE SĂ FIARBĂ BUSUIOC ÎN APĂ LA MIEZUL NOPTII ȘI SĂ SE SPELE PE CAP CU EA, APOI SĂ O TOARNE LA RĂDĂCINA UNUI COPAC ÎNFLORIT, ÎNAINTE DE RĂSĂRIT.

TRADIȚIA SPUNE CA ESTE BINE CA ÎN ZIUA DE FLORII SĂ SE AERISEASCĂ HAINELE, SĂ SE PRIMENEASCĂ OBIECTELE DIN CASĂ, IAR FETELE SĂ-ȘI SCOATĂ ZESTREA AFARĂ ÎN SOARE, PENTRU A-ȘI ATRAGE URSITUL. FETELE MARI DIN BANAT ȘI TRANSILVANIA PUN O OGLINDĂ ȘI O CĂMAȘĂ CURATĂ SUB UN PĂR ALTOIT. DUPĂ RĂSĂRITUL SOARELUI, ACESTEA SUNT LUATE ȘI FOLOSITE CA TALISMANE PENTRU DRAGOSTE ȘI SĂNĂTATE.

BIBLIOGRAFIE

- **SARBATOAREA FLORIILOR, IN LUMEA CRESTINA SI IN ROMANIA, 28 APRILIE 2013, IULIAN VOICU, ZIARE.COM**
- **DUMINICA FLORIILOR, 3 IULIE 2012, CRESTINORTODOX.RO**
- **TRADITII DE FLORII, 3 IULIE 2012, TRADITII LEGATE DE SALCIE, CRESTINORTODOX.RO**
- **PAȘTI (PAȘTE) - CEA MAI IMPORTANTĂ SĂRBĂTOARE CREȘTINĂ, 2015, CHARLESTON, SOUTH CAROLINA, SUA, ISBN 1-511-50432-3**
- **OBICEIURI ÎN POSTUL PAȘTELUI: SPOLOCANIA CURĂȚĂ VASELE DE GRĂSIMI, FOCUL ALUNGĂ SPIRITELE RELE. MUNTENII ÎNDESTULEAZĂ PĂȘĂRILE CÂMPULUI ȘI ÎNRĂIESC TOȚI CÂINII, 20 MARTIE 2013, ADEVĂRUL**

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

PROF. BARA SILVIA IOANA, G.P.P. NR.46

Datinile și obiceiurile se situează la loc de cinste în creația populară românească. Aceste obiceiuri și datini cunosc o mare varietate cu participarea aproape a întregului popor românesc. Istoria și creațiile folclorice ale poporului nostru sunt ale pământului pe care trăim de mii de ani. Ele reprezintă oamenii și locurile, ajutându-ne să pătrundem mai adânc în taina spirituală a poporului românesc. Transmise pe cale orală, obiceiurile, datinile, folclorul asigură continuitatea întregului popor.

Încă din vechime, sărbătorile mai importante de peste an, Crăciunul și Paștele, erau așteptate cu bucurie și smerenie de întreaga familie, mai ales de copii, care erau implicați direct în diferite ritualuri care aveau loc în preajma acestor sărbători, mersul cu colindatul (de Crăciun), stropitul fetelor (de Paște).

Totuși, cea mai importantă și mai îmbucurătoare sărbătoare creștinească este și va rămâne Paștele, sărbătoarea luminii vestitoare a noii vieți. *De Paște se comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, considerat Fiul lui Dumnezeu (...), în a treia zi după răstignirea Sa din Vinerea Mare. Sărbătoarea Paștilor este precedată de o lungă perioadă de post, în care se comemorează evenimentele premergătoare Învierii Domnului.*¹

Acest post este cel mai lung post de peste an și durează aproape 7 săptămâni, mai exact 48 de zile. Ultima săptămână din postul Paștilor, săptămâna patimilor, este și cea mai semnificativă și încărcată emoțional. Aceasta începe în duminica Floriilor, care coincide cu intrarea lui Iisus Hristos în Ierusalim și se sfârșește în sâmbăta mare. Este săptămâna în care, prin meditații, slujbe și rugăciuni, se comemorează patimile prin care a trecut Iisus Hristos în acea săptămână, răstignirea din vinerea mare și moartea Sa.

*Duminică, cu o săptămână înainte de Sfintele Paști, toți creștinii din lume prăznuiesc Floriile, când este rețrăită Intrarea Domnului Iisus Hristos în Cetatea Ierusalimului. Sărbătoarea de Florii are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii, dar de-a lungul timpului i s-au adăugat și numeroase superstiții populare. De fapt, această zi era inițial dedicată zeiței romane Flora, însă, după un timp, ea s-a celebrat în amintirea intrării Mântuitorului în Ierusalim. Potrivit credinței populare, "mâțișorii" sfințiți de preot, în biserică, în Duminica Floriilor, au puteri magice: împlețiți în coronițe și așezați deasupra ușilor, la ferestre și la icoane, ei apără familia de boli și de alte rele, aducând spor și noroc. La țară, ramurile de salcie înmugurită sunt legate în jurul pomilor fructiferi, ca să rodească din plin și sunt amestecate în hrana animalelor, ca să le păzească sănătatea și productivitatea.*²

Pentru oamenii de pretutindeni, sărbătoarea Paștelui este un real moment în care sărbătorim viața nouă. Sunt multe simboluri care sunt asociate cu Paștele. Cel mai important dintre toate este crucea, care simbolizează moartea și renașterea deopotrivă. Ouăle vopsite, reprezintă viața nouă, renașterea, mielușei reprezintă, deasemenea viața nouă, precum și supunere, mântuitorul Iisus Hristos fiind asociat cu mielul fără de păcat care s-a lăsat sacrificat pentru mântuirea lumii. Un alt simbol al Paștelui care este și bucuria o copiilor este iepurașul. Asociat cu fertilitatea și viața nouă, iepurașul a devenit, mai ales pentru cei mici, simbolul Paștelui, mai ales că pentru copiii cuminți iepurașul, la fel ca și Moș Crăciun, aduce copiilor cuminți cadouri în pragul Paștelui.

Toate aceste simboluri sunt introduse în diferite obiceiuri de paște din țara noastră, în funcție de zona de relief a tății. La noi, în Ardeal, datorită existențelor mai multor influențe etnii, de Paște au fost adoptate mai multe obiceiuri.

¹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Pa%C8%99ti>

² <https://ziarulunirea.ro/duminica-floriilor-simboluri-crestine-obiceiuri-si-traditii-populare-256659/>

De obicei, în miercurea, joia și vinerea mare, gospodinele pregătesc mielul, ouăle vopsite și pasca, astfel pregătindu-se pentru sărbătorirea Paștilor. Acestea preparate sunt ușor de distins în Transilvania de alte zone ale țării, deoarece se regăsește sau mare varietate de culori și modele în realizarea lor.

În anumite zone din Transilvania, în ziua de sâmbăta, băieții împodobesc brazii cu panglici colorate, iar când se lasă întinerul tinerilor se strecoară în curțile fetelor de măritat și le agață brazii la poartă. De asemenea, la fetele frumoase din sat vin zeci de băieți care pun brazii la poartă, iar acestea știu pe cine trebuie să răplătească, deoarece ele pândesc la ferestre toată noaptea.

Totodată, vopsirea ouălor este o tradiție foarte importantă și este cel mai răspândit obicei creștin de Paști. În trecut, ouăle se vopseau doar cu culoarea roșie, însă în prezent gospodinele aleg diverse culori: galben, albastru, verde, violet, etc. Referitor la acest obicei există foarte multe legende în cultura românească, însă cea mai populară dintre acestea spune că Maica Domnului a așezat un coș cu ouă lângă crucea pe care era răstignit Iisus și acestea au fost înroșite de sângele lui.

Ouăle vopsite se ciocnesc la masa de Paști, respectând un anumit ritual: persoana mai în vârstă ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de cealaltă persoană, în timp ce spune "Hristos a Înviat!", la care se răspunde cu: „Adevărat a Înviat!”.

Stropitul fetelor este o tradiție foarte cunoscută și foarte practică în a doua zi de Paște. Se spune că fetele sunt stropite cu apă de izvor neînchepută ca să rămână frumoase și ca să dea naștere unor copii sănătoși, să miroasă tot anul ca florile de primăvară.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai multe și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Câteva dintre aceste obiceiuri am încercat să le transmitem copiilor în cadrul activităților din grădiniță prin diferite activități pe care le-am desfășurat.

Aceste obiceiuri nu sunt cunoscute de către mulți dintre copiii din grădinițele de la oraș, unde tradițiile nu sunt respectate la fel cum sunt la țară, iar mulți dintre copii nu au ocazia de a le cunoaște, aceștia neavând bunici la țară. Toți copiii iubesc sărbătoarea Paștelui deoarece, așa cum am menționat și mai sus, iepurașul vine cu cadouri și ouă de Paște. Astfel, implicarea copiilor în aceste activități le-a dat acestora ocazia să își dezvolte cunoștințele despre această sărbătoare, să își dobândească alte cunoștințe noi specifice acesteia și au dus chiar la formarea unei conștiințe privind datoria omului de a păstra tradițiile străbune. Copilul a fost pus în contact direct cu tradițiile, formându-i-se deprinderea de a fi responsabil și util, responsabilitate păstrată de-a lungul vieții. De asemenea, copiii au fost puși în situații practice în care au fost determinați să experimenteze deprinderi și capacități noi și să le consolideze pe cele deja dobândite.

În cadrul acestor activități specifice Paștelui, și nu numai, copiii au fost încurajați să adune informații utile despre obiceiuri, despre elemente religioase care definesc sărbătoarea, despre importanța acesteia, despre responsabilitatea lor ca și membri ai familiei în pragul acestei sărbători, iar aceasta a reprezentat un mod excelent prin care am îmbinat utilul cu plăcutul, entuziasmul copiilor și buna-dispoziție din timpul activităților, fiind feedbackul perfect.

În concluzie, fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paște, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile aceste sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țanțoș în duminica Paștelui, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

BIBLIOGRAFIE:

- Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „Folclorul literar românesc”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Pa%C8%99ti>

<https://ziarulunirea.ro/duminica-floriilor-simboluri-crestine-obiceiuri-si-traditii-populare-256659/>

Proiect de lecție

Învățător: Biliuță Inga

Școala: Școala Gimnazială Nr. 18, Timișoara

Data:

Clasa: a IV-a B

Disciplina: Limba și literatura română

Subiectul lecției: *Răzbunarea jucăriilor* după Claudia Groza

Tipul lecției: predare

Competențe specifice:

- 1.4. Concursuri pe echipe pentru rezolvarea de sarcini simple/itemi cu alegere multiplă pornind de la textele audiate;
- 2.1. Discutarea aspectelor relevante descoperite în text referitoare la personaj;
- 3.4. Folosirea metodelor gândirii critice pentru explorarea textelor.

Obiective operaționale:

O1: să citească textul *Răzbunarea jucăriilor* după Claudia Groza;

O2: să răspundă la întrebări pe baza textului *Răzbunarea jucăriilor*;

O3: să rezolve exerciții pe baza textului *Răzbunarea jucăriilor*;

O4: să rezolve, pe echipe, exerciții pe baza textului.

Strategia didactică:

Metode și procedee: explicația, conversația, exercițiul, demonstrația, pălăriile gânditoare.

Mijloace: manual, tablă, caiet, video-proiector, pălării colorate, cântecel, fișă

Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe

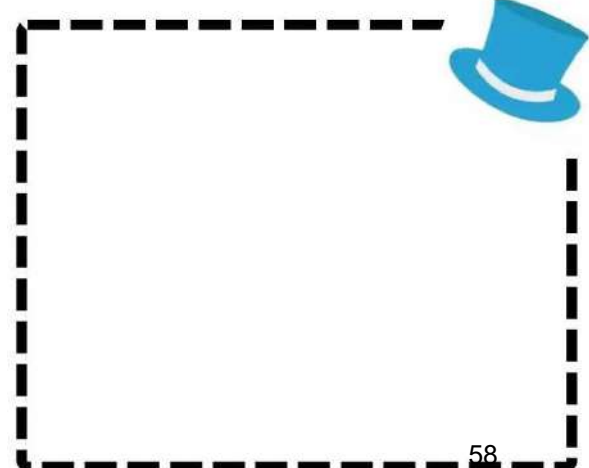
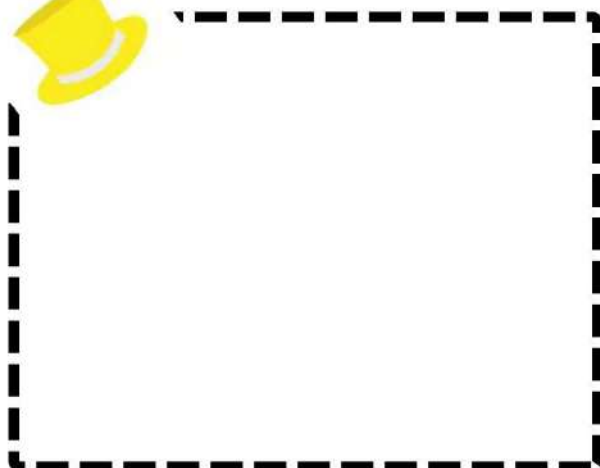
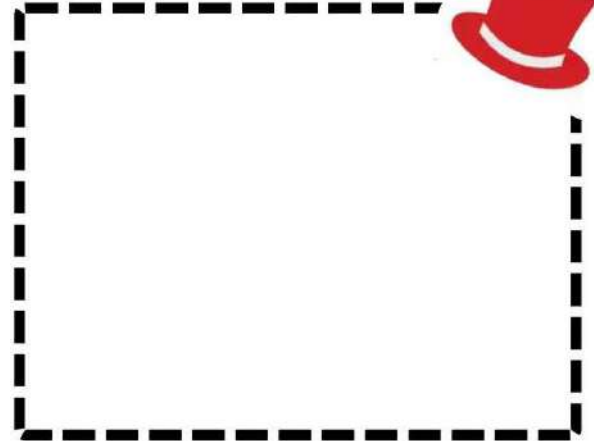
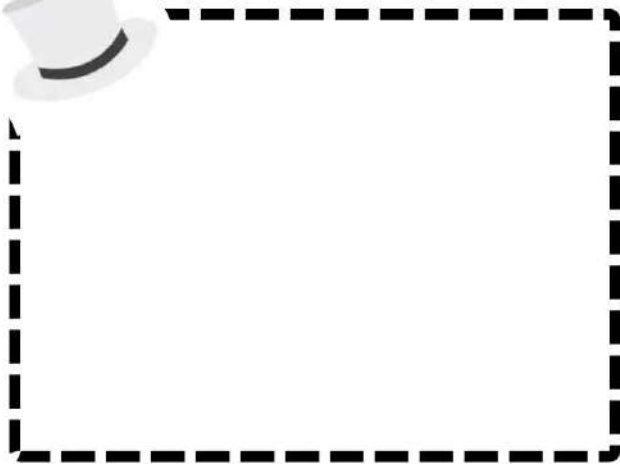
Bibliografie:

MECTS- Programa școlară pentru disciplina Limba și Literatura Română la clasa a III-a/ a IV-a aprobată prin ordin al ministrului Nr. 5003/02.12.2014

Etapetele activității	Demers didactic	Metode și procedee	Strategie didactică		Evaluare
			Mijloace didactice	Forme de organizare	
1.Momentul organizatoric 2 min.	Se asigură o atmosferă adecvată desfășurării orei, se salută, se pregătesc materialele necesare lecției.	Conversația		Frontală dirijată	
2.Captarea atenției 6 min.	Cu ajutorul video-proiectorului, voi proiecta pe tablă un cântecel (Fuga jucăriilor) care îi va integra pe copii în tematica textului pe care îl vom explora astăzi.	Conversația	video- proiector cântecel	Frontală dirijată	Aprecieri verbale
3.Reactualizarea cunoștințelor 5 min.	Înainte de a trece la noua lecție, ne vom aminti ce înseamnă solicitarea formal și informal, cât și etapele unei compuneri.	Conversația		Frontală dirijată Individuală	Aprecieri verbale
4.Anunțarea temei și a obiectivelor 10 min.	Anunțarea temei și a obiectivelor se va face în mod direct și în termeni accesibili elevilor. Elevii vor deschide manualul la pagina aferentă textului <i>Răzbunarea jucăriilor</i> după Claudia Groza. Fiecare elev va citi câte o propoziție din text, iar apoi vom citi ștafetă, fiecare elev numind pe alt coleg să citească în continuare.	Conversația Exercițiul	Manual	Frontală dirijată	

5.Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării 10 min.	După ce elevii au fost familiarizați cu noul conținut, vom scrie în caiete data și titlul lecției, urmând să citim cuvintele de la vocabular și să rezolvăm oral câteva exerciții pe baza textului, pentru o fixare mai clară a evenimentelor petrecute în text.	Exercițiul Conversația	Manual Caiet	Individuală	Aprecieri verbale
6.Obținerea performanței 10 min.	Vom rezolva exerciții pe baza textului pe care le vom nota în caiet. Elevii vor ieși la tablă pentru rezolvarea acestor exerciții.	Exercițiul		Frontală dirijată	
7.Asigurarea retenției și a transferului 8 min.	Pentru asigurarea transferului elevii vor fi împărțiți în grupe de câte 2. Aceștia vor primi câte o pălărie colorată care va reprezenta exercițiul pe care aceștia îl vor rezolva de pe fișa primită (ANEXA 1) (folosind metoda pălăriilor gânditoare).	Exercițiul	Fișă Pălării colorate	Pe grupe	Aprecieri verbale
8.Evaluarea și încheierea activității 2 min.	Îi voi felicita pe elevi pentru efortul și implicarea depusă și voi nota tema pe tablă.	Conversația		Frontală dirijată	Aprecieri verbale

Pălăriile gânditoare
Răzbunarea jucăriilor
după Claudia Groza

COPILE, BUCURĂ-TE DE PAȘTI!

Prof. înv. preșc. Blăjan Mihaela, Grădinița cu P.P. Degețica, Cluj-Napoca

Paștile poartă o încărcătură emoțională pentru toți creștinii care sărbătoresc Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. În primul rând, pentru că Hristos a Înviat din morți „cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viața dăruindu-le”, iar pe cei vii, împăcându-i cu Dumnezeu, și în al doilea rând, pentru că această sărbătoare o vestim la începutul primăverii, când întreaga natură se trezește la viață. Sărbătoarea de Paști, sărbătoarea Învierii Domnului este sărbătoarea bucuriei, bucurie pe care o resimțim cu toții: adulți, bătrâni și copii, deopotrivă. Bucuria este starea care trebuie să ne caracterizeze în ziua Învierii, căci chiar Mântuitorul a spus după Învierea Sa „Bucurați-vă!” (Matei 28,9). Mesajul divin al acestei sărbători este resimțit și de copii prin atitudinile și comportamentele însușite de la părinți. În preajma acestei sărbători, mai mult decât oricând, oamenii se îngrijesc de sufletele, trupurile și casele lor.

Obiceiurile și tradițiile populare legate de celebrarea sărbătoririi Paștelui au fost conservate în timp în lumea satului românesc tradițional. Această Sfântă Sărbătoare este plină de semnificație, fiindu-i atribuite foarte multe simboluri. Cele mai importante simboluri pascale la români sunt: crucea, oul roșu, mielul, pasca și lumânarea de Înviere. Paștele ce urmează este o adevărată sărbătoare, din care nu poate lipsi scenariul ritual al oului de Paște. Oul de Paște reprezintă la creștini noua creațiune a lumii care a început în momentul când Fiul lui Dumnezeu – Iisus Hristos a făcut jertfa supremă pe Golgota și s-a reîntors din moarte. Imaginea arhetipală a oului împodobit și colorat a fost preluată de creștinism și simbolizează Mântuitorul care înlătură piatra de mormânt și iese la lumină, la viață, asemenea puiului de găină ce sparge coaja oului. Tradiția înroșitului și a încondeiatului ouălor cunoaște variații în spațiu și timp și prilejuiește adevărate demonstrații de meșteșuguri populare. Oul de Paște este pregătit în Săptămâna Patimilor, jertfit și mâncat sacramental în ziua de Paște. Ouăle roșii constituie cel de-al doilea simbol pascal al Învierii.

În mijlocul atâtor frumuseți au luat ființă datinile, obiceiurile și baladele noastre, basmele și poveștile pe care strămoșii le-au păstrat ca pe o comoară de mare preț. O legendă povestește despre patru copilași i-au dus coșuri cu ouă lui Pilat, pentru a-l îndupleca să permită creștinilor să-l îngroape pe Hristos. Ouăle s-au înroșit ca dovadă a sângelui nevinovat a lui Hristos, vărsat pentru păcatele omenești, iar de atunci la Paști se fac ouă roșii și se dăruiesc copiilor. Spiritualitatea românească păstrează variate legende referitoare la înroșirea ouălor, iar oul este privit fie ca substitut al pietrei, fie ca amintire a patimilor și răstignirii în ultima săptămână a vieții pe pământ sau ca un miracol al mărturiei Învierii lui Iisus Hristos. În ceea ce privește ciocnirea ouălor, există câteva norme ce sunt respectate cu strictețe indiferent de zona etnografică: nu ai voie să le ciocnești sau să le mănânci decât

după slujba de Înviere; ouăle se ciocnesc după un anumit ritual: primul spune „Hristos a Înviat!” și dă cioc cu vârful oului în vârful celuilalt ou, dar nu înainte de a primi răspunsul „Adevărat că a Înviat!”. Salutul „Hristos a Înviat!” se folosește până la Înălțare. Oamenii ciocnesc numai cu ouă roșii, având credința că se vor întâlni pe lumea cealaltă.

Din perspectiva micului creștin, sărbătorile pascale sunt un prilej de bucurie și de încântare, deoarece ei sunt cei care se bucură acum de cadourile și de minunatele culori ale ouălor care împodobesc masa de sărbătoare. În prima zi de Paști, în jurul amiezii, copiii, îmbrăcați în haine noi, mergeau la rude și vecini ca să vestească miracolul Învierii și să primească ouă, astfel, copiii adunau ouăle roșii în trăistuțe țesute și colorate. Însemnătatea și simbolistica acestei sărbători creștine, rămâne an de an în mintea și în sufletul fiecărui copil bucuria sinceră a jocului și a redescoperirii tradițiilor și obiceiurilor de la bunici. Sărbătoarea Învierii Domnului este pentru români, ca popor creștin, piatră de temelie a credinței. Alături de Hristos și întru Hristos vom învia pentru o nouă viață, mai bună, mai fără păcate. Cinstind simbolurile religioase ale Sfințelor Paști, ducând mai departe și transmițându-le copiilor tradițiile și semnificațiile acestei mari sărbători a creștinătății, spovedindu-ne și împărtășindu-ne cu trupul și sângele Mântuitorului și încurajându-i și pe copii, de mici, să facă aceste lucruri, vom putea cu adevărat să rostim în Ziua de Paște „Hristos a Înviat!” și să răspundem cu inima curată „Adevărat a Înviat!”.

Chiar dacă tendința epocii contemporane este de a se rupe de o parte dintre datini și de valorile pe care acestea le susțin, fiecare dintre noi avem o mare datorie, aceea de a ne cunoaște originile, rădăcinile, trecutul. Încă de la cea mai fragedă vârstă trebuie să-i facem pe copii să înțeleagă faptul că: „chiar dacă omul este pieritor, datinile și obiceiurile acestui popor trebuie să dăinuie” (Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994, p. 72). Prin multe din activitățile desfășurate la noi în grădiniță încercăm să sădim în sufletul pur al copiilor dragostea și respectul față de aceste sărbători creștine, față de tradițiile noastre. Să nu uităm câtă bucurie poate fi în sufletul unui copil în clipa în care ciocnește un ou roșu spunând „Hristos a Înviat!” sau răspunzând „Adevărat a Înviat!”. Este un moment când îi putem ajuta să-și crească comportamentul moral și religios și să-și manifeste creator capacitățile artistice. Într-un mod ludic variat, copiii creează obiecte simple și nostime ce dau un aer de sărbătoare în grupă. Copiii asteaptă sărbătoarea prin plantarea grâului, prin desene și picturi specifice, pictează oua și tot din ouă fac mici iepurași și puișori. Astfel, în fiecare an, în grădiniță noastră organizăm diverse activități (ateliere de pictură, colaje, activități practice, activități gospodărești acțiuni de voluntariat) împreună cu copiii alături de părinți și preoți. Cu toții au înțeles care este semnificația sărbătorilor pascale, obiceiurile și tradițiile românești, au vopsit ouă, au realizat decorațiuni cu care să-și împodobească casele, au pregătit și oferit mici daruri copiilor nevoiași, iar tot ceea ce realizează în grădiniță duc acasă pentru a se bucura de realizările lor împreună

cu familia.

Bibliografie:

1. Biblia – Noul Testament
2. Ghinoiu Ion, Obiceiuri populare de peste an – Dicționar, București, Editura Fundație Culturale Române, 1997
3. Pistolea, Vasile, Sărbători religioase și datini la români, Timișoara, Editura Marineasa, 2006
4. Roman Radu Anton, „Sărbătoarea Paștilor - tradiții religioase, ritualuri și obiceiuri populare. Masa de Paști - rețete, vinuri și bucate potrivite” București, editura Paideia, 2010
5. Sărbătorile la români, vol. II, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1994
6. Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Ed. Porțile Orientului, Iași, 1994
7. Tribuna tradiții 30 aprilie 2005 – Ilie Moise: Obiceiuri și sărbători pascale
8. E.N.Voronca – Datinile

http://paintedeggs.3x.ro/index_files/indexr_files/Page398.htm

DISLALIA

Prof. Bleoancă Ioana Ancuța

Școala Gimnazială "Rudolf Walther" Timișoara

În unele cazuri, dislalia apare ca o tulburare izolată. Există situații când aceasta este asociată cu alte tulburări, cum ar fi balbismul. Apariția acestuia este generată de atenția excesivă a copilului asupra defectului de tip dislalic, asupra pronunției defectuoase a anumitor foneme. Astfel, va fi tratat mai întâi balbismul, iar ulterior se va începe terapia specifică dislaliei.

Perioada de vârstă de până la 3 ani este caracterizată printr-o vorbire defectuoasă. În acest interval, copilul traversează etapele învățării limbajului, iar calitatea vorbirii, de cele mai multe ori, este defectuoasă. Nu putem vorbi despre o dislalie veritabilă. Tulburările aferente perioadei de până la 3 ani formează grupa dislaliilor fiziologice.

În situația în care tulburările se mențin peste vârsta de 3,5 – 4 ani, se poate vorbi despre dislalia defectologică, cea care necesită terapie logopedică.

Menținerea defectelor de pronunție este determinată, în numeroase cazuri, de condițiile psiho – sociale în care trăiește copilul:

- model greșit de vorbire al adultului, pe care copilul, prin imitație, și-l însușește
- bilingvismul
- stimulare insuficientă a vorbirii copilului, neglijarea sa de către părinți
- atenția insuficientă acordată modelului auditiv referitor atât la vorbirea celor din jur cât și

la cea proprie

- memorie auditivă deficitară

Anumite comportamente nocive ale copilului pot afecta considerabil calitatea vorbirii acestuia (suptul degetelor, buzelor) prin deformarea cavității bucale ce afectează calitatea articulării sunetelor.

În cele ce urmează, iată câteva criterii de clasificare a dislaliilor (Stănică, Vrășmaș, 1994, p. 79 – 80):

1. După modul de afectare al aparatului fon-articulator:

- dislalia organică cauzată de diferite defecte ale maxilarelor, dinților, limbii și boltei

palatine

- dislalia funcțională determinată de atrofia sau neexercitarea mușchiului limbii, buzelor, vălului palatin, traseu greșit al curentului de aer expirat, tulburări ale auzului fonematic

2. După numărul de sunete alterate:

- dislalie simplă – este afectat un sunet
- dislalie generală sau complexă – sunt afectate mai multe sunete

3. După întinderea și structurarea fonemului afectat:

- dislalia sunetelor - dislalia prin omisiune de sunete
 - dislalia prin alterare
 - dislalia prin înlocuire de sunete (paralalia) – în locul sunetului

corect se pronunță un alt sunet

- dislalia silabelor

4. După sunetele afectate:

- betacism și parabetacism – afectarea sunetului **b**
- capacism și paracapacism – sunetul **c** este deficitar
- deltacism și paradeltacism – sunt afectate **t, d**
- fatacism și parafitacism – este deficitar sunetul **f**
- gamacism și paragamacism – **g** este deficitar
- mutacism și paramutacism – **m** este sunetul afectat
- rotacism și pararotacism – sunetul **r** afectat
- sigmatism și parasigmatism – sunetele care sunt emise deficitar sunt: **s, ș, z, ț, j, ci, ce**
- hapacism și parahapacism – deficit al sunetului **h**
- jotacism și parajotacism – afectarea sunetului **j**
- nutacism și paranutacism – afectarea sunetului **n**
- pitacism și parapitacism – **p**
- tetacism și paratetacism – **t**
- vitacism și paravitacism – **v**
- zitacism și parazitacism – **z**

5. După numărul fonemelor afectate

- monomorfe – este afectat un singur sunet
- polimorfe – sunt afectate mai multe sunete

6. După locul unde se formează fonemele – dislalia labialelor, dentalelor, lingualelor etc.

7. După locul unde se produce sigmatismul și rotacismul

- sigmatismul interdental – poziționarea limbii este între dinți, iar fluxul de aer iese din cavitatea bucală, prin spațiul dintre vârful limbii și incisivii superiori

- sigmatism lateral – aerul se scurge prin părțile laterale – sigmatismul bilateral, lateral stâng, lateral drept

- sigmatismul strident – articulare prea sonoră a siflantelor; prezintă rezonanță fluierată

- dislalia sforăitoare labio – dentală – labiodentalele sunt pronunțate strident

- sigmatismul nazal – are loc nazalizarea sunetelor

- rotacismul lingual lateral – emisia sunetului **r** se produce prin vibrarea uneia dintre laturile limbii

- rotacism velar – sunetul **r** este produs prin vibrarea vălului

- rotacism uvular – prin vibrarea luelei (omușorului)

- rotacism lingual dorsal – apropierea părții dorsale ale limbii de palatul tare determină vibrația

- rotacism faringian – vibrează peretele faringian

- rotacism bilabial – prin vibrarea buzelor

rotacism bilateral lingual – vibrează ambele părți ale limbii

Bibliografie:

- Vrasmas, E, Terapia tulburărilor de limbaj, București, 1994
- Vrasmas, E, Educația copilului preșcolar. Elemente de pedagogie la vârsta timpurie., 1999

OUĂLE DE PAȘTE

Prof. Borlovan Natalia

Școala Gimnazială nr.12 Timișoara

În tradiția românească dedicată Sărbătorilor Pascale, unul din elementele centrale îl ocupă oul, care, de obicei este vopsit roșu dar și în alte culori.

Încă înainte de nașterea lui Hristos, exista obiceiul dăruirii unui ou, ca simbol al fecundității, echilibrului, al vieții și reînnoirii naturii, iar obiceiul vopsirii oului a fost întâlnit pentru prima dată la chinezi, cu circa două mii de ani înainte de Hristos.

De asemenea, în multe dintre vechi ale creștinilor au fost descoperite și coji de ouă, iar în antichitate, în special la egipteni, oul era simbol al lumii și al eternității – plecând de la forma sa perfectă – fără început și fără sfârșit.

Oul roșu a devenit simbol al Creației și Învierii, prin exemplul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, culoarea roșie însemnând Sângele Domnului cel curs de pe Cruce pentru noi și pentru mântuire dar și simbolul văzut al Învierii morților.

Legenda spune că Maica Domnului a așezat un coș cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Domnul a văzut că ouăle s-au înroșit și a spus celor prezenți: „De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împestrițate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

Practica oului colorat s-a utilizat mai ales la popoarele Europei și Asiei, însă românii au fost cei care au introdus, se pare, practica încondeierii oului, desăvârșită ulterior prin tehnică, materiale și simbolistica utilizată.

La români, ouăle de Paste, potrivit tradiției, erau adunate din cuiabar în miercură din a patra săptămână a Postului Mare, numită și „miercură Paresimilor”. Există obiceiul ca de la Lăsatul Secului și până în această zi, gospodinele să nu strângă ouăle. Există credința că ouăle alese în această zi nu se strică până la Paște.

Chiar dacă ele erau strânse în această zi, vopsitul lor avea loc în Joia din săptămâna de dinaintea Paștelui, însă, niciodată în Vinerea Mare.

Oul vopsit este simbolul Mântuitorului, care părăsește mormântul și se întoarce la viață, precum puiul de găina ieșit din găoace.

Ouăle roșii sunt numite în Bucovina merișoare, iar cele cu ornamente sunt numite încondeiate, inchiștrite sau impistrite.

Ornamenta ouălor decorative este extrem de variată, ea cuprinde simboluri geometrice, vegetale, animale, antropomorfe și religioase. Iată câteva simboluri și semnificații utilizate:

- linia dreaptă verticală = viața ;
- linia dreaptă orizontală = moartea ;

- linia dubla dreapta = eternitatea ;
- linia cu dreptunghiuri = gândirea si cunoașterea ;
- linia ușor ondulata = apa, purificarea ;
- spirala = timpul, eternitatea ;
- dubla spirala = legătura dintre viață și moarte.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI, PE ÎNȚELESUL ELEVILOR

Prof. Borz Maria

Școala Gimnazială Nr.1 Pericei

Județul Sălaj

An școlar 2023-2024

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul al XIX-lea tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

Fiecare elev trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Îl ajută să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, elevul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țanțoș în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Săptămâna Mare este cea care precede Sărbătorii Învierii Domnului. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Isus Cristos a fost răstignit pe cruce. Există mai multe datini care se respect în această perioadă, pe care elevul e bine să le cunoască.

Elevul este prea mic să înțeleagă și să respecte postul, dar este bine să-l explicăm că, în Săptămâna Mare se face curățenie generală, lucruri la care copilul îi poate ajuta din plin pe cei din casă. Poate contribui la vopsitul ouălor roșii în Joia Mare. În tradiție se spune că oul roșu apără recoltele de ploaia cu grindină. Pentru ca podgoriile să rodească, să fie ferite de calamități naturale, agricultorii îngroapă un ou roșu în vie. Primul ou se vopsește în roșu închis și se numește “norocul copiilor” sau “merișor”. Acest ou se păstrează în camera copiilor, ca să-l apere de rele.

Cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de Joia Morților sau Cina cea de Taină la care Cristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele Mântuitorului, în Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți. Potrivit credințelor populare, în această zi cerul se deschide pentru ca morții să poată reveni temporar pe pământ și pentru ca cei vii să le poată transmite anumite mesaje.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor. Creștinii merg la biserică, țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă ziua prin rugăciune, interdicții privind

torsul, țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Isus.

Sâmbătă noaptea toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Isus Cristos a Înviat din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot, urmată apoi de Sfânta Liturghie.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă, pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Isus pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălor roșii. Există o datină veche pentru sporul și sănătatea familiei. Într-un lighean se pun un ou roșu și o monedă de argint. Deasupra se toarnă apă proaspătă adusă chiar atunci de la fântână. Toți ai casei se spală rând pe rând, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz. Multe femei și fete își dau cu oul pe față fiindcă ar dori ca fața să le fie întotdeauna netedă și curată. În unele locuri se pun în lighean și crenguțe de busuioc.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu “Cristos a Înviat!” mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostru de credință.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

SIMBOLURI PASCALE:

CRUCEA- este simbolul crucificării, al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, dar este utilizată ca simbol al credinței de biserica catolică.

IEPURAȘUL- simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne. Simbolul pământesc al zeiței Eastre este iepurele. Iepurașul aducător de ouă roșii provine de pe meleaguri germane și simbolizează fertilitatea.

OUL- simbolizează renașterea. Ouăle roșii aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos.

MIELUL- reprezintă triumful înnoirii, victoria ciclică a vieții asupra morții. El îl simbolizează pe cel care trebuie sacrificat pentru propria mântuire. Mielul îl desemnează pe membrul turmei lui Dumnezeu.

BIBLIOGRAFIE:

Biblia, viața lui Iisus, Editura Litera, București 2010.

CONSERVAREA TRADIȚIEI LOCALE – SPIRITUALITATE ȘI RITUAL ÎN BLIDUL PASCAL LA BILCA

SIMONA BOȚIC, PROFESOR

COLEGIUL ANDRONIC MOTRESCU RĂDĂUȚI

În zilele noastre, a fi creativ este o misiune destul de grea și, concomitent, o necesitate a acestui mileniu (B. Gates)

Creativitatea este factorul cheie pentru dezvoltarea competențelor personale, profesionale, antreprenoriale și sociale precum și pentru bunăstarea tuturor indivizilor din societate.

În fiecare zi, viața ne oferă posibilitatea de a ne manifesta într-un mod cât mai creativ și de a fi cât se poate de inventivi. Creativitatea e ceva ce ne determină să ieșim din cotidian, să facem lucruri noi și să găsim soluții diferite de celelalte.

Activitățile extracurriculare reprezintă un element prioritar în politicile educaționale întrucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității elevilor, asupra performanțelor școlare și asupra integrării sociale în general. Educația este o acțiune la care își dau concursul școala, familia, întreaga societate, cooperarea acestora apare logică, stringentă, iar menținerea unui parteneriat între școală și familie depinde de asumarea responsabilităților de către toți actorii educaționali.

Activitățile extracurriculare pot avea conținut cultural, artistic, spiritual, științific, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc sau de participare la viața și activitatea comunității locale. Ele au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora. Având un caracter atractiv elevii participă, într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Activitățile extracurriculare sunt grupate în următoarele categorii: sărbători și festivități, concursuri școlare, excursii și drumeții, vizite. Am ales să prezentăm Concursul interdisciplinar *Cultură și civilizație în România*, adresat elevilor din ciclul liceal. Secțiunile concursului sunt: *Studiul privind particularitățile etnografice și lingvistice locale*, *Studiul privind mentalitățile culturale și cercetarea sociologică*, *Monografia istorice locale*.

Concursurile școlare sunt o metodă de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare, având în același timp o importanță majoră și în orientarea profesională a acestuia. Ele oferă elevilor posibilitatea de a demonstra practic ceea ce au învățat la școală și acasă. Sunt organizate într-o manieră plăcută, stimulând spiritul de competitivitate și îi oferă elevului prilejul de a se integra în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit munca, precum și ocazia de a asimila mai ușor cunoștințele.

Studiu

Spiritualitate și ritual în blidul pascal la Bilca

APLICANTUL: Colegiul *Andronic Motrescu* - Rădăuți, str. Putnei, nr. 236, tel. 0230-562429, fax 0230-562429, e-mail andronicmotrescu@yahoo.com

TIPUL DE PROIECT: Proiect de conservare a tradiției

TITLUL PROIECTULUI: SPIRITUALITATE ȘI RITUAL ÎN BLIDUL PASCAL LA BILCA

COORDONATORI: prof. Angelica Pîslar, prof. Cristina Vițega, prof. Cîrdei Mihai, prof. Roșca Vasile. Colaboratori în proiect: prof. Boțic Simona, prof. Buliga Cristina

ARGUMENT:

Proiectul educativ *Spiritualitate și ritual în blidul pascal la Bilca* se derulează la nivel local, în cadrul activităților extracurriculare a Colegiului *Andronic Motrescu*, Rădăuți. Ziua Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paște începe, din punct de vedere liturgic, în noaptea dinainte, la miezul nopții, când se spune că mormântul s-a deschis și a înviat Hristos. Bucovinenii participă în număr destul de mare la Sfânta Liturghie din această noapte sfântă, vin la Slujba Învierii, pentru a lua lumina, apoi, dimineața, sfințesc pasca și prinoasele puse într-un coș numit **blid**.

Majoritatea familiilor dețin costume populare pentru copii, adolescenți și adulți care sunt îmbrăcate de două, trei ori pe an. Tinerii completează mimetismul occidental cu practicarea ritualurilor moștenite din generație în generație, fiind conștienți că tradițiile le conferă autenticitate.

Sfințirea blidului pascal este un obicei practicat aproape în fiecare familie din Bucovina. În urma cercetărilor sociologice aplicate și prin activitățile desfășurate au dobândit experiență și au descoperit puritatea ritualurilor străvechi. Aceste informații sunt rodul unei minuțioase munci de teren în scopul culegerii de folclor efectuată în satele : Frătăuți, Gălănești, Horodnic, Milișăuți, Bilca și Marginea, de la localnici vârstnici ca : Rusu Costică – 78 ani, Martinescu Dumitru – 90 ani, Ileana lu Petru a lu Oloi – 57 ani.

Pentru a nu ne pierde în diversitatea culturii europene, trebuie să ne păstrăm și să ne afirmăm identitatea și conștiința națională prin practicarea efectivă a obiceiurilor locale. Din cercetarea sociologică reiese că tinerii sunt interesați de activități care formează valori morale și economice într-un spațiu arhaic.

Proiectul a stimulat interesul cadrelor didactice și al elevilor pentru cunoașterea obiceiurilor și ritualurilor pascale, interesul mass-mediei și comunității locale.

MOTIVAȚIA ÎN CONTEXT GENERAL

- ❖ Adolescenții, datorită dorinței de a depăși vechea mentalitate, copie tot ce văd, aud, fără o selecție a valorilor ce pot fi pliate pe spațiul cultural bucovinean;
- ❖ Elevii sunt derutați de schimbările majore ce se produc la nivel de cultură suburbană;
- ❖ Relaționarea și socializarea precară a adolescenților cu adulții (tinerii preferă comunicarea intermediară prin internet sau telefon și nu comunicarea directă);
- ❖ Manifestarea unei superficialități la nivel comunicativ în familie și societate, carență ce modifică negativ perceperea spațiului românesc;
- ❖ Impactul mass-mediei asupra tinerilor.

OBIECTIV GENERAL: afirmarea identității și apartenenței la cultura bucovineană prin valorificarea potențialului local;

OBIECTIVE SPECIFICE:

- ❖ Formarea atitudinilor pozitive moral-tradiționale ale tinerilor față de valori;
- ❖ Păstrarea identității bucovinene;
- ❖ Dezvoltarea și formarea unei personalități armonioase în acord cu valorile spirituale locale;
- ❖ Practicarea de către tineri a obiceiurilor și ritualurilor pascale;
- ❖ Transmiterea cutumelor satului prin interrelaționarea generațiilor;
- ❖ Încurajarea consumului produselor naturale, autohtone.

RESURSELE PROIECTULUI:

RESURSE UMANE:

- elevi de școală primară, gimnazială și liceu; săteni; cadre didactice.

RESURSE MATERIALE: albume, cărți, obiecte de artă populară și de uz casnic, blide, aparatură audio-video.

GRUP ȚINTĂ: Grupuri de elevi cu vârsta cuprinsă între 15-19 ani.

BENEFICIARI:

- **beneficiari direcți:** adolescenții, cadre didactice;
- **beneficiari indirecți:** cadre didactice, comunitatea locală, părinți.

PARTENERI: Primăria Bilca, mass-media locală, Muzeul Etnografic *Samuil și Eugenia Ioneț* Rădăuți.

MEDIATIZARE: afișaj, pliante, mass-media locală, expoziție fotografică, expoziție de obiecte populare și de uz casnic confecționate în gospodărie.

MOD DE REALIZARE:

- ❖ Stabilirea echipei de proiect și a coordonatorilor;
- ❖ Lansarea proiectului (motivații, obiective, tipuri de activități, termene);
- ❖ Etapa de pilotare;
- ❖ Perioada de implementare a activităților.
- ❖ Evaluarea proiectului.

FINALITĂȚI ALE PROIECTULUI:

- Îmbogățirea orizontului de cunoștințe, reprezentări și deprinderi de prețuire și păstrare a acestui domeniu al folclorului tradițional local și național;
- Valorificarea ritualurilor pascale în promovarea agroturismului;
- Participarea tinerilor la sărbătorile tradiționale obștești;
- Integrarea valorilor tradiționale în noile valori.

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- ❖ Analiza semestrială a activităților desfășurate și a rezultatelor obținute;
- ❖ Observarea impactului asupra tinerilor implicați în activități;
- ❖ Realizarea de mape /portofolii de documentare;
- ❖ Implicarea tinerilor în activitățile premergătoare sărbătorilor pascale (pregătirea coșului pascal)
- ❖ Participarea tinerilor la sfințirea blidului pascal.

EVALUAREA PROIECTULUI:

- ❖ Portofoliu - lucrări practice realizate de elevi în timpul activităților;
- ❖ Expoziție de fotografii din timpul activităților;
- ❖ Expoziție cu obiecte de artă populară;
- ❖ Înregistrări audio-video din timpul derulării activităților.

CONCLUZII:

Tinerii sunt interesați cine sunt ca neam și ca bucovineni, cum au trăit bunicii lor, în ce au crezut și de ce, cu ce s-au îmbrăcat și cum au socializat și relaționat fără telefonie mobilă și internet. Marea dragoste pentru cultura românească, dorința de a păstra peste veacuri crâmpie din obiceiurile și tradițiile locale, dar și regretul că prea puțini mai sunt aceia care încearcă să transmită mai departe ceea ce este al nostru din străbuni, ne-au întărit convingerea să acordăm o atenție sporită elementelor tradiționale culturale, religioase, istorice, considerând că aceasta este o datorie și o răspundere morală.

Descrierea unor tradiții și obiceiuri în cadrul activităților propuse în proiect ne dă posibilitatea să înțelegem încercarea omului de a pătrunde în tainele naturii veșnice, de a și-o apropia, de a-și transforma anii vieții în ani de bucurie și speranțe. Elevii vor fi învățați să înțeleagă, să participe la manifestări specifice zonei, să dorească să le cunoască și să fie cei care le perpetuează. A accepta și practica ritualurile pascale înseamnă a descoperi izvoare de spiritualitate ce nu se află peste mări și țări, stăine tinerilor, ci se găsesc *aici și acum*, lesne de asimilat, proprii ființei. Din păcate, la școală sunt puține ore și activități prin care elevii iau cunoștință de datini și obiceiuri românești. Prin urmare, prin acest proiect, prin activitățile pe care le-am propus în cadrul lui, elevii implicați vor cunoaște specificul nostru românesc, prin redescoperirea tradițiilor și obiceiurilor românești, în vederea păstrării și prețuirii lor așa cum le-am moștenit de la strămoși de-a lungul timpului, căci prin ele nu ne vom pierde în negura vremurilor.

Bibliografie

1. Bunescu, G. (1998), *Școala și valorile morale*, Editura Didactică și Pedagogică, București
2. Cioară, M. (1979), *Zona etnografică Rădăuți*, Editura Sport - Turism, București
3. Cucoș, C. (2006), *Pedagogie*, Editura Polirom, București
4. Gorovei, A. (1995), *Credințe și superstiții ale poporului român*, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, București
5. Gorovei, A. (1995), *Credințe și superstiții ale poporului român*, Editura Grai și Suflet – Cultura Națională, București
6. Păun, E. (2002), *O lectură a educației prin grila postmodernității* în volumul *Pedagogie – Fundamente teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași
7. Pleșu, A. (2011), *Despre frumusețea uitată a vieții*, Editura Humanitas, București
8. Stoian, S. (1978), *Pedagogie și folclor*, Editura Didactică și Pedagogică, București

Sărbătoarea Paștelui la români

Prof Bozgan Adriana Aurelia

Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva”
Timișoara

Cuvântul paști provine în limba română din forma bizantino-latină, *pastihae* a cuvântului de origine ebraică *pasah* (a trecut), poate moștenit de evrei de la egipteni. Evreii numesc paștele *pasah*, ca sărbătoare a libertății sau a azimilor sărbătoarea lor anuală în aminirea evenimentelor relatate în biblie, ale trecerii prin Marea Roșie și a eliberării lor din robia Egiptului, care se prăznuiește în prima duminică după prima lună plină, ce are loc după echinocțiul de primăvară.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, pentru prima dată fiind sărbătorit în jurul anului 1400 î.H. r. Termenul ebraic a trecut în vocabularul creștin, deoarece evenimentele istorice care sunt comemorate de această sărbătoare, adică patimile, moartea și învierea Domnului, au coincis cu paștele iudaice din acel an.

Până în secolul V-lea termenul de paști înseamnă mai ales patimile și moartea domnului și nu serbarea învierii lui.

Sărbătoarea paștelui începe cu **Duminica Floriilor** când se serbează întoarcerea lui Hristos în Ierusalim. Oamenii pleacă duminică dimineața la biserică cu crenguțe de salcie ca simbol al ferilității și vieții, apoi le agață la streșinile caselor. În unele locuri oamenii își scoteau mărtișorul și îl agațau de un pom, pentru a da roade bogate. **În joia dinaintea paștelui** clopotele bisericilor încetau să mai bată și se înroșau ouăle.

Vinerea este ziua Răstignirii lui Hristos, cea mai mare zi de post, nu se muncea, nu se aprindea focul, nu se cocea pâine.

Sâmbăta clopotele râncep să bată și apa este sfințită. Seara familiile merg la biserică pentru a asculta slujba și a lua lumina de la lumânările preoților apoi revin acasă și cu lumânările și aprind candela. Vor ciocni apoi ouăle vopsite spunând „Hristos a înviat” primind răspunsul „Adevărat a înviat”.

În dimineața zilei de paști ouăle roșii se pun în apă și se spală pentru a te proteja de boli.

Mâncarea tradițională sunt ouăle vopsite, friptură de miel și pască. Mielul este simbolul lui Hristos, iar ouăle simbolul divinității care fiind ciocnite, sunt sacrificate.

1. Tradiții păstrate în Bucovina

În țara mănăstirilor cu frescă exterioară pictată, aflate în patrimoniul UNESCO, se mai păstrează atmosfera liniștită a vremurilor trecute, respectându-se obiceiurile Pământului.

În joia Mare (a patimilor) după credința populară, se deschid mormintele, cerul și porțile raiului, manifestându-se cultul morților. Femeile împart colaci, plăcinte și vase de ceramică umplute cu apă, vin, sau mâncare și însoțite de lumânări aprinse pentru pomenirea celor dispăruți. La Moldovița, Poiana Stampei se păstrează obiceiul aprinderii focurilor pentru ca spiritele morților să vină printre cei vii, la casele unde au trăit și să petreacă împreună paștele.

În Vinerea Mare se ține post negru Aerul (pânza pe care e zugrăvită înmormântarea domnului Isus, care simbolizează trupuL neînsuflețit al Mântuitorului), este scoasă din altar și așezată în mijlocul bisericii , pentru priveghere , unde stă până la înviere .

În săptămâna patimilor bărbații ară , taie lemne , iar femeile spală , înroșesc sau încondeiază ouăle , pregătesc alimentele rituale (pasca, babele și moșii , cozonaci , plăcinte și mielul) . Pasca este făcută în Sâmbăta Mare din făină de grâu sub formă rotundă (în amintirea scutecelor cu care au fost înfășat Isus), sau în formă pătrată (pentru că și mormântul lui Isus era pătrat) . Pasca are pe margine împletituri iar în mijloc o cruce împletită semnificând crucea pe care a fost răstignit Isus. Între împletituri se pune brânză sărată și frământată cu gălbenuș , scorțișoară și stafide . Pasca cu cruce se duce la biserică în ziua de paști ca să fie sfințită , iar cele simple sunt destinate familiei, iar cele mici (păscuțe)sunt pentru bucuria copiilor sau pentru a fi date săracilor care stau la ușa bisericii . De duminica Mare până la paștele viitor, nu se mai face pască .

Ouăle se înroșesc în Sâmbăta Mare dar ele au și alte culori : galben, verde, albastru . Pe lângă ouăle roșii numite merișoare femeile mai fac și ouă încondeiate sau împestrate . Ele se lucrează întotdeauna calde ,pentru o uscăre rapidă a tușului și se folosesc penițe și pensule .Ouăle împestrate necesită multă răbdare și au ca element de bază ceara care se transpune pe suprafața oului , după care se face îmbăierea în culori . Se ornamează reci, numai baia de culoare este caldă , iar când sunt gata ornamentele se pun lângă o sursă de căldură pentru topirea cerii .

2. Paștele în Maramureș .

Pe meleagurile Maramureșului sărbătoarea paștelui este marcată cu joc, voie bună , tradiții și obiceiuri din moși strămoși și bucate delicioase . Faima a trecut hotarele țării , parcă timpul a stat în loc ,s-a oprit în perioada când țaranul român purta cu mândrie portul național, în care cea mai importantă calitate a lui era omenia și unde familia și respectul față de ceilalți erau puse pe primul loc

Maramureșul este reprezentarea vie a spiritului românesc , pur și nealterat, de evoluția societății . În Maramureș oamenii se salută între ei ,chiar dacă nu se cunosc .

În perioada paștelui oamenii obișnuiesc ,să se îmbrace în haine simple evitând culorile vii, mai ales culoarea roșie .

În Joia Mare după ce merg la slujbă maramureșenii împart alimente și haine persoaneleor nevoiașe,în amintirea sufletelor dragi trecute în neființă.

Vinerea Mare este una din cele mai triste zile din calendarul ortodox, toți creștinii ortodocși țin post negru în amintirea patimilor suferite de Iisus. Tot vineri maramureșenii se roagă pentru iertarea păcatelor și participă la slujba prohodului .

Sâmbăta se fac ultimile pregătiri pentru marea sărbătoare , iar duminică se întinde masa mult așteptată , se primesc oaspeții și se adună toți în jurul mesei . După ce au terminat de mâncat , bărbatul casei ,începe ciocnirea ouălor cu ceilalți invitați prezenți .

Un obicei foarte vechi în Maramureș , practicat în unele sate și astăzi, presupune că toți membrii familiei să mănânce din primul ou ciocnit, pentru a avea parte de noroc și proprietate toată viața. Sătenii mai obișnuiesc să pună un ou roșu și o monedă în apa care se spală pe față în ziua de

paști ,pentru a fi feriți de rele . Toate activitățile se încheie în jurul mesei cu o petrecere unde toată lumea chiuie , se bucură, dansează și cântă .

3. Paștele în Oltenia

Obiceiurile pascale sunt puțin diferite de alte regiuni . Aici bărbații încondeiază ouăle care sunt dăruite la masa de paști de către fini nașilor, iar feciorii le oferă fetelor la hora satului .

Femeile nu au voie să doarmă în Joia Mare , altfel vor dormi tot anul .Mâncarea trebuie să cuprindă pe lângă ouă roșii, brânză, salată cu ceapă verde , drob, friptură de miel și plăcinta cu brânză și smântână numită „*dulungaci*” care se face cu multe foi pregătite în casă și încrețite cu mâna, și așezate în 3-4 strate fragede cu brânză sărată între ele și acoperite cu lapte bătut cu ou , miere și vanilie .

Dacă în alte zone se servește ciorbă de miel , oltenii pregătesc ciorba de bureți, iar stufatul se face cu mai puțină carne și mai multă verdeață tăiată mărunț și rumenită puțin nu fiartă .

În dimineața de paști după ce credincioșii vin de la biserică cu lumânarea aprinsă, nu au voie să intre în casă până nu se culege din grădină iarbă verde și se pune pe scările casei .

În dimineața primei zile de paști copiii se spală cu apa în care se pune un bănuț ,și un ou roșu, pentru a fi curați și rumeni tot anul .

În a doua zi de paști feciorii stropesc cu apă sau parfum fetele cu care vor să se însoare . În a doua zi de paști fetele se îmbracă cu zăveici, marame și poale , demonstrându -și măiestria în fața satului .

4. Tradiție în Banat

Dimineața de paști copiii se spală pe față cu apa de la fântâna în care s-a pus un ou roșu și fire de iarbă verde . Mâncarea se tâmâiază mai întâi și fiecare mesean primește o linguriță de paști cu vin și pâine sfințită. La mâncare întâlnim și ciolan fiert de porc și ouă nevopsite .

Există obiceiul ca fetele să păstreze în casă lumânarea aprinsă în noaptea de înviere . Lumânarea va fi reaprinsă atunci când în casă va avea loc un eveniment fericit .

Ouăle se vopsesc cu frunze de nuc, pătrușel, trifoi sau coji de ceapă .Un alt obicei este Matcalăul (paștele mic) care se ține în prima marți de după paști . E un prilej de bucurie și un simbol al vieții .Copiii de până la 14 ani se duc la un pom înflorit pentru a se înfrății .Fiecare face o cunună de flori din acel pom și o pune pe cap , apoi luându-se de mână ocolesc de trei ori pomul din dreapta , își dau jos cununile de pe cap și alăturându-le, prin ele se sărută de trei ori , schimbă între ei ouă roșii tot prin cununi și zic „ să fim fărtați / sau surori până la moarte” primind fiecare câte un ban .

5. Tradiții în Dobrogea

Paștele se întâmpină prin curățenia spațiului de locuit, a trupului prin post și a sufletului prin rugăciune .

În Săptămâna Mare gospodinele scot din lada de zestre cele mai bune țesături , ștergarele pe care le expun în camera unde se așează la masă în prima zi de paști .

Joia Mare este o sărbătoare a morților, se curăță mormintele, iar sufletele emoțiilor se întorc la vechile lor case , aprinzându-se focuri în cimitir .

În Vinerea Mare se ține post negru ca o formă de jertfă trupească a oamenilor, pentru sacrificiul mântuitorului . Singura activitate permisă este prepararea pascăi . Se înconjoară casa de trei ori cu tămâie și cu lumânarea cu care se vine de la biserică aprinsă . Tot vineri are loc și prohodul, slujba la care participă credincioșii . Există obiceiul ca oamenii să treacă pentru sănătate, pe sub „Sfântul Aer” o țesătură în care este recreată în biserică scena punerii în mormânt a lui Iisus . Cel mai des întâlnit motiv pe ouă este cel al crucii, ca un talisman , ce are menirea de a-i apăra pe creștini de rău, sau spicul de grâu ca simbol al hranei , motive florale , geometrice, sau biserică .

Se practică obiceiul „strigătului peste sat” , denunțându-se abaterile de la , de pe un deal din sat strigându-se numele celor care nu au avut o conduită conformă cu regulile comunității .

Un alt obicei este acela că cojile de ouă roșii nu se aruncau, ci se îngropau sau se dădeau la animale pentru a le feri de rele, sau li se dădea drumul pe o apă curgătoare pentru ajunge pe apa sâmbetei , pentru ca morții să știe că se apropie paștele blajinilor .

Alt obicei sunt papaparudele, fetele îmbrăcându-se în vegetație, în frunze de bujori sau crengi , intrând apoi în gospodării, cântând pentru venirea ploii „, paparudă rudă vino de ne udă” după care primeau un ou roșu și bani .

Caloianul este tot o sărbătoare constând într-o păpușă din lut care se îngroapă, iar după 40 de zile este dezgropată ,ruptă în bucăți și aruncată pe câmp , pentru ca roadele să fie curate și spicele înalte

Importanța păstrării tradițiilor

Dispariția tradițiilor ar avea ca urmare dispariția națiunii însăși, de aceea nu ne este permis să uităm datinile , povestirile , dansurile, muzica și poezia care ne pot reconstitui trecutul .

Tradițiile populare sunt mărturii ale trecutului către rădăcinile noastre culturale .

Acum când informația circulă într-un ritm amețitor, riscul de a neglija valorile și obiceiurile care ne-au definit existența devine real .

În calitate de educatori trebuie să ne folosim creativitatea , pentru a aduce tradițiile în era digitală , îmbogățindu-ne experiența într-un mod special , noi fiind în același timp și spectatori și actori .

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE SFINTELE SĂRBĂTORI PASCALE

Prof. pt înv. preșcolar Costăchel Nicoleta
Prof. pt înv. preșcolar Bozon Alina Carmen
Grădinița Nr. 269, București, sector 5

Florii și Paștele sunt două dintre cele mai importante sărbători religioase ale creștinătății, marcând momente cheie din viața și învățăturile lui Isus Hristos. Aceste sărbători sunt însoțite de o bogată tradiție și obiceiuri transmise din generație în generație, care aduc bucurie și încredere în speranța Învierii.

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare în calendarul creștin, fiind însoțită, în România, de numeroase tradiții și obiceiuri, unele moștenite din generație în generație. Prin și pentru aceste tradiții, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

O credință larg răspândită în România este aceea că cei care pleacă din această lume în ziua de Paște merg direct în rai, porțile acestuia fiind deschise în această zi, și, de asemenea, având în vedere că cerurile se deschid, sufletele răposaților se întorc acasă, pentru a-i proteja pe cei dragi. În noaptea de Înviere, credincioșii obișnuiesc să meargă la biserică, să ia lumină și să cânte Învierea Domnului. Oamenii aduc acasă „lumina” – lumânarea aprinsă direct de la cea aprinsă de părinte în Altar – , unii obișnuiesc să facă o cruce mică pe pragul de sus al ușii gospodăriei sau pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, iar cei mai mulți păstrează lumânarea de la Paște și o aprind peste an, în cazul unor mari necazuri, boli sau în situația unor fenomene meteo extreme.

Tradiții și Obiceiuri de Florii:

Florii, sărbătorită în duminica dinaintea Paștelui, marchează intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim, înainte de Patimile Sale. În multe culturi, această zi este marcată printr-o serie de tradiții și obiceiuri:

1. Palmieri și Flori: O tradiție comună este legată de folosirea de ramuri de palmier sau alte flori în procesiunile religioase. Aceste ramuri sunt adesea binecuvântate de către preoți și apoi purtate acasă de credincioși ca simbol al binecuvântării și al speranței.

2. Decorarea bisericilor și a caselor: Bisericile și casele sunt decorate cu flori și frunze pentru a marca sărbătoarea. Această practică reflectă bucuria și frumusețea evenimentului și aduce o atmosferă festivă în comunitate.

3. Participarea la slujbe: Credincioșii participă la slujbe speciale în biserici, unde se aduc omagii și rugăciuni în onoarea lui Isus și a evenimentelor din viața Sa.

Tradiții și Obiceiuri de Paște:

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, marcând Învierea lui Isus Hristos din morți. Această sărbătoare este însoțită de numeroase tradiții și obiceiuri specifice:

1. Vopsirea ouălor: Unul dintre cele mai cunoscute și iubite obiceiuri este vopsirea ouălor de Paște. Ouăle sunt vopsite în culori strălucitoare și decorate cu modele artistice, simbolizând viața nouă și bucuria Învierii.

2. Mâncăruri tradiționale: Mâncărurile specifice de Paște variază în funcție de tradițiile locale, dar multe culturi au anumite mâncăruri tradiționale asociate cu această sărbătoare. De exemplu, în unele țări se pregătesc cozonaci, miel la cuptor sau ouă roșii.

3. Servirea mesei de Paște: Paștele este adesea marcat printr-o masă festivă în familie, în care se reunesc rudele și prietenii pentru a împărtăși bucuria Învierii și a se bucura de mâncăruri tradiționale.

4. Participarea la slujbe religioase: Credincioșii participă la slujbe speciale de Paște în biserică, unde se celebrează Învierea lui Hristos prin cântări, rugăciuni și predici care transmit mesajul de speranță și bucurie.

Obiceiurile și tradițiile de Paște pentru copii pot varia în funcție de regiune și cultură, dar câteva dintre cele comune includ:

Vopsirea ouălor: Copiii se bucură să vopsească ouăle în culori vii și să le decoreze cu autocolante, sclipici sau alte materiale creative. Căutarea ouălor de Paște: Este o tradiție populară în multe țări ca copiii să caute ouă ascunse în curte sau în casă. Aceasta poate fi o activitate distractivă și competitivă. Tradiții religioase: În multe familii, copiii participă la serviciile religioase de Paște sau la alte activități specifice religiei lor, cum ar fi vizionarea procesiunilor sau participarea la slujbe. Cadouri de Paște: Unii copii primesc cadouri de Paște, cum ar fi jucării, cărți sau alte surprize, în special din partea iepurașului de Paște. Mâncăruri speciale: Unele familii pregătesc mâncăruri tradiționale de Paște, cum ar fi cozonacul, ouăle roșii sau alte bunătăți pe care le savurează împreună în ziua de Paște. Activități de creație: Copiii se pot bucura de diverse activități de creație asociate cu Paștele, cum ar fi confecționarea de păpuși sau figurine de iepurași, decuparea și lipirea de modele de iepurași sau crearea de decoruri pentru a împodobi casa sau masa festivă.

Participarea la evenimente comunitare: Unele comunități organizează evenimente speciale de Paște pentru copii, cum ar fi parade, spectacole de teatru sau concursuri de desene. Aceste evenimente oferă copiilor oportunitatea de a se bucura de atmosfera festivă alături de alți copii. Tradiții specifice culturii: În funcție de țară și regiune, pot exista tradiții specifice de Paște pentru copii. De exemplu, în unele locuri, copiii poartă costume tradiționale sau participă la dansuri și cântece tradiționale de Paște. Întâlniri de familie: Paștele este adesea o ocazie de a aduna familia laolaltă. Copiii se bucură de timpul petrecut cu rudele și de a se bucura împreună de mâncăruri delicioase și de tradițiile specifice sărbătorii. Înțelegerea semnificației religioase: Pentru familiile religioase, este important să împărtășească cu copiii înțelegerea semnificației religioase a sărbătorii, precum și să participe la activități spirituale sau de rugăciune asociate cu Paștele.

În concluzie, atât Tradițiile și Obiceiurile de Florii, cât și cele de Paște, reflectă importanța și semnificația profundă a acestor sărbători în cadrul comunităților creștine, oferind oportunitatea de a celebra credința, speranța și bucuria Învierii lui Isus Hristos.

Bibliografie:

Alina Maria, Tradiții românești, Editura Cartea Ta, 2021.

Activități integrate. Întrebări și răspunsuri”, Editura Casa Corpului Didactic Cluj Napoca, 2009.

“Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii”, Preda V., Dumitrana M, București, 2000.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR OUTDOOR ÎN GRĂDINIȚĂ

PRIMĂVARA ANOTIMPUL RENAȘTERII

Prof.Înv.preș.Bratosin Cristina,
Grădinița cu PP Nr.7,Focșani județul Vrancea

„Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin, ceea ce numim, cu cel mai minunat dintre cuvinte – VIAȚA.” C. MIHĂESCU

Citatul de mai sus reflectă atât de frumos importanța activităților de tip outdoor sau desfășurate în natură ,activități atât de îndrăgite de preșcolari. Trăim într-o lume aflată in permanentă schimbare unde tehnologia începe să acapareze din ce in ce mai mult atenția copiilor, așa că natura și jocul în natura reprezintă calea cea mai sigură de a le capta atenția și de a îi învăța prin descoperire noțiuni pe care nu le vor uita ușor.

Așa cum bine se știe rolul educației este să pregătească copilul pentru viața, iar viața este reprezentată de tot ceea ce ne înconjoară! Afară în natură copilul se joacă liber, simte texturile diferitelor materiale, aude sunetul păsărilor, atinge animalele și le observă comportamentul.

Educația outdoor este așadar cea care începe dincolo de ușa clasei și se consumă în drumeții, excursii, incursiuni, pe câmpii, în pădure, parc, cartier, centru comercial, industrial, bibliotecă și care este în strânsă legătură cu conținuturile școlare, fiind un mediu de explorare, de aplicare, de punere la probă sau experimentare a unor cunoștințe prevăzute de programa școlară.

Educația în aer liber a câștigat un impuls deosebit în țări precum Finlanda, Suedia, Norvegia, Danemarca, unde există literatură de specialitate și practică adecvată în acest domeniu. Pe lângă aportul cognitiv, astfel de cadre și suporturi educaționale asigură dezvoltarea personală și socială a elevilor, exercitarea potențialului lor senzorial și vocațional și consolidarea activităților colaborative. Mediul înconjurător devine locul de aplicare a cunoștințelor sau de a descoperi noi

probleme și de a le rezolva pe loc. Rupându-se de rutina activităților de grup, activitățile de învățare capătă un caracter mai antrenant și mai practic. Învățarea în aer liber înseamnă nu numai un nou loc de învățare, ci și o schimbare de perspectivă, o nouă filozofie de acțiune, o nouă instrumentare și perspectivă de învățare și o toleranță ridicată față de dobândirea experienței și de a fi într-o situație. Educația în aer liber este o formă organizată de învățământ care se desfășoară în aer liber și pregătește pentru viața copilul.

Acest tip de educație este complementar educației formale și presupune dezvoltarea următoarelor abilități:

- Socializare;
- Educație pentru o viață sănătoasă;
- Participanții sunt capabili să înțeleagă și chiar să-și depășească propriile limite;
- Traiește o experiență unică în natură;
- Stima de sine sporită;
- Creșterea oportunităților de comunicare cu părinții;
- Oportunități de dezvoltare personală și integrare socială sporită;
- Gestionarea fricii de a vorbi și de a acționa în public;
- Înțelegerea, acceptarea și respectarea regulilor familiale și sociale, îmbunătățirea performanței școlare și descoperirea deprinderilor și talentelor;
- Creșterea încrederii în sine, capacitatea de a se integra rapid în grupuri de copii de aceeași vârstă și dezvoltarea abilităților de conducere;
- Stimularea interesului pentru angajarea în sarcini noi și complexe;
- Căpătarea curajului de a nu se teme de situații imprevizibile și să găsească cea mai bună soluție;
- Dezvoltarea abilităților de comunicare orientate spre cooperare și colaborare, fără de care obiectivele comune ale echipei nu pot fi atinse;
- Copiii învață să recunoască binele din ceilalți și să le respecte gândurile, sentimentele și nevoile, ceea ce îi ajută să învețe din greșeli; nu există eșec, doar feedback la sfârșitul activității în aer liber.

Un aspect important al educației în aer liber este acela că satisface atât nevoile de bază ale individului, cât și nevoile unice ale grupului din care face parte:

Nevoia de a fi respectat – diferitele activități în aer liber îl pot liniști pe copil, îl pot face mai deschis, să comunice, să se exprime, să se simtă remarcat și că deciziile sale contează pentru ceilalți; jocuri sau activități.

Necesitatea de a fi responsabil - Activitățile în aer liber le oferă copiilor posibilitatea de a-și asuma diferite sarcini, responsabilități, pentru a-și atinge obiectivele stabilite (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului).

Nevoia de a fi activ–implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul grupei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță– Interiorul sălii de clasă este mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea un impact negativ. Educatorii trebuie să identifice riscurile care pot apărea și să elaboreze un plan de management al riscurilor, acesta fiind un aspect deosebit de important care i-a determinat pe unii experți în domeniu să nege utilitatea folosirii educației în aer liber.

Activitățile educaționale în aer liber se fac întotdeauna în natură, nu pentru a obține rezultate reale, ci pentru a schimba comportamentul copiilor. Spre deosebire de învățarea tradițională la clasă, aceste activități în aer liber sunt practice, informative și experiențiale. De exemplu la Cunoașterea mediului atunci când vorbim despre florile anotimpului vara putem merge afară în natura și vom răspunde întrebării care și adulților le stârnește curiozitatea și anume

”Floarea soarelui chiar se mișcă după soare?” Răspunsul va fi clar ”Da”, dar doar până încep să se coacă semințele, apoi rămâne îndreptată numai spre răsărit”!

Aceste activități au un impact major asupra sudării echipei și detensionării conflictelor. Natura ne oferă alternativa perfectă să observăm ceea ce ne înconjoară și să descoperim lucruri noi pe care nu le vom putea uita transformându-se în amintiri memorabile!

Și voi încheia tot cu un citat pentru ca reflectă esența acestui tip de învățare: “Ce aud – Uit, Ce văd – Îmi amintesc, Ce fac – Înțeleg” -proverb chinezesc.

Bibliografie:

Revista Învățământului Preșcolar nr.2/ 2007.

Manualul de educație outdoor, 2013, Comenius Regio Partnership Eco- Edu Beyond Rhetoric Project, traducere.

SOLIDARITATEA UMANĂ – CONCEPT ȘI ACȚIUNE

Director, Prof. dr. Matei Georgeta
Prof. dr. Brotac Daniela

Parteneriatul educațional al grădinițelor de copii cu organismele societății civile se dezvoltă în spiritul democratic al cooperării la inițierea și dezvoltarea unor programe și proiecte menite să sprijine copiii de toate vârstele și părinții acestora pentru a se asigura tuturor condiții decente de viață și educație.

Proiectul educațional pe care Grădinița nr. 268 îl desfășoară în parteneriat cu FICE România are o perioadă semnificativă, în condițiile în care această asociație are ca prioritate sprijinirea copiilor aflați în dificultate.

În spiritul obiectivelor stabilite de FICE România, Grădinița nr. 268 a dezvoltat proiecte care s-au concretizat în acțiuni de voluntariat, menite să sprijine copiii aflați în situații vulnerabile de abandon școlar.

Acțiunile desfășurate de managerul Grădiniței Nr. 268 și de cadrele didactice s-au axat pe colectarea unor materiale de strictă necesitate pentru copii, pe organizarea unor expoziții cu lucrări de pictură și colaje, precum și pe organizarea schimburilor de experiență, sesiuni de comunicări, vizite în centre educaționale, precum și pe acțiuni de educație parentală.

În spiritul solidarității umane, paradigma asocierii grupurilor de specialiști în educație, în calitate de membri ai FICE România, dezvoltăm proiectul „Solidaritate Colegială”, al cărui inițiator este FICE România și, în calitate de partener, Grădinița Nr. 268 a organizat o Conferință Națională cu participare Internațională având ca temă „Solidaritatea umană – concept și acțiune” care, prin întregul demers, și-a propus să dezvolte teme reprezentative care abordează problematica educației copiilor aflați în dificultate și a părinților acestora, a prevederilor Drepturilor Copilului, precum și a rezultatelor pozitive ale experienței grădinițelor în domeniul parteneriatului educațional cu societatea civilă.

Componentă a demersurilor necesare implementării prevederilor cu privire la Drepturile Copilului, solidaritatea umană reprezintă atât concept, dar mai ales acțiune, concretizate în oportunitățile voluntariatului. Solidaritatea umană se exprimă în momente critice când semenii noștri sunt în nevoie și vor ajutor. Solidaritatea umană oferă posibilitatea de a stăpâni mai bine abilitățile personale, de adobândi experiență, cunoașterea unor lucruri noi, a altor oameni, efectuarea unor acțiuni de strângere de bunuri oferite celor în nevoie.

Ca voluntari fideli ai FICE România , Grădinița Nr. 268, prin parteneriatul acestei instituții, a dezvoltat proiecte menite să sprijine diferite colectivități în nevoie. Grădinița Nr. 268 a încheiat un parteneriat educațional cu FICE România cu titlul „Împreună pentru binele copiilor” prin care instituția va proceda la:

- Cunoașterea, respectarea și aplicarea Convenției cu privire la Drepturile Copilului,
- Inițierea unor acțiuni de promovare a activității FICE România în rândul personalului și al părinților în scopul cunoașterii elementelor punctuale de protecție socială, educațională și medicală a copiilor proveniți din mediul familial extrem de defavorizat;
- Participarea, în apropierea Sărbătorilor de Sfintele PAȘTE, la Campania „Solidaritate Colegială” prin colectarea unor obiecte de îmbrăcăminte, obiecte igienice de uz personal, a unor alimente neperisabile, jocuri, jucării,
- Participarea în urma solicitării FICE România la acțiuni de educație civică, morală, igienico-sanitară, de cultivare a comportamentelor pozitive față de ceilalți, în spiritul solidarității, respectului, toleranței, nediscriminatorii de orice fel;
- Dezvoltarea în rândul părinților, comunității locale a acțiunilor celor doi parteneri în vederea promovării asistenței sociale și educaționale a copiilor proveniți din medii defavorizate.

Aceste activități vor fi conduse de către managerul și cadrele didactice din grădiniță, părinți cu pregătire în domeniu, alți parteneri cu care colaborează grădinița.

În concluzie, participarea grădiniței la aceste evenimente ale comunității a contribuit la crearea și dezvoltarea imaginii pozitive a grădiniței în comunitate, pentru promovarea valorii și calitatii educației prescolare.

Bibliografie:

- Legea nr. 272/ 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014;

MICII DEDECTIVI ÎN LUMEA EMOȚIILOR

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PENTRU

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

A PREȘCOLARILOR

Prof.drd. Bruja Carmen-Vasilica

Școala Gimnazială nr.1 Balcani

Bacău, România

Studiile de specialitate au demonstrat că abilitățile sociale și emoționale, pot influența obținerea succesului în viață într-o măsură mai mare decât capacitatea intelectuală. Un EQ ridicat, poate fi mai important pentru succes decât un IQ ridicat, așa cum este el măsurat de un test standardizat de inteligență cognitivă verbală și non-verbală.

La vârsta școlară mică, în cadrul activităților sistematice derulate, cerințele și exigențele vor fi formulate progresiv pentru a structura, pe de o parte, dezvoltarea abilităților și competențelor deja formate și generarea, pe de altă parte, a altora noi. Prin adăugarea noii dimensiuni a educației, cea online, elevii vor avea de înfruntat situații și contexte educaționale în care inteligența cognitivă nu va mai fi singura responsabilă de dezvoltarea armonioasă a personalității lor. Acesteia invariabil i se va alătura inteligența emoțională, capabilă să asigure o stare de bine emoțională, ce se transpune într-o condiție sine qua non a întregului proces de formare a elevului, care astfel va realiza achiziții fundamentale în plan emoțional, social și cognitiv.

Dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor, fie că se desfășoară față în față sau prin intermediul dispozitivelor electronice, este utilă pentru a remedia diferite contexte deficitare de viață și acțiune: relaționarea cu colegii de clasă și joacă, obstacolele determinate de lucrul în echipă, managementul emoțiilor, situații de pierdere, adaptarea școlară.

Pentru a veni în întâmpinarea elevilor, profesorul propune situații de învățare cât mai creative și atractive care să răspundă particularităților individuale ale elevilor, astfel încât să stimuleze receptarea informațiilor și să determine operaționalizarea achizițiilor fără presiunea unor expectanțe impuse de programa școlară prin intermediul miniproiectelor educaționale. Într-un mediu prietenos și incluziv, elevii pot remarca că reușita nu există fără curiozitate și încercare. Răspunzând intereselor specifice vârstei și nivelului diferențiat de dezvoltare cognitivă, miniproiectele educaționale pot constitui alternative eficiente și atractive de prevenire a părăsirii timpurii a școlii de către elevii aflați în situații de risc printr-o abordare interdisciplinară, posibilă în cazul elevilor cu dizabilitate intelectuală ca urmare a unor particularizări, ce constau în integrarea cu succes a aplicațiilor interactive specifice smartboard-urilor sau aplicațiilor interactive online, înregistrări multimedia etc.

Miniproiectul educațional „Micii dedectivi în lumea emoțiilor” a urmărit dezvoltarea inteligenței emoționale a preșcolarilor de la grupa mare cu dizabilitate intelectuală, prin utilizarea jocurilor, poveștilor cu ajutorul dispozitivelor electronice interactive. Grație acestora au fost facilitate eforturile preșcolarilor de a-și spori randamentul școlar și, deopotrivă calitatea vieții, independent de potențialul intelectual ereditar sau de statutul economic, asigurându-le astfel reușita școlară și, de ce nu, oferindu-le ulterior (la maturitate) o șansă mai mare de a se adapta la cerințele, mereu crescânde ale societății.

În contextul dizabilității intelectuale ușoare și moderate integrarea instrumentelor digitale în cadrul situațiilor de învățare oferă un suport concret-intuitiv ce poate facilita într-o măsură mult mai mare înțelegerea și achizițiile realizate de către elevi prin sunet și imagine, prin interactivitate, individualizare și atractivitate. Rolul cadrului didactic va fi acela de a dirija și de a regla procesul instructiv-educativ și corectiv-compensatoriu în funcție de particularitățile copiilor (vârstă, gradul deficienței/tulburării, nivelul și specificitatea mijloacelor de comunicare, stilul și ritmul de învățare), eșalonând dificultatea sarcinilor în raport cu zona proximei dezvoltări a fiecărui elev.

Preșcolarii își dezvoltă pe de o parte, caracteristicile personale, formându-și o imagine adecvată despre sine, asumându-și responsabilități, cooperând cu ceilalți și respectând regulile și interesele grupului, iar pe de altă parte își dezvoltă competențele digitale, care vor asigura o învățare în ritm propriu și un acces autonom la cunoaștere.

Prin utilizarea diferiților stimuli – vizuali, auditivi, tactili – sunt abordate stiluri diverse de învățare, care accesibilizează secvențele de învățare în funcție de vârstă și nivelul de dezvoltare cognitivă. Ca urmare a utilizării jocurilor de masă educaționale și a dispozitivelor electronice (tablă interactivă, tabletă), situațiile de învățare sunt captivante și conduc la creșteri semnificative ale concentrării, receptivității și implicării elevilor în timpul orelor. Ele au un caracter interdisciplinar, permit lucrul în echipă sau individual și dezvoltă competențele digitale, de învățare prin exersare practică (learning by doing), de învățare prin cooperare, facilitând creativitatea, comunicarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor sarcini, gândirea critică și libertatea de exprimare. De asemenea, promovează adaptarea și responsabilitatea emoțională pe baza stabilirii unei atmosfere de încredere și a unei coeziuni în cadrul grupului.

Activitățile de lucru în echipă au rolul de a crea un mediu școlar prietenos care să prevină și să reducă abandonul școlar prin facilitarea cunoașterii, comunicării, colaborării și sprijinului reciproc între elevi pentru realizarea unei sarcini. Activități derulate online/cu ajutorul tehnologiilor informatice permit dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, menite să faciliteze informarea, realizarea diferitelor sarcini școlare sau, chiar, recreerea. Activitățile de lucru individual sau în echipă permit învățarea prin exersare practică (learning by doing).

Toate situațiile de învățare propuse au fost reunite în cadrul a două ateliere de lucru și de dezvoltare personală:

1. Atelier de dezvoltare personală – „Universul emoțiilor”

Preșcolarii au putut identifica, în debutul activității, diferitele emoții și denumirile lor corespunzătoare pe baza unui poster prezentat pe tabla interactivă. Momentul a fost urmat de un cântecel despre emoții („Emoția este prietena ta”) preluat de pe platforma YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=YnsGJ5NNZkQ>. Copiii au fost invitați, în continuare, să prezinte emoția pe care o trăiesc în acel moment, alegând emoticonul corespunzător de pe smartboard și asociindu-l cu numele lor. În continuare, ei au vizionat filmul educativ „Emoțiile noastre” (https://www.youtube.com/watch?v=II66TeL_04c), pe baza căruia au identificat, au exprimat/au reproduces emoțiile prezentate: furie, tristețe, fericire, dezgust, frică, surprindere. De asemenea, au putut recompu pe tabla smart, din elementele date, emoticonurile corespunzătoare diferitelor emoții.

Cu ajutorul câtorva aplicații specifice tablei interactive (jocuri interactive), preșcolarii au putut recunoaște denumirile emoțiilor prezentate în imagini („Hot Spot”), au realizat perechi cu imagini ilustrând emoțiile prezentate („Memory match”), au putut să asocieze emoțiile prezentate în imagini cu denumirile potrivite („Image select”), au putut să clasifice emoțiile din imaginile prezentate în emoții pozitive și emoții negative („Category sort”).

2. Atelier de lucru și de dezvoltare personală – „Emoții din sertarul cu povești”

Pentru a-și reaminti emoțiile învățate anterior, în prima activitate a miniproiectului (furie, tristețe, fericire, dezgust, frică, surprindere/uimire), elevii au vizionat un scurt filmuleț de recapitulare („Emoțiile noastre”, realizat cu aplicația QuickPro și postat ulterior pe YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=k_V54eYvIaQ&feature=emb_logo), cu ajutorul căruia vor denumi și imita emoțiile prezentate. Copiii au vizionat apoi un material video (realizat pe platforma Edpuzzle – „Emoțiile personajelor din povești”: edpuzzle.com/media/5fd23fe657999f407d305e4e), de prezentare, de explicare și verificare a emoțiilor trăite de câteva personaje din cele mai cunoscute povești. În etapa următoare, au avut ocazia să consolideze și să verifice informațiile aflate în noua lecție cu ajutorul câtorva exerciții și jocuri interactive realizate în clasa virtuală găzduită pe platforma „SMART Learning Suite Online” (suite.smarttech-prod.com/lesson/e911b2d2-17d9-4e7b-be85-a99786fda012/a7e0e46e-b021-afcc-5de3-f1def1de2059). Exercițiile și jocurile au fost realizate de către copii fie pe smartboard, sub formă de concursuri în perechi sau individual, fie pe cele 2 tablete achiziționate în cadrul miniproiectelor. Prin rotație fiecare copil de la grupa mare a avut ocazia să exerseze atât pe smartboard cât și pe tablete.

În finalul activității, pentru consolidarea cunoștințelor privind înțelegerea emoțiilor și pentru identificarea unor soluții la diverse situații din mediul școlar, preșcolarii au fost împărțiți în două echipe s-au putut relaxa cu ajutorul celor două jocuri educaționale: „Emotijovia – jocurile vietii” și „Personality game – provocari din viața ta” sub îndrumarea cadrelor didactice.

CONCLUZII

Pe parcursul derulării miniproiectului, preșcolarii au învățat să își exteriorizeze emoțiile pozitive sau negative într-un mod interactiv, atractiv și constructiv. Au învățat că fiecare copil are modalitatea lui proprie de a-și exprima emoțiile, de a învăța și de a exersa lucruri noi și trebuie respectat, fiind valorizat (nimeni nu se simte exclus, fiecare contribuie într-un mediu sigur și prietenos, incluziv). Au învățat că și personajele din povești, asemenea celorlalți din jur, au emoții la fel cu ale lor. Au învățat să recunoască la ei și la ceilalți emoțiile de bază, adaptându-se și responsabilizându-se emoțional. Au învățat să lucreze și să se joace într-o clasă virtuală și au învățat să ofere feedback, atât celorlalți cât și activității desfășurate.

Bibliografie

1. Roșan, A. (2015), „*Psihopedagogie specială*”, Editura Polirom, Iași
2. Vernon, Ann (2006). *Dezvoltarea inteligenței emoționale – educație rațional-emoțională și comportamentală*, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Tradiții și obiceiuri românești specifice sărbătorii Paștelui

Profesor învățământul primar, Budăi Gabriela
Școala Gimnazială „M. C. Epureanu” Bârlad

Sărbătoarea Sfințelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori. Când preotul rostește „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii.

Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe perețele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie. Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră, avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din zona Transilvaniei, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii.

În Țara Bârsei, în jurul Brașovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brașovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de călușari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în

așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucatele din coșul pascal. În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în râu pentru a alunga seceta), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), făină (pentru ca rodul grâului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continuă în familie.

Un foarte frumoas obicei se păstrează în Maramureș, zona Lăpușului. Dimineața, în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor “Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru ca în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos cântă primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci

În Bucovina, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spală pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și, așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a-și arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În Moldova, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ou roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monede, iar copiii trebuie să-și clătească fața cu apă și să-și atingă obrazii cu ouăle, pentru a avea un an plin de bogății.

O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum. Există, de-asemena, multe alte credințe populare străvechi, legate de Paște:

- la Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcăminte nouă, la fel ca și apa, având un rol purificator;
- în ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii vor mânca semănăturile, recolta va fi distrusă și te va prinde ploaia ori de câte ori vei vrea să lucrezi câmpul;

- lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări;
- se spune că e bine să te speli pe față cu apă neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate;
- în ziua de Paști nu se mănâncă oul cu sare, se spune că transpiri tot anul;
- pasca, crucea de pe ea sau anafura sunt considerate leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an;
- cocoșul sfințit de Paști se credea a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste- în vechime oamenii aduceau cocoși la slujba de Înviere, pe motiv că acelaia căruia îi va cânta primul cocoșul în acea noapte va avea noroc tot anul, apoi cocoșii erau dați de pomană săracilor;
- la masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, se crede că acesta aduce sănătate trupului pe parcursul anului, apoi pește și pasăre, pentru a fi sprinten precum peștele și ușor ca pasărea;
- cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști te vei întâlni în lumea cealaltă;
- dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, vei avea noroc tot anul;
- de Paști se așază o bucățică de fier sub prag, ca o protecție pentru casă;
- dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul;
- de Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi;
- se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata divină, sufletele lor ajungând direct în rai;
- copiii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viață luminată și presărată cu noroc toată viața.

Învierea Domnului este una dintre cele mai importante și mai frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună și este plină de obiceiuri tradiționale pe care le pot pune în aplicare mămicile, tăticii și copiii din România.

Bibliografie:

- Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „*Folclorul literar românesc*”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990;
- Al. Doru Șerban, Dan Ilie Morega, „*Obiceiuri și tradiții din Gorj*”, Tg-Jiu, Ed. Măiastra, 2008.

Lumină, veselie , sărbătoare de Florii și Paște

Prof.înv.preșcolar Budușan Dana
Prof .înv.preșcolar Lendel Ioana Maria
Grădinița cu P.P „Zâna Zorilor, Cluj-Napoca

Versurile „Prin pomi e ciripit și cânt/Văzduhu-i plin de-un roșu soare/Și sălciile-n albă floare/E pace-n cer și pe pământ,, din poezia „La Paști,, de George Coșbuc ilustrează atmosfera mistică ce învăluie sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos și anume, Floriile urmate de Sfintele Paști.

În fiecare primăvară, când întreaga natură revine la viață toți creștinii, cu mic cu mare se pregătesc să întâmpine, așa cum se cuvine această mare sarbatoare. Paștele își are etimologia în cuvântul ebraic „pesah,, care înseamnă „trecere,, sau izbăvire de primejdie. Face referire la perioada în care trăia Moise și când moartea a trecut pe lângă casele evreilor însemnate cu semnul crucii, iar ei au fost eliberați din robia egipteană, primind pământul fâgăduit. Locul sărbătoririi Sfintelor Paști pentru primii creștini a fost orașul Ierusalim.

Înviind a treia zi din mormânt el trece în fața tuturor, nu ca un simplu om, ci ca adevăratul Fiul al lui Dumnezeu. În așteptarea sărbătorii pascale, încă de la începutul postului oamenii se preocupă de curățenia lor trupească și sufletească.

Duminica Floriilor, duminica dinaintea Paștelui semnifică primirea cu mare alai și bucurie a lui Iisus în Ierusalim, când mulțimea venită în întâmpinarea Sa avea ramuri de finic și de măslin, considerându-l prorocul eliberator de sub stăpânirea romană. Obiceiul se păstrează și azi, fiind folosite ramuri de salcie la noi, iar la italieni , ramuri de măslin. Din această zi a Floriilor încep toți pomii și toate florile a înmuguri și înflori. De aceea, salcia este de mare preț și fiecare credincios se întoarce de la biserică cu rămurele de salcie, pe care le păstrează cu sfințenie lângă icoane, ca păzitoare de rele. În multe locuri, după ce lumea a ieșit din biserică, creștinii se încing la mijloc cu salcie, ca să nu-i doară șalele la muncile câmpului sau în alte împrejurari.

Urmează Săptămâna Mare sau a Patimilor, când prin slujbe speciale numite denii se întonează cântări adresate duhului de pocăință în vederea primirii cât mai demne a Învierii lui Hristos. Sărbătoarea aduce cu ea obiceiuri dragi nouă, printre care: pregătirea ouălor roșii în Joia Mare și a mâncărilor tradiționale –miel, pască, cozonaci.

De ce sunt sacrificați mieii?

Mielul este Fiul lui Dumnezeu, sacrificiul suprem al Tatălui pentru copiii Săi, jertfa aducătoare iertării păcatelor și a certitudinii vieții veșnice pentru cei care cred în El.

De ce sunt vopsite ouăle roșii și de ce le ciocnim în ziua de Paști?

Oul roșu pascal îl simbolizează pe Iisus în mormânt, coaja este piatra de la intrarea în acesta și din care Mântuitorul a ieșit înviind; ciocnirea ouălor semnifică deschiderea Sfântului mormânt și Învierea.

Copiii iubesc această sărbătoare, nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică-venirea iepurașului cu ouă colorate și cadouri. Prin urmare, cu ajutorul părinților trebuie să încercăm să-i apropiem de Dumnezeu, promovând valori ca: iertarea, iubirea pentru Dumnezeu și semenii, respectul, omenia, bunătatea, întrajutorarea.

Un exemplu de bună practică este activitatea intitulată „Sărbătoarea Paștelui la romani,,. Am urmărit familiarizarea preșcolărilor cu obiceiurilor și tradițiilor creștinești de Paști prin descrierea și identificarea elementelor religioase specifice sărbătorii pascale, precum și cultivarea unui comportament moral-religios prin formarea unor virtuți creștine. În continuare vom descrie pe scurt activitatea. La întâlnirea de dimineață, când am completat calendarul naturii, copiii au specificat

prezența anotimpului primăvara. Unii dintre ei au precizat ca e anotimpul în care sărbătorim Paștele. Pornind de la această afirmație, am dezbătut semnificația sărbătorii, invitându-i să-și exprime cunoștințele în legătură cu tema aleasă. La momentul de poveste le-am citit „Legenda ouălor roșii,, urmand ca, pe baza lecturării unor imagini tematice să decoperim, tradițiile și obiceiurile pascale specifice poporului român. Activitatea a continuat cu vopsirea ouălor (fierte) alături de părinți și decorarea lor cu diverse abtibolduri. La centre, copiii au confecționat coșulete pentru ouă din role de hartie igienica-Arta-; la sectorul Stiință au ales imaginile corespunzatoare temei propuse dintr-o multime de imagini ilustrând alte sărbatori, iar la Construcții au reprezentat cu ajutorul cuburilor de lemn/lego biserica din cartier.

În completarea acestei activități am organizat și o vizită la biserică, unde sub îndemnul „Să fim buni creștini!,, părintele le-a prezentat un frumos cuvânt de învățătură despre adevărata semnificație a Sărbătorii Învierii lui Iisus. Am audiat cu atenție și interes cântarea „Hristos a Înviat!,, subliniind importanța folosirii salutului specific Paștelui.

Implicarea copiilor și a părinților în derularea activităților dedicate acestei sărbători va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe,iar din punct de vedere moral, vor încerca să urmeze exemplul lui Iisus care ne-a învățat că trebuie să-i iertăm pe ceilalți pentru greșelile lor și să-i iubim ca pe noi înșine.

Bibliografie:

1. Răducu, A., Îndrumator „Elemente de educație religioasă pentru învățământul preșcolar- Vol II, 1999, București, pag.68-80;
2. Crăciun B., „Sfintele Paști în datini și obiceiuri,, Ed. Porțile Orientului, 1994, Iași, pag. 15-16;
3. „De Paști, inima vine acasă,,-Almanah, Ed.Excelsior-Multi Press, fără an de apariție, pag.5-6.

EMOȚIE ȘI ZÂMBET DE COPIL

Alexandra Butnaru, Școala Gimnazială „Gheorghe Nicolau” Români

Sărbătorile sunt nu numai un prilej de bucurie, ci și o modalitate de a reîntregi familiile extinse. De aceea, când vine vorba de Paște, dar nu exclusiv, ne gândim la zâmbetele adunate în jurul mesei pline de bucate alese și reprezentative. Atmosfera este într-adevăr unică, iar încercările de a o reconstitui în activități școlare nu sunt niciodată zadarnice.

Dacă întorcem pagina poveștii vom vedea că sunt și situații în care sărbătorile amărăsc sufletele. Este cazul celor ce au familiile dezbinat, înjumătățite din varii motive, pentru care cuțitul pătrunde și mai adânc atunci când peste tot, mai ales în domeniile mass-media, se promovează starea de bine la sânul celor dragi. Pentru elevii care provin din astfel de familii, activitățile sunt și mai bine primite și apreciate pentru că par a compensa, pentru scurtă vreme ce-i drept, lipsurile cu care se confruntă.

Copiii au zâmbete fragile, iar emoțiile lor sunt dintre cele mai puternice și sincere. Paștele nu este pentru unii dintre ei doar motiv de vacanță. În mod surprinzător am descoperit în rândul elevilor discuții care cuprindeau printre altele și participarea la momentele de rugăciune din cadrul bisericii, la activitățile propuse întocmai pentru pregătirea sufletească pentru evenimentul care a schimbat fața creștinismului.

Petrecând mai bine de jumătate de zi în mediul școlar, elevii își formează și în acest cadru un model comportamental. Nu sunt izolate cazurile în care părinții, preocupați de grija traiului de pe o zi pe alta, nu mai reușesc să răspândească din bucuriile sărbătorilor. Școala completează, astfel, rolul familiei în desăvârșirea educației.

În dorința de a îmbina literatura cu religia, împreună cu elevii clasei a VI-a am organizat o activitate care a avut ca motto „Bucuria învierii”. Astfel că elevii au recitat câteva poezii care au ca temă învierea: *La Paști* de George Coșbuc, *În ziua de Paști* de Elena Farago și *Hristos a înviat* de Alexandru Vlahuță. Având ca suport primul text, elevii au identificat un element comun: salutul care încă se păstrează: Hristos a înviat! Au descoperit, totuși, că nu se mai păstrează cu același entuziasm salutul până la Înălțarea Domnului, ci descrescător vârstei, îi scurtează utilizarea de la 40 de zile, la maximum o săptămână în rândul celor mai mici. Și în cazul celei de-a doua poezii au descoperit frumusețea sărbătorilor prin bucuria de împărți ouă și cozonaci cu cei mai puțini înzestrați de soartă care simt la rândul lor nevoia. În cea din urmă poezie au identificat istoria celui ce a venit a ne mântui, precum o știau și ei de la biserică sau din familie. Au concluzionat că sărbătoarea se păstrează în formă aproape neschimbată chiar și după atâția ani și că în felul acesta se apropie prin obiceiuri de strămoșii lor.

În cea de-a doua parte a activității, elevii au împărtășit din propriile obiceiuri create în familie: de la stabilirea sarcinilor până la datina portului tradițional în noaptea și ziua învierii la biserică. Unii au fost încântați de idee și și-au propus să le spună părinților despre introducerea unor cutume noi în familiile lor.

Nu în ultimul rând, pentru a transforma activitatea din împărtășirea gândurilor legate de sărbătorile pascale, elevii au testat o modalitate de a vopsi ouăle de Paște. S-au folosit de hâtie creponată de diverse culori și de oțet. Acesta a favorizat transferul culorii pe coaja lor, dar nu și în interior cum se întâmplă în cazul vopselelor din comerț ceea ce i-a încântat. Tehnica a fost explicată de o elevă care a mai lucrat astfel și care s-a arătat încântată să împărtășească din propria experiență celor interesați. În timp ce lucrau, au cântat piese cu tematică religioasă, iar cei care au fost mai rapizi în lucrul manual s-au apucat de desene specifice sărbătorii. La finalul activității, elevii și-au propus să se întâlnească cu toții în ziua de Paște și să ciocnească un ou.

Activitățile care își propun să aibă în centru o sărbătoare religioasă sunt, bineînțeles, oportune și susțin colaborarea biserică-școală în scopul de a construi pentru elev un mediu curat sufletește. Feedbackul inițiativei de mai sus a fost unul încurajator și ilustrează dorința elevilor de a lărgi orizontul atunci când vine vorba de educația lor.

Cu toate acestea, activitățile se lovesc și de scepticism, de neîncredere sau de divergența religioasă. Deși nu sunt răspândite cazurile de elevi care nu sunt creștini și pentru care Paștele nu reprezintă nimic în plus față de o zi oarecare, pentru organizatorul activității aduc o ușoară neliniște și îl provoacă în a gândi alternative pentru cel ce va sta „pe margine”.

Tradiții și obiceiuri de Florii și de PAȘTE

Prof. înv. preșcolar DANIELA BUTUZA
Grădinița cu Program Prolungit Nr.12 Zalău, Județul SĂLAJ

„Cu lumânări aprinse,
Cu sufletul curat,
Să spunem împreună:
Hristos a Înviat!”

Cunoașterea obiceiurilor și a tradițiilor populare are o importanță deosebită datorită conținutului de idei și de sentimente, a faptelor care oglindesc trecutul bogat și valorile poporului nostru. Primăvara, anotimpul renașterii, este anotimpul cel mai bogat în obiceiuri populare străvechi, uneori contopite cu tradiția creștină, alteori dăinuind izolate, cu toate ciudățeniile lor precreștine, pe care azi ne este greu să le luăm în serios, dar pe care cei din vechime le păstrau cu sfințenie, țesându-și existența pe ele, ca pe o urzeală tainică, vegheată din veac de sufletele stămoșilor.

Obiceiurile de primăvară care se mai păstrază și astăzi la noi în sat este sărbătoarea Mucenicilor, pe 9 martie, când femeile pregătesc 40 de mucenici care se consumă cu 40 de pahare de vin. Această sărbătoare datează de pe vremea Imperiului Roman, iar însemnătatea ei derivă din sacrificiul celor 40 de martiri.

O altă sărbătoare a primăverii este Buna-Vestire care se sărbătorește pe 25 martie, iar pe data de 23 Aprilie, îl prăsnuim pe Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință.

Floriile sunt sărbătorite în fiecare an, cu o duminică înaintea Paștelor. Această sărbătoare simbolizează intrarea în Ierusalim a Domnului Iisus Hristos. În duminica de Florii se aduce salcie de la biserică, care se sfințește și se împarte credincioșilor, care apoi sunt miruiți. Salcia simbolizează belșug, prosperitate, iar aceasta fiind sfințită are puteri miraculoase. Crengile de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Ele sunt simbolul vegetației reînviată primăvara. Salcia este cinstită în această ultimă duminică dinaintea răstignirii Mântuitorului fiindcă atunci când Fecioara Maria a vrut să treacă un râu, o salcie s-a aplecat peste ape, ca ea să poată trece. Atunci Maica Domnului a binecuvântat-o să nu ajungă niciodată carbune, să fie mereu plecată peste ape și sfântă de Florii.

Paștile sau Învierea Domnului este cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți, și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura

reînvie. Ciclul Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului, urmat de 40 de zile de post. Odată cu sărbătorile de Paști începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se sfârșește cu sărbătoarea de Rusalii.

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine și celebrează Învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu, după ce a fost răstignit pe cruce în Vinerea Mare. Farmecul deosebit este dat atât de semnificația religioasă cât și de tradițiile care încă se mai păstrează și azi: ouăle roșii dar și alte culori se vopsesc și se decorează, cozonac, miel, precum și slujba de Înviere, la ora 24, când luăm Lumina Sfântă și înconjurăm (de 3 ori) biserica, cântând. După slujbă se împart Paști în pahare și se vor lua în cele trei dimineți pe nemâncate.

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: „Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!”. Culoarea roșie a ouălelor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle, simbolizează și reîntinerirea, primăvara.

Salutul „Hristos a înviat!” se adresează timp de patruzeci de zile până la sărbătoarea Înălțării Domnului la cer, când se încheie praznicul Învierii Domnului.

Obiceiurile și tradițiile strămoșești exprimă strânsa legătură a omului cu natura. Obiceiurile calendaristice și cele legate de viața de familie sunt o componentă perenă a culturii tradiționale.

Bibliografie:

1. BOCȘE MARIA, Obiceiuri tradiționale românești din Transivania, Cluj Napoca, 2008.

www.didactic.ro

Măcinicii-simbolul sacrificiului și al Primăverii

Ștefania Neta FOTU

Cătălina CACENCO

Grădinița P.P. "Amicii"

Constanța

Odată cu reînvierea naturii, asistăm la o revitalizare a ciclurilor sărbătorilor creștine. Dacă perioada iernii este potrivită pentru cinstirea sfinților încărungați de vreme, primăvara este destinată celor care, din tinerețe au murit pentru apărarea creștinismului.

Acest ciclu de sărbători debutează pe 9 martie, prin cinstirea celor 40 de Mucenici care s-au săvârșit în Sevastia.

Sărbătoarea celor 40 de Sfinți, numită la geți Mukianos Hiereusca-"Primirea jertfelor", este o zi foarte importantă, atât religioasă, cât și populară. Religioasă fiindcă au murit 40 de oameni ca martiri pentru credința lor în Hristos, populară, pentru că este începutul de Nou An Agrar.

Anul Nou Agrar, perioadă de înnoire a timpului agrar la echinocțiul de primăvară-hotar între iarnă și vară, între zilele aprige ale Dochiei și zilele călduroase ale Moșilor.

Din 9 martie, primăvara își intră în drepturi. Sărbătoarea "Măcinicilor" este considerată, momentul în care încep să dea mugurii, să încolțească iarba, începutul propriu-zis al primăverii. Babele rele, ce nu lasă primăvara să-și intre în drepturi, pleacă făcând loc Moșilor buni, care au misiunea să alunge vremea rea, să dezghețe pământul, să alunge gerul și să crească iarba verde. Ei bat la porțile pământului pentru a alunga frigul și a aduce căldura. Astfel îmbrăcați în costume populare, copiii bat cu ciomegele în pământ, zicând:

"Intră frig și ieși căldură,

Să se facă vremea bună

Pe la noi pe bătațură!

Tună ger și ieși căldură

Să se facă poama bună!"

Dacă mai stăruie frigul, copiii bat din nou pământul cu bețele, ca să intre frigul și să iasă căldura, zicând astfel:

"Dați, copii cu maiele,

Să iasă căldurile

Și cu floricelele.

Dați, copii, cu Măciuca

Să iasă mai fuga.”

Pe arii relativ extinse se credea că pământul era bătut cu maiele (ciocane uriașe din lemn), cu toiagele, măciucile sau botele de către Moși, identificate în Calendarul creștin ortodox cu cei 40 de Sfinți Mucenici din cetatea Sevastiei. În timp ce lovesc pământul, aceștia s-ar îndemna, strigând în cor:

”Patruzeci de sfinți voinici

Dați cu botele-n pământ

Ca să intre frigul

Să iasă căldura!” (Moldova)

”Patruzeci de mucenici

Dau cu maiele-n pământ,

Ca să intre frigurile

Să iasă căldurile.”

De mucenici trebuie să întinzi mese lungi și să stai cu toți cei dragi sufletului tău în jurul lor, până la apusul soarelui. De asemenea, ca să alungi tot răul din casă, curți și grădini trebuie să aprinzi focul, iar cu cenușa provenită de la foc se dă un ocol casei. Tot atunci este un moment prielinc în care se face purificarea oamenilor și vitelor prin stropirea cu apa sfințită; protecția magică a caselor și anexelor gospodărești prin înconjurarea lor cu cenușă provenită de la focurile de Măcinici; retezatul stupilor (scoaterea mierii de albine); tăierea primelor corzi de viță de vie ș.a.

În țara noastră, Sfinții 40 de Mucenici se bucură de o mare cinste. În preajma zilei de 9 Martie, se fac multe feluri de patiserii. La nicio sărbătoare calendaristică nu abundă copturile ca la *Măcinici*, fiind diferite de la o regiune la alta. Unele *Sfinții* sau *Sfințișorii* în formă de om cu cap, mâini și picioare, făcute din făină de grâu frământată în miere, altele au chip de albină, de porumbel și sunt făcuți de asemenea din făină.

Se pare că *măcinicii*, care sunt modelați sub forma cifrei 8, simbolizează înlocuirea jertfelor umane închinat Noului An Agrar în vremuri de mult apuse.

Cifra 8 este simbol al infinitului și al echilibrului cosmic și pare să-și aibă originea în neolitic, în ritualurile de marcarea a anului nou celebrat la echinocțiul de primăvară, cifra 8 fiind o reprezentare plastică a zeului indo-european antropomorf.

Formele din aluat, asemănătoare cifrei 8, ce se fac în sudul țării, nu ereau coapte, ci uscate și fierte în apă în care se adaugă: zahăr, miez de nucă, scorțișoară, coajă de lămâie și

miere. Aceștia se numesc *Bradoși, Brândușei, Sfinți sau Sfințișori*. Ei sunt preparați prin două tehnici culinare: coacere sau fierberea aluatului modelat. Gospodinele modelau și coceau un număr fix de sfinți, 40 sau 44 de Moși sau Măcinici.

În fiecare an, copiii îmbrăcați în costume populare sărbătoresc atât zilele Babelor, cât cele ale Moșilor, păstrând obiceiul de a lovi pământul pentru a intra frigul și a ieși căldura, dar și sărbătoarea măcinicilor. Copiii sunt îndrumați spre măsuțe unde vor descoperi două ateliere de lucru cu diferite materiale (cocă, nuci, făină, stafide, scortișoară, cuișoare, zahăr, miere de albine), rețetă, necesare preparării mucenicilor.

Atelierul 1. „*Măcinici din Dobrogea*”- din aluat se modelează șnururi mici și subțiri, apoi se fac cerculețe și le răsucim în formă de opt. Măcinicii astfel obținuți se așază unul câte unul pe suport de lemn pe care s-a presărat dinainte făină ca să nu se lipească între ei, apoi se pun la fiert în apă cu nucă și scortișoară și se îndulcesc cu zahăr.

Atelierul 2. „*Măcinici din Moldova-Sfințișori*”- (rotunzi sau în formă de 8), din aluat se modelează șnururi lungi și groase, pe care le împletim două câte două și cărora le dăm forma cifrei opt. Se coc în cuptor, se ung cu miere și se presară cu nucă măcinată.

Tradițiile, obiceiurile, portul popular și folclorul sunt comori inestimabile ce definesc un popor făcându-l unic, iar rolul nostru, al cadrelor didactice, este acela de ai face pe copii să învețe să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile poporului în care s-au născut, să iubească portul popular, dar și sărbătorile care ne aduc în suflete atâta bucurie.

Bibliografie:

1. Galavu Dumitru, *Din tradiția populară a Dobrogei*, Ed. Tomis, 2008
2. Ghinoiu Ion, *Sărbători și obiceiuri românești*, Ed. Elion, București, 2004
3. Niculiță Voronca Elena, *Datinile și credințele poporului român*, Ed. Polirom, Iași, 1998
4. Barbu Gabriela, *Sărbătorile primăverii-Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia*, Ed. CallasPrint, Mangalia, 2010

Sărbătoarea Paștelui din pădure – joc didactic matematic

Prof. Înv. Preșc. Câmpan Gabriela Adriana

Grădinița cu Program Prelungit „Bambi” Cluj-Napoca

Fundamentare teoretică

Întreaga activitate a perioadei preșcolare urmărește realizarea, pe de-o parte a unui aspect informativ, iar pe de alta, a unui aspect formativ. Activitățile prevăzute în Programa activităților instructiv – educative în grădinița de copii urmăresc stimularea și dezvoltarea tuturor proceselor menite să asigure o continuă dezvoltare intelectuală a fiecărui copil. O cerință esențială a dezvoltării intelectuale la vârsta preșcolară este aceea ca elementul de joc să rămână o dominantă a întregii activități din grădiniță.

Folosit cu măiestrie, jocul didactic matematic creează un cadru organizatoric care favorizează dezvoltarea curiozității și interesului copiilor pentru tema studiată, a spiritului de investigație și formarea deprinderilor de folosire spontană a cunoștințelor dobândite, relații de colaborare, ajutor reciproc, integrarea copilului în colectiv, prin el copilul trece lent, recreativ, pe nesimțite spre o activitate intelectuală serioasă.

Partea practică

Titlul jocului – Sărbătoarea Paștelui din pădure!

Scopul didactic – Sintetizarea cunoștințelor matematice ale copiilor cu privire la: recunoașterea cifrelor în intervalul 1 – 10, asocierea numărului la cantitate, efectuarea unor operații cu grupele de obiecte;

Obiective operaționale

- Preșcolarul va fi capabil să recunoască numerele din intervalul 1 – 10 de pe jetoanele prezentate de educatoare.
- Preșcolarul va fi capabil să numere în ordine crescătoare până la 10, cu ajutorul jetoanelor și a educatoarei.
- Preșcolarul va fi capabil să raporteze cifra la cantitate și cantitatea la cifra, cu ajutorul jetoanelor.
- Preșcolarul va fi capabil să formeze grupe cu tot atâtea elemente cât indică cifra de pe jeton.

- *Sarcina didactică* – Rezolvarea probelor matematice, întâmpinate pe parcursul jocului didactic.
- *Regulile jocului* – La expunerea jetoanelor cu cifre, copiii trebuie să execute tot atâtea bățai din palme cât indică cifra de pe jeton. Pe fiecare planșetă, copiii trebuie să sorteze ouăle de Paște în funcție de cifra indicată în fața machetei cu căsuța Iepurașului de Paște.
- **Variantă 1:** Copiii trebuie să expună pe panou tot atâtea ouă, cât indică numărul bulinelor de pe biletele extrase de educatoare. Copiii vor rezolva câteva situații problematice, folosind operația de adunare, dar și cea de scădere, cu o unitate.

- **Varianta 2:** Copilul care aruncă cubul, va denumi cifra înscrisă pe fața cubului și va expune pe machetă tot atâtea ajutoare ale Iepurașului de Paște cât indică cifra, numărând crescător.
- *Elemente de joc* – Aplauze, închisul și deschisul ochilor, recompense, întrecerea.
- *Material didactic* – Coș cu ouă colorate, siluetă cu Iepurașul de Paște, machetă cu căsuța Iepurașului de Paște, palete cu numere, jetoane cu animale sălbatice, jetoane cu copaci, machete cu căsuțe, cub cu numere, bilețele, panou, ouă de ciocolată.
- *Metode și procedee* – Explicația, conversația, problematizarea, exercițiul, jocul.

Etapele și desfășurarea jocului

- *Introducerea în joc* – Educatoarea introduce în scenă elementul ludic, **Iepurașul de Paște**. Acesta are o scrisoare pentru copiii din grupa Albinuțelor, în care solicită ajutorul acestora pentru a realiza pregătirile pentru Sărbătorile Pascale și petrecerea acestora cu toate animalele pădurii. Animalele însă, s-au ascuns, iar copiii trebuie să le găsească pe parcursul activităților.
- *Anunțarea temei și a obiectivelor* - Educatoarea le transmite copiilor titlul jocului: „Sărbătoarea Paștelui din pădure!”. Transmițând faptul că Iepurașul le-a pregătit mai multe sarcini pe care trebuie să le treacă cu mare atenție, astfel vor identifica numerele din intervalul 1 – 10, vor număra în ordine crescătoare și vor rezolva probleme matematice. După finalizarea corectă a sarcinilor propuse de iepuraș, copiii vor primi ouăle și jetoanele pe care le găsesc în pădure. Pentru a participa la Sărbătoarea Paștelui din pădure, copiii trebuie să strângă trei ouă de ciocolată și 3 animale sălbatice. Pentru aceasta, iepurașul le-a adus câte un coșuleț pentru fiecare copil în care să-și păstreze recompensele.
- *Prezentarea materialului didactic* – Pe masa din fața copiilor, iepurașul a pregătit o cutie pe care sunt inscripționate animalele din pădure. Cu ajutorul educatoarei, copiii vor descoperi materialele cu care vor lucra în activitatea următoare: palete cu numere, jetoane cu animale sălbatice, jetoane cu copaci, machete cu căsuțe, cub cu numere.
- *Explicarea și demonstrarea jocului* – Pentru a colecționa ouăle de ciocolată și a găsi animalele pierdute, copiii trebuie să se pronunțe atunci când vor să răspundă, prin ridicare de mână, trebuie să răspundă corect la sarcinile cerute de iepuraș. Educatoarea va ridica paleta cu o cifră, iar copilul numit va executa tot atâtea bătăi din palme cât indică cifra de pe paletă. Această sarcină se repetă de trei – patru ori. Pentru executarea corectă copiii vor fi aplaudați. Pe masa din fața copiilor se expun trei machete. În fața fiecărei machete este expusă o cifră. Copilul numit de educatoare va extrage o cifră, o va denumi și va găsi căsuța potrivită unde va forma o grupă de urși cât indică cifra de pe jeton. Copilul va număra crescător odată cu aranjarea animalelor. Educatoarea încurajează copiii, iar răspunsurile corecte vor fi recompensate cu aplauze. Odată ce animalele sunt așezate corespunzător la căsuțe, copiii vor primi câte un ou de ciocolată și un animal pentru a putea participa la petrecere.
- *Executarea jocului de probă* – Se realizează o scurtă repetare a regulilor și se va executa jocul de probă împreună cu un copil.
- *Executarea jocului de către copii* – Copiii realizează sarcinile date verbalizând acțiunea, după care se va desfășura **Varianta 1** a jocului în care educatoarea le prezintă copiilor o planșă cu animale. Acestea au vopsit ouăle pentru Paște. Copiii au sarcina de a extrage din căsuța iepurașului câte un bilet. Pe fiecare bilet sunt desenate un număr diferit de buline, în intervalul

1 – 10. Copiii trebuie să numere bulinele de pe bilet și să formeze grupe cu tot atâtea ouă vopsite cât indică bulinele. Odată ce grupele sunt formate, educatoarea le formulează copiilor situații problematice. (Exemplu: În această grupă avem 9 ouă de culoare roșie. Dacă unul se sparge, câte ouă rămân?; În această grupă se află un ou albastru. Dacă mai aduc unul, câte ouă vor fi?). Copiii vor fi încurajați în participarea la activitate, iar răspunsurile corecte vor fi aplaudate și toți copiii vor primi al doilea ou de ciocolată și animal pentru realizarea corectă a sarcinilor.

- *Complicarea jocului – Varianta 2* – Copiii vor fi împărțiți în trei grupe cu ajutorul unor buline colorate. Fiecare grupă va arunca de două ori cubul fermecat. Pe fiecare față a cubului este inscripționată o cifră. Copiii trebuie să denumească cifra înscrisă pe fața cubului și vor expune pe machetă tot atâtea animale sălbatice cât indică cifra, numărând crescător și analizând comparativ mulțimea formată cu cea existentă inițial prin apreciere cantitativă (mai multe, mai puține, tot atâtea elemente). După finalizarea ultimei variante de joc, copiii vor primi ultimul ou de ciocolată și vor descoperi ultimul animal, ceea ce înseamnă ca pot participa la petrecerea numită Sărbătoarea Paștelui din pădure.
- *Încheierea jocului* – La finalul activității se vor face aprecieri privind implicarea copiilor în cadrul jocului. Pe tot parcursul activității, educatoarea va observa comportamentul copiilor și gradul de implicare în activități, va oferi întăriri pozitive, va corecta eventualele greșeli, va oferi feedback constructiv și va formula aprecieri individuale și colective cu privire la prestațiile copiilor.

Concluzii

Jocurile didactice matematice au un rol important în consolidarea, adâncirea, sistematizarea și verificarea cunoștințelor în dezvoltarea multilaterală a preșcolărilor și a școlărilor mici. Astfel, se pot transmite cunoștințe matematice având diferite tematici săptămânale, precum jocul didactic matematic “Sărbătoarea Paștelui din pădure”.

Bibliografie

1. Asociația Învățătorilor Ialomițeni, (2008), “Jocul didactic de la formal la non formal, în învățământul preuniversitar”, Suport de curs, pag. 15
2. Curriculum pentru educație timpurie –M.E.N. București, 2019, pag. 24
3. Bocoș, M., (2009), *Pedagogia învățământului preșcolar*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, pag. 33
4. Bulboacă, A., Grațiera, V., (2015), *Labirintul jocurilor - Antologie de jocuri pentru preșcolari și școlari*, Editura Arlequin, București, pag. 19

BUCURIA ÎNVIERII – TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Prof inv primar, Caragop Chirața, Școala Gimnazială nr. 39 „Nicolae Tonitza”, Constanța

În fața frumuseților creației și a tainelor vieții, uimirea reprezintă un firesc. Imensitatea cosmosului, complexitatea lumii vii sau adâncimile spirituale ale omului, așa cum au fost ele surprinse în vechi observații cu caracter filosofic sau cum sunt scoase la lumină prin descoperirile științifice recente, ar trebui să ne provoace uimire. Minunându-ne de frumusețea lumii, ne-am putea elibera cugetarea de sub povara obligațiilor zilnice, ne-am putea smulge din plasa halucinogenă a divertismentului care consumă ore prețioase. Și la ce ne-ar folosi? Întreaga ființă s-ar putea (re)orienta, trăind o viață mai aproape de autentic.

Pătrunzând în alt registru, care ține de viața lăuntrică, ar merita să observăm că momentele de uimire, stârnite de miraculoasele frumuseți ale creației, nu rămân fără ecou. De fapt, uimirea ne extinde pentru o clipă sensibilitatea, ne face mai receptivi la tot ceea ce ne înconjoară, amenajând o dispoziție prețioasă. Clipele de uimire deschid perspective noi spre cele ce ne înconjoară. Incredibilul univers în care se mișcă Pământul, dar și miraculoasa viață terestră în care ne mișcăm noi, oamenii, anunță semnificații mai cuprinzătoare. Rutina s-ar putea întrerupe, captivitatea materială a vieții s-ar putea suspenda.

Având încredere în generațiile tinere și considerând că nu este datorie românească mai vrednică pentru noi, maturii, ca aceea de a-i face părtași pe copii și pe cei tineri, pe cei care vin după noi, de bunurile moștenite din vechime, să le predăm lor această zestre de mare preț și să-i învățăm să trăiască mai departe tradițiile lăsate nouă de către înaintași

Duminica Floriilor, sărbătoare cunoscută sub denumirea de Florii, marchează intrarea triumfală a lui Iisus Hristos în Ierusalim, unde a fost întâmpinat de credincioși care țineau în mâini ramuri de măslin și de finic. Tot în această zi sunt sărbătoriți cei care poartă nume de flori. De asemenea, în Duminica Floriilor credincioșii ortodocși urmează mai multe tradiții și obiceiuri.

În fiecare an, cu o săptămână înainte de Paște, creștin-ortodocșii sărbătoresc Duminica Floriilor, denumită și Intrarea Domnului în Ierusalim.

Duminica Floriilor este una dintre cele 12 sărbători împărătești din cursul anului bisericesc. Prima menționare a Duminicii Floriilor datează din secolul al IV-lea, iar prima celebrare a avut loc la Ierusalim. Sărbătoarea a cuprins, în scurt timp, întreaga lume creștină, fiind celebrată cu mare fast. Această duminică îi pregătește pe credincioși pentru bucuria pe care o aduce biruința lui Hristos asupra morții din duminica următoare, cea a Învierii.

În același timp, Floriile deschid săptămâna cea mai importantă pentru pregătirile de Paști, cunoscută sub numele de „Săptămâna Mare”, după cele 40 de zile de post. Din punct de vedere liturgic, din aceasta zi începe Săptămâna Patimilor, în amintirea cărora în biserici se oficiază în fiecare seară Deniile, slujbe prin care credincioșii îl „petrec” pe Hristos pe drumul Crucii, până la moarte și Înviere.

Tradiții și obiceiuri de Florii

În unele zone ale țării, oamenii de la sate se încing cu ramurile de salcie, deoarece se spune că acest ritual îi apără de boli și îi face mai puternici.

De Florii se mănâncă pește, aceasta fiind a doua dezlegare din postul Paștelui, după cea din ziua Bunei Vestiri. Biserica ortodoxă dă dezlegare la pește, pentru că se spune că în această zi Iisus ar fi cerut să mănânce pește. În popor se spune că peștele consumat în această zi are puteri tămăduitoare și cine mănâncă se va lecu de orice boală.

De Florii, oamenii merg pe la mormintele rudelor pentru a le agăța de cruci crenguțele de salcie, astfel aceștia vor ști că Paștele se apropie.

Tot în ziua de Florii, există tradiția ca șnurul de la mărțisor să fie agățat într-un copac înmugurit sau înflorit, pentru a avea sănătate și belșug în anul ce urmează.

Există în unele zone ale țării și obiceiul ca fetele singure să-și pună busuioc sub pernă ca să devină mai frumoase și mai dorite de flăcăi, pentru a se putea mărita în acel an.

În alte zone, de Florii se scoate zestrea din casă, pentru a fi aerisită.

Un alt obicei întâlnit în unele zone este acela ca părinții să îi lovească pe copii cu nuielușa de salcie când vin de la biserică, pentru a crește sănătoși și înțelepți.

În duminica Floriilor sunt serbați cei care poartă nume de flori: Viorel, Viorela, Margareta, Camelia, Brândușa sau Lăcrămioara, dar și cei care sunt botezați Florin, Florina sau cu nume derivate ale acestora.

Considerată cea mai importantă sărbătoare din calendarul creștin, Paștele se celebrează la o dată variabilă. Datina n-ar fi împlinită fără legile nescrise ale pământului, fără obiceiurile care cuprind practici și rituri, iar neîmplinirea acestora ar arăta o lipsă a credinței, care, implicit, ar atrage forțele malefice asupra omului și a pământului. După respectarea Postului mare și după sărbătorirea Sâmbetei lui Lazăr și a Floriilor, satele românești trăiesc cu evlavie tragedia Săptămânii Patimilor, pentru a ajunge lumina Sfințelor Paști, miracolul Învierii lui Hristos și luarea Paștilor.

În Săptămâna Paștilor, tărani se străduiesc să încheie toate activitățile gospodărești, pământul să fie arat și semănat, casele văruite și împodobite, veșmintele noi să fie terminate. Pe lângă covoare, lăicere, icoane și blide cu ștergare, gospodinele împodobesc odăile și cu mlădite de salcie de la Florii. În Miercurea, Joia sau Vinerea Mare, femeile pregătesc pasca și ouăle roșii, simboluri pascale ale vieții, ale Învierii

Tradiția spune că Joia Mare, numită și Joia Patimilor, este ziua în care gospodinele vopsesc ouăle în roșu sau în alte culori, după preferiță. Culoarea roșie este însă cea mai folosită deoarece reprezintă sângele lui Iisus Hristos, răstignit pe cruce, pentru mântuirea omenirii. Se spune că dacă ouăle sunt înroșite în Joia Mare, nu se strică tot anul.

Folclorul conservă mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Una dintre ele relatează că

Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a asezat coșul cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: „De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împestritate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

În tradiția populară de la noi, oul roșu de Paști simbolizează sângele Domnului și ar avea puteri miraculoase, de vindecare, de îndepărtare a răului, fiind purtător de sănătate, frumusețe, vigoare și spor. Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii. Cele colorate în negru se fac în amintirea celor care au murit. Ouăle închistrite sunt simbolul ântuitorului, care a ieșit din mormânt și a înviat, precum puiul din găoace.

Se spune ca ouăle înroșite în această zi, nu se strică tot timpul anului. De asemenea, oamenii cred că ouăle roșii duse la biserică și sfințite, dacă sunt îngropate într-o gospodărie, aceasta este ferită de grindină și piatră.

La țărani mai există tradiția ca, în dimineața din duminica Paștelui, să-și spele fața cu apă nouă sau apă neînceptută în care pun un ou roșu, având credința ca astfel vor fi tot anul frumoși și sănătoși ca un ou roșu. După consumarea ouălelor, cojile roșii sunt păstrate pentru a fi puse în brazde, la arat, crezându-se astfel ca pământul va da rod bun.

Ouăle de Paște, potrivit tradiției, erau adunate din cuiabar în miercurea din a patra săptămână a Postului Mare, numită și „miercurea Paresimilor”. Există obiceiul ca de la lăsatul secului și până în această zi, gospodinele să nu stângă ouăle. Era credința ca ouăle alese în această zi nu se stricău până la Paște. Acum se alegeau ouăle pentru mâncarea de Paști și ouăle ce urmau să fie înroșite sunt considerate păzitorii casei și tocmai de aceea nu trebuie să lipsească. În același timp, oul simbolizează viața eternă, fertilitatea, renașterea și norocul. În Antichitate, ouăle erau vopsite în diferite culori și oferite cu ocazia venirii primăverii, simbolizând astfel revenirea naturii la viață, urmată de explozia cromatică specifică.

Paștele ortodox vine cu multe tradiții, oriunde v-ați afla. Sărbătoarea trebuie să fie marcată peste tot cu voie bună, curățenie în suflet (și-n casă), obiceiuri din bătrâni și, bineînțeles, bucate delicioase.

BIBLIOGRAFIE

1. ***,”*Din cărți adunate și iarăși la copii date*”, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților
2. ***,”*Obiceiuri tradiționale din România. Sărbători în imagini*”, Album editat de Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii tradiționale, Colecția Tradiții, București, 2006
3. Crăciun, Boris, „*Sfintele Paști în datini și obiceiuri*”, Ed. Porțile Orientului, Iași, 1994
4. Ghionoiu Ion, „*Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*”, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1997
5. Voronca-Niculita, Elena, „*Datinile și credințele poporului roman*”, Ed. Polirom, Iași, 1998

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI PAȘTI PE VALEA MUREȘULUI SUPERIOR

Cheia Iulia-Claudia

Liceul Tehnologic „Vasile Netea” Deda, Mureș

Fundamentare teoretică:

Zona Mureșului Superior este caracterizată de o bogăție naturală, istorică, spirituală și culturală deosebită, cu diverse obiceiuri și tradiții transmise din generații în generații atât de la români cât și de la etnicii maghiari, toate împletindu-se într-un mod armonios care pune în valoare locul.

Satul românesc și-a arătat mereu frumusețea și bogăția spirituală, prin vechile tradiții populare, împământenite în realitățile fiecărei comunități în parte. Ardealul încă păstrează obiceiuri de Paști ce ne trimit în trecut, la strămoși, la cei care și-au plămădit ființa lor creștină pe temelia tradiției.

Sărbătorile de Paști, așa cum sunt ele sărbătorite și celebrate de locuitorii zonei, reprezintă cea mai mare sărbătoare creștină caracterizată de diversitatea etniilor și religiilor.

Pregătirile pentru Paști încep cu postul Paștilor, cel mai lung și mai greu post de peste an. Timp de șapte săptămâni credincioșii se pregătesc nu doar trupește ci mai ales spiritual pentru această mare sărbătoare, o curățenie și o înnoire atât exterioară cât și interioară.

Gospodinele se străduiesc să aibă casele aranjate și curate, bucate alese pe masă în timp ce bărbații se ocupă de muncile agricole, sacrificatul/procuratul mielului de Paști sau chiar își ajută soțiile. În ziua de joi începe procurarea mielului și sacrificarea acestuia iar preparatele din carne de miel nu lipsesc de pe masa gospodarilor: drob, friptură, tocană și ciorbă de cap de miel (făcuta după diferite rețete moștenite din familie sau preluate de la prieteni/vecini). Vinerea este ziua în care se vopsesc ouăle. Vopsirea ouălor este o tradiție foarte importantă și este cel mai răspândit obicei creștin de Paști. În trecut, ouăle se vopseau doar cu culoarea roșie, însă acum gospodinele aleg diverse culori: galben, albastru, verde, violet, etc pentru a fi cât mai colorat coșul în care sunt depozitate și pentru a da bună dispoziție și culoare veselă mesei de Paști. Referitor la acest obicei există foarte multe legende în cultura românească, însă cea mai populară dintre acestea spune că

Maica Domnului a așezat un coș cu oua lângă crucea pe care era răstignit Iisus și acestea au fost înroșite de sângele lui.

În satele din Valea Mureșului Superior unde conviețuiesc și etnicii maghiari, în ziua de sâmbătă, dinaintea Paștilor, băieții împodobesc brazi sau crenguțe de brazi cu panglici și flori colorate, iar când se lasă seara tinerii se strecoară în curțile fetelor de măritat și le agață brazii la poartă. La fetele frumoase din sat vin zeci de băieți care pun brazi la poartă, iar acestea știu pe cine trebuie să răsplatească, în prima zi de Paști, cu bucate alese, făcute de ele în casă, ouă roșii sau chiar bani, deoarece ele pândesc de la ferestre toată noaptea. Fata cu cei mai mulți admiratori evident că are poarta cea mai împodobită.

În dimineața primei zile de Paște toți membrii se spală pe față cu apa dintr-un vas în care a fost pus un ou roșu, un ban de argint sau ceva din aur și o crenguță cu busuioc, oul roșu semnificând sănătate, banul de argint semnificând bogăție iar crenguța de busuioc -prosperitate. Tot în această zi, în unele zone de la noi, există credința că o să îți meargă bine tot anul dacă prima persoană care îți trece pragul casei va fi un bărbat.

Tot în prima zi de Paște, de dimineață, copiii merg din casă în casă să le ureze oamenilor sărbători fericite și să vestească Învierea Domnului. Obiceiul reprezintă o întrecere între copii să adune cât mai multe ouă vopsite.

Masa din prima zi de Paști este un prilej de reunire a familiei. De pe masa de Paști nu trebuie să lipsească niciodată ouale roșii, pasca cu brânză dulce sau sărtă, drobul, friptura de miel, cașul de oaie, ceapa verde, ridichi și alte preparate foarte îndrăgite de români.

De asemenea, există obiceiul, în zilele de Paști, de a se purta haine noi în semn de respect pentru această aleasă sărbătoare, dar și pentru că ea semnifică primenirea trupului și a sufletului, așa cum se primenește întreaga natură odată cu venirea primăverii.

În a doua zi de Paște, fetele sunt stropite cu parfum, obicei preluat de la maghiari. La țară, fetele erau udate cu găleți pline cu apă, însă în timp, s-a renunțat la această practică în favoarea parfumului sau a apei de colonie, obicei care se practică și la oraș. „Udătorii” își aleg cu grijă fetele pe care le stropesc cu parfum. De regulă, merg la casele celor pe care le simpatizează și se străduiesc să le impresioneze cu un parfum scump. Se mai întâmplă însă ca, în glumă, în sticlute de parfum să fie pusă doar apă, pe care udătorii o toarnă cu generozitate pe câte o fată ca să se amuze de reacția ei, speriată că va trebui să-și schimbe hainele din cauza mirosului puternic. Obiceiul udatului este unul cât se poate de amuzant și, de regulă, se încheie cu câte o petrecere pe la casa fetelor cu mulți udători sau admiratori.

Partea practică:

Cu gândul de a menține mereu vii aceste tradiții și obiceiuri dar și de a aduce bucurie pe chipurile elevilor, an de an la orele de educație socială realizez câteva activități, cu elevii de la Liceul Tehnologic „Vasile Netea” din Deda, legate de această mare sărbătoare. Cele mai îndragite activități sunt cele legate de încondeierea ouălor, aranjamente de Paști, picturi pe sticlă (icoane), colaje și picturi sau desene inspirate din natură, peisaje de primăvară. Cele mai frumoase lucrări sunt expuse la panourile școlii chiar de către cei care le-au realizat.

De multe ori aceste activități sunt organizate și ca activități extrașcolare, în curtea bisericii și la muzeul din localitate, alături de preot, alți colegi și părinții elevilor mai mici, unde sunt puse la dispoziția elevilor materialele necesare : oua, tempera, culori, pensule, hârtie, foarfeci, etc. Sunt organizate ateliere de lucru pe diferite domenii iar elevii, îmbrăcați în straie de sărbătoare, cu un sorț în față pentru a nu se murdării, sunt cei care aleg unde vor să lucreze, realizând cu mare bucurie, lucrări spectaculoase. Activitatea se desfășoară într-o atmosferă de sărbătoare, pe fond muzical religios, iar faptul că nu sunt în incinta școlii îi duce pe elevi cu gândul la vacanță.

Concluzii :

Paștile sunt una dintre cele mai îndrăgite sărbători creștine, iar tradițiile și obiceiurile ajută la întregirea familiei cu bucurie și înnoirea sufletelor- asemeni trezirii la viață a naturii.

Obiceiurile de Paști sunt tot atât de variate precum regiunile țării. Chiar dacă în prezent sărbătoarea Învierii a ajuns să fie o combinație de obiceiuri religioase, ouă încondeiate și iepurași, această sărbătoare continuă să aducă bucurie și credință demonstrând încă o dată că, indiferent de situația economică, de problemele societății sau de problemele cotidiene, spiritualitatea românească nu va pieri.

Bibliografie :

<https://visitmures.com/blog/traditii-si-obiceiuri-de-pasti-in-judetul-mures#>

<https://adevarul.ro/stiri-locale/targu-mures/obiceiuri-de-paste-la-catolici-stropitul-1613226.html>

<https://muzeulbucurestiului.ro/sarbatorile-pascale-traditii-si-credinte/>

"SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI – SĂRBĂTOAREA BUCURIEI, ELEVII IMPLICAȚI ÎN ACȚIUNI DE VOLUNTARIAT"

Prof. Chiojdoiu Maria, Școala Gimnazială Nr.178

Scopul Proiectului: Să aducem bucurie și speranță în viețile celor aflați în nevoie în timpul sărbătorilor de Paști, implicând elevii în activități de voluntariat și solidaritate comunitară.

Descrierea Proiectului:

1. Colectare de alimente și bunuri de primă necesitate:
 - Organizăm o campanie de strângere de alimente neperisabile, haine, jucării și alte bunuri de primă necesitate în școală.
 - Elevii sunt încurajați să aducă donații în natură sau să strângă fonduri pentru achiziționarea acestor bunuri.
2. Ambalarea și distribuirea:
 - După strângerea donațiilor, organizăm sesiuni de ambalare în care elevii sunt implicați activ.
 - Echipa de voluntari va pregăti pachete cu alimente și bunuri, pentru a fi distribuite familiilor nevoiașe sau centrelor de îngrijire.
3. Activități culturale și educaționale:
 - În paralel cu campania de strângere de fonduri, organizăm activități educative despre importanța solidarității și a voluntariatului în comunitate.
 - Putem organiza ateliere de pictură de ouă de Paști, concursuri de desene sau alte activități creative, care să încurajeze spiritul sărbătorilor și al dăruirii.
4. Distribuirea donațiilor:
 - Donațiile strânse vor fi distribuite în colaborare cu biserica parohială cu care școala a încheiat parteneriat, sau direct familiilor identificate ca fiind în nevoie în comunitatea noastră.

Resurse necesare:

- Spațiu pentru depozitarea donațiilor.
- Materiale de ambalare și etichetare.
- Voluntari și cadre didactice implicați în coordonarea și organizarea activităților.
- Cooperare cu biserica parohială pentru distribuirea donațiilor.

Beneficiile implicării elevilor:

- Dezvoltarea spiritului de solidaritate și empatie.
- Îmbunătățirea abilităților de colaborare și organizare.
- Oportunitatea de a se implica activ în comunitatea lor și de a face o diferență pozitivă în viețile altora.

Evaluare și monitorizare:

- Evaluăm succesul proiectului prin numărul de donații strânse, gradul de implicare al elevilor și feedback-ul comunității beneficiare.
- Facem ajustări și îmbunătățiri pentru viitoarele proiecte de voluntariat bazate pe experiența acumulată.

Sugestii suplimentare:

- Implicarea părinților și a comunității locale poate crește impactul și eficacitatea proiectului.
- Încurajarea elevilor să continue să fie implicați în activități de voluntariat și după încheierea proiectului de Paști.

Încheierea acestui proiect de voluntariat de Paști cu elevii ne oferă oportunitatea de a trage câteva concluzii importante:

1. Impactul asupra comunității: Proiectul a avut un impact pozitiv asupra comunității, aducând bucurie și speranță în viețile celor aflați în nevoie în timpul sărbătorilor de Paști. Distribuirea alimentelor și a bunurilor de primă necesitate a ajutat la ameliorarea situației unor familii defavorizate și a centrelor de îngrijire.
2. Implicarea elevilor: Implicarea activă a elevilor în toate etapele proiectului, de la strângerea donațiilor până la distribuirea acestora, a contribuit la dezvoltarea lor personală și socială. Aceștia au învățat importanța solidarității și a voluntariatului și au dobândit abilități practice în organizare, colaborare și empatie.
3. Parteneriate și colaborare: Colaborarea cu organizațiile locale de caritate a fost esențială pentru reușita proiectului. Prin parteneriatele stabilite, am putut identifica nevoile reale ale comunității și am asigurat o distribuire eficientă a donațiilor.
4. Continuarea implicării: Proiectul nu se oprește aici. Încurajăm continuarea implicării elevilor în activități de voluntariat și dezvoltarea unor proiecte similare în viitor. Această experiență le-a oferit oportunitatea de a înțelege că pot face o diferență pozitivă în lumea lor.
5. Evaluare și îmbunătățire: Procesul de evaluare și monitorizare ne-a permis să identificăm punctele tari și punctele slabe ale proiectului. Acest feedback ne va ajuta să îmbunătățim și să ajustăm strategiile pentru viitoarele proiecte de voluntariat.

În final, acest proiect de voluntariat de Paști cu elevii nu doar că a adus un zâmbet pe fețele celor în nevoie, dar a fost și o lecție de viață pentru toți cei implicați, subliniind importanța solidarității și a dăruirii în construirea unei comunități mai bune și mai unite.

Bibliografie:

Campbell, Ross, Educația prin iubire, 2001, București, Editura Curtea Veche;

Oprea, D., Stan, S., Managementul proiectelor, 2005, București, SNSPA;

Școala Gimnazială CAROL I Călărași

Str. București, Nr. 159
Tel./Fax: 0242316473
Email: gimnaziulcarol@yahoo.com

MINISTERUL EDUCAȚIEI

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN BĂRĂGAN

Prof. înv. primar Chipăilă Mihai

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CAROL I”

Odată cu sosirea primăverii, natura se trezește la o nouă viață.

Noi, în zona Bărăganului, sărbătorim în acest anotimp Paștele- renașterea, biruința vieții asupra morții.

De secole există obiceiuri și tradiții specifice acestei zone.

În duminica Floriilor oamenii împodobesc porțile cu salcie, pregătesc preparate din pește. Toate persoanele cu nume de flori sunt felicitate.

În Săptămâna Mare, gospodinele fac curățenie și pregătiri pentru sărbătoarea Paștelui. La sate, dar și în orașe, oamenii țin post. Seara se merge la Denii, până în Vinerea Mare, atunci când se cântă Prohodul Domnului.

În Joia Mare credincioșii merg la biserică pentru a se ruga în timpul Deniei celor 12 Evanghelii. Gospodinele încondeiază și vopsesc ouă, prepară cozonacii și pască. Ouăle sunt vopsite mai ales în roșu, ce reprezintă sângele vărsat. Bărbații pregătesc mielul sacrificat pentru sărbătoarea Învierii. În unele cazuri pregătesc și pește pentru această sărbătoare.

Cei care au ținut post merg să se spovedească.

În Vinerea Mare copiii trec pe sub masă. Sâmbătă dimineață merg să fie împărțășiți. Adulții care au ținut post, se spovedesc și se împărțășesc.

Școala Gimnazială CAROL I Călărași

Str. București, Nr. 159

Tel./Fax: 0242316473

Email: gimnaziulcarol@yahoo.com

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Gospodinele pregătesc carnea de miel, drob, dulciuri.

Femeile care au morți, aduc la slujba de Înviere cocoși albi pe care-i dăruiesc feciorilor necăsătoriți. Se spune că primul cocoș care cântă la miezul nopții, stăpânul acestuia va avea noroc și belsug în timpul anului.

După miezul nopții, creștinii duc lumină morților, iar dimineața duc anafură acasă.

Duminică dimineața, fiecare creștin ia în pragul casei anafură, vin roșu, pește, adresează de trei ori „Hristos a înviat!” și i se răspunde tot de trei ori „Adevărat a înviat!”.

În județul Călărași există obiceiul ca în prima zi de Paște co, spiii să-și viziteze părinții, să ia masa împreună, să ciocnească ouă. În a doua zi de Paște, finii își vizitează nașii, ducându-le un dar.

Despre cei care ciocnesc ouăle de Paște se spune că se vor întâlni pe lumea cealaltă. Nu se vopsesc ouă în ziua de Paște.

„TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE - ÎNCONDEIEREA OUĂLOR”

Prof.Înv.Preșc.Chirilă Florentina
Grădinița cu Program Prelungit „Florilor” Cumpăna

Încondeierea ouălor reprezintă un obicei străvechi în tradiția românească. Ouăle încondeiate sunt o mărturie a datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, reprezentând un element de cultură spirituală specific românească. Deoarece oul roșu este purtătorul unor semnificații profunde legate de învierea lui Hristos și de reînnoirea naturii, creștinii s-au ostenit să-l încondeieze, desenând cu ceara motive decorative ancestrale, de o rară frumusețe. Oul văzut ca un simbol primordial, sămânța vieții, potrivit tradiției, este vopsit și încondeiat în zilele de joi și sâmbăta din Săptămâna Mare. Îndeletnicirea înroșirii ouălor este rezervată aproape în exclusivitate femeilor.

Oul încondeiat ne transmite bucurie, uimire, smerenie, împăcare, pentru că în ornamentația lui, de fapt, se operează cu simboluri (soare, luna, cruce, etc.), cu modele din natură (plante, animale, obiecte casnice) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre. Motivele ornamentației ouălor încondeiate sunt numeroase, și fiecare motiv se prezintă în mai multe variante, care se diferențiază în funcție de localitate.

Nicăieri însă, mai mult ca în Bucovina, acest obicei nu este ridicat la nivel de artă ca aici. Motivele folclorice utilizate sunt: spicul, soarele, frunza și ca o reconfirmare a creștinătății românești, crucea. În Muntenia și Oltenia, motivele ornamentale sunt naturaliste, dar cu mai puține culori. În județul Olt se remarcă centrul de la Obaga unde această îndeletnicire populară a fost adusă la nivel de artă. În Transilvania și Banat se distinge încondeierea printr-o mare varietate de modele și culori, iar Țara Bârsei este renumită pentru desenul și compoziția ornamentală și cromatică de o mare finețe.

Oamenii au simțit nevoia de a decora, prin diferite metode oul (cu ceară colorată, cu vopsele, cu mărgelile, etc). Decorarea ouălor cu ceară colorată se face cu ajutorul unui instrument special, care poartă numele de chișiță (condei). Aceasta este o bucățică de lemn care are în capăt un mic tub de metal (cupru) prin care trece ceara topită, colorată prin numeroase procedee.

Decorarea ouălor cu vopsele se face tot cu ajutorul cerii, prin procedeul „batic”. Oul alb, golit de conținut, se decorează cu ceara pe spațiile care urmează să rămână albe. Se scufundă oul în vopsea galbenă, se scoate, se usucă și se aplică ceara pe spațiile care vor rămâne, în final, galbene. Apoi oul se va scufunda în vopsea roșie. Procedeul se repetă în funcție de numărul de culori, pornindu-se de la culorile mai deschise către cele mai intense. În final oul se acoperă cu un strat de nitrolac, care va da strălucire oului și va proteja decorațiunile.

Ornamentica ouălor decorative este extrem de variată, ea cuprinde simboluri geometrice, vegetale, animale, antropomorfe și religioase.

Câteva simboluri și semnificații utilizate sunt:

- linia dreaptă verticală = viața
- linia dreaptă orizontală = moartea
- linia dublă dreaptă = eternitatea
- linia cu dreptunghiuri = gândirea și cunoașterea
- linia ușor ondulată = apa, purificarea
- spirala = timpul, eternitatea
- dublă spirală = legătura dintre viață și moarte

Dintre cele mai utilizate motive amintim:

*Crucea - semnul creștinătății

* Crucea Paștelui - crucea cu care creștinii împodobesc pasca și o duc la biserică, în noaptea Învierii

* Crucea românească și crucea rusească sau crucea moldovenească - este reprezentată printr-o cruce cu alte cruciulițe la capete

* Crucea anafurei - crucea încrestată pe pâinea din care se împarte la slujba bisericească

* Steaua - este un motiv răspândit, în Bucovina. În Vâlcea și Rm.Sărat, acest motiv este întâlnit și cu numele de „floarea stachinei” sau „steaua ciobanului”

- *Mănăstirea - tot un simbol al creștinătății
- * Regnul animal: albina, broasca, șarpele, melul
- * Motive vegetale: frunza bradului, garoafa, spicul grâului
- * Unelte casnice și de câmp: grebla, lopata, fierul plugului
- * Ornamente industriale, motive luate din industria casnică: clinul ce se formează la croirea cămășilor și mânecilor
- * Diverse: desagii și brâul popii, calea rătăcită, crucea paștilor

În tradiția populară de la noi, oul roșu de Paște simbolizează sângele Domnului și ar avea puteri miraculoase, de vindecare, de îndepărtare a răului, fiind purtător de sănătate, frumusețe, vigoare și spor. Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii. Cele colorate în negru simbolizează chinul și durerea pe care le-a suferit Hristos pe cruce. Ouăle închistrite sunt simbolul Mântuitorului, care a ieșit din mormânt și a înviat, precum puiul din găoace.

Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității primordiale și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mâna de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă "Hristos a înviat!", la care se răspunde cu "Adevărat a înviat!".

În Bucovina, cojile ouălor de Paște, sunt aruncate în râu, pentru ca apa să le poarte la "Blajini" (ființe imaginare, incarnări ale copiilor morți nebotezați, al căror loc de viațuire se află la "capătul lumii", aproape de Apa Sâmbetei). În felul acesta, și Blajinii știu că pentru toți creștinii a venit Sărbătoarea Sfințelor Paști.

În părțile Sibiului, există obiceiul ca de Paște să fie împodobit un pom (un arbust) asemănător cu cel de Crăciun. Singura deosebire constă în faptul că în locul globurilor se agață ouă vopsite (golite de conținutul lor). Pomul poate fi așezat într-o vază frumoasă și farmecul sărbătorii sporește cu o podoabă de acest fel.

În Maramureș, zona Lăpușului, dimineața, în prima zi de Paște, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor "Sărbători pascale fericite". La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru ca în acea gospodărie să fie armonie tot restul anului.

În dimineața zilei de Paște, copiii se spală pe față cu apă proaspătă de la fântâna în care s-au pus un ou roșu și fire de iarbă verde.

În concluzie, tradiția încondeierii ouălor este mult mai mult decât un simplu obicei de Paște; este o expresie a identității culturale, o formă de artă și un mod de a celebra viața și reînnoirea. Prin această practică veche, oamenii își păstrează legătura cu trecutul lor și își transmit valorile și tradițiile de la o generație la alta, creând astfel o punte între trecut și prezent într-o lume în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Allport G. W., „Structura și dezvoltarea personalității”, București, Editura Didactică și Pedagogică,
2. Bănățeanu Tancred, „Arta populară în România”, București, Editura Meridiane, 1964, pag. 9
3. Rusan Dumitru, Zahaniciuc Marcel, „Zona etnografică Câmpulung Moldovenesc”, Câmpulung Moldovenesc, Biblioteca Muzeului „Arta lemnului”, 1996
4. Sușală Ion N., Bărbulescu Ovidiu, „Dicționar de artă. Termeni de atelier”, București, Editura Sigma, 1993

Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște

Prof. Chiș Nicoleta

Colegiul Național “Onisifor Ghibu” Oradea

În Provincia Crișana, sărbătorile de Paște încep în Duminica Floriilor, atunci când ramurile de salcie sunt sfințite de preot, la biserică. Ramurile sunt păstrate peste an, în casele localnicilor. În Joia Mare începe a se bate toaca, pentru îndepărtarea spiritelor rele. Bătăile de toacă au o funcție de purificare a spațiului și de alungare a spiritelor rele.

În această seară, în biserici se ține Denia sau Slujba celor 12 Evanghelii, când are loc comemorarea Cinei cea de Taină. O credință populară din această Provincie, spune că în această seară, când se citesc cele 12 Evanghelii, credincioșii trebuie să aibă la ei un fir de ață, pe care să-l înoade după citirea fiecărei evanghelii, astfel ca la final să aibă 12 noduri. Bătrânii din Crișana spun că, peste an, atunci când te confrunți cu o mare problemă ori ești bolnav, dacă dezlegi un nod și îți pui o dorință, această dorință se va îndeplini.

Tot atunci se aprind focurile sacre ale Învierii în cimitire. Se spune că focurile se aprind, să nu fure Iuta, adică Paștele. Focurile au și un scop de apărare, de purificare. Deoarece ne aflăm în perioada Echinocțiului, în trecut oamenii credeau că Soarele nu ar putea să depășească această perioadă de criză, iar într-o interpretare creștină, cu ajutorul acestor focuri este ajutat să învingă noaptea.

În Joia Mare se aleg ouăle pentru „împistrare”, adică încondeierea ouălor cu semne scarale. La încondeiere se folosește bijorca, un instrument specific bihorean. Ouăle sunt încondeiate cu ceară de albine și vopsite cu o soluție făcută din frunze de ceapă. Oul este un simbol al mormântului Mântuitorului. El a spart mormântul să revină la viață, la fel cum puiul sparge oul. Oul poartă germenul vieții, este un simbol universal al originii, al începuturilor tuturor lucrurilor. De Paște, oul e împodobit, înfrumusețat și folosit la masa festivă de după Înviere. Masa începe cu ciocnitul ouălor, care amintește de jertfa violentă a Mântuitorului.

În Duminica Tomii, după Paște, fetele din județul Bihor se prind în „Lioara”, un obicei care începe în cimitir, pe morminte, și care este continuat pe câmpurile și pe ulițele din sat.

În unele sate, se obișnuia să se aducă la biserică oale și diferite vase ce urmau a fi folosite pentru a se face mâncare în restul anului, în care se punea făină și sare amestecate cu furaje. Animalele care se înfruptau din aceasta mâncare sfântă de preot, erau apărute față de vrăji și spirite rele. Din făina binecuvântată la biserică, se făcea pâine pe vatră.

Între altele, de Florii fetele aflau, prin diverse procedee, dacă se vor căsători sau nu în acel an. Înaintea sărbătorii, fetele nemăritate obișnuiesc să pună o oglindă și o cămașă curată sub un păr altoit. Obiectele vor fi folosite, apoi, în farmece pentru noroc în dragoste și sănătate. La miezul nopții se fierbe busuioc în apă, iar dimineața fetele se spală pe cap cu această fiertură, ca să le crească părul frumos și strălucitor. Ce rămâne se toarna la rădăcina unui păr, în speranța că băieții se vor uita după ele, ca după un copac înflorit. Unii zic că cine îndrăznește să se spele pe cap în ziua de Florii fără apă descântată și sfințită riscă să albească. ce își doreau să rămână însărcinate ori pentru cele gravide, fiind astfel sigure ca vor da naștere unor copii sănătoși și frumoși.

În multe localități din Bihor, se organizează târguri și festivaluri de Paști, unde oamenii se adună pentru a se distra, a socializa și a cumpăra produse tradiționale, cum ar fi ouă vopsite, cozonaci, produse de patiserie și decorațiuni.

În zilele de Florii și de Paști, grupuri de copii și tineri colindă casele oamenilor și cântă cântece specifice de Paști. Aceste colinde sunt întâmpinate cu bucurie, iar gospodinele oferă ouă, cozonaci și alte dulciuri ca răsplată.

Masa festivă de Paști este un moment important în tradiția bihoreană. Pe masă se găsesc mâncăruri tradiționale precum drob, cozonaci, pasca, ouă vopsite, friptură de miel și alte bunătăți

locale. În unele sate din Bihor, se organizează jocuri și competiții tradiționale în aer liber pentru a marca Paștele. Acestea pot include curse de ouă sau alte jocuri specifice zonei.

TRADIȚIILE DE PAȘTE CU OCHI DE COPIL

PROF. ÎNV. PRIMAR CHIȘ SIMONA-SILVIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16, ORADEA

Paștele este o sărbătoare de mare însemnătate creștină. Această sărbătoare datează din jurul anului 1400 î.Hr. când evreii au celebrat eliberarea din robia egipteană și ieșirea lor din Egipt. Cuvântul Paște își are etimologia în cuvântul ebraic Pesah, care înseamnă trecere și simbolizează trecerea prin Marea Roșie, atunci când Moise a despărțit apele și poporul evreu a trecut pe pământul fâgăduinței.

Paștele la început a fost o sărbătoare iudaică, care mai apoi, odată cu răstignirea și Învierea lui Hristos, chiar în perioada Paștelui evreiesc în luna Nisan, a devenit cea mai importantă sărbătoare creștinească.

Sărbătoarea Paștelui este precedată de postul de 40 de zile pe care credincioșii îl țin după puterile fiecăruia. Acest post este prima dintre tradițiile respectate de străbunii noștri. Copiii pot prelua acest obicei de la părinții și bunicii lor și se pot bucura de însemnătatea acestuia.

Ultima săptămână a Postului Mare, numită și Săptămâna Patimilor, este cea mai intensă din punct de vedere spiritual. Această săptămână începe în Duminica Floriilor când se sărbătorește intrarea în Ierusalim a Domnului Isus Hristos și se sfârșește odată cu Învierea de sâmbătă noaptea. În această săptămână sunt comemorate patimile lui Isus, răstignirea și moartea Sa.

În familiile creștine această săptămână este plină de evenimente și tradiții la care pot participa copiii cu mult drag. Până în Miercurea Mare, gospodinele termină curățirea caselor și a gospodăriilor. În Joia Mare, copiii se implică cu mare drag în vopsirea ouălor roșii, în prepararea cozonacilor de Paște și în decorarea casei. În Vinerea Mare se merge la biserică la Prohodul Domnului și cei mici se bucură de slujba cu însemnătate specială. Din seara de joi până la Înviere, băieții satului bat toaca și concurează între ei.

În Sâmbăta Mare, familia se trezește de dimineață pentru a prepara bucatele pentru zilele de sărbătoare care urmează. Masa tradițională de Paște conține: ouă roșii, pască, cozonaci, preparate din miel și alte bunătăți pentru primirea musafirilor în prima zi de Paște. La miezul nopții, creștinii merg la biserică pentru slujba de Înviere și pentru a lua Lumina Sfântă. Copiii simt emoții puternice în noaptea de Înviere când înconjoară biserica cu lumânările aprinse, de care au grijă cu sfințenie să nu se stingă. Când preotul rostește „Hristos a înviat!”, toți cei prezenți răspund cu: „Adevărat a înviat!” ca recunoaștere a Tainei Învierii.

Învierea este mărturia puterii lui Dumnezeu. El a creat universul și are toată puterea asupra lui, totodată și puterea de a învia morții. Învierea lui Isus, propriul Fiu, este o mărturie și o dovadă pentru învierea credincioșilor. Isus transcede moartea și promite că urmașii Lui vor face același lucru. Învierea este o victorie glorioasă pentru orice credincios. Copiii educați în spiritul acestei credințe vor duce tradițiile mai departe și vor avea speranța iertării păcatelor și a unui nou început. Noaptea de Înviere este trecerea la o viață cu suflete mai curate și gânduri bune către cei din jurul nostru.

În dimineața primei zile de Paște, copiii așteaptă Iepurașul de Paște care le aduce cadouri. Iepurașul este simbolul primăverii și a trezirii la viață a întregii naturi. Copiii sunt răsplătiți pentru bunătatea și răbdarea lor de acest personaj îndrăgit cu diferite cadouri, dar și cu iepurași și ouă de ciocolată. În această dimineață nu se uită nici de jertfa lui Hristos și se continuă tradițiile acestei comemorări. După slujba de dimineață, familia se așează la masă și se ciocnesc ouăle roșii cu cei dragi, pentru a fi împreună și în viața de apoi.

Oul este un simbol universal și totalizant. În aproape toate cosmogoniile lumii el joacă rolul imaginii clișeu din care s-a născut lumea. Imaginea arhetipală a oului a fost preluată de creștinism și înnobilită cu multiple semnificații. În creștinism, oul înroșit, semnifică renașterea lumii ca efect al jertfei lui Hristos. Coaja oului semnifică piatra mormântului pe care Îngerul a spart-o și a Înviat Mântuitorul. Culoarea roșie semnifică sângele Lui Hristos, vărsat pentru păcatele lumii, iar ciocnitul ouălor la masa de Paște semnifică confirmarea în credința Învierii.

Toate aceste tradiții sunt învățate de cele mai multe ori în familie, dar școala poate să vină în ajutor și să devină un cadru în care elevii pot să ia contact cu propria cultură. Elevii pot fi dirijați spre o atitudine de promovare a valorilor naționale și să își păstreze o identitate la care să se raporteze permanent. Chiar dacă tendința lumii moderne este de a se rupe de o parte dintre tradiții și de valorile pe care acestea le susțin, fiecare dintre noi avem datoria de a ne ști datinile și obiceiurile.

În cadrul activităților extracurriculare, care au un larg caracter interdisciplinar, se oferă modalități eficiente și oportune pentru valorificarea tradițiilor, datinilor și obiceiurilor populare și religioase.

Odată cu apropierea Paștelui, i-am provocat pe elevii mei de clasa a II-a, de la Școala Gimnazială nr. 16, să facem o cercetare în familie despre tradițiile și obiceiurile păstrate de fiecare familie în parte și despre acele obiceiuri pe care părinții le-au învățat de la bunici. Fiecare elev a avut de realizat un proiect în care au descris tradiția și au inserat o poză specifică. Din toate aceste proiecte s-a realizat o colecție a obiceiurilor păstrate de părinții. Iată câteva din aceste tradiții:

Ianis A: „Mama mea a învățat de la bunica tradiția vopsirii ouălor în coji de ceapă. În Joia Mare, împreună cu mama și bunica vopsim ouăle. Eu spăl ouăle cu un burete de vase. Mama și bunica decojesc ceapa. Le ajut să gălescă frunze de pătrunjel și leuștean cât mai frumoase pentru a decora ouăle. Acestea le punem pe ouă și introducem oul într-un ciorap, apoi mama le pune la fiert în cojile de ceapă. Ies cele mai frumoase ouă.”

Andreea B: „Împreună cu părinții mei, în noaptea de Înviere, participăm la slujbă. Așa au învățat ei de la bunici și îmi transmit și mie această tradiție mai departe. Îmi place foarte mult să merg în fața bisericii când preotul iese cu Lumina Sfântă și să fiu printre primii care iau Lumină.”

Laura O: „Mama mea a învățat de la bunica o rețetă specială de cozonac. Acest cozonac se numește baigli și se face cu umplutură de nucă sau de mac. Mie îmi plac mult ambele. Am rugat-o pe mama să mă învețe și pe mine și am ajutat-o în bucătărie cu mare drag. Eu am pus ingredientele în robotul de bucătărie pentru ca aluatul să se frământeze și am întins umplutura de nucă pe aluatul pe care mama la aranjat în prealabil. La final, mama mi-a dat voie să rulez aluatul. Ea la băgat în cuptor și eu am așteptat cu nerăbdare să gust ce am realizat împreună.”

Andrei S: „Bunicul meu are multe oi. În perioada Paștelui el vinde mieii pentru masa de Paște. Tatăl meu a învățat de la bunicu să prepare cel mai bun drob de miel, dar și friptură. Sâmbătă dimineața, părinții mei, se apucă să gătească și eu abia aștept să gust preparatele. Când voi fi mare îmi doresc să duc mai departe tradițiile bunicilor și a părinților mei.”

Elevii au participat cu drag și interes în realizarea portofoliului de Paște al clasei și au adus diferite tradiții pe care le-au împărtășit unii cu alții. Prin această activitate am promovat și conservat anumite valori din cultura autohtonă și am observat dezvoltarea unui comportament motivant, o mai bună socializare între elevi, dezvoltarea abilităților de comunicare și stimularea dorinței de a participa la activitate în grup.

Bibliografie:

Pitolea V., *Sărbători religioase și datini la români*, Editura Marineasa, 2006, p. 231-237;

Sfintele Paști în datini și obiceiuri

Crăciu B., *Sfintele Paști în datini și obiceiuri*, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994, p. 72.

In aceasta săptămâna, creștinii încep pregătirile pentru Paste, respectând tradițiile și obiceiurile specifice pentru această perioadă.

Pastele este una dintre cele mai importante sărbători creștine din România, care celebrează Învierea Domnului Iisus Hristos, la trei zile după ce a fost răstignit. Este o sărbătoare care celebrează triumful vieții asupra morții și toți creștinii, cu mic cu mare, merg cu această ocazie la biserică. Sărbătoarea Pascală este precedată de Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor.

Joia Mare, numite și Joia Neagra marchează începuturile patimilor lui Iisus Hristos.

Conform tradiției, în această zi porțile raiului și ale iadului se deschid, spiritele morților se întorc pentru a celebra Pastele alături de familiile lor. În Joia Mare nu se lucrează. În această zi se vopsesc ouăle. Inițial, culoarea folosită pentru vopsirea oualelor era cea roșie, simbol al sângelui vărsat de Mântuitor, însă, în zilele de azi se folosesc toate culorile. În diferite regiuni ale țării, pe oua se pictează imagini ale Domnului Iisus, îngeri sau simbolul crucii sau se fac imprimeuri din plante.

În Vinerea Mare sau Vinerea Patimilor se ține post negru, în amintirea suferințelor teribile îndurate de Domnul Iisus pe cruce. Creștinii merg la biserică pentru a se spovedi. Conform tradiției, nu se coace pâine și nu se plantează pomi în această zi. Casa trebuie să fie foarte curată, iar mâncarea pentru Paste trebuie să fie gata.

În Vinerea Mare se face, de obicei, Pasca. Pasca este o prăjitură specifică pentru Paste și poate avea forma rotundă, cu o împletitură în formă de cruce pe mijloc sau formă pătrată. Cojile de la ouăle folosite pentru a prepara pasca sunt aruncate în apele unui râu. Aceasta este o veche tradiție populară conform căreia, cojile de oua ajung până pe tărâmul morților, anunțându-i ca este Paștele.

Pasca este preparată din brânză, gălbenuș de ou și stafide. Unele persoane adaugă monede în interior, pentru a avea noroc.

Sâmbăta se prepară friptura și celelalte preparate din miel. Acestea vor fi așezate, alături de ouă și pasca pe masă, sâmbăta seara, înainte de a se merge la Slujba de Înviere.

Seara, creștinii merg la biserică, pentru a participa la slujba de la miezul nopții. Aceștia duc la biserică bucatele de pască, oua roșii și friptura de miel, pentru a fi sfințite.

Preotul aprinde lumânarea lui, apoi toți oamenii își aprind lumânarea de la aceasta, "luând lumina". Vor merge cu aceste lumânări aprinse acasă, pentru a aduce "lumina" în casele lor.

Toată lumea servește masa după Slujba de Înviere. Mai întâi, creștinii gustă din bucatele sfințite la biserică, apoi mănâncă. Există o tradiție și în legătură cu ciocnirea ouălor. Persoana

care ciocnește prima spune “Hristos a Înviat!”, iar cealaltă răspunde “Adevărat a Înviat!”. De altfel, această este formulă de salut până la Înălțare.

Duminica, de Paste, toți creștinii sărbătorească alături de familiile lor, iar luni și marți, se vizitează rudele și se împarte miel, pască și oua roșii.

Pastele este o sărbătoare pentru suflet, un prilej de înălțare spirituală și de a încerca să fim mai buni. Ne îndeamnă să fim blânzi, să-i respectăm pe cei din jur și tot ce ne înconjoară. Sacrificiul Domnului Iisus Hristos este simbol al dragostei pure și al speranței.

În ultima zi de duminică dinaintea Paștelui, creștinii din toate colturile țării celebrează Floriile. În această zi a florilor, stâlpărilor sau vlăstarelor este prăznuită intrarea Mântuitorului în Ierusalim. Considerată a fi cea mai mare sărbătoare premergătoare Sfințelor Paste, Duminica Floriilor dă startul pregătirilor pentru Învierea Domnului.

Încă din vremea romanilor, cei care poartă nume de flori se sărbătorească prin diverse petreceri, în pofida faptului că se afla încă în Postul Paștelui.

La fel ca multe alte sărbători, Ziua de Florii a născut și ea din timpuri străvechi diferite obiceiuri, superstiții și tradiții, în funcție de zone. Printre acestea, aerisirea hainelor, oferirea unor bucate alese sărmanilor sau împodobirea pomilor fructiferi.

Un alt obicei în Ziua de Florii, răspândit în mai multe zone din țară, constă în sfințirea ramurilor de salcie și așezarea acestora în dreptul icoanelor. Se spune că nu este bine să renunți la aceste ramuri dacă nu au venit celelalte Florii.

În unele zone, oamenii pun aceste ramuri și pe pomii fructiferi, pentru a-i ajuta să rodească. Există credința că abia acum pomii prind putere să rodească. De aceea, nu se plantează pomi înainte de Florii, de teamă că aceștia să nu rămână fără rod.

Alte obiceiuri și superstiții:

- ramura de salcie sfințită poate avea și scop terapeutic, astfel că oamenii înghit matisori de pe ramura de salcie, pentru a fi feriți de diferite boli;
- tot în scop terapeutic, bătrânele se încing cu salcia ca să nu le mai doară șalele;
- părinții își lovesc ușor copiii cu nuielușa de salcie, când vin de la biserică, pentru ca aceștia să crească sănătoși și înțelepți;
- în seara de Florii, fetele nemăritate pun o bluza curată și o oglinda lângă un păr altoit și o lăsa acolo până dimineața, după care o folosesc la farmecele de dragoste sau pentru sănătate;
- femeile gătesc bucate alese și plăcinte pe care apoi le dau de pomana săracilor;
- se spune că în această zi e bine să se aerisească hainele;
- la miezul nopții se fierbe busuioc în apă și cu fiertura te poți spăla pe cap, pentru a avea un păr sănătos și frumos;
- se dau vitelor să mănânce crengi de salcie pentru a se înmulți și a fi sănătoase tot anul;
- se spune că așa cum va fi vremea în ziua de Florii, așa va fi și în ziua de Paste.

Paștele în tradiția românească

Prof. CIOBANU VALENTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "NICOLAE BĂLCESCU"-DRĂGĂȘANI, JUDEȚUL
VÂLCEA

Sărbătoarea Pascală este probabil cea mai mare sărbătoare creștină. Din punct de vedere religios ea semnifică învierea Domnului Iisus din morți, deoarece coincide cu primăvara este o sărbătoare mult așteptată, după lunga iarnă. Ziua de Paște este tot timpul duminică. Luni și marți este ziua a doua și a treia de Paște. Săptămâna de după Paște o numim „săptămâna Paștelui” sau „săptămâna luminată”. Luminată, deoarece înviind din morți, Iisus Hristos a luminat lumea. Săptămâna de dinaintea Paștelui se numește Săptămâna Patimilor.

Pregătirile pentru Sărbătoarea Paștelui. În lumea tradițional românească, oamenii se pregăteau cu mult sârg atât din punct de vedere spiritual (prin post) cât și din punct de vedere lumesc. În Săptămâna Patimilor se definitivau pregătirile. Pentru sfintele Paști totul trebuia să fie în bună rânduială, locuințele să fie îngrijite și curate. Se termina curățenia, se împristeau ouăle, se făcea pasca, se tăiau mieii. În mod tradițional până înaintea de joia mare bărbații lucrau munca câmpului. Odată cu joia mare, începeau și lucrările de pe lângă casa. Se tăiau mieii sau după caz porcii, se mătura curtea și strada din fața casei și se pregăteau hainele de sărbătoare.

Cateva tradiții de Paște sunt:

- În Transilvania și Banat se credea că în Joia Mare n-ai voie să dormi ziua. Cel care va dormi va fi „puturos, leneș și netrebnic” tot anul.
- Tot omul avea pentru ziua de Paște cel puțin o piesă de îmbracaminte nouă.
- În vinerea mare se ține post negru, nu se mănâncă, nu se bea și nu se lucrează nimic.

Obiceiuri și tradiții de Paște culinare: pe lângă bucatele coapte la cuptor (pască, cozonaci), majoritatea țăranilor pregăteau pentru masa de Paște friptura și dropul de miel. I se zicea și Mielul Paștilor.

Pasca este cea care a dat numele sărbătorii. Este coptura din făină de grâu, din aluat dospit, cu sare și lapte de vacă. Are forma circulară cu impletituri pe margine sau chiar pe mijloc. Împletiturile din mijloc au forma crucii, pe care a fost răstignit Iisus. Pasca se duce de sâmbătă în biserică, pentru a fi sfințită în dimineața Sărbătorii Pascale. Pasca se coace în joia mare sau sâmbăta, dinaintea de Paște. În Transilvania pasca se cocea miercurea și se sfințea la biserică în Joia Mare.

Tradiția ouălor de Paște provine dintr-un obicei premergător creștinismului. A fost prezent atât la popoarele europene cât și la cele asiatice. ”Oul se zice că reprezintă Creatorul lumii...Oul era emblema universului, opera divinității supreme.”

Ouăle colorate, în special roșii erau oferite cu ocazia Echinopțiului de primăvară încă de pe vremea romanilor.

Pentru români încondeierea ouălor de Paște are o importanță deosebită. Nu există gospodărie unde să nu fie ouă de Paște. Despre proveniența religioasă a ouălor de Paști sunt multe legende. Una dintre ele povestește despre Maria care s-a dus la Iisus când acesta era răstignit pe cruce. În marea ei durere, Maria începu să plângă și puse un coș cu ouă la picioarele lui Iisus. S-a scurs sânge pe ouă, așa că ele s-au înroșit. Văzând ouăle roșii Iisus a spus: „de acum să faceți și voi ouă roșii împetrișate în aducere aminte despre răstignirea mea”. Se zice că după învierea Mântuitorului, Maria a făcut ouă roșii și Pască pe care le-a împărțit fiecărui om pe care îl întâlnea pe stradă și-i zicea „Hristos a înviat!”

Obiceiuri și tradiții de Paște referitoare la **încondeierea ouălor de Paște.** Acestea se vor pregăti în Săptămâna Patimilor, de cele mai multe ori în Joia Mare. Se zicea că ouăle

încondeiate în această zi nu se vor strica tot anul. În Muntenia ouăle încondeiate se duceau joia la biserică și se lăsa acolo pînă în duminica Paștelui. Alegerea ouălor care vor fi încondeiate este un proces important. Se aleg cele mai proaspete și frumoase ouă din fiecare gospodărie.

Tehnica încondeierii oualor cu ceara si “chișița”

Încondeierea ouălor presupune două faze: procesul decorativ și înroșirea ouălor. *Decorarea ouălor* începe cu spălarea și stergerea lor. „Împiestrirea ouălor” se face cu un instrument numit „chișiță” (sau pișiță). Procesul împiestririi (a încondeierii) ouălor presupune decorarea cu modelele diferite. Desenele se fac cu cu chișița și cu ceară de albine. Ceara se pune într-un păhărel deasupra unei lumânări pentru a fi topită. Cu chișița se ia pe vârful acului ceara topită, după care se întinde ceara cu acul chișiții obținând modelul dorit.

Motivele decorative folosite la încondeierea ouălor sunt multiple. Găsim o varietate mare de brăuri care se desenează împrejurul oului. Alte motive sunt: crucea, furca, bradul, frunza stejarului, motive florale sau zoomorfe.

Înroșirea ouălor se face în zilele noastre cu prafuri chimice. În anii de demult însă, înroșirea se făcea cu scoarță de arin roșu. Pentru fierberea plantelor și înroșirea ouălor se foloseau doar vase noi iar în oală se mai puneau puțină piatră acră. Cantitatea de plante folosită era stabilită pe parcurs, pentru a nu face ouăle prea întunecate. În Bucovina ouăle roșii mai poartă denumirea de merișoare.

La finalul celor două procese ouăle se șterg cu grijă. Chiar și „ștergarul” (prosopul) cu care se șterg ouăle în urma înroșirii trebuie să fie curat. Ștergarul este sfințit și ținut peste an iar în unele locuri este afumat deoarece se crede că are puteri curative. Ouăle de Paște pot avea și alte culori, precum galben, albastru, verde sau negru. Culoarea neagră semnifică chinul și durerea pe care a suferit-o Iisus Hristos pe cruce.

Ouăle care au multe decorații și mai multe culori se spune că sunt „muncite”. Din motive tehnice aceste ouă se fierb mai puțin. Ele nu se mănâncă și au doar rol decorativ. Uneori ouăle se găuresc și se scoate albușul și gălbenușul. Se zice însă că nu-i bine să ții aceste ouă goale în casă, pentru că „se ascunde dracul într-nsele”. Aceste practici se regăsesc mai mult în Bucovina.

Ouă încondeiate

Tradiții de Paște referitoare la ciocnirea oualor. În ziua 1, 2, 3 de Paște se ciocnește cu ouă încondeiate. Mulți cred că cei care ciocnesc ouă, se vor întâlni pe lumea cealaltă. Cei doi își vor ura „Hristos a înviat” și „Adevărat a înviat”. Din acest motiv ei caută ca persoanele cu care ciocnesc să le fie prieteni. Părțile cu care se ciocnesc ouăle se numesc „cap” și „cur”. Partea ascuțită se numește „cap” iar dosul, partea opusă se numește „cur”. În unele zone ale țării, în prima zi se ciocnește doar cu capul iar în a doua și a treia zi se ciocnește cu ambele părți. Cel căruia i se sparge oul trebuie să i-l dea învingătorului. Dacă nu i-l dă se spune că îl va mânca pe lumea cealaltă, împutit.

Ouă încondeiate conform tradiției din Bucovina

În dimineața Paștelui se pune într-o oală curată un ou roșu, apă și un bănuț după care locuitorii casei se spăla cu această apă pe față și mâini. Motivația?.. vor fi roșii la față (semnificând sănătate) și vor avea bani tot anul.

Obiceiuri și tradiții de Paște referitoare la Slujba religioasă. În noaptea Învierii oamenii merg la biserică și asistă la slujbă. Cine nu merge se zice că se îmbolnăvește și petrece tot anul până la Paștele viitor în neajunsuri și boli.

Una dintre datinile procesiunii este înconjurarea bisericii. Toți credincioșii au în mână câte o lumânare pe care o aprind de la flacăra preotului. Cei fără lumină se consideră a fi ticăloși și netrebnici. La finalul slujbei, preotul din ușa bisericii va oferi enoriașilor **pască îmbibată în vin**. Cei care nu au ajuns la biserică vor primi pască de la cunoscuți sau familie. Pasca este primul aliment care trebuie consumat în ziua sărbătorii. Sfirmituri de pască se obișnuia a se da animalelor. Obiceiul pâinii pascale este specific zonei Ardealului și Munteniei.

Când intri în casa unui om în ziua de Paște sau după, vei zice: „Hristos a înviat”. Celălalt va răspunde „Adevărat a înviat!”. Se crede că cine moare în ziua de Paște este norocos. *În această zi cerul este deschis și omul merge în Rai.*

Fiind o sărbătoare atât de importantă, în ziua de Paște era complet interzis să lucrezi, să asculți muzică sau chiar să călătorești. Din aceste motive, la țară, obiceiul era ca toți tinerii să se strângă în curtea bisericii. Obișnuiau să ciocneasă ouă, să bată toaca sau să tragă clopotele. Scopul ultimelor două este de a face cunoscută învierea lui Iisus Hristos.

SFINTELE PAȘTI

Prof. Ciola-Neag Cristina, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Paștele reprezintă sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos. Începutul acestei sărbători e văzut chiar în Cină cea de Taină, pâinea și vinul simbolizând sacrificiul trupului și al sângelui, că preț al răscumpărării. În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat o dată cu postul de șapte săptămâni.

Prima zi de Paște trebuie să fie petrecută liniștit, fiind interzisă orice activitate distractivă. În această zi, e interzis și somnul. Luni, a doua zi de Paște, oamenii dau de pomană pentru cei morți, mergând, în cele mai multe cazuri, la cimitir. O credință răspândită printre români e că, timp de o săptămână de la Înviere, porțile Raiului sunt deschise larg. Tocmai de aceea se spune că sufletele celor care mor în Săptămâna Luminată ajung direct în Rai. ”Slujba Învierii începe la miezul nopții punct, când se sting lumânările și preotul, îmbrăcat în odăjdii sfinte, iese din altar cu o făclie aprinsă, împărțind tuturor lumina din lumina și vestindu-le că Hristos a înviat!, la care într-un glas cu toții: Adevărat a înviat! În cântece frumoase, preotul și dascălii, urmași de tot norodul, se strecoară din biserica și, sub copacii înfloriți din curte, se începe slujba cea mare a Învierii Domnului, după care se întoarnă iar în biserică.”(Simion Harnea)

După ce au luat sfânta pască și s-au închinat la icoană, se așază cu toții la masă și ciocnesc ouă roșii, mănâncă cozonac și friptură de miel ori de pasăre, așa cum le da mâna la fiecare.

Bunicii povestesc nepoților în fiecare an despre minunile ce s-au săvârșit de Paști:

- „Se spune că din lacrimile Maicii Domnului picate pe pământ au ieșit, mai în toate părțile, izvoare făcătoare de minuni și cine s-ar spală din aceste izvoare și mai cu seama în această zi se vindecă de orice boală ar fi cuprins.”

- „În Camina, spun că din năfură de la Paști, din crucea pascăi, a făcut Dumnezeu în Sâmbătă Paștelui, atunci când se coace pască, toate florile, toate semințele câte sunt, toate pâinele. A sfărâmat crucea mărunț și a aruncat în patru părți și peste toată lumea au răsărit.” (Elena Niculiță Voronca, “Datinile și credințele poporului roman”)

O datină veche este descrisă de L. Bodnarescul: într-un lighean se pune un ou roșu, în unele locuri, două, și o moneda de argint. Deasupra se toarnă apă proaspătă, adusă chiar atunci de la fântână. Toți ai casei se spală rând pe rând, dându-și fiecare cu oul cel roșu peste obraz, zicând : Să fiu sănătos și obrazul să-mi fie roșu că oul; toți să mă dorească și să mă aștepte, așa cum sunt așteptate oualele roșii de Paști. După aceea, luând fiecare piesă de argint în mâna și dând cu dansa, de asemenea, peste față , zice: Să fiu mândru și curat că argintul. Fetele mai adaugă și cuvintele: Să trec la joc din mâna în mâna ca și banul; să fiu ușoară precum cojile de ouă, care trec plutind pe apă. În unele locuri, se pun în lighean și crenguțe de busuioc. Se zice că cei ce se spală astfel vor fi onorați precum e onorat busuiocul.

În Lunea Paștilor flăcăii merg la biserică unde preotul îi binecuvântează și le dă slobozenie de a umbla cu vâlurit. Flăcăii iau denumirea de valari și pornesc din casă în casă. Au o năframă albă, pusă într-o prăjină și o poartă că pe un steag al valarilor (obicei din Vrancea). Când intră în casă, după ce spun Hristos a înviat!, ridică în brațe pe cei mai tineri ai casei, urându-le sănătate și noroc, iar celor vârstnici le sărută mâna. Gospodina dăruiește valarilor ploconul de pe masă, în timp ce stăpânul le da bani, după putere.

Alte credințe de Paști sunt prezentate de Ion Mușlea și Ov. Birlea în cartea Tipologia folclorului:

- „Oamenii se spală cu apă în care au pus ouă roșii, că să fie și ei roșii că oualele, că să nu facă rusata (curgerea sângelui din gingii)”;
- „În noaptea de Înviere se bagă un cocoș în biserică (sus la cafas) și el cânta la miezul nopții vestind Învierea Domnului”;

- „După ce primesc lumina de la preot, oamenii se duc și aprind o lumânare la mormânt. Și se vede cimitirul plin de lumina și tare-i frumos!”;
- „, Cine moare în ziua de Paști, merge de-a dreptul în rai.”

În funcție de zonele țării, există obiceiuri și obiceiuri. Poate cel mai de notorietate e unul din zona Transilvaniei, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestui obicei – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „că să nu se vestejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

Sfintele Paști sau Sărbătoarea Învierii Domnului este cea mai importantă dintre toate sărbătorile de peste an și este al doilea praznic împărătesc cu dată schimbătoare, primul fiind Duminica Floriilor.

În Biserica veche au existat mari diferențe regionale în ceea ce privește data și modul sărbătoririi. Dar cei mai mulți creștini sărbătoreau Paștile în aceeași zi din săptămâna în care a murit și a înviat Domnul. Adică comemorau moartea Domnului în Vinerea cea mai apropiată de 14 Nisan, numind-o Paștile Crucii, iar Învierea în Duminica următoare, care cădea totdeauna după 14 Nisan sau după prima lună plină care urma echinocțiului de primăvară, duminică pe care o numeau Paștile Învierii. Aceștia priveau Paștile Crucii ca zi de tristețe și îl comemorau cu post și întristare, prelungind postul până în ziua Învierii, când făceau agape și cine, așa cum procedăm și noi astăzi.

Erau și creștini care serbau Paștile la dată fixă: 25 martie sau 27 martie. Serbarea Paștilor se prelungea o săptămână, săvârșindu-se în fiecare zi Sfânta Liturghie, la care credincioșii se împărtășeau cu Sfântul Trup și Sânge. Neofiții purtau hainele albe de la botez în tot acest timp. Creștinilor le era interzisă participarea la petrecerile păgânești, iar unii dintre Sfinții Părinți opresc chiar lucrul în Săptămâna Luminată. De acum și până la Rusalii erau interzise metaniile în biserici și posturile.

Învieria Domnului a fost și rămâne inima spiritualității ortodoxe.

Bibliografie:

1. Cel mai mic între Iereii-Monahi Nicodim Măndiță Protos. 1992, “Dai voință, ai putere”, Editura,, Lumina din Lumină va dorește viață lînă!, București;
2. Cuviosul Paise Aghioritul, 2007, “Patimi și virtuți”, Editura Evanghelismos
3. Radu Anton Roman, “Sărbătoarea Paștilor”, Editura Paideia
4. Traducere de Nicodim Munteanu, Gala Galaction și Vasile Radu, 1936, “Biblia”, București,.
5. Daniel Popa, 2007, “Tradiții de Sf. Paști”, Buletin cultural V, nr. 16, aprilie-iunie, Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Galați;
6. Daniel Popa , iunie 2006, “Tradiții de Duminică Mare”, Colindă ortodoxă V, an 17, nr.211, Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Galați;
7. Elisabeth Hought Sechrist, Janette Woolsey, 1999, “Poveste de Paști”, Institutul European, Iași.

ÎNVIEREA DOMNULUI

SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI

Prof. Cîrstea Ioana- SPS BISTRIȚA

Învierea Domnului, numită și sărbătoarea Paștilor, este sărbătoarea care a adus omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. Paștele creștinilor este, în primul rând, **sărbătoarea Învierii Domnului**. Sărbătoarea Paștelui este considerată sărbătoarea bucuriei date de vestea Învierii Mântuitorului. O veste care, până la Înălțarea Domnului, respectiv timp de 40 de zile, se regăsește în salutul "Hristos a înviat!", la care se răspunde cu "Adevărat a înviat!". De Paște, nimeni nu trebuie să fie trist sau să plângă, bucuria fiind sentimentul care domina Învierea. Oamenii își pun haine noi, de culori deschise și pregătesc bucate tradiționale - pasca, ouă vopsite, cozonac și miel. Învierea Mântuitorului este proclamată în afara bisericii pentru că ea îi privește pe toți oamenii credincioși. Credincioșii care au postit în toate cele șapte săptămâni se pot împărtăși în Noaptea de Înviere. După slujbă, este tradiția ca preotul să dezlege bucatele pe care le aduc credincioșii la biserică - ouă vopsite, cozonac, pasca sau friptura - și să le sfințească, astfel că prima masa "de dulce" se ia în biserică.

Una dintre tradițiile străvechi de Paște o reprezintă **ouăle vopsite**. Prezența în creștinism a ouălor roșii este una simbolică și reprezintă o altă mărturie clară a vechimii acestui mare praznic. În multe dintre mormintele vechi ale creștinilor au fost descoperite și coji de ouă și se pare că acest aliment nu lipsea de la agapele ce se făceau în acele vremuri. În antichitate, în special la egipteni, oul era simbol al lumii și al eternității, din moment ce forma lui pare a fi una perfectă și fără de început.

"Oul pascal" reprezintă, pe de altă parte, simbolul văzut al învierii morților, a cărei garanție este însăși Învierea cea din morți a Domnului. Din tradiția creștină mai știm că Maria Magdalena s-ar fi înfățișat împăratului Tiberiu cu un ou roșu și i-ar fi spus: "Hristos a înviat!". Există opinii potrivit cărora acest fapt ar fi generat introducerea ouălor roșii în cadrul sărbătorii Paștilor. Un alt obicei de Paști este acela ca după slujbă credincioșii să meargă la cimitir, unde aprind lumânări pe mormintele celor dragi. Tot acolo, se aduc bucate care sunt date de pomană celor sărmani.

La Învierea Domnului a participat cerul și pământul, Dumnezeu, îngerii și oamenii, cele văzute și cele nevăzute, tocmai pentru a exprima caracterul excepțional al Învierii lui Iisus. Toate actele importante din lucrarea restauratoare a lui Iisus Hristos sunt săvârșite în comun de Persoanele Preasfântei Treimi: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Prin toate acestea se arată ca mântuirea oamenilor este o lucrare comună a Treimii de-o ființă și nedespărțită, Care a dorit să coboare cerul pe pământ și să-i ridice pe oameni la Cer.

Dintre darurile pe care sărbătoarea Învierii Domnului le revarsă în afară este darul bucuriei nesfârșite și sfinte. Bucuria este salutul cu care Iisus Cel Înviat le-a întâmpinat pe femeile mironosițe în dimineața Învierii, când le-a zis: „Bucurați-vă!”. Bucuria Învierii este realitatea cea mai profundă și atotcuprinzătoare, ce se revarsă peste toți și peste toate din Izvorul cel nesecat al Mormântului Domnului. Prin Învierea Sa, Mântuitorul a devenit Bucuria veșnică a întregii umanități, a întregii creații, peste care se revarsă raze nesfârșite de

bucurie. Așa cântăm în noaptea Învierii: “Cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure și să prăznuiască toată lumea cea văzută și nevăzută, ca a înviat Hristos, bucuria cea veșnică”(Canonul Învierii, Cântarea I, Stihirea a treia). Bucuria aceasta nu este numai una a îngerilor, ci și a oamenilor; ba chiar mai mult decât atât: este bucuria întregii făpturi, a cosmosului întreg.

Pe ce se întemeiază aceasta mare bucurie a Învierii? Răspunsul la această întrebare ni-l oferă înseși rugăciunile și cântările din slujba Învierii. Faptul că moartea a fost biruită, că păcatul a fost nimicit, că puterea răului a fost învinsă, iar iadul a fost zdrobit, că viața veșnică ni se dăruiește tuturor constituie tot atâtea temeuri, pentru care noi, cei care credem în Domnul înviat și Îl mărturisim, să primim bucuria Învierii. “Prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura altei vieți veșnice; și săltând, laudăm pe Pricinuitorul, Cel Unul binecuvântat, Dumnezeuul Părinților noștri și preamărit”(Canonul Învierii, Stihirea de la Cântarea a șaptea).

După pilda Apostolilor și a femeilor mironosițe, creștinii adevărați trăiesc de două milenii din darul bucuriei Învierii lui Hristos, se lasă inspirați de această bucurie și lucrează din puterea eicreatoare. Având bucuria Învierii în suflete, oamenii se transfigurează la trup și la suflet, devin mai puternici, mai curajoși, mai buni și mai iertători, mai motivați să împlinească îndatoririle lor personale, familiale, sociale. Bucuria Învierii este un dar ceresc, este o lumină în suflet, este o putere care te face să depășești în viață durerile, încercările. Dușmăniile și răutățile de tot felul, așa cum suntem îndemnați de sărbătoare: “Paștile cele frumoase, Paștile Domnului, Paștile!...Paștile cu bucurie unul pe altul să ne îmbrățișăm! O, Paștile, izbăvirea de întristare ! Că astăzi, din mormânt, ca dintr-o cămară strălucind Hristos, pe femei de bucurie le-a umplut zicând: vestiți Apostolilor !”(Laudele Paștilor).

Omenirea de azi are marea șansă a vindecării ei de toate insuficiențele de care suferă, de golul spiritual existent în inimile oamenilor, de lipsă de sens adânc resimțită de omul contemporan și de sărăcia spirituală, primind bucuria Învierii lui Hristos. Pe fiecare om îl așteaptă Iisus Cel înviat, ca să-i dăruiască bucuria Sa, devenind fiecare un martor și un mărturisitor al Învierii și, totodată, al bucuriei care să cuprindă lumea.

Acesta este marele dar al Sfintelor Paști: primirea bucuriei Învierii, prin care ne unim cei de pe Pământ cu Cerul binecuvântării.

Bibliografie

Revista Reinvierii manastirilor

SCOALA ȘI FAMILIA PARTENERI ÎN EDUCAREA COPIILOR CU CES

Prof.psihoped. spec. CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA

Școala Gimnazială Specială "C-tin Păunescu" Tecuci

Familia este factorul educativ prioritar, întrucât educația începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită și-l urmează. În familie copilul își face pregătirea pentru viață. Familia este prima școală a vieții.

Contribuția familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic și are nevoie de susținerea și prezența persoanelor apropiate. Familia oferă mediul în care copilul se naște, trăiește primii ani ai vieții, se dezvoltă și se formează pentru viață, reprezentând primul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social.

Părinții sunt primii educatori deoarece ei sunt primii cu care copilul interacționează constant încă din prima zi a vieții; familia este modelul pe care copilul îl imită. Totodată, modul de viață al familiei este principalul reper în viață al copilului.

Comunicarea intra-familială influențează decisiv dezvoltarea psihofizică a copilului, formarea personalității lui. Copiii își observă proprii părinți cum acționează în rolul de părinți, de model. Primele deprinderi de viață sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentație sănătoasă, conduită), acestea constituind suportul dezvoltării ulterioare și care își pun amprenta asupra întregii lor personalități.

Tot în familie, copilul își însușește limbajul. Volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării depinde de modelele oferite de părinți, de felul în care aceștia interacționează și îi solicită pe copii. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, ordinea, răbdarea etc. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părinții oferind copilului exemple de comportament în situații diferite, dar și de corectare a acestora.

De la părinți, cei mici vor învăța să aprecieze ce este bine și ce este rău, ce este drept și ce este nedrept, ce este frumos și ce este urât în comportamente. Părinții sunt primele modele pentru copii lor, de felul cum interacționează cu aceștia, ceea ce transmit ei copiilor se va oglindi în comportamentul acestora de viitor adult și părinte.

Educația începută acasă se continuă mai apoi în școală. Părinții oferă cadrelor didactice implicate direct în actul educațional al copilului, informații relevante despre copil, despre evoluția lui din timpul copilăriei mici, progrese/ regrese, aspirații, mici plăceri, boli,

aptitudini, curiozități, disponibilitățile intelectuale precum și particularitățile lui comportamentale și caracteriale urmând ca împreună să facă front comun pentru a duce la bun sfârșit educația copilului. Începând cu grădinița și clasele primare se pune în primul rând accent pe socializarea copilului prin integrarea lui în mediul grădiniței/ școlii oferindu-i prilejul să cunoască mediul înconjurător, organizând vizite în împrejurimile grădiniței, la școală, în cartier, în oraș, în parc, la locul de joacă, la locul de muncă al părinților etc.

Cu răbdare, înțelegere, dăruire, empatie, cadrul didactic de la clasă este cel care cultivă încrederea în propriile posibilități ale copiilor, responsabilizând pe fiecare după posibilitățile psiho –fizice , integrând în jocuri și activități copiii timizi, efectuând munca suplimentară individualizată cu copiii cu deficiențe (CES), folosind jocul, jucăriile, materialele intuitive existente pentru a-i apropia de acestea și pentru a facilita socializarea și integrarea lor mai ușor.

Există două dimensiuni principale ale implicării reciproce a instituției de învățământ și familiei în favoarea copilului:

1. dimensiunea relației copil – părinte;
2. dimensiunea relației școală -familie;

* Dimensiunea relației copil - părinte vizează controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, îndeplinirea sarcinilor și susținerea spirituală și materială a activității didactice a copilului.

* A doua dimensiune se referă la alegerea unității de învățământ, la contactele directe ale părinților cu cadrele didactice. Aceste contacte pot fi întâlniri colective dintre cadrele didactice și asociațiile părinților, reuniunile de informare a părinților cu privire la diferite conținuturi și metode școlare, serbări școlare, alte activități extrașcolare unde părinții pot participa și se pot implica direct nu doar ca simpli spectatori ci pot veni cu propuneri noi, cu susținere și implicare activă alături de cadrele didactice

Colaborarea aceasta directă și sinceră dintre familie și școală, implicarea familie în activitățile școlare contribuie la bunul mers a actului educațional și la formarea personalității copiilor.

Școala reprezintă contactul cel mai important dintre un elev și cunoaștere, oferind posibilități nelimitate spre dezvoltare personală, profesională, informație, educație. Din aceste motive, școala are o importanță deosebită în viața unei persoane, putând schimba cursul vieții acesteia.

Bibliografie

1. Anghel, E.(2010), Psihologia educației pe tot parcursul vieții, Editura Trei, București
2. Bonchiș, Elena(coord.) ,2011, Familia și rolul ei în educarea copilului, Editura Polirom, Iași
3. Bunescu, G., Alecu, G., Badea, D., (1997), Educația părinților. Strategii și programe, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Dumitrana, Magdalena, (2000), Copilul, familia și grădinița, Editura Compania, București
5. Mateiaș, Alexandra, (2003), Copiii preșcolari, educatoarele și părinții, Ghid de parteneriat și consiliere, Editura Didactică și Pedagogică, București

Lumina între religie și știință

prof. Marian Ciuperceanu, Colegiul Național "Frații Buzești", Craiova

I. Lumina în religie

Etimologic, cuvântul *lumina* provine din latinescul *lumen*, care are și înțelesul de lume, viață, tot ce este luminat. Într-adevăr, fiecare din vietățile lumii trăiește în lumină. Spiritualitatea răsăriteană a descoperit și alte sensuri ale luminii, căci Hristos este Lumina lumii.

La creștini, apariția luminii se prezintă ca fenomen fizic în realitatea începutului. Lumea se organizează în lumină. Astfel în cartea Genesei (Facerea) printre alte elemente ale Creației sunt descrise lumina, soarele, luna și stelele: „La început, Dumnezeu a făcut cerurile și pământul. Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor. Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Și a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua întâi. Dumnezeu a zis: „Să fie niște luminători în întinderea cerului, ca să despartă ziua de noapte; ei să fie niște semne care să arate vremurile, zilele și anii; și să slujească de luminători în întinderea cerului, ca să lumineze pământul.” Și așa a fost. Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători, și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele. Dumnezeu i-a așezat în întinderea cerului, ca să lumineze pământul, să stăpânească ziua și noaptea, și să despartă lumina de întuneric. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a patra”.

„Evanghelia după Ioan” ne arată că omul trebuie să ia ca reper moral cuvântul și lumina lui Dumnezeu care ne inspiră viața și acțiunile: „La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. Acesta era întru început la Dumnezeu. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el. Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină. Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume. În lume era și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu l-a cunoscut”. În aceeași Evanghelie, Iisus Hristos îndeamnă oamenii la căutarea luminii spirituale și la reflecție: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții”.

Efectul luminii asupra sănătății oamenilor s-a evidențiat în „Evanghelia după Luca” la cap. 11: 33-36 : „Nimeni n-aprinde o lumină ca s-o pună într-un loc ascuns sau sub baniță; ci o pune într-un sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina. Ochiul este lumina trupului tău. Dacă ochiul tău este sănătos, tot trupul tău este plin de lumină; dar dacă ochiul tău este rău, trupul tău este plin de întunec. Ia seama dar ca lumina care este în tine să nu fie întunec. Așa că, dacă trupul tău este plin de lumină, fără să aibă vreo parte întunecată, va fi în totul plin de lumină, întocmai ca atunci când te-ar lumina o lampă cu lumina ei mare”.

La capitolul 1: 78,79 din aceeași Evanghelie în „Cântarea lui Zaharia” Hristos este asemănat cu „soarele care răsare din înălțime ca să-i lumineze pe cei ce zac în întunericul și umbra morții și să ne îndrepte picioarele pe calea păcii”.

Patriarhul Diodor, până la adormirea sa din septembrie 2000, care a deținut rangul de Patriarh vreme de 19 ani și a fost prezent la ceremonia Sfintei Lumini 63 de ani neîntrerupți, a menționat: „După ce se sting toate luminile, mă plec și intru în prima încăpere a Mormântului. De acolo merg încet prin întuneric spre cealaltă încăpere a Mormântului, unde a fost pus Trupul lui Iisus. Acolo îngenunchez cu frică sfântă și rostesc rugăciunile consacrate, care ni s-au

transmis de-a lungul veacurilor; iar după ce le rostesc, aștept. Uneori, e posibil să aștept câteva minute, dar, de obicei, minunea se săvârșește îndată ce rostesc rugăciunile. Din miezul pietrei pe care a stat Trupul lui Hristos o Lumină nedefinită iese înspre afară. De obicei, are o nuanță albastru-deschis, dar culoarea se poate schimba și să ia multe nuanțe diferite. Nu se poate descrie în cuvinte omenești. Lumina iese din piatră ca și cum ar ieși dintr-un lac. Placa Mormântului arată ca și cum ar fi acoperită cu un nor umed, dar este Lumină”.

Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos – lumina lumii – este anunțată de semne luminoase: steaua ce a apărut la Răsărit anunța magilor că s-a născut Cel ce era așteptarea și luminarea tuturor neamurilor (Matei II, 2 ; Luca II, 32).

Un alt aspect al luminii, abordat în Sfânta Scriptură, este cel al reprezentării antinomice: Iadul și răul în general nu au existență ontologică, ci ele apar ca o lipsă a binelui, ca o imposibilitate a celui păcătos de a participa la fericire și lumină.

II. Lumină și culoare în fizică – scurt istoric

Ființele obțin informații directe despre mediul în care trăiesc prin intermediul simțurilor. Pentru a putea explica mecanismul de obținere a informațiilor vizuale este necesară cunoașterea mijlocului de transport al informațiilor- lumina.

Câteva din cele mai importante fenomene la care participă lumina sunt:

- fenomene de propagare în diferite substanțe;
- variația vitezei de propagare a luminii în funcție de frecvență (sau lungime de undă), fenomen numit *dispersie*;
- transformarea energiei radiațiilor în energie internă a substanței sau *absorbția* radiațiilor;
- divizarea fasciculului de lumină la întâlnirea unei suprafețe de separație dintre două medii optice transparente: într-un fascicul ce se întoarce în mediul din care a pornit (*reflexia* luminii) și într-un fascicul care trece în al doilea mediu (*refracția* luminii);
- ocolirea obstacolelor de către lumină (*difracție*);
- interacțiunea fasciculelor de radiații între ele (*interferență*);
- schimbarea *stării de polarizare a luminii*.

Pe măsura descoperirii și încercării de explicare a fenomenelor de mai sus, s-au cristalizat două teorii asupra luminii:

a) Concepția *corpusculară* ce consideră lumina formată din corpusculi luminoși, adoptată de Pitagora, Democrit, Euclid, Newton, Planck, Einstein.

b) Concepția *ondulatorie*, ce consideră lumina formată din unde elastice, având ca adepți pe Aristotel, Leonardo da Vinci, Huygens, Euler, Young, Fresnel, Maxwell.

Descartes (1596-1650) deduce legile reflexiei și refracției, descoperite experimental de Snellius (1591-1626). În anul 1654, Fermat (1601-1665) enunță principiul prin care lumina se propagă între două puncte pe drumul parcurs în timpul cel mai scurt, principiu echivalent cu legile reflexiei și refracției. Se puneau astfel bazele opticii geometrice.

Grimaldi (1618-1663) descoperă fenomenul de pătrundere a luminii în zonele de umbră geometrică a corpurilor și de formare a unor franje colorate la marginea umbrei geometrice (difracția luminii).

Boyle (1627-1691) și Hooke (1633-1703) au remarcat formarea, în anumite condiții, a unor franje colorate, pe straturi subțiri de substanță (interferența luminii).

În anul 1666, Newton arată că lumina albă poate fi descompusă în componentele monocromatice când trece printr-o prismă (variația indicelui de refracție a mediului în funcție de lungimea de undă – dispersia luminii).

În anul 1746, Euler (1707-1783), în lucrarea “O nouă teorie a luminii și a culorii”, atribuie fiecărei radiații o anumită lungime de undă, făcând primul legătura dintre culoare și lungime de undă.

Young (1773-1829) a elaborat o primă teorie a difracției.

Malus (1775-1812) a descoperit polarizarea luminii prin reflexie.

Fresnel (1788-1827) consideră lumina o undă transversală (oscilațiile undei sunt perpendiculare pe direcția de propagare) și explică polarizarea luminii.

Maxwell (1831-1879) a creat teoria electromagnetică a luminii și consideră lumina un ansamblu de câmpuri electrice și magnetice pentru care intensitatea câmpului electric și inducția magnetică sunt perpendiculare, conținute într-un plan perpendicular pe direcția de propagare (unde transversale).

În anul 1900, Plank (1858-1947) admite că absorbția și emisia de radiații se realizează în cantități finite de energie, numite cuante, reușind să explice compoziția spectrală a radiației corpului negru.

În prezent este recunoscut caracterul dual undă (electromagnetic) – corpuscul (foton) al luminii.

Pentru lumea fizică, lumina este condiție a vieții și poate și din acest motiv problema luminii și a culorii i-a preocupat pe oameni din cele mai vechi timpuri, senzația cromatică, alături de senzația luminoasă și de perceperea formelor fiind elemente esențiale ale vederii.

În antichitate, Aristotel considera culoarea “o calitate particulară a luminii care există în fiecare corp în stare potențială și care prin efectul luminii devine prezentă”.

Leonardo da Vinci (1452-1519), artist și om de știință, încarnarea spiritului universalist al Renașterii, considera că există 5 culori fundamentale (egale cu umărul elementelor fundamentale ce formează universul).

În 1666, Isaac Newton, după ce descoperă că o rază de lumină ce trece printr-o prismă se descompune în culorile spectrului, consideră că există 7 culori primare, ca 7 tonuri diferite într-o octavă.

În 1801, omul de știință englez Thomas Young (1773-1829), pornind de la imposibilitatea existenței atâtor receptori în retină câte tonuri sunt în spectru, postulează existența a 3 culori fundamentale.

În 1854, savantul german Hermann Günther Grassman (1809-1877), stabilește legile amestecului culorilor (prin care din combinarea unor culori primare se pot obține celelalte culori secundare).

În 1860, fizicianul scoțian James Clerk Maxwell (1831-1879) demonstrează că prin amestecul, în cantități bine alese, ale celor 3 culori primare se obține lumina albă.

În 1866, histologul german Max Schultze arată că bastonașele din retină sunt responsabile de perceperea luminii, iar conurile de perceperea culorilor. Într-adevăr, la intensități slabe, când sunt excitate numai bastonașele, ochiul este incapabil de a distinge culorile. În plus, animalele nocturne, cu retina conținând numai bastonașe, nu percep culorile.

III. Întinderea spectrului vizibil și influența culorilor

Spectrul vizibil se întinde, în mod obișnuit, între 375 nm și 760 nm, eficacitatea luminoasă atenuându-se în afara acestui interval. Lungimile de undă mai mici de 375 nm (ultraviolete) sunt absorbite de mediile optice ale ochiului și de cristalin. Limitarea inferioară a lungimilor de undă (și superioară a frecvențelor) este utilă, deoarece radiațiile cu lungime de undă foarte scurtă au o energie mare ($W = h\nu = \frac{hc}{\lambda}$) și deci au un efect nociv asupra celulelor vizuale (Astfel radiațiile gamma au o energie de 100 000 de ori mai mare decât lumina roșie și de aici necesitatea de filtrare).

Acțiunea luminii asupra psihicului este cunoscută. Pe de o parte, scăderea intensității luminoase asupra organismului determină o scădere a randamentului în muncă, venind chiar cu tulburări de comportament. Pe altă parte, culorile calde (roșu, portocaliu, galben) sunt stimulatoare, tonurile pastelate sunt relaxante, iar cenușiul este deprimant. De aceea, pentru muncile ce necesită efort intelectual și consum nervos, cum sunt sălile de operații, se preferă tonurile pastelate, cu limitarea aplicării elementelor decorative, iar pentru muncile monotone se

introduc elemente decorative din culori stimulante- roșu, de exemplu. În turnătorii și ateliere înșesate cu utilaje ce produc multă căldură se vor utiliza culori reci (albastru).

Cum culoarea roșie este văzută la o distanță foarte mare, aceasta este folosită ca semnal de oprire, iar verdele fiind perceput la o distanță mai mică este utilizat ca semnal de liber.

Fotosinteza – fenomenul prin care plantele sintetizează, din substanțele minerale, substanțe organice (ce asigură întreținerea vieții lor și consumul de dioxid de carbon, concomitent cu producerea de oxigen), utilizând energia luminoasă – are o eficiență maximă în radiație roșie (experimental, s-a constatat că cea mai mare cantitate de biomasă s-a acumulat în lumină roșie, urmată de lumina verde, galbenă, albastră).

Bibliografie:

1. doxologia.ro/viata-bisericii/minuni-vindecari-vedenii/sfanta-lumina-iese-din-placa-sfantului-mormant;
2. <https://biblia.resursecrestine.ro/>;
3. Pop, V., *Bazele opticii*, Editura Universității, Iași, 1988;
4. Zuppiroli, L., Bussac, M.,N., *Traité desc couleurs*, Presses polytechniques et universitaires romandes, Lausanne, 2001.

Tradiții și obiceiuri de Paște în Bucovina- ouăle încondeiate

Prof. Clima Cristina, CSEI Suceava
Prof. Pintilie Raluca, CSEI Suceava

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători din România, atât din punct de vedere religios, cât și cultural. Această sărbătoare este una a renașterii și a bucuriei.

Paștele tradițional în Bucovina aduce bucurie spirituală, mâncăruri alese, jocuri și veselie, toate sub o simbolistică cu totul aparte, tradusă în multe obiceiuri și tradiții valoroase, respectate cu sfințenie de fiecare generație și transmise mai departe. Bucovina este regiunea cea mai bogată în obiceiuri și tradiții, este un imens atelier de creație, un depozit al artei populare tradiționale.

În afară de mâncărurile tradiționale specifice de Paște, oul încondeiat are o importanță deosebită în această zonă, fiind un simbol al regenerării și al purificării, ce protejază animalele din gospodărie. Încondeierea ouălor este practică exclusiv de femei, de obicei în „joia verde” și „vinerea seacă”, deoarece există credința că acestea nu se strică. Motivele ornamentației ouălor încondeiate se diferențiază în funcție de localitate și se prezintă în mai multe variante.

Cele mai frumoase ouă de Paște, care fac și acum faima Bucovinei, sunt “ouăle închistrite”, numite impropriu “ouă încondeiate”. Încondeierea ouălor este un proces migălos, necesită răbdare, concentrare și imaginație. Procesul de încondeiere pentru un ou poate dura până la două ore sau chiar mai mult, în funcție de complexitatea modelului.

Unealta folosită pentru încondeierea oului se numește chișiță, aceasta fiind realizată dintr-un bețisor de lemn ce are fixată la unul din capete o pâlnie minusculă confecționată din alamă, prin care este petrecut un fir de păr de porc sau cal.

De la un model simplu, dar plin de semnificații, la un ansamblu de simboluri și motive atent alese și așezate toate după anumite reguli, ele însele ilustrare a unei ordini cosmice, oul încondeiat este o chintesență a credințelor, ideilor despre lume și simțului estetic ale celui care realizează oul încondeiat, prin care acesta celebrează viața și aduce un pios omagiu jertfei Mântuitorului.

Repertoriul ornamental realizat cu instrumentul numit chișiță este unul foarte bogat, iar în această zonă se realizează:

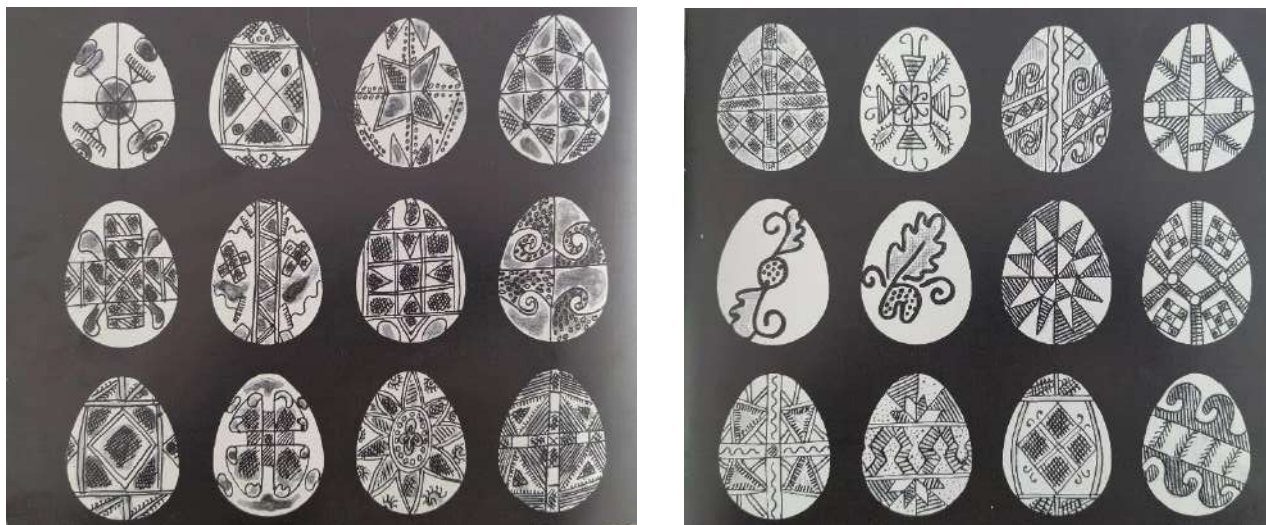
1. Ouăle încondeiate cu ceară colorată în relief;
2. Ouăle încondeiate cu ceară arsă, într-o asociere cromatică foarte echilibrată și foarte frumoasă;
3. Ouăle încondeiate cu vopsea și ceară;
4. Ouăle încondeiate cu mărgelile. (o metodă relativ recentă, de 50 ani, care a apărut în zona Rădăuților, apoi s-a extins spre Câmpulung Moldovenesc).

Pentru că Paștele este în primul rând o sărbătoare cu puternice semnificații spirituale, ornamentica ouălor încondeiate conține multe motive ce amintesc acest fapt. Crucea, ca simbol creștin, se regăsește în componența mai multor modele, dar și ca motiv de sine stătător.

O reprezentare des întâlnită în ornamentica ouălor este peștele. Acesta nu este doar un motiv ce ilustrează mediul de viață al creatorului popular, ci este un simbol important, cu semnificații religioase încă din timpuri străvechi, fiind un acronim al sintagmei „Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu”, întrebuițat de primii creștini supuși prigoanei pentru a-și comunica în acest fel credința. Alte simboluri care apar în componența modelelor sunt: coarnele berbecului, fierul plugului, furca, grebla, creasta cocoșului, cărarea rătăcită (reprezintă un motiv străvechi cu o încărcătură spirituală deosebită, ce reprezintă „drumul necunoscut al omului prin timp și al timpului prin eternitate”), cârja ciobanului, vârtelnița, fulgerul, simboluri solare (cercul, spirala, steaua), apa, cerul cu stele, soarele, spicul grâului, frunza de stejar, pomul vieții, sita, rombul. Obiectele și uneltele din gospodărie au fost sursa de inspirație pentru diferite modele ce apar în decorul ouălor încondeiate, dar modelele sunt luate și de pe cusături, țesături sau broderii, de pe costumele populare.

Astfel se vede că simbolistica ouălor de Paști este impresionantă, extrem de variată, iar aceste simboluri sunt însoțite deseori de o sumedenie de puncte sau linii.

Iată câteva simboluri și semnificații ale liniilor utilizate: linia dreaptă verticală semnifică viața, linia dreaptă orizontală semnifică moartea, linia dublă dreaptă semnifică eternitatea, linia cu dreptunghiuri semnifică gândirea și cunoașterea, linia ușor ondulată semnifică apa, purificarea, spirala semnifică timpul, eternitatea, iar dubla spirală semnifică legătura dintre viață și moarte. Mai jos sunt prezentate câteva dintre simbolurile amintite.

Cromatică ouălor încondeiate nu este aleasă la întâmplare, fiecare culoare conținând în ea o semnificație. Roșul este, pe lângă simbolul sângelui vărsat de Iisus Hristos, și un semn al vieții, culoarea vitalității, a forței biruitoare și a regalității, galbenul este culoarea prin excelență solară, verdele este culoarea speranței și renașterii naturii, a pământului, implicit a vieții, albastrul este ilustrarea cerului, unde, în credința populară, se află Raiul, albul este simbolul purității și negrul simbolizează pământul și eternitatea, fertilitatea.

Culorile folosite pentru încondeierea ouălor sunt culori vegetale preparate după rețete străvechi, care au la bază o mare varietate de procedee și tehnici, astfel: culoarea roșie se obține din coaja de măr dulce, frunze și flori de măr dulce, flori de sovârf, coaja de măcieș, albastrul se obține din flori de violele, galbenul se obține din coji de ceapă, coaja de lemn pădureț, coaja de lemnul câinelui, verdele poate fi obținut din frunze de nuc, coaja de arin, floarea-soarelui, negrul se obține din coaja verde a nucilor, etc.

Tehnica încondeierii nu este deloc ușoară, iar până la momentul final, atunci când coaja oului se transformă într-o operă de artă, sunt de parcurs mai mulți pași intermediari care vor duce la crearea unui model perfect.

Pentru ouăle realizate cu vopsea și ceară, tehnica încondeierii urmează un scenariu bine stabilit și anume: se spală cu grijă coaja și se șterge cu oțet pentru degresare și pentru a se prinde bine vopseaua, apoi se fierb în apă la foc mic, după care se introduc în baia de vopsea. Tehnica folosită este aceea a păstrării culorii de fond și constă în trasarea pe ou a unor desene, cu ajutorul cerii de albine topită, și scufundarea succesivă în băi de culoare (galbenă, roșie și neagră sau alte culori specifice zonei), unealta folosită fiind chișița. La sfârșit, după scriere și îmbăiere, oul se încălzește puțin și, cu ajutorul unei pânze, de asemenea ușor încălzită, se îndepărtează straturile de ceară, punându-se în evidență desenul. Dacă dorim ca oul să fie multicolor, atunci se cufundă succesiv în culori din ce în ce mai închise, după ce s-au scris motivele cu ceară, tot succesiv. Pentru a îndepărta ceara, se pune oul aproape de o sursă de căldură și se șterge cu o pânză, apoi se unge cu ulei sau grăsime pentru a-i da strălucire.

Pentru oul încondeiat cu ceară colorată în relief, se realizează mai întâi modelul integral cu chișița folosind ceara arsă sau ceară colorată, apoi spațiile se umplu cu ceară colorată în diverse culori.

Ouăle încondeiate sunt atât de reprezentative pentru Bucovina, iar frumusețea lor și complexitatea tehnicilor atât de fascinante, încât există muzee dedicate acestor opere de artă în comunele Moldovița - Muzeul Lucia Condrea, Vama - Muzeul Oului și Ciocănești - Muzeul Național al Ouălor Încondeiate, muzee care ar fi păcat să nu fie vizitate de cei care ajung în această zonă.

Bibliografie:

1. Ion H. Ciubotaru, *“Ouăle de Paști la români – Vechime, semnificații, implicații ritual-ceremoniale”*, Editura Presa Bună, 2012, Iași;
2. Simion Florea Marian, *“Sărbătorile la români. Trilogia vieții”*, Editura Grai și suflet/Cultura națională, 1995;
3. Tancred Bănățeanu, *“Arta populară bucovineană”*, Editura Artis, 1975, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă a județului Suceava.

LABIRINTUL PROIECTELOR EDUCATIVE

**Cobiac Angela, directoare adjunctă, LT „V.Topală,
Filiala Badragii Vechi, RM, master în științe ale educației,
grad managerial doi, grad didactic doi**

Proiectele educative reprezintă cartea de vizită a unei instituții de învățământ. Activitățile extrașcolare desfășurate în cadrul proiectelor au rolul de a dezvolta competențele sociale, lucrul în echipă, colaborarea și comunicarea, integrarea în grup, spiritul de inițiativă și de a răspunde noilor nevoi, pentru a le oferi elevilor o stare de bine, pentru a crește eficiența actului didactic, pentru a arăta în continuare că putem să ne adaptăm la schimbări cu zâmbetul pe buze, cu mândrie și pricepere. De aceea, activitățile extrașcolare îl ajută pe copil să dobândească aptitudini necesare pentru a se descurca în cele mai variate situații de viață.

Organizarea activităților educative au la bază dorința elevilor de a se implica în proiecte extrașcolare, dorința cadrelor didactice de a realiza și alte activități care aduc elemente de noutate față de disciplinele studiate de elevi în curriculum obligatoriu, în afara orelor de curs, opțiunea managerilor școlari pentru diversificarea serviciilor educaționale în scopul creșterii atractivității ofertei unității școlare, respectiv creșterea prestigiului școlii în comunitate.

Exemple de bună practică din instituția de învățământ din Badragii Vechi în ajunul sărbătorilor de Florii și de Paște

„Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția cerurilor” (Matei, 19:14) este motto-ul Proiectului educativ **Vin florile cu soare și soarele cu Florii**. Acest amplu proiect educațional a fost lansat în anul 2021, în săptămâna Floriilor. Activitățile propuse au rolul de a-i antrena pe elevi în sintetizarea principalelor îndatoriri ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața cotidiană, a exemplelor unor persoane din Biblie și a unor sfinți, prezentarea importanței unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, din viața creștinilor.

Activități:

Ziua 1, luni: Activitatea „Toată școala citește” are rolul de a-i antrena pe elevi în lecturarea unor cărți biblice pentru copii sub forma unui cerc de lectură și dezvoltarea abilităților artistice și dezvoltarea creativității. Pe parcursul zilei, între 9:30 și 9:40, 11:20 și 11:30 toată lumea din școală (da, toată LUMEA) își alege colțișorul preferat și se scufunda în lectură. Cărțile le aduc de acasă, le iau de pe rafturile bibliotecilor din fiecare clasă, sau le alege de pe măsuțele răsfirate pe holul școlii

Ziua a 2-a, marți: Masă rotundă cu genericul Tradiții și obiceiuri în Duminica Floriilor, în cadrul căreia vor afla că: Floriile, cea mai importantă sărbătoare care vestește Paștele, rememorând intrarea lui Iisus în Ierusalim, unde a fost aclamat de locuitorii orașului și întâmpinat cu frunze de palmier, și fiind totodată sărbătoarea celor care poartă nume de flori. Intrarea lui Iisus în Ierusalim este relatată de toți cei patru evangheliști, Ioan, Luca Matei și Marcu. În Noul Testament se scrie că apostolii au întins hainele lor pe un asin, iar pe ele s-a așezat Mântuitorul. Acest gest a fost interpretat ca fiind mărturisirea faptului că învățătura apostolilor va aduce la ascultare toate neamurile de pe pământ. Hainele Sfinților Apostoli simbolizează, astfel, noua haină pe care o îmbracă oamenii, haina Sfântului Botez.

Ziua a 3-a, miercuri: Recital de poezii creștine „De Florii”.

Recitalul de poezie este organizat câte 5 minute din fiecare pauză.

Ziua a 4-a, joi: Expoziție de desene, picturi, felicitări, colaje cu tematica sărbătorilor pascale.

Ziua a 5-a, vineri: Activități de amenajare a curții școlii „ O floare de Florii”.

Ziua a 6-a, sâmbătă: Colind de Florii în parteneriat cu biserica, biblioteca publică și Centrul de cultură din localitate.

Monitorizarea și evaluarea proiectului:

- Stabilirea modalităților de realizare a obiectivelor prin graficul activităților pe clase;
- stabilirea finalităților;
- realizarea unui portofoliu cu materialele create: picture, desene, colaje, creații proprii.

Finalități:

- Înmânarea diplomelor elevilor și cadrelor didactice participante;
- Realizarea unei prezentări (PPT) cu imagini din activități și prezentarea în cadrul ședințelor cu părinții.

Proiectul „Cu Hristos în Săptămâna Patimilor- de la Florii spre Înviere” este deja la a doua ediție și are drept scop dezvoltarea capacităților de valorizare și păstrare a tradițiilor lăsate de înaintași referitoare la sărbătoarea Învierea Domnului.

Consiliul Elevilor, împreună cu administrația instituției au încercat să proiecteze și să organizeze activități de informare, de lectură.

- Lunea mare: Pildele pentru ucenici(uscarea smochinului neroditor prin blestemul Domnului);
- Marțea mare = Parabola fecioarelor înțelepte;
- Miercuria mare = Ziua când Iuda L-a vândut pe Iisus;
- Joia mare = Cina cea de Taină, Rugăciunea din Grădina Ghetsimani ;
- Vinerea mare = Ziua Judecării, a Răstignirii , a Morții și Îngropării Domnului.

Finalități:

*cunoașterea evenimentelor petrecute în Săptămâna Patimilor

*cunoașterea evenimentelor specifice zilei de Paște, precum și semnificațiilor acestora

Ar fi foarte multe de spus despre proiectele educaționale implementate în instituția de învățământ din Badragii Vechi dar închei aici, gândindu-mă la eforturile comune ale profesorilor și părinților, legați spiritual de această școală, de a păstra prestigiul obținut de-a lungul anilor prin studiu intens, muncă și chiar sacrificiu de sine.

Acesta este îndemnul meu: aveți încredere în imaginația, bucuria, în dragostea din sufletul copiilor și atunci succesul este garantat.

Resurse Web:

1. https://ro.wikipedia.org/wiki/S%C4%83pt%C4%83m%C3%A2na_Mare
2. <https://historia.ro/sectiune/general/ce-simbolizeaza-fiecare-zi-din-saptamana-569095.html>

PASCALE ÎN FAMILIE (ESEU)

ÎNV.COJOCARIU MINODORA

ȘCOALA PRIMARĂ NR.1 CRISTEȘTI

Am ales să vă prezint , în câteva pagini, despre o experiență trăită în decursul perioadei “ SĂPTĂMÂNA VERDE “, la clasele simultane (clasa I, a II-a și a III-a), la care sunt învățător ,care a avut loc în săptămâna 22 - 26 aprilie 2024 , la Școala Primară Nr 1 Cristești , județul Botoșani.

De-a lungul anilor,în aceste perioade : “ ȘCOALA ALTFEL” și “ SĂPTĂMÂNA VERDE”, împreună , elevi , părinți și învățător alegem de comun acord activitățile ce vor fi desfășurate. Pentru a stârni emoții și interes tot timpul încerc să propun activități ce implică și familia . O activitate deosebită am desfășurat împreună și de 8 Martie 2024 când la programul artistic, pregătit pentru mame, am hotărât , la nivel de școală , să invităm buniciuțele din sat care nu au mai participat de mult timp la o serbare și nici nu au mai trecut de mult timp pragul școlii . Emoționant a fost tot, iar dacă pe obrazul buniciuțelor, în nenumărate rânduri,am văzut lacrimi, înseamnă că a fost o reușită pentru toți.

Acum însă voi prezenta activitatea recent desfășurată . Cum Sărbătorile Pascale urmau după “SĂPTĂMÂNA VERDE”, sărbători care întotdeauna sunt prilej de bucurie ,de împăcare sufletească și în cele mai multe cazuri familia se reunește iar copiii iubesc această sărbătoare , nu doar latura religioasă ci și cea laică , „venirea Iepurașului „ , am și au pregătit următoarele două activități:

- “ Tradiții și obiceiuri Pascale , în familia mea ! “
- “ În așteptarea IEPURAȘULUI DE PAȘTI “

La prima activitate elevii au adus , așternute pe hârtie , câteva idei legate de următoarele cerințe :

- Ce facem înainte de sărbătoare?
- Ce pregătiri au loc ?
- Ce conține și ce simbolizează coșul cu bucate , dus la sfințit , în noaptea ÎNVIERII?
- Ce facem în zilele Paști?

Bucuria sărbătorilor de Paște în grădinița de copii

Prof Coman Iuliana Adriana

Grădinița cu Program Prelungit Nr 1, Târgoviște

Într-o grădiniță de copii, bucuria sărbătorilor de Paște se resimte în fiecare colț al sălii de clasă și în fiecare zâmbet al copiilor. Această perioadă specială nu este doar despre ouă colorate și iepurași adorabili, ci și despre oportunitatea de a învăța și de a experimenta valori precum bucuria, generozitatea și comunitatea.

În primul rând, atmosfera din grădiniță este plină de anticipare și excitație înaintea Sărbătorilor de Paște. Copiii își exprimă creativitatea prin desenarea și decorarea ouălor de Paște, transformându-le în opere de artă colorate și pline de viață. Aceste activități nu numai că îi încurajează să-și dezvolte abilitățile artistice, ci și să-și folosească imaginația și să coopereze într-un mediu de lucru în echipă.

Prin prisma sărbătorilor de Paște în grădiniță se urmărește promovarea valorilor de generozitate și solidaritate. Prin implicarea în activități caritabile, precum colectarea de alimente sau jucării pentru copiii defavorizați, micuții învață să fie empatici și să împărtășească bucuria sărbătorilor cu cei din jur. Aceste experiențe îi ajută să înțeleagă importanța ajutorului reciproc și a solidarității în comunitate.

În plus, organizarea de activități culturale și religioase în grădiniță oferă copiilor oportunitatea de a învăța și de a aprecia diversitatea culturală și religioasă a lumii în care trăim. Ei pot descoperi tradițiile și obiceiurile asociate cu sărbătorile de Paște în diferite culturi și înțelege rolul lor în comunitatea globală.

Această perioadă specială este marcată de o varietate de activități care încântă inimile micuților și îi încurajează să descopere magia și tradițiile acestei sărbători pascale.

Un aspect esențial al activităților de Paște în grădiniță este pregătirea ouălor pentru vopsit. Copiii se implică cu entuziasm în această activitate, fie că este vorba despre vopsirea ouălor cu culori vii sau decorarea lor cu autocolante și vopsele speciale. Acest proces nu doar îi ajută să-și dezvolte abilitățile motorii fine, ci și să-și exprime creativitatea și imaginația într-un mod distractiv și interactiv.

Pe lângă vopsirea ouălor, grădinițele organizează adesea și alte activități tematice legate de sărbătorile de Paște. De la confecționarea de măști de iepurași până la realizarea de decorațiuni

de Paște pentru clasă sau grădină, micuții sunt încurajați să-și pună imaginația la treabă și să creeze lucruri minunate care să reflecte spiritul sărbătorii.

Un alt aspect important al activităților de Paște în grădiniță este organizarea de jocuri și concursuri tematice. De exemplu, copiii pot participa la vânătoarea de ouă, unde trebuie să găsească ouă ascunse în jurul grădiniței sau în curte. Aceste activități nu numai că îi distrează, dar îi și încurajează să lucreze în echipă și să împărtășească bucuria sărbătorilor cu prietenii lor.

De asemenea, sărbătorile de Paște în grădiniță sunt o ocazie minunată pentru părinți și educatori să lucreze împreună pentru a crea momente speciale și memorabile pentru copii. Prin organizarea de evenimente și spectacole tematice, aceștia pot să încurajeze spiritul de echipă și colaborarea între toți cei implicați în educația și creșterea micuților.

În concluzie, sărbătorile de Paște au un impact profund în grădinița de copii, contribuind la dezvoltarea lor holistică și la formarea unor valori fundamentale. Prin activități creative, acte de generozitate și explorarea diversității culturale, copiii învață nu doar despre tradițiile și obiceiurile sărbătorilor, ci și despre importanța comunității și a valorilor umane esențiale.

SERBAREA ȘCOLARĂ MIJLOC DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII

P.I.P.:Coman Vasilica
Școala Gimnazială” Petre Carp”
Tufești -Brăila

Activitățile extrașcolare contribuie la dezvoltarea personalității armonioase a elevilor, pentru cultivarea înclinațiilor și aptitudinilor acestora de la cea mai fragedă vârstă , la organizarea rațională și plăcută a timpului liber .

Este de prim ordin rolul pe care-l are interesul și talentul profesorului de a atrage școlarii în asemenea activități și au menirea să amplifice efectele formative ale procesului de învățământ și să sporească zestrea de cunoștințe și abilități ale elevului în vederea reușitei integrării sociale .

Activitățile extrașcolare au cel mai larg caracter interdisciplinar ,oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare ,deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora,au o mare contribuție în dezvoltarea personalității elevului ,deoarece implică în mod direct elevul prin personalitatea sa.Ele prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul lecțiilor .Acestea se referă la conținutul activităților ,durata lor ,la metodele folosite și la formele de organizare a activităților.

Având un caracter atractiv ,elevii participă ,într-o atmosferă de voie bună și optimism ,cu însuflețire și dăruire ,la astfel de activități .Alegerea din timp a materialului și ordonarea lui într-un repertoriu cu o temă centrală este o cerință importantă pentru orice fel de activitate extrașcolară.

Serbarea școlară reprezintă o modalitate eficientă a capacităților de vorbire și înclinațiilor artistice ale elevilor .Prin conținutul vehiculat al serbării ,elevii culeg o bogăție de idei ,impresii ,trăiesc ,,autentic ,, spontan și sincer situațiile redate .

Stimularea și educarea atenției și exersarea memoriei constituie obiective importante care se realizează prin intermediul serbării .Intervenția la momentul oportun ,cu rolul pe care îl are de îndeplinit fiecare elev și susținută de raportul afectiv motivațional contribuie la mărirea stabilității atenției ,iar cu timpul sporește capacitatea rezistenței la efort.Lectura artistică ,dansul, devin puternice stimulări ale sensibilității artistice.Valoarea estetică este sporită și de cadrul organizatoric – sala de festivități ,un colț de natură (parcul sau grădina școlii) amenajate în chip sărbătoresc .

Contribuția elevului la pregătirea și organizarea unui spectacol artistic nu trebuie privită ca un scop în sine ,ci prin prisma dorinței de a oferi ceva spectatorilor : distracție ,înălțare sufletească ,plăcere estetică ,satisfacție – toate acestea îmbogățindu –le viața ,făcând –o mai frumoasă ,mai plină de sens .Este un succes extraordinar ,o trăire minunată ,când reușește să trezească o emoție în sufletul spectatorilor.Reușita spectacolului produce ecou în public ,iar reacția promptă a sărbătorilor îi stimulează pe copii să dea tot ce sunt în stare .

Pentru a avea o influență pozitivă asupra copilului, serbările trebuie să fie înțelese de acesta și să-l afecteze psihologic.Sensul unui spectacol va depinde de:calitatea lui, de folosirea adecvată a costumațiilor și decorurilor,de participare afectivă a copilului.

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritual sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țanțoș în duminica Paștelor.

.Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde serbarea școlară valorifică varietatea, preocuparea intereselor și gustul școlărilor. Ea evaluează talentul, munca și priceperea colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție publică străduințele fiecărui elev în parte. Elevii au nevoie de acțiuni care să le lărgescă lumea lor spirituală, să le împlinescă setea de cunoaștere, să le ofere prilejuri de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma convingeri durabile.

Activitățile extrașcolare în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Întregul lanț de manifestări organizate de școală și în afara ei, sub atenta și pricepută îndrumare a dascălului, aduc o importantă contribuție în formarea și educarea copiilor, în modelarea sufletelor acestora și are profunde implicații în viața spirituală a comunității, restabilind și întărind respectul acesteia față de școală și slujitorii ei.

Bibliografie:

- Bunescu, G., Negreanu E. (coord.), (2005), Educația informală și mass-media, Institutul de Științe ale Educației, Teoria Educației
- Cucuș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2000
- Popescu, G., (2007), Psihologia creativității, Ediția a III-a, Editura Fundației România de Mâine, București
- Revista învățământ primar, nr.2-3/2004, Editura Miniped

PAȘTELE LA ȘCOALA DE LA SAT

Prof.înv. primar Comăneșe Silvia

Școala Gimnazială Drașov

Paștele este sărbătoarea sfântă în care ne amintim cu toții de jertfa Mântuitorului Iisus Hristos pentru noi, oamenii. Cuvântul Paști provine din forma bizantino-latină Pastihae a cuvântului de origine ebraică Pasah. Evreii numesc Paștele sărbătoarea libertății, în amintirea evenimentelor relatate în Biblie, ale trecerii prin Marea Roșie și a eliberării lor din robia Egiptului. În sărbătoarea creștină, Paștele se referă la patimile, moartea și învierea Domnului.

La sat, tradițiile și obiceiurile de Paște sunt păstrate cu sfințenie de membri comunității. Cu atât mai mult, școala are datoria de a insufla în inimile copiilor respectul și dragostea de a celebra an de an sărbătorile care ne definesc pe noi, ca și popor.

Elevii satului nostru au respectat cu stictețe tradiția vopsirii ouălor. Chiar dacă în familie acest proces are loc în Vinerea Mare, la clasă am participat cu toții la acest frumos obicei. Fiecare elev a adus de acasă ouă fierte, dar și produse bio pentru a le vopsi. S-a tăiat bucățele de șosetuțe pe care părinții nu le mai folosesc și s-a colectat din curtea școlii frunze și flori. Pe o plită electrică se fierbe, sub supravegherea dascălului, apă cu frunze de ceapă galbene și roșii, până când apa se colorează.

În tot acest timp, elevii aleg cele mai frumoase frunze și floricele și le lipesc cu apă de ou. Bucuria muncii împreună este una deosebită: se cer păreri, se aud chicote, se laudă cele mai inedite forme de a lega oul. Dar mai presus de orice este participarea la o activitate comună, din care să învățăm să ne ajutăm, să ne prețuim unii pe alții și să ducem mai departe tradiția moștenită de la străbuni.

Când apa clocotește, se pun ouăle pe rând în oală. Se așteaptă cu nerăbdare ca acestea să devină roșii, în amintirea sângelui Mântuitorului care a curs pe ouăle aflate sub crucea pe care a fost răstignit. Se taie șosetele, se îndepărtează frunzele și florile lipite și se ung cu slănină pentru luciu. Câtă bucurie, câte zambete au umplut sala de clasă! Paștele poate să vină, elevii au muncit să întâmpine sărbătoarea așa cum se cuvine. Și sunt siguri că vor repeta experiența și în anul următor... Paște fericit tuturor!

Bibliografie:

- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Pa%C8%99ti>
- <https://alba24.ro/paste-2022-vopsitul-oualor-traditii-romanesti-si-variante-moderne-culori-semnificatii-si-idei-pentru-masa-de-sarbatori-484736.html>
- https://www.youtube.com/watch?v=jqr_J1_RqZU

Ouăle roșii, tradiție și semnificații

Profesor pentru învățământul primar, COPOS ELENA

Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Dej, județul Cluj

În pregătirile pentru sărbătoare de Paști, unul dintre cele mai așteptate momente este vopsitul ouălor. În tradiția românească, ouăle se vopsesc în Joia Mare, în Vinerea Mare sau chiar în Sâmbăta Mare, în funcție de zonă și de preferințe.

De la rețetele naturale tradiționale, cu foi de ceapă și frunzulițe de decor, la ouăle încondeiate, până la cele mai elegante și sofisticate modele, coșulețul cu ouă este garnisit de gospodine cu imaginație, în funcție de gustul fiecăreia.

Pe lângă ouă vopsite în diverse culori, pe masa oricărui creștin român care ține la tradiție se vor afla cu siguranță și ouăle colorate simplu, în roșu. Cu toate că are o existență precreeștină, în creștinism, oul roșu simbolizează sângele vărsat de către Iisus pentru lumea reprezentată sub forma oului, devenind element definitoriu al sărbătorii pascale.

În satele românești, există tradiția ca ouăle pentru Paști să fie adunate din cuiabar în Miercurea Mare, întrucât ouăle din această zi – alese atât pentru mâncare cât și pentru a fi înroșite, nu s-ar strica până la Paști.

Cei care preferă să fie în pas cu moda, pot opta pentru vopsele sidefate pentru ouă, de diferite culori. Din fiecare plic de vopsea sidefată, se pot colora aproximativ 10 ouă. Ouăle se spală cu detergent de vase, se clătesc foarte bine și se pun la fiert în apă rece, cu un pic de sare. Fiecare plic de vopsea sidefată se dizolvă într-un pahar cu apă fierbinte, după care se amestecă bine, pentru a se omogeniza culoarea.

Se folosesc mănuși de menaj, se pun câteva picături de vopsea în palmă și se rostogolește fiecare ou, până primește o culoare uniformă.

Vopsitul ouălor de Paști poate fi distractiv pentru copii. Cu imaginația lor, cei mici pot să dea o formă originală ouălor de Paști, decorându-le cu creioane cerate sau acuarele, cu hârtie colorată sau autocolante.

Există multe povești și legende referitoare la ou și culoarea sa roșie.

Una dintre acestea spune că Maria Magdalena l-a salutat pe împăratul Romei : „Hristos a Înviat!”; împăratul, fiind la masă, a arătat către niște ouă și i-ar fi răspuns, în derâdere: „Dacă Hristos ar fi înviat, aceste ouă ar trebui să fie roșii!” iar atunci, pe loc, ouăle s-au colorat în roșu.

Alte povestiri se referă la patimile lui Iisus Hristos, care, fiind bătut cu pietre, acestea s-au transformat în ouă roșii, sau când Fecioara Maria, a venit la crucea unde acesta era răstignit cu un coș cu ouă și acestea s-au înroșit de la sângele curs.

La noi, obiceiul încondeierii ouălor este răspândit peste tot în țară. Cromatica și motivele decorative diferă de la o regiune la alta, și chiar de la creator la creator, în funcție de imaginația fiecăruia.

Culorile folosite la vopsitul ouălor au și ele semnificațiile lor

- Roșu – simbol al sângelui, al focului și soarelui, al dragostei, al vieții și bucuriei de a trăi
- Galben – lumina, recolta, ospitalitatea, fericirea
- Verde – reînnoirea și forța naturii, prospețime, rodnicie, speranță
- Albastru – credință, cer, seninătate, vitalitate, sănătate
- Negru – simbol al pământului, statornicie, eternitate
- Violet – stăpânire de sine, dreptate, răbdare

Care este motivul pentru care vopsim ouăle de Paște?

Înainte de a fi preluată de către creștini această tradiție, vopsitul ouălor era o practică întâlnită la chinezi, cu mii de ani în urmă. Ouăle sunt văzute ca un simbol al vieții, creației și fertilității, fiind oferite în China persoanelor apropiate. În ceea ce privește folclorul românesc, există mai multe semnificații ale faptului că vopsim ouăle de Paște.

Una dintre legende spune că Maica Domnului, care venise la fiul său răstignit, a adus un coș cu ouă, pe care l-a așezat lângă cruce. Ouăle s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Hristos. Iar în momentul în care Iisus a văzut acest lucru, se crede că a spus „De acum înainte, să faceți și voi ouă roșii și împetrișate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

O altă legendă din folclorul românesc spune că în momentul în care Iisus a fost bătut cu pietre, acestea s-au transformat în ouă înroșite după ce l-au atins.

Cu toate că ai observat că oamenii vopsesc ouăle în mai multe culori și modele, culoarea tradițională este cea roșie, deoarece simbolizează focul și efectul său purificator, precum și sângele lui Iisus.

De ce se ciocnesc ouăle de Paște?

Aceasta este o altă tradiție de Paște.

În prima zi de Paște, se ciocnesc ouăle doar în vârf, în a doua zi se ciocnește un vârf cu dosul, iar în zilele următoare se pot ciocni și dos cu dos. Iar prima persoană de la masa de Paște care ciocnește trebuie să fie cea mai în vârstă, în timp ce spune “Hristos a Înviat!”, răspunzându-i-se “Adevărat, a Înviat!”

Se crede că aceste ouă înroșite de Paște ar avea puteri de vindecare și îndepărtare a răului, reușind să vindece boli și să protejeze animalele. Dacă nu știai până acum, o altă tradiție care implică ouăle de Paști se practică în prima dimineață a sărbătorii. Într-un bol, se adaugă apă, un ou înroșit, un ou normal și un bănuț, pentru a aduce sănătate și frumusețe în restul anului.

În TRADIȚIA POPULARĂ de la noi, oul roșu de Paști ar avea puteri miraculoase, de vindecare, de îndepărtare a răului, fiind purtător de sănătate, frumusețe, vigoare și spor.

Bibliografie:

- Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, „Folclorul literar românesc”, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1990

De la tradiție la simboluri creștine de Paște

Pedagog școlar Cornea Marinela
Liceul cu Program Sportiv Suceava

Sărbătoarea Sfințelor Paști este una din cele mai respectate tradiții de peste an din lumea creștină, care aduce creștinilor speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos. Cu toții știm că Paștele începe cu un post strict, de 40 de zile, după care este așteptată cu nerăbdare Duminica Floriilor iar după o săptămână „zilele de Paște”.

În toată această perioadă se vorbește de ouă roșii, pască, ramuri de salcie, miel, lumina sfântă, coș de bunătați sfințit în noaptea de Înviere. „Tradiția” spune că trebuie să ciocnim ouă roșii de Paște și să consumăm miel la masa tradițională de Paște, însă puțini știu că în spatele acestor tradiții se află motive cu simbolistică creștină.

Ce simbolizează salcia? În Duminica Floriilor se duc la biserică ramuri de salcie, „mâțșorii”, care încep a înmuguri. Această ramură este dusă acasă și așezată la icoane pentru spor în gospodărie, dar și pentru fete pentru spor în dragoste. De asemenea ele se folosesc și în caz de boală, punându-se sub perna celui suferind sau pentru îmbunătățirea vederii.

Salcia plângătoare este pusă în legătură cu tristețea și moartea. Ea este însă simbolul Legii divine a nemuririi sufletului. Dacă luăm o ramură de salcie și o înfigem în pământ, ea generează rădăcini și un nou arbore. Moare și învie, este pomul vieții. Prin particularitățile sale naturale, salcia a atras, încă din cele mai vechi timpuri, atenția oamenilor. Întrucât crește doar în locurile abundente în apă ea a fost considerată ca fiind "o adevărată plantă de apă" sau "iubitoare de apă". Dar aceea ce a uimit mai mult a fost puterea ei aproape indestructibilă de creștere și regenerare, fără nici un ajutor din partea omului. Ca simbol al adevărului creștin, salcia ne învață că adevărata Putere de viață este în noi, că nouă ne revine să adaptăm această viață din nemuritoarele izvoare ale "apei vieții" care este Hristos și Biserica.

Ce simbolizează oul? Simbolic, oul a fost mereu asociat cu renașterea, cu începuturile, apoi cu Învierea Domnului. Obiceiul colorării ouălor s-a transmis creștinilor și este păstrat cu sfințenie din generație în generație. Dacă în alte țări ale Europei, obiceiul s-a restrâns sau a dispărut, la români a înflorit, atingând culmile artei prin tehnica, materiale, simbolica motivelor și perfecțiunea realizării. Simbolistica ouălor de Paști trebuie căutată înainte de nașterea lui Hristos când oul era dat în dar, fiind considerat simbol al echilibrului, al vieții și al reînnoirii naturii, obiceiul vopsirii lui fiind întâlnit la chinezi cu două mii de ani înainte de Hristos. În folclorul creștin s-au păstrat mai multe legende privind motivul pentru care ouăle de Paște se vopsesc în roșu, dar cea mai cunoscută spune că Maica Domnului a pus un coș cu ouă la picioarele crucii pe care era răstignit Iisus - ouăle din coș s-au înroșit datorită sângelui care a picurat din rănilor Mântuitorului. În tradiția populară românească, oul roșu de Paști simbolizează sângele Domnului și ar avea puteri miraculoase, de vindecare, de îndepărtare a răului, fiind purtător de sănătate, frumusețe, vigoare și spor. Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii. Cele colorate în negru simbolizează chinul și durerea pe care le-a suferit Hristos pe cruce.

Ce simbolizează mielul? Simbolizează inocența, blândețea și puritatea. Cel pe care Sfântul Ion l-a numit Mielul întruchipează manifestarea puterii primăverii, triumful înnoirii, victoria ciclică a vieții asupra morții. Mielul sau oaia întruchipează animalul de sacrificiu, credinciosul ca membru al turmei lui Dumnezeu, pe Hristos care s-a sacrificat pentru mântuirea oamenilor, biruind răul, ideea de sacrificiu, ideea că fără moarte și sacrificiu nu există Înviere, și mielul apocaliptic care apare în centrul Ierusalimului ceresc.

Ce simbol are lumina sfântă? În mod suprafiresc ea este o minune dumnezeiască necuprinsă de mintea noastră, care se repetă din an în an, în Sâmbăta Mare, de aproape 20 de veacuri. Este cea mai mare minune din zilele noastre văzută atât de credincioși, cât și de necredincioși. Este minunea care uimește și dovedește oamenilor că Hristos, a înviat din morți a treia zi, dăruind tuturor viața veșnică. Lumânarea aprinsă este simbolul luminii în toate culturile. În creștinism lumânarea aprinsă în noaptea Învierii simbolizează lumina divină a lui Hristos, Învierea, credința, șansa fiecăruia de a se înălța.

Ce simbol are Pasca creștinilor? Este ca o pâine rotundă, gustoasă, semnificând promisiunea învierii trupurilor și a vieții veșnice. Dulceața aluatului sugerează împlinirea sufletească ce urmează strădaniei din post. Pasca este dusă obligatoriu la biserică, pentru a fi sfințită. Prin stropire cu vin, pasca devine ritualic o reprezentare a jertfei Mântuitorului. Pasca este împodobită cu o cruce, incluzând astfel toată simbolistica Crucifixului, iar pe margine sunt două fășii de cocă răsucite, întruchipând coroana de spini a lui Hristos.

Toate aceste simboluri, credințe, tradiții și obiceiuri care se mai păstrează în mare parte și azi am socotit să le menționez deoarece definesc sufletul românilor de pretutindeni.

Bibliografie:

www.crestinortodox.ro

www.ziaruldeiasi.ro

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. preșcolar Coroi Monica, Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana
Prof. înv. preșcolar Nadiu Monica, Liceul Tehnologic „Stefan Hell” Sântana

Grupa: mijlocie

Tema: „Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

Subtema: „Vine iepurașul”

SCENARIUL ZILEI

Întâlnirea de dimineață

Salutul: Bună dimineața grupa mijlocie ! Sunteți pregătiți de o nouă zi? (Bună dimineața! Da!)

Voi spune elevilor că fiecare va trebui să aleagă cum vrea să fie salutat(batem palma/ facem cu mâna/ ne îmbrățișăm)

Prezența: Copiii sunt așezați unul lângă celălalt. Pe rând, fiecare își va spune numele, copiii vor trebui să observe absenții zilei.

Calendarul naturii:

-, „Ce zi a săptămânii este astăzi?” („Astăzi este joi.”)

-, „Dacă astăzi este joi, ce zi a fost ieri?” („Ieri a fost miercuri.”)

-, „Dacă astăzi este joi, mâine ce zi va fi?” („Mâine va fi vineri.”)

-, „Haideti să repetăm împreună zilele săptămânii.” („Luni, marți, ..., duminică.”)

-, „În ce anotimp suntem?” („Noi suntem în anotimpul primăvara.”)

-, „În ce lună suntem?” („Noi suntem în luna aprilie.”)

-, „Haideti să repetăm împreună lunile anului.” („Ianuarie, februarie, ..., decembrie.”)

-, „În ce an suntem?” („Suntem în anul 2024.”)

Tranziția de la întâlnirea de dimineață înspre activitatea desfășurată pe centre de interes:

„Cel mai mult, aici la grădi,

Noi am vrea să ne jucăm,

Dar trebuie să și lucrăm,

La măsuțe ne-așezăm!”

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA 1.)

Centrul: Grafisme

Subiectul activității: "Decorăm oul de Paște"

Mijlocul de realizare: exercițiu grafic

Metode și procedee didactice: explicația, demonstrația, exercițiul

Mijloace de învățământ: creion grafic, fișă de lucru

Obiectivul operațional: să decoreze oul de Paște, folosind semnele grafice

Desfășurarea activității: “Dragi copii, la centrul grafism va trebui să decorăm oul de Paște, folosindu-ne de semnele grafice la fel ca și în modelul dat. Cu ajutorul semnelor grafice va trebui să decorați oul în așa fel încât să realizați cel mai frumos ou. Va trebui să fiți atenți deoarece, rândurile încep cu model iar voi va trebui să folosiți aceleași semne grafice”

Evaluarea activității, „Apreciez modul în care ați reușit să decorați oul de Paște și modul în care ați folosit semnele grafice”

Centrul: Artă

Subiectul activității: "Ouă din polistiren"

Mijlocul de realizare: pictură

Metode și procedee didactice: explicația, demonstrația, conversația

Mijloace de învățământ: ouă din polistiren, acuarele, pahar cu apă, pensule, șervețel

Obiectivul operațional: să decoreze oul de Paște, respectând regulile picturii

Desfășurarea activității: „Dragi copii, la centrul artă va trebui să pictăm cel mai frumos ou de Paște. Pe masă aveți următoarele lucruri: pensulă, acuarele, pahar cu apă și un șervețel. Va trebui să luați oul în mână iar cu ajutorul acuarelelor să îl decorați exact așa cum doriți. Aveți mare grijă să nu puneți foarte multă apă și culoare. După ce ați terminat de pictat întregul ou, îl lăsați să se usuce iar mai apoi îl veți putea decora după placul vostru.

Evaluarea activității: „Foarte bine lucrat, ați realizat cel mai frumos ou de Paște!”

Tranziția de la activitatea desfășurată pe centre de interes înspre activitatea următoare:

„Bat din palme clap, clap, clap,

Din picioare trap, trap, trap,

Ne-nvârtim, ne răsucim,

Și voioși noi vom munci!”

ACTIVITATE PE DOMENIU EXPERIENȚIAL (ADE.)

Domeniul experiențial: Estetic și creativ

Categoria de activitate: Activitate artistico-plastică

Subiectul activității: „Iepurele și oul”

Mijloc de realizare: lipire, decupare

Domeniile de dezvoltare:

C. Capacități și atitudini față de învățare

Dimensiuni ale dezvoltării:

2. Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)

Comportamente vizate:

2.1. Realizează sarcinile de lucru cu consecvență.

2.2. Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmpină dificultăți.

Obiective operaționale:

O1- să denumească materialele specifice decupării și lipirii, pe baza informațiilor acumulate anterior ;

O2- să decupeze iepurașul și oul, folosindu-se de conturul dat

O3- să lipească oul în brațele iepurașului, pe baza modelului dat

Strategia didactică:

Metode și procedee didactice: demonstrația, explicația, observarea, conversația, exercițiul;

Mijloace didactice: fișa de lucru, foarfecă, lipici;

Forme de organizare: frontal

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Educatorea spune elevilor că are o provocare și vrea să vadă cât de bine se descurcă. Am pregătit pentru voi o ghicitoare care sună în felul următor:

E fricosul cel mai mare

Iute-aleargă-n depărtare

Dar la morcovi când îl chem,

Vine, doar să-i fac un semn! (Iepurele)

Acum că ați dat răspunsul corect ghicitorii vă voi spune ce vom face astăzi. Educatorea spune elevilor că astăzi vor decupa și lipi un ou și un iepuraș exact ca și în modelul dat. Educatorea arată copiilor un model. Educatorea spune elevilor să se uite pe masa de lucru pentru a vedea ce se află pe ea.

Ce instrumente avem pe măsuțe? („Pe măsuțe avem: fișă de lucru, foarfecă și lipici”)
Acum că am aflat ce avem pe măsuțe, toată lumea știe cum se folosesc aceste instrumente?
(Da...)

Înainte să începem să decupăm oul și iepurașul va trebui să ne încălzim musculatura.

Exerciții de încălzire a musculaturii:

Cântăm la pian.

Arătăm cum plouă.

Frământăm aluatul.

Tăiem lemne.

Educatorea oferă indicații pentru modul de lucru și pașii de parcurgere.

„Luăm în mână dreaptă foarfeca, cu mare atenție iar în mâna stângă vom lua iepurașul. Pe conturul dat va trebui să decupăm dar fără să îl depășim. La fel vom proceda și cu oul. Le vom decupa exact pe contur”. După explicațiile oferite, educatoarea decupează ca model iepurașul și oul. Educatorea observă activitatea elevilor și face precizări dacă e cazul, cu privire la poziția corectă pe scaun, depășirea conturului, etc. Acum că toată lumea a terminat de decupat oul și iepurașul va trebui să lipim oul chiar în brațele iepurașului nostru. Vă rog să fiți atenți deoarece vom pune lipici pe o mică suprafață a oului, iar mai apoi îl vom lipi în brațele iepurașului. Cantitatea de lipici să fie una mică. Educatorea lipește model oul iar pe tot parcursul acestei etape ajută elevii cu sfaturi și îi îndrumă. La finalul activității, educatoarea face aprecieri verbale referitoare la modul de lucru și felul în care s-au comportat toți copiii.

Tranziție de la activitatea pe domeniul experiențial înspre ultima activitate:

„1, 2, 1, 2,

Câte doi în pas vioi.

Brațele le ridicăm,

Mâinile le fluturăm.

Stânga, dreapta, 1, 2,

Faceți și voi ca și noi.”

LIBER ALESE (ALA 2.)

Subiectul activității: „Iepurașul înghețat”

Mijloc de realizare: joc de mișcare

Metode și procedee didactice: conversația, demonstrația, explicația

Mijloace de învățământ: boxă, video YouTube

Obiectiv operațional: să execute corect mișcările iepurașului, pe baza video-ului dat

Desfășurarea jocului: Educatorea spune copiilor că acum se vor juca un joc numit „Iepurașul înghețat”. Copiii vor trebui să execute corect mișcările primite de la iepuraș (video cu dansul unui iepuraș) iar în momentul în care muzica se oprește va trebui să se prefacă înghețați, fără să se miște. Câștigă ultimul care a rămas în joc.

Evaluarea activității: La finalul activității, educatoarea va adresa aprecieri verbale față de modul în care s-au descurcat la această activitate

Bibliografie: Curriculum pentru educația timpurie/2019, aprobat prin ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019

Bucuria Învierii - Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște

Prof. Cotoi Marinela Angela

Prof. Pop Alina Mariana

Școala Gimnazială Lunca, județul Mureș

”Tradițiile și obiceiurile unui neam!

Asigură supraviețuirea acestuia în vremuri grele...

Fiindcă dacă uităm cine suntem!

Vom fii ce vor dori alții...” - Petru Daniel Văcăreanu

Tradiții și obiceiuri de Florii în Ardeal:

Sărbătoarea Floriilor începe sâmbăta cu o săptămână înainte de Paște, numită și sâmbăta lui Lazăr când se pomenesc morții. Se merge la biserică de dimineață la Sfânta Liturghie apoi preotul urcă în cimitirul satului unde oficiază o slujbă de pomenire a tuturor morților din cimitir și sfințește mormintele. Oamenii aprind lumânări pe mormintele aparținătorilor, duc flori și ramuri de salcie înflorite (mărțișoare) pe care le pun pe morminte. Preotul trece pe la morminte și face rugăciuni particulare (unde este chemat).

Duminica cu o săptămână înainte de Paște toți creștinii din lume prăznuiesc Floriile, momentul când este rețrăită intrarea lui Iisus Hristos în cetatea Ierusalimului. Această sărbătoare are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii; de a lungul timpului i s-au adăugat numeroase superstiții populare. Inițial această zi era dedicată zeiței romane Flora însă după un timp ea s-a celebrat în amintirea intrării Mântuitorului în Ierusalim.

Legenda spune că în timp ce Iisus era răstignit pe cruce, Maica Domnului plângând și a pus opinci de fier, a luat un toiag de oțel și a plecat să își găsească fiul. Pe drum a ajuns la o apă și a rugat o salcie să îi facă punte, pentru aceasta Maica Domnului a binecuvântat-o să nu poată fi făcuți cărbuni din lemnul ei și să fie dusă în fiecare an la biserică de Florii. De aceea în această zi oamenii duc la biserică flori și ramuri de salcie pentru a fi sfințite apoi credincioșii le iau acasă și le păstrează la icoane. Când e vreme mare și stă să cadă grindina oamenii aprind o ramură mică de salcie și se spune că furtuna se potolește. Se spune că mărțișorii sfințiți în biserică de Florii au puteri magice. În unele zone se împletesc coronițe și se pun deasupra ușilor, la ferestre și la icoane ei apără familia de boli și alte rele aducând spor și noroc. De asemenea la țară ramurile de salcie înmugurită se leagă în jurul pomilor fructiferi să rodească din plin și sunt amestecați în hrana animalelor ca să le păzească sănătatea și productivitatea.

În duminica Floriilor fetele care vor să se mărite trebuie să scoată la soare zestrea pentru a chema ursitul, de Florii e bine să aerisești toate hainele. Bătrânii spun că este interzis să te speli pe

cap în această zi deoarece vei albi de timpuriu. Dacă trebuie să faci totuși acest lucru folosește apă sfințită. Dacă nu cinstești Floriile așa cum spune datina te vei umple de pistrui.

Cine se încinge peste mijloc cu salcie sfințită va fi ferit de dureri, iar cine înghite în această zi trei mărțișori de salcie sfințită nu va suferi dureri de gât.

Nu se muncește în această zi iar masa trebuie să fie întinsă tot timpul. Se mănâncă pește deoarece este dezlegare la pește. Dacă se aud broaștele cântând până la Florii, vara care urmează v-a fi frumoasă la fel se crede că așa cum va fi vremea de Florii așa va fi și de Paște.

Tradiții și obiceiuri de Paște în Ardeal:

La o săptămână după Florii urmează Paștele. Aceasta este una din cele mai importante sărbători ale creștinilor semnificând Învierea lui Iisus Hristos. Indiferent de zonă, obiceiurile de Paște sunt multiple și sunt respectate an de an de către toți credincioșii. De-a lungul timpului vopsirea ouălor, drobul de miel, friptura de miel, Pasca, pâinea de casă, au devenit reprezentative pentru masa de Paște a fiecărui român.

De obicei pregătirea de Paște începe miercurea, joia și Vinerea Mare gospodinele fac mielul, ouăle și Pasca astfel pregătindu-se pentru masa de Paște.

În Ardeal aceste preparate sunt ușor de destins față de alte zone ale țării deoarece se regăsește o mare varietate de culori și modele în realizarea lor. Vopsirea ouălor este o tradiție foarte importantă și este cel mai răspândit obicei de Paște. În trecut ouăle se vopseau doar cu culoarea roșie, de cele mai multe ori vopsite natural cu vopsea din foi de ceapă roșie pe care gospodinele le adunau toată iarna pentru a le avea de Paște la vopsirea ouălor roșu. În credința populară este asociată cu sângele Mântuitorului căzut peste un coș cu ouă care a fost dus de către femei și pus la picioarele Mântuitorului, iar sângele căzut din rănilor lui a colorat toate ouăle din coș în roșu, culoarea sângelui.

În prezent gospodinele aleg pentru vopsirea ouălor diferite culori: galben, albastru, verde, violet. Ouăle se vopsesc în Vinerea mare deoarece în credința populară se crede că de atunci e obiceiul vopsitului ouălor în roșu de când femeile mergând să-l găsească pe Iisus și având coș cu ouă l-au pus lângă cruce și căzând sânge din rănilor Mântuitorului peste ouă toate au devenit roșii.

În Joia Mare se face slujbă la biserică de sfințire a vinului și pâinii pentru pasca de Paște iar seara se face slujbă de citire a celor 12 Evanghelii în care sunt relatate toate întâmplările din viața lui Iisus pe pământ până la răstignire și se înconjoară biserica cântând. În trecut din această seară și până în noaptea de Înviere nu se mai trăgeau în nicio biserică clopotele.

Vinerea seara se face o altă slujbă numită Prohodul Domnului, rugăciuni și Calea Crucii.

Sâmbăta Mare gospodinele pregătesc un coș cu merinde în care pun ouă vopsite, pască, cozonac, vin și slănină pe care duminică dimineața bărbatul din familie (cel mai în vârstă de obicei) îl duce la biserică pentru a fi sfințite bucatele care apoi sunt duse acasă și gustate la masa de Paște.

Seara, la miezul nopții se face slujba de Înviere, înainte de ora 12:00 toată lumea este în biserică, se sting toate luminile apoi preotul iese cu o lumânare aprinsă și dă tuturor lumină, apoi ies și înconjoară de trei ori biserica cu lumânări aprinse și cântând” Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte viață dăruindu-le”. Când preotul ajunge a treia oară în fața ușilor bisericii (ele fiind închise), bate cu crucea pe care o are în mână de trei ori în ușă zicând:

-” Deschideți-vă voi porți veșnice și vă deschideți să intre Împăratul Măririi.”

De înăuntru este întrebat de fătul bisericii:

-” Dar cine este Împăratul Măririi?”

La care preotul Răspunde:

-” Domnul cel Mare, cel tare în războaie.. Acela este Împăratul Măririi”.

Acest dialog se repetă de trei ori apoi se intră în biserică și se cântă cântări de Înviere după care se dau Paștele, pâinea și vinul, câte un pahar pentru fiecare, pe care îl duc acasă împreună cu lumânarea aprinsă. ”Paștele” se ia în fiecare dimineață câte o linguriță rostind:” Hristos a Înviat, Adevărat a Înviat!”. Pâinea și vinul sunt oferite de către o familie de credincioși în fiecare an iar aceștia în cursul anului premergător Sfințelor Paști duc în fiecare duminică și sărbătoare prescuri la Liturghie iar la sfârșit donează un cadou bisericii.

Duminică dimineața toată suflarea cu mic, cu mare, merg la Liturghie. La amiază duc bucatele sfințite acasă și prima dată gustă din ele și ciocnesc ouă vopsite respectând un anumit ritual: persoanele mai în vârstă ciocnesc capul oului ținut în mână de cealaltă persoană în timp ce spun ”Hristos a Înviat!” la care se răspunde” Adevărat a Înviat!”

Masa din prima zi de Paște este un prilej de reunire a familiei. De pe masa de Paște nu lipsesc niciodată ouăle, pasca, drobul de miel, friptura și ciorba de miel, cașul de oaie, ceapă verde, în mod special vinul și alte preparate foarte îndrăgite de români.

După prânz copii se întorc la biserică în curte ”la cioac” asta însemnând spartul de ouă. Femeile duc multe ouă și împart copiilor care le sunt neamuri iar aceștia dau cioc unul cu altul spunând: ”Hristos a Înviat!” la care se răspunde ”Adevărat a Înviat!”. Cel care are oul mai tare și nu se sparge îl ia pe cel spart și îl păstrează pentru el. În trecut era o mare bucurie pentru copii să adune cât mai multe ouă roșii pe care le duceau acasă și mâncau din ele până se terminau. Obiceiul se păstrează la sate și în zilele noastre doar că acum copii nu se mai bucură și nu mai păstrează acele ouă sparte pentru a le mânca, ci le aruncă.

Seara la sate se organiza ”joc” la Căminul Cultural unde participau și tinerii și bătrânii timp de trei zile (seri) până se încheiau Sărbătorile Pascale care erau sărbătorite 3-4 zile.

În concluzie, Floriile și Paștele rămân mereu în mijlocul și în tradițiile fiecărui sat, dar și oraș. În ziua de astăzi la oraș se mai omit din unele obiceiuri dar la satele unde încă există mulți credincioși, aceștia păstrează aproape fiecare tradiție cu sfințenie.

PAȘTELE - TRADIȚII, OBICEIURI ȘI SUPERSTIȚII

Prof. Cozma Adrian , Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Sărbătorile creștine sunt mai totdeauna însoțite de frumoase și uimitoare tradiții și datini, care sporesc farmecul și însemnătatea acestor momente. Tradițiile creștine sunt legate doar de sărbătorile religioase mai importante, în care Biserica a jucat și joacă un rol esențial, atât în păstrarea, dar și în transmiterea lor.

Desprinse din negura vremurilor, făcând parte de secole din viața satului, unele dintre tradițiile populare românești trăiesc și azi. Sărbătorirea Paștelui este una din cele mai frumoase tradiții românești. Pe lângă bucuria reuniunilor de familie, această perioadă, cu postul aferent, aduce cu sine o reîntoarcere la credință și o mai mare apropiere de Divinitate, dar și o serie de tradiții și superstiții, multe dintre ele considerate astazi profane. Iată în continuare câteva dintre cele mai interesante tradiții, obiceiuri și superstiții de Paște.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI:

- În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni;
- În tradiția creștină este bine să te spovedești, pentru ca Paștile să te prindă cu sufletul curat;
- În Joia Mare se ține post doar cu mâncare uscată. Tradiția spune că nimeni nu are voie să lenevească în această zi;
- Vinerea Mare sau Vinerea Patimilor este zi de post negru, nu se prepară copturi și nu se mănâncă oțet sau urzici pentru că Mântuitorul Iisus Hristos a fost bătut cu urzici, iar buzele i-au fost udate cu oțet. În Vinerea Neagră nu ai voie să lucrezi, să coși, să speli sau să tai animale;
- Sâmbăta Mare vine cu ultimele pregătiri: se înroșesc și astăzi ouă, se prepară mâncărurile tradiționale, iar seara credincioșii merg să ia Lumină. Tradiția spune că numărul tăvilor cu preparate pentru Paște trebuie să fie cu soț, fiind indicat să le introducem în cuptor cu mâna dreaptă;

Pregătirile de Paști

- La Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcămintea nouă având un rol purificator;
- Lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală sau calamități naturale;
- Este foarte bine să se meargă personal la biserică, să se ia lumina direct de la preot și apoi să se lumineze mormintele, iar lumânarea să fie dusa acasă și să se treacă pragul cu ea aprinsă;
- În dimineața Paștelui e bine să privești prima dată într-un vas cu apă neîncepută pentru a avea vederea bună în restul anului;
- Se spune că e bine să te speli pe față cu apa neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate. Potrivit aceluiași obicei, cel care se spală ultimul din acest vas ia banii;
- În ziua de Paști, tradiția spune că nu se mănâncă oul cu sare ca să nu transpiri tot anul;
- La masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, apoi pește și pasăre;
- Tradițional, de Paște se mănâncă miel. Mielul tăiat la sărbătoarea Paștelui este identificat simbolic de creștini cu Isus Hristos, prin care este reactualizată moartea sa fizică;
- Bătrânii spun că din primul ou ciocnit în ziua de Paște trebuie să mănânce toți membrii familiei, pentru a fi întotdeauna împreună;
- Dacă ai ciocnit un ou cu două gălbenușuri în prima zi de Paște, pregătește-te de nuntă. O vorbă veche din bătrâni spune că ai să te însori foarte curând;
- Tradiția cere ca înroșirea ouălor să se facă doar în Joia Mare; în caz contrar, ghinionul sar putea abate asupra familiei;
- Bucovinenii ciocnesc ouăle încondeiate „cap cu cap” în prima zi de Paște. Abia din a doua zi ei le ciocnesc și „dos cu dos”;
- În unele sate moldovenești se spune că cel al cărui ou nu se sparge de Paște își va găsi sfârșitul înaintea celui alt. Pe de altă parte, dacă spargi oul, vei fi voinic tot anul;
- La întoarcerea acasă, cel care aduce Lumina Sfântă de la slujba de Înviere trebuie să facă o cruce din fum pe grinda ușii, pentru ca toată gospodăria să fie protejată de rele;

-În Joia Mare se merge la slujba celor 12 Evanghelii și la fiecare îngenunchiere se pune o dorință și se leagă un nod pe o sfoară. Acesta se va desface peste an, atunci când vei voi ca dorinta să se împlinească;

-În multe sate din dreapta Prutului, tinerii iau toaca din biserică și o duc în cimitir, unde trebuie să o păzească. Dacă aceasta e furată, trebuie să dea o petrecere în cinstea hoților. Dacă au făcut treabă bună și au păzit-o, hoții plătesc pentru ospăț;

-În Moldova, în noaptea de Înviere pe lângă slujba în care se cânta „Hristos a Înviat”, credincioșii marchează momentul cu împușcături sau pocnituri. Acestea au rolul de alunga spiritele rele;

-În unele locuri din Moldova este obiceiul ca, în noaptea Învierii, să se aprindă, pe dealuri, „focurile de veghe”. Flăcăii sar peste aceste focuri, pentru ca vrăjile și fermecele să nu aibă putere asupra lor;

Focul de Paști

-În coșul pe care fiecare credincios îl duce la biserică în noaptea de Înviere, sunt așezate pe o farfurie: semințe de mac, sare, zahăr, făină, ceapă și usturoi. Semințele de mac sunt aruncate în râu pentru a alunga seceta, sarea trebuie păstrată peste an pentru a aduce belșug, zahărul este folosit la vitele bolnave, se spune că are puteri miraculoase, făina pentru ca rodul grâului să fie bogat, iar ceapa și usturoiul au rol de protecție împotriva insectelor;

Coșurile așteaptă să fie sfințite

-De Paști se așază o bucățică de fier sub prag, ca o protecție pentru casă;

-Potrivit credinței populare românești, în ziua de Paști nu este recomandabil să dormi;

-Un obicei interesant din zona Transilvaniei, este „stropitul” sau „udatul”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. Tradiția spune că fetelor care rămân nestropite de Paști, le va merge rău tot anul;

-În zona Moldovei, în zorii zilei de Paști, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucățele din coșul pascal;

-În Bucovina, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută, cu care se spală pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele;

-Tot în Bucovina e obiceiul ca, în noaptea Învierii, să se lase luminile aprinse în toată casa și în curte, ca să fie luminată gospodaria, în cinstea luminii pe care a adus-o Hristos în lume, prin Învierea Sa;

-O tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum;

-Unii săteni din Maramureș pun ouale roșii la ferestre pentru ca în acest fel casa să le fie apărată de rele;

-În Ardeal, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite);

-În zona Năsăudului, dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului, zicând „Cristos a înviat”. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu și două „turtițe” (un fel de biscuit făcut special cu această ocazie, vopsit în roșu, galben sau portocaliu). Acest obicei este cunoscut sub numele de „mersul în pciez”;

-Tot în această zonă, în prima zi de Paști, copiii se adună în curtea bisericii sau în fața Casei de cultură, pentru a „ciocăni la ou cu banul”. Cel care reușește să înfigă banul în ou, îl primește atât pe acesta, cât și restul monedelor. Câștigul este cu atât mai important cu cât se spune că învingătorul va avea o viață îmbelșugată;

-Mamele, bunicile și surorile care în Săptămâna cea Mare intră în biserică trebuie să aibă capul acoperit de-o năframă neagră;

-Săptămâna de după Paști (Săptămâna luminată) era și este ținută de femei aproape toată: marțea pentru boala cea rea, miercurea pentru tunete și trăsnete, joia pentru grindină, vinerea pentru rodirea pământului.

SUPERSTIȚII:

- În ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii îți vor mânca semănăturile și ploaia îți va strica fânul cosit;
- Dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul;
- Cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști, te vei întâlni în lumea cealaltă;
- De Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi;
- Se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata divină, sufletele lor ajungând direct în rai;
- Copiii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viață luminată și presărată cu noroc toată viața;
- Se spune că ducând acasă ramuri de salcie sfințită în Duminica Intrării în Ierusalim și punându-le pe tocul ușii, ferim casa de duhuri rele;
- Orice lucru gospodăresc făcut în casă Vinerea Mare este păcat și aduce ghinion;
- Cel care se cufundă de trei ori în apă rece în Vinerea Seacă va fi sănătos tot anul. Scăldatul în această zi ferește oamenii de boli;
- Se crede că dacă plouă în Vinerea Seacă anul va fi mănos, iar dacă nu plouă anul va fi neroditor;
- Cine mănâncă hrean, sfințit în noaptea de Înviere, atunci când vine acasă de la biserică va fi iute și sănătos tot anul. Pus în cofele cu apă sau în fântâni, hreanul, curățește apa;
- Usturoiul sfințit (pus în pământ) nu se strică;
- Cu firele de busuioc sfințite de Paști, se afumă cei cu dureri de urechi;
- Ca să nu-ți deoache nimeni vaca este bine să o lovești de trei ori cu ștergarul pus peste coșul pascal;
- Sunătoarea sfințită de Paști are puterea de a îndepărta vițelul de vacă, fără a se strica laptele vacii;
- Se crede că toți pomii plantați în Joia Mare cesc mai repede și mai sănătoși;
- Florile plantate în Sâmbăta Paștelui sunt mai frumoase și miros mai puternic;
- Cocoșul sfințit de Paști se crede a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste;
- Este bine să nu se muncească trei joi la rând după Paște, ca nu cumva să dea piatra peste pomi și ogoare;
- Dacă atunci când te duci la Înviere te împiedici sau, și mai rău, cazii, îți va merge rău tot restul anului;
- În Moldova, fărimiturile de la Paște erau îngropate pentru a da naștere unei plante numite „mărunca” sau „cucoana”, din care se face un suc bun pentru femeile sterpe;
- Legenda spune că pe cel care ține postul negru în Vinerea Mare nu-l va durea niciodată capul și va afla cu trei zile înainte când va muri;
- Dacă vremea era rece și urâtă în ziua de Paște, se zice că nu se va îndrepta până la Rusalii;
- Dacă bate vântul în ziua de Paști se spune că nu se va mai opri tot restul anului.

BIBLIOGRAFIE:

- B. Crăciun, *Sfintele Pasti in datini si obiceiuri*, Iasi, Ed. Portile Orientului, 1994, p. 30
- Lucian-Vasile Szabo, *Tradiții și credințe de Paști*, Timișoara, Editura Bastion, 2009
- Roman Radu Anton, *Sărbătoarea Paștilor -tradiții religioase, ritualuri si obiceiuri populare.Masa de Pasti-rețete, vinuri și bucate potrivite*,București, Editura Paideia, 2010
- www.didactic.ro
- [www.obiceiuri de Pasti.ro](http://www.obiceiuri.de.Pasti.ro)
- [www.traditiide Pasti la romani.ro](http://www.traditiide.Pasti.la.romani.ro)
- <http://www.sfintele-pasti.com/traditii-si-obiceiuri/>

PAȘTELE - SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII

MIRACOLUL LUMINII ȘI IUBIRII DIVINE

*Profesor învățământ primar Crăciun Daniela
Școala Gimnazială "Ioan A.Bassarabescu" Ploiești*

Miracolul Învierii

Paștele, sărbătoarea Învierii. Sărbătoarea care-ți învie fiecare parte a sufletului și care te face să zâmbești, să iubești și să ții la unica viață pe care o ai. Te duce cu gândul la faptul că, întradevăr, Iisus a înviat și este acum în ceruri, având grijă de tine.

Un miracol care se petrece cu regularitate în fiecare an, așteptat cu sufletul la gură și uimind totuși de fiecare dată, este apariția luminii divine la Sfântul Mormânt din Ierusalim în noaptea de Înviere a Paștelui ortodox. Este darul pe care Iisus ni-l face, amintindu-ne de lumina strălucitoare care i-a umplut mormântul în momentul Învierii Sale. Este modul Său de a ne transmite că este mereu alături de noi.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare religioasă din anul liturgic creștin. Creștinii cred ca Iisus a fost înviat după trei zile de la crucificarea sa. Multe denominații creștine celebrează învierea sa în Ziua de Paști sau Duminica Paștelui (denumită și Ziua Învierii sau Duminica Învierii), la două zile după Sfânta Vineri. Orice altă sărbătoare religioasă din calendarul creștin atât ortodox cât și catolic, inclusiv Crăciunul, este mai puțin importantă față de celebrarea Învierii lui Iisus Hristos. Noul Testament leagă Cina cea de taină și crucificarea lui Iisus de Paștele evreiesc și exodul din Egipt. Iisus s-a pregătit pe el însuși și pe discipolii săi pentru moartea sa în timpul Cinei, dând mesei de Paștele evreiesc un nou înțeles. El a identificat pâinea și cupa de vin ca simbolizând corpul său care va fi sacrificat curând și sângele său care urma să fie vărsat. Istorisirile Evangheliei, inclusiv mormântul gol și aparițiile lui Isus înviat adeptilor săi, au fost interpretate și analizate în diverse moduri, și au fost văzute diferit de poveștirile istorice ale unui eveniment literal, ca o evidență corectă a experiențelor vizionare, ca pilde escatologice non-literale. Învierea lui Isus este credința creștină conform căreia Iisus Hristos a revenit în mod miraculos la viață în duminica următoare după vinerea în care a fost executat prin răstignire. Creștinii, prin credința în puterea lui Dumnezeu, vor fi înviați spiritual cu Iisus, și sunt răscumpărați astfel încât pot să urmeze un nou mod de viață. Nici un evanghelist nu descrie Învierea Domnului, deoarece nu au fost martori la această minune. Evangheliștii consemnează numai ceea ce s-a petrecut după ce Hristos a ieșit din mormânt. Din evanghelii aflăm că în prima zi a săptămânii, duminica, femeile mironosite au venit cu miresme la mormântul lui Hristos, cu care aveau de gând să ungă, după obicei, trupul lui Iisus. Se pare că Maria Magdalena, venită cu celelalte femei, ajunge prima la mormânt și uimită de vederea pietrei ridicate și a mormântului gol, nu le mai așteaptă pe celelalte femei și aleargă să le vestească apostolilor cele petrecute. Ea nu mai vede îngerul, care le întâmpină pe celelalte femei și nici nu-i ascultă mesajul - că Hristos a înviat. Pe când femeile mironosite mergeau către apostoli să vestească cele întâmplate, sunt întâmpinate de Hristos cu următoarele cuvinte: "Bucurați-vă" și "Nu vă temeți". El le repetă îndemnul dat de înger: "Duceți-vă și vestiți fraților mei, să meargă în Galileea și acolo mă vor vedea". La mormânt ajung și Ioan și Petru. Deși Ioan sosește primul, el intră în mormânt după Petru. Se pare că în afară de prezența giulgiului și a mahrabei, care indicau că Hristos a înviat, apostolii au văzut în mormânt ceva minunat. A fost o experiență învăluită în taină, care a constituit o adevărată iluminare. Din această clipă, Ioan a crezut fără șovăială în Învierea lui Hristos. Cei doi apostoli merg să vestească și celorlalți Învierea lui Hristos. Maria Magdalena, care îi urmase pe cei doi ucenici, nu pleacă de la mormânt, rămâne aici să plângă. Gândul ei era că trupul lui Iisus fusese furat. Pe când plângea, potrivit Scripturii, i se arată doi

îngeri. După puțin timp, i se arată și Hristos, pe care Îl aseamănă pentru început cu un grădinar, căruia îi cere să-i vestească unde a fost pus Hristos. După ce are loc recunoașterea lui Hristos, primește misiunea să mergă și să vestească ucenicilor: "Mergi la frații Mei și le spune: Mă voi sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru. Învierea lui Hristos nu este o simplă revenire la viața pământească, ci începutul altei vieți: viața veșnică, în care trupul omenesc nu mai este supus stricăciunii.

Tradiții și obiceiuri

Ca și alte sărbători creștine, Paștele este însoțit de numeroase obiceiuri populare care își au originea în tradițiile străvechi (considerate azi de mulți a fi păgâne) și de credințe și superstiții legate de ciclul anotimpurilor și treburilor gospodărești.

În *Vinerea Mare* se obișnuiește să fie duse flori la biserică pentru Iisus. În timpul slujbei se trece pe sub masă de trei ori ca simbol al poticnirilor lui Iisus atunci când și-a dus crucea. Tot în această zi, numită și *Vinerea Seacă* se obișnuiește să se țină post negru. Se mai spune că dacă va ploua în această zi, anul va fi unul roditor și îmbelșugat, iar dacă nu va ploua va fi un an secetos.

În *Sâmbăta Mare* se prepară pasca și cozonacul ce vor fi duse la biserică pentru a fi sfințite în noaptea de Înviere. Seara, toată lumea merge la biserică pentru a asista la slujba de Învierea Domnului, pentru a lua lumina, pentru a lua tradiționalele Sfinte Paști precum și flori sfințite, dintre cele care au fost duse în *Vinerea Mare* la biserică. În după amiaza zilei de sâmbătă se încheie postul de 40 de zile și clopotele încep să bată din nou. Cel mai important moment al zilei este sfințirea apei botezătoare la biserică. Se spune că prima persoană care urmează să fie botezată cu această apă „nouă” va avea noroc toată viața.

În *Duminica Învierii* este obiceiul să fie purtate haine noi ca semn de înnoire a trupului și a sufletului. Dimineața se pune într-un ibric apă rece, un ou și un ban de argint. Cine se spală cu această apă va fi rumen în obraji ca oul, tare ca banul și va avea o viață îmbelșugată. O credință răspândită este aceea că, timp de o săptămână, începând cu noaptea Învierii, porțile raiului rămân deschise. Astfel încât sufletele celor decedați în timpul Săptămânii Luminate ajung cu siguranță în rai.

Ouăle roșii simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la Învierea Sa. De aceea atunci când se sparg ouăle prin ciocnire se obișnuiește să se spună: „Hristos a înviat! Adevărat, a înviat!” Aceste formule se pot folosi ca formule de salut timp de patruzeci de zile, până la Înălțarea Domnului. Există credința că cei care ciocnesc ouă se întâlnesc pe lumea cealaltă. Culoarea roșie a ouălor simbolizează sângele lui Iisus. În unele zone se obișnuiește să se picteze ouăle. În funcție de zona în care se fac ele se numesc ouă încondeiate, închistrate, muncite, picate (cu ceară) etc. Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. Ouăle împodobite sau colorate erau dăruite primăvara, ca simbol al renașterii, încă din era pre-creștină. În Egiptul antic, oul era simbolul legământului vieții și reprezenta totodată sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară românească, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, au capacități protectoare.

Pasca este o prăjitură specifică Paștelui, de formă rotundă, cu o cruce la mijloc și aluat împletit pe margini, umplută cu brânză de vaci. În momentul în care se pune în cuptor, femeile de la țară fac semnul crucii cu lopata pe pereții cuptorului. Despre originea ei există o legendă care spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a fost găzduit la un om foarte generos. Acesta le-a pus în traistă la plecare, fără știrea lor, pâine pentru drum. Apostolii l-au întrebat pe Iisus când va fi Paștele, iar el le-a răspuns că atunci când vor găsi pâine în traistă. Au căutat și au găsit pâinea. De atunci e obiceiul să se coacă pască de Paști.

Mielul pascal - tradiția moștenită din moși strămoși în țara noastră este ca masa din zilele Paștilor să conțină preparate din carne de miel, încât aproape nu poate fi gândită această sărbătoare separată de mielul sacrificat cu acest prilej. Dacă, astăzi, sacrificarea mielului de către creștini nu mai este un act de cult, în timpul Vechiului Testament aceasta reprezenta

actul central al Paștelui iudaic. Înaintea trecerii prin Marea Roșie, deci a eliberării din robia egipteană a poporului evreu, Dumnezeu a instituit, prin Moise, sărbătoarea Paștilor.

De ce a fost ales acest animal și nu altul? Pentru că mielul, prin chipul lui, exprimă blândețea și nevinovăția. În Noul Testament, Hristos folosește deseori, în parabolele Sale, mielul sau oaia pentru a-i desemna pe cei drepecți - în opoziție cu caprele, chipul celor răi. Imaginea mielului este folosită, apoi, de către profeții Vechiului Testament pentru a-L descrie pe Mesia, pe Mântuitorul Hristos. De exemplu, Isaia, vorbind despre Patima Lui spune: „ca un miel spre junghiere s-a adus...” Așadar, pentru creștini, mielul de Paști nu are o semnificație religioasă. Sacrificarea și consumarea acestuia în zilele Învierii Domnului trimit însă cu gândul la minunea trecerii poporului evreu prin Marea Roșie și pot constitui un prilej de meditație la Hristos, Mielul lui Dumnezeu.

Lumânarea Învierii

Lumânarea din noaptea de înviere reprezintă simbolul Învierii lui Hristos, al biruinței Binelui asupra Răului și al vieții asupra morții. În noaptea de Înviere, credincioșii care merg la biserică se îngrijesc să vină cu lumânări pentru „a lua lumină”: din candela aflată pe sfânta masă, preotul aprinde o lumânare, apoi, ieșind la credincioși, le adresează chemarea: „Veniți de luați lumină!” Astfel, în noaptea Învierii, toate lumânările aprinse din biserică, pe care creștinii le țin în mâini pe toată durata slujbei, sunt, de fapt, o singură lumină. Această lumină este dusă apoi de fiecare, la casa sa. Mulți creștini păstrează restul de lumânare rămasă nearsă noaptea Învierii și o aprind în cursul anului în timp de furtună sau în cazul în care au un mare necaz în casă.

Lumânarea este nelipsită la slujbele bisericești. Potrivit rânduielilor liturgice, nu se poate săvârși Sfânta Liturghie dacă nu sunt lumânări aprinse. Aceasta înseamnă că lumânarea nu este un simplu obiect de decor, ci îndeplinește un rol important în viața creștină. Înainte de toate, lumânarea aprinsă iradiază lumină, luminează, ceea ce trimite cu gândul la Dumnezeu Înșuși, despre care Sfânta Scriptură ne spune că este lumină. Apoi, lumânarea care arde este „vie”: flacăra este într-o continuă mișcare, iar ceara se consumă încet, încet. Este simbolul jertfei, care presupune ardere pentru Dumnezeu și pentru semenii, dăruire de sine. Lumânarea ne amintește, astfel, că viața noastră trebuie să fie o jertfă, că a înainta pe calea mântuirii înseamnă, de fapt, asumarea jertfei.

Așadar, ca și oameni dar și ca participanți la această sărbătoare, ar trebui să medităm și să ne gândim la cine vrem să fim, ce vrem să ajungem... poate că această sărbătoare face parte din acel circuit al vieții noastre, atunci când fiecare din noi își găsește liniștea sufletească și merită o șansă la o viață nouă. Trebuie să ne bucurăm că am fost mântuiți și să fim niște persoane mai bune, meditând și înțelegând.

Sărbătoarea Paștelui este o minune în fiecare an.

Bibliografie

<https://copilortodox.wordpress.com/2012/04/16/7-intrebari-de-pasti/>

<https://basilica.ro/pastele-pe-intelesul-copiilor/>

Amintiri din copilărie - obiceiuri și tradiții din zona Moldovei

3 URIHVRU&U FLXQ,RQX
&R&U LXOI D IRQDS&DQMP LU9RG ' %XFXUH W

5 RP DOXODXVREIRJUDIEF 3\$ P IQMILGQ FRSLQIUIH' GH ,RQ &UHQDJ VH vQVFIUH vQ SHLVDMYO
DMUDMULURP kGH FX YDBDUH GH P RQRJUDIEH D YIH ILVDMQOLP RQRYHQMF 6 WKFXMUDM vQ SDWAK
S UL DP IQMIDH WHEXIH QFVUDM FD SH XQURP DQ D D FXP IQMLVH ūL7VX 0 DIRUMFX IQMJKO
FUMF GH Q Ä XQP HD' ,GHHD F DXVRUKQGH D OVDW LXQIUUDP HQVGH DXVREIRJUDIEH QX SDUH V
IIEH GH VAVQSVLVGH WQ \$ DGDU HOGMFUIH vQ \$ P IQMILQX FRSLQIUIH vQ VHQV EIRJUDIEF FLR
FRSLQIUIH IGHDO SH FDUH Q D W LVR VQRF P DL GDUSH FDUH DUILGRUMSRDM V R W IDVF GH DU
P DL IL IRWR RGDW FRSLQ & H YRIED GH FRSLQIUIH vQ ūL QDW vQ VHQV SDUDGJP DMF GH
DYHUV HD] FKIDU&UHQDJ vQMR IQMUYHQIH DXFRUIDO GUFHW vQ VM W\$ ūD HUDP HX Q YkUAD
FHD IHUEFW LD D FUG F DX IRWR R LFRSIL GH FkQG vLQ P HD DMD LS P kQXOP FDUV
JIE FLGH FH D JIEH 3RYHMVUKOQX DUH GRDU QRMDQID YkUAML IHUEFLM D VRFQXL FL P DL
GHUDE HMD] HQXQŪLR vQFQD IH F VH FUHDUH XQXL FRQM W XUMGQ vQHQSFIXGH
SRXQDU ' HVSUQVH FD VM VM IGGSHQGHQM 3/ D VF QDW 3/ D FIUH H' 33XS J D GQ VM' 3/ D
6 RFRD' HMF SRYHMVUDH vQ UDP GQ \$ P IQMILVODX FD HURX SH 1 IE FHOVMQEDMF FD LYkQMO
vQ VUEDUHD VD LFDUH QX VH SRDM GVBFD QEL vQ UKSMQFDSXQLGQ FXIEXQDMDQ GQ P DMFHD
IHUEFLM VDBI P RMYkQG vQ P RG UHSHDMF 3' UD X P L HUD VDMQFX 2 J DQD FHD IUXP RV
FXUJ VRDUH LQ P SHGH FD FUMQXO vQ FDUH VH RJQGH VM FX P kKQUH &HMDMD 1 HDP XQXGH
DMMD YHDFXUL ' UDJLP LHUDX VMD LP DP D IUD IL LVXURUDH LE IH ILVDMQOL VRYDU ILP HLGG
FRSLQIUIH FX FDUH vQ JQDI JHURDVH GH IDQ P GHM VDP SHJKHD LD V QX IDUYDUD vQ
JQDI IUXP RDMH GH V UE VRUL FkQWQG LFKXIQG FXVHHUDP GXP EU YQI LQCFQI XP EURDM
SUXGGQFX VRDQDI DUCQI FX KRCQI FkP SXOFX IQDI LP kGGUHI GHDXUL GH GXS
FDULP LJ kP EHDX J RUDI vQ J EXEDQIFD YUWV D VQHUH IL * UD IH IGHQV IL ūLDSUMQHQ HLO XQ
VSDIX UHYGGFDWHQX VH QV GHMSUQV FX XŪXIQ GQ DFHMVQYHU V XQIE IHUP HF VRU ūL
IDFH FKIDUR GDP GQ SFQDUHD Q 6 RFRD' FkQG 30 RUVFRSWMHEXIH V IDF SH FKHXOP DP HL
V SF I U YRIQ LV QV FH P LHUD GUD '

(YRFDUH H VURDU D P HGQXL FX GDM HQRJUDIEH REIFHXUL IQMIL VDX XQHDI
HQP HQM GH SHLVDMUHRJUDIEF VHQP HQDQ DMFRQVMH vQ SUP XQKQG SUHM W LIXGGQGH
IE IXGH vQ FDUH UHFQRD VMP SURFHG-XQHSIE DOSRYHMVIL vQ SRYHMVH \$ XVRUKQGFHDUF V
UHQMHR QP H IHUP HF VRDUH ūL VAM ūL DVSU FUKQG LQ ID F QX V D VQV IQDVGH VRVGH HD
31 X P LDUILFXG vQFQMD FkQG DLIL LV FHYD LGH VM P ILLXQGH vP LJ IEFXJHMCP HX GDU
D D XQ ER FX RFLFH VM J VH W R EXFDW GH KXP vQXIQI LW GQ VDVGH Q QRL LQX VM QV
IQP D V VFL DVXUJ H WQP HD FX WU QIQI VDBI \$ V DVSURIXQG GH QFXUDI GDU LGH YDBUDI
DXVRUKQGH FRSLQIUIH DFH SQGH QRMDQIHR QP H YEKQG GH W ILL HP R IL LEXFXUL VADM SH
IXGGQOXQLI QVRILEDJ DM SH REIFHXUL WDLIL LFXMP H I FXM V vP SQHDMF RP XO LV
vLKU QDMF VSIUMO' H DFHD Y J kQG F QX LSRDM vCGXSFDP DP D FX QELXQFKIS DMQFL
FkQG WHEXIH V SFQI Q 6 RFRD' Q FRDD GHI FXVSRSL 1 IE LQYRF DSRMRF QU VAD VD FX
QP HD VDMQOL DUJXP HQWQG IGGVFXDELO F 3\$ VHP HQHD GUDJLP LHUDX J VRUDI FOFLDI
KRUDI L VADM SHVHFHUIH GQ VDWQ FDUH QDP SDUM FX FHD P DLP DUH vQXIQI IWH ' H SIDM V
ILIRW LQX VH SXMD V QX LWHMDM IQP D GH EXFXUH FkQG DXJ HDLXQRUL vQ SXMUHD QRS HL
SH 0 IKDL 6 FUISFDUKGQ + XP XQI WXP EQGG VAVDMQFkVM F R GURDIH GH IOF LGXS GkQXO L
FkQWQG \$ SRL QV L E IEM VDMQFX VAVDUP HFQIUXP XVH HBUQIL LSDV GH VM GX vQ QF
VM IQ LD D GHS UDMGDF VM QV SkLEDQIFD GH IQP '

' IQNH VDIM DP IQMIBI ØU DVM GH RELFHUXØI L WDGILØI SUDFVFDIM VQ + XP XØMVM FHOP DL I UHQMHF P RP HQM VXQVHFØI GHGFDM V UE VRUBU GH IDUQ FkGG VWDV VXIØUHD VDMØL W IHVM SØGDU 1 D VMHD ' RP QXØL ÌQ WDGILD URP KGHDMV XQXØGQNH DFHMMD HMM L RELFHØØØU DMGH ,JQDMWX WIHUHD SRUFØØL L FLQH DUILSXVMW H] SUP H P DLEIGH FH H VQ VXIØMØXØXL FRSLØDMØFL FkGG H ,JQDMØGH FkVWXP XØI WMDQXØ,RQ & UHQJ " ' HSDUM GH SUQFSLIL GH SDUHQMØJ FRSLØUD ØL 1 IF SHWHFXW VQVXQ VDMWMDGLRQDOGQ MGH XØI HDP HMM XQD SH FkVGH IUXP RDV SH DMVGH DXVMØMF Ä D & U FIXQ FkGG WMD WMD SRUFØØLØ SkLØD úLORS UHD úLOQYHØD IXM FX SDIH GH ØQQ GXÚD FD V VH SRDW UDGH P DL IUXP RV HX VQF ØFDP SH SRUF GHVXSUD SDHØU ÚLI FHDP XQ FKH GH P IL GH ØL úMGG F P IH DUH V P LGHD FRDGD SRUFØØL V R IUJ úLEHúIFD V R XP SØ FX JU XQH V R XP IØ úLV R] XU IHMF GXS FH V D XVD ' SRYHAMÚM ,RQ & UHQJ VQ Ä\$ P IQMIL GQ FRSLØUHF \$ VMHO VQ DMXQØ ,JQDMØXL VH IILUEH JUKX FDSXØIDP [ØHL VØVP KID] úLVØELQHFXYKQMD] ' IQ DFHWJ UKX IILUJ P QkGF VR L P HP EUL IDP [ØHL IDUFH U P KQH VH G GP IGH D D S V UØBU GQ RJUDG ' DF SRUFØØMVM QHUX VH ID R EXFDW GQ XQMUD ØL ÚLVH GXFH Ø %VMHUF GH %RERMØJ V IIH MIQ LW GH SUPRW \$ SRL SRDM IL IRØMVM GH FHL FDUH DX GXUHUL GH SIFRDUH VDX IMQ KIXUL ' H DMHP HQHD HD VH IRØMÚM úL SHQAK WDMUHD XGRU ERØ DØI SRUFØU R ØU ÚL YLHØU ' HVSUH IIFDMØSRUFØØL VH VSXQH F HMM EXQ SHQAK YLQGF DUHD DQHP IHL VDX D ØVMHL SRVM L GH P KGF DUH 6kQJHØI DQIP DØØL DP HMM FDMFX P HL úL ØVDW VH XVXFH HMM EXQ SHQAK DXP DMFRSIL FkGG VH VSHUH VDX FkGG DX JXVMUDL 7UDGLID P DL VSXQH F VQ] IXD GH ,JQDMØX HMM SHUP LV QFIR DØV DFVMVM] IXD VQNHU WHEXLGG GHGFDM GRDU WIHUL VRVMUL úL SUHSDU UL VSHFIDØV IØU GQ FDUH GH SRUF ÌQ DØXP VM] RQH DØI UL H] LW RELFHØFD VWSKØØFDVHLV ID GQ VØKJHØI VFXU GQ SRUF úLV GHMHQ] H R FUXFH SH IUXQMD FRSLØU SHQAK FD DFHMØ V FUDMF UXP HØL úLV Q VRÚL 1] GU YDQ LP HUX SXV SH RVM 1 IF QX H DIFVMØGH H] SHUHQD VQ VQH LQX VH JkCGH VM P FDUR FØS Ø VXIHUQD SRUFØØL (GUHSW F SXLXØGH KXP XØI WMDQ QX D DYXWDFHD VHØMELØDM FX FDUH QH D REL QX LW DEL 1 IF ID VMØFD SH XQ MF GH DEL D WDSW FD DQIP DØØV IIH SkLØVSHQAK FD P DL DSRLV ØSRDW F ØUL LV VH EXFXUH VQ YRIH GH D D R D FRQIRUØELO & RDGD SRUFØØLHUD UHYHØGFDM Ø IIFDUH ,JQDMGH F VM FRSLØ IDU E IFD R VQMHØLQD FD VXURJ DMGH] RØQ WØDUH VSUH QHP XØP IHD FHØL FDUH LD ØDMYD Ä DSRL YDL GH XUHFKØI P DP HL SkQ FH QX P LR VS UHD GH FDS' 1 IF J VH VM VQ RUFH ØFUX R SRMQIDO MF UH VRF P DL GH DFHD v L L URDU WDMØ XQ IILQDOGH DQ V L IDF XQ EXKDL WDGILRQDOSHQAK D SXMD P HUH FX 3ØJX RUXØ 32 ØDW Ø XQ 6IkQMO9DMØI GH SUQGH P QRL YUHR Fk LYD E IHL GQ VDW GH GXFHP FX SØJXØ F FLHUP úLHX P ULURDFXP GQ S FDM úLVQ DMXQØ 6IkQØØL 9DMØI WDW] IXD DP WDMØSH FDSXØVM LV P LIDF úLP IH XQ EXKDL RULGH QX EDWUXQ KDUDSQF ' RDP QH FH KDUDSQF RLEDHX] LVH WMD GH Ø R YUHP H 1 DLFH P KQFD Ø FDM P HD 9UHLV VM EXúHMF FHL KDQGDØL SUQ RP W \$ FXú VM GHMFO' LGDF DLXVMØFH H XQ EXKDL Y UHP IQMP QRL F H FD R SXWQF GH ØP Q VDX FD XQ EXWID VQ FDUH UDQL GH RQQRDU S WDX ØSMØI

2 ØDW FX WHFHUHD DQØU DGRØMFHQMOI IF GHMØH XQ VHFØGG DØMØØL VQ RUFH P XQF XQ DMØRUGH Q GHMØH FKIDU LØ WDMØSRUFØØL ' HILQMF P IJDO GH D ØQJ XØRSHUL LGHILQGG Ø UKQXOV X SURWU RQVMØ + XP XØMVMØGHMØH DMWHØXQ FURØVRS VQ FDUH GH ÚL XQYHUJDO 1 IF HMM IILQD XQF úL IWHSHØELO FH QX VH FRQIUKQV QLEFX QDUMØKOP DMU QEL FX DXVUXØ 6 DMØUHSUH IQM SDUDGLVØFRSLØUHL ' IQ SXQFMØGH YHGHUH DØØL 1 IF HOHAM VSD IXØVDFUX DØXQL IHUFLW HMMØH GQ FDUH VQ YD IL H] SXØDMQ P RP HQMØ FRDFHUL P DMUJ UL VØI 3 ØFDUHD VSUH ,DÚLGHMØH R DGHY UDW GDP R DØQDUH GH ILQV VQ ØP HD IP SHUHFW I FkGG FD YD D SHURQDMØLV VH GHM úRDUH VQVXQ VSD IX IWHSHØELO Ø IHØFD úL VP SXØ%ØRJDILH

* HRUJH & @CHMFX ,RQ&UHQJ 9IDD LRSHUD 3UHD GH(XJHQ6IP IRQ (GVMUD SHQAK
QMDXU %XFXUH W
* HRUJH & @CHMFX ³,RQ&UHQJ ' 9IDD LRSHUD (GVMUD 0 LGHYD %XFXUH W
0 WFHD 0 RW,RQ&UHQJ LIP SDFMCFX FVMUKO(GVMUD 3 DUDGID

IMPLICAREA ȘCOLII ROMÂNEȘTI ÎN VIAȚA COMUNITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR DE FLORII ȘI DE PAȘTE

PROF. CRISTEA NICOLETA-FLORENTINA
COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC „SPIRU HARET” BUZĂU

Introducere:

Școala românească reprezintă un pilon esențial în educarea tinerei generații nu doar din punct de vedere academic, ci și în ceea ce privește formarea unei conștiințe sociale și culturale.

Activitățile extracurriculare, atât de diversificate și de bogate în potențial educativ, oferă o punte între cunoașterea teoretică și aplicarea practică a valorilor și tradițiilor locale. În acest context, tradițiile și obiceiurile de Florii și de Paște, îmbibate în simboluri și semnificații adânc înrădăcinate în cultura românească, reprezintă o sursă inepuizabilă de inspirație și învățăminte pentru elevi.

I. Importanța activităților extrașcolare în implicarea comunității:

Așa cum spunea John Dewey, unul dintre cei mai importanți teoreticieni ai educației, "educația nu este pregătirea pentru viață, ci este viața în sine." Activitățile extracurriculare sunt calea prin care elevii devin actori activi în propria lor educație, descoperind și valorificând tradițiile și obiceiurile din jurul lor. Aceste activități sunt esențiale pentru:

1. *Dezvoltarea conștiinței sociale și culturale:* „Educația nu trebuie să fie doar despre cunoștințe, ci și despre înțelegerea și aprecierea lumii înconjurătoare." (Jacques Delors) Prin intermediul activităților extracurriculare, elevii învață să aprecieze și să respecte valorile culturale și tradițiile comunității lor.

2. *Încurajarea colaborării și solidarității:* „Împreună putem face lucruri minunate." (Maica Tereza) Participarea la activități extrașcolare îi învață pe elevi să lucreze împreună pentru un scop comun și să își dezvolte abilitățile de comunicare și colaborare.

II. Activități extracurriculare ce valorifică tradițiile și obiceiurile de Florii și de Paște:

1. *Ateliere de lucru manual:* „O mână pricepută poate întinde podul între trecut și viitor." (Richard L. Evans) Elevii pot participa la ateliere în care să învețe să confecționeze produse tradiționale de Florii și de Paște, precum ouă vopsite sau ornamente din flori și ramuri.

2. *Spectacole și reprezentații culturale:* „Dansul este limbajul ascuns al sufletului." (Martha Graham) Organizarea de spectacole și evenimente culturale, în care elevii să prezinte dansuri tradiționale, cântece și scenete inspirate din obiceiurile și tradițiile de Florii și de Paște, poate fi o modalitate excelentă de a împărtăși aceste valori și tradiții cu întreaga comunitate.

3. *Colaborare cu comunitatea locală:* „Împreună suntem mai puternici." (John Paul Warren) Școlile pot colabora cu instituțiile locale, biserici sau asociații culturale pentru a organiza evenimente comunitare, cum ar fi târguri de produse tradiționale sau parade ale costumelor populare.

III. Beneficiile implicării școlii în viața comunității prin activități extracurriculare:

1. *Creșterea implicării și apartenenței comunitare a elevilor:* „În mijlocul dificultăților se află oportunități.” (Albert Einstein) Participarea la activități extracurriculare îi ajută pe elevi să se simtă parte a comunității și să își dezvolte responsabilitatea față de conservarea tradițiilor și obiceiurilor locale.

2. *Promovarea valorilor culturale și identității naționale:* „Cine nu își cunoaște trecutul nu își poate înțelege prezentul și nu își poate construi viitorul.” (Kofi Annan) Activitățile extracurriculare ce valorifică tradițiile și obiceiurile de Florii și de Paște contribuie la transmiterea și promovarea valorilor culturale și a identității naționale în rândul noilor generații.

Concluzie:

Implicarea activă a școlii în viața comunității prin activități extracurriculare ce valorifică tradițiile și obiceiurile de Florii și de Paște este esențială pentru cultivarea unui spirit de apartenență și identitate culturală în rândul elevilor. Aceste activități nu numai că îi încurajează pe tineri să se conecteze cu moștenirea culturală a țării lor, dar îi pregătesc și să devină cetățeni responsabili și implicați în viața comunității lor.

Referințe bibliografice:

1. Dewey, John, *Experience and Education*, New York: Collier Books, 1938.
2. Delors, Jacques, *Learning: The Treasure Within*, UNESCO Publishing, 1996.
3. Evans, Richard L. , *A Thought for Each Day*, Salt Lake City: Publishers Press, 1977.
4. Graham, Martha, *Blood Memory: An Autobiography*, New York: Doubleday, 1991.
5. Warren, John Paul, *Strategic Management Dynamics*, Wiley, 2008.

Tradițiile de Paște în Comuna Ciumani

Autor: Csata Ildikó – Școala Gimnazială "Köllő Miklós"

*"Paștele, este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinilor, prin Învierea lui Iisus Hristos. Indiferent de zona, obiceiurile de Paște sunt multiple și sunt respectate an de an de către persoanele care petrec aceasta sărbătoare acolo. De-a lungul timpului, vopsirea ouălor, drobul și mielul au devenit reprezentative pentru masa de Paște a fiecărui roman. Însă, în funcție de zonele țării, sărbătoarea Paștelui are obiceiuri și tradiții specifice, aceasta fiind o sărbătoare de foarte respectată de către romani. În zona Transilvaniei, datorită existenței mai multor influențe orientale și occidentale, de Paști au fost adoptate anumite obiceiuri specifice atât de la sași, cât și de la maghiari."*¹

În satul nostru micuț, maghiar, Comuna Ciumani, din județul Harghita, la poalele Muntelui Amza, majoritatea locatarilor este romano-catolică. Astfel sărbătorim noi învierea, sărbătoarea de Paște care păstrează cu fidelitate tradițiile strămoșilor noștri. Șase săptămâni înainte de sărbătoare începe postul, care debutează cu Marția Grasă. În acea zi de marți se mai pot organiza și festivități (de obicei organizăm balul de carnaval), apoi urmează "miercurea de cenușă", preotul binecuvântează credincioșii cu cenușă la slujba de la biserică și începe așteptarea, așteptarea Învierii. În timpul postului, vineri nu mâncăm carne.

Vinerea Mare - vineri dinaintea Paștelui - urmăm tradițiile religioase și populare și parcurgem, însoțiți de preot, drumul Crucii lui Iisus, prin sat, însoțiți de rugăciuni și lumânări. Sâmbătă Mare, în cadrul slujbei de seară, are loc celebrarea Învierii.

În duminica Paștelui, în cadrul slujbei de dimineață, se sfințește coșul de Paște, care conține: șuncă, cârnați, pâine, cozonac, ouă, diverse preparate din carne, apă, țuică, iar fiecare poate adăuga orice dorește, care va ajunge pe masa de Paște. În această zi, locuitorii satului merg cu căruțele la hotar, unde preotul sfințește câmpurile pentru o recoltă bogată, "Slujba mare" are loc la hotar de la ora 11. Aceasta se numește "înconjurul hotarului". Mulți preșcolari participă și ei la această tradiție împreună cu părinții lor.

În a doua zi de Paște avem tradiția "Stropitul" în satul nostru. Băieții merg la rude, colegi de grupă, educatoare, unde recită versuri și apoi se stropește cu apă pe fete și pe femei. Ca recompensă, primesc ouă roșii, bani, dulciuri și prăjituri. Aceasta durează în general până la prânz, apoi tinerii mai mari merg în grupuri la fete. Pot merge la oricare fată, care li se pare simpatic unuia dintre băieți. De obicei, se stropește cu apă, conform tradițiilor, folosind găleata.

Păstrarea acestor tradiții începe încă din grădiniță. În grupa mea, "săptămâna mare" (săptămâna înainte de Paște) este dedicată păstrării tradițiilor. De obicei, se desfășoară sub forma unui proiect de o săptămână.

Titlul proiectului: "Păstrarea tradițiilor în perioada sărbătorilor de Paște"

¹ Obiceiuri si traditii de Paste in Transilvania/M.Z.-pag.1

Durata prevăzută: O săptămână

Tema proiectului: Primăvara, renașterea, sărbătoarea Învierii: Paștele

Justificarea alegerii temei: Copiii să dobândească cunoștințe despre obiceiurile religioase, tradițiile populare. Să simtă atmosfera sărbătorii.

Harta proiectului:

Ce sărbătorim? Cine a fost Iisus? Ce tradiții pascale cunoaștem? (vopsitul ouălor, sfințirea hranei, etc.) Simbolurile Paștelui: Ce simbolizează crucea? Ce simbolizează iezurel, iepuraș, pui, (ne protejează de spiritele rele) miel. Ce simbolizează oul roșu? (ne apără de spiritele rele) Când a înviat Iisus? Cum ne pregătim pentru sărbătoare?

Scrisoare către părinți: Dragi părinți, bunici!

Tema noastră săptămânală este despre primăvară, renaștere, despre Paște. Vă rog să discutați cu copiii dvs. despre venirea primăverii, despre ce sărbătorim de Paște, cum ne pregătim noi, adulții, pentru Paște (de ce postim și cum), ce feluri de mâncare festive obișnuim să pregătim. Marți, fiecare copil să aducă cu el un ou fiert și orice material auxiliar legat de Paște, de vopsitul ouălor. Cu stimă, educatoarea!

Subiect interdisciplinar în planul de învățământ: Când, cum și de ce se întâmplă?

Obiectivele proiectului:

- Copiii să fie capabili să înțeleagă și să folosească structuri de fraze adecvate diferitelor situații de comunicare (cereri, întrebări).
- Copiii să fie capabili să enumere cele mai importante elemente ale sărbătorii de Paști.
- Să observe și să exprime schimbările din natură, fenomenele de primăvară.
- Să fie capabili să stabilească cantități prin numărare (de la 1 la 9), să învețe conștient locul numerelor - copiii din grupa mare fiind grupă combinată.
- Să fie capabili să simtă și să înțeleagă mesajul muzicii, să încerce să-l pună în mișcare: Vivaldi: Primăvara.
- Să învețe cântecul nou: Vine Paștele.
- Să fie capabili - sau să încerce - să-și exprime imaginația.

Rezultate înregistrate:

- Fiecare copil a reușit să-și pregătească oul de Paște cu tehnica prezentată.
- Lecții învățate: Munca copiilor este apreciată, la nevoie ajută unul pe altul. Tradițiile populare sunt reamintite, discutate de către copii. Oul este pregătit de către copii și tehnica este învățată, demonstrată.
- Grâul fiecărui copil a început să crească și acest grâu semnifică noutatea, reînvierea sufletului, Paștelui.
- Fiecare copil și-a adus un ou gol care a fost vopsit de către ei cu acuarelă și așezată în grâu.

Bibliografie:

Obiceiuri de Paște în Transilvania - Maria Zdrenghea

PREGĂTIRI DE PAȘTI LA ȘCOALĂ

Prof.înv.primar Csiki Ildikó-Mária

Liceul Teoretic „Kemény János”, Toplița

Majoritatea sărbătorilor, atât pentru noi, adulții, dar mai ales pentru copiii noștri, ne permit să ne bucurăm și să petrecem timp împreună cu familia și prietenii dragi. Paștele este sărbătoarea primăverii, cea mai mare sărbătoare creștină a anului, de care se leagă nenumărate tradiții și obiceiuri populare. În întreaga lume oamenii creștini sărbătoresc acest miracol al Învierii prin tradiții și obiceiuri specifice fiecărui popor. În România, Învierea lui Iisus Hristos este sărbătorită pe tot teritoriul țării de creștini ortodocși, romano-catolici, greco-catolici și reformați. Astfel, întâlnim o varietate mare de tradiții, obiceiuri și simboluri legate de această sărbătoare, care sunt respectate și transmise din generație în generație. Acestea sunt specifice anumitor zone geografice ale țării. Data sărbătorii depinde de două fenomene naturale, unul cu dată fixă-echinocțiul de primăvară, iar altul cu dată schimbătoare-luna plină. Aceasta din urmă face ca data Paștelui să se schimbe de la un an la altul, dar diferă și de la un cult la altul în funcție de calendarul adoptat de fiecare Biserică.

În Toplița trăiesc comunități de etnie română, maghiară și romă, care sărbătoresc Paștele. Majoritatea sunt creștini ortodocși catolici și reformați, care de-a lungul secolelor și-au transmis reciproc tradiții și obiceiuri de Paște, sărbătorind împreună, cei mai mulți de două ori pe an, dat fiind diferența de timp între Paștele catolic și cel ortodox. Postul Paștelui, pregătirile locuințelor și a gospodăriilor prin curățenia de primăvară și ornarea cu simbolurile specifice, pregătirea de mâncăruri specifice sărbătorii, vopsirea ouălor, mersul la biserică, tradițiile din noaptea de Înviere, aprinderea lumânării pascale, sfințirea mâncărilor care vor fi consumate de Paști, stropitul fetelor sunt câteva tradiții respectate de toți credincioșii din ambele religii.

Tendința epocii contemporane este de a se rupe de aceste obiceiuri și tradiții, de valorile pe care acestea le susțin, de aceea noi, dascălii, avem deosebita menire de a-i face pe copii să cunoască, să înțeleagă și să prețuiască aceste tradiții și obiceiuri populare pentru ca ele să dăinuie. Pentru foarte mulți copilași Paștele înseamnă iepurașul care aduce cadouri și ouăle roșii de pe masă. Noi, adulții, părinți și dascăli, avem datoria de a le arăta copiilor noștri care este adevăratul spirit al acestei sărbători. Pentru „a simți” sărbătoarea în fiecare an încercăm să creăm cadrul atmosferic necesar acestui moment miraculos din an și la grădiniță și la școală, realizând multe activități atractive și implicându-i pe copii în tot ce înseamnă această sărbătoare.

Poveștile, legendele, poeziile și cântecele sunt modalități excelente de a le explica semnificația Învierii dar și principalele simboluri legate de această sărbătoare. Iepurașul de Paști este un simbol de care sunt fascinați cei mai mici, el își are originea în antichitate, este unul din cele mai vechi simboluri ale primăverii, al renașterii. Asocierea lui cu Paștele provine din faptul că această sărbătoare este sărbătorită primăvara. Odată cu înaintarea în vârstă, devenind mici școlari vor înțelege semnificația ouălor vopsite, care simbolizează sângele lui Iisus, mielul, care îl simbolizează însuși pe Iisus Hristos care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit ca un miel nevinovat, lumina ce simbolizează binele care învinge răul. Biblia pentru copii este foarte des folosită, se citesc și se discută pasaje cu întâmplările cele mai importante. Poeziile învățate în această perioadă îi duce la un obicei foarte vechi în Transilvania și foarte îndrăgit de ei, ”stropitul fetelor”. În a doua zi de Paști, băieții se strâng cu mic cu mare și pleacă la stropit fetele. În trecut fetele erau udate cu apă, astăzi ele sunt stropite cu parfum. Dar la început băieții trebuie să spună o poezie, după care stropesc fetele din gospodărie cu parfum și vor fi răsplățiți cu ouă vopsite, prăjituri și dulciuri. Este o tradiție foarte veche, o ocazie de întâlnire cu membrii familiei și cu prietenii. Intrați în atmosfera sărbătorii, încep

activitățile de desen și lucru manual, unde copiii realizează diferite desene, ornamente, coșulețe și își decorează sala de clasă. Realizează diferite felicitări de Paști pentru a le ura celor dragi o sărbătoare binecuvântată. Punctul culminant al acestor activități practice este vopsitul ouălor. De-a lungul carierei mele nu-mi amintesc să fi trecut un an în care să nu vopsim ouă cu cei mici. Am încercat toate tehnicile, cu vopsea, cu coji de ceapă, spanac și sfeclă roșie, cu ciorapi și frunze adunate de prin curtea școlii, cu hârtie creponată, cu ceară de albine și condei. Ouăle, după ce sunt vopsite le ungem cu o bucată de șervețel îmbibat în ulei sau cu o bucată de slănină.

O altă activitate foarte îndrăgită de copii este ”Vânătoarea de ouă”. Se ascund ouă de ciocolată prin sala de clasă, elevii trebuie să caute și să adune cât mai multe ouă. Se pot aduna ouă individual sau pe grupe. Dacă vremea ne permite putem organiza această activitate în curtea școlii. ”Cursa cu oul în lingură” este un joc hazliu, care presupune îndemânare din partea copiilor. Se marchează o linie de start și o linie de sosire. Fiecare participant se așează la linia de start cu oul de ciocolată în lingură. Câștigă cel care trece primul linia de sosire fără să piardă oul. La elevii mai mari se pot pune și obstacole.

După trecerea sărbătorii, la reîntoarcerea în sălile de clasă copiii revin entuziasmați povestind despre experiențele și trăirile lor din noaptea Învierii, despre cum au mers în dimineața Paștelui cu bucatele în coș la biserică pentru a fi sfințite și binecuvântate, cum au ciocnit ouăle, cât de multe ouă au adunat” la stropit” sau mergând din casă în casă și vestind „Hristos a înviat!”.

În concluzie, prin varietatea acestor activități copiii pot să cunoască, să înțeleagă și să prețuiască această sărbătoare a speranței, a bucuriei și a iubirii.

Sfintele Sărbători de Paști să vă aducă liniște în suflet, lumină în inimă și puterea de a regăsi bucuria în lucrurile mărunte care ne înconjoară!

Proiect de lecție

Unitatea de învățământ : CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „RUDOLF STEINER” HUNEDOARA
– LOCAȚIA LUPENI

Data : 03.03.2022

Clasa : a VII-a

Profesor educație specială : Dabija Claudia Elena

Aria curriculară : Matematică și științe ale naturii

Disciplina: Biologie

Unitatea de învățare : Plante medicinale

Subiectul lecției : Mușetelul

Tipul lecției : Consolidare de cunoștințe

Scopul lecției: Consolidarea recunoașterii plantelor medicinale

Durata : 45 min

Competența generală:

Manifestarea unui stil de viață sănătos într-un mediu natural propice vieții

Competențe specifice:

Conceperea unor măsuri de menținere și promovare a unui stil de viață sănătos

Interpretarea relațiilor dintre propriul comportament și starea de sănătate

Obiective operaționale :

- O1 - să răspundă în manieră proprie la întrebările adresate, cu sau fără ajutor ;
- O2 - să recunoască, cu sau fără sprijin, informațiile transmise din imaginile prezentate;
- O3 - să exprime în manieră proprie, cu sau fără sprijin, informațiile transmise anterior;
- O4 - să manifeste interes pentru activitate.

Strategii didactice :

- **Metode și procedee** : conversația, observația, explicația, ,exercițiul.
- **Mijloace didactice** : lumânare și material textil în culoarea zilei, coș cu castane, planșe, plante, preparate din plante, imagini reprezentative, desen tablă.
- **Forme de organizare** : frontală, individuală.
- **Forma de evaluare:** observare sistematică , formativă continuă prin aprecieri verbale.

Durata: 45 min

Locul desfășurării: sala de clasă

BIBLIOGRAFIE :

1. CURRICULUM pentru școlarizarea elevilor/tinerilor cu dizabilități intelectuale ușoare și moderate prin ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ DE PEDAGOGIE CURATIVĂ
2. Grădina cu ierburi miraculoase, ceaiuri și alte remedii

Etapetele lecției	Ob. op.	Desfășurarea activității/Activitatea elevilor	Strategia didactică			
			Metode și proedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	Forme de evaluare
1. Moment organizatoric		Pregătirea materialelor și asigurarea un climat psiho-afectiv optim necesar desfășurării lecției. Partea ritmică (anexa 1) Stabilirea datei : ziua, luna, anul.	Conversația	Lumânare Material textil Coș cu castane Planșe	Frontal	
2. Captarea atenției		Se realizează cu ajutorul desenului de pe tablă.	Conversația Obsevația	Desen tablă	Frontal	
3. Anunțarea temei și a obiectivelor pe scurt	O1	Ne vom reaminti, cu ajutorul desenului de pe tablă și al imaginilor reprezentative care a fost tema din ziua precedentă ”Mușețelul” și beneficiile lui. Vom vorbi despre mesajul transmis în această lecție.	Conversația Explicația	Desen tablă	Frontal	Observarea sistematică
4. Consolidarea cunoștințelor	O2	Se va prezenta elevilor lecția , care va fi însoțită de planșe cu imagini reprezentative: Ne vom aduce aminte cu ajutorul imaginilor reprezentative ”Ce este mușețelul?” ” Planta are efecte benefice pentru organism cunoscute încă din Antichitate. A apărut prima data în Egiptul Antic, dar grecii au fost cei care au consacrat mușețelul	Conversația	Desen tablă	Frontal Individual	Observarea curentă a comportamentului elevilor

	O3	ca planta cu foarte multe beneficii. Mușețelul crește sălbatic pe întreg cuprinsul țării. Îl recunoaștem după mirosul specific și mijlocul bombat, care deosebesc florile de mușețel de alte specii înrudite dar fără proprietăți terapeutice. Mușețelul este utilizat în mai multe feluri: infuzii și ceaiuri, uleiuri esențiale, creme, unguente. Conține vitamin A , calciu, magneziu. Ajută la un somn mai bun, calmează durerile de burtă, reduce nivelul de zahăr din sânge, ajută la sănătatea inimii, calmează afecțiunile pielii.”	Explicația	Planșe cu imagini reprezentative Plante Preparate din plante	Frontal Individual	
	O1	După prezentarea informațiilor, voi formula întrebări elevilor pentru ca aceștia să poată identifica caracteristici și beneficii ale plantei. Ce parte folosim? Cum îl recunoaștem? Unde îl găsim? La ce îl folosim?	Conversația			
5. Fixarea cunoștințelor	O1	Se adresează întrebări: Cum arată mușețelul? Ce putem face din această plantă? La ce ne ajută mușețelul? Unde îl găsim ?	Conversația Exercițiul	Desen tablă	Individual	Observarea curentă a comportamentului elevilor

6. Încheierea lecției	O4	Se fac aprecieri asupra modului de desfășurare a activității	Conversația		Frontal	Evaluarea modului de participare la activitate
--------------------------	----	---	-------------	--	---------	---

Anexa 1:

Partea ritmică

1. Poezie

Când soarele răsare
Se risipește ceața
Ne prindem de mâini
Si spunem: Bună dimineța!

2. Cântecul de salut

Când soarele a răsărit
Hai bună dimineța
Și împreună ne-am găsit
Hai bună dimineța.

Cu toții să ne salutăm
Hai bună dimineța
Și o zi senină să ne urăm
Hai bună dimineța.

Bună dumineța tuturor!

3. Pregătire pentru zicere

Mâna dreapta, mâna stângă
Se bucură că sunt împreună!

4. Zicerea pentru clase mari

Eu privesc în lumea
În care soarele luminează
În care stelele scânteiază
În care pietrele zac.

Plantele cresc trăind
Animalele trăiesc simțind
În care omul însuflețit
Dă spiritului sălaş.

Eu privesc în sufletul
Care trăiește înăuntrul meu.

Spiritul lui Dumnezeu se țese
În lumina soarelui și a sufletului
În spațiul lumilor înafară
În adâncurile sufletului înăuntru.

Către tine, o Dumnezeuul meu
Vreau să mă îndrept și eu
Cerând ca pueterea și binecuvântarea
Pentru învățare și muncă
Să crească în al meu interior.

5. Ritm

Plouă!
Plouă ușor să auzim,
Cu vârful de degete banca lovim.
Plouă mai tare,
Ploaia tot vine
Lovim cu degetele bine, bine.
Cad pietricele pe trotuare,

Să ciocnim și noi mai tare
Tună!
Tună departe, tună acum
Batem cu pumni
Bum, Bum, Bum.
Vreme frumoasă s-a făcut
Un curcubeu a apărut,
Noi brațele ușor rotim
Și norii îi gonim.

Pică ploaia pe burlane
Pic, pic, pic.
Cad castane dolofane
Poc, poc, poc.
Cârâie în pom o cioară
Câr, câr, câr.
Vai ce frig este afara
Bâr, bâr, bâr.

6. Poezie

Noiembrie

E noiembrie!

Înseamnă că încă mai putem vorbi de toamnă

Și putem, firește, spune

Că în păduri s-au copt alune.

În grădini de toate cele:

Ardei, morcov, pătlăgele.

În livezi pe întrecute

Mere, pere, prune multe,

Ne mândrim deci încă o dată

Că ne e toamna bogată.

7. Cântec

Mi-e dragă toamna

Toamna, zâna din povești,
Vine și ne spune
Despre tot ce ne-a adus:
Fruce și legume.

Refren

Mi-e draga toamna
Si chiar de va pleca
Mi-a lasat multe
Si-am sa ma joc cu ea.
La, la, la...

2. Și mai are toamna mea
Păsări călătoare
Ce se văd plutind ușor
Până-n departare.

Refren

Mi-e dragă toamna
Și chiar de va pleca
Mi-a lăsat multe
Și-am să mă joc cu ea.
La, la, la...

3. Pleacă toamna mea cântând,
Pleacă după soare,
Dar s-o pastrez în gând,
Mi-a lăsat o floare.

8. Cântec de final

A ruginit frunza din vii
Și randunele-au plecat,
Pustii sunt lanuri și câmpii
Pustii sunt horele din sat.

Refren:

La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la
<https://Versuri.ro/w/o2q1>
La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

EDUCATOARE DALOS ANAMARIA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT VETIS

JUDEȚUL SATU MARE

Cea mai mare sărbătoare a creștinătății este sărbătoarea învierii Domnului, Paștele, care este sărbătorit la noi la români din timpuri îndelungate, tradițiile și obiceiurile sunt numeroase specific fiecărei zone.

Putem ajuta copiii să pătrundă în spiritul sărbătorii pascale explicându-le câteva tradiții și învățându-i să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi trup și suflet acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradiția acestei sărbători, copiii pot înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după lumină sau a hăinuțelor noi pe care le poartă în Duminica Paștelui, lucruri pe care, cu ajutorul unor informații și explicații pe înțelesul lor, le acceptă și le tratează ca atare. Săptămâna Mare este cea care precede sărbătoarea Învierii Domnului, adică Paștele. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Iisus Hristos a fost răstignit pe Cruce. Există multe datini care se respectă în această perioadă, pe care micuților li se pot face cunoscute.

Le putem explica celor mici că în această săptămână se face curățenie generală și se gătesc toate bunătățile de Paște, lucruri la care îi putem invita să participe și cu siguranță le vor găsi distractive.

În Joia Mare din Săptămâna Patimilor se vopsesc **ouăle roșii**. Ouăle roșii se ciocnesc în Duminica Paștelui, marcând bucuria Învierii Domnului, cu o strigare rostită de către cel care ciocnește, „Hristos a înviat!.. iar cel cu care ciocnește, răspunde: „Adevărat a Înviat!”. Tradiția spune că persoana care ciocnește prima oul este întotdeauna cea mai în vârstă.

În tradiția populară românească, ouăle de Sfintele Paști sunt considerate un simbol al regenerării și al purificării.

Ouăle încondeiate simbolizează sosirea primăverii și renașterea naturii.

Încondeierea ouălor este practică exclusiv de femei, cu o săptămână înainte de Paște, de obicei în „joia verde” și „vinerea seacă” în credința că acestea nu se strică.

Această tradiție o practicăm și la grădiniță prezentând copiilor diferite tehnici utilizate pentru vopsirea sau încondeierea ouălor.

Un alt simbol pascal este **mielul** - reprezintă triumful înnoirii, Victoria ciclică a vieții asupra morții. El îl simbolizează pe cel care trebuie sacrificat pentru propria mântuire. Mielul îl desemnează pe membrul turmei lui Dumnezeu. Și acest simbol pascal este prezentat copiilor prezentând acestora cu ajutorul imaginilor, povestirilor, desigur pe înțelesul lor, pentru a înțelege semnificația lui.

Crucea- este simbolul crucificării, al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, dar este utilizată ca simbol al credinței .

Pasca. Acest preparat dulce obținut din aluat, brânză și stafide este printre felurile preferate ale celor mici. Crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an. Pasca reprezintă trupul lui Hristos, iar consumarea acesteia în prima zi de Paște are rolul de a alunga bolile din trupul omenesc și de a păzi sufletul de neazuri. Forma tradițională în care se coace compoziția acesteia este rotundă sau dreptunghiulară și decorată cu simbolul crucii. Conform unei vechi credințe, cojile ouălor cu care s-a preparat Pasca trebuie aruncate într-o apă curgătoare care să le ducă spre alte locuri, altor oameni, vestindu-le sosirea acestor sărbători.

Pasca este primul aliment care trebuie consumat în ziua de Paște.

Iepurașul- simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne de Eastre. Simbolul pământesc al zeiței Eastre este iepurele. Iepurașul aducător de ouă roșii provine de pe meleaguri germane și simbolizează fertilitatea.

Obiceiul udării sau stropirii fetelor în a doua zi de Paște , practică încă în zona noastră, are legătură cu venirea primăverii. Fetele care sunt udate, cu apă inițial, apoi cu parfum, vor rămâne proaspete, frumoase, vor avea bunăstare.

Hăinuțele noi cumpărate pentru Paște reprezintă respectul pentru această sărbătoare, pentru nou, iar tradiția spune că la fel cum primăvara natura revine la viață, așa și noi trebuie să ne îmbrăcăm cu haine noi de Paște.

Iată câteva jocuri derulate în grădiniță:

“Ghicește câte ouă sunt în borcan!”

Este un joc foarte interesant mai ales dacă afară plouă sau nu este suficient de cald pentru a petrece timpul în aer liber.

Necesar: Un borcan mare din plastic sau sticlă transparentă, ouă de ciocolată, un plic, o hârtie, un pix.

Cum se joacă: Umple borcanul cu ouă de ciocolată și notează pe o foaie de hârtie numărul lor. Pune foaia într-un plic pe care îl lipești. Apoi, fiecare participant spune câte ouă de ciocolată crede că sunt în borcan. Pe o hârtie, notează răspunsul fiecăruia. Poți să pui pe fiecare să scrie pe o bucată de hârtie răspunsul pentru a evita să se inspire unii de la alții. Cine face cea mai corectă estimare câștigă borcanul.

“Cursă cu oul în lingură”

O petrecere de Paște nu poate fi completă fără o cursă de alergat cu oul în lingură.

Necesar: un ou fiert tare pentru fiecare participant, o lingură pentru fiecare

Cum se joacă: Marchează linia de start și linia de final. Fiecare participant se așază la linia de start cu oul în lingură. Câștigă cine trece primul de final fără să piardă oul. Pentru mai multă distracție, poți pune și obstacole de-a lungul traseului.

“Prinde-l pe iepuraș de coadă!”

Este unul dintre acele jocuri de Paște la care poate participa întreaga familie.

Necesar: O imagine mare cu un iepuraș de Paște, rotocoale de bumbac, bucățele de bandă adezivă, o eșarfă

Cum se joacă: Leagă la ochi unul dintre copii. Rotește-l de două sau de trei ori, apoi îndreaptă-l cu fața spre fotografia iepurașului. Apoi, trebuie să încerce să lipească bucata de

bumbac pe coada iepurașului. Acolo unde a lipit, scrie-i numele. Câștigă cel care lipsește coada cel mai exact.

“Cui nu îi place să pornească în aventura în casa și împrejurul acesteia în căutarea de coșulețe sau cuiburi pline cu ciocolata”. Cuiburile de Paste sunt ascunse de copii de către părinți iar aceștia trebuie să își pună tot talentul în joc pentru a le găsi. Cuiburile sunt de fapt coșulețe decorate sau cutiuțe care sunt umplute cu iepurași de ciocolata, ouă, bomboane și jucării și se spune că au fost ascunse de însuși iepurașul de Paste.

“Povestea iepurașului de Paște”- lectura educatoarei;

“Coșulcu ouă de Paște”, “Felicitări de Paste” -lipire;

“Colorăm ouă de Paște”; sau “Decorarea ouălor Paște”;

“Biserica”, “Crucea” – construcții;

“Micii cofetari pregătesc cozonac”- joc de rol

“Caută jumătatea oului “sau „Ajută iepurașul să așeze ouăle în coș”

Acestea sunt doar câteva activități desfășurate în grădiniță, jocurile și activitățile sunt variate și adaptate în funcție de nivelul de vârstă al copiilor.

Preșcolarii trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

BIBLIOGRAFIE:

Simion Florea Marian, Sărbătorile la români, vol.II, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.

Ghinoiu I., “Sărbători și obiceiuri românești”, Editura Elion, București, 2003

ÎN ZIUA DE FLORII

Autor: Dărăban Sabina Alexandra
Scoala Gimnazială „Octavian Goga”

În lungii ani de viață
pe care-i adunăm
în zilele pe care
mereu le numărăm
secunde-s prea puține
pe care le trăim,
pe care-n graba noastră
le umplem... prea puțin.

Uităm c-avem o viață
și așteptăm mereu
mai repede să treacă
tot ce ne pare greu
să treacă azi, de plouă
și mâine de e luni
să treacă ziua-n care
nu par a fi minuni.

Pe rând să treacă toate
să vină ziua-n care
în inima ce bate
să simți că-i sărbătoare.

Dar oare nu-i și azi
o zi din astă viață
pe care s-o trăim
cu zâmbetul pe față?

Dacă e-o zi de luni
sau de afară plouă,
ori dacă nu avem tot ce ne pare nouă
că ar lipsi
pentru ca azi să fie
cea mai frumoasă zi,
o zi din veșnicie...

Să umplem și secunda
și zilele ce zboară
și anii lungi să-i umplem
iubind, visând, trăind...
O viață avem,
cea mai de preț comoară.

La mulți ani frumoși

celor care azi, de Florii, înfloriți în nume!

Să fiți mereu gingași ca floarea
mângâiată de razele soarelui
și puternici ca cea care nu se rupe
în bătaia vântului!

Să primiți în dar de Sus: sănătate și liniște sufletească, iar de la oameni iubire și prețuire.

Buchet de zâmbete să vă fie viața,
cu parfum de fericire!

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ, DE SOCIALIZARE ȘI DE ADAPTARE A COPILULUI DE 6-7 ANI LA MEDIUL ȘCOLAR

Prof.înv. primar: Della Sultana
Sc. Gimnazială NR. 11” DR. C-țin Angelescu”, Constanța

“ Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de astăzi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mai mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze.”(Maria Montessori-“Descoperirea copilului”).

Profesorul are rolul de a ajuta la dezvoltarea intelectuală a tinerilor, a adolescenților și totodată de a dezvoltă partea estetică și educativă a copilului. Fiecare elev percepe în felul său cunoștințele adunate în cadrul unei ore de curs. Profesorul contemporan se ocupă și de dezvoltarea morală și psihico-emoțională a copilului. Are rol instructiv, educativ și poate rezolva cu ușurință unele probleme din viața acestuia. Dascălul trebuie să știe să-și motiveze elevul păstrând o relație de colaborare bună și oferindu-le acestora un cadru propice dezvoltării lor, în cadrul procesului instructiv-educativ.

Nu este suficient ca scopul unei activități să fie clar, corect și riguros formulat pentru că ea să se desfășoare normal și eficient. Dacă lipsește stimularea și susținerea energetică din partea profesorului, activitatea nu va fi realizată și obiectivul va fi neatins. Așadar activitatea umană trebuie să facă apel la o serie de factori cu rol de stimulare și activare, de sensibilizare selectivă și imbold, care sunt încadrați în noțiunea de motivație.

O apropiere a profesorului spre elevi duce de obicei la o mai bună comunicare care este benefică în desfășurarea procesului de învățământ. Elevii întotdeauna vor aprecia profesorul care se apropie de ei, care știe să îi motiveze prin încurajări, care apreciază și răsplătește pe fiecare pentru munca sa și care mereu întreabă care sunt problemele cu care se confruntă ei, încercând să găsească o soluție pentru a elimina orice obstacol din calea lor.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat ,precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Oricât de importantă ar fi educația curriculară realizată în procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului său liber, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară.

Trebuința de fi mereu în mișcare este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. În cadrul acestor activități, elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață cum să învețe.

Scopul acestora este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activitățile socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușită școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un mediu informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează. Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos adaptarea copilului la activitatea școlară, pregătirea acestuia pentru viață.

Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi, de a găsi moduri de rezolvare a lor și posibilitatea de a gândi constructiv.

Elevii noștri au fost atrași de activitățile artistice, recreative, distractive, care i-au ajutat la dezvoltarea creativității, a gândirii critice și stimulează implicarea în actul decizional privind: respectarea drepturilor omului, conștientizarea urmării poluării, educația rutieră, educația pentru sănătate etc.

Activitățile extracurriculare sunt atractive, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

În activitatea "Dințișorul", propusă ca exemplu, am urmărit crearea unui cadru atractiv prin vizionarea unui desen animat despre igiena dinților, obținere a unui efect pozitiv pentru munca în grup, socializarea cu elevii altor clase pregătitoare. Activitatea a creat un teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă, sentimentul de siguranță și încredere tuturor participanților și, prin toate acestea o acomodare la mediul școlar.

Activitatea a avut un caracter atractiv, copiii au participat într-o atmosferă de voie bună și optimism, cu însuflețire și dăruire, ceea ce conduce la atragerea elevilor către școală. Am evitat critica, i-am încurajat, am realizat un feed-back pozitiv. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și dragostea din sufletul copiilor.

Bibliografie:

Cerneș, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în "Învățământ primar", nr. 1, Editura Discipol, București, 2000;

Cristea S., „Pedagogie generală. Managementul educației”, Editura Didactică și pedagogică, București, 1996;

Cucoș C., „Pedagogie” Editura Polirom, București, 2002;

Ionescu, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activități de instruire și autoinstruire, Editura Presă Universitară Clujana, Cluj-Napoca, 2001.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE SFINTELE PAȘTI

PROF. DERBAN FLORENTINA

G.P.P NR.54, ORADEA

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul familiei și a comunității.

În viața noastră de creștini nici un moment și nici o sărbătoare din an nu sunt atât de așteptate ca Noaptea Sfințelor Paști, Noaptea Învierii. Și este firesc acest lucru, căci în această noapte Îl cunoaștem pe Dumnezeu cel plin de iubire, Care nu Și-a cruțat Fiul pentru a ne putea rechema de la moarte la viață.

În miez de noapte, uniți în rugăciune, așteptând din toată inima glasul care să ne cheme pentru a lua Lumină Sfântă, să-L primim și să-L lasăm pe Cristos să intre și în sufletul nostru.

Să nu uităm că, pe Cruce și prin Învierea Lui, Hristos ne daruiește și nouă puterea de a ierta și ne cere să iertăm. Apoi ne dăruiește puterea de a iubi, căci să nu uităm de câte ori îi îndeamnă și pe Apostoli: „Să vă iubiți unii pe alții. Întru acesta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, de veți avea iubire unii pentru alții”.

Din mormânt a izvorât iertare pentru noi și moartea nu a putut cuprinde iubirea jertfelnică a lui Hristos. Deci să credem în iubirea și iertarea Lui și să ne rugăm să le primim. Să nu Îl uităm pe Domnul și să fim siguri că, în cel care ne este aproape și așteaptă de la noi un pahar cu apă, o bucată de pâine, o privire blândă, un gând bun, o rugăciune sau o mână întinsă, de fapt, Cristos este Cel Care primește toate astea.

Fiind una din cele mai importante sărbători creștine, Sărbătoarea de Paști este asociată cu o serie de simboluri tradiționale. Fiecare din aceste simboluri sunt legate de Răstignirea și Învierea Domnului Iisus Cristos. Sărbătoarea de Paști este cea care vestește și venirea primăverii și astfel principalele simboluri de Paști sunt legate și de fertilitate, puritate și pace.

De exemplu simbolurile de Paști, cum ar fi iepurașul și ouăle reprezintă pământul fertil.

Alte simboluri ale Paștelui, cum ar fi crucea și lumânările de Paști sunt simboluri pur religioase deoarece ele simbolizează Răstignirea și Învierea lui Iisus Cristos.

Mielul de Paște, fiind unul dintre ingredientele principale ale mesei tradiționale de Paști, este de asemenea considerat ca fiind un simbol al Sfintei Sărbători Pascale.

De asemenea, florile de crin alb care sunt folosite pentru a decora altarul bisericilor în ziua de Paști, reprezintă puritatea și pacea.

Deoarece Paștele coincide cu apariția sezonului de primăvară, sărbătorile sunt unele pline de culoare și viață. Ouăle aduse de legendarul iepuraș de Paști adaugă culoare și vibrație Sărbătorii Pascale. În noaptea înainte de Paști, copiii așteaptă un iepuraș cu blana pufoasă să le

aducă coșulețe cu ouă colorate, jucării, bomboane și alte cadouri care să le aducă multă bucurie.

Lumânarea din noaptea de Paști reprezintă lumina Învierii Domnului, a biruinței luminii lui Iisus asupra întunericului iadului, a binelui asupra răului și a vieții asupra morții. Creștinii îl asociază pe Iisus cu lumina de la lumânări, acestea reprezentând „lumina Veșnică” sau „lumina Învierii”, cea care arată creștinilor drumul de la moarte la viață.

În noaptea Invierii, există credința că toți cei care iau parte la Înviere trebuie să aibă o lumânare aprinsă în mână, iar după slujba de Înviere fiecare se întoarce cu lumânarea aprinsă acasă, aduce lumina Învierii în casă. După ce pășesc peste prag, se închină, iar apoi sting lumânarea în grindă, afumând-o pe aceasta înainte, în semnul crucii. Apoi, lumânarea se păstrează tot anul la îndemână și se spune că e bine să o aprinzi la întâmplări și situații grele.

Crucea, icoana creștinismului, este un simbol al tuturor sărbătorilor creștine, inclusiv al Paștelui. Acesta este simbolul vieții asupra morții. Crucifixul este o cruce care are pe ea imaginea trupului răstignit al lui Iisus și care simbolizează sacrificiul pe care Iisus l-a făcut pentru omenitate. O cruce simplă, fără figura lui Cristos răstignit pe ea, este simbolul iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, simbolul jertfei lui Iisus Cristos pentru salvarea omenirii.

Mielul în tradiția creștină este cel care îl simbolizează însuși pe Iisus Cristos care s-a jertfit pentru păcatele lumii și care a murit pe cruce precum un miel nevinovat.

În Sfintele Paști, nelipsită de pe masa fiecărei familii este renumita pască. Aceasta are formă rotundă pentru a simboliza scutecele lui Iisus, pe mijloc are o cruce din aluat, care amintește de crucificarea lui Iisus, iar pe margini este împodobită cu împletituri tot din aluat făcute. Este o delicată de Paști, de altfel foarte bună la gust, făcută din aluat, brânză de vaci, stafide și zahăr vanilat.

Toată lumea știe că mielul este asociat Sărbătorii de Paști și că face parte din tradițiile culinare ale acestei sărbători.

În tradiția creștină, Îl simbolizează chiar pe Iisus Cristos, care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce precum un miel nevinovat.

Ouale roșii și încondeiate semnifică, victoria binelui asupra răului și au fost recunoscute ca un simbol al vieții și al fertilității.

Tradiționalele ouă vopsite în culoare roșie simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Conform legendei se spune că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a pus coșul cu oua lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura de la rănilor lui Iisus. Domnul atunci a grăit și celor de față: „De acum înainte să face-ți și voi ouă roșii și încondeiate întru aducerea aminte de răstignirea Mea...”

De Paști există tradiția de a sparge ouăle prin ciocnire și să rostești „Cristos a Înviat! Adevărat a înviat!”. Se spune că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Oul are 3 părți: vârful, care reprezintă capul, partea opusă, care se numește dosul și partea laterală,

numită și coastele. Se spune că ouăle se ciocnesc după o anumită regulă și anume, în primă zi de Paște este bine să ciocnești numai cap cu cap, a doua zi se poate ciocni cap cu dos și de-abia în zilele următoare se poate ciocni dos cu dos. O alta regulă este aceea ca cel care ciocnește și spune ” Cristos a Înviat!” trebuie sa fie cel mai vârstnic dacă ciocnesc doi bărbați, iar dacă ciocnește un bărbat și o femeie, atunci primul care va ciocni v-a fi bărbatul.

În duminica Floriilor se sfințesc la Biserică ramurile de salcii, „mâțișorii”, care încep a mugurii. Această ramură este dusă acasă și asezată la icoane pentru spor în gospodărie, dar și pentru fete pentru spor în dragoste. De asemenea ele se folosesc și în caz de boală, punându-se sub perna celui suferind sau pentru îmbunătățirea vederii.

Copiii, indiferent din ce religie fac parte este bine să cunoască tradițiile și obiceiurile țării în care trăiesc.

Vă doresc să întâmpinați Învierea Paștelui cu multă bucurie, în biserică, la slujba Învierii, privind lumina și nelăsând-o să se stingă în sufletele voastre și cântând „Cristos a înviat din morți! Cu moartea pe moarte călcând, și celor din morminte Viața dăruindu-le!”

BIBLIOGRAFIE

- Simion Florea Marian, Sărbătorile la români, vol.II, Editura Fundației Române, Bucuresti,1994.
- Maria și Nicolae Zahacinschi, Ouale de Paști la români, Editura Sport-Turism, București,1992
- M. Pop, Obiceiuri tradiționale românești, București,1976

IISUS – LUMINA LUMII

Profesor înv. primar DINU TITIANA SABINA
Școala Gimnazială Giarmata, Timiș

”Pentru că îmi amintesc că este dimineața de Paște,
Și viața, dragostea și pacea sunt toate nou-născute,
Și bucuria a triumfat asupra pierderii și durerii.”
— Alice Freeman Palmer, ”*On a Gloomy Easter*”

În fiecare an renaștem odată cu sosirea primăverii și cu trezirea la viață a întregii naturii, dar, în Noaptea cea Sfântă a Învierii Domnului nostru, Iisus Hristos trăirile noastre sunt atât de puternice și de curate ca și ale unui nou-născut.

Când primăvara se instaurează ca o regină a tinereții veșnice, întreaga natură se trezește din amorțeală. Șuvoaiele pârâului dansează printre pietrele strălucitoare. Foșnetul frunzelor se îngână cu trilarile minunate ale păsărelelor jucăușe. Animalele zburdă vesele prin iarba umedă și rece, iar florile multicolore ne încântă simțurile cu mireasa lor îmbietoare.

Însă, așa cum afirmă scriitorul Carl Knudsen ”Povestea Paștelui este povestea minunatei ferestre a surprizei divine a lui Dumnezeu.”, adică Învierea lui Isus este renașterea omenirii, înnoirea spiritului nostru, deschiderea noastră către divinitate.

Sărbătoarea Paștelui este cea mai importantă sărbătoare anuală creștină, deoarece comemorează Învierea lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în cea de a treia zi după răstignirea Sa pe cruce în Vinerea Mare.

Perioada Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului – care are două etape: Duminica Înfricoșatei Judecăți (de când nu se mai consumă carne) și Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (de când nu se mai consumă nici lactate), săptămâna dintre cele două duminici numindu-se Săptămâna Albă, alimentația bazându-se pe legume și lactate, fără carne, urmat de 40 de zile de post. Odată cu Sărbătoarea Paștilor începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se încheie cu Sărbătoarea Rusaliilor.

După cele 40 de zile de Post, în care oamenii se străduiesc să se abțină de la ”cele lumești”, să fie mai buni și iertători unii cu ceilalți, ”să-și curățească” atât sufletele cât și casele, curțile, grădinile, la Paște, în această Noapte a Învierii, fiecare dintre noi ar trebui să încerce să devină lumina care risipește întunericul altei persoane, pentru că bucuria a triumfat asupra durerii și a deznădejdiei, iar apartenența noastră la Iisus, Cel care s-a jertfit pe cruce pentru răscumpărarea noastră, exclude orice tristețe și neîncredere și ne curăță inimile și trupurile de toate răutățile și rătăcirile, transformându-ne în nou-născuți.

De aceea, dacă vom avea timp să-L ascultăm pe Hristos, lumina și călăuza noastră, vom scăpa de răutate lăsând loc în inima noastră doar pentru iubire, adevăr, credință și sinceritate, trăiri de care are nevoie orice om, dar în special micii oameni cărora noi ne dedicăm.

”Uniți glasurile voastre cu al clopotelor cor
Înnoți-vă viața la al vieții sfânt izvor!”
C. Z. Buzdugan – ”*Clopotele de Paști*”

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.crestinortodox.ro/poezie-ortodoxa/poezii-paste/>
<https://www.amazon.com/Renewed-Spirit-Carl-Knudsen/>
<https://bethtrissel-wordpress-com.translate.google/2011/04/23>

ÎNVIEREA DOMNULUI

Prof. Dobre Cristina, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității. Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, își are etimologia în cuvântul ebraic *pesah* (trecere). Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, în pământul făgăduinței, Canaan. Paștele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului, după al cărui model vor învia toți creștinii. Este o zi de înălțare și reînviere sufletească a fiecăruia, o zi a împăcării și iertării, a iubirii și dragostei creștine, o zi de biruință a luminii asupra întunericului. Paștele, Învierea Domnului, constituie motive de bucurie pentru toată lumea.

Indiferent de vârstă, fiecare ține post înainte de Paști pentru purificarea sufletului. Dar sărbătoarea Paștelui nu este una izolată. Ea antrenează un întreg ciclu de sărbători și evenimente, care individualizează, clar, în calendarul românilor, momentul pascal. Acesta cuprinde mai multe sărbători, de la intrarea în Postul Mare până la Pogorârea Duhului Sfânt (Rusaliile).

Duminica Floriilor sau „Duminica Stâlparilor” este ziua când credincioșii duc la biserică ramuri înflorite, în special de salcie. Ramurile se sfințesc și se împart tuturor credincioșilor. Salcia este de mare preț în această zi, fiecare credincios întorcându-se de la biserică cu ramuri de salcie, pe care le păstrează cu sfințenie lângă icoană, ca păzitoare de toate relele în timpul anului. Legenda spune că Maica Domnului, în drumul său spre a-l găsi pe Iisus, care era răstignit, a rugat o salcie să se facă punte pe apă pentru a trece. Pentru că i-a ascultat cererea, salcia a fost binecuvântată de Maica Domnului ca să nu se poată face cărbuni din ea și să fie dusă în fiecare an la biserică.

O altă credință specifică Duminicii Floriilor, spune că așa cum este vremea în ziua de Florii, așa va fi și în ziua de Paște. Săptămâna Mare, ultima săptămână a Postului Paștelui, numită și Săptămâna Patimilor, are menirea de a pregăti credincioșii pentru Înviere. Pentru a simți bucuria pascală trebuie să ne pregătim în această săptămână atât sufletul, cât și trupul.

Pentru Săptămâna Patimilor sunt caracteristice următoarele tradiții: păstrarea liniștii, a tristeții generale, respectarea strictă a postului, îngrijirea locuințelor, curățenia prin curți, împărtășirea la biserică; iertarea reciprocă între oameni. Săptămâna Mare găsește pe toată lumea ocupată, toți se pregătesc să întâmpine mareazi a Învierii Domnului. În această săptămână se face curățenie generală, se mătură curțile, se văruiesc pereții, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc toate hainele, așternuturile și covoarele.

Românii cinstesc în mod deosebit sfintele slujbe din Săptămâna Patimilor. Fiecare zi din Săptămâna Mare are semnificația sa. Luni se pomenește Iosif cel cu bun chip, care a fost vândut de frații săi pe 30 de arginți, ca și Mântuitorul. E pomenit și smochinul neroditor pe care Hristos l-a blestemat și s-a uscat. Marți se pomenește cele zece fecioare, cinci înțelepte și cinci nebune pentru că nu făcuseră fapte de credință și milostenie. Miercuri se pomenește femeia păcătoasă, care a spălat cu mir picioarele Mântuitorului, spre îngroparea Sa. În Joia Mare se prăznuiește Cina cea de Taină, rugăciunea din grădina Ghetsimani și vinderea Domnului de către Iuda. În seara acestei zile creștinii merg la Denia celor 12 Evanghelii. În timpul deniei, fetele fac câte 12 noduri unei ațe, punându-și la fiecare câte o dorință și dezlegându-le când dorința s-a împlinit. Această ață și-o pun sub pernă seara, crezând că-și vor visa ursitul. Joia Mare este cunoscută mai ales, în cultura populară actuală, ca ziua în care se înroșesc ouăle, pentru că se spune că ouăle înroșite în această zi nu se strică tot anul. Ouăle se spală cu detergent, se clătesc, se lasă la uscat, apoi se fierb în vopsea. Pe lângă ouă roșii, românii contemporani mai vopsesc ouăle și în galben, verde, albastru. Unele gospodine pun pe ou o frunză, apoi îl leagă într-un ciorap subțire și așa îl fierb, ca să iasă "cu model". Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii.

Mai demult, ouăle se vopseau cu coji de ceapă, cu sunătoare sau cu flori de tei; luciul li se dădea ștergându-le, după ce s-au fiert, cu slănină sau cu untură. Ouăle „roșii” simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. Culoarea roșie simbolizează sângele lui Iisus,

care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei ce ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă.

Ouăle simbolizează și reîntinerirea, primăvara. În tradiția populară, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, te apără de rele. La noi, românii, se fac ouă roșii, dar și încondeiate. Folclorul conservă mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce au devenit ele simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Cea mai răspândită relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a pus coșul cu ouă lângă cruce și acestea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: „De acum înainte, să faceți și voi ouă roșii și împeștrite într-o aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut eu astăzi!” În ornarea ouălelor se folosesc motive geometrice, fitomorfe sau zoomorfe. Dintre ele amintim romburi, triunghiuri, zig-zag-uri, puncte, frunza de stejar, bradul, floarea de măceș, grâul, coarnele berbecului, peștele, cerbul (coarnele cerbului), steaua magilor, cărarea (calea) rătăcită, cârligul ciobanului, crucea Paștelui, etc. Ciocnitul ouălor semnifică sacrificiul divinității primordiale și se face după reguli precise: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului ținut de partener, în timp ce rostește cunoscuta formulă: „Hristos a înviat!”, la care se răspunde: „Adevărat a înviat!”

Mielul este simbolul lui Iisus Hristos care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat. Rugăciunile pentru binecuvântarea mieilor datează din secolul al VII-lea. Printre dulciurile pregătite de Sfintele Paști sunt: covrigeii cu ou – simbolul belșugului, pasca – ce are o formă rotundă (credința spune că scutecele lui Hristos ar fi fost rotunde), în mijloc cu o cruce, pe margini împodobită cu aluat împletit și tradiționalul cozonac, care este „dărui” împreună cu un ou roșu.

Vinerea Mare (Vinerea Paștilor, Vinerea Seacă, Vinerea Patimilor) este zi de mare doliu a întregii creștinătăți pentru că în aceasta zi a fost răstignit și a murit Mântuitorul lumii. Este o zi aliturgică, pentru că Liturghia reprezintă jertfa nesângeroasă a lui Hristos, în chipul pâinii și al vinului, iar cele două jertfe nu se pot aduce în aceeași zi. În seara acestei zile se oficiază Denia Prohodului Domnului. În mijlocul bisericii se scoate Sfântul Epitaf (care-l închipuie mort pe Mântuitorul, înconjurat de Apostoli și Maica Domnului) pe sub care toată lumea trece, până în după-amiaza zilei de sâmbătă. Se spune că pe cei ce trec de trei ori pe sub Sfântul Epitaf nu-i doare capul, mijlocul și spatelul în cursul anului, iar dacă își șterg ochii cu marginea epitafului nu vor suferi de dureri de ochi. Acestei zile i se spune și Vinerea Seacă, pentru că bătrânii posteau post negru, iar seara, la Denia Prohodului Domnului, luau anafură de la biserică. După cântarea Prohodului Domnului, se înconjoară de trei ori biserica de tot soborul, cu Sfântul Epitaf, care apoi este așezat pe masa din mijlocul bisericii.

La terminarea slujbei, femeile merg la morminte, aprind lumânări și-și julesc morții. La sfârșitul slujbei, este obiceiul ca preotul să împartă florile aduse, care erau considerate a fi bune de leac. Fetele tinere, nemăritate, primesc busuioc, pe care îl pun noaptea sub pernă, pentru a-și visa ursitul. Lumea, în trecut, pleca acasă cu lumânările aprinse pe drum, ca să afle și morții de venirea zilelor mari. Ocoleau casa de trei ori și intrând, se închinau, făceau câte o cruce cu lumânarea aprinsă în cei patru pereți sau doar la grinda de la intrare și păstrau lumânarea pentru vremuri de primejdie. Se mai practică și astăzi acest obicei, mai ales în mediul rural.

Sâmbăta Mare este ziua îngropării Domnului cu trupul și a pogorării Lui la iad, de unde a slobozit neamul omenesc. Este ziua în care se definitivează pregătirile pentru marea sărbătoare a Învierii; spre seară, creștinii se odihnesc pentru a putea participa la slujba de la miezul nopții. Fiind ultima zi a Postului Mare, este obiceiul ca bătrânii și copiii să se împărtășească.

Ziua Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paști începe, din punct de vedere liturgic, în noaptea dinainte, la miezul nopții, când se spune că mormântul s-a deschis și a înviat Hristos. Chiar dacă românii participă în număr destul de mic la Sfânta Liturghie din această noapte sfântă, ei vin la Slujba Învierii, pentru a lua lumina. În biserică este obiceiul ca, în această noapte, să se sfințească pâinea numită paști, sub formă de anafură sau anafură amestecată cu vin. Această pâine o aduc la biserică femeile, în Vinerea Mare.

Puteri deosebite i se atribuie lumânării de la Înviere, care este aprinsă în caz de grindină, furtuni sau mari primejdii. Noaptea Învierii este deosebită, ea simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului

din iad, din păcat și din moarte. Spun sfinții că întreaga omenire va învia în lumea de apoi. De aceea, în zilele noastre, Învierea este privită ca o sărbătoare a luminii. Seara sau la miezul nopții, când oamenii merg la slujba Învierii, aprind lumânări la mormintele celor morți din neamul lor. Din acest moment, salutul obișnuit este înlocuit cu cel de "Hristos a-nviat!", la care se răspunde "Adevărat a-nviat!", salut păstrat până la Înălțarea Domnului. Este o formă de mărturisire a Învierii și a credinței creștine.

La întoarcerea de la slujba de Înviere, în unele sate, creștinii pun într-un lighean un roșu și o monedă de argint, peste care toarnă apa neînțepată. Există apoi datina de a se spăla, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz, ca să aibă fața roșie ca oul și să fie bogat tot anul. Familia creștină se așază apoi la masa pascală. După această masă, capul familiei ciocnește ouă cu soția și ceilalți membri ai familiei și adresează formula tradițională: "Hristos a înviat!"

Bibliografie:

*A. Gorovei, *Credințe și superstiții ale poporului român*, Ed. Grai și suflet - Cultura Națională, Buc., 2003

*I. Nicolau, *Credințe și superstiții românești*, Ed. Humanitas, Buc., 2000

*I. Ghinoiu, *Sărbători și obiceiuri românești*, Ed. Elion, Buc., 2003

*Ivan Evseev, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Timisoara, Amarcord, 1994

PROIECT DE VOLUNTARIAT „DARURI PENTRU SUFLET!”

Autor: prof. Doroftei Silvia – Andreea

Instituția: Colegiul Tehnic „Miron Costin” Roman

Motto: "Cei care îi ajută pe ceilalți și sunt alături de ei primesc mult în schimb!"

Tipul de proiect: local

Perioada de desfășurare: anul școlar 2023-2024

Coordonatori proiect: prof. Doroftei Silvia - Andreea

Echipa de lucru: - 12 elevi voluntari de la clasele a XII-a A și a XI-a I

- cadrul didactic

Grup țintă: - persoane aflate în dificultate

Beneficiari: - *Direcți:* elevii, cadrele didactice, părinți

- *Indirecți:* școala, comunitatea;

Scopul proiectului:

Încurajarea activității de voluntariat prin intermediul căreia participanții vor reuși să-și descopere abilitățile, competențele personale, devenind cetățeni informați și devotați solidarității umane.

Formarea eleviilor din COLEGIUL TEHNIC “MIRON COSTIN” ROMAN, în spiritul implicării voluntare și soluționării unor probleme sociale, culturale și educaționale identificate în comunitatea în care trăiesc. Prin proiectul “*Daruri pentru suflet!*”, activitățile vor fi proiectate și desfășurate pe o structură de tip „abordare pe nevoile identificate”.

Obiective:

(1) Obiective generale:

- încurajarea elevilor pentru a se dedica activităților desfășurate cu persoane aflate în dificultate.

- realizarea incluziunii și implicării persoanelor aflate în dificultate, prin angajarea tuturor celor interesați într-un program educațional de activități ce promovează intens integrarea social.

(2) Obiective specifice:

- să organizeze acțiuni de suport pentru persoanele aflate în dificultate;

- să stimuleze mental și să dezvolte abilitățile de organizare a învățării pentru copiii cu risc de abandon școlar;
- să încurajeze elevii, în sensul însușirii și îmbunătățirii abilităților privind succesul școlar, inițiativa și devotamentul.

Argument

Voluntariatul poate fi o sursă foarte bogată de învățare, atunci când există atât dorința de a învăța din partea voluntarului, cât și preocupare pentru motivația voluntarului din partea organizației la care acesta activează. Implicându-se în diverse proiecte și activități, lucrând în echipa sau individual, confruntându-se cu diverse situații și probleme, voluntarii dobândesc implicit noi abilități, noi cunoștințe, noi atitudini - într-un cuvânt, noi competențe. În timp ce altruismul, preocuparea pentru cei din jur și pentru diverse subiecte cu impact comunitar este cea mai evidentă motivație pentru a deveni voluntari, pentru multi tineri este deosebit de motivantă oportunitatea de a dobândi noi abilități utile pentru a-și găsi un loc de muncă sau posibilitatea de a explora diferite opțiuni de carieră. Activitățile de voluntariat pot avea un impact puternic asupra traiectoriei profesionale a unui tânăr. Dintre toate tipurile de învățare informală și non-formală, voluntariatul este cea mai complexă modalitate de a învăța, de a te dezvolta și de a împărtăși cele învățate.

Voluntariatul transformă în acțiune declarația Națiunilor Unite potrivit căreia „**noi, oamenii, avem puterea de a schimba lumea**”.

Etapele proiectului:

- Identificarea unor probleme ale comunității / școlii și a strategiilor de rezolvare a acestora (întocmirea de proiecte, atragerea de parteneri, identificarea tipurilor de activități aducătoare de venit, strângerea de fonduri).
- Derularea de activități de voluntariat în școală și comunitatea locală.
- Promovarea activităților la nivel intern (liceu) și extern (comunitate), realizarea feed-back-ului.

În fiecare an, în data de 20 aprilie, se celebrează *Ziua Mondială de Recunoaștere a Voluntarilor*.

Ziua Mondială de Recunoaștere a Voluntarilor este o ocazie de a recunoaște eforturile neobosite ale tuturor celor care se oferă voluntari pentru binele altora.

Pentru a marca această zi, voluntarii de la Colegiul Tehnic "Miron Costin", pe lângă alte activități care s-au desfășurat în școală, din fonduri proprii au realizat pachete pentru persoanele instituționalizate din Complexul de Servicii Rezidențiale și de Zi pentru Copii Roman – DGASPC Roman, în acest mod au dorit să aducă un zâmbet pe buzele acelor copii.

Dacă fiecare dintre noi ar găsi un moment în care să se gândească și la ceilalți și să facă ceva pentru ei, credem că lumea ar fi mai bună, pentru că faptele bune au viață lungă și **“Noi, oamenii avem puterea de a schimba lumea”**.

Oportunități:

Pentru elevii participanți la activități de tip voluntariat:

- formarea unor deprinderi utile;
- ameliorarea unor probleme ale comunității;
- cultivarea sentimentului de a fi util și a deprinderii de a da ceva din ceea ce ai primit;

Pentru profesorii implicați:

- conștientizarea și valorificarea unor noi dimensiuni educaționale;
- implicarea în organizarea și derularea unor activități cu caracter non-formal;
- posibilitatea dezvoltării personale în spiritul valorilor europene ale educației.

Pentru partenerii implicați:

- posibilitatea de a se implica activ în crearea unui cadru moral și educațional necesar dezvoltării și formării elevilor.
- conștientizarea rolului lor ca factori activi, ca formatori de opinie de calitate.

Voluntariatul ar trebui să fie prioritatea fundamentală a oricărei societăți.

Bucuria Învierii-tradiții si obiceiuri de Florii si de Paste

în educația non-formală

Profesor Daniela Manuela Drăgan

Colegiul Național „ Nicolae Iorga„ Brăila

Educația non-formală este un proces educativ structurat și intenționat care are loc în afara cadrelor instituționale tradiționale, cum ar fi școlile sau universitățile. Acest tip de educație poate fi organizat în diverse moduri, inclusiv prin intermediul programelor de formare, tabere de vară, ateliere, seminarii, proiecte de voluntariat și alte activități extracurriculare.

În educația non-formală, accentul este pus adesea pe dezvoltarea abilităților practice, sociale și interpersonale, precum și pe stimularea gândirii critice și creativității. Aceste activități sunt de obicei mai flexibile și mai interactive decât în cadrul educației formale, permițând participanților să își asume un rol activ în propriul lor învățământ și să își exploreze interesele și pasiunile într-un mediu mai relaxat.

Acest tip de educație este valoroasă pentru completarea și extinderea cunoștințelor și abilităților dobândite în cadrul educației formale, precum și pentru dezvoltarea personală și profesională continuă. Ea poate fi folosită pentru a adresa nevoile specifice ale diferitelor grupuri de vârstă și comunități, și poate juca un rol important în promovarea incluziunii sociale și a coeziunii comunitare.

În contextul Sărbătorilor Pascale și a „ Scolii altfel„, se pot realiza activități care să le ofere copiilor oportunitatea de a se manifesta pe multiple planuri-afectiv, social, material și spiritual prin intermediul unor multitudini de acțiuni prin care să fie puse în aplicare învățăturile biblice?. În acest sens cultivarea frumosului, a armoniei, a bunătății, bunăvoinței, într-ajutorării, compasiunii și a iubirii față de cei din jur prin diverse gesturi care să îi pună în valoare sunt mult mai eficiente decât tonele de teorie.

În funcție de vârsta elevilor se pot planifica

- Vizite la casele de copii, cu daruri pentru ei sau doar pentru a petrece timp împreună
- Vizite la azilele de bătrâni, cu daruri sau doar pentru petrece timp cu ei
- Colectarea și donații de hăinuțe, rechizite, jucării, alimente, pentru copiii din familii fără posibilități
- Confectionarea de felicitări cu teme pascale, pentru cei apropiați sau pentru a fi valorificate în cadrul unui târg având ca temă strângerea de fonduri pentru donații
- Confectionarea de daruri cu teme pascale
- Concursuri având ca teme subiecte legate de datinile și obiceiurile de Florii și de Paște
- Să învețe să impacheteze frumos un cadou
- Să învețe să dăruiască frumos un cadou
- Piesă de teatru având ca temă „Învierea„
- Picturi de icoane pe sticlă

- Expozitie cu prajituri de post
- Târgul de Paște
- Excursii la mănăstiri
- Postul - prilej de sănătate si liniște sufletească, etc

Acestea sunt doar câteva idei de activități ce pot fi abordate pentru celebrarea Sărbătorii Paștelui și care pot avea un mare succes și impact asupra elevilor noștri.

Bibliografie - Internet

.

TÂRGUL DE PAȘTE

Dragomir Corina

Liceul de Arte "Aurel Popp" Satu Mare

Orice activitate extrașcolară este un moment de distracție, de relaxare, iar faptul că nu simt nicio presiune sau constrângere îi determină pe elevi să se implice total.

Târgul de Paște a devenit nu doar un pretext mobilizator și motivant pentru socializarea elevilor cu alți colegi de aceeași vârstă sau cu elevi din alte clase, ci o tradiție a Liceului de Arte "Aurel Popp" din Satu Mare. Creat pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor, pentru a le pune în evidență creativitatea, pentru a transmite tradițiile și valorile asociate Sărbătorii de Paște și integrarea acestora în viața de zi cu zi, Târgul de Paște este un eveniment așteptat de elevi și o ocazie ideală pentru a lega noi prietenii.

În fiecare an, clasele primare și cele de gimnaziu, sub îndrumarea doamnelor învățătoare sau a dirigintilor, cu sprijinul părinților, creează diferite obiecte specifice sărbătorii de Paște pe care le vând în cadrul Târgului colegilor din clasele de liceu, părinților sau profesorilor. Bani obținuți din donațiile oferite de cei care au achiziționat produse confecționate ajung în contul Asociației de părinți a liceului. Are loc și o tombolă cu premii (fiecare clasă donează pentru tombolă două produse, cele mai reușite), premii care îi determină pe elevi să cumpere suficiente bilete pentru a avea o șansă de câștig și să aștepte cu sufletul la gură extragerea de la finalul Târgului. Elevii sunt foarte încântați de rolul de antreprenor, încearcă să obțină sume cât mai mari și caută idei cât mai interesante pentru a-și atrage cât mai mulți clienți înspre standul lor.

Anul acesta, elevii din clasa a V-a A, cei pe care eu îi ghidez în calitate de diriginte, și-au organizat propriul stand după bunul plac, au creat ouă de Paște, semne de carte, borcănașe pe care erau ilustrați iepurași, au făcut câteva cutii de mystery box și au machiat pe față copiii din clasele primare.

Timp de câteva ore atmosfera de pe holurile clădirii unde s-a desfășurat Târgul a fost magică, prin intermediul Târgului de Paște elevii și-au dezvoltat imaginația, creativitatea, dar și încrederea în sine.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. Adrian ENACHE
Prof. Florina Simona BOROI
Liceul Tehnologic "Alexe Marin" Slatina

Paștele sau Învierea Domnului este cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura reînvie. Ciclul Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului, urmat de 40 de zile de post.

Odată cu sărbătorile de Paști începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se sfârșește cu sărbătoarea de Rusalii. În legătură cu originea cuvântului german Ostern (Paști), au existat și mai există și astăzi diferite interpretări. Prima se referă la sărbătoarea primăverii, numită Ostarum, cea de-a doua denumire provine de la numele zeiței germanice a primăverii, Ostra. O altă interpretare ar fi aceea legată de cuvântul Ost (est) ca punct cardinal de unde răsare soarele.

Ciclul Pascal include o perioadă de douăsprezece zile, Duminica Floriilor – Duminica Tomei, în care sunt concentrate cele douăsprezece luni ale anului. În primele șase zile anul îmbătrânește, se degradează treptat („Săptămâna Patimilor”), pentru ca odată cu Învierea lui Iisus Hristos toate și tot să intre sub cele mai bune auspicii, sub zodia recosmicizării timpului primordial („Săptămâna Luminată”).

Duminica Floriilor este cunoscută și sub numele de Florii. Duminica Vlăstarilor, Staulele Florilor sau Staurile Floriilor. Deși astăzi prezintă o puternică componentă creștină, sărbătoarea Floriilor păstrează reminiscențele din timpuri mult mai vechi. Prin însăși denumirea ei amintește de Floralia (Florilia), festivitate închinată zeiței Flora, „Mama primăverii”.

Există credință că ramurile de la Florii aduc rodire și belșug oriunde ar fi așezate – în grădini, pe ogoare, în livezi, în staule, cotețe, stupi etc. Crengile de răchită sau de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Tinerele fete culeg diferite flori și rămurele de măr înflorit pentru a fi ferite de rele și iubite de feciori.

Zilele din „Săptămâna Patimilor” prilejuiesc variate interdicții, unele fiind raportate aproape exclusiv la suferințele Mântuitorului. Tot acum se săvârșesc numeorase treburi gospodărești (zugerăvirea caselor și a staulelor, curățenie în curți și livezi) în scopuri profilactice și purificatoare, dar și cu evidente aderențe la străvechiul cult al morților (aprinderea focurilor pentru ca sufletele celor adormiți să nu sufere de frig sau să nu se rătăcească pe cale).

În Joia mare se păstrează, încă obiceiul încondeierii ouălor. În prezent majoritatea zonelor etnografice nu reprezintă spații de referință în acest sens, însă conservă procedee arhaice de realizare și motive ornamentale.

Cunoscut la mai toate popoarele lumii, obiceiul vopsirii sau încondeierii, închistririi (împistririi) ouălor cu variate semne și simboluri are o vechime considerabilă. Oul apare ca simbol care ilustrează renașterea periodică a naturii, revigorarea. El este socotit a fi posesorul unor virtuți speciale, iradiind în juru-i viață, vigoare și sănătate, stimulând rodnicia și prosperitatea. Oul, ca simbol, se explică prin el însuși – este sursa primordială a vieții pe pământ, a pământului însuși și chiar a întregului univers.

Vituțiilor enumerate, cu care era investit oul, li se adaugă încă una : aspectul oului, indicând imaginea limitării spațiale de tipul cercului magic. Proprietățile sale magico-rituale s-au amplificat în momentul asocierii culorii, care inițial a fost roșie.

Culoarea roșie reprezintă focul, puterea lui purificatoare, dar și sângele, adică viața. „Frumos și sănătos ca un ou roșu” este sintagma ce domină încă spiritualitatea satului românesc.

Faptul că ouăle roșii sau cele încondeiate sunt investite cu atribute miraculoase nu este câtuși de puțin întâmplător.

După cum bine se știe, obiceiul este legat de începutul anului nou agrar, perioadă în care vrăjile, urările, practicile și ritualurile de tot felul, înfăptuite cu anumit scop, au cele mai mari șanse de a se îndeplini.

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: „Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!”.

Culoarea roșie a ouălelor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle, simbolizează și reîntinerirea, primăvara.

În Egiptul antic, oul era simbolul vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie și te apără de rele.

Bibliografie :

Din discuțiile cu locuitorii satelor Agârbiciu și Veștem.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN MARAMUREȘ
LICEUL TEORETIC „IOAN BUTEANU”

Str. Someș, nr. 22

Tel./Fax: 0728963634

NR. _____ / _____

DIRECTOR,
Prof. Talpoș Alina
MIRIAM

COORDONATOR PROIECT,
Prof. înv. primar FABIAN NATALIA

Proiect educational

„BUCURIA ÎNVIERII - Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște”

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e sărbătoarea Paștelor, Paștele sau Învierea Domnului, pentru că în această zi "Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viața dăruindu-le", iar pre cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului și împăcându-l cu Dumnezeu. Ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

Românii așteaptă sărbătoarea aceasta, după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie, și caută în același timp ca locuințele lor să fie curate și cu toate pregătirile făcute în cea mai bună rânduială.

În cadrul proiectului „Tradiții și obiceiuri de Paște” derulat în perioada 03 aprilie– 14 aprilie 2017, învățătoarele și elevii claselor Pregătitoare, clasele I și clasele aIV a din Școala Gimnazială „Avram Iancu” I-IV Târnăveni și-au propus să omagieze această sfântă sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind noi produse, utilizând toate formele de activitate: jocul, învățarea, munca și creația.

Legendele creștine leagă simbolul ouălelor roșii de patimile lui Isus Hristos.

Răstignirea și Învierea reprezintă reînvierea naturii primăvara și cu reluarea ciclurilor vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei.

Roșu - simbol al sângelui, Soarelui, focului, al dragostei și bucuriei de viață.

Galbenul - lumina, tinerețea, fericirea, recolta, ospitalitatea.

Verdele - reînnoirea naturii, prospețimea, rodnicia, speranța.

Albastru - cerul, sanatatea, vitalitatea.

Violetul - stapânirea de sine, răbdarea, încrederea în dreptate.

SCOPUL: Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice a elevilor.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sărbătorilor și tradițiilor românești și stimularea curiozității de investigare a acestora.
- dezvoltarea sensibilității copiilor privind înțelegerea semnificației Sărbătorilor Pascale;
- să dovedească spirit de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;
- să lucreze în perechi, colectiv și individual;
- să-și exprime sentimentele, trăirile și impresiile.
- stimularea expresivității și creativității prin activități de exprimare plastică;

- să realizeze desene, colaje, felicitări, ouă roșii și alte produse în care să oglindească tema proiectului;
- îmbogățirea vocabularului cu cuvinte: pildă, răstignire, incondeiere, pască, mantuintor, post;
- să recunoască semnificația religioasă a sărbătorilor Pascale;;
- să cunoască obiceiurile și tradițiile legate de Sărbătoarea Paștelui (împărtășirea, vopsirea ouălor, ciocnirea ouălor, sacrificarea mieilor, mersul la biserică în noaptea de Înviere);
- să compună texte, ghicitori și poezii legate de sărbătoarea Floriilor, Învierea lui Iisus Hristos, iepuraș, ouă roșii, miel;
- să distingă o zi obișnuită de o zi de sărbătoare;
- să cunoască semnificația cântecelor religioase și a cultului ortodox;
- să realizeze un portofoliu în care fie reunite rezultatele proiectului;

PARTENERI:

- Preotul din circumscripția școlii;
- Profesorul de religie

Metode: Conversația, explicația, demonstrația, exercitiul, povestirea, problematizarea, brainstorming, lucrul pe grupe, jocul.

Resurse:

- **Materiale:** ouă, acuarele, hartie glasată, creponată, aracet, plastilină, carioca, cărți, reviste, pliante, fișe, abțipilduri, lumanări, jetoane, planșe, caiete speciale, creioane colorate, casetofon, aparat foto ;
- **Umane-** copii, cadre didactice, părinții, preot.
- **Spatiale:-** sala de clasă, biserica din oraș.

MEDIATIZARE:

- Prezentarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a învățătorilor

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;
- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;
- CD cu fotografiile din timpul activităților;
- realizarea unui PPT cu activitățile desfășurate în proiect.

Durata - o săptămână

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Începând cu data de 11 aprilie 2022 , activitățile planificate în proiect vor fi desfășurate în sala, curtea școlii de clasă și la biserică. Toate produsele realizate de elevi: ouă încondeiate, felicitări, tablouri, colaje, compuneri, poezii, ghicitori, portofolii tematice vor fi organizate într-o expoziția Școala Primară Zdrapți. Cele mai frumoase și originale lucrări vor fi reunite într-un PPT dedicat acestui eveniment.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	ACTIVITATEA:	LOCUL DE DESFĂȘURARE:	DATA/ PERIOADA:
1.	„Tradiții și obiceiuri de Paște” - lecturarea unor legende, poezii, povestiri care să ilustreze semnificația sărbătorilor pascale, precum și tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare; - realizarea unui portofoliu conținând tradiții și obiceiuri de Paște.	Sala de clasă	22 aprilie 2024 Se continuă pe toată perioada proiectului.
2.	„Cum așteptăm Iepurașul?” - prezentarea semnificației iepurașului și a mielului; - activitate practică de confecționare a ornamentelor de Paști: coșulețe, suporturi pentru ouă, iepurași, mieluși, etc.; - scrisoare către iepuraș.	Sala de clasă/ curte	23 aprilie 2024
3.	„ Patimile Mântuitorului” - conversații cu profesorul de religie pe tema “Patimile Mântuitorului”; - audierea unor fragmente din “Prohodul Domnului”; - realizarea unor colaje, desene, picturi, etc. - expunerea lucrărilor în sala de clasă și pe hol.	Sala de clasă	24 aprilie 2024
4.	„Sărbătorim Floriile!” - prezentarea sărbătorii “Duminica Floriilor”;	Sala de clasă/ aer liber	25 aprilie 2024

Nr. crt.	ACTIVITATEA:	LOCUL DE DESFĂȘURARE:	DATA/ PERIOADA:
5.	<p>- desen/ pictură/ colaj „Buchetele de flori” și „Vaze cu flori”;</p> <p>- compuneri, felicitări.</p> <p>- vizita preotului din sat la școală.</p> <p>„Paștele –tradiții și obiceiuri la romani”/ “Încondeiatul ouălor”</p> <p>- realizarea unor desene pe tema “Paștele la români” ;</p> <p>- compunerea unor texte, ghicitori și poezii despre Paște, Iisus Hristos, lumina Învierii, iepuraș, miel, ouă roșii, etc.</p> <p>- transpunerea în desen a creațiilor literare realizate.</p> <p>- prezentarea tradiției creștine a încondeierii ouălor;</p> <p>- activitate practică de încondeiere a ouălor;</p>	Sala de clasă/ aer liber	25 aprilie 2024

EVALUAREA PROIECTULUI

- se va realiza printr-un scurt program de poezie si legende, o expoziție cu lucrările copiilor și cu fotografiile făcute in timpul derulării proiectului.

VALORIFICAREA TRADIȚIILOR POPULARE ÎN RÂNDUL ELEVILOR

Prof. Fănică Daniel
Școala Gimnazială Cândești
Loc. Cândești, jud. Buzău

În contextul globalizării, tradițiile ocupă un rol important în exprimarea identității culturale, artistice și sociale a fiecărui popor, punându-se un accent destul de mare pe conservarea unor elemente definitorii ale românilor. Nu numai în plan cultural și social se întâmplă acest lucru, ci și în plan educațional. Pe parcursul unui an școlar se desfășoară o serie de evenimente, festivaluri-concurs, proiecte județene, regionale sau naționale ce au ca scop valorificarea zestrei culturale autentice.

În plan micro, la clasă, învățătorii le prezintă micilor școlari, în forme cât mai atractive și interesante, fragmente de tradiții, părți din spectacolele desfășurate în mediile rurale cu ocazia unor sărbători specifice. Spectacole și prezentări de acest fel s-au extins și în zonele urbane, în mass-media românească, europeană și extra-europeană. Pe lângă prezentarea obiceiurilor și tradițiilor românești micilor școlari, de Sânziene, de Crăciun, de Paște, de Mărțișor, de Sfântul Andrei și nu numai, elevilor le sunt prezentate tradiții românești și, mai mult decât atât, sunt antrenați în realizarea de activități cu specific național: de Sânziene elevii de la sate împletesc coronițe conform tradiției, de Paște ei încondeiază ouă în condiții special amenajate (de exemplu, în cadrul programului „Școala altfel”, în cazul în care acesta se desfășoară în preajma Sărbătorilor Pascale), de Crăciun învață și intonează colinde sau pregătesc pentru serbarea de Crăciun jocul caprei (costumația mai ușoară și rolurile distribuite le permite și copiilor să se implice în mod direct în aceste tradiții), de mărțișor confecționează chiar ei pentru mămică mici cadouri specifice acestei sărbători.

Aceste activități sunt, uneori, realizate separat, ca proiecte educative extrașcolare, având specificate la nivelul proiectării argumentul desfășurării lor, scopul general, obiectivele operaționalizate, resursele (umane, temporale, metodologice), grupul țintă, bugetul alocat, pașii ce vor fi urmați / programul activității, diseminarea la nivelul școlii sau în mass-media a rezultatelor proiectului educativ elaborat. Alteori ele sunt parte a unui proiect extrașcolar mai extins ce implică finanțare, parteneri, grup țintă extins chiar la nivelul școlii, implicarea părinților și a unui număr mare de cadre didactice. În astfel de situații, procedura mai elaborată – în care sunt menționați aplicantul, managerul, grupul țintă, locul și durata de desfășurare, motivația proiectului, scopul, obiectivele generale și specifice, echipa de proiect (cu partenerii și colaboratorii aferenți), specialiștii invitați, activitățile detaliate ale proiectului, bugetul prevăzut, evaluarea, monitorizarea, rezultatele, impactul și sustenabilitatea/ promovarea întregii acțiuni –

este realizată în echipă, nu doar de un singur cadru didactic ce predă la clasă.

Perioada de pregătire a unui proiect este mult mai mare, iar elevii participanți sunt mai numeroși. El se poate desfășura cu ocazia marilor sărbători, Paștele sau Crăciunul, poate fi un festival de cântece și jocuri populare, de meșteșuguri sau lucru de mână tradițional la care elevii să ia parte și să desfășoare activități simple, dar plăcute, potrivite vârstei lor fragede. În același timp, li se oferă posibilitatea de a lua contact cu tradițiile românești și de a practica activități ce par să dispară în negura timpului, însă care trebuie păstrate cu grijă de-a lungul timpului, de la o generație la alta. De asemenea, activitățile în care sunt incluse elemente de valorificare a tradițiilor și obiceiurilor populare pot fi incluse ca momente separate în cadrul unor proiecte didactice pentru o anumită clasă. În acest caz, nu mai este vorba despre un proiect educativ extracurricular la nivel de școală și nici despre unul de anvergură, derulat la nivel local, regional, județean sau național. În acest caz, inițiativa unui învățător de a-i familiariza pe elevi cu tradițiile românilor într-o perioadă specială a anului este un scurt moment introdus în cadrul unei lecții desfășurate pe centre.

Conceperea proiectelor educative (fie ele la nivel extins sau la nivelul unei activități în sala de clasă) este deosebit de importantă, astfel de inițiative subliniind clar principalele puncte de urmat și importanța acțiunilor de păstrare și apreciere a tradițiilor. Ele orientează cadrele didactice în demersurile lor bine intenționate de a păstra încă vii elemente românești, de a le practica și de a discuta despre ele. Sunt necesare mai ales în timpurile actuale, când obiceiurile se practică din ce în ce mai rar, atât în centrele urbane, cât și la sate (acolo unde, odinioară, obiceiurile ocupau un loc de cinste). În acest mod, ele nu se vor uita, vor fi împărtășite tuturor elevilor, mari sau mici și vor fi înțelese, practicate cu mândrie și apreciate, grație proiectelor tematice derulate an de an de către profesori și elevi, la nivelul întregii țări.

Cea mai mare bogăție a omenirii sunt copiii. Valorificarea tradițiilor populare în rândul copiilor le dă posibilitatea de a-și cunoaște rădăcinile, de a prețui ceea ce au primit de la străbuni și de a duce mai departe originea unui neam.

Într-o lume plină de violență, arme, nenorociri și urătenie copiii au nevoie de un refugiu. Acolo, în casa bunicilor, a străbunicilor, cu miros de busuioc sau gutuie, este acea oază de liniște, de pace, de dragoste fără margini, unde ne place atât de mult să revenim.

Să ne amintim cuvintele pline de simțire românească ale lui Gh. Breazu „... nu e datorie mai vrednică de a fi îndeplinită, decât să facem părtași pe cei mai tineri de bunurile sufletești moștenite din vechime, căci zestrea cea mai de preț, nu e alta, ca averea de cuget și de simțire închisă și păstrată cu grijă sfântă de-a lungul timpului în adâncurile sufletului creștinesc al moșilor și strămoșilor noștri.” Frumusețea folclorului trebuie simțită și prețuită de copii de la o cât mai fragedă vârstă. Folclorul românesc va menține treaz interesul preșcolarului pentru cântecul și dansul popular, pentru obiceiurile și tradițiile bunicilor și străbunicilor.

Valorificarea folclorului dezvăluie copilului în mod treptat frumusețile artei populare în al cărui conținut sunt înmănunchate sentimentele poporului român, aceasta manifestată sub toate aspectele ei, prezintă o bogăție neprețuită de comori din cele mai vechi timpuri și până astăzi. Frumusețea portului național atât de diversificat prin regiunile țării noastre, frumusețea cântecului popular la fel de diferit ca zone de proveniență, datinile și obiceiurile străbune, obiecte de artă populară lucrate de mână și cu sufletul de către artiști populari, sunt valori spirituale românești de neîntrecut.

Folclorul literar constituie un capitol de seamă al istoriei noastre literare. Literatura populară este o parte integrantă a literaturii române, aceasta fiind, temelia originalității literaturii noastre moderne. Baladele, doinele, cântecele populare, poezia și basmul popular, arta ceramică, sculptura în lemn și piatră, țesăturile, portul național alcătuiesc un inestimabil patrimoniu care oglindește forța creatoare și geniul poporului nostru.

Șezătorile constituie un mijloc complex de educație deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradițiile populare, le dezvoltă gustul pentru frumos, pentru armonie, le cultivă răbdarea, stăpânirea de sine, spiritul de echipă. Datinile și obiceiurile populare ne reprezintă și constituie o adevărată bogăție a țării noastre, apreciată și recunoscută în întreaga lume, fapt ce determină dorința de a cunoaște frumusețea și naturalețea obiceiurilor, a folclorului autentic, a portului popular și a graiului local. De asemenea au rolul de cunoaștere de către copii a specificului zonei și a frumosului din jur.

Șezătorile, după cum le arată și denumirea în tradiția poporului nostru, sunt reuniuni cu caracter cultural-educativ, la care copiii sunt antrenați și fiecare participant își dă contribuția cu ceea ce cunoaște mai bine (o poezie, un cântec, ghicitori, interpretarea unor dansuri, dramatizarea unor povești). Șezătoarea este cu atât mai reușită cu cât fiecare copil contribuie activ la desfășurarea programului ei.

Valoarea deosebită a șezătorilor este determinată, pe de o parte de conținutul educativ al materialului utilizat ca și calitatea artistică a acestuia, iar, pe de altă parte, de modul de organizare și de antrenare a copiilor.

Păstrăm obiceiul șezătorii și la oraș datorită unor oameni inimoși, ce nu vor uita niciodată datinile și obiceiurile, transmise din generație în generație.

Bibliografie:

1. Constantin Eretescu – *“Folclorul literar al românilor”*, Ed. Compania 2007;
2. Dumitru Gherghina – *Didactica activităților instructiv – educative pentru învățământul gimnazial*, Ed. Didactica Nova, Craiova, 2005;
3. Narcis Alexandru Stiuca – *„Sărbătoarea noastră de toate zilele”* – sărbători în cinstea iernii, Ed. Cartea de buzunar, 2005;
4. Cojocariu, Venera *Managementul proiectelor educaționale – Note de curs*, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, Bacău, 2014;
5. Munteanu, Gabriela, *Tradiții și obiceiuri românești*, Editura Alma Mater, Bacău, 2016;
6. Opreș, Ioan, *Ocrotirea patrimoniului cultural: tradiții, destin, valoare*, Editura Meridiane, București, 1986.

METODE ȘI TEHNICI DE REDUCERE A ABANDONULUI ȘCOLAR

Farkas Maria Rodica– Școala Gimnazială „I. G. Duca” București

Fenomenul de abandon școlar constă în decizia de a întrerupe parcursul școlar înainte de finalizarea unui anumit nivel de învățământ. Există definiții ale abandonului școlar care îl asociază pe acesta părăsirii timpurii a unui parcurs educativ, înainte de obținerea unei diplome. La nivelul sistemului românesc de învățământ, elevii sunt declarați în abandon școlar și scoși din evidențele școlare după trei ani de la renunțarea la frecventarea studiilor (conform ROFUIP 2005), perioadă în care elevul are timp să-și reia și continue studiile. Pe de altă parte, indicatorul folosit la nivel național pentru a avea o imagine asupra acestui fenomen, prezentat anual în raportul cu privire la Starea sistemului național de învățământ, este determinat pe baza metodei intrare – ieșire, conform metodologiei Institutului Național de Statistică (INS).

Abandonul școlar generează șomaj, excluziune socială, sărăcie și probleme de sănătate. Sunt multe motive care pot explica de ce unii tineri renunță prea devreme la studii: probleme personale sau familiale, dificultăți de învățare sau o situație socioeconomică precară. Alți factori importanți sunt funcționarea sistemului de învățământ, atmosfera din școli și relațiile dintre profesori și elevi.

Întrucât motivele pentru care elevii abandonează învățământul secundar sunt adesea complexe și interconectate, politicile de reducere a abandonului școlar trebuie să aibă în vedere o gamă largă de factori și să coreleze politica educațională și socială cu activitățile organizațiilor de tineret și cu aspecte legate de sănătate.

Un rol important în motivarea și menținerea elevilor în sistemul educațional revine, fără îndoială, profesorilor, mediului școlar. Este foarte important schimbul de bune practici între profesori din țări diferite, capacitatea acestora de a prelua și adapta anumite metode, dar și formarea continuă a cadrelor didactice, cunoașterea unor noi modalități de combatere a fenomenului de părăsire timpurie a școlii și de abandon școlar.

Introducerea unui sistem de învățământ profesional puternic, adaptat nevoilor economiei și solicitărilor pieței muncii, a fost și continuă să rămână o prioritate a Ministerului Educației și Cercetării Științifice. Ministerul Educației a reglementat organizarea acestuia în urma consultării angajatorilor și la solicitarea acestora. În acest sens, MECS a purtat un dialog permanent cu reprezentanții angajatorilor pe tema organizării cât mai adecvate a sistemului de formare profesională în România. Una dintre propuneri a fost organizarea învățământului

profesional în sistem dual. Un alt exemplu al deschiderii MECS la propunerile venite dinspre piața muncii îl reprezintă modificarea Legii Educației Naționale, care prevedea, inițial, ca durata învățământului profesional să fie de 3 ani, modificare în urma căreia durata acestuia poate depăși 3 ani („Învățământ profesional cu durata de minimum 3 ani” – art. 23 alin. (1) modificat prin OUG 49/2014, la solicitarea unor agenți economici).

Școala ar trebui să ofere tuturor celor care învață un mediu înconjurător care să maximizeze potențialul de învățare și să satisfacă nevoile de învățare. Misiunea școlii ar trebui să fie puternic focalizată asupra prevenirii abandonului școlar timpuriu. Pe măsură ce sunt identificate semne ale tendinței de a abandona timpuriu școala, aceasta ar trebui să reacționeze rapid. Sunt importante atât structurile Curriculumului, cât și abordările eficiente de predare:

- programele ar trebui să permită personalizarea formelor de predare și învățare pentru diferite stiluri de evaluare. Ar trebui pus un accent mai mare pe evaluarea formativă, pentru a facilita achiziționarea, cunoașterea și dezvoltarea abilităților și competențelor, la cea mai bună capacitate a fiecăruia elev, păstrând în același timp calitatea conținutului curricular.

- Curriculum-ul ar trebui să se conecteze cu viața reală și diversitatea din societate, să asigure continuitatea cu nivelurile ulterioare de educație și formare profesională sau cu căi alternative de formare.

- ar trebui să le permită profesorilor abordări de predare centrate pe elev, o predare și colaborare mai profundă în procesul de învățare.

- oportunitățile pentru validarea învățării non-formale și informale ar trebui, de asemenea, să fie disponibile.

Cu toate că trebuie menținută o concentrare puternică asupra predării și învățării, bunăstarea elevilor este importantă și trebuie cultivată. În plus, față de crearea unui mediu primitor și sigur, școlile pot juca, de asemenea, un rol important în detectarea acestor situații de agresiune, victimizare, violență sau abuz în interiorul și în afara școlii. Elaborarea strategiilor pentru a face față prevenirii agresiunii este esențială în acest sens. O gamă largă de activități, sprijin și consiliere, inclusiv sprijin emoțional și psihologic pentru abordarea problemelor de sănătate mintală (inclusiv stres, depresie, tulburări post-traumatice), ar trebui să fie accesibile cursanților din școală și, dacă este cazul, în legătură cu agențiile și serviciile locale.

Așadar, copilul, fie că este integrat într-un sistem de învățământ preprimar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar, trebuie urmărit cu mare atenție cum evoluează,

cum se mențin în sistemul educativ, făcându-l cât mai eficient prin intervenții oportune atât din partea părinților, educatorilor cât și a comunității din care provine copilul pentru o mai mare siguranță în prevenirea abandonului școlar.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare dascăl în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte.

Bibliografie:

- "Revista învățământului preșcolar" - Ministerul Educației și Cercetării – Institutul de Științe ale Educației – București, 2006;
- Gordon, T. , Burch, N. - „Profesorul eficient – programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii”, Editura Trei, București, 2011;
- Cristina Neamțu, „Devianța școlară”, Ed. Polirom, Iași, 2003;
- I.S.E., „Copii care nu merg la școală”, București, 2012;
- Bernstein, Basil – „Studii de sociologie a educației”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI

Prof. înv. Primar Fășie Gheorghe Romulus

Școala Gimnazială Miron Pompiliu Ștei – Bihor

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină. Pentru românii de pretutindeni, pregătirea pentru Paște înseamnă în principal să postească, să meargă la biserică, să încondeze ouă, să-și aranjeze casa de sărbătoare și să prepare bucatele tradiționale.

Sărbătoarea Învierii Domnului este un prilej de bucurie, de împăcare sufletească, Lumina Sfântă din noaptea Învierii Mântuitorului ne călăuzează spre o viață mai bună, lipsită de griji.

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație.

Deși sărbătoarea Paștelui este una plină de obiceiuri și tradiții care diferă de la o zonă la alta a țării, semnificația principală este dată de acel sentiment unic din interiorul nostru, care ne oferă atât bucurie și liniște, cât și speranța că indiferent de cât de grea ar fi viața vom putea mereu să o luăm de la început.

Punctul de pornire în desfășurarea activităților pe această temă, l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Iisus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Implicarea copiilor în derularea activităților va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Aceste activități ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Sfânta Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țănoș în duminica Paștilor, lucruri pe care, în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Săptămâna Mare este cea dinaintea Învierii Domnului. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce. Există mai multe datini care se respectă în această perioadă, pe care copilul e bine să le cunoască.

Copilul de 7 – 8 ani este prea mic să înțeleagă și să respecte postul. Dar este bine să-i explicăm că în Săptămâna Mare se face curățenie generală, lucruri la care copilul poate ajuta din plin pe cei din

casă. Poate contribui la vopsitul ouălor roșii în Joia Mare. Oul roșu apără recoltele de ploaia cu piatră. Pentru ca podgoriile să rodească, să fie ferite de calamități naturale, agricultorii îngroapă un ou roșu în vie. Primul ou se vopsește în roșu închis și se numește “norocul copiilor” sau “merișor”. Acest ou se păstrează în camera copiilor, ca să-i apere de rele.

Cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau CINA CEA DE TAINĂ la care Hristos a prefigurat jertfa Sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor Săi. Pe lângă acestea, în Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți. Potrivit credințelor populare, în această zi cerul s-ar deschide pentru ca morții să poată reveni temporar pe pământ și pentru ca cei vii să le poată transmite anumite mesaje.

Vinerea Paștelui este cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor. Creștinii merg la biserică, țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul, țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Iisus.

Sâmbătă noaptea toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Iisus Hristos a înviat din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă, pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Iisus pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălor roșii. Există o datină veche pentru sporul și sănătatea familiei. Într-un lighean se pun un ou roșu și o monedă de argint. Deasupra se toarnă apă proaspătă adusă chiar atunci de la fântână. Toți ai casei se spală rând pe rând, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz. Multe femei și fete își dau cu oul pe față fiindcă ar dori ca fața să le fie întotdeauna netedă și curată. În unele locuri se pun în lighean și crenguțe de busuioc.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu “Hristos a Înviat!”, mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostru de credință.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Cel mai cunoscut obicei de Paște își are originea în scena în care Iisus a fost răstignit pe cruce în Vinerea Mare. Venind să-și vadă fiul răstignit, Fecioara Maria avea în mână un coș cu ouă care s-au înroșit de la sângele Mântuitorului. În tradiția populară ouăle roșii sunt purtătoare de noroc.

Tocmai de aceea, în dimineața zilei de Paște este bine să ne spălăm pe față cu apa dintr-un vas în care sunt puse ouă roșii și monede de argint.

Totodată, ouale roșii se ciocnesc la masa de Paște alături de binecunoscuta replica "Hristos a Înviat! - Adevarat a Înviat!", care simbolizeaza iertarea unui pacat greu al celor care au spus-o.

CRUCEA - este simbolul crucificării, al creștinismului.

OUL - simbolizează renașterea. Ouăle roșii aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos. Oul spart în urma ciocnirii simbolizează deschiderea mormântului lui Hristos.

BIBLIOGRAFIE:

crestinortodox.ro

Biblia, viața lui Iisus, Editura Litera, București 2010.

TRADIȚII CREȘTINE DE PAȘTI ȘI FLORII

Fiț Melania Florica, Școala Gimnazială *Silvania*

Înainte cu o săptămână de Paști, creștinii sărbătoresc **Intrarea Domnului în Ierusalim**. În amintirea acestui eveniment la biserică sunt sfințite ramuri verzi de salcie sau măștișoare care simbolizează ramurile de finic pe care evrei le țineau în mână când Domnul a intrat în Ierusalim pe mînzul asinei ca un rege cinstit și preamărit de evreii care îl aclamau pentru minunile pe care Domnul Iisus Hristos le-a făcut și pentru care ei îl considerau ca un răscumpărător al lor de sub robia străină, dar Domnul Iisus Hristos a venit ca un Răscumpărător al sufletelor noastre, al ființei omenești de sub robia păcatului. Ramurile verzi pe care credincioșii le țin în mână în această zi de prăznuire a acestui eveniment au dat și denumirea sărbătorii de Florii.

Totodată, tradiția spune că se poartă ramuri verzi de către creștini în această perioadă și în amintirea biruinței asupra morții, prin învierea lui Lazăr de către Hristos, în sâmbăta Floriilor.¹

În fiecare an, acest moment al existenței noastre, produce o bucurie nemaipomenită, deoarece dacă atunci evrei nu au înțeles acțiunea de răscumpărare a omului pe care a realizat-o Mântuitorul Hristos, noi astăzi ne pregătim sufletește prin Spovedanie și Împărtășanie pentru a-l întâmpina cu bucurie și cinstea cuvenită. Ramurile verzi de salcie sunt pentru creștini, dar și pentru copii un semn al sfințirii noastre prin luarea acestora în mâinile noastre, dar și al casei noastre prin punerea acestor ramuri verzi la icoanele din locuința noastră. Este un prilej de bucurie pentru copiii care merg la biserică împreună cu părinții lor și poartă în mână aceste ramuri cu multă bucurie după cum se poate observa și în imaginile de mai jos:

În același timp, trebuie să precizăm faptul că este prima sărbătoare împărătească cu dată schimbătoare din cursul anului bisericesc², fiindcă este în legătură cu data Paștelui prăznuită, Paștele neavând o dată fixă asemenea Crăciunului.

¹ Preot Prof Ene Braniște, *Dicționar enciclopedic de cunoștințe religioase*, Editura Diecezana Caransebeș, 2001, pagina 175

² Ibidem

La o săptămână după Florii, sărbătorim **Sfintele Paști sau Învierea Domnului Iisus Hristos** din morți, aceasta fiind cea mai mare sărbătoare a creștinilor prin care omul este restaurat și primește posibilitatea iertării păcatelor și intrarea în rai. Prin învierea Sa, Domnul Iisus a deschis porțile raiului care erau închise de la căderea protopărinților noștri Adam și Eva în păcat și ne aduce bucuria și șansa unui nou început. De aceea, se spune că dintre toate minunile săvârșite de Domnul Iisus Hristos cea mai mare minune este propria Sa Înviere din morți, minune care aduce, de asemenea, cea mai puternică dovadă despre dumnezeirea Sa și despre Dumnezeirea creștinismului.³

Unul dintre obiceiurile de Paști este vopsirea ouălor care se realizează în Vinerea Mare atunci când Domnul Iisus a fost pus pe cruce, culoarea roșie simbolizând sângele Domnului Iisus Hristos. Oul mai reprezintă și mormântul Mântuitorului, în tradiția creștină, care prin ciocnirea lui la Paști simbolizează biruința vieții asupra morții a Domnului Iisus. În această mare sărbătoare creștini spun “Hristos a înviat ” și răspund cu “Adevărat a înviat” la ciocnirea oului, ceea ce arată mărturisirea faptului că mormântul s-a deschis și din el a ieșit Domnul Iisus Hristos.⁴

Deși în vremurile mai recente vopsirea ouălor se poate face în diferite culori, una dintre cele mai străvechi modalități de vopsire a lor este cea cu coji de ceapă, la care se poate adăuga, facultativ, motive florale cu ajutorul unor plante de pe câmp care se pun pe ou, iar apoi se prind într-un ciorap mai multe bucăți care se vor scufunda pentru vopsire în vasul cu apa fiartă cu coji de ceapă și oțet ca și în imaginea de mai jos:

Un alt obicei este pregătirea cârnii de miel care îl simbolizează pe Mântuitorul Iisus Hristos care a mers spre răstignire blând ca un miel nevinovat și care S-a jertfit pentru mântuirea noastră. În noaptea de Înviere creștinii poartă în mâini lumânări care răspândesc lumina Învierii Domnului, fiind simbolul Învierii și al biruinței vieții asupra și a luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului.

³ Preot Prof. Dr. Isidor Todoran, Arhid. Prof. Dr. Ioan Zăgorean, *Dogmatica ortodoxă*, manual pentru Seminariile Teologice, Arhidiecezана Cluj, 1997, pagina 229

⁴ Gabriela Favu și colaboratorii, *Manual de Religie Ortodoxă*, clasa a II-a , Editura Corint Logistic, București, 2021, pagina 76

Dintre toate aceste obiceiuri legate de Sfintele Paști cel mai drag mie este cel în care creștinilor li se împart *sfintele paști* (prescură bucățele stropite cu vin și aghiazmă) de către preot la sfârșitul slujbei de Înviere.

Învierea Domnului se sărbătorește în fiecare an la o săptămână după Florii. Se cuvine tuturor creștinilor să aducă un respect cuvenit acestei mari sărbători, atât prin pregătirea timp de 40 de zile înainte prin post și rugăciune, cât și prin practicarea acestor obiceiuri din zilele premergătoare Sfintelor Paști sau în timpul celor trei zile cât ține această sărbătoare creștină.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII, PAȘTE ȘI ÎNĂLȚARE

Prof. Irina Frunză
Școala Gimnazială "Ion Neculce" Iași

În fiecare an, cu o săptămână înainte de sărbătorea Paștelui, se serbează **Floriile**. Această zi simbolizează intrarea în Ierusalim a Domnului Iisus Hristos care a mers în orașul sfânt. Aici, oamenii l-au întâmpinat cu flori și ramuri înverzite de salcie. Se pare că denumirea populară a sărbătorii vine și de la zeița romană a florilor, Flora, peste care s-a suprapus intrarea Domnului în Ierusalim.

În această zi, se sfințesc, prin rugăciune și stropire cu agheasmă, ramuri înmugurite de salcie, care se împart creștinilor, iar slujitorii Bisericii le țin în mâini, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții. Ramurile de salcie amintesc de ramurile de măslin cu care a fost întâmpinat Mântuitorul. Cu aceste ramuri sfințite, după ce au fost aduse de la biserică, creștinii împodobesc icoanele, ușile și ferestrele caselor.

Obiceiurile de Florii sunt diversificate, în funcție de zona geografică. Se pornește de la faptul că această zi este de serbare a vegetației, ea având ca simbol ramurile de salcie. Spre exemplu, în Muntenia există superstiția conform căreia oamenii nu se spală pe cap în ziua de Florii, întrucât aceasta este duminica în care înfloresc copacii, iar din această cauză oamenii pot să albească. În unele zone din țară se merge cu Sălcioara – colind dedicat zeiței vegetației. În Oltenia, fetele se strâng în grupuri și cântă această colindă, iar cel care se împărtășește de Florii are mari șanse să i se împlinească orice dorință își va pune când se apropie de preotul de el.

Tradiția mai spune că așa cum va fi vremea de Florii, tot așa va fi și în prima zi de Paște.

Paștele reprezintă sărbătoarea creștină a Învierii Domnului Iisus Hristos, fiind după ultima săptămână a postului, perioadă numită și Săptămâna Mare, ce începe cu duminica Floriilor și se termină cu duminica pascală. Săptămâna Mare are menirea împărtășirii chinurilor lui Iisus, iar după această săptămână se termină postul de 40 de zile, iar întreaga natura renaște. În ziua de joi a Săptămânii Mari clopotele încetează să mai bată, ele se vor auzi din nou doar Sâmbăta Mare, zi care este totodată și începutul chinurilor Mântuitorului.

Sărbătoarea Paștelui începe în după masa zilei de sâmbătă. Cel mai important moment al zilei este sfințirea apei botezătoare la biserică. Se spunea că prima persoană care urmează să fie botezată cu această apă "nouă" va avea noroc toată viața. Creștinii merg la biserică ducând mâncarea și vinul pregătit pentru a fi sfințite, iar postul se termină oficial prin consumarea acestor bucate. Conform tradițiilor populare se spunea că dacă găinile apucă, să mănânce din rămășițele acestor mâncăruri se vor oua mult pe parcursul anului. Mâncarea tradițională este carnea de miel pregătită după mai multe rețete specifice, întrucât mielul este simbolul lui Hristos care s-a sacrificat pentru noi toți.

În Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază într-un cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care sfințește și binecuvântează bucatele din coșul pascal. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt prezente pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în râu pentru a alunga seceta), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug în gospodăriile oamenilor), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), făină (pentru ca rodul grâului să fie bogat în acel an), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii este o pască, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean și prăjituri. După sfințirea acestui coș, ritualul de Paște continuă în familie.

În părțile Sibiului, există obiceiul ca de Paște să fie împodobit un pom (un arbust) asemănător cu cel de Crăciun, singura deosebire constă în faptul că în locul globurilor se agață ouă vopsite (golite de conținutul lor), iar pomul poate fi așezat într-o vază frumoasă, sporind farmecul sărbătorii. .

O altă foarte frumoasă datină se păstrează în Maramureș, zona Lăpușului. Dimineața în prima zi de Paște, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni, vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor “Sărbători fericite!”, iar tradiția spune că la această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru ca în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

În Argeș, printre dulciurile pregătite de Sfintele Sărbători Pascale se numără covrigii cu ou (numiți așa pentru că în compoziția lor se adaugă multe ouă, 10-15 ouă la 1 kg de făină). Fiecare gospodar se străduiește să pregătească o astfel de delicată, care este simbolul belșugului casei.

În Banat, la micul dejun din prima zi de Paște, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin + pâine sfințită). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă și mâncăruri tradiționale, după care se continuă masa cu friptura de miel.

În Țara Moților, în noaptea de Paște se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă aceștia nu au păzit-o bine și le-a fost furată, sunt pedepsiți ca a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi tradițional pascale din care se înfruptă atât “hoții”, cât și “păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor oferi ospățul.

Pe valea Crișului Alb, la Almaș, toată suflarea comunei se adună în curtea bisericii. Femeile și fetele din localitate se gătesc în straie de sărbătoare, aducând vin în curtea bisericii unde vopsesc și încondeiază ouă.

Dintre obiceiurile de Paște, enumerăm câteva:

- Focurile de Paște – în noaptea de Înviere pe dealuri și coline, izbucnesc flăcări puternice: ele sunt așa numitele «focurile de veghe», care în unele sate sunt aprinse și ard tot cursul nopții, luminând nu numai dealurile ci și văile din împrejurime. În jurul lor stau roată oamenii istorisind întâmplări din viața lui Iisus după Sfânta Scriptură din Noul Testament. Flăcării și băieții sar pe deasupra focului, fiind o formă de purificare, pentru ca vrăjitoarele și cele care fac farmece să n-aibă nici o putere asupra lor. Spre exemplu în Bucovina se fac focuri din cetina brazilor, fiind ținute aprinse toată noaptea; în Transilvania se aprinde o roată căreia i se dă drumul de pe deal la vale. Aceste obiceiuri se țin și-n apropierea bisericilor, iar românii le fac în noaptea de Paște (căci la mormântul Mântuitorului au fost puse străji, dar și pentru a nu scăpa momentul Învierii).

- Udatul Fetelor - obicei din a doua zi de Paște, tinerii stropesc fetele, iar acestea la rândul lor le dă băieților de băut și le oferă daruri, căci se crede că nici unei fete nu-i va merge bine dacă nu este udată. În trecut stropitul se făcea cu apă de fântână, însă astăzi este datina ca fetele să fie udate cu apă de parfum.
- Paștele Mic - duminica imediat următoare a Învierii, numită și Duminica Tomii - este cunoscută în popor ca Paștele Mic. În această zi, în unele locuri există obiceiul ca tinerii „să se lege frați”, legământ ce se face „pe sânge”, „pe datul mâinilor” sau „pe păr”(la „frăția pe păr”, cei doi își smulg din cap câte un fir de păr pe care îl îngroapă amândoi în același loc, numai de ei știut).

Înălțarea Domnului – biserica ortodoxă română sărbătorește și **Ziua Eroilor** - la 40 de zile după Învierea Domnului, un mare eveniment din viața Mântuitorului Iisus Hristos, și anume Înălțarea la cer, de fapt ultimul, din activitatea Sa pământească.

Nașterea și Înălțarea sunt cele două punți care leagă omenirea de Creator, pământul cu cerul, care împacă pe credincios cu Dumnezeu. Dacă prin nașterea din Bethleemul Iudeii, Dumnezeu a coborât pe pământ sub formă umană ca să împace făptura cu Creatorul, prin Înălțarea la cer, în văzul Apostolilor adunați în Betania s-au deschis credinciosului cerurile, asigurându-i-se posibilitatea desăvârșirii și deci, a mântuirii. Cele două evenimente alcătuiesc axa creștinismului și calea de lumină pe care trebuie s-o și mărturisim lui Hristos, ca Domn și Stăpân al lumii.

Dar sărbătoarea Înălțării Domnului pentru noi, românii, mai are un sens: acela că cinstim și pomenim pe Eroii și Martirii Neamului, care și-au dat viața pentru apărarea și întregirea țării, pentru dreptate și adevăr. În credința noastră acei creștini cu viața curată, care au murit cu credința în Înviere, nu mor, ci rămân veșnic vii. La moartea trupului, sufletele lor se înalță la ceruri, în Casa lui Dumnezeu, și așteaptă ziua când toate trupurile vor învia. De aceea, de Înălțare sărbătorim Ziua Eroilor, iar Biserica

Ortodoxă Română din țară și din exil săvârșește, prin preoți și Ierarhi, parastase sau slujbe de pomenire, rugându-se pentru iertarea păcatelor și veșnica odihnă a sufletelor celor care, din dragoste de țară, neam și pământul strămoșesc, dar și față de biserică, și-au dat viața. Jertfa lor va rămâne veșnică în amintirea noastră!

Tradiții și obiceiurile de Înălțare (Ispas) – întotdeauna această zi cade într-o joi, din săptămâna a șasea de la Înviere.

Ispas ar fi personajul mitic care se pare ar fi asistat la Înălțarea Domnului și la ridicarea sufletelor morților la Domnul. Din ziua de Paște și până în ziua de Ispas, oamenii salută spunând „Hristos a Înviat!” și li se răspunde cu „Adevărat a Înviat!”, iar în ziua Înălțării Domnului se salută cu „Hristos s-a Înălțat!” și se răspunde cu „Adevărat s-a Înălțat!”. După ziua de Ispas încep a se saluta obișnuit.

Această zi este cunoscută și ca Paștele Cailor, iar tradiția spune că la nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, în ieslea animalelor, pe cât de cumiți au fost boii și oile, pe atât de gălăgioși au fost caii. Atunci Maica Domnului i-ar fi blestemat să se sature doar o dată pe an: de Înălțare.

Dintre obiceiurile din această zi, amintim: la Ispas se bat cu leuștean vitele, ca să se îngrașe; se taie păr din vârful cozilor de la oi și vite, îngropându-le într-un furnicar: "Să dea Dumnezeu să fie atâția miei și viței câte furnici sunt în acest furnicar! "; în ziua de Ispas să nu se dea foc și sare din casă - foc, pentru că tot anul vei avea huit, vor avea oamenii inima rea în casă ca focul și sare nu se dă, pentru că vacile nu vor avea smântână; se crede că cine moare de Ispas ajunge în cer; în ziua de Înălțare a Domnului, femeile care au în familie morți dau de pomană pentru sufletele lor, crezându-se că în acea zi se înalță sufletele lor la cer și să aibă merinde de drum;

În loc de concluzie

Să ne bucurăm de aceste sărbători ale primăverii, anotimpul în care natura își arată toate frumusețile și care aduce lumină în suflet, bucuria de a trăi și de a descoperi minunile naturii.

Bibliografie:

- Stoian, Stanciu și Alexandru, Petre - „Pedagogie și folclor” – Editura Didactică și Pedagogică, 1978;
- Elena, Niculiță –Voronca - „Datinile și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică” - Editura Polirom, Iași, 1998;
- www.didactic.ro;
- www.google.ro;
- www.antenasatelor.ro.

Paștele- sărbătoarea Învierii lui Hristos și a bucuriei de a trăi în armonie cu divinitatea

Gagea Mihaela, Colegiul Național *Vladimir Streinu*, Găești, Dâmbovița

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase din calendarul creștin ortodox. Această sărbătoare reprezintă învierea lui Iisus Hristos și se sărbătorește în prima duminică după prima lună plină de la echinocliul de primăvară.

Pentru prima dată, Paștele a fost sărbătorit în jurul anului 1400 înainte de Hristos. În această dată, evreii au părăsit Egiptul cu ajutorul lui Dumnezeu. Scriptura în cartea Exod (Ieșirea) din Vechiul Testament ne oferă instrucțiunile date de Dumnezeu pentru sărbătorirea Paștilor în timpul lui Moise. Evreii din antichitate își aminteau de faptul că Dumnezeu i-a salvat din robia în care se aflau în Egipt.

Cu ocazia ieșirii din Egipt, când au sărbătorit pentru prima dată Paștele, toți evreii trebuia să ia un miel și să-l sacrifice. Apoi, cu sângele mielului erau unse ramele de lemn ale ușilor de la casele în care locuiau aceștia. În noaptea aceea, îngerul morții trimis de Dumnezeu a trecut prin Egipt și a omorât toți fiii întâi născuți ai egiptenilor în casele care nu aveau pe ușă sângele mielului. În casele israeliților, nu a murit nimeni, pentru că aceștia ascultaseră porunca lui Dumnezeu și au pus sângele mielului pe ușile lor. Sângele mielului oferea o garanție, un semn vizibil prin care credincioșii dădeau de înțeles că au luat în serios avertismentul lui Dumnezeu.

În ceea ce privește creștinii, Dumnezeu a reînnoit legământul făcut cu israeliții, de data aceasta nu printr-un om, (Moise) ci prin Fiul Său, Iisus Mesia. Legământul cel nou nu mai este un legământ făcut doar cu evreii, ci cu toate popoarele, care vor să primească iertarea păcatelor prin jertfa lui Iisus Hristos. Legământul cel vechi purta sigiliul sângelui unui miel care trebuia sacrificat de Paști după instrucțiunile date de Dumnezeu.

La *Cina cea de Taină*, în noaptea când a fost trădat, înainte de a fi prins și arestat, Domnul Iisus a instituit sărbătoarea Paștelui nou testamental, după porunca ce I-a fost dată de Dumnezeu. De Paști se sărbătorește Învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu. Duminica - a treia zi după Scripturi- femeile purtătoare de mir au găsit mormântul gol. Mormântul era gol pentru că Hristos înviase. Impotriva lor, a tuturor, a celor care L-au acuzat și batjocorit de atunci și până astăzi, numit în derâdere Regele Iudeilor, rege încoronat cu spini, rege al cărui tron era o Cruce, părăsit de ai Săi, păzit sub grea și rece lespede de piatră, Hristos a izbândit cea mai strălucită biruință ce s-a văzut vreodată: biruința asupra morții și asupra răutății omenesti. Această biruință a putut fi tagăduită, dar nu I-a putut fi smulsă niciodată. Hristos a înviat și a biruit, pentru El și pentru noi. Credem și biruim prin Moartea și Învierea lui Hristos, murim pentru a învia și înviem pentru a trăi în veci cu Hristos. Prin suferință și moarte ne bucurăm de Înviere; prin Înviere ne bucurăm și triumfăm în triumful lui Hristos, ca triumf al nostru. El a murit pentru noi și a triumfat pentru noi. În Moartea Lui stă mântuirea noastră, în Învierea Lui stă biruința noastră.

Din evangheliile aflăm că în prima zi a săptămânii, duminică, femeile mironosite au venit cu miresme la mormântul lui Hristos, cu care aveau de gând să ungă, după obicei, trupul lui Iisus. Maria Magdalena, venită cu celelalte femei, ajunge prima la mormânt și uimită de vederea pietrei ridicate și a mormântului gol, nu le mai așteaptă pe celelalte femei și aleargă să le vestească apostolilor cele petrecute. Ea nu mai vede îngerul, care le întâmpină pe celelalte femei și nici nu-i ascultă mesajul – că Hristos a înviat.

Pe când femeile mironosite mergeau către apostoli să vestească cele întâmplare, sunt întâmpinate de Hristos cu următoarele cuvinte: *“Bucurați-vă”* și *“Nu vă temeți”*. El le repeta îndemnul dat de înger: *“Duceți-vă și vestiți fraților Mei, să meargă în Galileea și acolo mă vor vedea”*. La mormânt ajung și Ioan și Petru. Deși Ioan sosește primul, el intră în mormânt după Petru. În afară de prezența giulgiului și a mahrimei, care indicau că Hristos a înviat, apostolii au văzut în mormânt ceva minunat. A fost o experiență învăluită în taină, care a constituit o adevărată iluminare. Din această clipă, Ioan a crezut fără șovăială în Învierea lui Hristos. Cei doi apostoli vor merge să vestească și celorlalți Învierea lui Hristos. Maria Magdalena, care îi urmase pe cei doi ucenici, nu pleacă de la mormânt, rămâne aici să plângă. Gândul ei era că trupul lui Iisus fusese

furat. Pe când plângea, potrivit Scripturii, i se arată doi îngeri. După puțin timp, i se arată și Hristos, pe care Îl aseamnă pentru început cu un grădinar, căruia îi cere să-i vestească unde a fost pus Hristos. După ce are loc recunoașterea lui Hristos primește misiunea să meargă și să vestească ucenicilor: *“Mergi la frații Mei și le spune: Mă voi sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru”*

Paștele ortodox creștin este însoțit de multe tradiții și obiceiuri care sunt respectate de credincioși. Una dintre cele mai cunoscute tradiții este curățenia generală a casei și a gospodăriei înainte de sărbătoarea Paștelui. De asemenea, se obișnuiește să se țină post înainte de Paște, timp în care credincioșii renunță la anumite alimente și activități. În ziua de Paște, se obișnuiește să se împartă ouă roșii și să se sărbătorească împreună cu familie și prieteni.

Secvență didactică

Titlul lecției :Tradiții și obiceiuri de Paști

Clasa a V-a

Aria Curriculară :Consiliere și dezvoltare personală

Durata : 45 minute

Tipul lecției :mixtă

Obiectiv

Cunoașterea și stimularea interesului pentru respectarea tradițiilor și obiceiurilor de Paști;

Competențe generale

1. Adoptarea atitudinilor pozitive față de sine și a unui stil de viață sănătos și echilibrat ;

2. Relaționarea armonioasă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare

Competențe specifice

1.1. Identificarea resurselor personale și a oportunităților de dezvoltare specific vârstei;

2.1. Recunoașterea unei varietăți de emoții trăite în raport cu sine și cu ceilalți.

N r. c r t	Secvența didactică	Competențe vizate	Conținut instructive educativ	Metode didactice	Mijloace didactice
1.	Transmiterea/ însușirea noilor cunoștințe	1.1 2.1	<p>Li se prezintă elevilor câteva tradiții și obiceiuri populare românești de Sfintele Paști.</p> <p>1.Semnificația sărbătorii de Paște</p> <p><i>Cunoscută și sub denumirea de Învierea Domnului, sărbătoarea de Paște comemorează Învierea lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, după răstignirea Sa din Vinerea Mare.</i></p> <p>2.Tradiții și obiceiuri</p> <p>Slujba de Înviere</p> <p><i>Majoritatea creștinilor merg la Biserică de Paște. Unele biserici organizează slujba de Înviere la miezul nopții, înainte de Prima Zi de Paște. Alte biserici organizează o slujbă în dimineața zilei de Paște, după răsărit.</i></p> <p>Ouăle de Paște</p>	Expunerea Explicația	Laptop Videoproiector PPT

			<p><i>Cel mai răspândit obicei de Paște este vopsirea de ouă roșii. Deși la început ouăle se vopseau doar cu culoarea roșie, în prezent există o mulțime de culori și ornamente cu care se pot picta și decora ouăle de Paște.</i></p> <p>Masa de Paște</p> <p><i>În Ziua de Paște oamenii servesc masa în familie, bucurându-se împreună de această sărbătoare frumoasă. Ei ciocnesc ouăle de Paște și savurează preparatele tradiționale.</i></p> <p>Preparate tradiționale de Paște</p> <p><i>În România, majoritatea oamenilor mănâncă ouă roșii, drob, carne de miel, pască, cozonac și alte preparate tradiționale.</i></p> <p><i>Mielul este simbolul Mântuitorului, care s-a sacrificat pentru a salva omenirea.</i></p> <p>Decorațiuni și felicitări de Paște</p> <p><i>Pentru a sărbători Paștele, creștinii obișnuiesc să decoreze casa cu diferite aranjamente și ornamente în formă de ouă de Paște, flori de primăvară, iepurași sau coșulețe colorate cu ouă și verdeață.</i></p>		
2.	Fixareacunoștințelor	1.1 2.1	<p>Decorare ouă de Paște.</p> <p>Se impart elevilor materialele: ouă din polistiren, pensulă, tempera.</p> <p>Li se prezintă lucrarea model, apoi li se explică elevilor modul de realizare a ouălor de Paști.</p> <p>Se asigură fondul muzical- cântece de primăvară.</p>	Observația Explicația	Ouă din polistiren, pensule, tempera Laptop, tabla smart, video-proiector

Concluzii

Sărbătoarea Paștelui ortodox creștin reprezintă în primul rând victoria lui Iisus Hristos asupra morții. Este cea mai mare sărbătoare a creștinismului, o sărbătoare a bucuriei depline, a luminii

divine și a sufletului. Precum Crăciunul, Nașterea Domnului, Paștele reunește an de an familiile și aduce un sentiment de căldură și iubire între semeni.

Potrivit tradiției creștine, Iisus a fost răstignit pe cruce și îngropat într-un mormânt de piatră. Însă, la trei zile după moartea sa, a înviat. Această înviere este considerată a fi dovada că Iisus este Mesia și Fiul lui Dumnezeu. În această zi, creștinii ortodocși se adună în biserici pentru a sărbători Învierea lui Hristos și a asculta slujba de Paște. Și contrar unora, în noaptea Învierii, nimeni nu ar trebui să fie trist sau să plângă. În acel moment special, răul și viclenia ar trebui lăsate deoparte și mai cu seamă să le îmbrăcăm în haina bucuriei și a adevărului.

Învierea Domnului presupune și o revenire spectaculoasă a naturii în toată plinatatea ei dar și o transformare launtrică a ființei umane în sensul unei lepădări de tot ceea ce înseamnă păcat(sentimente negative-ură, invidie, neîncredere, gelozie, abuzuri, etc.)

Bibliografie

1. Programa școlară pentru disciplina *Consiliere si dezvoltare personală* clasele a V-a- a VIII - a, *Ministerul Educației Naționale*, București, 2017 ;
2. Wikipedia , https://ro.wikipedia.org/wiki/%C3%8Envierea_lui_Iisus_Hristos, consultat 05.05.2024
3. ANANIA Valeriu, *Cartea deschisă a Împărăției. De la Betleemul nașterii la Ierusalimul Învierii*, Polirom, 2011, Iasi, pag.358

Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște în județul Mehedinți

Prof. GALBENU RĂZVAN
Liceul Tehnologic "Decebal", Dr.Tr.Severin

În județul Mehedinți, Paștele este sărbătorit cu mare fast și emoție de către locuitori. Tradițiile religioase sunt respectate cu sfințenie, iar obiceiurile specifice acestei sărbători sunt păstrate cu mare drag.

Sărbătoarea Floriilor este sărbătorită în mod tradițional în județul Mehedinți printr-o serie de obiceiuri și tradiții specifice. Locuitorii sărbătoresc această zi în principal prin participarea la slujbe religioase, precum și prin adunarea în familie și socializare.

Unul dintre obiceiurile tradiționale pe care îl poți întâlni în Mehedinți de Florii este cel al culesului florilor de primăvară. Oamenii ies în natură și adună flori proaspete pentru a le așeza la icoane sau la uși, ca semn de binecuvântare și bucurie pentru noul început al primăverii.

De asemenea, în multe localități din Mehedinți se organizează procesiuni religioase cu ramuri de salcie, reprezentând intrarea lui Isus în Ierusalim. Aceste procesiuni sunt însoțite de cântări și rugăciuni, iar oamenii se deplasează purând flori sau ramuri verzi în mâini.

În plus, în această zi este obiceiul ca oamenii să împărtășească bucate tradiționale, precum ouă vopsite, cozonaci sau pasăa, cu rudele, prietenii și vecinii. De asemenea, este o zi în care se fac cadouri și se aduc mărturii de apreciere celor dragi.

În concluzie, sărbătoarea Floriilor este un moment special pentru locuitorii județului Mehedinți, care sărbătoresc primăvara și reînvierea naturii prin intermediul unor tradiții și obiceiuri vechi transmise din generație în generație.

Superstiții de Florii

- În unele zone, se crede că în ziua de Florii este bine să te speli cu rouă pentru a fi sănătos tot anul.

- Se spune că persoanele care plantează flori în ziua de Florii vor avea noroc și prosperitate în viața lor.

- Este considerat ca și noroc dacă găsești flori de tei sau de salcâm în ziua de Florii și să le pui într-un vas cu apă în casă.

- Se spune că dacă mergi la biserică în ziua de Florii și iei o ramură de salcie sau de măslin, vei avea parte de protecție divină și noroc.

- Se crede că este bine să îți faci un buchet cu flori de primăvară în ziua de Florii și să îl pui în casă pentru a aduce noroc și prosperitate.

În Mehedinți, Paștele este o sărbătoare plină de bucurie și devoțiune, în care tradițiile și obiceiurile sunt păstrate cu mare respect și emoție.

În timpul sărbătorii de Paște, în Mehedinți se păstrează tradițiile vechi și se respectă obiceiurile strămoșești. Oamenii se trezesc devreme în dimineața de Paște pentru a merge la biserică pentru a lua lumină și a participa la slujbă. După ce se întorc acasă, se servește masa de Paște, care constă din mâncăruri tradiționale precum drob, miel la proțap sau pască. De asemenea, este obiceiul de a colinda casele vecinilor și de a împărți ouă roșii și ciocolată în semn de bucurie și prosperitate.

Săptămâna Mare este perioada în care credincioșii țin post, primenesc gospodăriile și își amintesc de patimile Mântuitorului. Lunea, sătenii poartă haine negre, iar în restul zilelor merg la slujbele de seara. Joia Mare, cea mai importantă zi dinaintea Paștelui, este dedicată cu precădere morților, în sate îndeplinindu-se obiceiuri specifice. În Mehedinți, există superstiția că sufletele celor decedați se reîntorc pe pământ pentru a petrece sărbătorile alături de familie; de aceea, în curți se aprind focuri și se așază mese cu colaci și câni cu apă. De asemenea, în unele localități, femeile și fetele merg la râu și aruncă apă pe mal, pronunțând numele celui trecut în neființă.

În noaptea care precede Joia Mare, femeile nu au voie să doarmă, altfel vor fi somnoroase tot anul. În plus, nu trebuie să spele pentru că vor fi blestemate de Joimarița, personaj care sperie Paștele.

Tot în această zi se pregătesc bucatele pentru masa festivă. În unele zone ale Olteniei se obișnuiește ca bărbații să vopsească și să încondeieze ouăle cu motive vegetale; de obicei, decorațiile sunt realizate cu frunze de pătrunjel, leuștean și trifoi. În Vinerea Mare, credincioșii țin post negru și se scaldă în apă rece pentru a fi sănătoși tot anul.

Sâmbătă seara, toți membrii familiei merg la slujbă și iau lumina sfântă care îi apără de rele. Înainte de a intra în casă, fiecare trebuie să culeagă câteva fire de iarbă verde și să le arunce peste prag. În prima zi de Paște, după sfințirea bucatelor, oltenii se ospătează cu preparate tradiționale: drob, friptură, ciorbă de miel (numită în zonă “ciorbă de bureți”), plăcintă cu brânză. Finii oferă ouă roșii nașilor, iar flăcăii le dăruiesc fetelor la hora satului. Paștele înseamnă purificare sufletească, refacerea legăturii cu divinitatea și întoarcerea la valorile autentice.

Superstiții de Paște

- Este ghinion să spargi un ou roșu de Paște.
- Dacă mănânci ouă de Paște cu coaja zgâriată sau crăpată, te aștepți la necazuri.
- Dacă te trezești în dimineața de Paște și vezi un iepuraș alb, vei avea noroc tot anul.
- Nu trebuie să te cerți sau să fii supărat în ziua de Paște, pentru că atragi ghinionul asupra ta.
- Este considerat ghinion să împrumuți sau să dai bani de Paște, deoarece se spune că vei rămâne sărac sau vei avea probleme financiare în viitor.
- Este norocos să îți speli fața cu apa de izvor în dimineața de Paște, pentru a avea o piele frumoasă și sănătoasă tot anul.
- Nu trebuie să mănânci pește cu oase în ziua de Paște, deoarece se crede că vei avea ghinion în dragoste.
- Se spune că în ziua de Paște, dacă pui un fir de usturoi sub pernă, vei dormi bine și vei fi protejat de spiritele rele.
- Este considerat ghinion să pui sare pe masă în ziua de Paște, deoarece se spune că vei atrage ghinionul asupra casei tale.
- Se spune că dacă aduci o ramură de salcie în casă în ziua de Paște, vei avea noroc și prosperitate în tot anul.

Bibliografie:

1. [Ce sărbătorim de Paște: Tradiții, obiceiuri și semnificații \(revistamagazin.ro\)](http://revistamagazin.ro)
2. <https://www.crestinortodox.ro/paste/obiceiuri-traditii-paste/obiceiuri-florii>
3. <https://catine.ro/traditii-si-obiceiuri-de-florii-care-este-semnificatia-acestei-sarbator>
4. <https://revistamagazin.ro/ce-sarbatorim-de-paste-traditii-obiceiuri-si-semnificati>

Lumina Învierii în Sufletul Copiilor

Perspectiva Sfintelor Paști

Prof. Gana Marta

Grădinița cu program prelungit Moșnița Veche, jud. Timiș

Sărbătoarea Paștelui este un moment profund și semnificativ în tradiția creștină, marcând Învierea lui Isus Hristos și învierea spirituală a credincioșilor. Pentru copii, această sărbătoare este plină de bucurie, entuziasm și curiozitate, iar Lumina Învierii pătrunde adânc în sufletele lor pure, aducând speranță și încredere. În acest referat, vom explora percepția copiilor asupra Sfintelor Paști și modul în care Lumina Învierii își găsește locul în inimile lor inocente și pline de curiozitate.

I. Paștele ca sărbătoare a Învierii: Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, celebrată în întreaga lume cu mare solemnitate și bucurie. Originea sărbătorii este strâns legată de evenimentele din Noul Testament, în special de Învierea lui Isus Hristos în a treia zi după răstignirea sa. Pentru creștini, Paștele reprezintă biruința vieții asupra morții și a luminii asupra întunericului. Simbolurile și tradițiile asociate acestei sărbători, cum ar fi ouăle roșii, mielul și lumânările pascale, reflectă această semnificație profundă a învierii.

II. Percepția copiilor asupra Sfintelor Paști: Copiii trăiesc Sărbătoarea Paștelui cu o intensitate și entuziasm aparte. Pentru ei, Paștele înseamnă mult mai mult decât un simplu moment în calendarul sărbătorilor. Este un timp de bucurie, împlinire și conexiune spirituală. Copiii așteaptă cu nerăbdare să participe la tradițiile pascale, cum ar fi vopsirea ouălor, colecționarea și schimbul de ouă, sau participarea la slujbele bisericești speciale. Aceștia sunt captivați de povestea Învierii lui Hristos și absorb cu entuziasm fiecare detaliu al acestei sărbători.

III. Lumina Învierii în sufletul copiilor: Lumina Învierii aduce bucurie și speranță în inimile copiilor într-un mod special și profund. Pentru ei, Lumina Învierii înseamnă mai mult

decât o simplă flacără aprinsă în noaptea de Paști. Este un simbol al speranței și renașterii, care îi însoțește în fiecare aspect al vieții lor. Copiii trăiesc această lumină în emoțiile lor pure și sincere, reflectând bucuria și încrederea pe care o aduce credința în Învierea lui Hristos. Ei împărtășesc această lumină cu toți cei din jurul lor, fiind surse de inspirație și speranță pentru comunitatea lor.

Sfintele Paști sunt o perioadă specială în care Lumina Învierii strălucește în sufletele tuturor, iar copiii o resimt într-un mod aparte și profund. În ochii lor curați și plini de entuziasm, putem vedea esența și semnificația profundă a acestei sărbători. Lumina Învierii aduce bucurie, speranță și încredere în inimile copiilor, inspirându-i să trăiască în conformitate cu valorile creștine și să împărtășească această lumină cu întreaga lume.

Bibliografie:

1. Biblia. Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2010.
2. Noul Testament pentru copii: Povestiri din Biblie. Editura Herald, 2015.
3. Lumina Învierii: Ghid pentru părinți și copii despre Săptămâna Mare și Paști. Editura Sophia, 2019.
4. Tradiții și obiceiuri pascale în folclorul românesc. Autor: Prof. Dr. Irina Nicolau. Editura Academiei Române, 2008.

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERNAȚIONAL „BUCURIA ÎNVIERII - Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște”

Importanța și impactul Simpozionului Internațional „ Bucuria Învierii- Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște”-eseu

Într-o lume care devine tot mai interconectată, înțelegerea și aprecierea diversității culturale este nu doar un avantaj, ci o necesitate. Proiectul Educațional Internațional „Bucuria Învierii- Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște” reprezintă o platformă valoroasă de dialog intercultural, educativ și spiritual. Acest simpozion internațional nu este doar o celebrare a sărbătorilor pascale, ci și o oportunitate de a explora profundarea și varietatea acestor tradiții în diferite culturi.

Înțelegerea și valorificare diversității culturale

Sărbătorile de Florii și Paște sunt momente de profundă semnificație spirituală și culturală în multe părți ale lumii. Prin aducerea împreună a elevilor și profesorilor din diverse culturi, simpozionul oferă o scenă unică pentru prezentarea și compararea tradițiilor. Acest schimb de experiențe educative ajută la deschiderea minților tinerilor și la consolidarea unui respect profund pentru alte moduri de viață și de celebrare. Importanța acestui schimb este imensă, deoarece stimulează empatia și înțelegerea transfrontalieră, contribuind la o lume mai tolerantă și mai pașnică.

Rolul educației în conservarea tradițiilor

Educația joacă un rol crucial în conservarea tradițiilor și transmiterea lor către noile generații. Simpozionul „Bucuria Învierii” demonstrează puterea educației de a păstra vii tradițiile, adaptându-le într-un context modern fără a le dilua esența. Prin ateliere, prezentări și activități interactive, tinerii participanți nu doar că învață despre alte culturi, dar sunt și încurajați să reflecte asupra propriei moșteniri culturale, ceea ce poate stimula inițiative de conservare a culturii locale în comunitățile lor.

Crearea unui dialog global

Un aspect distinctiv al acestui simpozion este facilitatea unui dialog global între tineri. Acest dialog este esențial în formarea unei generații care să valorizeze pacea globală și cooperarea internațională. Prin împărtășirea tradițiilor legale de Florii și Paște, participanții pot găsi teren comun, recunoscând că, în ciuda diversității noastre superficiale, multe dintre valorile și aspirațiile noastre sunt universale.

Impactul asupra comunității locale

Impactul simpozionului depășește granițele școlilor și ale națiunilor participante. Comunitățile locale beneficiază de pe urma acestor evenimente, deoarece elevii aduc acasă cunoștințele și experiențele dobândite, sporind intersul și participarea la propria cultură și la cea globală. De asemenea, poate inspira inițiative locale similare, încurajând astfel un mai mare angajament comunitar și o apreciere crescândă a patrimoniului cultural.

Concluzie

Simpozionul Internațional „Bucuria Învierii” nu este doar un eveniment de celebrare a unor sărbători, ci o manifestare esențială a rolului educației în formarea unui viitor mai integrativ și respectuos. Prin îmbunarea tradițiilor, dialogul intercultural și promovarea toleranței, acesta contribuie la construirea unor punți de înțelegere care sunt mai necesare astăzi decât oricând. Apreciind și valorificând diversitatea culturală, noi, ca o comunitate globală, facem un pas către un viitor mai luminos și mai pacific pentru toți.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE LA ROMÂNI

Gavrilă Marga-Raluca
Liceul Tehnologic „Constantin Ianculescu”,
Grădinița cu P.P. “Piticot”, Cârcea, Dolj

Paștele este considerat una dintre cele mai importante sărbători ale creștinilor. Această sărbătoare marchează învierea lui Iisus Hristos. Există numeroase tradiții și obiceiuri asociate cu această mare sărbătoare.

Evenimentul care ne încarcă de o mare însemnătate este învierea lui Iisus Hristos. Conform credinței, Iisus a fost răstignit pe cruce și apoi a murit. La trei zile după moartea sa, el a înviat, dezvăluind puterea supremă a lui Dumnezeu. Învierea lui Iisus Hristos are o semnificație puternică, fiind considerată momentul eliberării de păcate și a unui nou început.

În țara noastră, există numeroase tradiții și obiceiuri populare legate de această mare sărbătoare a creștinătății. În continuare, vom enumera câteva dintre cele mai importante tradiții și obiceiuri pascale.

Crucea reprezintă simbolul crucificării, fiind totodată și un simbol al credinței.

Oul simbolizează învierea, deoarece acesta conține sămânța din care apare viața. În Săptămâna Mare, respectiv în Joia Mare, gospodinele vopsesc și încondeiază ouă. Deși se numesc „ouă roșii”, ele pot avea mai multe culori.

Participarea la slujba de înviere reprezintă un prim moment de implicare a creștinilor. După sfârșitul slujbei, oamenii aprind lumânări, vestind astfel învierea Domnului.

Un alt simbol al acestei sărbători sunt ouăle roșii, amintind de sângele Mântuitorului. În ziua de Paște, ouăle vopsite sunt ciocnite de membrii familiei și prieteni, rostindu-se următoarele cuvinte: „Hristos a înviat!”, răspunsul fiind „Adevărat a înviat!”.

Românii au o serie de tradiții culinare legate de sărbătorile pascale. O serie de alimente nu lipsesc niciodată de pe masa de sărbătoare. Mielul de Paște simbolizează jertfa lui Iisus Hristos pe cruce, victoria vieții asupra morții. Mielul poate fi gătit în diverse moduri, de la friptură, la sarmale și până la drob. Cozonacul și pasca sunt două deserturi tradiționale de Paște.

În ziua de Paște, se obișnuiește ca oamenii să împartă bucate, acest obicei simbolizând ospitalitatea și generozitatea creștină.

În unele zone ale României, oamenii fac înconjurul bisericii în ziua de Paște, într-un ritual numit „alergatul cu ouăle”. Această tradiție simbolizează învierea lui Iisus și este însoțită de vesele cântece și dansuri populare.

Iepurașul era un simbol pământesc al zeiței Eastre. Iepurașul aducător de ouă roșii provine de pe meleagurile germane și simbolizează fertilitatea. Ulterior, acest obicei s-a răspândit în mai multe spații, devenind un simbol creștin.

În cadrul activităților educative din grădiniță, am utilizat cel mai des simbolul oului roșu. După o scurtă prezentare tradițiilor și obiceiurilor pascale, prezentare adaptată nivelului lor de înțelegere, urmează partea practică, cea de vopsire a ouălor. Este o activitate practică pe care preșcolarii o îndrăgesc foarte mult. În fiecare an am utilizat tehnici diferite de colorare a ouălor: vopsire, colorare, pictură, lipire de abțibilduri. Uneori am implicat și părinții în această activitate

practică, feedback-ul primit în urma acestei activități fiind unul pozitiv. Am observat că preșcolarii le place foarte mult să petreacă timp și să realizeze diferite activități împreună cu părinții la grădiniță.

Aceste activități reprezintă un prilej extraordinar de a ne asigura că vom duce mai departe macăr o parte din tradițiile și obiceiurile românești.

În concluzie, Paștele este o sărbătoare importantă pentru creștini, care reprezintă învierea lui Iisus Hristos și un nou început în viață. În România, Paștele este însoțit de o multitudine de tradiții și obiceiuri populare, care simbolizează speranța, renașterea și generozitatea creștină.

Bibliografie:

1. Alexandra Vidu, 2005, *Sărbătoarea Paștelui*, editura Erc Press, București.
2. Daniela Dumitrescu, 2017, *Paștele în poezii și tradiții românești*, editura Astro, București.

Tradiții și obiceiuri românești de Sfintele Paști

Prof. Georoceanu Cătălina Elena

Școala Gimnazială *Grigore Moisil*, Ploiești, Prahova

Dincolo de simbolistica bine cunoscută a Sfintelor Paști și a semnificației Săptămânii Luminate, românii păstrează în bogata lor tradiție și alte sărbători, mai puțin cunoscute celor din mediul urban. Se dovedește încă o dată că satul a rămas păstrătorul autentic al obiceiurilor ancestrale, care atestă bogăția sufletească a românului creștin ortodox. Iată câteva dintre acete tradiții inedite:

Caii lui Sâ'n' Toader

Caii lui Sâ'n' Toader revin în fiecare primăvară, în prima săptămână a Postului Mare. Caii, care îl însoțeau peste tot pe Sâ'n' Toader, păzeau soarele, pe care îl împiedicau să fugă către miazănoapte, aducând astfel primăvara și poruncind schimbarea firii omului. Aceștia au rol purificator, îndeamnă la o întrerupere a entuziasmului excesiv, la o curățire a trupului și a sufletului, Săptămâna Sântoaderilor fiind considerată o săptămână plină de restricții. În sâmbăta lui Sâ'n' Toader este practicat un ritual cunoscut sub denumirea de Încuratul cailor (alergatul cailor). Bărbații participă la întrecerea cailor pe care, în prealabil, i-au pregătit, curățându-i și împodobindu-i cu ciucuri roșii. Fetele își încep ziua cu spălatul ritualic al părului cu Iarbă Mare, o plantă pe care o culeg în vinerea lui Sântoader, înainte de răsăritul soarelui, obicei care le asigură un păr frumos și mătăsos. De săptămâna Cailor lui Sâ'n' Toader, schimbați-vă firea și obiceiurile, primeniți-vă hainele și sufletul și nu uitați să fiți buni!

Blagoveșnicul – 26 martie

Blagoveșnicul, după românii din Bucovina, îl reprezintă pe Arhanghelul Gavriil, trimis de Dumnezeu să ducă Fecioarei Maria vestea cea bună a nașterii Domnului Nostru Iisus Hristos. Gavril Blagoveșnicul cade întotdeauna a doua zi de Blagoveștenie sau Buna Vestire. Se serbează mai cu seamă de către femei, care nu lucrează în această zi, mai ales prin casă, pentru a fi curate la față, pentru a nu li se îmbolnăvi copiii și pentru ca vitele să fie apărate de jivine. Se crede că cine se ceartă în această zi tot anul va avea parte de ceartă și ocări. Casele se înconjoară cu tămâie, iar pomii fructiferi sunt amenințați cu tăișul securii pentru a fi roditori.

Paștile rocmanilor sau Paștile blajinilor

Rocmanii, numiți și blajini, sunt, după credința bucovinenilor, un popor creștin, care locuiește într-o țară îndepărtată, însă nimeni nu știe cu siguranță unde. Nu locuiesc în case, ci trăiesc sub umbra pomilor; sunt niște oameni foarte buni și evlavioși, de aceea se și numesc blajini, fiind feriți de orice păcat și mergând după moarte în rai, împreună cu sfinții. Dacă n-ar vedea plutind pe apă coji de ouă roșii și albe, care se aruncă pe râuri în sâmbăta Paștilor, atunci ei n-ar ști când pică Paștile. De aceea, femeile strâng cojile ouălor întrebuițate la prepararea pascăi și cojile ouălor roșii și le aruncă pe o apă curgătoare, care va da în apa Sâmbetei, ce ajunge în țara rocmanilor. Cojile ajung la o săptămână după Paștile nostru, adică în Duminica Tomei, sau chiar la Rusalii.

Paștile blajinilor se serbează și de către români, luni, după Duminica Tomei. Aceștia ies în lunci și dumbrăvi, cu fel de fel de mâncăruri tradiționale sau merg la cimitir, unde împart mâncare

pentru morții familiei, o altă interpretare a blajinilor fiind aceea că ei sunt cei adormiți din neamurile noastre. Astfel, românii închină această sărbătoare celor dragi din familie, trecuți în lumea veșniciei.

Să ne bucurăm, așadar, de aceste frumoase tradiții ce ne încântă sufletul și ne fac încă o dată mândri de ceea ce reprezintă poporul nostru în plan universal.

Bibliografie:

1. Bîrlea, O., *Folclorul românesc*, Ed. Vremea, București, 2023.

Învățământul tradițional și alternativele educaționale

Alternativele educaționale au apărut la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX și s-au conturat ca o mișcare pedagogică internațională, în raport de opoziție cu pedagogia tradițională, atât în Europa cât și în America.

Prin reforma educațională se are în vedere ca procesul instructiv-educativ să se realizeze prin aplicarea metodelor moderne astfel încât copiii să fie determinați în a descoperi și cunoaște ei înșiși noi informații oferindu-i un mediu în care el poate să învețe să distingă, să diferentieze, să categorisească și să emită judecați.

Plecând de la analiza alternativelor educaționale, Montessori, Waldorf, Step by Step, în special, consider că:

1. Următoarele elemente ar putea fi preluate și integrate în activitatea proprie în cadrul învățământului de masă:

Ariile curriculare și studiul la clasă: În sistemul Montessori istoria, arta, muzica, matematica, astronomia, biologia, geologia, fizica și chimia nu sunt izolate una de cealaltă fiind organizate pe zone de interes (Viață practică, Senzorial, Matematică, Limbai, Științe și activități culturale). În sistemul Montessori copilul învață mai ales experimentând sau participând la proiecte în care descoperă singur informațiile pe care le va asimila astfel mult mai ușor. Copilul le studiază în ordinea în care dorește și face acest lucru în fiecare zi.

În școala Waldorf încă de la început copiii lucrează pe caiete fără liniatură. Se consideră că liniatura este folosită cu scopul de a îngradi și limita la norme clar stabilite scrisului copilului. Absența unui manual unic contribuie la creșterea respectului față de cărți și alte surse. Elevii se obișnuiesc astfel, în studiul unei teme, să se documenteze din cât mai multe surse. În ceea ce privește timpul în care copilul poate lucra cu un anumit material, nu există limită. În fiecare perioadă a zilei, pot fi studiate toate ariile curriculare, la toate nivelele. Cadrul didactic nu stabilește teme, nici nu dictează ce trebuie să se studieze și nici nu stabilește limite referitoare la profunzimea interesului copilului.

În cadrul învățământului de masă învățarea are loc cu precădere prin asimilarea de informații pe care le prezintă profesorul sau manualele iar decizia de a preda o anumită lecție în funcție de observarea atentă a copiilor este limitată de necesitatea de a respecta programa școlară și planificarea calendaristică, cerute de direcțiunea școlii și de inspectorul de specialitate.

Evaluarea la clasă: Clasele Montessori sunt focalizate pe crearea unei discipline interioare a copiilor. Copilul este educat să învețe că principala recompensă trebuie să fie mulțumirea de sine și satisfacția că a dus la bun sfârșit o sarcină de lucru. Nu există lucrări de control care să se înapoieze cu corecturi în roșu ci se respectă munca și efortul copilului așa cum sunt.

Sistemul Step by Step nu crează explicit situații competitive fiind evitate momentele de punere a copiilor în situații de inferioritate.

În școala Waldorf nu se dau note și nici examene formale. La sfârșitul anului se face o caracterizare scrisă, amplă, pe baza căreia sunt orientați și copiii și părinții. La acestea se adaugă teste (caiete de epocă, pe perioade) scrise de copil.

În sistemul tradițional de învățământ folosirea recompenselor tradiționale de tipul bulinelor sau stelutelelor aurii, calificativelor sau notelor evidențiază competiția între elevi, ceea ce conduce adesea la rezultate negative în plan individual și la teama de pedepse.

Implicarea părinților: Părinții participă frecvent la programe Montessori care le sunt special dedicate, în vederea participării la procesul de învățare.

Școlile Step by Step consideră părinții primii dascăli ai copilului și parte din procesul de învățământ. Ei sunt invitați și acceptați firesc la clasă.

În învățământul tradițional implicarea părinților este destul de redusă și voluntară.

2. Următoarele elemente ar putea/nu ar putea să funcționeze în învățământul de masă din România, așa cum este el în prezent:

Organizarea clasei: Clasele Montessori sunt organizate pentru a permite copilului să lucreze cât mai independent posibil (mese și scaune pe măsura copiilor, oglinda este agățată la înălțimea copiilor, lângă oglindă se găsește un coș conținând unelte pentru igiena personală - săpun, șervețele, perie de păr, etc; materiale de curățenie plasate la îndemâna copiilor). În clasele Montessori, copilul se poate mișca liber dintr-o parte a clasei în alta, alegând singur activitatea și locul de desfășurare. Copilul se poate deplasa prin clasă unde dorește și poate vorbi cu cine dorește atâta timp cât nu îi deranjează pe ceilalți.

Într-o clasă Step by Step nu sunt bănci rigide, ci mese mobile cu scaunele de jur împrejur. Clasele sunt mochetate pentru ca anumite activități să se desfășoare cu copiii așezați pe podea. Centrele de activitate (matematică, științe, arte, citire, construcții, scriere) sunt zone delimitate

ale clasei (grupe), dotate cu material didactic specific unei anumite activități, zona în care fiecare copil are sarcini individuale sau de grup adecvate nivelului său de dezvoltare.

În învățământul de masă, materialele didactice sunt de cele mai multe ori închise în dulapuri, cadrul didactic controlând când și cum să fie utilizate sau elevii au anumite restricții cu privire la utilizarea acestora. O mai mare libertate a elevilor în utilizarea acestor resurse educaționale ar stimula procesul de descoperire a noi cunoștințe și deprinderi. Respectarea numărului de elevi la clasă conform limitei maxime prevăzută de Legea Educației Naționale (Legea 1/2011, cu modificările și completările ulterioare), ar conferi posibilitatea structurării clasei pe zone de interes .

Predarea: În învățământul Montessori, copiii învață singuri folosind materiale specifice, în acest timp profesorul direcționează și ghidează activitatea fără a fi în centrul atenției. Profesorul predă individual și diferențiat. Cunoștințele noi sunt asimilate experimentând sau lucrând în grup. Copiii învață singuri sau unii de la alții.

Principiul organizării ritmice se reflectată în pedagogia Waldorf prin planificarea pe “epoci de studiu”, module de 2-4 săptămâni în care zilnic între orele 8 și 10 sunt studiate materiile principale (româna, matematica, fizica, chimia, biologia, istoria, geografia etc). O clasă Waldorf este preluată de un învățător (diriginte) timp de 8 ani. Învățătorul (dirigintele) predă pe perioade de 2-5 săptămâni (matematică, fizică, istorie etc.) în etape succesive. La acestea se adaugă teatru, orchestră etc. În curriculum-ul școlar există o pondere mare de discipline artistice.

Step by Step este un program educațional de stat, în care predarea se face respectând curriculum-ul național pentru învățământul primar. Programul zilnic este de 8 ore. La școlile Step by Step fiecare clasă (grupa) are câte două învățătoare (educatoare). În învățământul de masă, disciplina este impusă de profesor care predă același lucru întregii clase. Orarul este determinat de respectarea planurilor cadru de învățământ în vigoare, care la rândul lor generează schemele orare săptămânale. Structurarea orarului pe epoci (module) este realizată, totuși, în cadrul programului educațional “A Doua Șansă”, atât pentru învățământul primar cât și pentru învățământul gimnazial.

3. Urmatoarele elemente consider a fi necesare a fi avute în vedere în perspectiva unor reforme educaționale ulterioare:

*Acordarea unei importanțe deosebite ritmului zilei, precum ritmul zilei din Învățământul Waldorf care presupune studierea materiilor cu caracter cognitiv în prima parte a acesteia și a celor artistice și practice în cea de-a doua parte. Pentru ca acest lucru să se întâmple ar trebui găsite noi resurse prin accesarea de fonduri internaționale sau suplimentarea fondurilor de la stat precum și reglementarea desfășurării procesului instructiv educativ într-un singur schimb, de dimineața, în special pentru învățământul gimnazial cunoscând randamentul școlar mult mai eficient al elevilor care studiază în prima parte a zilei.

*Reglementarea orarului școlar, pana la vârsta de 14 ani în intervalul 8.00-16.00/17.00 inspirat din programul unui copil din clasa Step by Step care începe la ora 8 dimineața și se termina la ora 16. În prima parte a zilei ar urma să fie realizate activitățile de bază din planurile cadru de învățământ și din programa școlară, apoi servirea mesei (contra cost sau plătită de la buget), urmând ca în partea a doua a zilei să fie realizate activitățile complementare.

*Modificarea metodei de evaluare a elevului prin eliminarea de note sau calificative și adaptarea acestuia sistemului Waldorf în care imaginea profesorului este dată de evoluția elevului. Este importantă asigurarea unui mediu educațional ce le permite elevilor să se simtă în regulă cu privire la greșelile pe care le fac și la necunoaștere, un mediu în care greșelile sunt recepționate ca oportunități. Desigur, în realizarea acestui demers, rolul cadrului didactic este esențial.

*Implicarea părinților prin participarea la diferite programe ce le sunt special dedicate, în vederea participării la procesul de învățare precum și în activități parinți – copii cuprinse în programa școlară nu doar extracurriculare.

Bibliografie:

1. Casa Montessori – Gradinița, Școala <http://www.casamontessori.ro/o-prezentare-comparata-intre-invatamantul-traditional-si-cel-alternativ>
2. Școala Step by Step, <https://www.scoalastepbystep.ro/>
3. Federația Waldorf, <https://waldorf.ro/>
4. “Pedagogiile alternative, ultima inovație în educație. Ce e mai bine pentru copilul tău între Step by step, Montessori și Waldorf”, Diana Frîncu

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Prof. Gongea Ofelia Alina

Liceul Tehnologic “Constantin Filipescu” Caracal

Cuvântul Paști este de origine evreiască și vine de la cuvântul Pesah = trecere. Ciclul Pascal include o perioadă de douăsprezece zile, Duminica Floriilor – Duminica Tomei, în care sunt concentrate cele douăsprezece luni ale anului. În primele șase zile anul îmbătrânește, se degradează treptat („Săptămâna Patimilor”), pentru ca odată cu Învierea lui Iisus Hristos toate și tot să intre sub cele mai bune auspicii, sub zodia recosmicizării timpului primordial („Săptămâna Luminată”). Duminica Floriilor este cunoscută și sub numele de Florii. Duminica Vlăstarilor, Staulele Florilor sau Staurile Floriilor. Deși astăzi prezintă o puternică componentă creștină, sărbătoarea Floriilor păstrează reminiscențele din timpuri mult mai vechi. Prin însăși denumirea ei amintește de Floralia (Florilia), festivitate închinată zeiței Flora, „Mama primăverii”. Există credință că ramurile de la Florii aduc rodire și belșug oriunde ar fi așezate – în grădini, pe ogoare, în livezi, în staule, cotețe, stupi etc. Crengile de răchită sau de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Tinerele fete culeg diferite flori și rămurele de măr înflorit pentru a fi ferite de rele și iubite de feciori.

Obiceiuri de Florii - Obiceiul Lăzărișelor

Înainte de a intra în Ierusalim, Hristos l-a înviat pe Lazar. Învierea lui Lazar este simbolul învierii viitoare a neamului omenesc. În popor se crede că Lazar era un fecior tânăr, fratele fetei care s-a casătorit cu Dragobete, Cap de Primăvară. Potrivit tradiției, într-o sâmbătă, Lazar a plecat cu oile la păscut, lăsând-o pe mama-sa să facă plăcinte. Urcând într-un copac să ia muguri pentru animale, își aduce aminte de plăcinte. Se grăbește să coboare, cade și moare. Potrivit legendei că Lazăr ar fi murit de dorul plăcintelor, exista obiceiul ca în această sâmbătă, femeile de la țară să facă ofranda de pomenire a morților împărțind plăcinte de post.

Obiceiuri de Florii - ramurile de salcie

În ziua Floriilor, oamenii merg cu ramuri de salcie la biserică, pentru a-L întâmpina tainic pe Hristos. Ele sunt sfințite și puse la icoane. Se credea că nu e bine să renunți la aceste ramuri dacă nu au venit celelalte Florii. Oamenii le puneau și pe pomii fructiferi, pentru a-i ajuta să rodească. Există credința că abia acum pomii prind putere să rodească. De aceea, nu se plantau pomi înainte de Florii, de teama ca aceștia să nu rămână fără rod.

În ziua de Florii, stupii erau împodobiți cu ramurile de salcie sfințite, ca albinele să se bucure de binecuvântarea divină. În unele sate, mătîșorii erau aruncați în curte când începea să bată grindina. Însă, ramurile de salcie aveau în principal menirea de a-i feri pe oameni de duhurile necurate.

Ramura de salcie sfințită era utilizată și în scopuri terapeutice. Oamenii înghițeau mătîșori de pe

ramura de salcie, pentru a fi feriți de diferite boli. Bătrânele se încingeau cu salcia ca să nu le mai doară șalele. Există și obiceiul ca părinții să-și lovească copiii cu nuielușa de salcie, când veneau de la biserică. Credeau că așa vor crește sănătoși și înțelepți.

Obiceiuri de Paște

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, reprezentând învierea lui Isus Hristos. Însă, pe lângă semnificația religioasă, există și o multitudine de tradiții și obiceiuri populare asociate cu această sărbătoare. Învierea lui Isus Hristos este evenimentul central al sărbătorii de Paște. Conform tradiției creștine, Isus a fost răstignit și a murit pe cruce, iar la trei zile după moartea sa a înviat din morți. Acest eveniment este considerat de creștini drept dovada supremă a puterii lui Dumnezeu și a credinței în viața veșnică. În România, Paștele este o sărbătoare plină de tradiții și obiceiuri populare. Iată câteva dintre cele mai cunoscute.

În noaptea de Paște, creștinii participă la slujba de înviere, care simbolizează învierea lui Isus Hristos. După sfârșitul slujbei, se aprind lumânări și se vestesc vestea învierii, în timp ce oamenii se îmbrățișează și își doresc „Hristos a înviat!”. Ouăle roșii sunt un simbol al vieții și al renașterii, iar în România ele sunt vopsite în roșu, folosind vopsea naturală de ceapă. După vopsire, ouăle sunt împărțite între membrii familiei și prieteni. Mielul de Paște este o tradiție culinară populară în România, care simbolizează jertfa lui Isus Hristos pe cruce. Mielul este gătit în diverse feluri, de la friptură la sarmale și drob, iar consumul acestuia este însoțit de diverse alte preparate și băuturi tradiționale. În ziua de Paște, se obișnuiește să se împartă bucatele între membrii familiei și prieteni. Această tradiție simbolizează ospitalitatea și generozitatea creștină, iar bucatele care se împart includ ouă roșii, cozonaci, pască, miel și alte preparate tradiționale. În unele zone ale României, oamenii fac înconjurul bisericii în ziua de Paște, într-un ritual numit „alergatul cu ouăle”. Această tradiție simbolizează învierea lui Isus și este însoțită de vesele cântece și dansuri populare.

În concluzie, Paștele este o sărbătoare importantă pentru creștini, care reprezintă învierea lui Isus Hristos și o nouă început în viață. În România, Paștele este însoțit de o multitudine de tradiții și obiceiuri populare, care simbolizează speranța, renașterea și generozitatea creștină.

Bibliografie:

1. Alina Maria, *Tradiții românești*, Ed. Cartea ta, 2021.
2. Marcel Lutic, *Timpul sacru- Sărbătorile de altă dată*, Ed Vasiliana 98, 2022
3. Locuitorii satelor din zona Oltului.

PROIECT EDUCAȚIONAL „ȘTIU!”, POT!, VREAU!, REUȘESC!”

Prof. Gora Nicoleta-Luminița
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău

Activitățile extrașcolare sunt foarte importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Studiile de specialitate susțin că acesta ajută elevii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

În anul școlar 2022-2023 Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău a inițiat, organizat și implementat, în mediul online, proiectul educațional de dezvoltare emoțională „ȘTIU!”, POT!, VREAU!, REUȘESC!” cuprins în CAEJ 2023 Bacău, poziția 59.

Grație inteligenței emoționale un om știe să se cunoască pe el și să-i citească pe ceilalți, pentru a obține maximum de beneficii din relațiile sociale, adaptându-și comportamentul în funcție atât de persoana, cât și de context. Pentru a-și asigura progresul cultural, tehnologic și economic orice națiune are nevoie de educație emoțională.

Vineri, 13.01.2023, pe platforma educațională GSuite, s-a desfășurat simpozionul „Pas cu Pas către Copii Inteligenți Emoțional”, ediția I. Scopul simpozionului a constat în constituirea unui forum pentru schimbul de idei și practici în dezvoltarea educației emoționale întrucât aceasta are un rol esențial în menținerea stării de sănătate mentală. În același timp, am avut în vedere prezentarea problemelor actuale ale educației emoționale și a noutăților din domeniul materialelor didactice necesare în procesul de predare-cercetare-învățare a acesteia, încurajarea contactelor științifice și cunoașterea reciprocă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar și universitar.

Obiectivele simpozionului au fost următoarele:

- ✚ Prezentarea unor metode de predare-învățare moderne adecvate nevoilor de învățare ale elevilor.
- ✚ Diseminarea exemplelor de bună practică în dezvoltarea educației emoționale în învățământul preuniversitar și universitar.
- ✚ Promovarea învățării de-a lungul întregii vieți și valorificarea acesteia.

Publicul țintă a fost constituit din cadre didactice din învățământul preuniversitar și universitar. Beneficiarii simpozionului au fost: cadrele didactice, elevii, părinții, partenerii din mediul socio-economic. Partenerii simpozionului au fost Asociația „Centrul Părinții Spun Prezent”, Bacău și Biserica „Sfântul Dimitrie” Bacău. Organizatorii simpozionului au fost: profesorii: Zavate Loredana-Nicoleta, Ivan Celina Toni și Gora Nicoleta-Luminița de la Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău.

La simpozion s-au înscris cu lucrări 208 cadre didactice din învățământul preuniversitar și universitar, asistenți medicali, profesioniști marketing, preoți din 26 județe ale României: Alba Iulia, Argeș, Bacău, Bistrița Năsăud, București, Botoșani, Brăila, Constanța, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Gorj, Hunedoara, Iași, Ilfov, Maramureș, Mureș, Olt, Prahova, Suceava, Teleorman, Timiș, Vaslui, Vrancea și municipiul București, precum și din Franța, Italia, Spania.

Pentru a avea o comunicare eficientă cu cei 208 participanți organizatorii au creat pe WhatsApp un grup al simpozionului de la Iorga Bacău. Au fost mai multe persoane doritoare să participe la simpozion, dar platforma a permis doar un anumit număr de persoane. Toți cei interesați au intrat în posesia materialelor prezentate întrucât acestea au fost postate pe grupul de comunicare al simpozionului.

Simpozionul și-a propus să deschidă o perspectivă către universul atât de profund și labirintic al emoțiilor umane, pentru că, în activitatea de dascăli este fundamental ca aceștia să creeze și să

transmită stări, emoții, dincolo de volumul informațional și teoretic pe care îl împărtășesc elevilor lor.

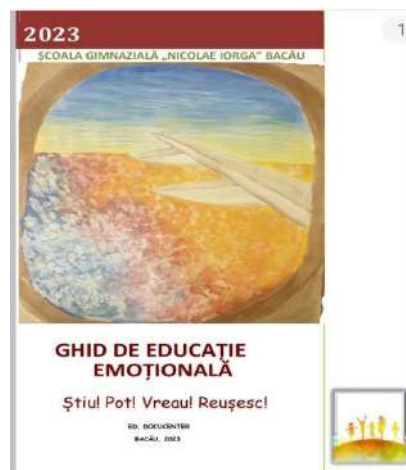
Prezentarea proiectului județean „Știu! Pot! Vreau! Reușesc!” a fost realizată și prezentată de prof. Zavate Loredana-Nicoleta și prof. Ivan Celina Toni de la Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Bacău. Ideea finală a acestui proiect a constat în ideea: „Copiii voștri vor călca pașii pe care îi lăsați. Umblați în direcția iubirii, integrității, compasiunii și valorii de sine!”. Rolul familiei în dezvoltarea emoțională a copilului, tema abordată de doamna inspector școlar, prof. dr. Droiman Oana Maria, IȘJ Bacău, a evidențiat exemplul personal al părinților pentru dezvoltarea emoțională a copiilor. Conf. univ. dr. Dughii Tiberiu Sandu de la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad a prezentat materialul „Aspecte ale exprimării emoțiilor în relația părinte – copil”.

Inspector școlar, prof. Roșca Elena, IȘJ Bacău a prezentat tema cu titlul: „Stimularea comportamentelor socio-emoționale la copiii preșcolari evidențiind că dezvoltarea socio-emoțională este foarte importantă la copilul preșcolar, vizând debutul vieții sociale și a modului în care reușește să se privească pe el însuși, dar și lumea din jurul lui.” Lect. univ. dr. Boghian Ioana, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău a prezentat materialul intitulat „Pregătirea cadrelor didactice și dezvoltarea emoțională.” „Importanța educației pentru sănătatea fizică și emoțională a copilului” a fost tema abordată de Olteanu Victoria, președinte Asociația din Grijă pentru Copii, București.

Organizatorii simpozionului, prof. Zavate Loredana-Nicoleta, prof. Ivan Celina Toni și prof. Gora Nicoleta-Luminița, sunt și coordonatorii **cărții electronice „Pas cu pas către copii inteligenți emoțional” apărute la Editura Docucenter, Bacău.**

Toți participanții au primit cartea electronică și Adeverința de publicare.

Proiectul educațional a fost mediatizat în ziarul local „Deșteptarea” în numerele din: 18 ianuarie 2023 <https://www.desteptarea.ro/simpozion-judetean-online-la-scoala-nicolae-iorga/> și 15 iunie 2023: <https://www.desteptarea.ro/final-de-proiecte-judetene-la-scoala-iorga-bacau/>

LUMINA ÎNVIERII – BUCURIA PAȘTELUI

GORDAN CRINA DACIANA

Grădinița cu P.N. Bologa, jud. Cluj

Sărbătoarea Paștelui este o sărbătoare a bucuriei la vestea Învierii Mântuitorului, o sărbătoare care invită oamenii să ia Lumina Sfântă, ceea ce pentru credincioși semnifică victoria binelui asupra răului, învingerea întunericului și biruința vieții. Miracolul învierii este cea mai importantă sărbătoare a creștinilor de pretutindeni și este însoțită de diferite obiceiuri și tradiții pascale.

La noi în țară, Sărbătoarea Paștelui este cea mai veche, mai mare și mai frumoasă sărbătoare creștină și marchează începutul tuturor sărbătorilor și praznicelor creștine. Faptul că are loc în anotimpul primăvara, este o sărbătoare mult așteptată după o iarnă îndelungată, un motiv în plus de bucurie și de optimism pentru un nou început, are darul de a aduce familia împreună. Unele obiceiuri și tradiții s-au păstrat, diferențiindu-se după zona geografică, altele s-au pierdut în negura timpului. De la slujbele religioase (premergătoare, Învieria și liturghiile din cele trei zile de Paști) la ouăle roșii, mielul de Paști, drobul, pasca, cozonacii și iepurașii de Paști care aduc coșuri pline cu dulciuri sau jucării pentru copii, Paștele este așteptat cu mare bucurie atât de către cei mari, cât și de către cei mici. Pentru această zi importantă, oamenii se pregătesc din timp, practicând o serie de ritualuri, ținând post și rugăciuni, iar gândurile fiecăruia trebuie să fie îndreptate către fapte bune și de recunoștință.

Cele mai multe tradiții și obiceiuri se referă în principal la cinstirea cum se cuvine a acestui mare eveniment al creștinătății, Învieria Domnului pentru mântuirea neamului omenesc. În spiritul acestei tradiții, omul trebuie să-și curețe trupul și sufletul și să facă loc Luminii Învierii. În felul acesta, omul se va putea bucura veșnic de darul învierii lui Hristos.

Lumina Sfântă sau focul haric, este considerată de creștinii ortodocși o minune care se întâmplă anual la Biserica Sfântului Mormânt în Sâmbăta Mare, cu o zi înainte de Paștele ortodox. Există mențiuni care atestă acest eveniment încă din 1106, înainte de această dată menționările fiind sporadice. În secolul al XI-lea lumina se pogora în mormântul care, pentru a se evita orice înșelătorie, era închis și pecetluit cu pecetea regală. Printr-o procesiune grandioasă, patriarhul împreună cu alți clerici și credincioși, cântând imnuri, înconjurau de trei ori Mormântul Sfânt.

Întotdeauna au existat unii sceptici care au susținut invaliditatea Luminii Sfinte. De aceea, cel care intră să ia Lumina, Patriarhul ortodox al Ierusalimului, este întotdeauna examinat înainte de-a intra în Sfântul Mormânt, pentru a nu avea asupra lui nici un mijloc tehnic de aprindere a focului. După aprinderea celor patru legături de câte 33 de lumânări, patriarhul iese din încăperea mormântului și împărțește lumina celor adunați acolo.

În noaptea de Paști, la îndemnul patriarhului „Veniți să luați lumină!”, credincioșii primesc bucuria luminii Învierii Domnului. Slăvind-l pe Hristos, vestim învieria lui prin cântarea:

„Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, ca o mărturisire și-o bucurie totodată. Această bucurie, împreună cu „luarea de lumină”, se duce în fiecare casă vestea Învierii, împărțind-o tuturor credincioșilor. Putem vizualiza această simfonie a luminii ca niște șuvoaie de lumină incandescentă, pornind dinspre biserică spre casele credincioșilor, purtate ca niște făclii, de mesageri ai Învierii. Mesagerii poartă Lumina credinței, iar cine a acceptat Lumina spune cu inima deschisă: HRISTOS A ÎNVIAT!

Patriarhul Irineu spunea că, la citirea unei rugăciuni speciale la Sfântul Mormânt, locul se umple de Lumina Sfântă, o lumină albastru-deschis, o flacără care zboară. Lumina aceasta aprinde cele patru mănunchiuri a câte 33 de lumânări care în câteva secunde capătă o tentă galbenă, ca flacăra obișnuită. Lumina Sfântă este o minune, o minune în care noi credincioșii ne împărțim. Apoi Lumina Sfântă este trimisă în lume tuturor credincioșilor.

În tradiția românească, în noaptea de Înviere, credincioșii ortodocși se întâlnesc la biserică să ia lumină. Fiecare trebuie să-și aducă cu el o lumânare pe care o vor aprinde de la lumânarea aprinsă pe care o scoate preotul din altar. Acesta este simbolul Învierii. Preotul, în mână cu Sfânta Evanghelie și o cruce, împreună cu alaiul de credincioși cu lumânări aprinse, înconjură biserica de trei ori. La rostirea preotului „Hristos a înviat!”, cei prezenți răspund: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei. La sfârșitul slujbei de Înviere, credincioșilor li se împart Sfintele Paști, iar cei mici sunt împărțiți de către preot. Un obicei este păstrarea restului de lumânare nearsă pentru momentele grele ale familiei în decursul anului, în caz de boală, calamități naturale, supărări.

Iată ce este pentru noi acest Praznic al Învierii Domnului: iubire și lumină. Iubirea Lui este nemărginită, această taină a iubirii ne-a lăsat-o s-o împlinim și noi față de semenii noștri, aici pe pământ. Lumina Învierii este dătătoare de viață veșnică, este bucurie. Pentru sufletele credincioase, Lumina Sfântă, inundă sufletele oamenilor, ajutându-le să crească întru Hristos. Hristos este cel care a spus despre sine: „Eu sunt Lumina lumii” (Ioan, 8, 12). El alungă păcatul din inimile oamenilor și face loc Învierii. Prin primirea Luminii Învierii, credinciosul primește vestea că a fost salvat din moartea cea veșnică și va putea trăi în dragoste, pace, bunătate, credință, facere de bine, într-un cuvânt, după cum propovăduia Sfântul Apostol Pavel: „După cum Hristos a înviat din morți..., așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții”. Hristos ne-a dăruit, prin sacrificiul său, dreptul la înviere, dreptul la veșnicie! El a făcut să rodească viață prin moarte.

Sărbătoarea Paștelui, Sărbătoarea Învierii, este o bucurie pe care o trăim în comuniune unii cu alții. Prin acest dar, Hristos a dorit ca noi oamenii să trăim în simfonia luminii sale, să nu cunoaștem glasul morții. După Înălțarea la cer, ne rămâne nouă oamenilor să sărbătorim acest praznic luminos.

Dacă am fi îngeri și-am privi de sus globul pământesc în ceasul Învierii, am spune că e plin de lumină. Oriunde ne-am afla, credința ne unește, iar această sărbătoare a Învierii Domnului, ne aduce bucurie în suflete și-n case, dar nu orice bucurie, ci bucuria vieții asupra morții. Învierea lui Hristos este învierea noastră a tuturor! Credința în Înviere este curajul de-a evada în lumină. Aceasta este credința poporului român!

HRISTOS A ÎNVIAT!

Tradiții de Paște - bucuria copiilor de grădiniță

Greab Laura Maria și Mureșan Ancuța Mihaela
Liceul Tehnologic Lechința-Gpp „Maria”

Paștele este una dintre cele mai îndrăgite sărbători pentru copiii de grădiniță, fiind plină de tradiții și activități plăcute. În cadrul proiectului educațional dedicat acestei sărbători, copiii învață și se bucură de o serie de activități specifice, precum vopsirea ouălor, pregătirea plăcintei tradiționale cu brânză, confecționarea de felicitări și decorațiuni, precum și organizarea unei expoziții cu vânzare.

Vopsirea ouălor prin diferite tehnici

Una dintre cele mai îndrăgite activități de Paște pentru copiii de grădiniță este vopsirea ouălor. În cadrul acestui proiect educațional, copiii învață diferite tehnici de vopsire a ouălor, care nu doar îi distrează, ci îi și ajută să-și dezvolte creativitatea și abilitățile motorii fine.

Printre tehnicile abordate se numără vopsirea ouălor cu vopsele tradiționale, folosind culori vii și strălucitoare, dar și tehnici mai neconvenționale precum vopsirea cu șervețele, folosind diverse șabloane și modele pentru a crea ouă cu aspect unic și atrăgător. Aceste activități îi încurajează pe copii să-și exprime

creativitatea și să își dezvolte abilitățile artistice într-un mod distractiv și educativ.

Plăcinta tradițională cu brânză

O altă activitate importantă din cadrul acestui proiect este pregătirea plăcintei tradiționale cu brânză, o rețetă specifică sărbătorilor pascale. Copiii sunt implicați în toate etapele procesului de preparare a plăcintei, de la cernerea făinii și framântarea aluatului, până la umplerea și coacerea plăcintei în cuptor.

Pe lângă faptul că această activitate îi învață pe copii despre tradițiile culinare ale sărbătorii de Paște, îi implică și într-o experiență practică și interactivă în bucătărie. Copiii învață să lucreze în echipă, să urmeze instrucțiuni și să fie atenți la detalii, totul într-un mediu distractiv și sigur.

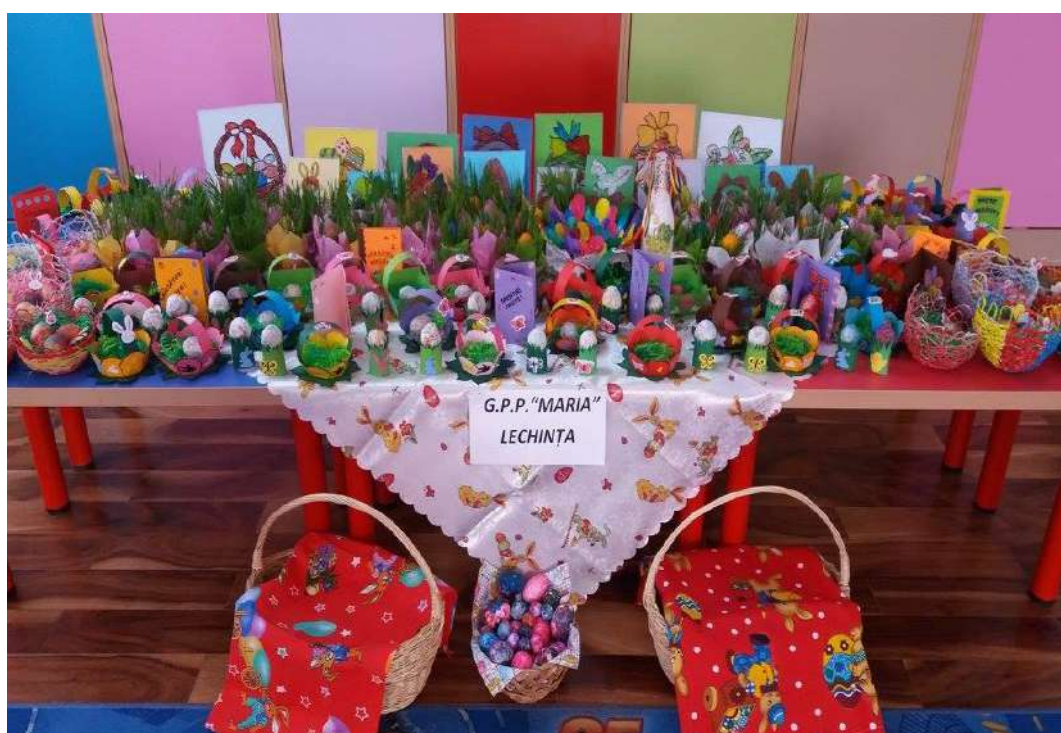
Confecționarea de felicitări, decorațiuni și picturi pe sticlă

În cadrul proiectului, copiii sunt încurajați să-și pună imaginația la treabă și să creeze felicitări, decorațiuni pascale și picturi pe sticlă. Utilizând diverse materiale precum hârtie colorată, creioane, acuarele, paiete și nasturi, copiii își dezvoltă abilitățile artistice și creativitatea în timp ce creează felicitări și decorațiuni unice și personale.

Aceste activități nu doar îi încântă pe copii, ci și îi ajută să își dezvolte abilitățile fine motorii și să-și exprime gândurile și sentimentele într-un mod artistic și original.

Organizarea expoziției cu vânzare

Finalizarea proiectului este marcată de organizarea unei expoziții cu vânzare, unde copiii își expun cu mândrie creațiile și le oferă spre vânzare celor interesați. Această expoziție nu doar îi încurajează pe copii să-și pună în valoare munca și creativitatea, ci și să înțeleagă concepte precum responsabilitatea și gestionarea banilor.

Prin participarea la această expoziție, copiii învață să fie mândri de munca lor și să se simtă parte a unei comunități mai mari. De asemenea, ei învață și despre importanța carității și a ajutorului celor mai puțin norocoși, deoarece o parte din veniturile obținute din vânzarea decorațiunilor sunt donate către diverse organizații sau proiecte caritabile.

Concluzie

Proiectul educațional dedicat tradițiilor de Paște este nu doar o ocazie pentru copiii de grădiniță să se distreze și să se bucure de activități creative, ci și o modalitate eficientă de a-i învăța despre importanța tradițiilor, solidarității și responsabilității sociale. Prin intermediul vopsirii ouălor, pregătirii plăcintei tradiționale cu brânză, confecționării de felicitări și decorațiuni, precum și organizării unei expoziții cu vânzare, copiii învață și se dezvoltă într-un mod distractiv și interactiv, pregătindu-se să devină cetățeni responsabili și implicați în comunitatea lor.

Educație și formare prin activități de voluntariat

PROF. GYORGY LOREDANA MARIANA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația și formarea prin activități de voluntariat pot aduce beneficii semnificative atât voluntarilor, cât și comunităților în care aceștia activează. Activitățile de voluntariat pot contribui la educație și formare.

Activitățile de voluntariat oferă oportunități excelente pentru dezvoltarea abilităților sociale, cum ar fi comunicarea, cooperarea și empatia. Interacțiunea cu diferite persoane și grupuri în cadrul comunității poate ajuta voluntarii să înțeleagă și să își dezvolte mai bine abilitățile interpersonale.

Participarea la activități de voluntariat oferă oportunități de învățare prin experiență, care pot completa și îmbogăți învățarea tradițională din sălile de clasă. Voluntarii pot experimenta direct diverse aspecte ale vieții și pot învăța din situațiile cu care se confruntă în timpul activităților lor de voluntariat.

Activitățile de voluntariat pot oferi voluntarilor șanse de a-și dezvolta abilitățile de liderat și de a-și asuma responsabilități. Organizarea de proiecte, coordonarea echipelor sau facilitarea activităților pot ajuta voluntarii să își dezvolte încrederea în sine și abilitățile de leadership. Participarea la activități de voluntariat poate contribui la dezvoltarea unor competențe profesionale importante, cum ar fi gestionarea timpului, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă și munca în echipă. Aceste competențe pot fi valorificate în viitorul profesional al voluntarilor.

Activitățile de voluntariat pot încuraja implicarea civică și responsabilitatea socială în rândul tinerilor și adulților. Prin participarea la acțiuni comunitare, voluntarii pot contribui la rezolvarea problemelor sociale și la îmbunătățirea calității vieții în comunitatea lor.

Activitățile de voluntariat pot oferi experiențe de învățare diversificate, care să acopere domenii variate, precum educația, sănătatea, mediu sau asistență socială. Voluntarii pot alege să se implice în proiecte care să îi ajute să exploreze și să își dezvolte interesele și pasiunile lor.

Prin participarea la activități de voluntariat, oamenii au oportunitatea de a se implica în comunitatea lor, de a-și dezvolta abilități și competențe valoroase și de a contribui la construirea unui mediu mai bun pentru toți.

Voluntariatul în școli poate aduce multiple beneficii atât elevilor, cât și comunității școlare în ansamblu. Voluntariatul în școli și beneficiile acestuia:

- Participarea la activități de voluntariat poate ajuta elevii să își dezvolte abilități sociale și emoționale, precum comunicarea, empatia, cooperarea și rezolvarea problemelor. Interacțiunea cu colegii și comunitatea în cadrul proiectelor de voluntariat poate contribui la creșterea încrederii în sine și la dezvoltarea unui sentiment de apartenență.
- Voluntariatul oferă elevilor oportunități de învățare prin experiență, care completează și îmbogățesc învățarea tradițională din sălile de clasă. Participând la activități practice în afara școlii, elevii pot dobândi noi cunoștințe și abilități și pot înțelege mai bine problemele reale cu care se confruntă comunitatea lor.
- Voluntariatul în școli poate promova responsabilitatea socială și implicarea civică în rândul elevilor. Prin participarea la acțiuni și proiecte care vizează rezolvarea unor probleme din

comunitate, elevii învață să își asume responsabilități și să își folosească abilitățile pentru a aduce schimbări pozitive în jurul lor.

- Participarea la activități de voluntariat în cadrul școlii poate promova spiritul de echipă și colaborarea între elevi. Lucrând împreună pentru atingerea unui scop comun, elevii învață să lucreze în echipă, să își susțină colegii și să își dezvolte abilitățile de comunicare și leadership.
- Contribuind la comunitatea lor prin voluntariat, elevii pot simți o satisfacție personală și o mândrie în realizările lor. Această experiență pozitivă poate contribui la creșterea stimei de sine și a încrederii în sine a elevilor.
- Voluntariatul în școli poate promova valorile pozitive precum altruismul, generozitatea și respectul față de ceilalți. Participând la proiecte de voluntariat, elevii învață să își pună în practică aceste valori și să își dezvolte comportamente pozitive în relația cu ceilalți.

Voluntariatul în școli poate fi o experiență valoroasă și educativă pentru elevi, oferindu-le oportunități de învățare și dezvoltare personală, precum și contribuind la construirea unei comunități școlare mai unite și mai responsabile.

PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ- FAMILIE ÎN EDUCAȚIA PENTRU VALORI A PREȘCOLARILOR

Hanek Rita Brighite Grădinița cu Program Normal „Lumea copilăriei”, Gura Humorului

Vârsta preșcolară este perioada formării inițiale a personalității copiilor, etapa în care se pun bazele primelor deprinderi și atitudini ce vor constitui modelul comportamental al viitorului adult. Încă din primii ani de viață copilul trebuie socializat și îndrumat pentru dezvoltarea capacității de a interrelaționa în cadrul mediului familial, dar și social, iar fundamentarea personalității sale se realizează în interiorul familiei acestuia, care constituie primul său univers afectiv și emoțional. Trăsăturile și coordonatele personalității copilului se cristalizează în funcție de modelul și natura relațiilor intrafamiliale trăite în mod direct de către copil în mediul său familial, iar atitudinile părinților au influențe durabile asupra personalității, în formare, a acestuia. La vârstele mici, comportamentul copilului se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților. „Primul model oferit copilului este familia sa, iar calitatea și tipul relațiilor copil-părinți vor marca profund evoluția viitoare a copilului „(G. Maucio).

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Aici, preșcolarul ia contact cu un cadru social nou prin dimensiunile și conținutul său și îi prilejuiește situații de învățare care-i stimulează gustul pentru investigație și acțiune, îl provoacă să se exprime, îl determină să dezvolte relații sociale de grup. Adaptându-și metodele la formele particulare ale vieții mentale ale copilului, grădinița încearcă să răspundă specificului activității fiecărei vârste și să identifice mijloacele și activitățile necesare pentru o dezvoltare complexă a tuturor acestor componente, în vederea maturizării lor.

Educatorea se preocupă de socializarea preșcolarului prin integrarea în mediul grădiniței, dar îi oferă și prilejul să exploreze și să cunoască mediul înconjurător, să se familiarizeze cu evenimente culturale, sociale, istorice, dar și religioase. Având în vedere particularitățile lor de vârstă și ținând seama de caracteristicile temperamentale ale acestora, educatoarea va putea acționa diferențiat, astfel încât demersul său educativ să fie la un nivel maxim de eficiență. Treptat și cu răbdare, cultivându-le încrederea în forțele proprii, folosind jocul și jucăria, strategii didactice moderne, mijloace de învățământ specifice tuturor categoriilor de activitate desfășurate în grădiniță, educatoarea contribuie la dezvoltarea personalității copiilor preșcolari.

Deoarece scopul educației este ca fiecare copil să beneficieze de un program educațional în raport cu posibilitățile și particularitățile individuale, dar și cu respectarea prevederilor Curriculum-ului pentru educație timpurie, părinții, familiile preșcolarilor trebuie antrenate în acest demers.

Parteneriatul grădiniță-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o armonizare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra educației copiilor. Părinții au nevoie de informații de bază referitoare la copiii lor, la activitățile desfășurate în grădiniță; ei trebuie informați care este scopul de bază al programului educativ la care participă și trebuie implicați în luarea unor decizii privind educația acestora.

Acest parteneriat asigură coerența influențelor educative ale tuturor factorilor responsabili în educația preșcolară și se realizează prin diferite forme: ședințe cu părinții – în care sunt prezentate principalele aspecte ale activității grădiniței; mese rotunde; activitățile săptămânale de consiliere; afișarea la avizierul grădiniței sau al grupei a diverselor materiale pe teme de educație și, nu în ultimul rând materiale ce ilustrează activitatea zilnică a copiilor.

Proiectele educaționale inițiate și desfășurate în parteneriat cu familiile preșcolarelor pot constitui un bun prilej de reglare și armonizare a influențelor educative exercitate asupra copiilor în vederea dezvoltării la un nivel optim al acestora, iar parteneriatul propus, pe tema sărbătorilor Pascale a demonstrat eficacitatea acestuia.

Obiectivele unui asemenea program pot viza:

- Cunoașterea semnificației unor sărbători religioase;
- Familiarizarea preșcolarelor cu tradițiile și obiceiurile poporului român prilejuite de acestea;
- Inițierea unor activități comune cu părinții prin care să fie ilustrate tradițiile legate de sărbătorile Pascale;
- Organizarea de expoziții cu lucrări executate de preșcolari împreună cu părinții;
- Valorificarea exponatelor pentru a ajuta alți copii aflați în dificultate;
- Exprimarea opiniei participanților cu privire la acțiunile întreprinse în cadrul acestui parteneriat
- Încurajarea părinților în a face propuneri menite să aducă îmbunătățiri actului educațional din grădiniță/familie.

De asemenea, activitățile desfășurate în parteneriat cu familia au rolul de a:

- Îmbunătăți activitatea cadrelor didactice la grupă;
- Perfecționa abilitățile de învățare ale copiilor;
- Conecta familiile cu membrii grădiniței și ai comunității;
- Oferi servicii și suport familiilor;
- Crea un mediu mai sigur în instituțiile de învățământ;
- Îmbunătăți tematica de studiu și climatul educațional.

Bibliografie:

Dolean, Ioan; Dolean, Dacian Dorin, „Meseria de părinte”, Editura Aramis, București, 2002

Magdalena, Dumitrana, „Copilul, familia și grădinița”, Editura Compania, București, 2000

„Să construim împreună cei șapte ani...de acasă „-Modul pentru părinți și educatori, Proiectul pentru reforma educației timpurii, București, 2008.

OUL ÎN TRADIȚIA PASCALĂ

Autor: Elena Iețcu

Școala gimnazială Iustin Pîrvu, comuna Poiana Teiului, județul Neamț

Activitatea didactică *Oul în tradiția pascală* implică și experiența¹, care creează repere emoționale personale și determină o fixare eficientă și remanentă a informațiilor pe care le dorim permanentizate, precum elementele culturale identitare, ce țin de însăși matricea spirituală în care se formează copilul. El trebuie să cunoască și să înțeleagă ceea ce definește profilul lui spiritual, lucru care adesea este tratat cu oarecare superficialitate. De modul cum mobilăm sufletul și mintea unui copil va atârna sănătatea lui duhovnicească, căci el va ști cine este, va avea repere și se va respecta pentru ceea ce este, încercând să folosească zestrea sa culturală în beneficiul propriu. Ca aplicație la disciplina Religie am proiectat ore care valorifică tradiția culturală de factură creștină. Am proiectat și activități extracurriculare pentru perioadele școlare speciale: *săptămâna Altfel* și *săptămâna Verde*.

Una dintre cele mai reușite activități are ca temă oul pascal. Ținând de tradiția românească el trebuie cunoscut sub toate aspectele, de aceea le prezentăm elevilor un material documentar și facem aplicație practică de decorare a oului.

Fundamentare teoretică

Oul pascal este un aliment ațerosit sărbătorii Paștelui, pe care o marchează la nivel alimentar. Elevilor li se comunică legende despre oul pascal, care explică cromatica și motivația vopsirii lui.

Satul Petru Vodă este un sat tipic pentru *un popor la care marile sărbători: Crăciunul, Paștele, Rusaliile sau hramul bisericii se simt în aer, în vânt, în ceea ce e vede sau nu se vede și te înconjoară tainic.....un popor care biruie moartea și istoria înveșmântat în Învierea lui Hristos prin făclia de Paște, un popor de poveste cu tinerețe fără bătrânețe și viață fără de oarte...². În trecut existau și aici multe credințe și practici legate de oul pascal.*

Despre oul roșu, oul de Paști, se spunea mai ales că s-a vopsit cu sângele curs din rănila Mântuitorului. Mai există încă în sat femei bătrâne care povestesc că în timpul Postului Mare se obișnuia să fie duse la biserică ouă de la găini, ca dar pentru sporul casei și binecuvântarea muncii. Când o familie avea necazuri sau supărări mari femeia vindea ouă din gospodărie sau tort țesut de ea, cu osteneală, și plătea cu acei bani slujbe. Se credea că slujbele se împlineau, erau cu folos dacă banul de pomelnic era făcut cu osteneală.

Ouă se duceau la biserică și la Păresimi (la înjumătățirea postului), numite și *Mieziipăreți*. Ouăle se așezau jos, la icoana Maicii Domnului din strana mare. La *Mieziipăreți* gospodinele făceau și numărătoarea ouălor: începând de la această dată se puneau deoparte ouăle pentru roșit, care trebuia să fie mai proaspete, fiind strânse mai aproape de Paști.

În săptămâna Patimilor, joi, când se scoate Sf. Cruce în Biserică, femeile împodobeau cu ștergere fine crucea (așezându-le pe brațele crucii), iar la piciorul crucii (chiar la baza ei) așezau ouă nevopsite, crude. Practica este veche și femeile nu mai știu semnificația ei; totuși creștinismul popular consemnează o legendă a oului roșu, conform căreia Sf. Maria Magdalena ar fi adus un coș cu ouă atunci când a venit la crucea pe care era răstignit Mântuitorul, în credința că-i va îmbuna pe soldații romani care Îl păzeau. Dar ouăle s-ar fi colorat în roșu, pentru că pe ele a curs sângele Domnului. Practica aducerii ouălor crude în Joia Mare, corelată cu practica oului roșit, care se ciocnește la Paști cu urarea *Hristos a înviat!*, ar susține circulația acestei legende în trecut.

Le reamintim elevilor și alte obiceiuri populare în care este folosit oul roșu:

- spălarea feței în perioada pascală cu apă în care s-a pus un ou roșu și un bănuț de argint;
- începerea mesei prin consumarea unui ou roșu;

¹ Andre Scrima, *Experiența spirituală și limbajele ei (breviar de idei)*, editura Humanitas, Iași, 2008, p. 32: a «experia» comportă doi versanți: cel al percepției, interioară sau exterioară, și cel al conștiinței.

² Pr. Nicolae Cojocaru, *Mic recurs la memorie*, editura Doxologia, Iași, 2011, p.129-130

- ouăle roșii trebuie ciocnite de altele cu urarea Hristos a înviat, ca să le putem mânca, nu le spargem pur și simplu;
- consumul oului roșu fără sare (*ca să nu asude mâinile!*)
- împodobirea pomului din cortegiul funerar cu ouă roșii în toată perioada până la Înălțare;
- ouă roșii și pască pentru pomenirea morților în loc de colivă de grâu în toată perioada pascală;
- interdicția de a arunca cojile de ouă roșii la gunoi și aruncarea lor pe apă (ca să meargă la *Blajini!*) sau în grădini (să le sfințească);

Cromatică oului pascal este în registrul nuanțelor de roșu, asimilând acestei culori și tonurile de ocru, grena și roz. Se preferau culorile obținute din plante, deși s-a apelat și la culori chimice (de anilină), care dădeau nuanțe de roșu intens, un roșu sângieriu. Culoarea roșie se făcea în trecut și din amestecul fiert de frunze de măr pădureț (acru) și sovârf.

Sovârful, care crește pe muntele Petru Vodă din belșug, era cules în timpul înfloririi, cu totul (planta întregă), pentru a fi folosit fiind folosit atât la ceai (florile) cât și la vopsit textile (lâna) și ouăle, fiind combinat cu alte plante. Pentru roșu se combina cu frunze de măr pădureț și chiar cu coji de ceapă, culoarea rezultată fiind deosebită. Folosirea sovârfului și a mărului pădureț a fost documentată în trecut și în alte zone, fiind menționată și în urmă cu 100 de ani: *în sovârf și frunze de măr pădureț*³.

Până în ziua de astăzi femeile din Petru Vodă folosesc în mod frecvent cojile de ceapă galbenă și roșie, adesea în amestec cu frunze de măr pădureț, pe care le fierb îndelung, împletind culoarea cu oțet. În acest caz ouăle se fierb în culoare. Se folosește uneori și sfecla roșie sau varza roșie, care dau tonuri de roz, dar ouăle se pun fierte în zeama de varză sau sfeclă roșie, folosindu-se mai ales ouă cu coajă albă.

Elevii trebuie să-și cunoască tradițiile și să-și asume identitatea culturală, în primul rând prin însușirea tradiției apoi prin deprinderea practicii rituale specifice comunității. Este important să cunoască amploarea și specificitatea acestui obicei creștin în toate zonele locuite de români. De aceea noi le prezentăm planșe cu tipuri de ouă ocurente în alte zone etnografice ale țării, oferind și date referitoare la cromatică și la modalitățile de decorare. În portofoliul de planșe folosite în scop didactic avem materiale ilustrative pentru această activitate.

Partea practică

Partea practică are caracter experimental și artistic totodată, întrucât elevii decorează și vopsesc ouă folosind rețetele specifice satului lor, dar experimentează și o decorare artistică folosind creioane (în loc de *chișiță*), pentru a încerca pictura pe suprafață curbă (suprafața oului), care este foarte diferită de pictura pe suprafață plană, pe hârtie/ pânză (pictură de șevalet). Pictura pe ou este o pictură spațială, care presupune o proiecție tridimensională a decorului.

Mai întâi le prezentăm specificul pregătirii oului pascal în Petru Vodă, arătând modalitățile de decorare pe care le-am documentat, respectiv roșirea integrală a oului, scrierea cu ceară și vopsirea în baie de culoare, aplicarea de frunze și flori pe fondul oului crud după care așezarea oului în baia de culoare.

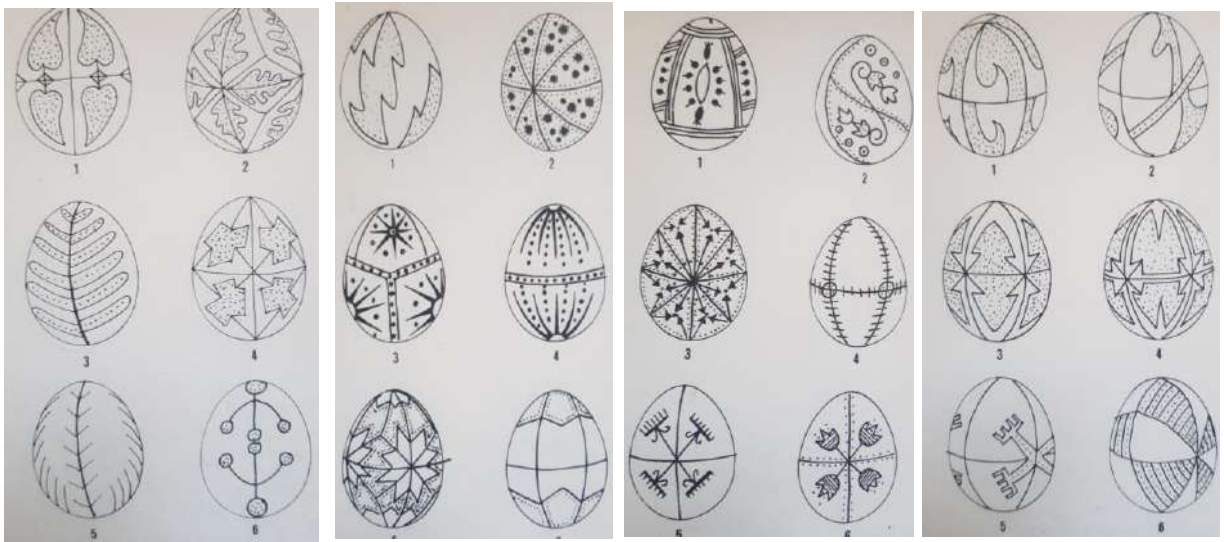
Băile de culoare sunt gata preparate și aduse de profesor, dar elevilor li se oferă toate rețetele de coloranți și mordanții folosiți.

Ca materiale didactice se folosesc frunzulițe diverse, flori, lipici și fir de ață. Ouăle sunt aduse de elevi, fiind fierte la consistența tare.

Se folosește demonstrativ și ceara, pentru înscrisuri (*Sf. Paști 2024, Hristos a Înviat!*), arătându-li-se elevilor cum este transpusă ceara pe ou (după ce a fost încălzită) și ce efect are această operație făcută înainte de vopsire.

Pentru a deprinde decorarea oului prin încondeiere elevii decorează ouă cu ajutorul markerelor subțiri sau cariocilor, încercând să transpună pe ouă modele de pe planșele prezentate de profesor. Exercițiul cere măiestrie și pasionează. Aici se manifestă din plin creativitatea elevilor.

³ S. Fl. Marian, Tudor Pamfile, Mihai Lupescu, *Cromatică poporului român*, editura Saeculum I.O, 2021, p. 360

Bibliografie

Cojocaru, Pr. Nicolae, *Mic recurs la memorie*, editura Doxologia, Iași, 2011

Marian, Simion Florea, Pamfile, Tudor, Lupescu, Mihai, *Cromatica poporului român*, editura Saeculum I.O, 2021

Scrima, Andre, *Experiența spirituală și limbajele ei (breviar de idei)*, editura Humanitas, Iași, 2008

Zahacinschi, Maria și Nicolae, *Elemente de artă decorativă românească*, Ed.Litera, București, 1985

COPII CU CES, INTERVENȚIA EDUCATOAREI- PROGRAM DE INTERVENȚIE INDIVIDUALIZAT

**ILEA TECLA
PROF.PT.ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "LIVIU DAN" MOCIU
GRĂDINIȚA CU P.N.CHEȘĂU
JUD. CLUJ**

Școala Gimnazială "Liviu Dan" Mociu
Grădinița cu P.N.Chesău
AVIZAT DIRECTOR

AVIZAT

DIRECTOR CJRAE

Program de intervenție individualizat

Numele și prenumele preșcolarului: T.I.A.(5ani)

Domiciliul: Com. Mociu, Jud. Cluj

Unitatea școlară: GRADINITA CU PROGRAM NORMAL CHESĂU

Grupa : Combinată (Piticilor)

Educatore: Ilea Tecla

AN SCOLAR 2023-2024

ALTE DATE DESPRE FAMILIE: Face parte dintr-o familie echilibrată. Condițiile materiale cred că sunt departe de a fi suficiente, întrucât mama, este doar asistent/însoțitor pentru copil, tatăl are salariu mic.În familie este încă un copil minor, școlar.

Familia, are o morală creștină sănătoasă, o educație civică solidă. Între mamă și fiu, precum și între tată și fiu, sunt relații sănătoase bazate pe respect. Cei doi băieți se înțeleg bine, ca niște

frați adevărați. Părinții urmăresc îndeaproape evoluția copilului. Fiind o fire retrasă (T.I.A.), are puțini prieteni; grupul de joacă este restrâns.

Starea de sănătate: Dezvoltarea fizică a preșcolarului este normală vârstei, atât ca înălțime, cât și greutate.

Psihodiagnostic: deficiență mentală, gradul ușor

Particularități ale comportamentului copilului în situații concrete

La activități - nu e turbulent, dimpotrivă, de cele mai multe ori ”pare absent”; participă numai dacă este solicitat; nu intervine niciodată cu completări; receptiv la îndrumări pentru scurtă durată, după care revine la vechea obișnuință;

rezolvă sarcini minime din programă; necesită ajutor repetat la munca independentă (nu înțelege sarcina).

La activități practice –nu are deprinderi de tăiere pe contur, de îndoire, de lipire.

Acasă - e supravegheat și ajutat de mama și de aceea totdeauna vine cu sarcinile rezolvate mai frumos (deseori ilizibil) și rezolvate corect.

Relațiile cu a) cadrele didactice- manifestă respect, receptiv în limita posibilităților, e modest, tăcut, cu tendințe de izolare.

b) cu grupa- are puține opinii proprii, nu se sustrage de la activități, se bucură când e dorit de vreun coleg în echipa sa. Se bucură când este ”aplaudat la scenă deschisă” de colegi pentru răspunsuri bune.

Particularități psihice

Percepția: Confundă formele geometrice; slabă orientare în timp, spațiu. Operațiile intelectuale de analiză/ sinteză/ comparație/clasificare sunt destul de slabe în raport cu vârsta. Deseori face greșeli în privința înțelegerii raporturilor cantitative (scade din cel mic pe cel mare). Limbaj sărac, exprimare neclară fonetic, expresivitate săracă, fluentă sacadată. Memorie de scurtă durată și scurte conținuturi. Atenția deficitară (privire într-un punct fix și nu revine decât la atingerea mea), nu are distributivitate și nici putere de concentrare până la terminarea sarcinii. Afectiv, tinde spre singurătate, necomunicativitate. Iese însă din această stare dacă este chemat și antrenat de colegi. Are voință să lucreze , dar e dependent de ajutor (acasă – mama, la grădiniță- eu/colegii). Deprinderi grafice - plastice slabe, sportive – satisfăcătoare, muzicale, aplicativ –utilitare – bune.

Temperament: introvertit

CURRICULUM ADAPTAT

Domeniul știință

Dezvoltarea limbajului și a comunicării orale

Domeniul om-societate

Domeniul estetic-creativ

Domeniul psiho-motric

Obiective cadru

Competențe generale

Curiozitate și interes	Manifestarea curiozității și a interesului față de mediul înconjurător
Inițiativă	Inițiativă în interacțiuni și activități
Persistență	Realizarea unei sarcini, chiar dacă întâmpină dificultăți
Creativitate	Manifestarea creativității în activitățile zilnice
Cunoștințe și deprinderi elementare Matematice, cunoașterea și înțelegerea lumii	Conștientizarea relației cauză-efect
	Observă și compară acțiuni și evenimente
	Utilizarea experiențelor trecute, pentru a construi noi experiențe
Domeniul om- societate	Salut, norme de conviețuire în grup, să redea numele părinților, să utilizeze formule de politețe ”te rog”, ”mulțumesc”, ”iartă-mă”
	Activitate practice- gospodărească - Să rupă hârtia, să o mototolească, - Să redea o temă, prin lipireutilizând corespunzător instrumentele de lucru
Domeniul estetic-creativ	Să reproducă o temă la alegere Să redea, cu ajutorul plastelinei, diferite forme și elemente

	<p>Să reproducă individual un cântecel sau un fragment dintr-uncântecel, la alegere</p> <p>Să execute mișcări, asociindu-le după ritmul și melodia unui cântec</p> <p>Să asculte și să cânte colinzi, să participe la serbarea de Crăciun.</p>
--	--

Domeniul psiho-motric	<p>Să recunoască componentele spațiale , și să se orienteze adecvat</p> <p>Mers și alergări</p> <p>Sărituri</p> <p>Apucare și aruncare, prindere</p> <p>Echilibru</p> <p>Să perceapă componentele temporale care vizează ritmul mișcărilor</p> <p>Să execute diferite mișcări de ja formate, învățate</p> <p>Să execute la comandă mișcări ale diferitelor segmente ale corpului</p> <p>Să-și coordoneze gesturile și mișcările, pentru a arăta graphic sarcina cerută</p> <p>Să pună și să scoată obiecte mici din cutii</p> <p>Să bată din palme</p> <p>Să construiască un turn din cuburi</p> <p>Să imite anumite acțiuni- ”închide, deschide ușa”</p> <p>Mișcări repetitive</p> <p>Să bobineze</p> <p>Să mototolească hârtia</p> <p>Dactilopicturi</p> <p>Să înșire pe sfoară mărgel mari</p>
-----------------------	---

	<p>Să realizeze imagini, prin lipirea părților componente</p> <p>Să coloreze, respectând conturul</p> <p>Să asambleze un puzzle</p> <p>Să despacheteze prin ruperea hârtiei.</p>
--	--

Intervenția:

Preșcolarul frecventează grupa mica. La sfârșitul grădiniței a obținut progrese mulțumitoare la educarea limbajului, activitate matematică și cunoașterea mediului. La școală va beneficia de ajutorul unui profesor itinerant.

Informații educaționale

Am constatat următoarele:

- dificultăți de pronunție a sunetelor;
- memorie lentă;
- vocabular redus;
- formulează propoziții cu greutate;
- vorbire sacadată;
- scrierea cu dificultate și cu imprecizii a cifrelor;
- numărul și socotitul doar cu obiecte și cu sprijinul educatoarei numai până la 5.

Având în vedere cele constatate mai sus, am considerat că acest plan mă va ajuta să-l recuperez pe preșcolarul T.I.A.

Resurse materiale: planificare, metodică, caiete, planșe, instrumente de scris, reviste, cărți, fișe de lucru de recuperare, fișe de evaluare, panoul cu recompense.

Partenerii: educatoarea, mama, tata.

Pentru a face cât mai atractiv acest program de intervenție i-am spus că voi folosi panoul de recompense. La panou va fi desenat sau confecționat din hârtie colorată un cer din culoare albastră pe care voi lipi pentru fiecare reușită câte o steluță. În situația în care va fi o nereușită atunci în locul steluței vom așeza un norișor.

Obiective urmărite:

- să pronunțe în ritm propriu silabe, cuvinte și propoziții;
- să înțeleagă semnificația globală a mesajului dat;
- să formuleze răspunsuri la întrebările date;
- să se încadreze corect într-o pagină/ fișă de lucru;
- să cunoască cifrele de la 1 la 5;
- să compare și să ordoneze de la 1 la 5: <, >, =;

- Modalități concrete de lucru – conținuturi:

- exerciții de dicție, frământări de limbă;
- exerciții de memorare;
- exerciții de formulare de răspunsuri și întrebări;

Am considerat ca fiind esențiale următoarele competențe:

- observarea zilnică a elevului;
- stabilirea concretă a obiectivelor;
- stabilirea metodelor de lucru adecvate situației de învățare, lucrul diferențiat;
- evaluarea orală și reevaluarea;
- evaluarea scrisă, autoevaluarea;
- colaborarea cu familia.

Mi-am propus ca alături de aceste activități să folosesc și jocul didactic deoarece este o activitate atrăgătoare și care antrenează plăcut preșcolarul în realizarea sarcinilor.

Rezultate așteptate

Prin activitățile propuse în acest plan de intervenție urmăresc ca preșcolarul să-și formeze deprinderi de pronunție în ritm propriu a sunetelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor; să formuleze întrebări și răspunsuri corecte, să-și formeze deprinderile de scriere corectă, să se exprime corect oral și în scris. De asemenea, el trebuie să-și formeze deprinderi minimale de numărat și socotit (adunare și scădere).

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

DOMENIUL DE INTERVENȚIE: COGNITIV - DLC (LIMBĂ ȘI COMUNICARE)

OBIECTIVE	MIJLOACE DE REALIZARE	CRITERII MINIMALE PENTRU EVALUAREA PROGRESULUI	METODE/INST RUMENTE DE EVALUARE
<p>O1-să manifeste interes pentru a comunica cu ceilalți;</p> <p>O2-să construiască propoziții simple după imagini;</p> <p>O3-să pronunțe corect litere, grupuri de litere, silabe, cuvinte, propoziții;</p> <p>O4-să se exprime în ritm propriu;</p>	<p>-Conversația,</p> <p>-Explicația,</p> <p>-Demonstrația,</p> <p>-Exercițiul,</p> <p>-Jocul didactic,</p> <p>-Fișe de lucru;</p> <p>-Activitatea directă;</p> <p>-Material intuitiv;</p> <p>-Observația.</p>	<p>-folosește cu ajutor formule de salut, prezentare;</p> <p>-dialoghează cu sprijin, în limita posibilităților sale pe teme cunoscute;</p> <p>-formulează răspunsuri simple la întrebările legate de imagini;</p> <p>- pronunță, silabe, cuvinte;</p> <p>-lectura după imagini;</p>	<p>-aprecierea;</p> <p>-îndrumarea;</p> <p>-evaluarea orală;</p> <p>-îndrumarea;</p> <p>-valorificare pozitivă, permanentă;</p> <p>-fișe de lucru;</p> <p>-exerciții de scriere, copiere, transcriere;</p> <p>-aprecieri stimulative;</p> <p>-evaluarea orală;</p> <p>autoevaluare</p>
<p>O5-să se încadreze corect în pagină;</p>	<p>- Conversația;</p> <p>-Explicația;</p> <p>-Demonstrația;</p>	<p>- respectă intonația, citește imaginea cu ajutor;</p>	<p>-observarea comportamentului;</p>

O6 –să alcătuiască propoziții simple după imagini	<ul style="list-style-type: none"> -Exercițiul; -Jocul didactic; -Fișe de lucru; -Activitatea directă; -Material intuitiv; - Observația. 	<ul style="list-style-type: none"> -identifică cu sprijin titlul, autorul, * un personaj din poveste (numele) -redă în fișa de lucru sarcina cerută,cu ajutor; -alcătuieste propoziții după imagini pe bază de întrebări: Cum este? Cine /ce este? Cine/ ce face? Ce culoare are? 	<ul style="list-style-type: none"> -aprecierea, îndrumarea; -valorizarea pozitivă, permanentă; -evaluare orală; -aprecieri stimulative.
---	--	--	---

DOMENIUL DE INTERVENȚIE: COGNITIV – DȘ1 (ACTIVITATE MATEMATICĂ)

OBIECTIVE	METODE ȘI MIJLOACE DE REALIZARE	CRITERII MINIMALE PENTRU EVALUAREA PROGRESULUI	METODE/ INSTRUMENTE DE EVALUARE
O1-să cunoască cifrele în centrul 1-10	Explicația	-recunoaște cu ajutor cifrele date;	-valorificarea pozitivă permanentă
O2-să recunoască sistemul pozițional al cifrelor date;	<ul style="list-style-type: none"> -Conversația; -Explicația; -Demonstrația; -Exercițiul; 	-citește numere;	-observația și îndrumarea;
O3-să numere în ordine crescătoare	<ul style="list-style-type: none"> -Jocul didactic; -Fișe de lucru; -Activitatea directă; -Material intuitiv; -Observația. 	-numără crescător cu ajutor;	-evaluarea orală -fișe de lucru

<p>O4-să recunoască locul unui număr într-un șir (vecinii)</p> <p>O5.-să scrie numere dictate</p>		<p>-compară și numește cu sprijin vecinii;</p> <p>-scrie cu ajutor numerele dictate;</p>	<p>-îndrumare</p> <p>-evaluarea scrisă</p>
<p>O6-să adune și să scadă numere naturale de la 0 la 10;</p>	<p>-Conversația,</p> <p>-Explicația,</p> <p>-Demonstrația,</p> <p>-Exercițiul,</p> <p>-Material intuitiv,</p> <p>-Observația</p> <p>Conversația,</p> <p>-Explicația,</p> <p>-Demonstrația,</p> <p>-Exercițiul,</p> <p>-Material intuitiv,</p> <p>-Observația</p>	<p>-rezolvă exerciții de adunare și scădere în centrul 0/10;;</p> <p>-corelează semnele „<, >, = „</p> <p>-rezolvă cu sprijin, exerciții de adunare și scădere pe bază de material intuitiv (desene, jetoane, bețișoare);</p>	<p>-observarea și aprecierea;</p> <p>-evaluarea scrisă;</p> <p>-îndrumarea;</p> <p>-valorizarea pozitivă</p>

DEsigur, cu ajutorul Consilierului școlar pe grădiniță, al Doamnei Directoare, a reușit să realizeze un progres vizibil.

BUCURIA INVIERII

Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște

Manuela Iliuță

Liceul Teoretic “Ion Barbu”, București, sector 5

Duminica Floriilor (sau a Stâlpilor) este una dintre cele 12 sărbători împăratești din timpul anului bisericesc ortodox. Ea vestește Paștele și intrarea lui Iisus în Ierusalim. De asemenea, în această zi, cei cu nume de flori își serbează ziua onomastică.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, anul acesta el se serbează pe 5 mai. Este o sărbătoare a liniștii și a calmului, a reînvierii și a reînnoirii. Sărbătoarea este plină de tradiții și obiceiuri care diferă de la o zonă la alta.

În cadrul unei activități de matematică la clasa a VI-a, legată de proiectul “Bucuria Învierii”, am utilizat o serie de simboluri ale celor două sărbători și le-am inserat în activitățile propuse spre rezolvare.

1. De câte ori descoperi cuvântul Paște în figura următoare?

				E				
			P	T	E			
		P	A	Ș	T	E		
	P	A	P	A	Ș	T	E	
E	T	Ș	A	P	A	Ș	T	E
	E	T	Ș	A	P	A	E	
		E	T	Ș	A	P		
			E	T	Ș			
				E				

2. Colorează Fișa numărul 1 folosind următorul cod al culorilor:

Roșu 2

Galben - 7

Albastru 5

Mov -6

Verde 36

Portocaliu -1

3. Desenează cealaltă jumătate din Fișa numărul 2 folosind simetria.

4. Identifică în grilă cuvinte specifice sărbătorilor, precizând poziția lor în funcție de linia și coloana corespunzătoare:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	b	i	s	e	r	i	c	ă	d
2	e	r	e	i	v	n	î	u	r
3	r	i	s	m	o	m	c	o	p
4	s	s	p	i	t	n	v	c	t
5	s	o	i	e	p	u	r	a	ș
6	f	d	l	l	u	m	i	n	ă
7	h	c	o	z	o	n	a	c	ț

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Stabilește ce elemente urmează în succesiunile următoare:

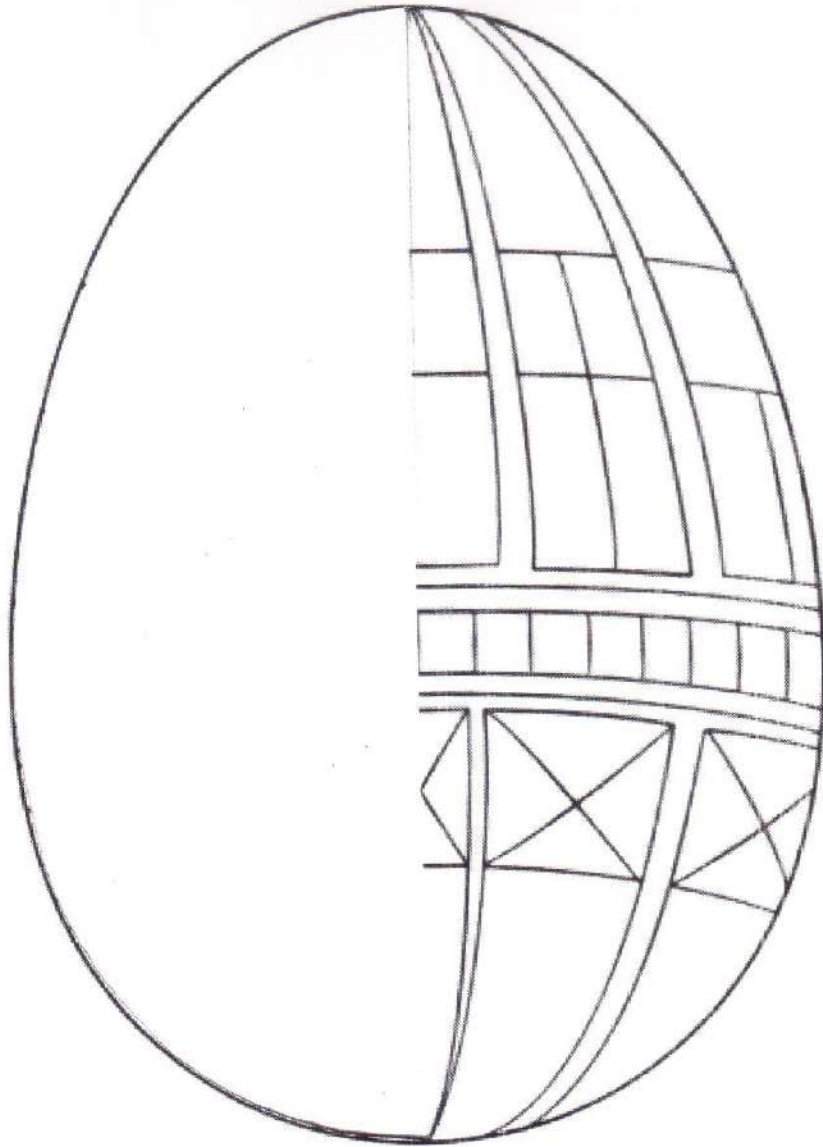
6. Intr-un coș se află 39 de ouă vopsite în roșu, galben și verde. Numărul ouălelor din fiecare culoare este reprezentat de un număr prim. Se știe că ouăle roșii sunt cele mai multe și cele verzi cele mai puține. Dacă s-ar lua două ouă de aceeași culoare din coș,

atunci numărul ouălelor rămase de acea culoare ar fi tot un număr prim. Să se afle câte ouă de fiecare culoare sunt în coș.

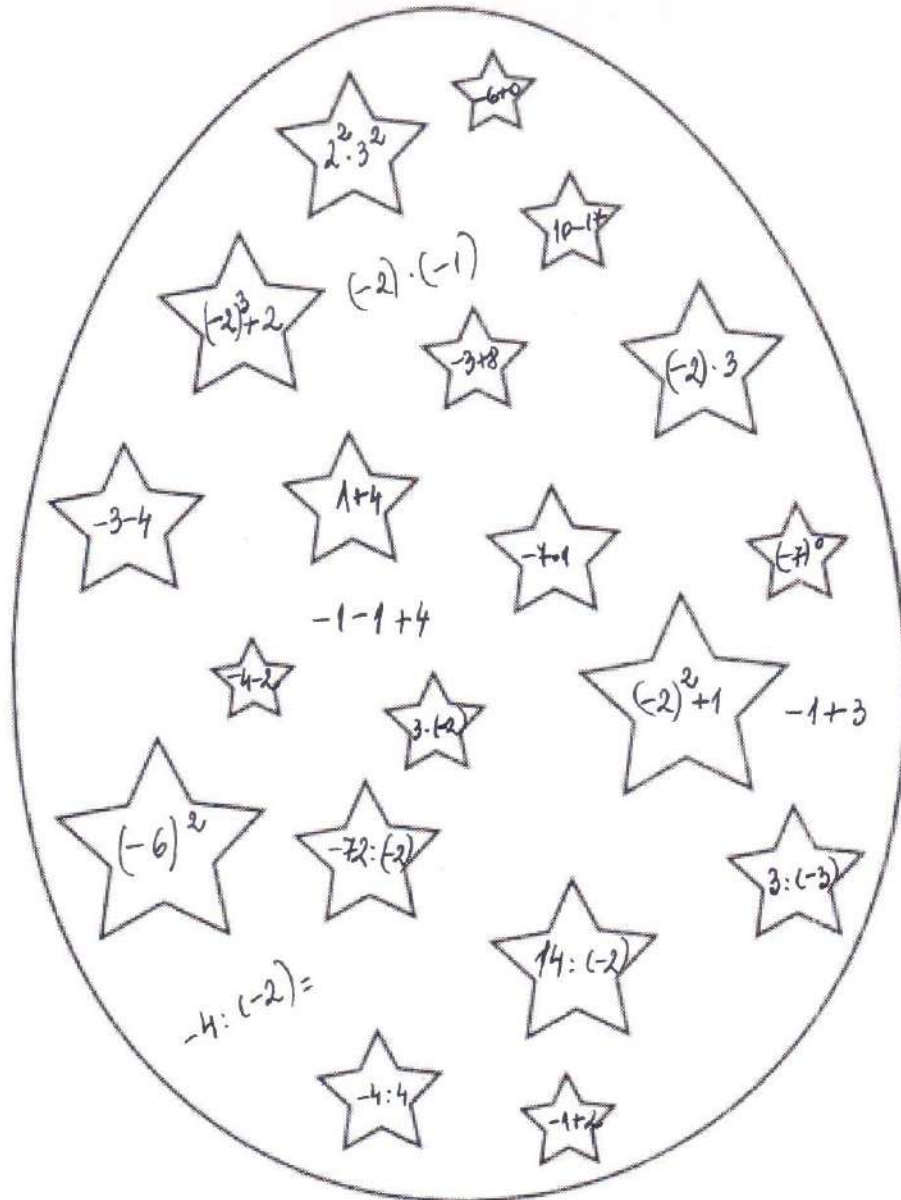
La finalul activității le-am cerut elevilor să realizeze planșe pentru a putea fi înscrise în concursul de desene. Am completat însă cerința, adăugând și condiția ca în desene să utilizeze figuri geometrice învățate în acest an școlar.

Ultima etapă a lecției a fost Vânătoarea de ouă, o anticipare a tradiției din ziua de Paște. Elevii au fost încântați să descopere prin sala de clasă ouăle de ciocolată și astfel totul s-a terminat într-o atmosferă veselă.

FIȘA NR. 2

FISA NR. 1.

„EDUCAȚIE REMEDIALĂ”

Autor: Ana IONAȘCU, Școala gimnazială Nr. 7 Tg. Ocna

Justificarea derulării programului

România este semnatară a principalelor acorduri și documente europene și internaționale referitoare la respectarea drepturilor omului, a drepturilor minorităților și la prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Cadrul legislativ românesc stipulează dreptul la educație ca drept fundamental și garantează accesul tuturor cetățenilor la educație și formare, indiferent de apartenență etnică.

La nivelul politicilor educaționale se urmărește prevenirea și ameliorarea fenomenelor de absenteism, abandon și neșcolarizare, în general, și a populației roma, în mod special. Reglementările și programele inițiate, la nivel național, au ca scop atât măsuri de intervenție asupra cauzelor fenomenului de neparticipare școlară, cât și asupra efectelor acestuia în planul integrării sociale și profesionale. Atât la nivel central, cât și la nivelul comunităților, se constată o tendință de unificare a eforturilor diverselor organisme, în dezvoltarea unor programe comune de cooperare în scopul ameliorării participării la educație a populației roma.

Educația reprezintă vectorul dezvoltării durabile și a unei societăți sănătoase. Educația remedială este parte a educației preocupată de prevenirea, investigarea și tratarea dificultăților de învățare. Programele de remediere au drept scop eliminarea decalajului dintre ceea ce știu și ceea ce se așteaptă să știe elevii.

Analfabetismul funcțional se definește prin incapacitatea de a valorifica, în mod eficient, în contexte reale de viață, competențele de bază (cititul, scrisul și socotitul). Analfabetismul funcțional se manifestă prin dificultăți de selectare/reproducere a informațiilor relevante, de a face raționamente elementare sau de a putea aplica informațiile obținute în activitatea cotidiană.

Atunci când adolescenții nu reușesc să învețe, nu au nevoie de „mai mult”, ci de altceva. Este, așadar, de dorit să se acționeze pentru ca elevii care au nevoie de remediere să simtă că aparțin unei comunități școlare, să fie convinși că pot avea succes, să înțeleagă scopul pentru care învață și, nu în ultimul rând, să creadă în capacitatea lor de a reuși. Este important ca elevii să fie ajutați să perceapă activitatea remedială ca oportunitate, ca șansă.

Datorită faptului ca suntem diferiți, modul în care învățăm este diferit. Adolescenții care își cunosc stilul de învățare sunt mai angajați în procesul de învățare, au încredere în ei și se simt mai independenți. Astfel, elevii preferă să învețe în diferite moduri: unora le place să studieze singuri, să acționeze în grup, alora să stea deoparte și să-i observe pe alții. Multe persoane învață în moduri diferite față de ceilalți în funcție de clasa socială, educație, vârstă, naționalitate, rasă, cultură, religie. Stilul de învățare se referă la „simpla preferință pentru metoda prin care învățăm și ne aducem aminte ceea ce am învățat; ne arată calea și modalitățile în care învățăm; implică faptul ca indivizii procesează informațiile în diferite moduri, care implică latura cognitivă, elemente afective - emoționale, psihomotorii și anumite caracteristici ale situațiilor de învățare”. De regulă, elevii preferă experiențele de învățare în care sunt activ implicați. De asemenea, ei învață mai repede atunci când noile achiziții sunt utile și practicate în viața de zi cu zi, precum și în viitor.

În ceea ce privește educația în mediul penitenciar, de cele mai multe ori persoanele internate nu dețin experiențe pozitive de învățare și nici nu au avut ocazia să își cunoască și exerseze un anumit stil de învățare. Rata crescută a abandonului școlar, pe de o parte, iar pe de altă parte, consecințele

comportamentului infracțional scad performanța școlară și determină un interes redus față de continuarea studiilor pe timpul detenției și după liberarea din centru.

Rezultatele obținute în urma Studiului privind incidența și cauzele abandonului școlar în rândul minorilor și tinerilor care execută o măsură educativă, cu accent pe persoanele de etnie romă și alte grupuri vulnerabile realizat în cadrul Activității 3.5. a Proiectului CHILD, au confirmat faptul că o serie de factori de natură psihologică și socială favorizează apariția abandonului școlar, de la o vârstă timpurie (ex.: problemele familiale, anturajul, situația socioeconomică precară, comportamente adictive). Factorii sociali reprezintă un reper important pentru studiul cauzelor abandonului școlar, întrucât, așa cum majoritatea respondenților au declarat, ponderea cea mai mare din timp era petrecută de aceștia în grupul de prieteni/familie.

De asemenea, rezultatele studiului au ilustrat relația biunivocă abandon școlar – comportament infracțional, în sensul existenței unui raport de reciprocitate potrivit căruia:

- copiii care abandonează studiile sunt mai predispuși să se implice în anturaje infracționale și să manifeste, în consecință, conduite delincvențiale;
- adolescenții care săvârșesc fapte penale și intră în contact cu sistemul de justiție întrerup ciclul de școlarizare, crescând riscul de abandon școlar.

În acest context, implementarea unui program de educație remedială poate avea un impact semnificativ față de orice elev care, la un moment dat, are dificultăți de învățare, contribuind la stimularea motivației pentru învățare și reducerea ratei de abandon școlar, inclusiv în rândul persoanelor sancționate cu măsuri educative privative de libertate.

Scop

Ameliorarea dificultăților de învățare și îmbunătățirea ratei de succes școlar în rândul minorilor și a tinerilor privați de libertate.

Obiective

- Diagnosticarea problemelor/nevoilor fiecărui participant;
- Identificarea stilului de învățare;
- Accesibilizarea și restructurarea conținuturilor educaționale, în acord cu nevoile identificate;
- Realizarea unor sarcini de învățare asociate competențelor aflate în deficit;
- Acordarea de sprijin pentru autocunoaștere și pentru realizarea reflecțiilor asupra propriilor experiențe de învățare.

Durata și frecvența

Programul se va desfășura săptămânal, frecvența întâlnirilor fiind de 2 activități pe săptămână.

Grup țintă

Programul se adresează persoanelor internate identificate cu dificultăți de învățare/dificultăți în procesul de școlarizare și, în mod special, minorilor și tinerilor vulnerabili (inclusiv din cauza etniei). În selecția participanților au fost utilizate și rezultatele aplicării Instrumentului standard de evaluare a activităților desfășurate de persoanele internate în locurile de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, conform prevederilor Deciziei directorului general ANP nr. 642/2016 (Partea I. A, Secțiunea RIV. Instruirea școlară, vocațională și integrarea profesională, pct. 3. Dificultăți în procesul de instruire școlară).

Grupul țintă este format din 5 participanți, urmărindu-se o componentă omogenă din perspectiva nivelului de școlarizare/de înțelegere. Au avut prioritate în selecție elevii înscriși la

cursuri de instruire școlară (clasele I-VIII), care refuză participarea sau care prezintă un interes scăzut față de acest tip de activități.

Resurse

Resursele umane: programul este derulat de către educator.

Resursele materiale: pentru desfășurarea activităților sunt valorificate resursele interactive achiziționate în cadrul proiectului (sistem interactiv, tabla școlară/magnetică, pachete cărți educative cu CD), asigurându-se suportul tehnic necesar (laptop, proiector, suport mobil echipament etc.).

Metode și tehnici de lucru

- expunerea;
- exercițiul
- brainstormingul;
- analiza;
- sinteza;
- observația;
- comparația.

Tematica

- Tema nr. 1 - Evaluarea inițială și planficarea individualizată a activităților
- Tema nr. 2 - Stiluri de învățare și motivarea pentru activități
- Tema nr. 3 – Stiluri de învățare și motivarea pentru activități
- Tema nr. 4 - Aria curriculară limbă și comunicare (I)
- Tema nr. 5 - Aria curriculară limbă și comunicare (II)
- Tema nr. 6 - Aria curriculară matematică și științe (I)
- Tema nr. 7 - Aria curriculară matematică și științe (II)
- Tema nr. 8 - Aria curriculară om și societate (I)
- Tema nr. 9 - Aria curriculară om și societate (II)
- Tema nr. 10 - Aria curriculară Arte (I);
- Tema nr. 11 - Aria curriculară Arte (II);
- Tema nr. 12 - Evaluarea finală

Evaluarea

Evaluarea inițială a persoanelor internate se realizează pe baza Fișei de evaluare inițială prevăzută în Anexa nr. 1. Pentru fiecare participant vor fi completate, la rubrica Observații, informații relevante din perspectiva stilului de învățare, formulându-se, totodată, recomandări individualizate de lucru, pe parcursul programului.

În funcție de concluziile evaluării inițiale, ședințele de grup prevăzute în program pot fi completate cu ședințe de consiliere educațională individuală, în cadrul cărora să fie aprofundate și individualizate temele abordate în comun.

Evaluarea continuă (de parcurs) urmărește monitorizarea progresului fiecărui participant și ajustarea intervențiilor, în acord cu interesele și receptivitatea grupului țintă.

LUMINI PASCALE

Prof. Ionescu Corina, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai din generație în generație, astfel înțelepciunea și experiența celor mai vechi strămoși ajunge la noi sub forma obiceiurilor din viața celor de la țară, fiind purtătoarele unor informații, a unei experiențe și înțelepciuni vechi.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare religioasă din calendarul creștin, cu semnificații diferite în antichitatea anterioară religiilor biblice. Postul Păresimilor este o perioadă specială de pregătire pentru sărbătoarea Învierii Domnului, *praznic al praznicilor, aleasă și Sfântă zi, împărăteasa și doamnă, sărbătoare a sărbătorilor*.

Dacă Sărbătoarea Nașterii Domnului este una a bucuriei copiilor, a familiei, Învieria Domnului este una teologală ale cărei semnificații spirituale suntem chemați să le descoperim. În ziua de astăzi asistăm la o deturnare a sensurilor sărbătorilor – la Învieria Domnului către iepuraș, iar la Nașterea Domnului către Moș Crăciun- cu excesivele cheltuieli pentru vestimentație și bucate.

În mediul rural, zilele premergătoare Învierii Domnului au un rost aparte. După ce se ține post cu mâncăruri uscate, fără untdelemn, majoritatea sătenilor se spovedesc chiar de două ori. Există conștiința păcătoșeniei, unii oameni ferindu-se să primească Împărtășania, mulțumindu-se, în smerenia lor doar cu agheasma mare. În timpul Postului ce premerge Învierii Domnului preotul vizitează bolnavii, îi spovedește și-i împărtășește, citindu-le rugăciuni sau oficiază Sfântul Maslu, agheasma celei mici.

Când postul se apropie de sfârșit, încep pregătirile de curățenie generală. Casele sunt dereticate, uneori văruite, mai ales în odăile unde se locuiește. Pomii fructiferi sunt dați cu var în zona tulpinii, grădinile săpate și straturile pregătite pentru însămânțare. Viile și livezile sunt și ele curățate, iar frunzele uscate strânse cu grijă din grădinile oamenilor. Covoarele, perdelele și așternuturile sunt spălate și casele se împodobesc cu cele mai bune lucruri, ținute special pentru zile mari. La începutul Săptămânii Patimilor gospodinele închircesc ouăle și apoi le înroșesc. Un obicei care în ultimii douăzeci-treizeci de ani aproape a dispărut. Prin anii '70-'80 aproape fiecare familie făcea acest lucru; în prezent doar câteva gospodine mai păstrează obiceiul. Ouăle sunt spălate, șterse și desenate cu ceară în anumite forme cu ajutorul unui pământuf (chișchiță). Uneori se realizează o adevărată artă și parcă nu îndrăznești să ciocnești cu asemenea ouă în zilele sărbătorii de Paști.

Miercuri sau joi – niciodată vineri – gospodinele pregătesc cele necesare pentru copt. Făina cea bună este cernută și încăperea încălzită. După ce se frământă aluatul și însemnat cu evlavie de creștine cu semnul sfintei cruci, se lasă la dospit iar după câteva ceasuri este așezat în tingiri speciale și pus la cuptor. Ca peste tot, sărbătoarea Sfintelor Paști este însoțită de bunătății culinare care se pregătesc din belșug la fiecare casă. În bisericile din sat deniile se fac pe înserat. Numărul copiilor este mai mare în primele zile decât al adulților, iar joi și vineri bisericile devin neîncăpătoare. Femeile vin îmbrăcate în haine negre, până și cele tinere poartă budoare cernite ca și acoperămintele și veșmintele bisericii.

La prohod se formează mai multe străin, una în fața Sfântului Epitaf și altele pe laterale. Epitropul și consilierii de frunte poartă Sfântul Aer la înconjurul bisericii, iar preotul merge între ei cu Evanghelia și Sfânta Cruce. În noaptea de Înviere tot satul este îmbrăcat în lumină și prezentă aproape toată suflarea parohiei.

Cimitirul și mormintele sunt și ele îngrijite înaintea mării sărbători a Învierii Domnului, iar în noaptea Sfântă lumânările și candelile arată semnul neuitării și al iubirii celor rămași în viață.

În ziua Învierii clopotele sună neîncetat până seara, cu unele opriri, iar cetele de copii cântă pe coline și prin grădini Hristos a înviat și celelalte cântări pascale. Copiii își vizitează părinții, uneori venind de departe, de la zeci sau sute de kilometri depărtare, pentru bucuria sărbătorii și a comunității.

Spălarea din dimineața Învierii este o tradiție păstrată în special la sate, într-un lighean se pune un ou roșu, o monedă de argint, o crenguță de busuioc și se toarnă apă adusă de la

fântână (neînceptă), toți ai casei se spală pe rând.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie. Ceea ce este foarte important rămâne grija oamenilor pentru primenirea sufletului, pentru participarea lor la sfintele slujbe și pentru atmosfera de frățietate specifică sărbătorilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Chemarea credinței, Revista pentru copii editată de Patriarhia Ortodoxă Română;
- Candela, Revista de teologie și cultură a Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților;
- Preocupări didactice, Revista editată de I.S.J. Suceava;

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

**Prof. IONESCU DORINA – MIHAELA
GRĂDINIȚA CU P.P. „FLOAREA SOARELUI”, CRAIOVA**

Paștele este cea mai mare sărbătoare creștină. Este sărbătoarea Învierii lui Iisus, întemeietorul religiei creștine, născut la Betleem, din Fecioara Maria.

Despre Paște s-au scris o multime de lucrări, religioase și lumești, s-au făcut mai multe filme, dar nimic nu poate descrie în cuvinte și imagini marea taină a Învierii Domnului, a biruinței vieții asupra morții și a luminii lui Hristos împotriva întunericului păcatului.

Această mare sărbătoare creștină este precedată de un post de 40 de zile, perioadă numită Postul Paștelui, iar ultima sa săptămână, numită Săptămâna Patimilor, are menirea de a pregăti credincioșii pentru Înviere, imediat după ultima duminică dinaintea Paștelui, cea a Floriilor, în care se sărbătorește intrarea lui Iisus în Ierusalim. De a doua zi, în Săptămâna Mare, se rememorează tot ce a făcut Mântuitorul pe pământ. Prin post, reculegere și rugăciune, credincioșii parcurg acum cele șase trepte ale ultimelor zile ale lui Hristos – Omul, fiecare zi din Săptămâna Patimilor semnificând un nou pas al lui Iisus pe drumul către rastignire și Înviere.

Sâmbăta Paștelui simbolizează „odihna” în mormânt a trupului Mântuitorului. Seara în biserici se aprind luminile, anunțându-se astfel că se apropie vremea ca toți credincioșii să se pregătească pentru veghea din noaptea Învierii.

Și Învierea s-a produs! Iisus a înviat din morți și s-a arătat viu ucenicilor Săi și Maicii Domnului. În miez de noapte, în biserici se oficiază slujba Sfintelor Paști. Sunt sfințite pasca, ouăle roșii și celelalte bucate, pentru că postul de 40 de zile a luat sfârșit. Credincioșii iau Lumină din Lumină, spun „Hristos a Înviat!” și răspund „Adevărat a Înviat!” - formula cu care urmează să se salute timp de 40 de zile, până la sărbătoarea Înălțării Domnului. Se împart acum Sfintele Paști (pâine stropită cu vin), care se mănâncă dimineața înainte de orice, iar după slujbă credincioșii pornesc către casele lor ținând în mâini lumânări aprinse, ca dovadă a biruinței lui Iisus asupra întunericului.

Începând cu tradițiile care și-au pierdut, în timp, semnificația pascală (cum ar fi „stropitul fetelor“), până la cea mai răspândită dintre imaginile sale crucea răstignirii, Paștele este însoțit de o mulțime de obiceiuri și simboluri.

Unul dintre cele mai semnificative simboluri pascale sunt ouăle roșii. Ouăle simbolizează mormântul purtător de viață al Mântuitorului, care s-a deschis la Învierea sa din morți. De aceea, când sparg ouăle, prin ciocnire, creștinii își spun „Hristos a Înviat!“ și „Adevarat a înviat!“ .Culoarea roșie simbolizează sângele lui Iisus, care a curs pe cruce, colorând ouăle aduse într – un coș de Maica Domnului, pentru a-i îmbuna pe soldații care îl păzeau pe Hristos. O altă legendă prin care se încearcă o explicație despre culoarea ouălor amintește despre neîncrederea cu care vestea Învierii lui Iisus a fost primită de uni . Se spune că o precupeață care vindea ouă în piață ar fi zis: „Voi crede că a înviat când ouăle astea se vor roșii“. Și chiar așa s-a și întâmplat. Ciocnitul ouălor se face „cap” la „cap” și „dos” la „dos”, existând credința că aceia care ciocnesc se vor întâlni pe lumea cealaltă. Cel care sparge oul are voie să î-l ia. Dacă refuză, se spune că va mânca acel ou, pe lumea cealaltă, stricat și uns cu păcură. O mai veche tradiție românească păstrată și acum cere gospodinelor să vopsească ouăle cu culori naturale. Astfel, ele fac ouă galbene și portocalii, fierbându-le cu coji de nucă sau foi de ceapă, roșii – cu felii de sfeclă, castanii – cu frunze de nuc, verzui – cu spanac și chiar albastre - cu foi de varză roșie.

De asemenea, gospodinele creștine coc, o singură dată pe an, de Sfintele Paști, pasca. Aceasta este un fel de cozonăcel din aluat dospit, umplut cu brânză de vaci, stafide și smântână. Are o formă rotundă, deoarece se crede că scutecele pruncului Iisus au fost rotunde. Având pe centru o cruce , pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit.

După tradiție, în familiile creștine se mânanca în zilele de Paști carne de miel. Mielul îl simbolizează pe Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat.

BIBLIOGRAFIE:

Leonid Uspensky, Vladimir Lossky, *Călăuziri în lumea icoanei*, Editura Sophia, 2003

Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Editura Sophia, 2000

Constantine Cavarinos, *Ghid de iconografie bizantină*, Editura Sophia, 2004

Daniel Rousseau, *Icoana – lumina feței Tale*, Editura Sophia, 2004

Monahia Iuliana, *Truda iconarului*, Editura Sophia, 2001

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE

PROF.ÎNV.PRIMAR, IORDACHE DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIRCEA VODĂ

Duminica Floriilor sau a Stâlpărilor (ramurile de palmier sau finic, cu care a fost întâmpinat Iisus la intrarea în Ierusalim, n.r.) este una dintre cele 12 sărbători împărătești din cursul anului bisericesc. Menționată, pentru prima dată, în secolul al IV-lea, sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim, orașul unde a și început să fie celebrată, a cuprins, în scurt timp, întreaga lume creștină, fiind celebrată cu mare fast. Strâns legată de minunea învierii lui Lazăr din Betania, această duminică îi pregătește pe credincioșii ortodocși pentru bucuria pe care o aduce biruința lui Hristos asupra morții din duminica următoare, cea a Învierii.

Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este singurul moment din viața Sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat.

Duminica Floriilor este precedată de sâmbăta lui Lazar, zi în care Biserica pomenește minunea învierii din morți a lui Lazăr săvârșită de către Domnul Iisus Hristos. Primirea triumfală ce i s-a făcut Domnului Iisus Hristos, care a intrat în Ierusalim ca Împărat smerit, împlinind o proorocie din Vechiul Testament, a fost determinată de această minune premergătoare.

Floriile, ca toate marile praznice creștine, s-a suprapus pe structuri festive precreștine, unele cu origini neolitice. Sărbătoarea reprezintă debutul ciclului pascal, care are o semantică și cu ritualuri impresionante. Originea Floriilor poate fi aflată în vechea sărbătoare romană Floralia, multe semnificații ale acestei sărbători romane a primăverii regăsindu-se în ritualurile autohtone.

Înainte de Paște se celebrează ziua în care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim călare pe un asin, fiind întâmpinat cu frunze de palmier de către discipolii săi și locuitorii orașului.

Duminica Floriilor este considerată și începutul Săptămânii Patimilor. De aceea, este numită și Duminica Aspiranților sau a Candidaților la botez, pentru că în această zi catehumenii mergeau la episcopul locului, spre a-i cere să fie admiși la botez, iar cu ocazia aceasta le dădea să învețe Simbolul Credinței. Duminica Floriilor se mai numea și Duminica Grațierilor, pentru că în cinstea ei, împărații romani acordau grațieri celor care erau întemnițați.

În această zi, denumită și Duminica Stâlpărilor, se sfințesc, prin rugăciune și stropire cu agheasmă, ramuri înmugurite de salcie, care se împart creștinilor, iar slujitorii Bisericii le țin în mâini, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții. Ramurile de salcie amintesc de ramurile de finic și de măslin cu care a fost întâmpinat Mântuitorul. Cu acestea, după ce au fost aduse la biserică spre a fi sfințite, creștinii împodobesc icoanele, ușile și ferestrele. Salcia este mereu înflorită în această perioadă a anului, o expresie a fertilității și a reînvierii naturii. De asemenea, se spune că e bine să te încingi cu aceste ramuri de salcie ca să nu te doară mijlocul.

Cu ramurile de salcie, simbol al fertilității și vegetației de primăvară, apicultorii înconjoară în ziua de Florii stupii, iar țărani, convinși de efectul miraculos al acestor muguri, îi îngroapă sub brazdă. De asemenea, amintim și obiceiul ca în vreme de furtună să se pună pe foc muguri din sălciile de la Florii, pentru a împrăști norii și grindina, protejând casa și familia de dezastre. În tradiția populară există credința că însăși Maica Domnului a binecuvântat salcia, după ce aceasta s-a transformat într-o punte, ajutând-o pe Fecioara Maria să treacă apa unui râu.

O legendă care avea să se transmită din generație în generație, și care spune că, în Săptămâna Patimilor, Maica Domnului, aflând despre caznele la care a fost supus Iisus, s-a grăbit să ajungă la locul cu pricina. Un râu vijelios însă i-a oprit drumul. Dar o salcie pletoasă de la marginea apei și-a întins ramurile și astfel Maica a reușit să treacă și să-l vadă pe Iisus crucificat..

De Florii, atenția comunității tradiționale era îndreptată, pe lângă sărbătoarea religioasă, către renașterea vegetației. De fapt, denumirea populară a sărbătorii vine de la zeița romană a florilor, Flora, peste care creștinii au suprapus sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim. Astfel, pe lângă sărbătoarea creștină a Intrării Mântuitorului în Ierusalim, au apărut și nenumărate obiceiuri și tradiții, atât în mediul rural, cât și în cel urban. De exemplu, de Florii se obișnuiește să se facă "de ursită", astfel că fetele află, prin diverse procedee, dacă se vor căsători sau nu în acel an. Tot de Florii, mărtișorul purtat până în această zi se pune pe ramurile unui pom înflorit sau pe un măceș, iar zestrea se scoate din casă pentru aerisire.

Săptămâna dinaintea Paștelui, cunoscută și ca Săptămâna Mare, este, ca de altfel întreaga Sărbătoare a Paștelui, plină de semnificații.

Tradiția spune că în Săptămâna Patimilor trebuie să se facă curățenie: se curăță curțile, se adâncesc și se curăță șanțurile, se văruiesc casele, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc hainele, așternuturile sau covoarele. Mai mult, bărbații muncesc la câmp până în Joia Mare, iar apoi își ajută nevestele la treburile casnice. Fiecare zi a acestei Săptămâni simbolizează ceva, însă cele mai importante sunt Joia și Vinerea. În Joia Mare oamenii se spovedesc și se împărtășesc. Seara, lumea se duce la priveghi, iar la Denie (se vine cu flori la biserică și se trece de 3 ori pe sub masă) oamenii vin îmbrăcați cu haine de doliu (haine din pânză albă cusute cu negru). În această zi se pot vopsi ouăle.

În Vinerea din Săptămâna Patimilor, Vinerea Mare, se ține post negru și nu se lucrează nimic, iar la biserică nu se trag clopotele. Ziua de vineri se încheie cu Prohodul Domnului, iar la sfârșitul slujbei se înconjoară biserica cu Sfântul Aer, pe sub care trec apoi credincioșii. Sâmbăta Mare este ultima zi de pregătire a Paștelui. Se pregătesc mâncărurile tradiționale: drobul, friptura și borșul de miel. Unul dintre obiceiuri (care place doamnelor și domnișoarelor) vorbește de faptul că în noaptea de Înviere și în zilele de Paște este obligatoriu să porți ceva nou: femeile o cămașă, iar bărbații o pălărie nouă. Spre miezul nopții se merge la biserică ca să se ia Lumină și apoi se revine acasă. La masa de Paște se adună toată familia unde se mănâncă miel și cozonac.

Fie că respectați cu strictețe tradițiile și obiceiurile Paștelui, fie că v-ați adaptat societății actuale în care datinile sunt uitate, important este să sărbătoriți pe cei cu nume de flori în Duminica Floriilor și să vă pregătiți în Săptămâna Patimilor pentru un „Paște Fericit!”,

Bibliografie:

1. Ghinoiu I., Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București, 2003;
2. Gorovei A., Credințe și superstiții ale poporului român, Editura Grai și suflet - Cultura Națională, București. 2003;
3. Marian S. Fl., Sărbătorile la români, vol. 1, Editura Grai și suflet- Cultura Națională., București, 2001;
4. Nicolau I., Credințe și superstiții românești, Editura Humanitas, București, 2001

TRADIȚII ȘI OBICEIURI LOCALE, DE PAȘTE ȘI FLORII

Prof. Iuga Mihaela, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Marea sărbătoare a Sfințelor Paști este precedată de Postul Mare sau Postul Paștilor, fiind cel mai lung dintre toate, având durată de șapte săptămâni. El începe odată cu sfârșitul cășlegilor (între Crăciun și Postul Mare) și se termină în Duminica Paștelor. Acest post sau Păresimile cheamă pe credincioși să nu lipsească de la biserică nici într-o duminică, să se pregătească cu smerenie în întâmpinarea Paștilor, în post, rugăciune și cât mai multe fapte bune.

În sâmbăta care precede debutul acestui post gospodinele, mai ales în părțile vestice ale țării, scot din cuptor vestita plăcintă cu brânză (în Bihor, plăcinta e formată din 7-9 pături, iar brânza este de calitate) așteptată cu nerăbdare de cei ai familiei. Este o datină străveche care se pierde în negura vremurilor. Acest început de post care marchează „lăsatul secului”, în multe părți, sărbătorirea acestei zile ia o amploare aproape ca de Paști, în ceea ce privește pregătirile culinare, fiind vorba de invitații la masă, încărcată cu cozonaci, prăjituri felurite, cărnuri, băuturi. Sunt datini care creează o atmosferă caldă și cu voie bună. Oamenii se pregătesc din timp și nu-și lasă datinile din străbuni.

Trebuie să remarcăm că, peste tot, fiecare gospodărie se pregătește să fie la înălțime în ce privește curățenia interioară și exterioară a locuințelor și a dependințelor. Se fac reparații, spoirea sau zugrăvirea unde se necesită; se face ordine în curte, grădină, livadă, se fac plantații de pomi fructiferi; se termină, după posibilități, unele construcții începute. Din păcate, datina veche, care cerea ca în perioada acestui post, să se confecționeze în gospodării îmbrăcămintea pentru membrii familiei este ca dispărută.

O datină care se menține din cele mai vechi vremuri este aceea că, la marile sărbători (cu precădere la Paști), copiii și nepoții să-și viziteze părinții, respectiv bunicii, cât timp aceștia sunt în viață. În unele cazuri astfel de întâlniri au loc și între fini și nași. Aceste întâlniri nu se fac în prima zi de Paști, ci în ziua a doua și mai rar, la țară, și în a treia zi. În ultimele decenii, la sate se obișnuiește ca în ziua a treia de Paști, să se organizeze clăci (muncă gratuită), când cei ce doresc și pot merge să lucreze în clacă, acolo unde se solicită pentru a termina o lucrare începută și care se poate termina până în seara zilei respective. Nu se plătesc bani dar, gazda (unde se lucrează) se revanșează pregătindu-le o masă la înălțime, cu 2-3 feluri de mâncare, băutura fiind nelipsită.

În părțile sud-estice ale Bihorului nu se concepe ca în duminica de Paști, în orele înainte de masă să se facă o vizită de către o persoană de genul feminine, fiindcă, chipurile, asupra familiei vizitate s-ar abate mari nenorociri. De aceea, majoritatea familiilor nu deschid ușa până nu văd cine este la ușă. Se admite și intrarea persoanei de sex feminin în cazul când, până în acest moment, în casa respectivă a intrat și persoană de sex masculin. Desigur, aceasta e mai mult o superstiție și, deja, începe să dispară.

În ziua Sf. Toader, prima sâmbătă din Postul Paștilor, se duc prescuri la biserică, se duce și colivă (grâu fiert, amestecat cu zahăr și nuci pisate) care, după sfințirea lor de către preoți se dau ca pomană pentru cei morți, nu numai în această zi, ci și în alte zile de pomenire a celor plecați în veșnicie. Cu aceste prilejuri se dau ca pomană chiar și cănițe, ulcioare, cozonaci, prescuri, parastase. Astfel de pomeniri mai pot avea loc până în Joia Paștilor. Tot la Sf. Toader, în unele părți, femeile obișnuiesc să prepare leșie din pleava din ieslele cailor. Dacă se spală cu ea, pregătită în acest sens, nu le va cădea părul și va crește frumos.

Miercurea, din săptămâna a patra a Postului mare, adică al Păresimilor, este la mijlocul acestui post, unele femei încep să strângă ouă pentru Paști, socotind această zi ca o sărbătoare a ouălor.

În ziua de MACINICI, gospodarii dau foc la gunoaie, iar femeile înconjură casa cu petici aprinse, afumând pe unde trec, apoi și pomii din grădină, să dea recoltă bună, iar înconjurul casei îl fac pentru îndepărtarea viețuitoarelor care periclitează gospodăriile. De altfel, în partea sudică a Bihorului, înconjurul caselor nu-l fac femeile, ci băieții mai mari și anume, în ziua de 9 martie, când este ziua celor 40 de Sfinți Mucenici din Sevastia și atunci, cei care fac acest înconjur cu clopote mici și în acest timp ei le scutură, zicând: „Ieșiți șerpi, ieșiți broaște și mergeți în codri cei pustii!”, Înconjurul

se face de trei ori, repetând mereu cele menționate mai sus. Este o practică ce își are obârșia în unele superstiții care tot mai rar apar.

Buna Vestire sau Blagoveștenia (se sărbătorește în 25 Martie) semnifică, după cum se cunoaște, vestirea Fecioarei Maria că va naște un fiu care se va chema Iisus. Această zi este sărbătorită cu mare sfințenie. Pentru această sărbătoare și pentru Duminica Floriilor, Biserica noastră Ortodoxă a dat dezlegare la pește. Deci, deși ne găsim în Postul cel Mare, se poate consuma în cele două zile pește. A rămas în conștiința creștinilor că, așa cum va fi timpul în această zi, așa va fi și în prima zi a Paștilor. În multe locuri se obișnuiește, ca, în dimineața acestei zile, înainte de răsăritul soarelui, să se afume pomii cu tămâie și pleavă de cânepă pentru a-i feri de insecte. Se presupune că în această zi se dezleagă limba păsărilor, în mod deosebit a cucului care, cum relatează Pliniu, „toată iarna a fost uliu, iar la Buna Vestire se prefăce în cuc”, (D.A. Vasiliu, în obiceiuri, credințe și datini de Paști, 1940). Sâmbăta lui Lazăr, cel înviat din morți de către Iisus este ziua în care creștinii bucuroși pentru acest act minunat, încă de dimineață trebuie să mănânce plăcinte pentru a le merge bine toată ziua.

În Duminica Floriilor, care preceda pe cea a Paștilor, la reîntoarcerea credincioșilor de la biserică, aceștia aduc acasă ramuri de salcie, verdeață sau chiar și flori pe care le păstrează lângă icoane, puse la grindă, considerându-le folositoare în caz de boală, accidente, fiind sfințite și pentru că, la intrarea în Ierusalim, Iisus a fost întâmpinat și cu vlăstare verzi, semnificație a unui noi primăveri și trezire la viață. Unii zic, din convingere că, dacă atingi în ziua de Florii pe cineva cu măștișori de salcie aduși de la biserică, persoana respectivă nu va avea dureri la urechi tot timpul anului. Tot în această zi, cei care se încing peste șale cu salcie de la biserică, nu vor avea dureri în aceste locuri nici vara la munca câmpului. Se mai crede că, dacă fetele dau cu salcie de la Florii prin părul capului acesta va crește frumos.

Înainte de Paște, copiii și feciorii mai mari adunau lemne pentru un foc tradițional ce se aprindea seara, în Joia Mare, obicei rămas până azi. După masa din prima zi de Paște, tinerii se adunau în cimitirul satului, unde jucau „lioarele sau cucii”. Lunea după Paști a devenit în sat o adevărată sărbătoare a fiilor satului care participă la „dezlegarea colectivă a morților”.

În săptămâna mare, mai exact în miercurea mare se merge la cimitir să se planteze flori pe morminte și, în același timp, să se ducă la biserică vinul și prescura pentru Paște. Joia Mare e zi de târg în țara Beiușului. Se tocmește și se cumpără mielul și iedul, aceasta la prima oră din zi. Este o tradiție mersul la piață pentru ca fiecare satean să se înnoiască de Paște. De Florii, copiii își primesc tot timpul rochița sau costumașul de Paște, dar papucii trebuiesc musai cumpărați în joia Mare.

În Vinerea mare se ține post și se vopsesc ouăle roșii. Deși nu se lucrează și e ca o zi de sărbătoare, ouăle sunt vopsite în această zi pentru a aminti tuturor de picăturile de sânge ce cădeau din trupul lui Iisus. Bunicii spun că în credința populară, ouăle înroșite în această zi ar fi bune de mâncat până de Rusalii, ele nealterându-se. Ouăle se încondeiază sau, să folosesc un regionalism, se ”impistresc”. Tehnica presupune folosirea unui condei special, ceară de albine și cărbune. Vopselele sunt alese cu grijă, iar de obicei sunt naturale: zeama obținută din fierberea cojilor de ceapă sau a sfeclei roșii. De asemenea, în zonă era foarte des întâlnită tehnica de decorare cu ajutorul frunzelor.

Sâmbăta mare e zi de bucătărit: friptura de miel, ciorba de miel, drob, cozonaci, toate proaspăt pregătite pentru ziua de Paște. De asemenea, se încheie și curățenia din casă, cu măturatul curții și primenitul din fața casei. Există și un alt obicei, și anume acela de a ține post negru din Joia mare, până în momentul în care lumea se întorce acasă de la slujba de Înviere.

Duminica de Paște, e zi de sărbătoare în toată zona. În zona satului Brădet, în apropierea Peșterii Urșilor, se face în această zi și pomenirea morților. Tot aici există și o biserică veche din lemn, Biserica Pogorârea Sf. Ioan Teologul, intrată în Patrimoniul Cultural Național al României. Aceasta datează din 1733 și este una din cele mai vechi și mai monumentale biserici de lemn din zonă.

În a doua zi de Paște, lunea sunt două obiceiuri. Se face pomenirea morților, și în același timp se pleacă în vizită la rudele de la țară. Tot în această zi, în Ardeal e un alt obicei împrumutat de la unguri și anume, mersul la stropit. În acest sens se folosesc sticlute cu parfum, iar tinerii pleacă să stropască tinerele domnițe. În schimb, ei sunt serviți cu cozonac și vin și primesc ouă roșii. Pentru cei tineri,

acest lucru reprezintă un bun prilej de curtare. Și tot în a doua zi de Paște, în multe sate se fac serbări și baluri. Pomenirea morților se face în duminica Tomii. Diferențele de date, se justifică prin faptul că un preot deservește mai multe comune.

BIBLIOGRAFIE:

Flori Naghiu, Tradiții pascale în țara Beiușului;

Nicolae Țucra, Sfintele Paști, Reflexii și vechi datini, Imprimeria de Vest R.A. Oradea, 1996.

Bucuria Învierii

Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște

Prof. Înv. preșc. Ivan Simina

Grădinița cu p.p. Lumea copiilor Cluj-Napoca

Florii

Duminică, cu o săptămână înainte de Sfintele Paști, toți creștinii din lume prăznuiesc Floriile, când este rețrăită Intrarea Domnului Iisus Hristos în Cetatea Ierusalimului. Sărbătoarea de Florii are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii, dar de-a lungul timpului i s-au adăugat și numeroase superstiții populare.

Legenda spune că, în timpurile în care Iisus era răstignit pe cruce, Maica Domnului, plângând, și-a pus opinci de fier, a luat un toiag de oțel și a plecat să-și găsească fiul. Pe drum, a ajuns la o apă și a rugat o salcie să-i facă punte. Pentru aceasta, a binecuvântat-o să nu poată fi făcuți cărbuni din lemnul ei și să fie dusă în fiecare an la biserică de Florii. De aceea, în această zi oamenii duc la biserică flori și ramuri de salcie, pentru a fi sfințite. Potrivit credinței populare, "mâțișorii" sfințiți de preot, în biserică, în Duminica Floriilor, au puteri magice: împlețiți în coronite și așezați deasupra ușilor, la ferestre și la icoane, ei apără familia de boli și de alte rele, aducând spor și noroc. La țară, ramurile de salcie înmugurită sunt legate în jurul pomilor fructiferi, ca să rodească din plin și sunt amestecate în hrana animalelor, ca să le păzească sănătatea și productivitatea. Mâțișorii se folosesc pentru a îndepărta furtunile și grindina. Vara, când vremea este urâtă, se pun mâțișori pe foc, pentru ca fumul acestora să alunge trăsnetele și fulgerele. Nu se

muncește în această zi, iar masa trebuie să fie întinsă tot timpul. Se mănâncă pește, fiind dezlegare de pește.

Tradiția cere ca de Florii mormintele să fie curățate și stropite cu apă sfințită, iar crucile să fie împodobite cu flori de primăvară și cu crenguțe sfințite de salcie. Se dau de pomană, pentru sufletele celor plecați dintre cei vii, plăcinte și gogoși.

Fetele nu trebuie să își spele părul, iar tinerele nemăritate din Banat și Transilvania trebuie să pună o oglindă și o cămașă sub un păr altoit. Superstițiile spun că la miezul nopții fetele trebuie să fiarbă busuioc în apă, iar dimineața să se spele pe cap cu această fiertură. Astfel vor avea un păr frumos și strălucitor.

În Duminica Floriilor, fetele care vor să se mărite trebuie să scoată la soare zestrea pentru a chema ursitul. De Florii e bine să aerisești toate hainele. Bătrânii spun că este interzis să te speli pe cap, pentru că vei albi de timpuriu. Dacă totuși trebuie să faci acest lucru, folosește doar apă sfințită. Dacă nu cinstești Floriile așa cum cere datina, te vei umple de pistrui.

Cine se încinge peste mijloc cu salcie sfințită, va fi ferit de dureri, iar cine înghite în aceasta zi trei mâțișori de salcie sfințită nu va suferi de dureri de gât. Salcia se folosește și în scopuri comerciale, animalele, înainte de a fi duse la târg la vânzare, trebuie atinse cu salcia, pentru a atrage cumpărătorii.

Paște

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra

casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori.

Când preotul rostește „Christos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii. Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie.

În Țara Moților, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din zona Transilvaniei, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În Țara Bârsei, în jurul Brașovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brașovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

Un foarte frumos obicei se păstrează în Maramureș, zona Lăpușului. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor „Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos canta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci.

În Banat, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continua masa cu friptură de miel.

În Bucovina, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spala pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu

flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În Moldova, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ouă roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi, copiii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obrajii cu oualele pentru a avea un an plin de bogății. O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum.

Educația- puterea de a schimba lumea

Ivănescu Eliana Mihaela

Liceul Tehnologic Petrache Poenaru Bălcești

În societatea modernă, educația oferă unuia instrumentele necesare pentru a-și îmbunătăți calitatea vieții atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere sociologic. Astfel, educația are puterea de a schimba viața de la promovarea egalității de gen și până la reducerea sărăciei. Educația este un instrument unic care poate aduce schimbări în societate fără a crea repercusiuni. Puterea educației poate fi văzută și drept obiectivul dezvoltării durabile incluzând educația ca pe unul dintre pilonii săi. Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM) ale Națiunilor Unite au adăugat furnizarea educației primare universale și eliminarea inechităților de gen ca unul dintre obiectivele care au propulsat multe națiuni și organizații multi-guvernamentale să stimuleze cheltuielile educaționale. În prezent, situația globală a educației afirmă că aproximativ 61 de milioane de copii de vârstă primară nu au școală și aproape jumătate dintre ei se află în țările sărace afectate de conflicte. Chiar și elevii care merg la școală termină fără abilități de alfabetizare și de calcul: se estimează că 250 de milioane de copii nu pot citi, scrie sau număra bine.

Educația de calitate este unul dintre Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului stabilite de ONU. Incluziunea și echitatea pun bazele educației și învățării de calitate. Sistemele de educație trebuie să fie adaptate copiilor, dizabilității și aspectelor referitoare la sex. Acestea trebuie să ofere medii de învățare sigure, lipsite de violență, incluzive și eficiente pentru toți. Incluziunea tuturor elevilor și asigurarea faptului că fiecare persoană are o șansă egală și personalizată în ceea ce privește progresul educațional reprezintă în continuare o provocare majoră pentru toate sistemele de învățământ din întreaga lume și din Europa. „Trecerea la moduri de lucru mai incluzive și echitabile necesită schimbări ce țin de cultură în întregul sistem de învățământ” .

Este o schimbare culturală completă care transformă politicile, structurile de învățământ și tiparele comportamentale. În acest sens, o atenție deosebită trebuie acordată grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii romi care se confruntă în mod covârșitor cu situații de discriminare și stigmatizare. O altă provocare se referă la dezinstituționalizarea copiilor cu dizabilități și la integrarea acestora în sistemul de învățământ principal. Educația este un proces facilitator de învățare și dobândire a cunoștințelor, valorilor, credințelor și obiceiurilor. Metode educaționale precum predarea, învățarea de la persoana experimentată, contactul direct și discuția, de asemenea pot fi des utilizate în contextul actual. Școlile, colegiile, instituțiile sunt locul de bază pentru a obține educație sau cunoștințe. După cum știm, fără a avea cunoștințe, persoana este oarbă. Pentru a lua decizii bune în viața lor, persoana ar

trebui să aibă cunoștințe pentru asta. O mulțime de cunoștințe pe care oamenii le pot câștiga prin intermediul educației pentru a avea succes în viață. Educația este o cheie a succesului unei persoane, care ajută la o persoană să deschidă toate ușile fundalului și să îmbunătățească mintea cu deplin din cunoștințe. Dacă aspirați să reușiți în viața dvs. de carieră, atunci trebuie să vă procurați o educație bună pentru a vă atinge obiectivul personal.

Există mai multe motive pentru care educația poate fi considerată ca fiind schimbătoare a lumii. Printre acestea:

1. Educația schimbă perspective și distruge stereotipuri

Accesul la educație îți oferă evoluție neținând cont de context, specializare sau talent. Poți fi un manager mai bun începând de mâine învățând care sunt principalele competențe pe care un manager le are, și însușindu-le. Totodată poți să devii un specialist mai bun tot prin educație, înțelegând cum să îți gestionezi timpul și energia.

2. Pe termen scurt pare un cost, dar este o investiție

Deși pare scump ca bani, dar mai ales ca timp, educația, atât formală, cât și non-formală te plasează într-un context favorabil dezvoltării. Iar contextul e unul din factorii care ne influențează.

3. Creează oportunitatea de a interacționa și a te dezvolta la nivel personal

Școala ne-a învățat istorie, trigonometrie, geografie, toate deosebit de utile și binevenite. Am rămas însă în urmă în ceea ce privește relaționarea, inteligența emoțională, empatia și efectiv drumul către valorile și sensul nostru. Aici educația noastră schimbă lumea și ne ajută să ne orientăm către ceea ce înseamnă desăvârșirea noastră.

4. Îți dă calea mai simplă

Nu avem timp să facem toate greșelile din lume. Unii oameni le-au făcut deja, fiindu-ne astfel mai ușor să învățăm din ele. E adevărat, să afli pe propria piele este varianta ideală, dar nu e nevoie să experimentăm tot.

5. Te expune la mai multe paradigme.

Una dintre caracteristicile minții umane este aceea de a căuta validare la ceea ce știm deja. Tocmai de aceea e recomandat să ieșim din cutie, iar educația te ajută să faci asta.

6. Dezvoltă creativitatea și gândirea out of the box

Expunere către alte modele de gândire și faptul că noi, cei care facem educație, nu putem fi decât ceea ce le spunem oamenilor că trebuie să fie. Așadar îi schimbăm pe ceilalți schimbându-ne în primul rând pe noi. Avem obligația să fim modele pentru cele câteva mii de oameni care ajung în programele noastre în fiecare an. Asta ne

împinge să fim noi cei despre care putem da exemplu, astfel încât să putem fi credibili.

În concluzie, educația este cea mai importantă condiție pentru a schimba lumea.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE

Prof. Juncu Cerasella Natalia
Liceul Teoretic "Ștefan Odobleja"

Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este singurul moment din viața Sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat.

Duminica Floriilor este precedată de sâmbăta lui Lazar, zi în care Biserica pomenește minunea învierii din morți a lui Lazăr săvârșită de către Domnul Iisus Hristos. Primirea triumfală ce i s-a făcut Domnului Iisus Hristos, care a intrat în Ierusalim ca Împărat smerit, împlinind o proorocie din Vechiul Testament, a fost determinată de această minune premergătoare.

Floriile, ca toate marile praznice creștine, s-a suprapus pe structuri festive precreștine, unele cu origini neolitice. Sărbătoarea reprezintă debutul ciclului pascal, care are o semantică și cu ritualuri impresionante. Originea Floriilor poate fi aflată în vechea sărbătoare romană Floralia, multe semnificații ale acestei sărbători romane a primăverii regăsindu-se în ritualurile autohtone.

Înainte de Paște se celebrează ziua în care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim călare pe un asin, fiind întâmpinat cu frunze de palmier de către discipolii săi și locuitorii orașului.

Duminica Floriilor este considerată și începutul Săptămânii Patimilor. De aceea, este numită și Duminica Aspiranților sau a Candidaților la botez, pentru că în această zi catehumenii mergeau la episcopul locului, spre a-i cere să fie admiși la botez, iar cu ocazia aceasta le dădea să învețe Simbolul Credinței. Duminica Floriilor se mai numea și Duminica Grațierilor, pentru că în cinstea ei, împărații romani acordau grațieri celor care erau întemnițați.

În această zi, denumită și Duminica Stâlpărilor, se sfințesc, prin rugăciune și stropire cu agheasmă, ramuri înmugurite de salcie, care se împart creștinilor, iar slujitorii Bisericii le țin în mâini, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții. Ramurile de salcie amintesc de ramurile de finic și de măslin cu care a fost întâmpinat Mântuitorul. Cu acestea, după ce au fost aduse la biserică spre a fi sfințite, creștinii împodobesc icoanele, ușile și ferestrele. Salcia este mereu înflorită în această perioadă a anului, o expresie a fertilității și a reînvierii naturii. De asemenea, se spune că e bine să te încingi cu aceste ramuri de salcie ca să nu te doară mijlocul.

Cu ramurile de salcie, simbol al fertilității și vegetației de primăvară, apicultorii înconjoară în ziua de Florii stupii, iar țărani, convinși de efectul miraculos al acestor muguri, îi îngroapă sub brazdă. De asemenea, amintim și obiceiul ca în vreme de furtună să se pună pe foc muguri din sălciile de la Florii, pentru a împrăștia norii și grindina, protejând casa și familia de dezastre. În tradiția populară există credința că însăși Maica Domnului a binecuvântat salcia, după ce aceasta s-a transformat într-o punte, ajutând-o pe Fecioara Maria să treacă apa unui râu.

Săptămâna Mare este cea care precede sărbătorii Învierii Domnului. Se mai numește și Săptămâna Patimilor, deoarece este cea în care Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce. Există mai multe datini care se respect în această perioadă, pe care copilul e bine să le cunoască.

O legendă care avea să se transmită din generație în generație, și care spune că, în Săptămâna Patimilor, Maica Domnului, aflând despre caznele la care a fost

supus Iisus, s-a grăbit să ajungă la locul cu pricina. Un râu vijelios însă i-a oprit drumul. Dar o salcie pletoasă de la marginea apei și-a întins ramurile și astfel Maica a reușit să treacă și să-l vadă pe Iisus crucificat..

De Florii, atenția comunității tradiționale era îndreptată, pe lângă sărbătoarea religioasă, către renașterea vegetației. De fapt, denumirea populară a sărbătorii vine de la zeița romană a florilor, Flora, peste care creștinii au suprapus sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim. Astfel, pe lângă sărbătoarea creștină a Intrării Mântuitorului în Ierusalim, au apărut și nenumărate obiceiuri și tradiții, atât în mediul rural, cât și în cel urban. De exemplu, de Florii se obișnuiește să se facă "de ursită", astfel că fetele află, prin diverse procedee, dacă se vor căsători sau nu în acel an. Tot de Florii, mărtișorul purtat până în această zi se pune pe ramurile unui pom înflorit sau pe un măceș, iar zestrea se scoate din casă pentru aerisire.

Săptămâna dinaintea Paștelui, cunoscută și ca Săptămâna Mare, este plină de semnificații.

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spiritual a acestei perioade, nu doar pe cea material în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roși. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-I câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țanțoș în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informanțelor, în afară de informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Tradiția spune că în Săptămâna Patimilor trebuie să se facă curățenie: se curăță curțile, se adâncesc și se curăță șanțurile, se văruiesc casele, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc hainele, așternuturile sau covoarele. Mai mult, bărbații muncesc la câmp până în Joia Mare, iar apoi își ajută nevestele la treburile casnice. Fiecare zi a acestei Săptămâni simbolizează ceva, însă cele mai importante sunt Joia și Vinerea. În Joia Mare oamenii se spovedesc și se împărtășesc. Seara, lumea se duce la priveghi, iar la Denie (se vine cu flori la biserică și se trece de 3 ori pe sub masă) oamenii vin îmbrăcați cu haine de doliu (haine din pânză albă cusute cu negru). În această zi se pot vopsi ouăle.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

SIMBOLURI PASCALE:

CRUCEA- este simbolul crucificării, al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, dar este utilizată ca simbol al credinței de biserica catolică.

IEPURAȘUL- simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne de Eastre. Simbolul pământesc al zeiței Eastre este iepurele. Iepurașul aducător de ouă roși provine de pe meleaguri germane și simbolizează fertilitatea.

OUL- simbolizează renașterea. Ouăle roși aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos.

MIELUL- reprezintă triumful înnoirii, Victoria ciclică a vieții asupra morții. El îl simbolizează pe cel care trebuie sacrificat pentru propria mântuire. Mielul îl desemnează pe membrul turmei lui Dumnezeu

Fie că respectăm cu strictețe tradițiile și obiceiurile Paștelui, fie că ne-am adaptat societății actuale în care datinile sunt uitate, important este să sărbătorim

pe cei cu nume de flori în Duminica Floriilor și să ne pregătim în Săptămâna Patimilor pentru primirea Luminii Sfinte.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu “Hristos a Înviat!”, mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostrum de credință.

Bibliografie:

1. Biblia, viața lui Iisus, Editura Litera, 2010, București;
2. Ghinoiu I., *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, 2003, București;
3. Gorovei A., *Credințe și superstiții ale poporului român*, Editura Grai și suflet - Cultura Națională, 2003, București;
4. Nicolau I., *Credințe și superstiții românești*, Editura Humanitas, 2001, București.

Școala Gimnazială Specială, Baia Mare

**ARGUMENTE PENTRU INCLUDEREA
ABORDĂRII MILIEU SAU ABORDĂRII NATURALE
ÎN INTERVENȚIILE PSIHOPEDAGOGICE
PENTRU COPIII CU DIZABILITATE MULTIPLĂ**

Prof. Jurje Loredana Maria

Abordarea naturală sau abordarea Milieu include proceduri de dezvoltare a limbajului și comunicării care se desfășoară în mediu natural, fiind create oportunități de comunicare care vin în întâmpinarea nevoilor și intereselor copilului. Această abordare este bazată pe comunicarea socială, reglarea emoțională și suportul social.

Prin intervențiile psihopedagogice ne dorim să învețe copilul cum funcționează lucrurile și să știe cum funcționează o persoană. Copiii cu dizabilitate multiplă ajung să învețe aceste lucruri din două direcții:

- învață pornind de la interesele personale;
 - învață prin observație în interacțiunea socială.
- Cele mai importante abilități care se dobândesc fiind conexiunea și comunicarea socială.

Stabilirea obiectivelor în dezvoltarea comunicării, care se referă fie la formare ca achiziție, fie la dezvoltare sau consolidare. Pentru început se identifică domeniile și abilitățile prioritare pentru care vor fi formulate obiective, acestea anticipând finalitățile relevante pentru copil și familie. În dezvoltarea obiectivelor se va ține cont de aspectele de funcționalitate, care se referă la posibilitatea ca abilitățile dobândite să fie puse în practică și să fie semnificative pentru copil. Se va urmări dacă abilitatea poate fi aplicată într-o varietate de contexte, dacă copilul este implicat în activitatea respectivă des, care este ușurința integrării abilității în contextul activităților și al rutinelor zilnice. Obiectivele trebuie să fie adecvate vârstei, să reducă dependența și sprijinul necesar prin creșterea participării, iar evaluarea realizării obiectivelor să fie ușoară. Obiectivele vizează creșterea nivelului de participare în contexte cotidiene.

Intervenția unu la unu a fost implementată pentru a minimaliza posibilitățile de distragere a atenției și de a controla stimulii. În intervenție rolul principiului unu la unu în contextul unui parteneriat copil- adult, este esențial în dezvoltarea comunicării și atașamentului. Dezvoltarea rutinelor pentru a asigura anticiparea utilizează obiectele de referință pentru a semnaliza aspecte din mediu, optimizarea resturilor senzoriale. Pe lângă beneficiile evidente, oferirea întăririlor, sprijinul copilului pe parcursul defășurării sarcinilor de învățare, oferirea prompterilor, modificarea sarcinii pe parcurs în funcție de participarea și rezultatele parțiale obținute de către copil, au fost identificate și anumite dezavantaje.

Crearea rutinelor de comunicare pentru ca activitățile repetate să devină familiare și să ofere oportunități de interacțiune a persoanelor cu cei din jur. Rutinele încurajează instruirea în contexte naturale și facilitează înțelegerea copilului și răspunsurilor oferite la indici naturali semnificativi. Indicii naturali pot fi obiectele utilizate în activitate, persoanele prezente, poziția copilului și locul în sală. Momentul zilei oferă copilului indicii despre ce urmează să se întâmple. Abordarea bazată pe rutine este o abordare care se bazează pe rutinele zilnice ale copilului precum servirea mesei, momentul de joacă, cercul de dimineață, care devin contexte pentru învățare. Intervențiile oferă copiilor oportunități de a exersa obiectivele și activitățile vizate prin planul de intervenție personalizat în loc de a crea contexte specifice de învățare. Identificarea momentelor zilei în care copiii utilizează aceste abilități permite proiectarea oportunităților de învățare cuprinse și incluse în rutină. Dezvoltarea unei matrici permite modul prin care

obiectivele și intervențiile pot fi integrate în programul și activitățile zilnice. Focusarea asupra rutinei zilnice suportă participarea copilului și interacțiunile în contextele zilnice. Axarea pe context este o caracteristică distinctă a modelului curriculum-ului natural, în care conținutul curricular este derivat din cerințele activității în situațiile tipice.

Primul pas în dezvoltarea unei matrici este de a lista obiectivele de intervenție, apoi activitățile zilnice în care există timp suficient și flexibilitate pentru a permite strategiilor de intervenție să determine atingerea obiectivelor. Pentru fiecare obiectiv, va fi selectată activitatea specifică care permite utilizarea strategiilor pentru a sprijini obiectivul. Includerea obiectivelor în rutinele zilnice oferă copilului oportunitățile multiple pentru a se angaja în comportamentul țintă și să practice abilitățile cu diferite persoane pe parcursul unei zile. Rutinele zilnice reprezintă contexte ce permit copiilor să dobândească abilități, deoarece acestea sunt predictibile, funcționale, pot fi reluate în diferite interacțiuni ce oferă siguranță. Nu toate rutinele copilului devin parte componentă a unei activități realizate în contextul natural al copilului cu scop instructiv- formativ. Matricea rutinelor reprezintă un document prin care sunt identificate activitățile specifice prin care copilul va aborda doar anumite abilități vizate cu specificarea obiectivelor și a finalităților.

Modelul Componential al Rutinelor Zilnice Funcționale include două tipuri de abilități suplimentare care rezultă într-o evaluare semnificativă a performanței copilului și a nevoilor de mediu. Prima categorie de abilități este cea a abilităților de dezvoltare și include: inițierea, pregătirea, monitorizarea, rezolvarea de probleme și finalizarea activității. Al doilea tip de abilități este cel de îmbogățire, fiind îmbunătățită calitatea rutinelor, fiind incluse comunicarea expresivă, comportamentele sociale, precum și preferința sau opțiunea.

Participarea în contextele cotidiene create prin rutine este importantă deoarece aceste contexte devin oportunități de învățare ce pot fi valorificate, fără a fi nevoie de o planificare și de o structurare a acestora, oricum copilul fiind implicat în acestea. Copilul cu dizabilitate multiplă poate să nu conștientizeze prezența indicilor naturali.

O modalitate care facilitează observarea propriilor comportamente și conștientizarea efectelor propriilor comportamente este *auto-modelarea*. Auto-modelarea este definită ca fiind “schimbarea comportamentală care apare în urma observării propriei interacțiuni”. Auto modelarea și învățarea observațională sunt adeseori utilizate ca și mijloace de către profesori privind modelarea propriului comportament, în special a celui de comunicare. Aceste tehnici sunt utilizate în detaliu în cadrul abordării Milieu. Sesiunile de intervenție mediate de către adult sunt extreme de responsive la încercările de comunicare ale copilului ca fiind parte a activităților zilnice obișnuite și a rutinelor. În cadrul rutinelor pot fi abordate și comportamentele dezadaptative, suportul pozitiv comportamental reprezentând o abordare recomandată în contextul dizabilității multiple, fiind o abordare proactivă care ia în considerare identificarea timpurie a aspectelor problematice comportamentale și integrează multe recomandări instructionale care determină instruirea sistematică, precum accesul la rutine și activități semnificative, învățarea unor abilități adaptative semnificative cu accent asupra abilităților de comunicare și evaluare funcțională.

În modelul bazat pe rutine, obiectivele cuprinse în planul de intervenție individualizat, derivă din nevoile funcționale ce apar în contextul rutinelor, fiind esențială identificarea aceea ce este semnificativ pentru copil cu scopul de a facilita înțelegerea și învățarea. *A urma copilul în inițiativele sale*, în momentul în care participarea copilului este restricționată, oportunitățile de învățare sunt reduse deoarece copilul nu se angajează într-o experiență de învățare, iar interacțiunile cu adulții sunt reduse.

Utilizarea strategiilor specifice pentru creșterea utilizării gesturilor care se referă la pauze mai lungi decât în mod obișnuit în timpul activităților de turn-taking. Dacă copilul nu inițiază va trebui să inițieze adultul astfel încât să determine inițierea copilului. Capacitatea de cooperare într-un schimb” ofer și iau” este esențială în comunicare și dezvoltare socială. Trebuie să existe un echilibru în interacțiune: nimeni nu conduce, nimeni nu e doar ascultător, trebuie să fie un control împărțit al activității. Numărul de oportunități este dat și de echilibru în activitate.

Oferirea timpului pentru a da posibilitatea copilului să răspundă. Trebuie să se țină cont de latența în răspuns a copilului și să i se ofere timpul necesar pentru a răspunde solicitărilor.

Încurajarea utilizării gesturilor prin prompt, demonstrarea gestului prin oferirea unui model copilului. Modelarea poate fi foarte eficientă în predarea de comportamente în cazul copiilor care au deja dezvoltate abilități de imitație. Promptul e un pas important în procesul de învățare. Oferim promptul atunci când copilul nu știe răspunsul sau nu are în repertoriu o anumită abilitate (deci nu a învățat să facă lucrul respectiv). Este important să reținem faptul că nu promptăm copilul atunci când acesta nu oferă răspunsul din cauza unei probleme de comportament și nu promptăm – ajutăm copilul după un răspuns greșit al acestuia, promptul vine întotdeauna după instrucția dată copilului și înainte de răspuns.

Abordarea naturală facilitează comunicarea datorită faptului că se axează pe preferințele, motivațiile și afinitățile copiilor cu dizabilitate multiplă, permite control asupra mediului, se face trecerea de la controlul stimulilor și comportamentul de comunicare la stimuli naturali care să declanșeze inițiativa în comunicare. Această abordare oferă și creează un mediu confortabil și predictibil, oferirea de răspunsuri adecvate comunicării în funcție de intenția manifestată, răspunsuri prompte, imediate și disponibilitatea, dar și atenția îndreptată asupra încercărilor de comunicare ale copiilor și existența unei modalități funcționale de a comunica.

Învățarea are loc în contextul desfășurării activităților, accesul contingent la stimuli reprezentând întăririle pentru copil, iar strategiile de promptare variază în funcție de comportamentul inițiat de copil.

BIBLIOGRAFIE:

Anca, M.D. (2009) – Psihologia deficiențelor de auz, Ed. Presa Universitară Clujeană

Bălaș-Baconschi, C., Roșan, A., (2015), *Dizabilități intelectuale*, În Roșan, A., (coord.), *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*, Editura Polirom, Iași, p:99-122.

Hathazi, A., (2015), *Dizabilitățile multiple*, În: A. Roșan (Coord.) *Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție*, Editura Polirom, Iași, p.187-211.

Roșan, A., Timiș, V., Hagău G., (2016), *Educație și formare în contextul provocărilor lumii contemporane*, Ed. Argonaut & Limes, Cluj-Napoca.

Primăvara și Paștele copiilor

Kristof Mihaela-Școala Gimnazială Balinț, jud. Timiș

Primăvara a bătut timid la ușa tuturor și i s-a deschis cu mare drag. Doar ea, primăvara dă putere firului de iarbă să țâșnească din pământul generos, care l-a găzduit cu-atâta bunătate peste iarnă. Tot ea dă putere ghiocelului să străpungă frunzele căzute astă-toamnă sau chiar bucățile de gheață, să-și scoată căpșorul afară pentru a-și striga bucuria de a trăi.

Acesta face horă mare cu viorelele și, când s-a încins mai iute jocul, se retrag obosiți. Au venit doar să ne spună că viața a învins iar și iar.

Și dacă nu înțelegem cu toții că viața triumfă mereu, vine o mare sărbătoare a Creștinătății, Paștele, să spună asta de peste două mii de ani. Sărbătoarea Paștelui poate fi asociată cu primăvara. Retrezirea naturii la viață simbolizează noua viață pe care creștinii au câștigat-o prin crucificarea și învierea lui Iisus.

Această mare sărbătoare este precedată de un post de 40 de zile, perioadă numită Postul Paștelui. Ultima săptămână, numită Săptămâna Patimilor, are menirea de a pregăti credincioșii pentru Înviere, imediat după ultima săptămână dinaintea Paștelui, cea a Floriilor, în care se sărbătorește intrarea lui Iisus în Ierusalim. De a doua zi, în Săptămâna Mare, se rememorează tot ce a făcut Mântuitorul pe pământ. Prin post, reculegere și rugăciune, credincioșii parcurg acum cele șapte trepte ale ultimelor zile ale lui Hristos-Omul, fiecare zi din Săptămâna Patimilor, semnificând un nou pas al lui Iisus pe drumul către răstignire și Înviere.

Cu prilejul acestei sărbători, întreaga suflare se bucură, dar copiii o fac într-un mod aparte. Așa s-a născut ideea unui proiect, "PRIMĂVARA ȘI PAȘTELE COPIILOR". Ei s-au întrecut în propuneri de activități care se vor desfășura sub semnul semnificației Floriilor și Paștelui.

Petru început vor planta în ghivece speciale boabe sănătoase de grâu pe care-l vor îngriji cu toată dăruirea pentru că vor ornamenta cu el Sfânta Masă de Paște, de pe care nu va lipsi pasca pe care o vor coace mamele creștine, dar și mielul care îl simbolizează chiar pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un miel nevinovat.

Vor picta apoi icoane cu care-și vor împodobi sala de clasă și un colț din camera lor, în care se vor ruga în taină. Într-o altă activitate se vor apleca asupra cărților cu povești, care reprezintă schimbarea anotimpurilor, povești care păstrează spiritul Paștelui. Vor merge și la biserică, pentru că una din bucuriile cele mai mari ale copilăriei este mersul la denie. Vor aduce laudă lui Iisus Hristos, se vor ruga pentru ei, pentru familiile lor și pentru cei aflați în nevoie.

Cu câteva zile înainte de Marea Sărbătoare vor picta ouă. Până la această vârstă, copiii au aflat deja că oul încondeiat ne transmite bucurie, uimire, smerenie, împăcare, pentru că în ornamentația lui se operează cu simboluri (soare, lună, cruce), cu modele din natură (plante, animale, obiecte casnice) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre.

În noaptea de Înviere, copiii vor merge la biserică. Va purta fiecare o lumânere, pe care o va aprinde din Lumina adusă de preot de pe Masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul învierii, al biruinței vieții asupra morții și Luminii lui Dumnezeu împotriva păcatului.

Toate acestea umplu sufletul copiilor, dar și al nostru, al adulților de bucurie
Sfintele Paști este cea mai mare sărbătoare a creștinătății, este mult mai vastă în semnificații cât și în obiceiuri.

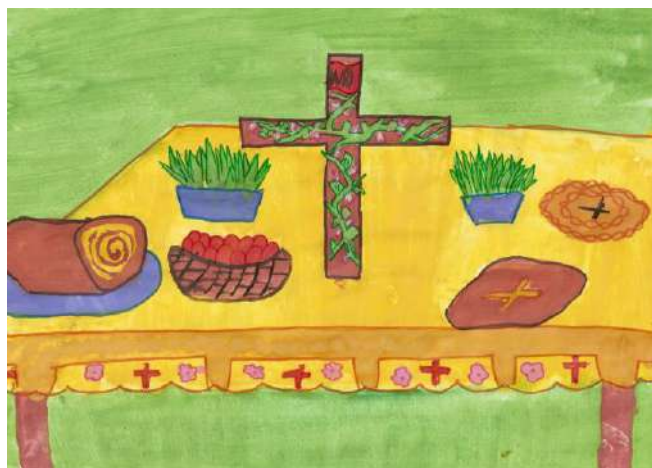
Să nu uităm niciodată câtă bucurie poate fi în sufletul unui copil în clipa în care ciocnește un ou roșu. “Hristos a înviat!”, “Adevărat a înviat!”. Și jocul cu cine are cel mai tare ou roșu stârnește competiția și tradiția merge mai departe.

Bibliografie:

Daniel, Î.P.S., Mitropolital Moldovei și Bucovinei, Făclii de Înviere, Editura Trinitas, Iași, 2005;

Viu este Dumnezeu (Catehism pentru familie), Editura Harisma, București, 1992;

Grigorie de Nyssa, Sfântul, Despre suflet și Înviere, Editura Herald, București, 2006

Rolul formativ și integrator al activităților extracurriculare

Profesor învăț. primar Lăcătușu Alexandra-Laura

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” Maria Montessori

În școala contemporană, eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socio-afectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială. *Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea **activităților curriculare** cu cele **extracurriculare**.*

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Activitatea extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional. În urma plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul.

Activitate extracurriculară
„Parfumul toamnei”

Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natura.

Activitate extracurriculară
1 Decembrie – Ziua Națională a României

facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Ca orice demers orientat către o finalitate, activitatea extracurriculară

presupune o anume structurare și organizare, asigurate de corelarea activităților de proiectare, implementare și evaluare.

Reușita activităților extracurriculare rezidă deci în gestionarea celor trei procese și în asigurarea relației ce se stabilește între acestea.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activități, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al școlii și al învățământului primar – pregătirea copilului pentru viață.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale,

Activitate extracurriculară
15 Ianuarie – „Dor de Eminescu”

BUCURIA ÎNVIERII TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE ÎN ZONA MUNTENIEI

**PROFESOR, LĂPUȘNEANU LUMINIȚA
COLEGIUL ECONOMIC, CĂLĂRAȘI**

„Sărbătorirea învierii voastre peste moarte este o sărbătoare a vieții care ar trebui să continue cu mult dincolo de slujba răsăritului și de muzică, repetate cu câteva zile înainte; este dincolo de semnul primăverii, dincolo de crin, dincolo de mieii noi care pasc în câmpuri deschise. Învierea este o sărbătoare zilnică peste frică; cel mai mare și mai puternic dușman al omului.” — autor necunoscut, „Rugăciunea de dimineața de Paște”

Paștele este o sărbătoare de suflet, o perioadă ce amintește de iubirea divină și de miracolul Învierii. Pentru români, este o sărbătoare cu o mare conotație religioasă, adânc înrădăcinată în mentalitatea colectivă. Nici măcar vremurile aprige ale comunismului nu au reușit să șteargă importanța și semnificația sărbătorilor pascale din sufletele românilor.

Pentru cei mai mulți dintre noi, Paștele reprezintă o ocazie: pentru unii, este o ocazie de a-și hrăni sufletele, de a ține post, de a se ruga, de a-și curăța casele și spiritele, de a merge la biserică și a lua lumina Domnului, de a se reuni cu familiile și a face fapte bune; pentru alții, este o ocazie de a-și hrăni corpurile, de a sărbători, cu muzică și cantități impresionante de mâncare.

Oricum ar fi, Paștele, dar și perioada premergătoare acestuia, reprezintă o ocazie de a respecta tradiții strămoșești, specifice fiecărei zone a țării noastre. În zona Munteniei, există mai multe astfel de tradiții și obiceiuri.

De exemplu, oamenii merg la biserică, în Duminica Floriilor, cu crenguțe de salcie, care trebuie să fie înmugurite. În credința populară, salcia, un simbol al vegetației de primăvară, are puteri miraculoase, alungă durerile necurate, protejează casele și animalele, iar mugurii sunt considerați vindecători. De aceea, după ce sunt sfințite la biserică, oamenii duc aceste ramuri în casele lor, pentru a le proteja. Biserica, însă, recunoaște o altă semnificație a crenguțelor de salcie. Ramurile de salcie binecuvântate de biserică simbolizează ramurile de finic și de măslin cu care Mântuitorul a fost întâmpinat de mulțimi la intrarea sa în Ierusalim. Credincioșii le poartă în mâini ca un semn de biruință împotriva morții.

Un obicei care se mai păstrează în zona Munteniei se numește „Lăzărca”. Este un ceremonial complex, creat după modelul colindelor de Crăciun, la care participă doar fete și care se desfășoară în ajunul Floriilor. Una dintre fete este îmbrăcată în mireasă și întregul grup merge din casă în casă, povestind drama lui Lazăr.

La denia din Joia Mare, băieții și fetele vin la biserică având la ei o sfoară. După ce se termină de citit fiecare Evanghelie, fac câte un nod și își pun câte o dorință. Obțin astfel douăsprezece noduri. Dacă una dintre dorințe de îndeplinește, se desface un nod.

În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică, la slujbă, încercând să uite supărările și să își găsească liniștea sufletească. Duc apoi în casele lor lumina sfântă și Sfintele Paști, care, în zona Munteniei, pe lângă pâinea sfințită stropită cu vin roșu, conțin și bucățele de brânză și de pește.

Un simbol al Paștelui este pasca, pe care gospodinele o pregătesc sâmbăta dimineața. În Muntenia, ea este, de obicei, creată sub forma unui soare, simbolizând trupul lui Hristos. Ea este

pusă în coșul cu bucate pregătite, pe care oamenii îl duc la biserică în noaptea de Înviere, pentru a fi sfințit.

În zona județului Călărași, coșul pascal pentru sfințit conține, pe lângă bucate, și un cocoș alb, existând tradiția ca atunci când cocoșul cântă să însemne că Hristos a Înviat, iar cel mai norocos este acela al cărui cocoș cântă primul. După slujbă există obiceiul ca toți cocoșii să fie dăruți oamenilor săraci.

În dimineața de Paște, credincioșii respectă un ritual, considerat purificator: în apă proaspătă, pun un ou roșu, un ou alb și o monedă de argint, apoi se spală pe față cu această apă. Această tradiție este considerată aducătoare de belșug, de sănătate și de energie. Apoi, întreaga familie se așază în jurul mesei îmbelșugate.

Sărbătoarea Învierii este o sărbătoare a bucuriei, a renașterii, a speranței, a familiei și consider că este o datorie a noastră să respectăm tradițiile și obiceiurile transmise de-a lungul generațiilor, să le promovăm și să le transmitem copiilor noștri, pentru că ele reprezintă esența spiritului românesc.

BIBLIOGRAFIE

- <https://www.crestinortodox.ro/datini-obiceiuri-superstitii/traditii-florii-88493.html>
- <https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihiologie/documentar-traditii-si-obiceiuri-romanesti-de-paste-id5353.html>
- <https://traditii-si-obiceiuri.mailchimpsites.com/traditiobiceiui-muntenia>

Cu moartea pe moarte călcând

Numai murind voi cunoaște viața. Întotdeauna mi-a plăcut să despici firul în patru, să despart cuvântul în slove, poezia în stihuri, întregul în părți. Poate tocmai pentru că așa nu mă simțeam copleșită de perfecțiunea totalității. Vorba lui Nichita Stănescu „După aceea se ia un ciocan și brusc fărămă un colț de-al cubului” Așa, acum e bine!

Zilele astea mă gândeam la „ÎNVIERE” , pentru mine înseamnă a fi „ÎN”, adică în interior, „VIE” a se citi „viață”, și „RE”- îmi amintește de un infinitiv lung, ceea ce presupune o stare continuă a vieții pe care acest monument o aduce pentru noi toți.

Paradoxal, nu? Un moment poate însemna o întreagă ființare, un parcurs neîntrerupt în viața adevărată. Nu știi câți dintre voi vedeau Învierea ca pe o bucurie. Este copleșitor gândul că cineva a înviat pentru mine în mod repetat, iar eu am rămas într-o ratare continuă a învierii. Io sunt „Iona”, un „io” ratat care nu găsit drumul invers. N-am întors încă drumul spre mine. Degeaba mi-aș spinteca burta, ar curge doar oțet și fiere, o scursură mai amară decât ceea cu care a fost îmbiat Iisus pe cruce. Și, astfel, zădărnicia gestului devine evidentă, de-a dreptul răutăcioasă. Dar cum altfel ar putea fi?

Nu am conștientizat până acum la maturitate, că sunt chemată de o viață întreagă să iau lumină. „Veniți de luați Lumină!” a devenit scopul vieții mele. Prin înviere, Mântuitorul revarsă din Lumină în noaptea mea de patimi. Ce ar fi viața fără lumină, ce-aș putea trăi eu, dacă nu pentru Înviere?

Iisus a mai făcut minuni, înviindu-i pe Lazăr, pe fiica lui Iair, pe fiul văduvei, dar pe Sine? Mă întreb dacă dintre cei înviați vreunul conștientizează profunzimea actului, cum au trăit după învierea, ce au vorbit, dacă s-au rugat, dacă au păcătuit.

Nu sunt în măsură să vorbesc despre alții însă mă gândesc pentru câți dintre semenii noștri găsesc bucuria învierii, mai pot oare să vadă dincolo de nevoi personale, de gândul prețurilor, de agitația magazinelor pentru a minți că învie?

Vă doresc ca Învierea să vă fie continuă și luminoasă!

„Bucuria învierii – Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paști,,
Referat despre Sărbătoarea Paștelui în grădinița S.Illyes Lajos – județul
Mureș, Sovata

Autorul: László Judith

Instituția: Școala Gimnazială S.Illyes Lajos

Sărbătoarea Sfințelor Paști cuprinde o serie de tradiții și obiceiuri interesante în zona noastră. Pregătirea sărbătorii începem cu o săptămână înainte.

Observăm crucea și cimitirul lui Isus Hristos, care este confecționată de către educatoare, pe muntele Golgota și le povestim evenimentele învierii lui Isus din biblie de scrisă pentru copiii.

În cadrul activității dezvoltarea limbajului memorizăm cu băieții o poezie pentru stropit, care va avea loc a doua zi a Paștelui în casa fetițelor. (băieții sunt însoțite de către tatăl lui).

Poezii de stopit:

❖ „Sunt un flăcău mic

Am venit pentru stropit

Am auzit că a floare vrea să ofilarescă

Se poate stropi.

Hristos a înviat!,,

❖ „ Un iepuraș cu boticul alb,

a venit la voi în prag.

Să v - aducă oul roșu,

care să vă umple coșul.

Hristos a înviat!,,

În a doua zi de Paște băieții noștri stropesc fetele, ca să fie frumoase, să miroasă tot anul ca florile de primăvară. Fetele așteaptă musafirii cu ouă roșii și prăjituri, pe care le oferă celor care spun poezii.

Acest obicei își are rădăcinile în urmă cu două mii de ani, când evreii au stropit cu apă pe adepții lui Isus, ca să aducă vestea Învierii.

În cadrul activităților practice vom simți ouăle fierte în coji de ceapă pentru obținerea culorii în mod natural, care simbolizează sângele lui Isus, care se varsă spre mântuirea tuturor.

În ultimii ani împreună cu copiii ne împodobim orașul cu ornamente făcute de către copii. (copacii și tufișele din parcul orașului)

Îi oferim decorarea mesei, ca un cadou pentru toată familia.

Decorarea mesei sunt confecționată de către copiii cu ajutorul educatoarelor. În grupa mică acest activitate este organizată în cadrul activităților extrașcolare cu părinții.

La sfârșit noi ne salutăm, „Paște fericit!”, și pentru colega noastră pe secția română „, Hristos a înviat!,,.

Bibliografie

1. <https://raziculacrimi.ro/citate/mesaje-haioase-de-paste-in-versuri-un-iepuras-cu-botic-alb-a-venit-la-voi-in-prag/>

2. Autor: Anonim / Biblia ilustrată pentru copii/ Editura GIRASOL 2015/ București/pag 400
3. Autor: Alexandros Papadimantoc /Povești de Paști / Editura SOPHIA 2021/ București/ pag 5

DIMINEAȚA ÎNVIERII

Nu putem nega faptul că, dincolo de toate tradițiile pe care le avem de Paște, și care ne aduc bucuria sărbătorii, importanța Învierii este deasupra tuturor. Creștinismul se bazează pe această realitate – Învierea.

Importanța Învierii, însemnătatea sa, reiese atât de clar din cuvintele apostolului Pavel care spune:

„Căci, dacă nu învie morții, nici Hristos n-a înviat. Și dacă n-a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre, și prin urmare, și cei ce au adormit în Hristos sunt pierduți. Dacă numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Hristos, atunci suntem cei mai nenorociți dintre toți oamenii! Dar acum, Hristos a înviat din morți, pârga celor adormiți. Căci dacă moartea a venit prin om, tot prin om a venit și învierea morților. Și, după cum toți mor în Adam, tot așa, toți vor învia în Hristos.” (1 Corinteni 15: 16-22)

Copiii noștri, elevii noștri, sunt învățați să se bucure de sărbători, de toate sărbătorile, fie că sunt sărbători ale familiei, sărbători naționale, internaționale sau religioase. Și nu este rău să ne bucurăm, dimpotrivă. Dar dacă privim în viața pământească a lui Iisus Hristos, vedem că toate evenimentele pe care noi, astăzi, le-am făcut sărbători, nu au fost neapărat sărbători la vremea respectivă, cu excepția Învierii. Chiar dacă de partea cealaltă, a cărturarilor și fariseilor care nu credeau în Iisus, nu era bucurie, de partea celor care L-au iubit era o bucurie nespus de mare. Tristețea lor imensă de a-și fi pierdut Învățătorul și Domnul s-a transformat într-o bucurie la fel de mare.

Arătările Domnului după Înviere, au confirmat realitatea acesteia. Mai întâi, Maria Magdalena are parte de întâlnirea cu Hristosul înviat. Apoi, femeile sfinte (mironosițe), sunt cele cărora Iisus se arată. Și mai apoi ucenicii...

Astăzi, bucuria învierii este bucuria credinciosului care îl primește în viața sa pe Mântuitorul. Este roada Duhului care ne face să trecem dincolo de necazurile lumii și să ne bucurăm în Hristos.

În preajma săbătorilor Pascale, obișnuim să facem cu elevii o simulare a bucuriei simțite atunci de cei ce L-au iubit. Și totul s-a întâmplat în dimineața învierii. Este acea duminică specială pe care nu ai cum să nu ți-o amintești, pe care nu ai cum să nu o sărbătorești. Și ce frumos e să ne salutăm cu salutul: Hristos a înviat!, dar mai ales să răspundem acestui salut cu un altul, la fel de frumos: Adevărat a-nviat! Anul acesta, elevii noștri au făcut macheta mormântului gol, cu materiale reciclabile, având în vedere faptul că ne aflăm în „săptămâna verde”. Mormintele confecționate de ei cu mare drag le-au adus premii și diplome. A fost mare bucurie!

Fie ca bucuria din dimineața învierii să fie și bucuria noastră!

PROIECT EDUCAȚIONAL „HRISTOS A ÎNVIAT”

Prof. înv. preșc. Leach Adela
Prof. Stan Iuliana Georgeta
Școala Gimnazială „Avram-Iancu”, Abrud, jud. Alba

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e sărbătoarea Paștelor, Paștele sau Învierea Domnului, pentru că în această zi „Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, iar pre cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului și împăcându-l cu Dumnezeu.

Ea cade totdeauna în anotimpul de primăvară, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

Românii așteaptă sărbătoarea aceasta, după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie și caută în același timp ca locuințele lor să fie curate și cu toate pregătirile făcute în cea mai bună rânduială. Legendele creștine leagă simbolul ouălelor roșii de patimile lui Iisus Hristos.

Răstignirea și Învierea reprezintă reînvierea naturii primăvara și cu reluarea ciclurilor vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei.

SCOPUL: Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice al copiilor, precum și însușirea unor cunoștințe despre istoria Învierii Domnului.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

A1 - Motricitate grosiera și motricitate fină în contexte de viață familiar;

B4 - Autocontrol și expresivitate emoțională;

C3 - Activare și manifestare a potențialului creativ;

D1 - Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

E3 - Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare.

COMPORTEMENTE VIZATE:

A1.3. Utilizează mâniile și degetele pentru realizarea unor activități variate;

B4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.;

C3.1. Manifestă creativitate în activități diverse;

D1.2. Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor etc. (comunicare expresivă);

E3 4 Demonstrează cunoașterea poziției omului în univers, ca parte a lumii vii și ca ființă.

PARTENERI:

- Preotul din circumscripția școlii

- Profesorul de religie

- Preșcolari

- Educatoare

METODE: conversația, explicația, demonstrația, exercitiul, povestirea, problematizarea, brainstorming, lucrul pe grupe, jocul.

RESURSE:

- **MATERIALE:** ouă, acuarele, hartie glasă, creponată, aracet, plastilină, carioca, cărți, reviste, pliante, fișe, abțibilduri, lumanări, jetoane, planșe, caiete speciale, creioane colorate, laptop, telefon
- **UMANE:** copii, cadre didactice, părinții, preot.
- **SPAȚIALE:** sala de clasă, biserica din oraș.

MEDIATIZARE: Prezentarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a educatoarelor.

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;
- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;
- postarea fotografiilor din timpul activităților pe grupurile de WhatsApp;
- realizarea unui PPT cu activitățile desfășurate în proiect.

DURATA: o săptămână

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR:

DATA/ ZIUA	INTERVAL ORAR	ACTIVITĂȚI
LUNI 22.04.2024	08:00 13:00	ADP: Rutine, tranziții, jocul liber, „Singurel mă îngrijesc!” ALA1: J.R: „De-a gospodinele” Ș: „Câte ouă sunt?” B: „Biblia pentru copii” – răsfoire cărți ADP: Î.D: „Ce fac de Paști?”, salutul, calendarul naturii, prezența, învierea de dimineață; moment de lectură ADP: Rutine, tranziții, gustarea. ADE: : „Învierea lui Iisus Hristos” DLC– povestirea educatoarei DEC+DOS: „Aranjament pascal” – colaj (vopsirea ouălor într-o modalitate eco) ALA2: „Ouăle sar în coș” – joc distractiv „Iepuraș de Paști” – joc cu text și cânt ADP: Rutine, tranziții, plecarea copiilor.
MARȚI 23.04.2024	08:00 13:00	ADP: Rutine, tranziții, jocul liber, „Singurel mă îngrijesc!” Vizită la Biserica Pogorârea Sfântului Duh, din localitate ALA1: A: „Coșulețe pentru ouă” – colaj B: „Oul hazliu” – semne grafice C: „Biserica” ADP: Î.D: „Cui ofer un ou?”, salutul, calendarul naturii, prezența, învierea de dimineață; moment de lectură ADP: Rutine, tranziții, gustarea. ADE: DOS: „Suntem darnici” – Joc didactic DȘ+DEC: „Tradiții și obiceiuri de Paști” – lectură după imagini ALA2: „Vânătoarea de ouă” – joc de mișcare „Iepurașii” – joc cu text și cânt ADP: Rutine, tranziții, plecarea copiilor.
MIERCURI 24.04.2024	08:00 13:00	ADP: Rutine, tranziții, jocul liber, „Singurel mă îngrijesc!” ALA1: C: „Gardul bisericii” B: „Cruci” – grafisme N.A: „Urme de ouă” ADP: Î.D: „De vorbă cu doamna profesor de religie, Stan Iuliana Georgeta”, salutul, calendarul naturii, prezența, învierea de dimineață; moment de lectură ADP: Rutine, tranziții, gustarea. ADE: DȘ+DLC– „Iepurașul de Paști” – lectura educatoarei, exercițiu cu material individual DEC: „Iepuraș de Paști” – cântec, predare ALA2: „Mima”

		„Mergem la plimbare” – joc distractiv ADP: Rutine, tranziții, plecarea copiilor.
JOI 25.04.2024	08:00 13:00	ADP: Rutine, tranziții, jocul liber, „Singurel mă îngrijesc!” ALA1: J.R: „La biserică” Ș: „Cum se topește o lumânare?” – Paște A: „Pricesne” – audiție ADP: Î.D: „Ce facem de Paște?”, salutul, calendarul naturii, prezența, înviorarea de dimineață; moment de lectură ADP: Rutine, tranziții, gustarea. ADE: DȘ+DOS: „Ouăle și iepurașii” – exercițiu cu material individual „DEC” – „Lumina sfântă” – pictură ADP: A.O: „Happy Easter” ALA2: „Ce am ascuns?” – joc distractiv Jocuri inițiate de copii ADP: Rutine, tranziții, plecarea copiilor.
VINERI 26.04.2024	8:00 13:00	ADP: Rutine, tranziții, jocul liber, „Singurel mă îngrijesc!” ALA1: J.R: De-a gospodinele A: „Felicitări de Paște” Ș: Cum se face aluatul pentru cozonac?” – experiment ADP: Î.D: „Ce mi-a plăcut săptămâna aceasta?”, salutul, calendarul naturii, prezența, înviorarea de dimineață; moment de lectură ADE: DOS+DLC: „Cum îmi ajut părinții înainte de Paște?” – convorbire DEC: „Muntele Golgota” – desen ALA2: „Vânătoarea de ouă” – joc distractiv Jocuri inițiate de copii ADP: Rutine, tranziții, plecarea copiilor.

EVALUAREA PROIECTULUI

Se va realiza printr-un scurt program de poezie și legende, o expoziție cu lucrările copiilor și cu fotografiile făcute în timpul derulării proiectului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educația timpurie, MEN, 2019.
2. Preda, Viorica, Pletea, Mioara, Ghid pentru proiecte didactice, ed. Humanitas, 2006.

ȘCOALA, FAMILIA, BISERICA – PROMOTOARE ALE TRADIȚIILOR CREȘTINE

Leonte Maria-Doina - Școala Gimnazială „Miron Costin” Suceava

Dacă până în 1990, comunismul din România a încercat să desconsidere valorile creștine, iar acestea s-au dezvoltat la fel de mult în „catacombe”, după 1990 educația religioasă s-a realizat și prin intermediul școlii publice. În una din cărțile de pedagogie privind educația religioasă (Cucoș & Teofan, 2009), autorii argumentează necesitatea educației religioase, prezintă factorii responsabili pentru realizarea educației creștine (familia, biserica, școala, mass-media, structuri asociative), prezintă valorile moral-creștine, virtuțile, valențele educative ale practicilor religioase (slujbe, rugăciune, închinare prin imnuri și psalmi, citirea/studierea Bibliei, post etc.) și multe alte aspecte pedagogice, didactice și teologice. Pe de altă parte, un alt autor din America (Smith et al., 2020) arată că părinții religioși consideră că este doar responsabilitatea lor, nu a „profesioniștilor religioși”, să își educe copiii transmițându-le valorile religioase care îmbunătățesc stilul de viață, care oferă reziliență, moralitate și un sentiment de sens și scop.

Despre *familie*, implicit despre *părinți*, aceiași autori (Cucoș & Teofan, 2009) argumentează că familia este primul factor care formează persoana din perspectiva creștină. Părinții sunt datori de a introduce copilul în religia de apartenență prin botez, apoi prin formarea unor conduite și interiorizarea principiilor creștine care se vor realiza mai mult prin contagiune, prin mimetism decât prin informare. Din păcate, înșiși părinții au nevoie de o „alfabetizare” creștină și doar cei ce sunt autodidacți sau creștini practicanți au partea de aceasta.

Autorii de bună credință văd responsabilitățile părinților creștini într-o strânsă colaborare, „împreună lucrare” cu Dumnezeu, dar și cu specialiștii, la nevoie. Ei consideră că părinții trebuie să fie preocupați de creșterea copiilor în toate privințele (fizic, emoțional, social, spiritual). Se pune foarte mare accent pe educația religioasă pentru propria mântuire, dar și pentru transmiterea credinței mai departe. De asemenea, se insistă pe formarea unui caracter creștin, bazat pe virtuți (iubire, iertare, recunoștință, milostenie etc.) și pe activități prosociale, filantropice. Parentingul creștin are nevoie de modele, de părinți care să educe prin exemplul personal, de aceea există o preocupare foarte mare în rândul părinților credincioși de a avea o anumită conduită tocmai pentru a fi un model pentru copii. Mamele și tații își iau copiii de mână și merg împreună la biserică, le arată cum trebuie să se închine, cum trebuie să participe la slujbă, cum trebuie să se spovedească și să se împărtășească. În multe familii au loc anumite practici religioase, în special postul, rugăciunea și citirea de texte sacre (Biblia, Psaltirea, acatiste). Familia este considerată „prima biserică” sau „biserica în miniatură” în concepția sfinților părinți ai ortodoxiei.

În loc de concluzie, putem afirma că parentingul de perspectivă creștină poate fi exprimat metaforic prin următoarea afirmație: *Părinții creștini se prind cu o mână de Dumnezeu, iar cu cealaltă de copiii lor și îi învață cum să trăiască prin lume ca să ajungă în rai.*

Pe de altă parte, școala vine, prin intermediul disciplinei „Religie” să completeze ceea ce realizează familia în acest domeniu. Statul român asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege (Constituția României, art. 32, alin. 7). Predarea disciplinei *Religie* în școală are influențe deosebite în educația copiilor. Rolul formativ în viața copiilor este evident prin faptul că se reduc efectele negative ale crizei contemporane de identitate și de orientare, propunând modele viabile de bunățate și sfințenie și oferind repere în viața de familie și în societate. „Educația religioasă reprezintă un factor de stabilitate și de comuniune în societatea românească, un izvor sfânt și statornic de inspirație pentru a apăra și promova identitatea spirituală și demnitatea persoanei care trăiește azi într-o lume din ce în ce mai pluralistă și mai fragmentată din punct de vedere spiritual și social. Religia evidențiază valoarea eternă a faptelor bune, săvârșite în timpul limitat al vieții terestre, și promovează comuniunea între generații prin valorile perene ale credinței cultivate și transmise.”(Holbea et al., 2010)

De asemenea, școala, prin diverse activități extrașcolare, proiecte educaționale, parteneriate cu biserica, poate să optimizeze în conștiința și conduita copilului convingerea de apartenență la un neam care are un specific național și creștin, care transmite de secole tradiții și obiceiuri frumoase legate de anotimpuri, de sărbătorile creștine, care promovează o cultură a armoniei și a buneii conviețuirii.

Biserica cheamă și a chemat dintotdeauna copiii la Hristos. Însuși Mântuitorul spune în Biblie: „Lăsați copiii să vină la mine!”. O etapă decisivă în educarea și formarea copiilor în apropierea de Dumnezeu, în iubirea de Dumnezeu și de semenii este prezența lor constantă la Sfânta Liturghie. Părinții, cu dragoste și tact, trebuie să îi aducă în lăcașul bisericii, să îi deprindă cu o atitudine de respect. Ceea ce încununează este împărtășirea lor cu Sfintele Taine în fiecare duminică și sărbătoare. Pr. Maxim Kozlov afirmă următoarele: „Chiar dacă nu înțelege esența cuvântului, este bine ca cel mic să știe că merge să se împărtășească și că acela este potir, iar în linguriță este ceva deosebit, cum nu se mai află nicăieri în lume. Nicio falsitate sau amăgire nu trebuie să aibă loc atunci când e vorba de Euharistie.”(Kozlov & Rogoti, 2015). Chiar dacă copilul încă nu înțelege, prin exemplul personal al părinților și al cadrelor didactice, el poate adopta o atitudine potrivită. Este important să se răspundă înțelept la toate întrebările și curiozitățile pe care le au.

În acest sens, în această frumoasă primăvară, când totul se primenește la o viață nouă, am inițiat un proiect educațional împreună cu o altă colegă și cu profesorul de religie în parteneriat cu Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena din Suceava. Tema proiectului a fost „Lăsați copiii să vină la mine!”, iar scopul acestuia a fost cunoașterea învățăturilor Bisericii, a tradițiilor religioase și formarea virtuților creștine. Obiectivul principal a fost acela de a cunoaște semnificația a două sărbători creștine mari, de primăvară, (Floriile și Paștele) și de a merge cu elevii la biserică pentru a primi Sfânta Împărtășanie.

Pentru derularea acestui proiect, s-a realizat în zilele precedente o motivare a copiilor și părinților, o pregătire cu post și spovedanie sinceră. Astfel, copiii au fost îndemnați să își recunoască greșelile, să le mărturisească, să își ceară iertare de la părinți, frați, colegi și chiar de la doamna învățătoare sau de la profesorul de religie dacă consideră că le-au greșit. Desigur, nu în ultimul rând, să își ceară iertare de la Dumnezeu. Am remarcat cu bucurie sinceritatea copiilor, puritatea lor, puterea de a ierta, de a uita, dorința de împăcare și de reluare a jocului împreună.

Dimineața aceea a fost cea mai frumoasă dimineață de primăvară, cea mai luminoasă! Copiii mergeau prinși de mână câte doi spre biserica din proximitatea școlii însoțiți de câțiva părinți și de cadrele didactice. O liniște deplină i-a cuprins pe toți, un fel de sfială, o teamă sfântă conștientizând că se vor întâlni cu Hristos. Bunătatea și dragostea preoților slujitori i-a întâmpinat pe copii încă de la intrare invitându-i în biserică și să se apropie de icoanele dinaintea altarului pentru a se închina. Un cuvânt de învățătură accesibil vârstei lor i-a făcut atenți, înțelegând importanța împărtășirii în postul Paștelui și nu numai. Au înțeles că aceasta este nu doar o tradiție creștină, ci, mai ales, o necesitate a fiecărui creștin de a se împărtăși cu Hristos cât mai des.

Rugăciunile citite de preoți și cele rostite de copii stând în genunchi au creat o atmosferă de Cer, de Rai, de Veșnicie. Rând pe rând și-au scăldat chipul în nimb de luminare apropiindu-se sfielnic de Sfântul Potir. I-am surprins pe doi copilași care își dădeau mâna cerându-și iertare pentru tachinările și răutățile din pauzele de la școală... M-am rușinat în sinea mea amintindu-mi o zicere a Mântuitorului din Biblie: „Până nu veți fi ca niște copilași...nu veți intra în Împărăția Mea...” Ei iartă deplin și uită toate greșelile celorlalți...

La final, pe lângă anaforă, au primit dulciuri și binecuvântarea preoților împreună cu invitația de a reveni oricând. Copiii au fost atinși de tot ceea ce s-a întâmplat acolo și întrebau sinceri „Doamna, când mai mergem la biserică?”. În drumul de întoarcere spre școală, păreau transfigurați, erau plini de lumină, de bucurie și de dorința de a reveni.

Părinții au fost informați cu privire la modul de derulare a proiectului, au primit fotografiile și câteva videoclipuri. Au fost încântați și recunoscători că ai lor copilași sunt îndrumați bine spre adevăratele valori.

În concluzie, consider că o tradiție cu impact duhovnicesc, oricât de mic ar fi acesta, trebuie respectată cu sfințenie. În cele relatate mai sus, credem că impactul va fi major pentru viața de credință autentică a copiilor. Nu vor uita prea curând, ba chiar își vor aminti cu drag aceste momente când, împreună cu doamna învățătoare și cu domnul profesor de religie, au pășit împreună în biserică iertați și împăcați, apoi au îngenunchiat, s-au rugat și au primit Sfânta Împărtășanie. Cred că au înțeles că dacă natura reînvie, se curăță, se îmbrospătează, dacă și casele se primenesc de sărbătoare pentru întâmpinarea Floriilor și a Paștelui, cu atât mai mult este importantă primenirea sufletului, curățarea de orice întinăciune, iertarea și împăcarea cu Dumnezeu și cu aproapele.

Familia, școala, biserica, în deplină armonie și prin împreună lucrare cu Dumnezeu vor contribui la formarea unor copii care vor face distincție între valoare autentică și nonvaloare, între bine și rău, între cele ale lui Dumnezeu și cele ale lui Mamona, între ceea ce dăinuiește veșnic și ceea ce este efemer, între ceea ce mântuiește și ceea ce duce la osândă. Vremurile pe care le străbatem acum au nevoie de oameni bine anorați în tradițiile creștine și în adevărurile mântuitoare ale Bisericii.

Bibliografie

1. Cucuș, C. & Teofan. (2009). *Educația religioasă: Repere teoretice și metodice*. Polirom.
2. Holbea et al. (2010). *Apostolat educațional: ora de religie - cunoaștere și devenire spirituală*. Basilica.
3. Kozlov, Maxim. (2009). *Familia - ultimul bastion: răspunsuri la întrebări ale tinerilor*, traducere din limba rusă de Eugeniu Rogoti, Editura Sophia, București, pp. 211-212
4. Smith, C., Ritz, B., & Rotolo, M. (2020). *Religious parenting: Transmitting faith and values in contemporary America*. Princeton University Press.

„Căutând asemănări și descoperind diversități”

Joc didactic

Prof. învă. primar Lican Carmen Alina
Școala Gimnazială „Petre Sergescu”
Dr. Tr. Severin, Mehedinți

Obiective:

- Să facă cunoștință cu participanții descoperind diversitatea în interiorul grupului,
- Să dezvolte deprinderi de comunicare și o atmosferă pozitivă în grup.

<i>Nr. crt.</i>	<i>Etapete desfășurării jocului</i>	<i>Conținutul jocului</i>	<i>Metode și procedee de realizare</i>
1.	Organizarea jocului	Presupune asigurarea unui cadru adecvat conținutului jocului și acțiunilor studenților. Totodată acum se face pregătirea și antrenarea studenților pentru jocul ce urmează.	Explicația
2.	Desfășurarea jocului	Conține o serie de secvențe în care este prezentat jocul, se realizează familiarizarea participanților cu jocul și antrenarea lor la o participare activă, efectivă. <ul style="list-style-type: none">• Participanții vor lua parte la o vânătoare de comori. Ei vor colecta din clasă obiecte scrise pe o listă, iar participanții se vor căuta reciproc în funcție de câteva criterii specifice.• Fiecare participant la joc va primi un formular (anexa). Ei vor trebui să completeze cu nume ale colegilor participanți cât mai mulți itemi posibili. Condiția principală este aceea de	Explicația Observația Exercițiul

		a nu lua ca referință informațiile pe care le știau în prealabil despre colegii lor.	
3.	Descriere	Cunoasterea reciprocă	
4.	Participanți	Grupa întreagă	
5.	Timp	40 minute	
6.	Încheiere joc Feedback	Colectarea formularelor, afișarea lor într-un spațiu vizibil pentru grupul mare, apoi discutarea lor.	Conversația

Bibliografie:

- Moise Constantin , Seghedin Elena Metodele de învățământ. In C. Cucuș (coord.), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice* , Polirom 2009
- *Dezvoltarea abilităților ONG; Managementul proiectului*, Centrul regional de protecția mediului pentru Europa Centrală și de Est.

Anexa joc

- Găsește pe cineva care este născut în luna august. Ce anotimp preferă ?
.....
- Găsește două persoane cărora le-ar plăcea să facă altceva decât acum. Ce anume?
.....
- Găsește două persoane care își iubesc nespuse de mult frații și surorile. Cum își manifestă afecțiunea?
.....
- Găsește două persoane care lucrează cel puțin zece ore pe zi? Ce le place să facă?
.....

- Găsește două persoane care au o viață echilibrată, reușind să împace viața de familie cu serviciul? Cum au reușit?
.....
- Găsește două persoane care s-au certat cu părinții/copiii lor luna aceasta și au câștigat. Cum?
.....
- Găsește două persoane care au un hobby neobișnuit? Care este acest hobby?
.....
- Găsește două persoane creative. Pe ce domeniu sunt creative?
.....
- Găsește două persoane cărora nu le face plăcere să asculte muzica clasică? Ce compozitii preferă?
.....
- Găsește două persoane care se confruntă cu conflicte la locul de muncă și sunt stresate. Cum se descurcă?
.....
- Găsește două persoane care au fost foarte fericite săptămâna aceasta. Ce le-a făcut fericite?

POVESTEA IEPURAȘULUI DE PAȘTE

PROIECT DE ACTIVITATE

PROF: LIEA AURORA
GRĂDINIȚA P.P. NR.2, LUGOJ

GRUPA: Mijlocie

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „De Paște”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Ajutoarele iepurașului”

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP)

Întâlnirea de dimineață: „Întâlnire cu un iepuraș ”

Tranziție: „Primăvara a sosit”(joc cu text și cânt)

„Bat din palme clap, clap ,clap...”

„Sărim precum iepurașii” -euritmie

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA I) – CENTRE DE INTERES

Știință: „Alege și colorează hrana iepurașului”

Construcții: „Grădina iepurașului”(macheta)

Artă: „Ouă de Paște”(modelaj)

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE (ADE)

Activitate integrată: DLC : „Povestea iepurașului de Paște”- povestirea educatoarei

DEC : „Încondeiere ouă” –dactilopictură

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA II)

Joc de mișcare: „Iepurasul Tup”

SCOPUL: - Dezvoltarea capacității de exprimare orală, de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale;

- Consolidarea unor deprinderi de lucru specifice nivelului de dezvoltare motrică.

OBIECTIVE:

-să urmărească linia unei povești spusă de educatoare;

-să observe planșele care reprezintă momentele principale ale poveștii;

-să se exprime în propoziții simple;

--să stabilească ordinea cronologică a evenimentelor din poveste.

-să identifice imaginile care reprezintă hrana iepurașului;

-să coloreze doar imaginile corespunzătoare.

-să execute individual tema dată.

-să asocieze mișcările sugerate de textul cântecului cu ritmul acestuia;

-să execute efecte plastice pentru a decora oul de Paște;

-să mănuiască materialele puse la dispoziție.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, povestirea, explicația, exercițiul, surpriza, munca independentă, observația, demonstrația, problematizarea, stabilirea succesiunii evenimentelor, turul galeriei.

Resurse materiale: : macheta, flori și frunze decupate, șervețele, planșe reprezentând principalele momente din poveste, ecusoane cu iepurași de Paște, fișe individuale, creioane

colorate, plastilină, tempera, paletă plastic, pahare cu apă, recompense, măști de iepuraș, cosulețe pentru ouă.

Forma de organizare: frontal, individual, pe grupe.

BIBLIOGRAFIE:

- Breben, Silvia, Gongea, Elena, Ruiu, Georgeta, Fulga, Mihaela, Metode interactive de grup -ghid metodic pentru învățământul preșcolar, Ed. Arves, București, 2002;
- Curriculum pentru educație timpurie 2019;
- Suport pentru explicitarea și înșelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie.

SCENARIUL ZILEI

ADP: Întâlnirea de dimineață va debuta cu următoarele versuri:

„În fiecare dimineață / S-avem gândul bun pe față

Către soare să privim/ Iubire să dăruim

De gând rău sa ne ferim/ S-adunăm doar bucurie

Și-n lume s-o răspândim.

Salutul pornește de la educatoare: „ Bună dimineața, iepurasilor ”, iar copiii așezați în semicerc se salută unul pe celălalt de la stânga spre dreapta.

Noutatea zilei o reprezintă un iepuraș care aduce un coșuleț cu surprize și care va rămâne alături de copii pe tot parcursul zilei.

Împărtășirea cu ceilalți. În această etapă se face prezența copiilor, se va completa calendarul naturii cu data și fenomenele specifice. Apoi se vor purta scurte discuții despre anotimpul primăvara:

- În ce anotimp ne aflăm? (primăvara)
- Cum este vremea în acest anotimp? (călduță)
- Ce se întâmplă cu păsărelele? (se întorc din țările calde)
- Ce se întâmplă cu florile? (înfloresc)
- Ce sărbătoare mare avem în anotimpul primăvara?(Paștele)

Activitatea de grup. Copiii vor cânta cântecul „ A venit un iepuras”.

Trecerea la activitățile pe centre de interes se va face prin tranziția: „Dacă vreau să fiu voinic”.

ALA: Activități pe centre de interes

Copiii li se prezintă centrele la care urmează să se desfășoare activitățile, apoi sarcinile pe care le au de realizat și intuirea materialelor de la fiecare centru, urmând ca ei să-și aleagă centrul la care doresc să lucreze .

1. **Centrul ȘTIINȚĂ:** Fișă pentru cunoașterea mediului „Alege și colorează hrana iepurașului”
2. **Centrul CONSTRUCȚII:** „ Grădina iepurașului”(macheta)
3. **Centrul ARTĂ:** „ Ouă de Paște” (modelaj)

Tranziție: „Bat din palme clap, clap ,clap...”

ADE: Activitate integrată DLC/DEC: „Povestea Iepurașului de Paște/Încondeiem ouă” (povestirea educatoarei /dactilopictură).

DLC: Se va realiza introducerea copiilor în sala de grupă ordonat, așezându-se pe scăunele în semicerc, pentru începerea activității. Se trece la activitatea de grup. Voi anunța copiii că urmează „Povestea Iepurașului de Paște”. Voi expune povestea clar, accesibil și expresiv pentru a putea trezi emoții și pentru a asigura motivația învățării. Expresivitatea expunerii o voi realiza

prin modelarea vocii, schimbarea ritmului vorbirii pe parcursul expunerii, pauze logice, accentuări și diminuări ale intensității vocii.

Pe măsură ce prezintă povestea, expun siluetele personajelor pe șorțul povestitorului, explicând cuvintele noi. Voi expune conținutul povestirii conform planului principal de idei redată prin imagini.

Se vor adresa copiilor întrebări referitoare la povești și la personajele ei. Copiii trebuie să-și exprime părerea în legătură cu comportamentul fiecărui personaj și să motiveze care dintre acestea le-a plăcut, care nu le-a plăcut și de ce. Apoi prin **tranzitia** „Sărim precum iepurașii” - euristică se face trecerea la activitatea plastică.

DOS: Copiii se vor așeza la măsuțe unde au pregătite materialele pentru activitatea de dactilopictură. După întuirea materialelor de pe măsuțe, se anunță tema activității „Încondeiere ouă” –dactilopictură.

Prezintă copiilor modelul și modul de realizare. Explic și demonstrez modul de lucru.

Se efectuează exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii: deschidem și închidem pumnii, ne rotim pumnii, morișca, ne spălăm pe mâini, ne scuturăm mânuțele, plouă, cântăm la pian, aplaudăm pianistii, li se atrage atenția să lucreze ordonat în vederea finalizării lucrării și li se va ura „Spor la lucru!”.

Copiii vor primi ajutor individual, sau unele explicații suplimentare. Se va da semnalul de încetare a lucrului și se vor expune lucrările pe panou, iar copiii vor face „Turul galeriei” pentru a analiza lucrările, motivând alegerea făcută.

ALA II: Joc de mișcare: „Iepurașul Țup”

Copiii „iepurăși” împreună cu educatoarea stau în cerc intonează cântecul și execută diferite mișcări de brațe prin care se arată că „iepurășul Țup” este cel mai mare iepuroi, că are picioare și urechi lungi, mustăți la bot și că n-are coadă. La refren copiii imită săritura iepurașului înainte și înapoi. Jocul se repetă de 2-3 ori.

Fac aprecieri generale și individuale asupra modului în care s-au desfășurat activitățile, a participării copiilor la activități și a comportamentului acestora pe parcursul întregii zile. Deschid un ou mare surpriză și acord recompense copiilor.

Pași spre Înviere

Luca Marius-Iulian, Școala Gimnazială „Simion Lazăr” Lunca Mureșului

Paștile sau Învierea Domnului este cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți, și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura reînvie. Ciclul Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului, urmat de 40 de zile de post. Odată cu sărbătorile de Paști începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se sfârșește cu sărbătoarea de Rusalii. În legătură cu originea cuvântului german Ostern (Paști), au existat și mai există și astăzi diferite interpretări. Prima se referă la sărbătoarea primăverii, numită Ostarum, cea de-a doua denumire provine de la numele zeiței germanice a primăverii, Ostra. O altă interpretare ar fi aceea legată de cuvântul Ost (est) ca punct cardinal de unde răsare soarele.

Cuvântul Paști este de origine evreiască și vine de la cuvântul „Pesah” = trecere. El a fost moștenit de evrei de la egipteni. Termenul de Paști a trecut în vocabularul creștin pentru că evenimentele istorice care sunt comemorate în sărbătoarea noastră, adică patimile, moartea și Învierea Domnului au coincis cu Paștile evreilor din anul 33. Însă obiceiul sau motivul Paștilor creștine este cu totul altul decât al Paștilor evreiești. Evreii serbau ieșirea din robia egipteană și trecerea ca pe uscat prin Marea Roșie, între cele două Paște nefiind altă legătură decât una de nume și de coincidență cronologică.

Ciclul Pascal include o perioadă de douăsprezece zile, Duminica Floriilor – Duminica Tomei, în care sunt concentrate cele douăsprezece luni ale anului. În primele șase zile anul îmbătrânește, se degradează treptat („Săptămâna Patimilor”), pentru ca odată cu Învierea lui Iisus Hristos toate și tot să intre sub cele mai bune auspicii, sub zodia recosmicizării timpului primordial („Săptămâna Luminată”).

Duminica Floriilor este cunoscută și sub numele de Florii. Duminica Vlăstarilor, Staulele Florilor sau Staurile Floriilor. Deși astăzi prezintă o puternică componentă creștină, sărbătoarea Floriilor păstrează reminiscențele din timpuri mult mai vechi. Prin însăși denumirea ei amintește de Floralia (Florilia), festivitate închinată zeiței Flora, „Mama primăverii”. Există credință că ramurile de la Florii aduc rodire și belșug oriunde ar fi așezate – în grădini, pe ogoare, în livezi, în staule, cotețe, stupi etc. Crengile de răchită sau de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Tinerele fete culeg diferite flori și rămurele de măr înflorit pentru a fi ferite de rele și iubite de feciori.

Zilele din „Săptămâna Patimilor” prilejuiesc variate interdicții, unele fiind raportate aproape exclusiv la suferințele Mântuitorului. Tot acum se săvârșesc nenumărate treburi gospodărești (zugrăvirea caselor și a staulelor, curățenie în curți și livezi) în scopuri profilactice și purificatoare, dar și cu evidente aderențe la străvechiul cult al morților (aprinderea focurilor pentru ca sufletele celor adormiți să nu sufere de frig sau să nu se rătăcească pe cale).

În Joia mare se păstrează, încă obiceiul încondeierii ouălor. În prezent majoritatea zonelor etnografice nu reprezintă spații de referință în acest sens, însă conservă procedee arhaice de realizare și motive ornamentale. Cunoscut la mai toate popoarele lumii, obiceiul vopsirii sau încondeierii, închistririi (împistririi) ouălor cu variate semne și simboluri are o vechime considerabilă. Oul apare ca simbol care ilustrează renașterea periodică a naturii, revigorarea. El este socotit a fi posesorul unor virtuți speciale, iradiind în juru-i viață, vigoare și sănătate, stimulând rodnicia și prosperitatea. Oul,

ca simbol, se explică prin el însuși – este sursa primordială a vieții pe pământ, a pământului însuși și chiar a întregului univers.

Vituțiilor enumerate, cu care era investit oul, li se adaugă încă una : aspectul oului, indicând imaginea limitării spațiale de tipul cercului magic. Proprietățile sale magico-rituale s-au amplificat în momentul asocierii culorii, care inițial a fost roșie. Culoarea roșie reprezintă focul, puterea lui purificatoare, dar și sângele, adică viața. „Frumos și sănătos ca un ou roșu” este sintagma ce domină încă spiritualitatea satului românesc. Faptul că ouăle roșii sau cele încondeiate sunt investite cu atribute miraculoase nu este câtuși de puțin întâmplător. După cum bine se știe, obiceiul este legat de începutul anului nou agrar, perioadă în care vrăjile, urările, practicile și ritualurile de tot felul, înfăptuite cu anumit scop, au cele mai mari șanse de a se îndeplini.

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: „Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!”. Culoarea roșie a ouălelor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle, simbolizează și reîntinerirea, primăvara.

În Egiptul antic, oul era simbolul vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie și te apără de rele.

Tradiții și obiceiuri

Un obicei care se practică numai în Bucovina în noaptea de Înviere este acela că fetele să se duca în clopotniță și să spele limba clopotului cu apa neîncepută. Apa neîncepută înseamnă că persoana care a scos-o din fântână să nu vorbească până când vă fi folosita la spălătul clopotului. Cu aceasta apă se spală apoi fetele în zorii zilei de Paște că să fie frumoase tot anul și să alerge feciorii la ele. În trecut, feciorii își alegeau un crai dintre cei mai harnici pentru a le judeca și pedepsi toate greșelile făcute de-a lungul anului. Cei găsiți vinovați erau purtați în jurul bisericii și la fiecare latura erau loviți cu vergele de lemn la talpi pentru a nu mai repeta greșelile în anul viitor. În zona Câmpulung Moldovenesc, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așează în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mana, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucatele din coșul pascal. Fiecare gospodar pregătește un astfel de coș acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei, după orânduială strămoșilor. În coș sunt așezate, pe o farfurie: semințe de mac (ce vor fi aruncate în rău pentru a alunga seceta), sare (ce vă fi păstrată pentru a aduce belșug), zahar (folosit de cate ori vitele vor fi bolnave), făina (pentru că rodul grâului să fie bogat), ceapa și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, peste afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continua în familie.

În părțile Sibiului, exista obiceiul că de Paști să fie împodobit un pom (un arbust) asemănător cu cel de Crăciun. Singura deosebire consta în faptul că în locul globurilor se agata oua vopsite (golite de conținutul lor). Pomul poate fi așezat într-o vaza frumoasa și farmecul sărbătorii sporește cu o podoaba de acest fel. La Călărași, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, oua roșii, cozonoc și cocosi albi. Cocoșii vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii canta, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos canta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui vă fi belșug. După slujba, cocoșii sunt dăruți oamenilor saraci. În Maramureș, zona Lăpusului, dimineața în prima zi de Paști, copiii (până

la vârstă de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și ureaza gospodarilor 'Sărbători fericite'. La aceasta sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

În Argeș, printre dulciurile pregătite de Sfintele Paști se numără covrigii cu ou (numiți așa pentru că în compoziția lor se adaugă multe oua, 10-15 oua la 1 kg de făina). Fiecare gospodar se străduiește să pregătească o astfel de delicatasa, care este și simbolul belșugului. În Banat, la micul dejun din prima zi de Paști, se practica tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, oua albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continua masa cu friptura de miel. În dimineața zilei de Paste, copiii se spală pe fata cu apa proaspătă de la fântână în care s-au pus un ou roșu și fire de iarba verde.

În Tara Moților, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserica, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, aceștia sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfruptă atât 'hoții', cât și 'păgubașii'. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul. Pe valea Crisului Alb, la Almaș, toată suflarea comunei se aduna în curtea bisericii. Femeile și fetele din localitate se gătesc în straie de sărbătoare, și vin în curtea bisericii unde vopsesc și 'impistritesc' (încondeiază) oua. Ouăle împodobite sau colorate erau dăruite primăvara, că simbol al renașterii, încă din era precreștină?

Concluzii

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul XIX- XX tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

Fiecare copil-elev trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paști, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Ajută copilul să pătrundă în spiritul sărbătorilor pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi acest moment important din religia creștină. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țănoș în duminica Paștelor, lucruri pe care, în afara unor informanți în afara unor informații și explicații pe înțelesul lui, le acceptă și le tratează ca atare.

Bibliografie

1. ****Biblia, viața lui Iisus*, Editura Litera, 2010, București.
2. Niculiță-Voronca, Elena, *Datinele și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică*, vol. I, II, Editura Polirom, 1998, Iași.
3. Ghinoiu, Ion, *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, 2003, București.
4. Fișer, Mirela, Grigorescu, Adriana, Ion, Florina, *Diversitate în cultură și tradiții*, Editura Caba Educațional, 2008, București.
5. Pop, Mihai, *Obiceiuri tradiționale românești*, Editura Univers, 1999, București.
6. <https://www.crestinortodox.ro/paste/obiceiuri-traditii-paste/>
7. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Paști>

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE DIN ARDEAL

Măcelaru Mihaela

Școala Gimnazială Specială nr. 8, București

Primăvara e plină de magie: flori în mii de culori, verdele crud, minunat al ierbii, fluturi, buburuze și alți gândăcei etc., toate ne încântă sufletul și privirea. Totul revine la viață și îmbracă haină nouă. Pe lângă schimbările din natură, primăvara aduce și una dintre cele mai importante sărbători religioase: Sfintele Paște. Știm că sărbătorile sunt un prilej de bucurie pentru fiecare dintre noi. La fel și copiii așteaptă cu drag venirea sărbătorilo, mai ales că aceste sărbători sunt pline de cadouri. Însă sărbătorile nu înseamnă doar cadouri, ci înseamnă bucurie, bunătate, inimi curate.

Cuvântul "paște" vine din limba ebraică: „pehas”- ceea ce înseamnă trecerea de la moarte lentă a sufletului, la viața veșnică, oferită nouă prin iubire și jertfa lui Hristos.

Învierea Domnului se sărbătorește în fiecare an, la Paști, la o săptămână după Florii. În noaptea de înviere, creștinii merg la biserică. Fiecare poartă în mână o lumânare pe care o va aprinde din lumina pe care preotul o va aduce de pe masa Sfântului Altar. Această lumânare este simbolul învierii, al biruinței vieții asupra morții și al luminii lui Hristos asupra întunericului păcatului.

Postul Paștelui durează 40 zile, finalizându-se prin "Săptămâna întunecată" (când a murit Domnul Isus), urmând după Înviere Săptămâna Luminată. În această perioadă nu se fac nunți, botezuri sau petreceri, și se mănâncă "de dulce" doar în zilele de "Dezlegare la pește" (biserica emite un calendar ortodox cu zilele de sărbătoare, dezlegări, și alte informații creștin ortodoxe). Spoveditul se face în Săptămâna Mare, adică în ultima săptămână de dinainte de Înviere, când cei care au ținut post se duc la biserică, ascultă slujba, și se spovedesc la preot, spunându-și păcatele în tainică destăinuire de peste an, pentru a fi iertat. Împărțășitul se face după ce creștinul s-a spovedit. Preotul dă puțin vin și puțină anafură la creștini, reprezentând sângele și corpul Domnului.

Vopsirea sau încondeierea ouălor, înnoirea hainelor și oferirea de cadouri aduse de Iepuraș sunt cele mai cunoscute obiceiuri de Paște, alături de alte obiceiuri. Pentru români, pregătirea Paștelui înseamnă mai întâi curățenia și bucatele care se fac în casă. În general, nu lipsesc de pe masă ouăle roșii, drobul de miel, pasca și cozonacul. Ouăle se vopsesc în Joia Mare, considerându-se un păcat orice lucru făcut în casă vineri, când la biserică are loc Prohodul. După slujba de Înviere de la miezul nopții, are loc prima masă de Paște în familie.

În Joia mare se păstrează, încă obiceiul încondeierii ouălor. În prezent majoritatea zonelor etnografice conservă tradițiile străvechi de realizare a motivelor ornamentale. Cunoscut la mai toate popoarele lumii, obiceiul vopsirii sau încondeierii ouălor cu variate semne și simboluri are o vechime considerabilă. Oul apare ca simbol care ilustrează renașterea periodică a naturii, revigorarea. El este considerat drept simbol al prosperității.

Vinerea Mare este ziua de doliu a creștinătății: atunci a fost răstignit Mântuitorul, și se oficiază Denia Prohodului. În această zi se scoate epitaful din biserică, și se bagă înapoi reprezentând întoarcerea lui Isus în mormânt.

Culoarea roșie a oului reprezintă focul, puterea lui purificatoare, dar și sângele, făcându-se referire astfel la viața. „Frumos și sănătos ca un ou roșu” este sintagma ce domină încă spiritualitatea satului românesc. Faptul că ouăle roșii sau cele încondeiate sunt investite cu atribute miraculoase nu este câtuși de puțin întâmplător. Obiceiul este legat de începutul anului nou agrar.

Pasca românească de Paști este specifică acestor sărbători. De obicei, gospodinele o pregătesc în căminul lor și are forma rotundă. Pasca trebuie să fie împodobită la mijloc cu o cruce, iar pe margine cu o împletitură din aluat.

Lumânarea din noaptea de Paște (sâmbăta spre duminică) reprezintă lumina Învierii Domnului, a biruinței luminii lui Iisus asupra întunericului iadului, a binelui asupra răului și a vieții asupra morții. Preotul aduce lumânarea aprinsă de la altar, iar creștinii se apropie și aprind lumânările.

Cei mai mulți duc “lumina” în casele lor și păstrează lumânările pentru a le aprinde în zilele în care sunt supărați sau au necazuri.

În Duminica Învierii este obiceiul să fie purtate haine noi, ca semn de înnoire a trupului și a sufletului. Dimineața se pune într-un vas apă rece, un ou roșu și un ban de argint. Cine se spală cu această apă va fi rumen în obraji ca oul, tare ca banul și va avea o viață îmbelșugată. Ciocănitul ouălor se face după niște reguli nescrise, dar arhicunoscute. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță cu paști. Dimineața, în prima zi de Paște, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu.

A doua zi de Paște se practică, în unele sate transilvănene, obiceiul „udatului”. Băieții îmbrăcați în haine tradiționale mergeau odinioară să stropească fetele. Se spune că fetele care ar fi stropite vor avea noroc tot anul. În trecut, fetele erau udate cu apă din fântână, însă în zilele noastre apa a fost înlocuită cu diverse sortimente de parfum. Sărbătoarea Paștelui este una dintre cele mai mari sărbători, având o semnificație nu doar religioasă, ci și una de reunire a familiilor, în care predomină bucuria, împăcarea și lumina în suflet.

Cu multă pricepere, dar mai ales cu pasiune, putem sădi în sufletele copiilor dragostea și respectul pentru tradițiile, obiceiurile și folclorul românesc. Pornind de la această idee, am inițiat cu elevii mei diferite activități, prin care am urmărit să facem cunoștință cu frumusețea portului popular, a obiceiurilor și tradițiilor românești, sădindu-le în suflet sentimental de mândrie că sunt români.

Valorile estetice și etice cuprinse în folclorul românesc constituie o sursă inepuizabilă pentru formarea morală și patriotică a copiilor.

Avem datoria să-i învățăm pe copii să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile în care s-au născut, să-i învățăm să iubească locurile natale, portul românesc și oamenii. Să le sădim în suflet elementele identității neamului românesc. Suntem obligați să facem din zestrea noastră populară o carte de vizită cu care să batem la porțile cunoașterii și cu care vom fi primiți și apreciați oriunde în lume.

Bibliografie

*** Credința Ortodoxă, tipărită cu binecuvântarea Î.P.S. Dr. DANIEL, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Trinitas, 2007, Iasi.

GORDON, Vasile, Învățământul religios românesc la cumpăna dintre milenii. Repere ale unui scurt excurs istorico-pedagogic, Ortodoxia, nr. 3-4, 2000.

*** Obiceiuri tradiționale din România. Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, 2006, București.

<https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihologie/documentar-traditii-si-obiceiuri-romanesti-de-paste-id5353.html>

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. Maltin Ramona, Grădinița P.P. 2 Lugoj

Data:

Unitatea de învățământ: G.P.P. 2 Lugoj

Nivel: Mare B

Tema anuală: “Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?”

Subtema: Iepurasul de Paște

Tema activității: Sărbătorile Pascale – Vine iepurașul

Tipul activității: consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Forma de realizare: integrată

Durata: o zi

Locul desfășurării: sala de grupă

SCOPUL ACTIVITĂȚII: - sistematizarea și consolidarea cunoștințelor și deprinderilor matematice de utilizare a numerelor în centrul 1-9, precum și exersarea unor deprinderi estetice prin aplicarea lor în contexte variate, stimulând imaginația creatoare.

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE IMPLICATE:

1. Activități de dezvoltare personală (A.D.P.)

RUTINE:

- “Prietenii dau ajutor!” - deprinderi de bună relaționare și de atitudine pozitivă față de ceilalți;

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ: “Scrisoare de la Iepuraș” (salutul, prezența, calendarul naturii, activitatea de grup, noutatea zilei)

TRANZIȚII: “Sărim ca iepurașii”, “Rândul iute să-l formăm”

2. Activități liber alese :

ALA 1: Construcții: “Grădina pentru iepuraș”-cuburi

Artă: “Pictăm ouă de Paște”- pictură

Joc de masă: “Iepurașul de Paște”-puzzle

ALA2: Joc de mișcare: “Cursa ouălor de Paște” concurs sportive

3. Activități pe domenii experiențiale (A.D.E.) : DȘ+ DOC : “Prietenii Iepurașului”

Domeniul Știință (DȘ) Activitate matematică: “Să-l ajutăm pe iepurașul de Paște”- joc didactic

Domeniul Om și Societate (DOS) Activitate practică: “Oua pentru familia iepurașului”- lipire,decorare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE (ADE):

- să numere corect în limitele 1-9;
- să formeze grupe cu 9 obiecte;
- să raporteze corect numărul la cantitate și invers;
- să decoreze ouă din polistiren folosind tehnicile de lucru însușite;
- să evalueze și să autoevalueze lucrările obținute;
- să manifeste creativitate în realizarea temelor de la centre

STRATEGII DIDACTICE :

1.METODE ȘI PROCEDEE DIDACTICE : surpriza, jocul, conversația, observația, explicația, exercițiul, algoritimizarea, problematizarea, demonstrația, munca în echipă, munca individuală, tehnica comunicării rotative, metoda “Piramida”, Turul galeriei;

2.RESURSE MATERIALE : calendarul naturii, frunza grupei, mămăruțe cu pozele copiilor, jetoane cu imagini specifice primăverii, iepuraș, coș cu surprize, scrisoare de la Iepuraș, șabloane ou de Paște, acuarele, pensule, șervețele umede, puzzle-uri, cuburi, ouă cu surprize, jetoane cu cifre, coșulețe, ouă colorate, iepuraș

din carton, coș cu iarbă artificială, , piramida, recompense, panou, ouă din polistiren, lipici, decorațiuni, șervețele de hârtie, urechi de iepuraș, cufărul cu recompense.

3.EVALUARE : observarea sistematică a comportamentului copiilor, evaluare orală, chestionare orală, aprecieri verbale și non-verbale, proba practică.

4.FORME DE ORGANIZARE : frontală, individuală, pe grupe.

BIBLIOGRAFIE :

***„Aplicații ale noului curriculum pentru învățământul preșcolar”, Ed. DPH, București, 2010.

***„Curriculum pentru învățământul preșcolar, prezentare și explicări”, Ed. DPH, București, 2009.

***„ Revista Învățământului Preșcolar”, nr. 1- 2/2010.

***Brebă Silvia; Gongea Elena; Ruiu Georgeta; Fulga Mihaela: „Metode interactive de grup – ghid metodic – 60 metode și 200 aplicații practice pentru învățământul preșcolar”, Ed. Arves, s.l., 2003.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Ziua debutează cu **Intâlnirea de dimineață**, la care copiii au posibilitatea de a-și împărtăși opiniile, de a-și manifesta starea de spirit, de bună dispoziție. Educatoarea le zâmbește, transmițându-le căldură și încurajare prin toate formele de comunicare.

După ce toți copiii sosesc, le propun să facem semicercul pentru a desfășura “întâlnirea de dimineață”. Urmând indicațiile educatoarei, copiii formează un semicerc, pentru a se putea realiza contactul vizual cu educatoarea. Chemarea la această activitate se face prin intermediul versurilor: **“Semicercul mare îl formăm/Pe pernițe ne-așezăm.**

Pentru a-i determina să-și găsească locul pe perniță, educatoarea rostește următoarele: **“Iar acum ne învărtim/ Ușor locul ni-l găsim.”**

Salutul: se va realiza utilizând tehnica comunicării rotative (salutul pornește de la educatoare și este continuat de toți copiii, fiecare salutându-și colegul din partea stânga).

Prezența se va realiza într-o manieră interactivă, copiii fiind solicitați să așeze mămăruța cu fotografia lor în “Frunza grupei”. Mămăruțele copiilor care lipsesc vor rămâne la baza frunzei. Educatoarea va întreba:”- **Câți copilași drăgălași lipsesc azi de la grădiniță?**” Un copil va număra mămăruțele de la baza frunzei, stabilindu-se astfel numărul de copii absenți.

Calendarul naturii : Educatoarea invită copiii să-și îndrepte privirile spre calendarul naturii, prin următoarele versuri:”**Calendaru-i încântat,/ Că va fi iar completat,/ Cu nori, ploaie, vânt, furtună, /Mai bine cu vreme bună!**”

Se amintește în ce anotimp suntem, în ce zi a săptămânii, marcând și schimbările meteo(cum este vremea astăzi? Cum ne îmbrăcăm în acest anotimp?)

Activitatea de grup se va desfășura în cadrul jocului **“Adevărat sau fals”**, unde se va realiza reactualizarea cunoștințelor despre ”Povestea Iepurașului de Paște”, copiii primesc cartonașe cu iepurași veseli, iar atunci când educatoarea spune un enunț corect despre poveste ridică cartonașul.

Noutatea zilei: le voi atrage atenția copiilor pentru a face un pic de liniște deoarece am impresia că la ușă se aude un “zgomot”. Voi deschide ușa și voi găsi un cufăr și un coșuleț cu multe surprize pe care le vom descoperi pe parcursul zilei. În coșuleț găsim, de asemenea, o scrisoare și un iepuraș. Din conținutul scrisorii aflăm că Iepurașul de Paște s-a rătăcit și trebuie să ajungă la familia lui, dar nu știe drumul spre casă, iar noi îl putem ajuta trecând prin câteva probe. Pentru că a aflat de la Zâna Primăvară de copiii din grupa noastră, că sunt prietenoși, hărnicuți, talentați și foarte isteți s-a gândit să vină la noi să ne roage să fim prietenii lui și să-l ajutăm, pentru ca el să poată ajunge acasă înainte de Paște să se pregătească pentru sărbătoare.

Prin intermediul acestei scrisori se anunță, astfel **tema zilei:** “Prietenii iepurașului” și **obiectivele.** Trecerea la centre se face prin **tranziția: “Bat din palme clap,clap,clap,Din picioare trap,trap,trap Ne-nvârtim, ne răsucim, Și spre centre noi pornim.”**

Voi trece pe la fiecare centru de activitate și le voi explica copiilor ce au de făcut.

La centrul **Artă**, copiii vor picta ouă de Paște cu ajutorul materialelor puse la dispoziție.La centrul **Construcții**, copiii vor construi grădina iepurașului din cuburi.

La centrul **Joc de masă**, copiii vor îmbina piesele puzzle-lui pentru a obține imaginea corectă.

Dupa terminarea activităților liber alese se va organiza o expoziție. Se vor evalua lucrările prin metoda “Turul galeriei” și se vor face aprecieri în legătura cu participarea copiilor la activitate.

Urmează servirea gustării și rutinele specifice momentului zilei.

Prin tranziția: “Trenul face tu, tu, tu, Noi suntem vagoane, Ne-așezăm frumos în rând Măinile-s tampoane”

În acest timp, aerisesc sala de grupă și aranjez materialele pentru activitățile pe domenii experiențiale.

Copiii intră în sală și se așează pe scăunelele așezate în semicerc cântând: “**Vine, vine primăvara**”

Ziua continuă cu desfășurarea activității în cadrul **domeniului Știință (activitate matematică)**.

În cadrul acestei activități, copiii vor desfășura jocul ”Ajută-l pe Iepuraș!”. Copiii vor trebui să numere, să recunoască cifrele, să formeze grupe cu până la 9 obiecte, etc.

Se explică regulile jocului: Câte un copil va extrage din coșuleț un ou în care se află un bilețel cu o sarcină, o va rezolva și pentru fiecare răspuns corect va primi o bucată din ”puzzle-ul” cu drumul iepurașului spre casă. Pentru fiecare răspuns corect iepurașul poate înainta, fiind tot mai aproape de casă.

Jocul de probă: Educatoarea citește o sarcină, le arată copiilor cum să procedeze; un copil voluntar, rezolvă o alta sarcină. Se asigură că toți copiii au înțeles regulile și sarcinile jocului.

Urmează **desfășurarea propriu-zisă a jocului**.

Pentru a începe jocul, câte un copil va veni și va lua un ou din coșuleț.

Sarcinile pe care copiii trebuie să le rezolve sunt:

Întoarce imaginea care are pe spate culoarea roșu și spune ce reprezintă (un coș- arată cifra).

Întoarce imaginea care are pe spate culoarea galben și spune ce reprezintă (tot un coș- arată cifra).

Număra coșurile și arată cifra corespunzătoare. Pune în primul coșuleț 2 ouă și arată cifra.

Pune în al doilea coșuleț 3 ouă și arată cifra. Decorează un ou cu 3 buline și arată cifra. Până la cifra 9.

Să ne jucăm cu cubul! (**complicarea jocului**). Jocul de la sarcina nr.7 se va realiza prin metoda Piramidei.

Un copil va rostogoli un cub numerotat cu cifre de la 1-9, apoi va așeza pe piramidă imaginile corespunzătoare.

„Chiar aici de ați ajuns, Căutăm un nou răspuns, Oul de veți decora

Pe Iepuraș îl veți ajuta! (**trecerea la Domeniul Om și Societate**)

Tranziție:”Bat din palme clap,clap,clap,Din picioare trap,trap,trap,Ne-nvârtim, ne răsucim Și spre mese noi pornim.”

Domeniul om și societate (Activitate practică)

”- Dragi copii, cu ajutorul vostru, Iepurașul a reușit să ajungă foarte aproape de casă . Ultima sarcină ne spune să-l ajutăm pe iepuraș și la decoratul ouălor.”

Copiii se vor îndrepta spre măsuțe, unde vor descoperi materialele cu ajutorul cărora vom decora ouă de Paște. Vom observa ce avem pe măsuțe și discutăm despre materialele pregătite.

Înainte să ne apucăm de lucru, vom face exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.

Le arăt modelul meu, le explic modul de lucru și realizez demonstrația, iar copiii încep să lucreze. Se stabilește cu copiii că vor lucra îngrijit și nu vor murdări măsuța . După ce au terminat de decorat ouăle, le așezăm în cosulețul Iepurașului.

ALA2

Pentru că, copiii au lucrat foarte frumos și au fost foarte hărnicuți și de mare ajutor iepurașului, aceasta îi pofteste la joc prin versurile: “**Iepurașul mult vă mulțumește, la joc acum vă pofteste!**”

Copiii se vor juca jocul de mișcare “Cursa ouălor de Paște”.

În încheierea activităților se vor face aprecieri individuale asupra modului de lucru și asupra participării copiilor la întreaga activitate.

Iepurașul le mulțumește copiilor că l-au ajutat să gasească drumul spre casă, dar nu înainte de a le oferi, drept mulțumire recompensele aduse , mărturisindu-le că fără ajutorul lor nu ar fi reușit.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Prof.: Mărgărit-Bărăitaru Monica
Școala Gimnazială „I.G.Duca” București

Din cele mai vechi timpuri religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a respectat și le-a transmis ulterior prin viu grai, din generație în generație. În secolul XIX- XX tradițiile au început, din păcate, să dispară încetul cu încetul, reușind să se păstreze cu precădere în lumea satului, acolo unde ne regăsim rădăcinile și autenticitatea.

Fiecare copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paște, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care primesc cadouri de la iepuraș și ciocnesc ouă roșii. Numai înțelegând obiceiurile populare și tradițiile acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după Lumină, sau a hăinuțelor noi pe care le poartă țanțoș în duminica Paștelor.

Duminica Floriilor sau a Stâlpărilor (ramurile de palmier sau finic, cu care a fost întâmpinat Iisus la intrarea în Ierusalim, n.r.) este una dintre cele 12 sărbători împăratești din cursul anului bisericesc. Menționată, pentru prima dată, în secolul al IV-lea, sărbătoarea Intrării Domnului în Ierusalim, orașul unde a și început să fie celebrată, a cuprins, în scurt timp, întreaga lume creștină, fiind celebrată cu mare fast. Strâns legată de minunea învierii lui Lazăr din Betania, această duminică îi pregătește pe credincioșii ortodocși pentru bucuria pe care o aduce biruința lui Hristos asupra morții din duminica următoare, cea a Învierii.

Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim este singurul moment din viața Sa pământească în care a acceptat să fie aclamat ca Împărat.

Înainte de Paște se celebrează ziua în care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim călare pe un asin, fiind întâmpinat cu frunze de palmier de către discipolii săi și locuitorii orașului.

Duminica Floriilor este considerată și începutul Săptămânii Patimilor. De aceea, este numită și Duminica Aspiranților sau a Candidaților la botez, pentru că în această zi catehumenii mergeau la episcopul locului, spre a-i cere să fie admiși la botez, iar cu ocazia aceasta le dădea să învețe Simbolul Credinței. Duminica Floriilor se mai numea și Duminica Grațierilor, pentru că în cinstea ei, împărații romani acordau grațieri celor care erau întemnițați.

În această zi, denumită și Duminica Stâlpărilor, se sfințesc, prin rugăciune și stropire cu agheasmă, ramuri înmugurite de salcie, care se împart creștinilor, iar slujitorii Bisericii le țin în mâini, cu lumânări aprinse, ca simbol al biruinței vieții asupra morții. Ramurile de salcie amintesc de ramurile de finic și de măslin cu care a fost întâmpinat Mântuitorul. Cu acestea, după ce au fost aduse la biserică spre a fi sfințite, creștinii împodobesc icoanele, ușile și ferestrele. Salcia este mereu înflorită în această perioadă a anului, o expresie a fertilității și a reînvierii naturii. De asemenea, se spune că e bine să te încingi cu aceste ramuri de salcie ca să nu te doară mijlocul.

Tradiția spune că în Săptămâna Patimilor trebuie să se facă curățenie: se curăță curțile, se adâncesc și se curăță șanțurile, se văruiesc casele, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc hainele, așternuturile sau covoarele. Mai mult, bărbații muncesc la câmp până în Joia Mare, iar apoi își ajută nevestele la treburile casnice. Fiecare zi a acestei Săptămâni simbolizează ceva, însă cele mai importante sunt Joia și Vinerea. În Joia Mare oamenii se spovedesc și se împărtășesc. Seara, lumea se duce la priveghi, iar la Denie (se vine cu flori la biserică și se trece de 3 ori pe sub masă) oamenii vin îmbrăcați cu haine de doliu (haine din pânză albă cusute cu negru). În această zi se pot vopsi ouăle.

În Vinerea din Săptămâna Patimilor, Vinerea Mare, se ține post negru și nu se lucrează nimic, iar la biserică nu se trag clopotele. Ziua de vineri se încheie cu Prohodul Domnului, iar la sfârșitul slujbei se înconjoară biserica cu Sfântul Aer, pe sub care trec apoi credincioșii. Sâmbăta Mare este ultima zi de pregătire a Paștelui. Se pregătesc mâncărurile tradiționale: drobul, friptura și borșul de miel. Unul dintre obiceiuri (care place doamnelor și domnișoarelor) vorbește de faptul că în noaptea de Înviere și în zilele de Paște este obligatoriu să porți ceva nou: femeile o cămașă, iar bărbații o pălărie nouă. Spre miezul nopții se merge la biserică ca să se ia Lumină și apoi se revine acasă. La masa de Paște se adună toată familia unde se mănâncă miel și cozonac.

Noaptea Învierii Domnului reprezintă, pe lângă simbolul sacru al jertfei lui Iisus pentru mântuirea noastră și un ritual de înnoire anuală a timpului.

Gestul simbolic de celebrare a Paștelui este ciocnitul ouălor roșii. Există o datină veche pentru sporul și sănătatea familiei. Într-un lighean se pun un ou roșu și o monedă de argint. Deasupra se toarnă apă proaspătă adusă chiar atunci de la fântână. Toți ai casei se spală rând pe rând, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz. Multe femei și fete își dau cu oul pe față fiindcă ar dori ca fața să le fie întotdeauna netedă și curată. În unele locuri se pun în lighean și crenguțe de busuioc. Fetele dorm cu oul roșu în sân, ca să fie frumoase ca el tot anul.

Bucuria pascală este cunoscută pe parcursul celor 40 de zile de Înviere până la Înălțare, timp în care creștinii se salută cu "Hristos a Înviat!", mărturisind de fiecare dată prin aceste cuvinte, adevărul nostrum de credință.

Cu siguranță că tradițiile legate de această sărbătoare sunt mult mai numeroase și diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun în ceea ce privește raportarea lor la religie și legătura specială a acestora cu credința.

Simboluri pascale:

Crucea- este simbolul crucificării, al creștinismului. Crucea nu este numai simbolul pascal, dar este utilizată ca simbol al credinței de biserica catolică.

Iepurașul- simbolul provine încă din vremea festivalurilor păgâne de Eastre. Simbolul pământesc al zeiței Eastre este iepurele. Iepurașul aducător de ouă roși provine de pe meleaguri germane și simbolizează fertilitatea.

Oul- simbolizează renașterea. Ouăle roși aveau menirea de a ține răul departe și simbolizau sângele lui Hristos.

Mielul- reprezintă triumful înnoirii, victoria ciclică a vieții asupra morții. El îl simbolizează pe cel care trebuie sacrificat pentru propria mântuire. Mielul îl desemnează pe membrul turmei lui Dumnezeu.

Paștele sau Învierea Domnului este cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți, și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura reînvie.

Bibliografie:

1. Ghinoiu I., *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2003;
2. Gorovei A., *Credințe și superstiții ale poporului român*, Editura Grai și suflet - Cultura Națională, București. 2003;
3. Marian S. Fl., *Sărbătorile la români*, vol. 1, Editura Grai și suflet- Cultura Națională., București, 2001;
4. Nicolau I., *Credințe și superstiții românești*, Editura Humanitas, București, 2001

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. Maria Martiniuc
Școala Gimnazială „ Octav Băncilă,,
Corni, jud. Botoșani

Cuvântul *Paște* este de origine evreiască și vine de la cuvântul Pesah = trecere. El a fost moștenit de evrei de la egipteni. Termenul de Paște a trecut în vocabularul creștin pentru că evenimentele istorice care sunt comemorate în sărbătoarea noastră, adică patimile, moartea și Învierea Domnului au coincis cu Paștele evreilor din anul 33. Însă obiceiul sau motivul Paștilor creștine este cu totul altul decât al Paștilor evreiești.

Evreii serbau ieșirea din robia egipteană și trecerea ca pe uscat prin Marea Roșie, între cele două Paște nefiind altă legătură decât una de nume și de coincidență cronologică.

Paștele sau Învierea Domnului reprezintă cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți, și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura reînvie. Ciclul Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului, urmat de 40 de zile de post. Odată cu sărbătorile de Paști începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se sfârșește cu sărbătoarea de Rusalii. În legătură cu originea cuvântului german Ostern (Paști), au existat și mai există și astăzi diferite interpretări. Prima se referă la sărbătoarea primăverii, numită Ostarum, cea de-a doua denumire provine de la

numele zeiței germanice a primăverii, Ostra. O altă interpretare ar fi aceea legată de cuvântul Ost (est) ca punct cardinal de unde răsare soarele.

Ciclul Pascal include o perioadă de douăsprezece zile, Duminica Floriilor – Duminica Tomei, în care sunt concentrate cele douăsprezece luni ale anului. În primele șase zile anul îmbătrânește, se degradează treptat („Săptămâna Patimilor”), pentru ca odată cu Învierea lui Iisus Hristos toate și tot să intre sub cele mai bune auspicii, sub zodia recosmicizării timpului primordial („Săptămâna Luminată”).

Duminica Floriilor este cunoscută și sub numele de Florii. Duminica Vlăstarilor, Staulele Florilor sau Staurile Floriilor. Deși astăzi prezintă o puternică componentă creștină, sărbătoarea Floriilor păstrează remiscentele din timpuri mult mai vechi. Prin însăși denumirea ei amintește de Floralia (Florilia), festivitate închinată zeiței Flora, „Mama primăverii”. Există credință că ramurile de la Florii aduc rodire și belșug oriunde ar fi așezate – în grădini, pe ogoare, în livezi, în staule, cotețe, stupi etc. Crengile de răchită sau de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Tinerele fete culeg diferite flori și rămurele de măr înflorit pentru a fi ferite de rele și iubite de feciori.

Zilele din „Săptămâna Patimilor” prilejuiesc variate interdicții, unele fiind raportate aproape exclusiv la suferințele Mântuitorului. Tot acum se săvârșesc numeorase treburi gospodărești (zugrăvirea caselor și a staulelor, curățenie în curți și livezi) în scopuri profilactice și purificatoare, dar și cu evidente aderențe la

străvechiul cult al morților (aprinderea focurilor pentru ca sufletele celor adormiți să nu sufere de frig sau să nu se rătăcească pe cale).

În Joia mare se păstrează, încă obiceiul încondeierii ouălor. În prezent majoritatea zonelor etnografice nu reprezintă spații de referință în acest sens, însă conservă procedee arhaice de realizare și motive ornamentale.

Cunoscut la mai toate popoarele lumii, obiceiul vopsirii sau încondeierii, închistririi (împistririi) ouălor cu variate semne și simboluri are o vechime considerabilă. Oul apare ca simbol care ilustrează renașterea periodică a naturii, revigorarea. El este socotit a fi posesorul unor virtuți speciale, iradiind în juru-i viață, vigoare și sănătate, stimulând rodnicia și prosperitatea. Oul, ca simbol, se explică prin el însuși – este sursa primordială a vieții pe pământ, a pământului însuși și chiar a întregului univers.

Virtuțiilor enumerate, cu care era investit oul, li se adaugă încă una: aspectul oului, indicând imaginea limitării spațiale de tipul cercului magic. Proprietățile sale magico-rituale s-au amplificat în momentul asocierii culorii, care inițial a fost roșie. Culoarea roșie reprezintă focul, puterea lui purificatoare, dar și sângele, adică viața. „Frumos și sănătos ca un ou roșu” este sintagma ce domină încă spiritualitatea satului românesc. Faptul că ouăle roșii sau cele încondeiate sunt investite cu atribute miraculoase nu este câtuși de puțin întâmplător. După cum bine se știe, obiceiul este legat de începutul anului nou agrar, perioadă în care vrăjile, urările, practicile și ritualurile de tot felul, înfăptuite cu anumit scop, au cele mai mari șanse de a se îndeplini.

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: „Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!”.

Culoarea roșie a ouălelor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle, simbolizează și reîntinerirea, primăvara.

În Egiptul antic, oul era simbolul vieții și reprezenta, totodată, sicriul ori camera mortuară. În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie și te apără de rele.

Bibliografie : Locuitorii satelor din comuna Corni

Iepurașul și ouăle de Paște

Școlala Gimnazială Călărași

Prof. Mătăringă Gabriela Valeria

SCENARIUL ZILEI

I. Moment organizatoric:

În vederea bunei desfășurări a activităților de învățare au loc: aranjarea mobilierului, asigurarea unei atmosfere de lucru adecvate.

II. Întâlnirea de dimineață:

După ce au sosit toți copiii, le propun să formăm semicercul prieteniei pentru a realiza „Întâlnirea de dimineață”. În timpul acestei activități, copiii stau pe scăunele în semicerc pentru a relaționa în bune condiții fizice.

III. Captarea atenției pentru activitățile de învățare:

„Dragi copii, aseară a venit la mine iepurașul Țup Țup și mi-a dat pentru voi o felicitare prin care dorește să vă salute și să vă roage să îl ajutați să facă cunoscută povestea iepurașului și a ouălor de Paște. Pentru a-l putea ajuta mi-a dat pentru voi mai multe surprize cu care să vă jucați astăzi.” Prezint copiilor felicitarea de la iepuraș.

IV. Anunțarea temei și obiectivelor activității didactice:

Le spun copiilor că se vor juca împreună cu *Iepurașul*, vor citi imaginile aduse de acesta, cu ajutorul întrebărilor puse de mine, vor povesti ce au văzut în imagini, după care ei trebuie să picteze ouăle, folosind tehnica dactilopicturii după modelul dat, iar la final le vor așeza pe machetă, lângă iepuraș.

V. Dirijarea învățării și obținerea performanței :

ADE

Pentru a familiariza copiii cu elementele principale din tablou, activitatea începe cu o întrebare orientativă. Se lasă copiilor libertatea de a identifica elementele din tablou (iepuraș, ouă roșii). (Tabloul este împărțit în patru planșe, care se descoperă pe rând reprezentând o întâmplare prin care doi frați află de ce ouăle de Paște sunt roșii.)

„Se spune că, iepurele reprezintă simbolul lui Eastre, zeița primăverii. Potrivit legendelor, zeița a găsit într-o iarnă o pasăre rănită, transformând-o în iepuroaică, din dorința de a-i salva viața. Animăluțul și-a putut păstra capacitatea de a face ouă și în semn de mulțumire, își decorează de fiecare dată frumos ouăle și le oferea zeiței și copiilor cumiți.”

„Astăzi o să povestim după imaginile prezentate pe această planșă o întâmplare a doi frați și a iepurașilor de Paște. ”

După această enumerare liberă se trece la intuirea dirijată, la analiză și descriere. Se orientează atenția copiilor asupra aspectelor principale folosind întrebări ce vizează elementele din prim plan, planul secundar, elemente din partea de sus, de jos, din stânga și din dreapta. Se face prima sinteză parțială, a doua sinteză parțială și a treia sinteză parțială.

Se fixează locul acțiunii din tablou și personajele. Se face sinteza parțială a celor discutate. După sinteza parțială se face sinteza finală.

Prin tranziția „Luați seama bine!” se va trece la activitatea din cadrul DEC- Ouă roșii-dactilopictură.

Le prezintă copiilor oul roșu decorat cu *floricelile* realizate cu degetul prin procedeul dactilopicturii (model) pentru copiii de nivel II și oul roșu realizat prin procedeul dactilopicturii (model) pentru copiii de nivel I oferind o imagine de perspectivă asupra rezultatului pe care îl vor obține la sfârșitul activității.

Are loc intuirea materialelor puse la dispoziția copiilor. Se explică și se demonstrează modul de lucru. Le explică copiilor că vor picta doar cu degetul arătător, acest procedeu purtând numele de dactilopictură. Se introduce degetul arătător în amestecul pregătit, apoi se aplică pe ou obținându-se astfel o bulină, pentru copiii de nivel I, iar pentru copiii de nivel II le explică modul de realizare a unei flori prin introducerea degetului arătător în amestecul pregătit, apoi prin aplicarea lui pe ou de trei ori, obținându-se o floare din trei buline alăturate. Se repetă același lucru până la finalizarea lucrării.

Înainte de începerea lucrului au loc câteva exerciții pentru încălzirea musculaturii mici a mâinii: „Mișcăm degetele/Batem tare palmele/Cade ploaia binișor/Stoarcem rufele ușor.” În timpul executării lucrărilor, copiii vor fi încurajați și stimulați, iar cei care vor întâmpina dificultăți vor primi sprijin. Voi face unele recomandări privind modul de lucru: să lucreze îngrijit, să încerce să nu murdărească masa, să nu se păteze pe haine.

După terminarea lucrărilor, acestea vor fi expuse pe machetă, antrenându-se toți copiii în analiza acestora, cu ajutorul metodei „Turul Galeriei”.

VI. Asigurarea retenției și a transferului

Copiii vor extrage un ecuson din coșuleț, prin procedeul „Mâna oarbă”, iar în funcție de alegerea făcută se vor așeza la unul din centrele pregătite pentru ei.

Fiecare centru va avea câte o imagine sugestivă: la centru *Artă* – culoarea roșie, la centrul *Construcții*- culoarea galbenă, la centrul *Joc de masă*-culoarea albastră.

ARTĂ- Mască - Iepurașul (decorare)

JOC DE MASĂ: Puzzle- Iepurașul și ouale de Paște

CONSTRUCȚII:- Gardul (va fi amplasat pe machete care reprezintă iarba)

La sfârșitul activităților pe centrele de interes, voi trece pe la fiecare centru unde se vor analiza și discuta împreună cu copiii ceea ce au avut de realizat. Se vor face aprecieri individuale și colective asupra modului de lucru la fiecare centru de interes în parte.

Copiii se împart în două echipe și vor purta masca realizată la centrul Artă. Fiecare copil primește un ou pus pe o lingură. La comanda start aceștia vor porni în cursă, vor ocoli câteva obstacole, iar echipa care termină prima va câștiga.

VII. Încheierea activității

La finalul activității se vor face aprecieri colective și individuale cu privire la prestația și implicarea copiilor în activitate, apoi iepurașul Țup Țup oferă recompense copiilor.

Bibliografie:

1. M.E.N.(2009) *Curriculum pentru Învățământul preșcolar, Prezentări și exemplificări*, Editura Didactica Publishing House, București.
2. Tătaru L., Pocol M., Glava A.,(2009) „*Educația timpurie- „Ghid metodologic pentru aplicarea curriculumului preșcolar”*”, Editura Paralela 45, Pitești.
3. Tătaru L., Glava A., Chiș O.,(2014), „*Piramida cunoașterii- Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar”*”, Editura Diamant, Pitești.

Tradiții și obiceiuri de Paște

Profesor Mateescu Iuliana-Alina

Școala Gimnazială Cicănești, jud. Argeș

Perioada sărbătorilor de Paște și de Crăciun este momentul cel mai așteptat din an. Chiar dacă astfel ne dorim ca timpul să treacă mai repede, în loc să profităm de fiecare clipă la maximum, o dată trecut momentul Nașterii Domnului, deja ne zboară gândul la ceea ce vom face și unde vom petrece sărbătorile pascale.

Cuvântul „Paște” vine din limba ebraică și înseamnă trecere, trecere pe alături sau izbăvire de primejdie. Din Vechiul Testament aflăm că Moise, după porunca lui Dumnezeu, a îndreptat „zece pedepse” asupra Egiptului, ca să-l facă pe faraon să elibereze poporul evreu din robie. A zecea pedeapsă a fost cea mai cruntă.

Paștele din Vechiul Testament a precedat Paștele nostru creștinesc, din Noul Testament. Precum atunci moartea a trecut pe alături de casele evreilor, iar ei au fost eliberați din robia egipteană și au primit pământul făgăduit, la fel și de Paștele creștinilor, Învierea Domnului Iisus, moartea veșnică a trecut pe alături de noi: Hristos Cel Înviat, eliberându-ne din robia diavolului, ne-a dat viață veșnică

Paștele înseamnă pentru noi, creștinii, un moment de reîntoarcere la tradiții, la origini și la obiceiurile vechi de sute de ani. Deși trăim în secolul vitezei și nu mai avem răbdare sau timp să ne conformăm vechilor tradiții și pentru unii pare demodat, există și zone unde acestea au rămas neschimbate, și anume, la sat și în comunități urbane care le-au păstrat aproape nealterate, fiind moștenite de sute de ani și încă se respectă, mai ales în Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor.

Săptămâna Patimilor, care vine imediat după Duminica Floriilor, începe cu gospodinele care fac în case curățenie generală, iar totul trebuie să miroase a var proaspăt.

Joia Mare este ziua de pomenire a Morților (ultima din Postul Mare), iar oamenii duc la biserică mâncare și băutură (pachete) pentru a se sfinți și a se da de pomană. În această zi se dau de pomană pentru morți pahare sau căni cu apă, halva, rahat, colac, iar de cană se prind flori din grădină. Seara, la denie, femeile duc la biserică căni care se umplu cu vin și se sfințesc de preot, apoi se dau de pomană pentru morți. La denia de joi, lumea îngenunchează de 12 ori, fiindcă se citesc 12 evanghelii. După isprăvirea fiecăreia, țarcovnicul stinge câte o lumânare dintre cele 12 aprinse.

Vinerea Mare, este numită și Vinerea Paștelor sau Vinerea Neagră deoarece în această zi, oamenii care țin post negru cu credință vor fi feriți bolile și necazurile. Această zi este deosebită prin Denia Prohodului, una dintre cele mai spectaculoase denii și ducerea de flori la biserică pentru Iisus Hristos. După ora 17, se merge la biserică cu flori, se cântă Prohodul. Tineri și bătrâni cântă laolaltă, apoi se ia lumină și se înconjoară biserică cu Sfântul Epitaf având lumânarea aprinsă. După procesiunea din jurul bisericii, se împart flori și lumânări pe care oamenii le pun acasă la icoane. În Sâmbăta Mare, femeile pregătesc cea mai mare parte a bucatelor tradiționale (sarmale, miel, drob, cozonaci, friptură, etc) și cel mai important ouăle roșii care nu pot lipsi de pe masa nici unui român și bun creștin. După ce se vopsesc, ouăle se ung cu ulei ca să lucească. Sâmbăta seara fiecare gospodină își pregătește coșul ce urmează a fi dus la biserică pentru sfințire.

La miezul nopții, începe slujba de Înviere unde se ia lumina și se mănâncă Paștele. Se ciocnesc ouă spunându-se “ Hristos a înviat !”, “Adevărat a înviat !”, se dau colaci de pomană, apoi fiecare merge acasă pentru a mânca bunătățile pregătite și unde te speli duminica dimineața cu apă rece care are un bănuț de argint în ea pentru a fi sănătos tot anul. Din ziua de Paște și până la Înălțare salutul devine “Hristos a înviat!” – “Adevărat a înviat!”.

Sărbătorile de Paște rămân cele mai importante din ortodoxie, pentru că este vorba despre Învierea lui Iisus. Vorbim despre Săptămâna Mare, Săptămâna Patimilor, și este un bun prilej să ne apropiem cu toții, mari și mici, de Biserică și de Dumnezeu.

Bibliografie :

Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu , „Folclorul literar românesc” ,București, Editura Didactică și Pedagogică,1990.

www.wikipedia.ro

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Ed. Mariana Mera

TEMA: Cum este/a fost/ și va fi aici pe pământ?

SUBTEMA: Tradiții și obiceiuri de Paști

COMPORTAMENTE VIZATE :

A. DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂȚII ȘI IGIENEI PERSONALE

1.1. Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei

1.2. Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare

1.3. Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate

B. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc

4.2. Demonstrează abilități de autocontrol emoțional

C. CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI ÎN ÎNVĂȚARE

3.1. Manifestă creativitate în activități diverse

3.2. Demonstrează creativitate prin activități artistico-plactice, muzicale și practice, în conversații și povestiri Creative

D. DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, A COMUNICĂRII ȘI A PREMISELOR CITIRII ȘI SCRIERII

3.1. Participă la experiențe de lucru cu cartea, pentru cunoașterea și aprecierea cărții

3.2. Discriminează/diferențiază fonetic cuvinte, silabe, sunete și asociază sunete cu litere

E. DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII

1.1. Identifică elementele caracteristice ale unor fenomene/relații din mediul apropiat

1.2. Compară experiențe, acțiuni, evenimente, fenomene/relații din mediul apropiat

ZIUA DATA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
LUNI	<p>ADP: primirea copiilor, spălarea mâinilor, micul dejun, tranziții, calendarul naturii, ordine la jucării, Întâlnirea de dimineață: ; pregătirea pentru casă; circle time: „La revedere!”</p> <p>ALA. Bibliotecă: „Povești cu îngerași”; Construcții: „Biserica din satul meu”(lego); Artă: „Tablou de Paști”-desen;</p>

	<p>ADE: Activitate integrată: „Sărbătorile pascale”- (DOS:- semnificații sărbătore, DLC: lectura ed. „La Paști” de G.Coșbuc)</p> <p>DȘ1: „Tradiții de Paști”- lectură după imagini</p> <p>Activități și jocuri libere în aer liber</p>
MARȚI	<p>ADP: primirea copiilor, spălarea mâinilor, micul dejun, tranziții, calendarul naturii, ordine la jucării, întâlnirea de dimineață; pregătirea pentru casă; circle time: „La revedere!”</p> <p>ALA. Construcții: „Crucea lui Iisus”, Știință: „Lumânarea sub borcan”(experiment); Arta: „Icoana de Paști”-desen ;</p> <p>ADE: „Coșul cu ouă roșii”-activitate integrată (DȘ- compunerea și descompunerea nr.9, DOS- colaj)</p> <p>DPM: „Adună ouăle în coș”(transport de obiecte fragile – joc distractiv)</p> <p>Activități și jocuri libere în aer liber</p>
MIERCURI	<p>ADP: primirea copiilor, spălarea mâinilor, micul dejun, tranziții, calendarul naturii, ordine la jucării, întâlnirea de dimineață; pregătirea pentru casă; circle time: „La revedere!”</p> <p>ALA: Modelaj:”Ouă în coșuleț”; Ex. grafice: „Decorare ouă din carton” Act. practică: „Oul de Paște”-șnuruire</p> <p>ADE: Activitate integrată „Oul de găină” (DLC – poveste creată ; DȘ- experiment)</p> <p>DEC: „Ovalul”- desen liber</p> <p>- Jocuri și activități libere în aer liber</p>
JOI	<p>ADP: primirea copiilor, spălarea mâinilor, micul dejun, tranziții, calendarul naturii, ordine la jucării, Întâlnirea de dimineață: „<i>Urări de sărbători</i>”; pregătirea pentru casă; circle time: „La revedere!”</p> <p>ALA. Stiinta:”Ciclul de viață al unei păsări”; Bibliotecă:”Scriem litera O”, Arta:”Ouă mari și mici”-modelaj;</p> <p>ADE: Activitate integrată „ La Paști” de G. Topârceanu (DLC- memorizare; DOS – convorbiri)</p>

	<p>DEC: „Ouă încondeiate”- pictură</p> <p>- Jocuri și activități libere în aer liber</p>
VINERI	<p>ADP: primirea copiilor, spălarea mâinilor, micul dejun, tranziții, calendarul naturii, ordine la jucării, întâlnirea de dimineață: ; pregătirea pentru casă; circle time: „La revedere!”</p> <p>ALA. Construcții : „Turla bisericii”, JM: „Caută oul de ciocolată”(labirint); Biblioteca:”Biblia pentru copii”</p> <p>ADE : Activitate integrată „ Ouă colorate”- (DȘ- ex. de adunare cu material individual; DOS- colaj)</p> <p>DOS: „La biserică”- vizită la biserica din sat</p> <p>- Jocuri cu activități libere în aer liber</p>

LIOARA

Prof. Merce Sanda, Școala Gimnazială „Miron Pompiliu” Ștei

Lioara este, așa cum menționează Simona Ioana Bala, „un joc cu acțiune antrenând două partide de jucătoare, între care se încinge un dialog versificat și strâns legat prin conținutul său de modul de desfășurare al jocului”¹. Deși are o arie de răspândire destul de limitată, Lioara a circulat în multe variante. Aceeași cercetătoare le notează pe cele mai importante: într-o primă variantă, este vorba despre două partide inegale, dialogul și motivele tematice convergând spre acțiunea de aducere a suratei în tabăra proprie, în timp ce a doua variantă, cea care constituie și subiectul cercetării mele, presupune o formație omogenă de surate așezate în rând și prinse unele de altele de mână, de-o batistă; în timpul cântării formația se deplasează în direcția rândului în mișcare lentă, cu opriri în anumite locuri, pentru trecerea perechilor din urmă pe sub mâinile ridicate ca „un pod” ale celor din față.

Aria de răspândire a acestui obicei este Valea Crișului Negru, partea sudică a județului Bihor. Muzicologul Traian Mîrza, în cartea sa *Folclor muzical din Bihor*, a localizat acest obicei în 30 de localități din subzona Beiuș – Vașcău, acesta circulând sub mai multe denumiri: Prinderea Suratelor, Juguț, Feleaga sau Jocul cu feleguța. În localitatea din care provine familia mea, acest obicei s-a păstrat cu numele de Lioara, făcându-se referire la florile de primăvară. Primele consemnări ale acestui obicei sunt semnalate de același cercetător, anume începutul secolului XX. Ultimele manifestări în forma originală ale acestui obicei cunoscute de persoanele intervievate de mine au avut loc în ultimul deceniu al secolului XX. Acest obicei se desfășoară în anotimpul primăvara, odată cu sărbătorile pascale, mai precis în a doua zi de Paște, iar locul de desfășurare al acestui obicei era cimitirul, curtea bisericii și ulițele satului.

De-a lungul vremii, cercetătorii au atribuit acestui obicei o serie de funcții. Traian Mîrza ne vorbește, de exemplu, de funcția distractivă și de manifestare a sentimentului de solidaritate și prietenie feminină, pe când Aneta Micle nuanțează implicațiile de ordin social și psihologic, acest moment marcând trecerea fetelor într-o nouă categorie de viață. În satele bihorene nu existau multe momente în care să fie pusă în lumină și celebrată public prietenia feminină, de aceea acest obicei însemna foarte mult pentru fetele din sat. În acest mod se construia o rețea

¹ Simona Ioana Bala, *Universul feminin în cultura și spiritualitatea tradițională a poporului român. Țara Crișurilor*, editura Argonaut, Oradea, 2011, p. 113.

de susținere între fete de vârstă apropiată, într-o perioadă în care acestea trebuiau pregătite psihic pentru următoarea etapă din viața lor, căsătoria. Această legătură poate fi echivalată cu varianta masculină a fratelui de cruce. Devine important, așadar, cadrul foarte public al acestui obicei, care implică un jurământ, și recunoașterea cu martori a îndatoririlor pe care fiecare fată și le asuma în raport cu surata aleasă în prealabil. Așadar, rolul suratelor nu era limitat doar la acest moment, ci el trebuia să continue pe tot parcursul vieții.

Important devine, așadar, și momentul din an în care se desfășoară această tradiție, Simona Ioana Bala notând: „urmând firul vieții, după obiceiurile în legătură cu nașterea, cel mai important moment era cel în care se trecea la starea de flăcău de însurat și fată de măritat. Echinoctiul de primăvară concentrează sărbători care îndeplinesc scenariul ritual de înnoire a timpului, întrucât se inaugurează anul ritual creștin, anul agrar și anul pastoral. Dacă sărbătorile de iarnă erau și mai sunt dominate de manifestările cetei de feciori, Paștele era o sărbătoare a fetelor, punctată de ritualuri de trecere într-o altă stare, o nouă vârstă”². Mai mult, poate fi observat și faptul că obiceiul Lioarei nu se desfășoară izolat, ci face parte dintr-un complex de tradiții de primăvară, toate desfășurându-se în jurul bisericii.

Din păcate, faptul că obiceiul nu se mai serbează în prezent este confirmat și de Aneta Micle, care menționează că „se remarcă un proces de dezintegrare sau de dispariție definitivă, simptomatic pentru destrămarea obiceiului fiind faptul că fetele își alegeau câte 5-6 surate în loc de 1-2, câte se obișnuia tradițional”³. În ceea ce privește situația acestui obicei în prezent, un lucru demn de menționat este faptul că, deși acesta nu se mai practică local, în forma sa tradițională, acesta a fost preluat de media, restructurat și prezentat în fața publicului sub o formă radical schimbată. Popularitatea acestui obicei a crescut cu rapiditate în ultima vreme, mai ales datorită concertului aniversar al cântăreței Florica Bradu, supranumită și „Lioara Bihorului”, din data de 3 octombrie 2023, transmis de Televiziunea Română și susținut intens de Consiliul Județean, ocazie cu care a fost anunțată și apariția unei cărți pe acest subiect.

După terminarea slujbei din biserică, preotul ieșea afară în cimitir, să dezlege morții. Fetele înconjurau biserica o dată, în timp ce recitau sau cântau versurile sub formă de dialog, după care fiecare fată își alegea una sau mai multe surate, în funcție de înțelegerea care a avut loc în prealabil. Fetele începeau să cânte și să formeze cu ajutorul prosoapelor tradiționale, a

² *Ibidem*, p. 113.

³ Aneta Micle, *Mimic și dramatic în folclorul bihorean*, Biblioteca Revistei Familia, Oradea, 1997, p. 137.

feleguțelor, un tunel sau pod, prin care toate perechile trebuiau să treacă în timp ce se continua cântecul.

În ceea ce privește textul cântecului, o variantă a primelor versuri extrasă din cartea mai sus menționată se compune din următoarele cuvinte: „-Lioară, lioară,/ Fată milioară, / Vrei să-mi fii surată, / Soră apropiată?/ - Vreu și-ț fii surată./ - Dacă vrei și-mi fii surată,/ Nu mi-i sudui dă tată?/ - Nu te-oi sudui dă tată,/ - Nici dă mamă?/ - Niciodată./ - Nici dă sora nici dă frate.. /De mi-i sudui vrodată/Dara-i cu capu dă piatră/Nu te ieie lume-n samă/De ți-i dăspărță dă mine/Pice rochia dăpă tine/La Paște si la Crăciun/La ospătu cel mai bun”⁴. Simona Ioana Bala identifică în această primă parte a cântecului motivul întrebării, urmat de motivul alegerii partenerei. Tot ea echivalează în plan simbolic trecerea suratelor prin podul format de celelalte participante drept trecerea printr-o care de acces spre o altă lume – lumea de dincolo sau societatea inițiaților. În aceeași direcție, adaug și eu faptul că feleguța este reprezentarea fizică a legăturii care se formează între perechile nou formate.

Putem concluziona, așadar, că Lioara este un obicei închinat bucuriei și celebrării prieteniei feminine, o expresie a solidarității colective și a importanței existenței unei rețele de sprijin între oameni de aceeași vârstă, care aveau scopuri comune. „Lioara, spune Ioana Simona Bala, nu mai era doar o sărbătoare a tinerelor fete, ci și o sărbătoare a întregii comunități, atât a viilor cât și a morților, conferind astfel zilei a doua de Paște un rol și un farmec aparte”⁵. Din păcate, prezența acestui obicei în sudul județului Bihor s-a stins, numai bătrânii locului amintindu-și cu nostalgie de frumusețea acestui obicei.

Bibliografie:

- Bala, Simona Ioana, *Universul feminin în cultura și spiritualitatea tradițională a poporului român. Țara Crișurilor*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2011;
- Bala, Simona Ioana, „Lioara” în *Biharea*, nr. 21, 1994.
- Micle Aneta, *Mimic și dramatic în folclorul bihorean*, Biblioteca Revistei Familia, Oradea, 1996;
- Mîrza, Traian, *Folclor muzical din Bihor*, Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1974;

⁴ *Ibidem*, p. 115.

⁵ Simona Ioana Bala, *Universul feminin în cultura și spiritualitatea tradițională a poporului român. Țara Crișurilor*, editura Argonaut, Oradea, 2011, p. 114.

Sărbătorile Pascale

-bune practici în educație timpurie-

Prof. înv. preșc. Mihai Dior Larisa Nicole,

G.P.P. ARIPI DESCHISE, Pitești

Paștele, una dintre cele mai strălucitoare și încărcate de semnificații sărbători, este un moment de celebrare și reflecție profundă pentru numeroase culturi din întreaga lume. În timp ce mulți dintre noi asociază această sărbătoare cu ouă colorate, iepurași jucași și delicii dulci, importanța Paștelui depășește cu mult aceste aspecte vizuale. Pentru a înțelege pe deplin semnificația acestei sărbători, trebuie să ne adâncim în tradiții, înțelesuri religioase și implicații culturale.

În special pentru copii, Paștele poate fi o sursă bogată de fascinație și învățare. În spatele culorilor și dulciurilor se află povești străvechi și înțelepciune ancestrală, care merită explorate și înțelese.

Bune practici în învățământul preșcolar pe tema sărbătorilor pascale pot include abordări care să promoveze înțelegerea, respectul și diversitatea culturală, în timp ce oferă oportunități de învățare și dezvoltare pentru copii.

Voi spune în continuare câteva exemple:

Explorarea tradițiilor pascale din diferite culturi: În loc să ne concentrăm doar pe tradițiile specifice unei anumite culturi sau religii, putem expune copiii la diverse tradiții pascale din întreaga lume. Acest lucru poate include povestiri, cântece, dansuri și activități artistice care să reflecte diversitatea culturală.

Promovarea toleranței și respectului: Învățând despre diferitele tradiții și credințe legate de sărbătorile pascale, copiii pot dezvolta o înțelegere mai profundă a diversității culturale și religioase. Educatorii pot încuraja dialogul deschis și respectuos despre aceste subiecte.

Activități creative și artistice: Copiii pot fi implicați în activități de creație precum pictura ouălor, confecționarea decorațiunilor sau realizarea de felicitări pascale. Aceste activități nu numai că dezvoltă abilitățile artistice, ci și promovează coordonarea motrică fină și creativitatea.

Jocuri și activități de echipă: Organizarea de jocuri și activități în echipă pe tema sărbătorilor pascale poate fi distractivă și educativă. De exemplu, se pot organiza vânători de ouă, concursuri de desenat iepurași sau jocuri de rol în care copiii să simuleze tradițiile pascale.

Povestirea poveștilor: Poveștile tradiționale pascale pot fi adaptate pentru a fi înțelese de către copii și apoi povestite într-un mod captivant și interactiv. Aceste povești pot fi folosite pentru a încuraja valori precum generozitatea, iertarea și bucuria împărtășirii.

Explorarea elementelor naturale: Sărbătorile pascale sunt adesea asociate cu primăvara și cu reînnoirea naturii. Educatorii pot organiza activități în aer liber care să le ofere copiilor oportunitatea de a explora și de a înțelege schimbările sezoniere și legăturile dintre om și natură.

Împărtășirea tradițiilor personale: Educatorii și copiii pot împărtăși tradițiile și obiceiurile pascale specifice familiilor lor. Acest lucru poate promova un sentiment de apartenență și comunitate în cadrul grupului de preșcolari și poate oferi oportunitatea de a învăța unii de la alții.

Prin implementarea acestor bune practici, educatorii pot crea un mediu educativ plin de experiențe pozitive și învățare semnificativă pentru copiii din învățământul preșcolar în timpul sărbătorilor pascale.

În concluzie, învățarea și înțelegerea copiilor despre Paște nu se limitează doar la aspectele vizuale și ludice ale sărbătorii, ci implică o explorare profundă a tradițiilor, înțelesurilor religioase și implicațiilor culturale.

Prin educație și prin promovarea dialogului deschis și respectuos, putem contribui la dezvoltarea lor spirituală și la formarea unei perspective mai largi asupra lumii înconjurătoare.

Paștele, cu toate elementele sale simbolice și semnificații profunde, oferă oportunități neprețuite pentru dezvoltarea copiilor într-un mod holistic.

Înțelegerea valorilor precum iertarea, solidaritatea și bucuria împărtășirii, care sunt adesea asociate cu această sărbătoare, poate contribui la formarea unei generații de indivizi mai empatici, mai toleranți și mai înțelegători.

Prin cultivarea unei înțelegeri mai profunde a Paștelui în rândul copiilor, putem sărbători nu doar tradițiile și obiceiurile noastre, ci și bogăția diversității culturale și spirituale a lumii în care trăim. Astfel, Paștele devine nu doar o sărbătoare a bucuriei și a speranței, ci și un prilej de învățare și de creștere pentru toți cei implicați.

BUCURIA ÎNVIERII-TRADIȚII SI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Prof.Mihăilă Daniela

GPP,,Dumbrava Minunată,,

Slobozia,Jud Ialomița

Cuvântul Paști își are originea în ebraicul Pasah (a trecut). Evreii numesc Paștele (Pasah) sărbătoare care comemorează ieșirea evreilor din Egipt. Creștinii au sărbătorit prima dată Păștele în jurul anului 1400 înainte de Hristos. Paștele catolic și cel ortodox cad foarte rar în aceeași zi. Mulți oameni nu știu de ce se întâmplă acest lucru. Se știe ca datorită faptului că se utilizează calendare diferite, catolicii și ortodocsii nu calculează la fel data la care se celebrează paștele. Singura regulă după care ambele biserici stabilesc sărbătoarea Învierii Domnului este aceea că va fi în prima zi de Duminică de după luna plină și după echinocțiul de primăvară.

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis. Părintele Arsene Boca ilustrează cu un fin simț și mai multă pricepere semnificația acestui moment măreț, într-o predică din 1949: „Căci Iisus o (moartea) biruise în viață; iar cu moartea Sa, cea de bună voie, a biruit-o și pentru toți oamenii, de la începutul până la sfârșitul lumii”.

Toți creștinii sărbătoresc Paștele prin diferite tradiții și obiceiuri. Pentru români este o sărbătoare deosebit de importantă. România este țara care a păstrat multe tradiții și obiceiuri legate de această sărbătoare. Este foarte cunoscut obiceiul din zona Transilvaniei: stropitul. Băieții merg la casele fetelor și le stropesc cu parfum „ca să nu se veștejească”. În Maramureș se păstrează un obicei frumos prin care copiii merg la vecini și prieteni și anunță Învieria Domnului. Cei care primesc această veste oferă copiilor câte un ou roșu. Se spune că în dimineața de Paști este bine să te speli pe față cu apă dintr-o cană nouă în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde. Se face acest lucru pentru sănătate,

prosperitate și spor. La masa de Paști este bine să mănânci prima dată un ou. Se spune că acest lucru aduce sănătate trupului tot anul. Dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, înseamnă că vei avea noroc tot anul.

Sărbătorile Pascale încep în România încă din prima zi a postului, considerat cel mai aprig dintre toate de peste an, fiind cel mai lung ca și perioada (40 zile). Postul culminează în ultima săptămână denumită și Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor. Aceasta începe din seara din Duminica Floriilor, Floriile fiind o altă sărbătoare deosebită, ce are loc cu o săptămână înainte de Paște.

În ziua de joi se înroșesc ouălele iar în ziua de vineri este sacrificat mielul, urmând ca din el să fie pregătite bucatele pentru ziua de Paște. Se spune că toată munca din gospodărie trebuie să fie terminată până sâmbătă. În noaptea de Înviere, toți creștinii merg la biserică pentru a primi Lumina Sfântă. Aceștia se roagă și participă la slujbă până dimineața iar la sfârșit sunt sfințite coșurile tradiționale de Paște. Aceste coșuri sunt aduse apoi acasă, împreună cu Lumina Sfântă, unde masa este pregătită de sărbătoare, împodobită cu buchete de flori și crenguțe verzi. Pe masă sunt așezate mâncărurile tradiționale și ouă încondeiate. La masa de Paști, cel mai vechi obicei este ciocnirea ouălelor. După ce fiecare ia vin sfințit și pâine sfințită, aduse de la biserică, începe masa de Paști. Participanții își aleg un ou pe care îl ciocnesc cu persoanele dragi.

Există o simbolistică specifică pentru sfințirea celorlalte componente ale coșului cu bunătați: macul este aruncat în râu pentru a alunga seceta, sarea aduce belșug peste an, zahărul sfințit este element tămăduitor pentru vitele bolnave, ceapa și usturoiul au rol de protecție împotriva insectelor, făina se presară pe câmp pentru ca rodul grâului să fie cel așteptat.

Un alt obicei legat de Paște, este acela de a purta în prima zi a sfintei sărbătoare, haine noi. Sărbătoarea care simbolizează renașterea și înnoirea este și o bună ocazie de înnoire a vestimentației.

În concluzie pregătirea spirituală pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu postul ce o precede, în marele post indiferent de obiceiurile, tradițiile și superstițiile specifice unei zone, un lucru rămâne valabil: toți creștinii români prăznuiesc această mare sărbătoare a învierii Domnului. Cu toții suntem chemați în mod simbolic la propria reînviere, iar obiceiurile religioase au misiunea de a ne ajuta să desăvârșim acest proces. Parcurgerea marelui post,

precum și participarea la sfânta slujba învierii au scopul de a ne oferi nouă, credincioșilor premisele necesare să întâmpinăm Paștele cu sufletele deschise, pline de bucurie dumnezeiască. Cele trei zile de Paște pe care le petrecem în sânul familiei și alături de cei dragi sunt Așadar momente divine, în care fiecăruia dintre noi este adresată chemarea de a trăi și de a împărtăși această profundă bucurie.

EDUCAȚIA AZI, EDUCAȚIA MÂINE

PROF. MILICICI ANIȘOARA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația azi și educația mâine sunt două concepte care evoluează într-un ritm rapid, influențate de schimbările sociale, tehnologice și economice din întreaga lume. În timp ce există anumite aspecte ale educației care rămân constante în timp, cum ar fi importanța cunoașterii și a dezvoltării abilităților de gândire critică, comunicare și colaborare, există și o serie de diferențe semnificative între educația actuală și viitoare.

Educația azi este adesea caracterizată de un accent puternic pe cunoștințe academice tradiționale și pe evaluările standardizate. Elevii sunt adesea încurajați să memoreze informații și să demonstreze cunoștințe în cadrul unui set predefinit de materii și subiecte. De asemenea, educația actuală se confruntă cu provocări precum inegalitatea în accesul la educație, adaptarea la schimbările tehnologice și digitale și pregătirea elevilor pentru un mediu de muncă în continuă schimbare.

Pe de altă parte, educația mâine este orientată către abordări mai inovatoare și personalizate ale învățării. Se preconizează că viitorul educației va implica mai multă flexibilitate și adaptabilitate, pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor și pentru a încuraja creativitatea și inovația. De asemenea, educația viitorului ar putea implica o mai mare integrare a tehnologiei în procesul de învățare, folosind instrumente și platforme digitale pentru a facilita accesul la informații și pentru a susține colaborarea și comunicarea între elevi și cadrele didactice.

Alte aspecte importante ale educației viitorului includ accentul pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, reziliența și gândirea critică, și promovarea învățării pe tot parcursul vieții, pentru a pregăti elevii pentru o lume în continuă schimbare. De asemenea, se preconizează o mai mare colaborare între școli, comunități și industrie, pentru a asigura relevanța și aplicabilitatea educației în contextul real al pieței muncii.

Educația viitorului va fi probabil mai adaptată la nevoile individuale ale elevilor, mai orientată către dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativă și mai integrată în mediul digital și tehnologic. Cu toate acestea, este important ca educația să rămână ancorată în valorile și principiile fundamentale ale învățării și să ofere un cadru sigur și incluziv în care fiecare elev să își poată atinge potențialul maxim.

Educația este un domeniu în continuă evoluție, influențat de schimbările sociale, economice și tehnologice din întreaga lume.

În trecut, educația era adesea centrată pe paradigme tradiționale, caracterizate de un accent pe memorare, repetare și conformitate. Elevii erau instruiți să asimileze informații și să le reproducă în mod mecanic în cadrul unor teste și examene standardizate. Această abordare, deși eficientă în anumite privințe, nu mai este suficientă în fața cerințelor unei lumi în continuă transformare.

Schimbările sociale, economice și tehnologice din ultimele decenii au impus necesitatea unei reforme în domeniul educației. Globalizarea, revoluția digitală și creșterea rapidă a tehnologiilor emergente au schimbat paradigma educației, cerând o abordare mai flexibilă și mai adaptabilă. Astăzi, educația nu mai poate fi privită ca un proces static, ci ca un mediu dinamic care necesită inovare și adaptabilitate constantă.

Inovarea în educație este esențială pentru a răspunde nevoilor și cerințelor elevilor secolului XXI. Aceasta implică adoptarea unor noi metode și strategii de predare și învățare, care să încurajeze gândirea critică, creativitatea și rezolvarea problemelor. De la predarea tradițională la abordări mai interactive și experiențiale, educația trebuie să ofere elevilor oportunități de a-și dezvolta abilitățile necesare pentru a reuși într-o lume în schimbare rapidă.

Adaptabilitatea este, de asemenea, o competență-cheie în contextul actual. Elevii trebuie să fie capabili să se adapteze la schimbările în mediu, să învețe continuu și să se dezvolte pe tot parcursul vieții. Educația trebuie să promoveze o mentalitate deschisă, curiozitatea și dorința de a învăța în mod continuu, pentru a pregăti elevii pentru provocările și oportunitățile viitoare.

Educația într-o lume în schimbare necesită tranziția de la paradigme tradiționale către inovare și adaptabilitate. Este esențial să ne adaptăm la noile cerințe și să adoptăm abordări mai flexibile și mai dinamice în procesul educațional. Prin inovare și adaptabilitate, putem asigura că educația rămâne relevantă și eficientă în pregătirea elevilor pentru succesul într-o lume în continuă transformare.

BUCURIA ÎNVIERII-TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Mitroi Ramona Delia
Liceul Teoretic Recaș, Recaș, Timiș

Paștele este cea mai importantă sărbătoare religioasă din anul liturgic creștin. Creștinii cred că Iisus a fost înviat după trei zile de la crucificarea sa. Multe denominații creștine celebrează învierea sa în **Ziua de Paști** sau **Duminica Paștelui** (denumită și **Ziua Învierii** sau **Duminica Învierii**), la două zile după Sfânta Vineri. Cronologia morții sale și a învierii este estimată diferit între anii 26 și 36 e.n.

Paștele se referă de asemenea și la sezonul din anul bisericesc denumit Perioada Pascală sau Sezonul Paștelui. În mod tradițional Sezonul Paștelui durează 40 zile de la Ziua Paștelui până la Ziua Înălțării dar acum durează în mod oficial 50 zile până la Rusalii. Prima săptămână a Sezonului paștelui este cunoscută ca Săptămâna Paștelui sau Octava Paștelui. Paștele marchează de asemenea sfârșitul Păresimii, un sezon de rugăciune și penitență.

Paștele este o sărbătoare cu dată schimbătoare, aceasta însemnând că nu are o dată fixă în calendarul civil. Paștele cade undeva între sfârșitul lui martie și sfârșitul lui aprilie în fiecare an (începutul lui martie și începutul lui aprilie în creștinismul oriental), urmând ciclul Lunii. După mai multe secole de dezacord, toate bisericile au acceptat calcularea după Biserica Alexandriană (acum Biserica Coptă) conform căreia Paștele este în prima Duminică de după Luna Plină Pascală, care este prima lună pentru care a 14-a zi ("luna plină" eclesiastică) este în data de sau după 21 martie ("echinoxul de primăvară" eclesiastic)

Noul Testament leagă Cina cea de taină și crucificarea lui Iisus de Paștele evreiesc și exodul din Egipt. Iisus s-a pregătit pe el însuși și pe discipolii săi pentru moartea sa în timpul Cinei, dând mesei de Paștele evreiesc un nou înțeles. El a identificat pâinea și cupa de vin ca

simbolizând corpul său care va fi sacrificat curând și sângele său care urma să fie vărsat. În Prima Epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, Capitolul 5, el spune: "*Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătura nouă, precum și sunteți fără aluat; căci Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi.*", făcând referire la tradițiile Paștelui evreiesc și identificându-se cu mielul Pascal.

Stabilirea datei pentru Paști

Piero della Francesca - Învierea

O interpretare în Sfânta Evanghelie după Ioan este că Iisus, ca miel Pascal, a fost crucificat aproape în același timp cu sacrificiul ritual al mieilor în templu, în după-amiaza celei de a 14-a zi de Nisan. Această interpretare este inconsistentă cu cronologia din Evangheliile Sinoptice. Se presupune că "pregătirea Paștelui" din Sfânta Evanghelie după Ioan, Capitolul 19, se referă literar la cea de a 14-a zi de Nisan (Ziua Pregătitoare pentru Paște) și nu în mod necesar la ziua de vineri, Ziua Pregătitoare pentru Sabat și că "mâncarea de Paște" din Sfânta Evanghelie după Ioan, Capitolul 18, se referă la mâncarea mielului pascal, și nu la mâncarea niciunui din sacrificiile făcute pe perioada Zilelor Pâinii Nedospite.

Paștele este o sărbătoare religioasă cu dată schimbătoare, atât în calendarul iulian cât și în cel gregorian. În fapt, data în care se celebrează Paștele se determină pe baza unui calendar lunisolar similar cu calendarul ebraic. Primul Consiliu de la Niceea (325) a stabilit ca dată a Paștelui prima duminică după luna plină (Luna plină pascală) de după echinocțiul de primăvară din emisfera nordică. Din punct de vedere eclesiastic, echinocțiul este considerat a fi la data de 21 martie (chiar dacă din punct de vedere astronomic cele mai multe echinocții sunt pe 20 martie), iar "Luna plină" nu este neapărat o dată corectă din punct de

vedere astronomic.

În creștinătatea occidentală (ritul latin al bisericii catolice, inclusiv bisericile anglicane și protestante – Europa cu excepția unei părți din Europa de Est, Africa de Nord și de Sud, Australia) care folosește calendarul gregorian, Paștele pică întotdeauna într-o duminică între 22 martie și 25 aprilie inclusiv. Următoarea zi, de luni, este sărbătoare legală în multe țări cu tradiții creștine predominante.

Creștinătatea orientală (în principal din Balcani, și parte din Europa de Est, Anatolia, Orientul Mijlociu, Africa de Nord-Est, India, parte din Orientul Îndepărtat) calculează data Paștelui pe baza calendarului iulian. Datorită unei diferențe de 13 zile între cele două calendare în

perioada 1900 – 2099, 21 martie în calendarul iulian, de exemplu, corespunde datei de 3 aprilie în calendarul gregorian pe tot parcursul secolului XXI. Deci Paștele variază ca dată între 4 aprilie și 8 mai în calendarul gregorian (calendarul iulian nu mai este folosit în scopuri civile acolo unde creștinătatea orientală este predominantă). Unele biserici ortodoxe orientale au renunțat la calendarul iulian în favoarea celui gregorian, astfel încât data de Paște ca și pentru alte sărbători cu dată schimbătoare este aceeași cu cea a bisericilor occidentale.

Floriile - date istorice

Duminica Floriilor este primul praznic imparatesc, cu data schimbătoare, din cursul anului bisericesc. Floriile este sărbătoarea care ne aminteste intrarea triumfală a Domnului în Ierusalim, înainte de Patimi.

Primele mențiuni despre această sărbătoare provin din sec. IV: Sf. Epifanie, îi atribuie două predici, iar pelerina apuseană Egeria (sau Etheria), descrie modul cum se sărbătorea această duminică la Ierusalim spre sfârșitul secolului IV.

În vechime, **Duminica Floriilor** era numită și Duminica aspiranților sau a candidaților la botez, pentru că în această zi catehumenii mergeau cu toții, cu mare solemnitate, la episcop, spre a-i cere să fie admisi la botez, iar acesta le dădea să învețe Simbolul credinței. Se mai numea și Duminica gratierilor, pentru că, în cinstea ei împărații acordau gratieri. După un obicei străvechi, menționat chiar în sec. IV de către pelerina Egeria și generalizat în toată Biserica creștină, se aduc în biserici ramuri de salcie, care sunt binecuvântate și împartite credincioșilor, în amintirea ramurilor de finic și de măsline, cu care mulțimile au întâmpinat pe Domnul la intrarea Sa triumfală în Ierusalim și pe care noi le purtăm în mâini ca semn al biruinței împotriva morții.

Potrivit tradiției, atât la Bizanț, cât și la curțile domnești din Țările Românești, sărbătoarea Floriilor se prăznuia cu multă solemnitate. Luau parte împărații (domnii) cu demnitarii lor, cărora li se împărțeau faclii aprinse ca și la Paști.

În seara acestei duminici încep în biserici frumoasele slujbe ale deniilor din săptămâna Sfințelor Patimi. Tot în această zi își serbează onomastica cei care au nume de flori.

Obiceiuri de Florii

Profesorul Ion Ghinoiu aminteste că în ajunul sau sâmbăta Floriilor, se efectua un ceremonial complex, structurat după modelul colindelor, dedicat unei zeități a vegetației numită Lazar sau Lazarica. Obiceiul a fost atestat numai în sudul țării: Muntenia și Dobrogea. Totuși, acesta este circumscris într-un areal sud-est european mai larg, ceea ce i-a determinat pe folcloriști să-l ataseze unui străvechi strat cultural traco-elen.

Conform cercetărilor prof. Ion Ghinoiu, una dintre fete, participante la ceremonial (de menționat că obiceiul era practicat numai de către fete), numită Lazarita, se îmbracă mireasa.

Aceasta, impreuna cu alte fete cu care formeaza o mica ceata, colinda in fata ferestrelor caselor, unde au fost primite. Lazarita se plimba cu pasi domoli, inainte si inapoi, in cercul format de colindatoarele care povestesc, pe o melodie simpla, drama lui Lazar sau Lazarica: plecarea lui Lazar de acasa cu oile, urcarea in copac pentru a da animalelor frunza, moartea neasteptata prin caderea din copac, cautarea si gasirea trupului neinsufletit de catre surioarele lui, aducerea acasa, scaldatul ritual in lapte dulce, imbracarea mortului cu frunze de nuc, aruncarea caldei mortului pe sub nuci.

Un text dobrogean, probabil foarte vechi, completeaza scenariul ritual al mortii si inmormantarii cu invierea si prefacerea lui Lazar in flori, moment culminant marcat, printr-o hora de veselie a colindatoarelor. Ovidiu Birlea este surprins de felul cum un text folcloric care nu beneficiaza de nici o descriere etnografica reda un ritual atat de complex: moartea violenta, scaldatura rituala, care aduce cu sine prosperitatea vegetatiei sau, si mai direct, invierea si transformarea eroului in vegetatie luxurianta si, in final, bucuria marcata de hora colindatoarelor.

Ramurile de salcie din aceasta zi, intruchipeaza simbolul castitatii si al renasterii anuale a vegetatiei, un substitut fitomorf al zeitei Flora, dar si ramurile cu care a fost intampinat Iisus la intrarea sa in Ierusalim.

Pentru buna desfasurare a sarbatorii [Floriilor](#), cu o zi inainte se strang ramuri de salcie inmugurita, se leaga in snopi si se duc la biserica pentru a fi sfantite de preot. Dupa sfantirea ramurile numite "matorii" sunt luate acasa de catre credinciosi pentru a impodobi cu ele icoanele, usile ferestrele, intrarile in grajduri sau pentru a le pune la fantani si la stresinile caselor. Femeile mai obisnuiesc si astazi sa le infiga pe straturile proaspat semanate, sa le puna in hrana animalelor sau sa le aseze pe morminte.

Aceste ramuri sfantite se pastreaza peste an fiind folosite la tamaduirea diferitelor boli. In scopuri profilactice, oamenii se incing cu "matorii" sfantiti, pentru a nu-i durea mijlocul. De Alexii, cand se scot stupii de la iernat, bucovinenii aseaza pe buduroaie manunchiuri de "matorii" pentru a-i purifica si pentru a-i incarca de mana. "Matorii" sunt folositi, insa, si in vraji sau descantece. Ramurile pastrate la icoane se pun pe foc vara, in momentul in care incepe vreo furtuna, sau se arunca in curte cand incepe sa bata grindina.

Floriile si Semnificatia salciei

Biserica nu a fost nevoita sa adopte simboluri care nu au nici un temei evanghelic sau biblic. In acest sens, redam un articol al Profesorul Remus Rus:

Bibliografie:

1. Daniela Dumitrescu, Paștele în poezii și tradiții românești, editura Astro, 2017.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Miu Eugenia-Simona-Liceul Sanitar „Antim Ivireanu”-Rm.Vâlcea

Paștele este considerat „sărbătoarea cea mare”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis. Părintele Arsenie Boca ilustrează cu un fin simț și mai multă pricepere semnificația acestui moment măreț, într-o predică din 1949: „Căci Iisus o (moartea) biruise în viață; iar cu moartea Sa, cea de bună voie, a biruit-o și pentru toți oamenii, de la începutul până la sfârșitul lumii”.

Pregătirea spirituală pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu postul ce o precede. Această denumire face referire atât la o serie de acte de daruire lui Dumnezeu pe care credincioșii trebuie să le respecte, la durata sa îndelungată ce numără șapte săptămâni și mai ales la semnificația lui în pregătirea pentru primirea Învierii Domnului. Acesta este un moment de purificare sufletească ce nu poate să aibă loc și fără curățirea concomitentă a corpului fizic. Credincioșii trebuie să se abțină de la consumarea unor alimente precum carnea, laptele, brânza sau ouăle, precum și de la anumite pofte trupești. Pe vremuri, această perioadă de post coincidea cu intensificarea activităților casnice din domeniul industriei textile: se torcea, se țesea și se cosea de zor.

La mijlocul postului, în ziua de Miezul Paresimilor, femeile trebuiau să calculeze cantitatea de cânepă toarsă până în acel moment, să estimeze și să planifice restul din aceasta, astfel încât să încheie întreaga activitate cu bine până în Joia Mare. Tot în această zi, ce cade mereu într-o miercuri, gospodinele numărau ouăle strânse ce urmau a fi vopsite în vederea sărbătorii pascale. Cu toate că, în zilele noastre, aceste obiceiuri par a fi devenit perimate și puține sunt acele gospodării ce le mai păstrează intacte și le perpetuează, frumusețea lor, modul în care reușeau să aducă echilibru și stabilitate vieții oamenilor din acele timpuri ar trebui păstrate incontestabil ca un reper în propria viață actuală.

Ultima săptămână a postului este denumită Săptămâna Mare.

Acest interval de timp reprezintă trecerea către sărbătoarea Învierii Domnului. În fiecare zi din această săptămână, se țin slujbe speciale la biserică, intitulate Denii, iar preoții îndeamnă credincioșii mai mult decât în oricare alte clipe la iertare și la împăcarea noastră cu toți cei care considerăm că ne-au greșit într-un fel sau altul.

Tot în aceste zile, mai precis de luni până miercuri, trebuie terminată curățenia casei: se scoate totul la aerisit, sa spală, se calcă, se mătură și se dă cu aspiratorul, se fac reparațiile necesare în locuință. Miercuri

este ultima zi în care bărbații se pot ocupa de muncile la câmp sau de orice activități bărbătești pe care le întreprind în activitatea lor de zi cu zi. După acest zi, urmează ca aceștia să își ajute femeile la treburile gospodărești pentru pregătirea Paștelui. Asta, pentru a ne primeni atât și casa, pe lângă primenirea sufletului, cu scopul de a întâmpina sărbătoarea Învierii Domnului cu toată bună cuviința și bucuria.

Joia Mare din Săptămâna Patimilor

Joia Mare este o zi cu simbolică puternică și aparte. Tradiția spune că femeile au îndatorirea să meargă la biserică în această zi unde împart colaci de post, vin, fructe și miere, iar bărbații au sarcina de a curăța curțile și a aprinde focuri în curtea casei sau la cimitir pentru a curăța și a se preocupa și de sufletele celor adormiți. Se curăță și se împodobesc mormintele. Se face coptura, pasca, cozonacul, pâinea și colacii, care vor fi duse spre a fi sfințite la Biserică, în noaptea Învierii.

În multe case, s-a obișnuit vreme îndelungată să se creadă că aceste focuri au puterea ca, prin intermediul unei zeități a morții, Joimărița, să arunce blestem asupra femeilor leneșe dacă sunt prinse dormind în această noapte în care toți creștinii nu ar trebui să doarmă. Este doar o tradiție superstițioasă, fără un fundament dogmatic, însă se poate vedea evlaviea poporului român și aplecarea lui spre virtuți, spre priveghere și spre muncă. Lumea satului românesc este cu adevărat un univers aparte.

La amiaza acestei zile, se vopsesc ouăle. Joia Mare este totodată ziua în care, credincioșii care au postit și au fost spovediți, se împărtășesc și asistă la slujba de seară, cea care prezintă Denia celor 12 Evanghelii. În timpul acestei slujbe, se spune că fetele tinere obișnuiau să poarte cu ele o sfoară din care făceau câte un nod odată cu citirea fiecărei Evanghelii, sfoară pe care o strecurau apoi noaptea sub pernă ca și își viseze alesul.

Vinerea Mare din Săptămâna Patimilor

Vinerea Mare, cunoscută și sub denumirea de Vinerea Patimilor, Vinerea Neagră sau Vinerea Seacă este ziua care amintește de jertfa lui Iisus care a murit pe cruce pentru mântuirea omului. În această zi, credincioșii țin post negru, iar în cazul în care acesta nu este cu putință, trebuie evitate oricum preparatele din urzici care evoca momentul în care trupul gol și răstignit al Mântuitorului a fost bătut cu aceste frunze înțepătoare. În aceeași ordine de idei, trebuie să ne ferim și de condimentarea mâncărilor cu oțet, care a fost turnat în dispreț pe buzele însetate ale lui Hristos.

La slujba de seară, cei prezenți trec pe sub masa pe care se află Sfântul Epitaf sau Sfântul Aer, o icoană pictată pe pânză, reprezentând punerea în mormânt a Domnului. Tot în cadrul acestei slujbe, preoții scot afară Sfântul Epitaf și, împreună cu toții creștinii prezenți, dau ocolul bisericii de trei ori ca o aducere aminte a celor trei zile petrecute de Hristos în mormânt.

Sâmbăta Mare este ultima zi din pregătirea Paștelui când gospodinele coc pasca și cozonacul, iar bărbații taie mielul a cărui carne va fi folosită apoi pentru gătitul drobului, fripturii, ciorbei, ruladei sau plăcintei

umplute. Se obișnuiește ca oasele și resturile adunate de la tăierea mielului să fie îngropate la rădăcina unui măr sau a unui păr roditor pentru ca sănătatea familiei să fie protejată pe parcursul întregului an și pentru a nu se arunca nimic din mielul jertfit. În istoria poporului ales, Odată pe an, de Paște, poporul aducea jerfe, sub forma de miei sau porumbel, Jertfa mielului este simbolul Fiului lui Dumnezeu, care, ca un miel de jertfă s-a adus o singură dată pentru

Înainte de a pleca spre biserică, femeile pregătesc un coș cu mâncăruri, pe care îl vor lua cu ele ca să fie sfințit de preot. Această tradiție încă se mai păstrează în multe regiuni ale țării, chiar dacă conținutul coșului poate varia. La țară, gospodinele obișnuiesc să îl decoreze cu un ștergar nou peste care așează bucate precum ouă, cozonac, pască, zahăr, făină, o ramură de busuioc, o bucațică de carne de miel preparată sau o figurină din aluat ce îl întruchipează și o sticlă de vin, toate alături de o lumânare albă aprinsă.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.<https://www.invietraditia.ro/editorial/traditii-obiceiuri-si-superstitii-legate-de-paste-2/>
2. Sărbătorile la români, vol. II, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1994.
3. Sfintele Paști în datini și obiceiuri, Ed. Porțile Orientului, Iași, 1994.
4. Aplicații ale noului curriculum pentru învățământul preșcolar, București, Didactica Publishing House, 2009;

PROIECT DIDACTIC

Data: 22.IV. 2024

Unitatea școlară: Școala Gimnazială Nr. 18 Timișoara

Clasa: a II-a B

Profesor învățământ primar ; MUDURE FLORINA - ADINA

Disciplina: Dezvoltare personală

Aria curriculară: Om și societate

Tema lecției: Povestea iepurașului curajos, de Constanța Nițescu (emoții, unicitate)

Tipul lecției: mixtă

Competențe specifice ;

Recunoașterea iepurașului din multitudinea animalelor prezente în povestea citită,

Identificarea informațiilor despre iepuraș

Obiective operaționale: Pe parcursul și la finalul lecției, elevii vor fi capabili:

- Să formuleze răspunsuri complete despre modul în care s-au purtat animalele pădurii cu iepurașul curajos;
- Să diferențieze acțiunile pozitive de cele negative în ceea ce privește comportamentele celorlalți iepurași;
- Să identifice și să verbalizeze emoțiile pe care le-a trăit iepurașul cel curajos;
- Să continue povestea și să anticipeze sfârșitul acesteia;
- Să aleagă culoarea care îi reprezintă și să îl coloreze pe iepuraș;
- Să participe activ, implicându-se în desfășurarea lecției.

Strategia didactică:

- ◆ Metode și procedee didactice: conversația euristică, metoda conotației, explicația, demonstrația, exercițiul, anticipația, jocul didactic.
- ◆ Mijloace didactice: ppt cu povestea iepurașului curajos, fișă cu emoții, fișă de colorat personajul principl, stickere cu inimioare, computer, videoproiector

- ◆ Forme de organizare: frontală, individuală
- ◆ Resurse umane: 22 elevi (față-în-față) + 1 elev (on-line)
- ◆ Resurse temporale: 50 minute.

SCENARIUL DIDACTIC

NR. CRT.	SECVENȚA LECȚIEI	DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE		STRATEGIA DIDACTICĂ			OBS.
		ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR	Metode și procedee	Mijloace didactice	Forma de organizare	
1.	<i>Moment organizatoric</i>	<p>Asigurarea condițiilor necesare unei bune desfășurări a activității. Copiii se adună în sala de clasă. Activitatea debutează cu întâlnirea de dimineață între copii și învățătoare, prin intermediul <u>salutului de dimineață</u>- ‘Bună dimineața, prieteni ai toamnei!’”. Copiii răspund salutului și se salută reciproc. <u>Prezenta copiilor</u> se va face oral. Se poartă o discuție referitoare la <u>anotimpul</u> în care ne aflăm, <u>luna, ziua, anul, vremea, evenimentul zilei.</u></p>	<p>Sunt atenți.</p> <p>Răspund corect la întrebările adresate.</p>	conversația	Calendarul naturii	frontală	Aprecieri verbale și observare sistematică
2.		Descopăr iepurașul și le					

	Captarea atenției	spun că le voi citi o poveste despre un iepuraș curajos.” Citirea textului se va face cu intonația potrivită. (Anexa 1)	Sunt atenți.	conversația	Imaginea cu Iepurașul curajos	frontală	
3.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Se anunță tema lecției, împreună cu obiectivele operaționale propuse pentru aceasta într-o manieră accesibilă vârstei și nivelului de dezvoltare psihică al elevilor. „Astăzi vom vorbi despre iepurașul curajos... ” De asemenea, se comunică că la finalul zilei, Iepurașul cel curajos îi va recompensa dacă vor fi atenți și vor participa activ la toate activitățile.	Sunt atenți.	conversația		frontală	
4.	Dirijarea învățării	Le voi proiecta povestea „Iepurașului curajos,” și le voi citi textul... Le voi împărți fișa cu Iepurașul curajos și	Răspund cât mai complex	Conversația,		Frontală,	Aprecieri verbale și observare sistematică

	<p>pliculețul cu emoticoane...pe măsură ce se va deapăna povestea, le voi cere să lipească pe fișă emoțiile care cred ei că îl încearcă pe iepuraș. Le voi cere să anticipeze pas cu pas întâmplările ulterioare și să încerce ei să ghicească sfârșitul poveștii.</p> <p>Pe tot parcursul citirii, voi interveni să îi voi întreba cum cred ei că se simte iepurașul în diverse situații.</p> <p>Dar ei cum s-ar simți?</p> <p>Ce ar face ei altfel decât iepurașul?</p> <p>Le voi cere să îl coloreze pe iepuraș așa cum îl văd ei iar foaia colorată va fi pusă pe iepurașul proiectat pe tablă.</p> <p>Le explic că această poveste este o lecție despre curaj ,încredere și toleranță.</p> <p>Îi fac să se gândească cum ar fi să fie în pielea lui iepurașului și să-și exprime empatia.</p>	<p>la întrebările adresate.</p> <p>Respectă îndrumările dscălului și se implică activ în desfășurarea lecției. Argumentează răspunsurile și alegerile făcute.</p> <p>Explică modul corect în care ar trebui făcute lucrurile.</p> <p>Rezolvă corect fișa de lucru, respectând cerința.</p>	<p>Explicația</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Conversația euristică</p> <p>Problematizarea</p> <p>Exercițiul</p>	<p>Imagini</p> <p>Fișe cu Iepurașul de colorat</p> <p>Pliculeț cu emoticoane</p> <p>creioane colorate</p>	<p>individuală</p>	<p>Aprecieri verbale și observare sistematică</p> <p>Aprecieri verbale și observare sistematică</p>
--	--	--	---	---	--------------------	---

5.	Obținerea performanței	Joc. Folosind metoda conotației, solicit elevilor mei să se regăsească într-o culoare în diferite situații (la școală, în parc, la club) <i>Dacă aș fi o culoare, aș fi...</i>	Verbalizează alegerea culorii care îi reprezintă în diferite situații	conversația demonstrația exercițiul metoda conotației		Individuală frontală	Aprecieri verbale și observare sistematică
6.	Încheierea activității	Se fac aprecieri individuale și colective legate de nivelul de implicare al elevilor in desfășurarea activității didactice. Ca recompensă pentru implicarea copiilor in desfășurarea lecției, le voi împărți câte un sticker cu inimioare	Primesc ca și recompensă câte un sticker cu elefanțelul.	conversația	stickere	frontală.	Aprecieri verbale și observare sistematică

Anexa 1

Povestea iepurasului curajos de Constanța Nițescu

La marginea campului, in apropierea gradinilor de legume, isi facuse adapost o iepuroaica cenusie, care adusese pe lume unsprezece iepurasi, toti frumoși, pufoși și...gustoși cum ar spune cumatra vulpe. Mama iepuroaica era foarte grijulie și-si învăța odraslele in fiecare zi cate un sretlic pe care acestia sa-l poata folosi in caz de primejdie. Iepurasi erau ascultatori, rodeau tot ce gaseau, se jucau, faceau intreceri la alergare, ba chiar și tumble stiau sa faca.

Dar cum se intampla in orice familie, unul dintre frati ii dadea mai mult de furca mamei iepuroaice. Acesta era foarte curios din fire și punea sute de intrebari: de ce sunt copacii verzi, de ce morcovul este dulce, de ce dimineata iarba este uda, de ce ... de ce... de ce... Biata mama, incerca sa gaseasca raspunsurile potrivite, ca sa nu-si dezamageasca fiul, chiar daca uneori era obosita și cu gandul la alte griji. Mai tarziu iepurasul capata un obicei și mai ciudat: ii placea foarte mult sa citeasca. Cum se lumina de ziua deschidea o carte și pana seara o și termina, iar daca nu apuca sa o termine, citea la razele lunii. Afla astfel tot felul de lucruri interesante despre animalele padurii, despre oameni, despre iarna...

Intr-o zi iepurasul gasi o carte despre... iepurasi și nu mica ii fu mirarea sa afle ca toata lumea spune despre ei ca sunt fricosi, ca se sperie și de umbra lor, ca tremura tot timpul de frica. Tare se mai

supara iepurasul! Cum adica? Leul era „regele animalelor”, vulpea era „vicleana”, lupul era „cel rau”, ursul era „cel puternic”, iar el era „fricosul”?

Din ziua aceea un gand nu-l mai parasi: va trebui sa faca ceva sa scape intreg neamul de aceasta rusine. Si va incepe cu numele sau. Nu va accepta sa se numeasca nici Codita-Scurta, nici Blanita-Cenusie, nici Urechi-Lungi, nici Pufosul... se va numi... „Nu Mi-e Teama De Nimic”. Si ca sa nu-si uite numele, il repeta tot timpul cu voce tare, astfel ca animalele padurii aflara repede despre el. Un iepuras curajos? Asta e o veste care merita sa o spui mai departe! Asa ca, ori de cate ori „Nu Mi-e Teama De Nimic” trecea pe cararea spre izvor capete curioase se iveau din tufisuri, dintre ramurile copacilor, din iarba inalta. Iepurasul nu stia ca ajunsese o celebritate, el nu dorea decat sa apere cu orice pret onoarea neamului sau.

Si iata ca intr-o zi in luminisul din mijlocul padurii, cu ochii sclipitori si adulmecand urmele, isi facu aparitia chiar lupul cel rau. Prima il zari o ciocanitoare, care se gandii ca ar fi bine sa-i dea de veste iepurasului si incepu sa-l strige cat o tinea gura:

– „Nu Mi-e Teama De Nimic”! „Nu Mi-e Teama De Nimic”!

Cotofana se gandii sa-i sara in ajutor si incepu si ea sa strige. La fel si vevertita, si cioara, si brotacul, si ariciul, chiar si sarpele sasaia pe limba lui. Toate strigau cat puteau de tare numele iepurasului. Acesta auzise harmalaia si venea in salturi mari sa vada ce s-a intamplat. Lupului, speriat de atata galagie, i se paru ca vede venind spre el o aratare infricosatoare, cu doua coarne uriase, care striga cu glas tunator ca „Nu-i e Teama De Nimic”. Asa ca nu statu prea mult pe ganduri si o rupse la fuga. Iepurasul ar fi vrut sa-l urmareasca, dar... inima ii batea asa de tare...

Se opri in luminis in aplauzele locuitorilor padurii. Si pentru ca era un iepuras citit, le multumi sincer acestora pentru ajutor.

Nu stim daca iepurasul a mai infruntat vreodata lupul, dar stim foarte sigur ca de atunci „Nu Mi-e Teama De Nimic” si-a facut foarte multi prieteni pe care i-a ajutat mai ales cu sfaturi, dupa puterea mintii sale.

Anexa 2

METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE

Prof. Nedelcu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3, Moreni, Dâmbovița

Metodele complementare pun în valoare o serie de capacități sau comportamente cum ar fi: calitățile imaginației; atitudinile de responsabilitate; predispozițiile pentru creație; stăpânirea anumitor operații; aptitudinile de organizare; comunicare sau relații într-un grup; posibilitățile de dezvoltare personală sau socială; finețea estetică sau toate formele de bun simț și de experiență.

Metodele complementare de evaluare asigură o alternativă la metodele tradiționale, a căror prezență este preponderentă, oferind alte opțiuni instrumentale care îmbogățesc practica evaluativă.

Valențe formative ale acestor metode alternative de evaluare:

- stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceștia fiind mai conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații;
- asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind astfel operaționale;
- asigură un demers interactiv al actelor de predare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia;
- descurajează practicile de speculare sau de învățare doar pentru notă;
- reduce factorul stres.

Avantajele pe care le prezintă utilizarea metodelor alternative de evaluare sunt mai multe decât dezavantajele. Printre acestea s-ar afla următoarele:

- prezintă atractivitatea pentru cadrele didactice creative și cu disponibilitate pentru experiențe noi;
- permit o apreciere complexă și nuanțată a învățării elevilor;
- oferă posibilitatea de a evalua cunoștințe, dar mai ales capacități, atitudini și interese;
- permit formularea de judecăți de valoare, opinii, adaptări atitudinale și comportamentale;
- determină un nivel crescut de implicare și de motivare al elevului;

- permit valorizarea muncii individuale a elevului acționând ca factor de dezvoltare a personalității;
- oferă posibilitatea modulării acțiunilor de evaluare în funcție de răspunsurile elevului;
- urmăresc formarea unor tehnici de lucru în grup și individual, precum și a atitudinii elevilor implicați în rezolvarea sarcinii;
- unele metode, precum investigația solicită elevul în îndeplinirea unei sarcini de lucru precise, prin care își poate demonstra în practică, un întreg complex de cunoștințe și de capacități;
- intervenția factorilor emoționali este atenuată de timp;
- promovează interrelațiile în grup și stimulează capacitatea de a lucra în comun, dorința și pricepera de colaborare;
- formează competențe de comunicare și de afirmare a liderilor;
- fiecare metodă este adeseori însoțită de aprecierea verbală asupra activităților elevilor.

Dezavantajele metodelor alternative de evaluare sunt:

- au o pondere scăzută în practica pedagogică, deoarece prezintă noutate și nu intră în obișnuința cadrelor didactice.
- adeseori rezultatele evaluării nu se obțin imediat, deoarece evaluarea se face pe o perioadă mai mare de timp;
- unele forme precum portofoliul, presupun un volum de muncă sporit, inclusiv activitate individuală în afara clasei.

Bibliografie:

Cerghit I., 2002, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii. Editura Aramis, București;

Cucoș C., 2008, Teoria și metodologia evaluării, Editura Polirom, Iași;
Manolescu M., 2005, Evaluarea școlară: metode, tehnici, instrumente, Editura Meteor Press, București;

Potolea D. și Manolescu M., 2005, Teoria și practica evaluării educaționale, MEC;

Radu I.T., 2008, Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, București.

Obiceiuri și tradiții de Florii și de Paști din zona Ardealului

Prof. înv. primar Oancea Maria
Liceul Teoretic “Ana Ipătescu”, Gherla

Sărbătorile de Florii și cele Pascale sunt încărcate de ritualuri și obiceiuri. Unele dintre aceste tradiții datează din moși strămoși, altele au fost împrumutate de la alte popoare sau inspirate din cultura internațională.

Cuvântul « Paști » este de origine evreiască și vine de la cuvântul Pesah = trecere. El a fost moștenit de evrei de la egipteni. Termenul de Paști a trecut în vocabularul creștin pentru că evenimentele istorice care sunt comemorate în sărbătoarea noastră, adică patimile, moartea și Învierea Domnului au coincis cu Paștile evreilor din anul 33. Însă obiceiul sau motivul Paștilor creștine este cu totul altul decât al Paștilor evreiești. Evreii serbau ieșirea din robia egipteană și trecerea ca pe uscat prin Marea Roșie, între cele două Paște nefiind altă legătură decât una de nume și de coincidență cronologică.

Paștile sau Învierea Domnului este cea mai mare și îmbucurătoare dintre toate sărbătorile de peste an, întâi pentru că în această zi Hristos a înviat din morți, și în al doilea rând pentru că ea cade întotdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când natura reînvie. Ciclul Sărbătorilor de Paști începe cu Lăsatul Secului, urmat de 40 de zile de post.

Odată cu sărbătorile de Paști începe perioada de bucurie care durează 50 de zile și se sfârșește cu sărbătoarea de Rusalii.

În legătură cu originea cuvântului german Ostern (Paști), au existat și mai există și astăzi diferite interpretări. Prima se referă la sărbătoarea primăverii, numită Ostarum, cea de-a doua denumire provine de la numele zeiței germanice a primăverii, Ostra. O altă interpretare ar fi aceea legată de cuvântul Ost (est) ca punct cardinal de unde răsare soarele.

Duminica Floriilor este cunoscută și sub numele de Florii. Duminica Vlăstarilor, Staulele Florilor sau Staurile Floriilor. Deși astăzi prezintă o puternică componentă creștină, sărbătoarea Floriilor păstrează reminiscențele din timpuri mult mai vechi. Prin însăși denumirea ei amintește de Floralia (Florilia), festivitate închinată zeiței Flora, „Mama primăverii”.

Există credință că ramurile de la Florii aduc rodire și belșug oriunde ar fi așezate – în grădini, pe ogoare, în livezi, în staule, cotețe, stupi etc. Crengile de răchită sau de salcie aduse de la biserică se păstrează la icoane ori sub streșinile caselor și se aprind când trebuie alungați norii aducători de grindină. Tinerele fete culeg diferite flori și rămurele de măr înflorit pentru a fi ferite de rele și iubite de feciori.

Zilele din „Săptămâna Patimilor” prilejuiesc variate interdicții, unele fiind raportate aproape exclusiv la suferințele Mântuitorului. Tot acum se săvârșesc numeroase treburi gospodărești (zugrăvirea caselor și a staulelor, curățenie în curți și livezi) în scopuri profilactice și purificatoare, dar și cu evidente aderențe la străvechiul cult al morților (aprinderea focurilor pentru ca sufletele celor adormiți să nu sufere de frig sau să nu se rătăcească pe cale).

În Joia mare se păstrează, încă obiceiul încondeierii ouălor. În prezent majoritatea zonelor etnografice nu reprezintă spații de referință în acest sens, însă conservă procedee arhaice de realizare și motive ornamentale.

Cunoscut la mai toate popoarele lumii, obiceiul vopsirii sau încondeierii, închistririi (împistririi) ouălor cu variate semne și simboluri are o vechime considerabilă. Oul apare ca simbol care ilustrează renașterea periodică a naturii, revigorarea. El este socotit a fi posesorul unor virtuți speciale, iradiind în juru-i viață, vigoare și sănătate, stimulând rodnicia și prosperitatea. Oul, ca

simbol, se explică prin el însuși – este sursa primordială a vieții pe pământ, a pământului însuși și chiar a întregului univers.

Culoarea roșie reprezintă focul, puterea lui purificatoare, dar și sângele, adică viața. „Frumos și sănătos ca un ou roșu” este sintagma ce domină încă spiritualitatea satului românesc. Faptul că ouăle roșii sau cele încondeiate sunt investite cu atribute miraculoase nu este câtuși de puțin întâmplător. După cum bine se știe, obiceiul este legat de începutul anului nou agrar, perioadă în care vrăjile, urările, practicile și ritualurile de tot felul, înfăptuite cu anumit scop, au cele mai mari șanse de a se îndeplini.

Ouăle simbolizează mormântul lui Iisus Hristos, care s-a deschis la învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle prin ciocnire, dar și când se salută, creștinii își spun: „Hristos a înviat!, Adevărat a înviat!”. Culoarea roșie a ouălelor simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. Există credința că cei care ciocnesc se întâlnesc pe lumea cealaltă. Ouăle, simbolizează și reîntinerirea, primăvara.

În tradiția populară de la noi, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie și te apără de rele. Un obicei străvechi se mai păstrează încă în Ardeal, în prima zi de Paști, prin spălarea feței cu apa în care s-a pus un ou roșu, vopsit în coji de ceapă și câțiva bănuți. Cei care respectă tradiția spun că astfel se purifică și au parte de sănătate și noroc tot anul.

Spălarea feței se face după un anumit ritual, cu încărcătură simbolică, mai întâi vârstnicii, apoi cei mai tineri ai casei și la final copiii. La final se sărută mâna bunicilor ca semn de respect și prețuire, iar cel mai mic din familie sau cel care s-a spălat ultimul, ia bănuții din farfurie. Ritualul începe încă din noaptea de Înviere, când oamenii duc la biserică un coș cu bucate tradiționale pentru a fi sfințite. Obiceiul e ca cei ai casei să mănânce din aceste bucate imediat ce se întorc de la biserică. În unele sate din apropierea Clujului coșurile cu bucate se duc abia în prima zi de Paști, în special de către cei care au postit, pentru a nu-și strica postul și a se putea împărțași în Duminica Paștelui.

Bibliografie:

Elena Niculița Voronca- „Datinile și credințele poporului român”, Editura Polirom Iași 1998.
Tudor Pamfile -,„Sărbătorile la români”, Editura Saeculum I.O., București 1997.

EDUCAȚIA AZI, EDUCAȚIA MÂINE

PROF. OARGĂ DANIELA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația azi și educația mâine sunt două concepte care evoluează într-un ritm rapid, influențate de schimbările sociale, tehnologice și economice din întreaga lume. În timp ce există anumite aspecte ale educației care rămân constante în timp, cum ar fi importanța cunoașterii și a dezvoltării abilităților de gândire critică, comunicare și colaborare, există și o serie de diferențe semnificative între educația actuală și viitoare.

Educația azi este adesea caracterizată de un accent puternic pe cunoștințe academice tradiționale și pe evaluările standardizate. Elevii sunt adesea încurajați să memoreze informații și să demonstreze cunoștințe în cadrul unui set predefinit de materii și subiecte. De asemenea, educația actuală se confruntă cu provocări precum inegalitatea în accesul la educație, adaptarea la schimbările tehnologice și digitale și pregătirea elevilor pentru un mediu de muncă în continuă schimbare.

Pe de altă parte, educația mâine este orientată către abordări mai inovatoare și personalizate ale învățării. Se preconizează că viitorul educației va implica mai multă flexibilitate și adaptabilitate, pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor și pentru a încuraja creativitatea și inovația. De asemenea, educația viitorului ar putea implica o mai mare integrare a tehnologiei în procesul de învățare, folosind instrumente și platforme digitale pentru a facilita accesul la informații și pentru a susține colaborarea și comunicarea între elevi și cadrele didactice.

Alte aspecte importante ale educației viitorului includ accentul pe dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, reziliența și gândirea critică, și promovarea învățării pe tot parcursul vieții, pentru a pregăti elevii pentru o lume în continuă schimbare. De asemenea, se preconizează o mai mare colaborare între școli, comunități și industrie, pentru a asigura relevanța și aplicabilitatea educației în contextul real al pieței muncii.

Educația viitorului va fi probabil mai adaptată la nevoile individuale ale elevilor, mai orientată către dezvoltarea abilităților de gândire critică și creativă și mai integrată în mediul digital și tehnologic. Cu toate acestea, este important ca educația să rămână ancorată în valorile și principiile fundamentale ale învățării și să ofere un cadru sigur și incluziv în care fiecare elev să își poată atinge potențialul maxim.

Educația este un domeniu în continuă evoluție, influențat de schimbările sociale, economice și tehnologice din întreaga lume.

În trecut, educația era adesea centrată pe paradigme tradiționale, caracterizate de un accent pe memorare, repetare și conformitate. Elevii erau instruiți să asimileze informații și să le reproducă în mod mecanic în cadrul unor teste și examene standardizate. Această abordare, deși eficientă în anumite privințe, nu mai este suficientă în fața cerințelor unei lumi în continuă transformare.

Schimbările sociale, economice și tehnologice din ultimele decenii au impus necesitatea unei reforme în domeniul educației. Globalizarea, revoluția digitală și creșterea rapidă a tehnologiilor emergente au schimbat paradigma educației, cerând o abordare mai flexibilă și mai adaptabilă. Astăzi, educația nu mai poate fi privită ca un proces static, ci ca un mediu dinamic care necesită inovare și adaptabilitate constantă.

Inovarea în educație este esențială pentru a răspunde nevoilor și cerințelor elevilor secolului XXI. Aceasta implică adoptarea unor noi metode și strategii de predare și învățare, care să încurajeze gândirea critică, creativitatea și rezolvarea problemelor. De la predarea tradițională la abordări mai interactive și experiențiale, educația trebuie să ofere elevilor oportunități de a-și dezvolta abilitățile necesare pentru a reuși într-o lume în schimbare rapidă.

Adaptabilitatea este, de asemenea, o competență-cheie în contextul actual. Elevii trebuie să fie capabili să se adapteze la schimbările în mediu, să învețe continuu și să se dezvolte pe tot parcursul vieții. Educația trebuie să promoveze o mentalitate deschisă, curiozitatea și dorința de a învăța în mod continuu, pentru a pregăti elevii pentru provocările și oportunitățile viitoare.

Educația într-o lume în schimbare necesită tranziția de la paradigme tradiționale către inovare și adaptabilitate. Este esențial să ne adaptăm la noile cerințe și să adoptăm abordări mai flexibile și mai dinamice în procesul educațional. Prin inovare și adaptabilitate, putem asigura că educația rămâne relevantă și eficientă în pregătirea elevilor pentru succesul într-o lume în continuă transformare.

		in natura primavara 3. Ierbarul cu imagini” - activitate creativa		13.00 - 14.00 -realizarea unor benzi desenate, afise, postere despre actiunile pe care le poate face omul pentru a proteja natura - Activitate extra – Decorațiuni colorate – 30 min Pentru a înfrumuseța grădina noastră putem folosi această activitate creativă. Avem nevoie de câteva pietre adunate de afară și de puțină vopsea. La nevoie, putem folosi și markere, dar culorile nu vor fi la fel de vizibile. Putem să ne folosim imaginația și să creăm tot felul de modele de flori, ciupercuțe sau chiar insecte pe care să le așezăm, apoi, în ghivece sau în grădină.	pentru prevenirea și ameliorarea manifestărilor de degradare a mediului prin aruncarea de deșeurimenajere și nu numai, de rupere a plantelor, copacilor; O6: să-și dezvolte atitudini pozitive față de protejarea mediului O7 Îmbunătățirea atitudinii proactive	Laptop Benzi desenate, afise, postere, carioci, panglici, margele, decoratiuni	Cadre didactice
2.	Marți 23 aprilie 2024 Tema zilei: Traseu educativ Pădure Parc Iuliu Moldovan	1. Traseu educativ Pădure Parc Iuliu Moldovan UNITATE ADMINISTRATIVA: D.S. Bacău OS Tg. Ocna POZITIONARE: Pădure și Parc Dendrologic din	8:00-14:00 Lungime traseu: 2 km Grad de dificultate: mic Perioada de vizitare: tot anul Acces liber cu respectarea regulamentului de acces și vizitare și a orelor programului de lucru 08:00 - 16:30***	O1: Să-si formeze comportamente de protejare a naturii, cunoașterea și respectarea regulilor și legilor ecologice O2: Să respecte regulile de conservare și ocrotire a pământului;	Activitati in aer liber	Elevii ciclului gimnazia 1 Cadre didactice	

		<p>localitatea Dofteana</p> <p>-Dezbatere</p> <p>-Activitate practica:</p>		<p>DISPONIBIL din aprilie 2023</p> <p>S-a apreciat ca fiind un traseu educativ și atractiv având ca obiective de vizitare Colecția Dendrologică de la Dofteana înființată de Iuliu Moldovan, solariile, pepiniera, un arboret natural și o bună parte din lungimea traseului amplasat pe aleile și în vecinătatea acestora, prezentându-se diferite specii forestiere exotice, rășinoase și foioase pe care dorim să le prezentăm în repaus vegetativ, în timpul perioadei de vegetație și în mod deosebit în perioada de înflorire (cu imagini foto).</p> <p>Contact:</p> <p>Mihăilă Mircea - 0743 121 902</p> <p>tgocna@bacau.rosilva.ro</p>	<p>O3: Să acționeze cu cei din jur în așa fel încât să le arate adulților că natura nu este numai a lor ci și a generațiilor viitoare și să ajute la amenajarea spațiului educațional prin realizarea de materiale proprii</p> <p>O4: Conștientizarea cauză/efect asupra rolurilor pădurii</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--

		<p>2. Invatam sa reciclam</p> <p>Dezbatere</p>		<p>10:00</p> <p>-</p> <p>12:00</p>	<p>reduce cantitatea de gunoi pe care a făcut-o, ar reutiliza lucrurile pe care le-a folosit, ar recicla ceea ce nu au putut folosi și l-au arunca cu grijă, gunoiul nu ar fi o așa de mare problemă.</p> <p>- idei de a transforma gunoiul in obiecte folositoare.</p> <p>-prezentare PPT Twinkl -discutii despre necesitatea reciclarii https://youtu.be/2p8totUDOi A De ce este bine sa reciclam? https://youtu.be/GY3ssbnpc WY Povestea bidonului de plastic educație ecologică poveste</p>	<p>cadrul școlii: curățare, plantare copaci si flori, selectarea gunoiului și reciclarea celui menajer –prin constituirea de facilități pentru atragerea acestora; O6: să înființeze o patrulă de acțiune care să combată și să prevină comportamentele nonecologice manifestate în școală, legate de consumul de apă, energie, căldură etc. O7: să participe la cât mai multe proiecte de colectare selectivă a deșeurilor și valorificarea eficientă a resurselor</p>	<p>-activitati ecologice, premii, diplome</p> <p>Laptop</p>	<p>1 Cadre didactice</p> <p>Elevii ciclului gimnazia 1 Cadre didactice</p>
--	--	---	--	------------------------------------	--	---	---	--

		3. Inventia verde – activitate creativa		12.00 - 14.00	-confeccionarea unor echipamente verzi , acțiuni de realizare a unor obiecte din deșeuri, realizarea unor afișe cu mesaje ecologice, reguli de comportare.	O8: să-și dezvolte deprinderi de lucru (folosirea materialelor pentru realizarea unor materiale tematice);	Inventii realizate de copii din materiale reciclabile: vaza de flori, suport de creioane etc	
4.	Joi 25 aprilie 2024 Tema zilei: 1. Simt, deci exist 2 Schimbarea începe cu mine 3 Societatea consumeristă autodistructivă 4 Enough is enough 5 Între viitor și virtualitate	1 Simt, deci exist Joc didactic 2 Schimbarea începe cu mine Joc de rol 3 Societatea consumeristă autodistructivă Prelegerea Expunerea Brainstorming-ul		8:00 12:00	1. Activități în aer liber - elevii merg în parc și sunt invitați să se așeze pe iarbă 5-10 minute, pe spate, privind cerul și arborii; sunt rugați apoi să spună care este cea mai puternică emoție, apoi să descrie această emoție; li se spune să își imagineze că trăiesc într-un oraș fără un parc mare, unde pot merge să se relaxeze și să respire aer curat; sunt rugați apoi să spună care este cea mai puternică emoție, apoi să descrie această emoție; în continuare, elevii vor indica o dorință generată de emoția simțită.	O1: identificarea alimentelor sănătoase (fructe, legume etc.) O2: utilizarea unui meniu zilnic echilibrat de către beneficiarii proiectului	Plansa tematica piramida „rasturnata” a alimentelor bibliotecă digitală/ ONG-uri interesate de schimbările climatice și natură/ responsabilitate socială, autorități publice și experți în domeniul protecției mediului și schimbărilor climatice	Elevii ciclului gimnaziu 1 Cadre didactice Profesor de literatură , geografie , biologie, filosofie/ psiholog/ consilier școlar/ cercetători științifici

		<p>4. Enough is enough Activitate artistico-plastic creative</p>	<p>12.00 - 13.00</p> <p>13.00 - 14.00</p>	<p>elevii voluntari participanți la proiecte care vizează schimbările climatice devin mentori pentru colegii lor cărora le prezintă rezultatele muncii/ diseminează acțiunile de voluntariat: împădurirea unor zone virane; măsurarea calității aerului; observarea evoluției temperaturii, a umidității sau presiunii aerului la stațiile meteorologice; realizarea de rapoarte privind dezvoltarea speciilor de plante; identificarea, observarea comportamentului și a interacțiunii speciilor de plante și animale în interiorul unor ecosisteme. 3. elevii urmăresc interviuri, prelegeri ale unor cercetători privind cele două crize majore ale omenirii în secolul 21, criza climatică și a mediului; participă la dezbateri și caută soluții privind conservarea și protejarea mediului.</p> <p>-schimbarea comportamentului/ a rolului individului în societatea consumeristă, din consumator contemplativ, pasiv, critic,</p>	<p>O3: dezvoltarea unui comportament responsabil la cumpărături pentru reducerea risipei alimentare de către beneficiarii proiectului</p>	<p>Elevii ciclului gimnazia 1 Cadre didactice</p>
		<p>5 Între viitor și virtualitate</p>				

					<p>într-un voluntar și activist pentru mediu, climă, și pentru schimbare; -exerciții de imaginație și empatizare:elevii sunt invitați să adauge un enunț adversativ, cu caracter motivațional, cunoscutului proverb: „Cu o floare nu se face primăvară, dar...”.</p>			
5.	<p>Vineri 26 aprilie 2024 Tema zilei: "Un pas spre un mediu mai curat"</p>	<p>1 Poluarea cu plastic. Ce poti vedea prin binoclu? Dezbatere Activitate creativa</p> <p>2 Sa oprim poluarea!</p>		<p>8:00-11:00</p> <p>11:00 - 13:00</p>	<p>Film documentar „ România sălbatică ” (Munții Carpați, Dunărea și Marea Neagră au dat naștere celei mai sălbatice țări din Europa. Bogăția acestui loc constă în munți spectaculoși, în râuri pline de viață, în păduri sănătoase. Urmărind cele patru anotimpuri ale anului, vom descoperi viața celor mai emblematic animale ale României și vom desfășura povestea celor mai uimitoare peisaje naturale). - Discuții în urma vizualizării filmului;</p>	<p>O1: Creșterea gradului de conștientizare ale elevilor cu privire la importanța protejării mediului înconjurător și implicarea activă în acțiuni concrete de curățare a spațiilor verzi din comunitate.</p> <p>O2:Reducerea cantității de deșeuri din mediul înconjurător prin strângerea și colectarea acestora într-un mod organizat și responsabil,</p>	<p>Resurse educationale Fise de colorat</p> <p>Laptop, imagini, jetoane, fise de colorat</p>	<p>Elevii ciclului gimnazial Cadre didactice</p>

		<p>4. IMPRESII DE FINAL</p> <p>Care a fost cea mai plăcută activitate din Săptămâna Verde? Ce nu ne-a plăcut? Cum am putea să îmbunătățim?</p>		<p>13.00 - 14.00</p>	<p>“SĂ VINDECĂM PLANETA!♻️ RECICLAREA ♻️</p> <p>Completarea fiselor de feedback Premierea elevilor pentru participarea la activitățile propuse în această săptămână.</p>	<p>asigurând astfel un mediu mai curat și sănătos pentru toți locuitorii zonei. 03:Promovarea comportamentelor ecologice responsabile, precum reciclarea și colectarea selectivă a deșeurilor, astfel încât să creăm un obicei sănătos și durabil de protecție a mediului înconjurător. În plan psihic, activitățile în natură, mai ales sporturile de echipă și exercițiile fizice, te vor încărca cu energie și atitudine pozitivă, iar contactul cu natura te va face să te simți mai viu. De asemenea, se reduce nivelul stresului și se combate anxietatea sau depresia, vor</p>	<p>Fise de feedback</p> <p>fise de feedback</p>	<p>Elevii ciclului gimnazial Cadre didactice</p>
--	--	---	--	----------------------	--	--	---	--

						crește stima de sine, capacitate de concentrare, creativitatea, capacitatea de coordonare și orientarea în spațiu.		Elevii ciclului gimnazial Cadre didactice
--	--	--	--	--	--	--	--	--

TRADIȚII DE PAȘTE ÎN SATELE DIN JUDEȚUL GORJ

Prof. Olteanu Gigi Mirel

Tradiția reprezintă modul în care un popor își definește însăși ființa sa lăuntrică. Valorile cele mai de preț, identitatea spirituală, istoria și misterul unui neam, toate acestea se regăsesc în mod subtil în datinile unei comunități.

Satele din sudul județului Gorj reușesc să păstreze aceste obiceiuri ancestrale ca o simbioză deplină între credința ortodoxă și credințele precreștine înrădăcinate deplin în patrimoniul spiritual și cultural al neamului nostru.

Paștele desemnează una dintre cele mai importante sărbători creștine, deoarece în această sfântă zi se celebrează evenimentul fundamental al creștinătății, și anume: Învierea lui Iisus Hristos, Mântuitorul nostru. Strâns legate de această sărbătoare apar numeroase tradiții și obiceiuri care îi conferă valoare spirituală prin diversitatea și profunzimea lor. Cu câteva zile înainte de sărbătoare, satul devine un furnicar în care fiecare locuitor încearcă să-și pregătească locuința, curtea și sufletul pentru sărbătoare.

După o săptămână de trudă și de curățenie generală, odată cu gătitul casei, de Sfintele Paște, oamenii se găteau, la rândul lor, cu ce aveau mai de preț. Astfel, în Duminica Învierii, se îmbrăcau în hainele cele mai bune și mergeau la biserică. După slujbă, înainte de a se așeza la masă, își spălau fața într-un vas cu apă rece, în care se puneau și un ou roșu. În credința populară se credea că în acest fel vor deveni rumeni la față, deci vor fi sănătoși tot timpul anului. În această zonă a țării, oamenii care mergeau la Înviere aveau asupra lor, pe lângă nelipsitul ou roșu, peștișori prăjiți sau afumați pe care îi mâncau imediat ce ieșeau din biserică. Odată ajunși acasă, își ștergeau tălpile încălțămintei pe o brazdă cu iarbă proaspătă așezată anume la intrare, gestul simbolizând purificare și curățire. Masa de Sfintele Paște era îmbelșugată, nelipsite fiind friptura de miel și cozonacii. Tradiția cerea ca la masă să se așeze toată familia, eventualele neînțelegeri fiind uitate în această zi specială.

O altă tradiție rămasă în conștiința credincioșilor din județul Gorj este aceea că cel care moare începând cu ziua de Paște și în toată Săptămâna Luminată, vor fi primiți în Rai, indiferent de păcatele pe care le au, deoarece în acest interval porțile raiului sunt deschise, în timp ce ale Iadului sunt închise. Tot în această zonă se crede că în nopțile acestei săptămâni, sufletele celor ajunși în rai se întorc acasă pentru a-i proteja pe cei dragi, astfel forțele răului fiind anihilate.

Săptămâna Luminată desemnează începutul unei perioade de mare sărbătoare, caracterizată de efervescență spirituală. În acest interval, slujbele bisericești se desfășoară după un ritual deosebit care semnifică biruința vieții asupra morții. Privirea credinciosului spre Altar nu mai este îngrădită de nimic, slujbele fiind oficiate cu Ușile Împărătești larg deschise. Fiecare dintre zilele acestei săptămâni își are rostul său, dar ziua de vineri se remarcă prin profunzimea semnificațiilor sale. Numită și Izvorul Tămăduirii sau Sărbătoarea Maicii Domnului, această zi oferă bucurie și speranță credincioșilor. Ei merg la Biserică pentru a lua Agheasma Mică, apă sfințită care poate fi băută întregul an. Acest obicei

își are originea în Tradiția Creștină care consemnează că Fecioara Maria a vindecat un orb, povățuindu-l să bea apa unui izvor.

Obiceiul cel mai cunoscut și omniprezent legat de tradițiile Sărbătorilor Pascale, este înroșitul ouălor. Acesta își are originea în tradiția pre-creștină, anume în perioada geto-dacă, având influențe și variante în toată partea răsăriteană a Europei. În trecut, acest obicei avea și o latură practică, prin vopsire ouăle putând rezista mai mult timp. În perioada creștină, această tradiție a căpătat semnificații profunde, culoarea roșie sugerând sângele vărsat de Iisus Hristos pentru noi toți.

În ultimii ani culoarea roșie a fost înlocuită cu altele exotice, acest lucru neavând altă semnificație decât diversitatea. Modelele aplicate și desenele care mai de care mai estetice nu au nicio legătură cu tradiția sau cu semnificațiile străvechi legate de acest obicei. Oricum în satele din Gorj, ouăle se vopsesc folosind culoarea roșie și singurele modele tradiționale sunt cele făcute cu ajutorul frunzelor de pătrunjel a căror formă se imprimă pe suprafața oului.

Ciocnitul ouălor se realizează după un ritual bine stabilit, păstrându-se încă obiceiul ca învingătorul să păstreze oul celui învins. Tot timpul cel care lovește oul este bărbatul, rostind formula „Hristos a înviat!”. Persoana cu care bse ciocnește rostește răspunsul “Adevărat a înviat!”. Aceste două formule se folosesc ca salut între oameni până la sărbătoarea Înălțării. Tinerii satelor gorjene organizează adevărate concursuri de ciocnit ouă în care tradiția se respect și este astfel transmisă generațiilor următoare.

Toate aceste tradiții și obiceiuri creează o legătură între membrii familiei și ai comunității, întărind conexiunile între generații și simbioza sacră cu trecutul nostru creștin-ortodox.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Ilie, Amzucu, Grigore, Stamate, TRADIȚIA CREȘTINĂ LA URDARI, Editura Total Publishing, București, 2022.**
2. **Gabriel, Poenaru, ÎNVIEREA DOMNULUI, Editura Doxologia, Iași, 2006.**

Ce este Paștele?

Oplean Raluca, Grădinița M.Ap.N.Nr.2, București, sector 1

Paștele este o sărbătoare evreiască prin care se comemorează eliberarea israeliților din sclavia egipteană. Aceștia au fost eliberați de Dumnezeu în 1513 î.e.n. Dumnezeu le-a poruncit israeliților să comemoreze anual acel eveniment important în a 14-a zi a lunii evreiești abib, numită mai târziu nisan. (Exodul 12:42; Leviticul 23:5)

În ebraică, termenul „Paște” înseamnă „a trece peste”. El face referire la momentul în care Dumnezeu a adus nenorocirea asupra întâilor născuți din Egipt, dar a cruțat viața israeliților. (Exodul 12:27; 13:15) Înainte să aducă această plagă nimicitoare, Dumnezeu le-a spus israeliților să stropească partea de sus a ușii cu sângele unui miel sau al unui ied. (Exodul 12:21, 22) Dumnezeu avea să vadă acest semn și avea ‘să treacă pe deasupra’ caselor lor și să-i cruțe pe întâii lor născuți. (Exodul 12:7, 13).

Dumnezeu le-a dat israeliților instrucțiuni cu privire la modul în care trebuiau să celebreze primul Paște, aspecte menționate în Biblie.

Jertfa: În a zecea zi a lunii abib (nisan), familiile alegeau un miel (sau un ied) de un an, iar în a 14-a zi îl înjunghiau. Cu ocazia primului Paște, israeliții au stropit cu sângele animalului ușorii și partea de sus a ușii, apoi au fript întregul animal și l-au mâncat. (Exodul 12:3-9).

Masa: La masa de Paște, israeliții mâncau, pe lângă miel (sau ied), turte nedospite și ierburi amare. (Exodul 12:8)

Sărbătoarea: Timp de șapte zile după Paște, israeliții țineau Sărbătoarea Turtelor Nedospite, perioadă în care nu mâncau pâine dospită. (Exodul 12:17-20; 2 Cronici 30:21)

Instruirea: Părinții se foloseau de această ocazie pentru a-i învăța pe copiii lor despre Dumnezeu. (Exodul 12:25-27).

Călătoria: Mai târziu, israeliții au mers la Ierusalim pentru a celebra Paștele. (Deuteronomul 16:5-7; Luca 2:41)

Alte obiceiuri: În zilele lui Isus, cu ocazia Paștelui se consuma vin și se cânta. (Matei 26:19, 30; Luca 22:15-18).

După ce a sărbătorit Paștele în 14 nisan 33 e.n., Isus a instituit o nouă sărbătoare: Cina Domnului. (Luca 22:19, 20; 1 Corinteni 11:20) Această Cină a înlocuit Paștele, întrucât cu această ocazie se comemorează jertfa lui „Cristos, paștele nostru”. (1 Corinteni 5:7) Jertfa de răscumpărare lui Isus este superioară jertfei pascale deoarece îi eliberează pe oameni din sclavia păcatului și a morții. (Matei 20:28; Evrei 9:15).

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase pentru creștinii de pretutindeni. Este celebrat în memoria învierii lui Isus Hristos din morți, conform tradițiilor creștine. Paștele este precedat de postul Paștelui, care durează aproximativ 40 de zile și se încheie în Duminica Paștelui, cunoscută și ca Ziua Învierii.

În cadrul celebrării Paștelui, creștinii participă la slujbe religioase în biserici, se întâlnesc cu familia și prietenii, se implică în tradiții și obiceiuri specifice acestei sărbători, precum vopsirea ouălor și organizarea de mese festive.

Prin sărbătoarea Paștelui, creștinii celebrează biruința luminii asupra întunericului, a vieții asupra morții și a iubirii asupra păcatului. Este un moment de bucurie, speranță, iertare și comuniune spirituală pentru creștini.

Paștele este una dintre cele mai importante și cele mai vechi sărbători creștine, care comemorează Învierea lui Iisus Hristos, Cuvântul "Paște" vine de la termenul ebraic "Pesah" sau "Pasha", care înseamnă trecere, referindu-se la trecerea evreilor din robie în libertate în Egipt.

O tradiție populară de Paște este vopsirea ouălor, care simbolizează viața și renașterea. În unele țări există chiar concursuri pentru cel mai frumos ou vopsit. În multe țări, se coace un cozonac special pentru Paște, care este împodobit cu ouă vopsite și este considerat un simbol al renașterii. În unele țări, de Paște se obișnuiește să se joace anumite jocuri tradiționale, precum "ouăle roșu" sau "ouăle bătute", în care oamenii își ciocnesc ouăle împotriva ouălor altora și cel ale cărui ou se sparge este considerat învins. În Rusia și alte țări ortodoxe, se spune că Paștele nu poate fi sărbătorit înainte de a se auzi clopotele bisericii, care vestesc Învierea Domnului, iar în unele culturi, de Paște se obișnuiește să se facă cadouri, precum ouă sau dulciuri, pentru a celebra bucuria sărbătorii. În Grecia, de Paște se obișnuiește să se consume "maghiritsa", o supă făcută din organe de miel și ouă, care este considerată o mâncare tradițională a sărbătorii, tradiția spune că de Paște se pot face anumite predicții, precum ghicirea viitorului de la felul cum cad ouăle vopsite în apă.

În România, în ziua de Paște se crede că apa este vindecătoare și oamenii se spală cu apă sfințită de la biserică pentru a avea sănătate tot anul.

Iepurele este un simbol al fertilității „preluat din ritualurile antice și din simbolismul festivalurilor păgâne ale primăverii care se țineau în Europa și în Orientul Mijlociu“ (Encyclopædia Britannica). Iepurele este pus în legătură cu „simbolismul apelor fecundatoare și regeneratoare, al vegetației, al reînnoirii neîncetate a vieții“ (Dicționar de simboluri, Ed. Polirom, Iași, 2009, pag. 463).

În unele culturi, se credea că ouăle de Paște „aduceau, în mod miraculos, fericire, prosperitate, sănătate și ocrotire“ (Traditional Festivals). „Oul este adăugat la simbolurile și emblemele reînnoirii Naturii și vegetației. . . . Iar ouăle roșii împărțite de Paște în țările balcanice intră probabil și ele într-un sistem ritual analog, al cărui țel e de a comemora începutul primăverii.“ (Mircea Eliade, Tratat de istorie a religiilor, Ed. Humanitas, București, 2008, pag. 419).

Un alt obicei este cel de înnoirea hainelor pentru că „Era nepoliticos și chiar aducea ghinion să o întâmpini pe zeița scandinavă a primăverii, Ostara a, în veșminte care nu erau noi.“ (The Giant Book of Superstition).

În aceeași carte se arată că multe tradiții de Paște „n-au legătură” cu învierea lui Isus, ci „provin din obiceiuri populare”. De exemplu, The Encyclopedia of Religion spune despre ouăle și despre iepurașul de Paște: „Oul simbolizează o nouă viață, care învinge aparenta

moarte (duritate) a cojii oului”. Aceeași lucrare explică: „Iepurele era considerat o creatură foarte fertilă și, prin urmare, simboliza venirea primăverii”.

Philippe Walter, profesor de literatură medievală, arată cum au ajuns aceste obiceiuri să facă parte din sărbătoarea Paștelui. El a scris: „În procesul de creștinare a religiilor păgâne”, învierea lui Isus a fost asociată cu ușurință cu sărbătoarea păgână care marca „trecerea de la iarnă, simbolul morții, la primăvară, simbolul vieții”. De asemenea, Philippe Walter spune că acesta a fost un pas important spre introducerea în calendarul păgân a „comemorărilor creștine”, ceea ce a înlesnit convertirea în masă.

Paștele este așadar o mare sărbătoare creștină sau suma unor obiceiuri păgâne cărora li s-au dat semnificații creștine?

Bibliografie :

- Tratat de istorie a religiilor, Mircea Eliade, Ed. Humanitas, București, 2008;
Dicționar de simboluri, Ed. Polirom, Iași, 2009;
The Giant Book of Superstition, Claudia DeLys, 1979, Amazon;
Obiceiuri pascale și datini străvechi, Ioan Poenaru, 2013, Ed. Magister;
Pasca și cozonacul, simboluri ale sărbătorii de Paști, Ema Hâncu, 2010, Cd. Press;
Sărbătoarea Învierii Domnului: tradiții și obiceiuri în românească, Ecaterina Floroiu, 2014, Doxologia;
Paștele, bucuria Învierii: cărți pentru copii, Emil Străjeru, 2014, Cartea Românească.

Tradiții și obiceiuri de Florii

Oplean Viorela, Grădinița M.Ap.N.Nr.2, București, sector 1

Sărbătoarea Floriilor este sărbătorită în creștinism în duminica dinaintea Paștelui și marchează intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim, unde a fost întâmpinat cu ramuri de palmier și strigăte de osanale. Acest eveniment este înregistrat în Biblie și simbolizează începutul Săptămânii Patimilor, perioada în care Isus a fost arestat, judecat și răstignit.

Floriile marchează, de asemenea, începutul Săptămânii Mari, care conduce la celebrarea Învierii lui Isus în ziua de Paște. Sărbătoarea Floriilor are și o semnificație a renașterii, a speranței și a bucuriei, fiind un moment de înviere spirituală pentru creștini.

În calendarul liturgic, Floriile sunt denumite Duminica Floriilor și se sărbătoresc în ultima duminică din Postul Mare, la o săptămână înainte de Paște.

Paștele: (engl. Easter) Deși se presupune că această sărbătoare comemorează învierea lui Cristos, să reținem ce spun în această privință unele autorități laice:

„Paștele a fost inițial sărbătoarea primăverii în cinstea zeiței teutonice a luminii și a primăverii, zeiță cunoscută în țările Anglo-saxone cu numele Eastre. În jurul secolului al 8-lea numele ei a fost transferat de anglo-saxoni în cadrul unei sărbători creștine desemnată să celebreze învierea lui Cristos.“ — The Westminster Dictionary of the Bible (Philadelphia, 1944) de John D. Davis, pagină 145.

„Pretutindeni se caută ouăle multicolore de Paște, aduse de iepuroaica Paștelui. Acesta nu este doar un joc de copii, ci vestigiul unui ritual al fertilității, deoarece atât ouăle cât și iepuroaica sunt simboluri ale fertilității.“ — Funk & Wagnalls Standard Dictionary of Folklore Mythology and Legend (New York, 1949), vol. I, pagină 335.

În trecut, în unele localități, se obișnuia ca în Duminica Floriilor să se adune crengi de salcie sau de ramuri de măr sau de brad și să fie împodobite cu flori și duse la biserică pentru a fi sfințite. Aceste ramuri erau apoi păstrate acasă în semn de protecție împotriva relelor. În unele zone, oamenii obișnuiesc să meargă la biserică în această zi cu flori sau ramuri verzi în mână, pe care le așază la sfânta slujbă pentru a fi sfințite.

La țară, în unele locuri, se puneau la uscat ramuri de pom în casă, pentru a proteja locuința de duhurile rele. În unele tradiții populare, se spune că dacă visezi flori, ai să te

măriți în curând. Se spune că pe această zi, animalele vorbesc între ele sau că până la miezul nopții, pomii înfloresc. În trecut, fetele obișnuiau să pună un ou proaspăt pe masă în ziua de Florii, în speranța că astfel își vor găsi curând un soț.

O altă tradiție populară spune că în această zi, este bine să uiți de necazuri și să te bucuri de viață, pentru că așa va fi tot anul.

Deși aceste sărbători și tradiții sunt creștine, ele de fapt au fost adoptate și preluate, cele mai multe „sărbători“ și tradiții asociate acestora au o origine religioasă necreștină, și aceasta într-o măsură cu mult mai mare decât ne dăm seama.

„Ce asociere există între dreptate și nelegiuire? Sau ce participare are lumina cu întunericul? Pe lângă aceasta, ce armonie există între Cristos și Belial? Sau ce parte are un credincios cu un necredincios? (. . .) «De aceea ieșiți din mijlocul lor și separați-vă», zice Dumnezeu.“ — 2 Corinteni 6:14–17.

Dumnezeu le-a poruncit israeliților să înjunghie un miel în data de 14 nisan, imediat după ce apunea soarele, și să-l mănânce în aceeași noapte. (Exodul 12:6, 8) La israeliți, ziua începea seara, după apusul soarelui, și se sfârșea la apusul următor. (Leviticul 23:32) Prin urmare, israeliții au înjunghiat mielul și au mâncat masa pascală la începutul zilei de 14 nisan.

Creștinii ortodocși și catolici sărbătoresc Floriile, care este o sărbătoare religioasă care marchează intrarea lui Isus Hristos în Ierusalim înainte de Paștele evreiesc.

În Spania, în Duminica Floriilor se organizează procesiuni religioase cu ramuri de măslin și ramuri de palmier, iar în unele orașe, se îmbracă copiii în haine de îngeri și participă la astfel de procesiuni. În Grecia, în Duminica Floriilor se obișnuiește ca oamenii să iasă în aer liber să strângă flori de primăvară pentru a le așeza la intrarea în case sau pe icoanele din biserică.

Spre exemplu în Italia, în Duminica Floriilor se organizează parade cu statui ale lui Isus și cu ramuri de măslin sau de dafin. De asemenea, se obișnuiește ca oamenii să își decoreze casele și bisericile cu flori și frunze de primăvară, iar în Franța, în Duminica Floriilor se obișnuiește ca oamenii să ofere cadouri sub formă de flori prietenilor și rudelor lor. De asemenea, se organizează târguri de flori și expoziții de primăvară în această zi.

Sărbătoarea Floriilor este celebrată, iar creștinii primesc în dar flori de la rude sau prieteni, de unde și denumirea sărbătorii. În unele zone, se obișnuiește să se îmbrace în haine noi în ziua Floriilor, pentru a marca începutul primăverii în timp ce în unele tradiții populare, se crede că frunzele de salcie biciuite în Duminica Floriilor au puteri vindecătoare.

În unele regiuni, există obiceiul ca în ziua Floriilor să fie oferită pomană celor săraci în semn de solidaritate și milostenie, iar în unele țări, tradiția de a vopsi ouă în culori vii și de a le oferi cadou în ziua Floriilor este foarte populară.

În Săptămâna Patimilor, în unele biserici este obiceiul ca în Duminica Floriilor să fie sfințite și împărțite ramuri de salcie sau de măslin credincioșilor.

Sărbătoarea Floriilor este o sărbătoare populară, apreciată și cei cu numele de Florin, Viorel, Florian, Florea, Florentin, Florinel, Trandafir, Bujor, Floricel, Margarit și Crin își sărbătoresc onomastica, alături de Viorica, Florentina, Florica, Floarea, Florina, Garofița, Iris, Anemona, Micsunica, Romanița, Panseluța, Crina, Viorela, Crizantema, Anemona, Brândușa, Camelia, Codrin, Codrina, Codruț, Codruța, Crăița, Crenguța, Crinu, Crinuța, Dalia, Delia, Flora, Florența, Florentin, Florentina, Gențiana, Gherghina, Iasmin, Iasmina, Lăcrimioara, Laur, Laura, Laurențiu, Laurian, Lauriana, Mălina, Margareta, Micșunica, Mugurel, Narcis, Narcisa, Panseluța, Roza, Rozalia, Trandafira, Violeta, Zambila sau Zambilica.

Tuturor le urăm La mulți ani!

Bibliografie:

Sfânta Sărbătoare a Învierii: "Învierea Domnului" de Arhimandritul Tihon Matei, 2013, Doxologia;

"Tradiții și obiceiuri de Paște în România" de Ion Ghinoiu , 2008, Ed.Agora;

"Povestea sfințelor sărbători de Paști" de Maria C. Ardelean, 2010, Ed.Cd.Press;

"Povestiri și legende de Paște" de Alexandru Mitru, 2010, Ed.Carte Românească.

BRASOVUL, IN HAINE DE PASTE

Autor: Orzanică Raluca Mihaela , Școala Gimnazială Vulcan

De Paște și de Florii, Brașovul are activități și obiceiuri ca în multe alte locuri. De Florii creștinii merg la Biserică cu ramuri de salcie în mână, care simbolizează întâmpinarea Domnului. Aceste ramuri sunt sfințite de către preot și apoi sunt duse acasă și sunt considerate protectoare, în diferite împrejurări. De Sărbătoarea Paștelui, creștinii se pregătesc atât sufletește cât și trupește. Pentru suflet se pregătesc cu post, rugăciune și participarea la slujbele bisericești, mai ales în Săptămâna Patimilor, la Prohodul Domnului Iisus și în noaptea de Înviere. În noaptea Învierii, creștinii merg să ia Lumina Sfântă și să participe la Slujba Învierii. Vopsirea și ciocnitul ouălor, ciorba sau friptura de miel, curățenia prin gospodărie, fac și ele parte din tradițiile românilor. Dacă ești în orașul de sub Tâmpa, ai parte de momente unice pe care nu le întâlnești dacă alegi să faci Sărbătorile Pascale într-un alt loc. De Paște, Brașovul este o bucurie pentru turiști și localnici. Cea mai cunoscută tradiție pe plan internațional a locului este sărbătoarea Junilor Brașovului. Sărbătoarea Junilor din Șcheii Brașovului este o tradiție desfășurată an de an în duminica după Sfintele Sărbători ale Paștelui, Duminica Tomii. Mai mult decât o manifestare folclorică, Sărbătoarea Junilor este un spectacol ce îmbină elemente de miț, ceremonial și magie. Cele șapte cete de juni: Tinerii, Bătrânii, Curcanii, Dorobanții, Brașovechenii, Roșiorii și Albiorii, defilează călări pe străzile Brașovului într-o impresionantă paradă care atrage anual zeci de mii de turiști. O altă tradiție de Paști este vopsirea ouălor în Joia Mare. Joia Mare este ziua când se vopsesc ouăle. Majoritatea roșii, restul galbene, verzi, albastre. Dacă vrei să faci un model, cumperi un abțibild sau lipești o frunză ori floare. Gospodinele mai gătesc și drob și coc cozonac. În zona **Bran-Moeciu**, în satele secuiești sau în zona Săcele, există un **întreg ritual de încondeiere a ouălor**. Cei bătrâni folosesc o chișiță (pensulă din păr de cal) și pictează oul folosind ceară fierbinte. Înainte de desen, îl scufundă în vopsea. Curăță oul de ceară și continuă cu cele de alte culori. Desenele sunt, de obicei, abstracte, au motive geometrice sau simboluri religioase. Și în unele școli din județ, copiii încondeiază ouă. Școlile organizează anual concursuri în care elevii din școlile locului se întrec în modele complexe, colorate. Încearcă să impresioneze prin tehnică, dacă au experiență, creativitate pentru cea de-a doua participare sau începători, pentru cei mici încă neinițiați. Motivele sunt tradiționale, de obicei, iar meșterii locali care supraveghează sau instruiesc spun că învățarea procesului de încondeiere este distractivă pentru cei mici. Comunitățile tradiționale din zona Ardealului urmează reguli simple când vine vorba de ciocnitul ouălor. Prima lovitură o are bărbatul cel mai în vârstă din familie. Cei care ciocnesc sunt întâi soții, apoi copiii cu părinții, apoi rudele și cei invitați la masă. Se aleg părțile ouălor care vor fi lovite, apoi ciocnitul poate fi „pe văzute” sau „pe nevăzute”. Cel care câștigă rămâne cu oul învingător. Împodobirea bradului și stropitul fetelor. În zona județului Brașov, cei tineri împodobesc, în noaptea de dinaintea Paștelui, porțile caselor în care locuiesc fetele nemăritate cu crengi de brad. Fetele au datoria să fie agere și să „pândească” băieții la ferestre, pentru ca a doua zi să îi răsplătească cu bucate sau bani.

La **Rupea**, în cea de-a doua zi de Paște, băbații și băieții își vizitează apropiații și vecinii. Ei stropesc cu parfum sau apă fetele și doamnele pe care le găsesc în casă și le urează să rămână tinere și frumoase. Gazdele îi răsplătesc pe cei mici cu ouă vopsite și dulciuri, iar pe cei mari cu vin și prăjituri.

În concluzie, toate aceste obiceiuri și tradiții, îmbogățesc sufletul omului cu bucurii și momente de neuitat.

BUCURIA ÎNVIERII – ACTIVITATE DE VOLUNTARIAT LA MĂNĂSTIREA BOBOTA

Prof. Pap Camelia, Liceul Tehnologic HOREA, Marghita

Tradițiile și obiceiuri de Florii și de Paște reflectă bogăția și diversitatea culturii românești și aduc împreună comunitățile într-un spirit de bucurie, sărbătoare și unitate. În cultura și tradiția românească, Floriile și Învierea Domnului sunt asociate cu o serie de valori spirituale și morale, care sunt considerate fundamentale și sunt reflectate în moduri diferite de-a lungul istoriei și în diversele regiuni ale țării. Mersul la biserică, pentru slujba de Florii și cea de Înviere, pregătirea bucatelor, cozonaci, pască, ouă roșii, masa tradițională de Paște, activitățile culturale și sociale, cum ar fi spectacole folclorice, concerte, târguri de produse tradiționale sau alte evenimente festive organizate în aer liber, toate sunt tradiții și obiceiuri specifice ce aduc o atmosferă de bucurie și sărbătoare în timpul sărbătorilor Pascale.

Voluntari, profesori și elevi de la Liceul Tehnologic Horea din Marghita, alături de membrii ai Frăției Ortodoxe Sf. Mare Mucenic Gheorghe purtătorul de Biruință, s-au strâns cu mic cu mare pentru a petrece o zi altfel, mai aproape de Dumnezeu, mai aproape de natură. Astfel, în joia de dinaintea Floriilor, în Săptămâna Verde organizată la nivelul școlii, au pornit spre mănăstirea Bobota, din județul Sălaj, pentru a petrece o zi altfel, departe de agitația și frenezia orașului, o zi cu activități dedicate sufletului și trupului.

În inima naturii, sub aripa liniștii și rugăciunii, mănăstirea Bobota, județul Sălaj, răsare ca un colț de armonie în mijlocul agitației lumii. Această așezare binecuvântată nu doar că îngrijește sufletele celor ce o vizitează, ci și pământul care o înconjoară. Odată cu primele ore ale dimineții, un vuiet de activitate s-a ridicat, îmbinând rugăciunea cu munca mâinilor.

Cu zâmbetul pe buze și cu inima deschisă către slujire, voluntarii Liceului Tehnologic Horea din Marghita, elevi și cadre didactice, alături de voluntarii Key Club HOREA Marghita și membrii Frăția Ortodoxă Sf. Mare Mucenic Gheorghe purtătorul de Biruință, s-au adunat la porțile mănăstirii, pregătiți să ofere darul timpului și al efortului lor pentru a îngriji grădinile ce odihnesc în grija mănăstirii. Cu unelte în mână și cuvinte de încurajare în suflet, au pornit la lucru, pregătiți să desfășoare activități specifice programului Săptămâna Verde.

Printre rândurile de flori și afine, fiecare gest al lor era o rugăciune, fiecare buruiană smulsă era o binecuvântare pentru pământul ce hrănește trupurile și sufletele. Altă echipă s-a ocupat de văruirea livezilor, iar un grup de băieți au plantat copaci și au nivelat pământul. Sub privirile blânde ale monahilor, întreținerea grădinilor de la mănăstire prindea viață, devenind un act de venerație și recunoștință față de creație.

În paralel cu activitățile de grădinărit, un alt grup de voluntari s-a dedicat curățeniei și întreținerii spațiilor comune ale mănăstirii. Cu

mături în mâini și saci de gunoi în spate, au străbătut aleile și sălile, adunând fiecare fir de praf ca pe o podoabă a locașului sfânt.

În tot acest timp, sub cupola mănăstirii, înălțându-se către cer, rugăciunile monahilor acompaniau eforturile celor ce slujeau în grădina spirituală și materială a mănăstirii. Fiecare faptă, fiecare gând și fiecare clipă petrecută în acest spațiu era o cântare de laudă adusă Creatorului și o închinare adusă umanității.

În final, odată cu îndeplinirea sarcinilor primite, munca voluntarilor s-a încheiat. Grădinile străluceau în frumusețea lor naturală, iar spațiile mănăstirii străluceau de curățenie și lumină. O nouă zi se încheia la mănăstirea Bobota, iar fiecare inimă pleca îmbogățită cu binecuvântările aduse de eforturile comune și de rugăciunile rostite în armonie.

În fiecare acțiune de voluntariat, în fiecare gest de grijă și în fiecare moment de rugăciune, se împletește bucuria și binecuvântarea, creând un colț de paradis pe pământ. Așadar, să continuăm să îngrijim de pământul și sufletele noastre cu aceeași dragoste și devotament, știind că în slujirea noastră găsim adevărata împlinire și pace.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA FLOREȘTI, JUDEȚUL PRAHOVA

Elev: ȚEPELIGĂ MARIA IOANA

Clasa: a V-a A

Coordonator: prof. PASCU MARIA-CRISTINA

În așteptarea Paștelui

Ooo! Paștele, cea mai frumoasă sărbătoare, ce reprezintă bucurie, deoarece Domnul nostru, Iisus Hristos, a înviat pentru noi!

Paștele este o sărbătoare religioasă ce îți poate învia o parte a sufletului și te face să zâmbești. Paștele vine cu fel de fel de tradiții specifice și îndrăgite de români.

Ca în fiecare an, petrecem timp împreună, vopsind ouă, în diferite culori, dintre care cea mai populară este roșu, și ajutând-o pe mama, care gătește din greu, în bucătărie.

În dimineața Paștelui ne strângem împreună la masa plină cu cozonaci, pască, drob, salata de boeuf și tot felul de prăjituri. Ciocnim ouăle strălucitoare spunându-ne "Hristos a înviat! Adevărat a înviat!", apoi mergem la biserică, mulțumindu-i Domnului pentru sacrificiile sale, făcute pentru noi.

Paștele este o sărbătoare iubită și de copilași, deoarece vine un așa-zis iepuraș ce le aduce dulciuri și ouă de ciocolată. Copiii adoră să găsească ouă ascunse de iepuraș, mereu simțindu-se veseli când găsesc câte unul.

Paștele este o zi specială, petrecută în compania oamenilor dragi, încărcată de emoție și este una dintre cele mai importante sărbători din an.

Cu siguranță, fiecare așteaptă Paștele, cu mult drag și cu nerăbdare, așa cum o fac și eu.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA FLOREȘTI, JUDEȚUL PRAHOVA

Elev: APOSTU ALEXIA

Clasa: a V-a A

Coordonator: prof. PASCU MARIA-CRISTINA

Sărbătoare Paștelui, prin ochi de copil

O sărbătoare mult așteptată pentru familia mea este Paștele. Iubim această sărbătoare, pentru că reprezintă învierea Domnului și pentru că ne aduce alături oamenii care ne sunt dragi, iar împreună ducem mai departe tradițiile.

Cel mai așteptat moment este cel în care vopsim ouă, sub coordonarea tatălui, care ne devine complice și ne scapă de vigilența mamei, care ține mereu să le numere și nu înțelege de ce îi ies mereu mai puține la socoteală.

După ce le așezăm cu grijă, în coșulețele împletite, pe un strat de iarbă proaspătă, mergem în grădină, luându-ne la întrecere, pentru a ascunde figurinele delicioase de ciocolată, pe care tot noi, copiii, le căutăm cu entuziasm, în ziua Paștelui.

Bunica frământă aluatul de cozonaci și, pentru că este cea mai darnică ființă din univers, ne oferă primul cozonac scos din cuptor, încărcat de nuci și de stafide, nouă, nepoților ei mult iubiți.

Mama pregătește drobul, nelipsit în această perioadă, iar mătușa face pasca, din care nu avem voie să gustăm până la masa din dimineața Paștelui.

Bineînțeles că un alt moment așteptat este cel al împărțirii darurilor. Iepurașul cel generos ne îndeplinește dorințele și nu uită niciodată adresa noastră, în această zi sfântă.

Masa de Paște este organizată festiv, încă din ajunul Paștelui. Seara întreaga familie se pregătește de slujbă. Este o noapte magică în care trăim bucuria Învierii Domnului.

Dimineața ne așezăm la masa încărcată cu mâncăruri tradiționale, iar primul lucru pe care îl facem este să cicinim ouă spunând formulele magice: „Hristos a Înviat!” și „Adevărat a Înviat!”

Așteptăm cu nerăbdare această sărbătoare, pentru că aduce multă bucurie, pe care o împărtășim cu toți cei dragi sufletului nostru.

SĂRBĂTORILE DE PAȘTE ÎN DOBROGEA

Prof. Pascu Oana, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Dobrogea este una dintre zonele care mai păstrează încă nealterate tradițiile și obiceiurile. Perioada Paștelui este încărcată de sărbătoare, fie că celebrează Învierea Domnului creștină ori venirea primăverii precreștină. În noaptea de Înviere, toți românii merg la biserică pentru a lua lumina Sfântă. După slujba de Înviere de la miezul nopții are loc prima masă de Paște în familie, atunci când gospodinele așază pe masă bunătățile pregătite.

O tradiție foarte importantă este că, în Noaptea de Înviere, la ora 12 se stinge lumina în Biserică, iar credincioșii vin și iau lumină de la preot după care o duc acasă. Tot în această noapte, la sfârșitul slujbei se oferă pască înmuiată în vin.

În prima zi de Paște, imediat cum se trezesc, credincioși se spală pe mâini și pe față după care trebuie să-și facă semnul cruci de trei ori și să ia o bucată din pasca înmuiată în vin, apoi, ciocnesc ouă roșii. În a doua zi de Paște, fiii merg în vizita la nași, unde duc bucate alese (o sticlă de vin, un cozonac sau un tort) pentru a sărbătorii împreună Paștele.

Începând cu prima zi din săptămână până sâmbătă, ultima zi de post, oamenii repară, văruiesc casele, se face curat la animale pentru că totul trebuie să strălucească de curățenie. Fetele de măritat trebuie, potrivit tradiției, să se grăbească pentru a termina treburile. În caz contrar, Joimărița, o femeie feroasă pedepsește lenea tinerelor prin pârlirea părului și arderea mâinilor. Fuioarele de cânepă netoarse sunt și ele incendiate. Nici flăcăii și bărbații nu stau, ei ajută în gospodărie, la treburile specifice.

În Dobrogea, fetele din comuna Topalu, potrivit tradițiilor, își spală fața cu apă dintr-o cană în care se scufundă un ou roșu. Copii din comuna Oltina urmează și ei același ritual pentru a fi sănătoși tot anul.

Cele mai multe obiceiuri sunt în Vinerea Mare pentru că este ziua în care Iisus a fost răstignit și a murit pe cruce. În această zi, se ține post negru, nu se gătește, nu se face foc, nu se fac cocături, nu se taie animale, nu se face nicio muncă în gospodărie. Potrivit obiceiurilor, dimineața, înainte de răsărit, oamenii trebuiau să alerge desculți prin rouă și apoi să se scalde în ape curgătoare pentru a fi sănătoși tot anul. Seara, se merge la biserică, la slujba de pomenire a Patimilor Domnului, întrucât este ziua în care a fost răstignit Iisus.

În ultima zi de post, în Sâmbăta Mare, se încheie și pregătirile pentru Sărbătoarea Paștelui. Se sacrifică mielul și se pregătesc mâncărurile tradiționale: drobul, borșul și friptura de miel. De asemenea, se pregătesc hainele noi, care urmează să fie îmbrăcate în zilele de Paști. Femeile trebuie să aibă o cămașă nouă, cusută special pentru Paști, iar bărbații o pălărie nouă. Sâmbătă seara, gospodinele pregătesc și coșul care va fi dus la biserică, pentru sfințire. Se pun ouă roșii sau încondeiate, pască, cozonac și un miel copt din aluat, slănină și șuncă de porc special preparate, salată de sfeclă roșie cu hrean, usturoi, făină, zahăr și sare.

Despre ouăle vopsite se spune că au puteri miraculoase, iar pasca și cozonacii cu mac și nucă nu trebuie să lipsească de pe masă. Pasca se face din cea mai bună făină de grâu cernută prin sită deasă și se pune în tăvi rotunde. Se așază aluatul împletit, de jur împrejur, iar în mijloc se pune brânza de vacă amestecată cu zahăr, ouă, stafide și mirodenii. Peste se face o cruce tot din aluat împletit, se unge totul cu ou, se lasă la crescut și se coace în cuptorul fierbinte. Tot tradiția spune că fiecare familie duce la biserică colaci, prescuri, vin, miere de albine și fructe pentru a fi sfințite și împărțite de sufletul morților.

Înainte Paștelui, de Paște și după Paște, dobrogenii sunt preocupați cu respectarea tradițiilor, ținute și interpretate cu strictețe de ritual, căci de aceasta depinde prosperitatea întregului an. Dobrogea sărbătorește Lăzărelul, Olăria, Caloianul, Paparuda, Cucii.

1. "Lăzărelul" sau întâmpinarea Primăverii în Dobrogea

Lăzărelul este o sărbătoare care se ține înaintea Paștelui, în Sâmbăta Floriilor, aceasta mai numindu-se și Sâmbăta lui Lazăr. Lazăr sau Lazarica este un zeu al vegetației care moare și renaște

în fiecare an, primăvara, simbolizând regenerarea naturii. La ceremonial participa copiii, responsabili cu dânsul ritualic și femeile care formează grupul de colindători. Scenariul obiceiului vorbește despre Lazăr care moare într-un accident în pădure, fiind plecat să aducă hrană pentru animale. Mama sa și surorile fecioare îl bocesc strașnic, drept pentru care din mormântul său se înalță un copac falnic, cu ramuri bogate. Se mai spune despre Lazăr că ar fi frate cu cucul, de care s-a rătăcit, de atunci strigându-se neîncetat unul pe altul. Lazărul creștin, fratele Mariei și Martei, este săracul înviat din morți de Iisus, minune care i-a determinat intrarea solemnă și entuziastă în Ierusalim, unde a fost întâmpinat cu ramuri de palmier. Acest eveniment se sărbătorește în Duminica Floriilor, după învierea lui Lazăr din Sâmbăta Floriilor.

2. "**Olaria**" - Este o tradiție dobrogeană ce reprezintă purificarea aerului și gonirea duhurilor rele din zona localității, înainte de începerea Postului Mare. Se mai numește "Orarie" sau Hurhumbalu funcție de localitate (Izvoarele, Niculițel, Parches). Obiceiul constă în aprinderea pe dealuri a unor focuri din resturi vegetale sau din furajele consumate de animale în timpul iernii, simbolizând purificarea vechii vegetații, pentru a face loc unei vegetații noi și prospere. Rostogolirea pe dealuri a roților de căruță înfășurate în paie, simbolizând cursul soarelui pe cer, simboliza și purificarea a tot ce a fost rău pentru comuniune.

3. "**Caloianul**" – practicat după Paște – Obiceiul constă în fabricarea unei păpuși de lut, ce era îngropată în câmp, ca apoi după o perioadă de timp să fie deshumată, ruptă în bucăți și împrăștiată pe câmp, simbolizând fertilitatea, belșugul culturilor și regenerarea vegetației. Nume ce vine din slavul kaljenŭ = de lut, datorită materiei prime din care este confecționat. Caloianul este un rit arhaic de fertilitate menit să aducă sau să oprească ploaia și se practică în a treia miercuri de după Paști, că mai târziu să se apeleze la el de fiecare dată când seceta amenința culturile. În general, acest obicei este denumit cu un nume feminin – Mama Caloiana, Scaloiana, Moașa Ploii. Însă în anumite zone era prezentă perechea – Caloian și Caloiana, Mama Ploii și Tatăl Soarelui. În Dobrogea, păpușile de lut se împodobesc cu coji de ouă roșii și se sparg pentru a imita violența sacră în riturile de trecere. Dacă este seceta se „omora” Tatăl Soarelui, iar dacă plouă prea mult, se „omora” Mama Ploii. Obiceiul este încă practicat în satele de Slăvi din Județul Tulcea.

4. "**Paparuda**" - practicat în a treia zi de Paști în localitățile Niculițel, Luncavița, Văcăreni, Jijila – Obiceiul constă în stropirea cu apă a unui alai de tinere sau de femei bătrâne, împodobite cu flori sau cu ramuri verzi, ce intră din curte în curte. Alaiul e alcătuit dintr-un număr variabil de personaje, dintre care cel puțin una-două trebuie să fie mascate. Acestea sunt dezbrăcate și apoi înfășurate în frunze și ghirlande de boz (brusture, fag, stejar, alun). Gluga de boz este legată deasupra capului cu cotoarele în sus și acoperă tot corpul ca un con de verdeață. Rămurelele erau împetrițate cu panglici roșii, cu salbe de firfirici. Cortegiul umbra prin sat de la o casa la alta, și în curte, însoțitoarele cântă un cântec ritual, bătând din palme, iar paparuda joacă un dans săltăreț. Paparuda invocă ploaia prin dans, prin bătăi din palme, prin plesnetul degetelor, prin răpăitul tobelor improvizate din tigăi, dar mai ales prin ritmul și conținutul textului magic: „Paparudă-rudă, / vino de ne udă / cu găleata-leata / peste toată ceata; / cu ciubărul –bărul / peste tot poporul. / Dăne Doamne, cheile / să descuiem cerurile / să pornească ploile, / să curgă șiroaiele / să umple pâraiele. / Hai, ploiță, hai! / udă pământurile / să crească grânele / mari cât porumbele. / Hai, ploiță, hai!”. Pe lângă forma românească, Paparudă, și cea aromână, Pirpiruna, este înregistrată și forma bulgară, Perperuda întâlnite în comunitățile aferente.

5. „**Cucii**” – Acest obicei, ce se aseamănă într-o oarecare măsură cu "Călușarii", se mai practică și în alte zone ale țării, dar "Cucii" caravaneni au o vizibilă nota de originalitate, manifestat atât în ceremonial cât și în construcția măștilor. Colectivul ceremonial al "Cucilor" este alcătuit, după tradiție, dintr-un grup de 15 bărbați mai tineri sau mai vârstnici, împărțiți în două cete de câte șapte (șapte sugerând, în concepția locală, numărul zilelor săptămânii). Cel aflat în plus este "mutul" personaj central. Fiecare "cuc" se individualizează prin mască, prelungită cu un fel de bluză și de fustă lungă până la opinci. De acestea sunt fixați câțiva "zilișori" (clopoței sub formă de capsulă, cu sunet cristalin). Măștile sunt diferite prin felul împodobirii și al cromaticii, acestea depinzând, în primul rând, de tradiția locală dar și de imaginația participanților. Ca obiecte de luptă fiecare "cuc" are o sabie vopsită în roșu (culoarea confruntării) și un târnăcop vopsit în albastru

(simbol pentru uneltele gospodărești), confecționate din lemn. După tradiție, obiceiul “cucilor” se desfășoară în trei locuri: la o fântână, câmp și în sat. Ritualul se desfășoară în ritm de geampanale, joc specific Dobrogean. Prin faptul că anunță primăvara, acest frumos și străvechi obicei deschide un nou ciclu anual în viața colectivității.

Bibliografie:

<http://www.cugetliber.ro/stiri-cultura-educatie-traditii-si-obiceiuri-de-pasti-in-dobrogea-252938>

<http://www.info-delta.ro/traditii-in-dobrogea-28/obiceiuri-din-dobrogea-44.html>

TITLUL PROIECTULUI:

"BUCURIA ÎNVIERII: TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE FLORII ȘI DE PAȘTE ÎN ARTĂ - EXPERIMENTE CU CULORI NATURALE"

Profesor educație plastică PÂSLARU MIHAELA LAURA,

Școala Gimnazială "Preot Gheorghe Sandulesu" Dragomirești, Neamț

BUCURIA ÎNVIERII - Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște

Fundamentare Teoretică:

Sărbătorile de Florii și de Paște au o semnificație profundă în cultura românească, fiind momente de bucurie, speranță și renaștere spirituală. În cadrul acestor sărbători, tradițiile și obiceiurile locale au un rol important în păstrarea identității culturale și în transmiterea valorilor de la o generație la alta. Pornind de la această premisă, proiectul "Bucuria Învierii" propune o abordare educațională inovatoare, axată pe explorarea și valorificarea tradițiilor pascale în contextul artei populare autentice. Acesta este un aspect fascinant al tradițiilor de Paște și al simbolismului oului roșu în cultura și religia creștină.

Legenda care atribuie înroșirea ouălor de Paște sângelui lui Iisus într-adevăr conferă un caracter sacru acestui obicei, iar repetarea acestuia de-a lungul anilor întărește legătura cu trecutul și tradițiile religioase.

În același timp, simbolistica oului ca reprezentare a renașterii și a ciclurilor naturale ale vieții este prezentă în multe alte culturi și tradiții, anterior creștinismului. Prin urmare, oul roșu de Paște împrumută și aceste semnificații mai vechi, fiind considerat un simbol al înnoirii și al speranței pentru viitor.

Această dualitate a semnificațiilor oului roșu de Paște, între tradițiile creștine și cele precreeștine, reflectă bogăția și complexitatea culturii și religiei, și evidențiază modul în care tradițiile și simbolurile se îmbină și se reinterpretează de-a lungul timpului.

Partea Practică:

Elevii au fost implicați activ în procesul de identificare și colectare a plantelor naturale specifice regiunii, precum teiul, frunza de ceapă galbenă, sfecla roșie, nucul și florile de câmp. Această activitate a avut ca scop familiarizarea lor cu resursele naturale locale și promovarea unei atitudini responsabile față de mediu.

Sub îndrumarea profesorului de educație plastică, elevii au participat la procesul de preparare a culorilor naturale, punând plantele la fiert într-un mediu organizat și sigur. Soluția obținută, în culori variate și nuanțe vibrante, a fost utilizată pentru vopsirea bucăților de materiale din fibre naturale, precum inul și bumbacul.

Procesul de vopsire a implicat experimentarea și explorarea artistică a culorilor naturale, oferind elevilor ocazia de a-și dezvolta creativitatea și abilitățile artistice. Lucrările lor au reflectat diversitatea și bogăția culorilor obținute din plantele locale, iar motivele tradiționale pascale au fost integrate în mod armonios în designul lor.

Panouri decorative și vopsirea ouălor de Paște prin procesul de preparare a culorilor naturale, punând plantele la fiert .

Concluzii:

Proiectul "Bucuria Învierii" a reprezentat o experiență educațională valoroasă pentru elevi, oferindu-le oportunitatea de a descoperi și valorifica bogăția tradițiilor și obiceiurilor de Florii și de Paște în contextul artei populare autentice. Prin intermediul utilizării culorilor naturale obținute din plante locale, elevii au fost încurajați să se conecteze cu mediul înconjurător și să își exprime creativitatea într-un mod sustenabil și responsabil.

Bibliografie:

Nicola, Grigore, Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, E.D.P., București, 1981

M. Focșa, Țesăturile, în Arta populară românească, București 1969, pg 234.

<https://destepti.ro/cum-este-corect-vopsitul-oualelor-sau-vopsitul-oualor-de-paste/>

OBICEIURI ȘI DATINI POPULARE ROMÂNEȘTI DE PAȘTI

**Pavel Maria Adriana,
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 33 Bacău,
Structură a Școlii Gimnaziale „C-tin. Platon” Bacău**

În societățile moderne, discuțiile privind religia sunt un subiect personal, care privește fiecare persoană în parte.

Însă un lucru care se discută din ce în ce mai des, este păstrarea identității culturale, a tradițiilor, necesitate apărută odată cu procesul de globalizare, din ce în ce mai accentuat.

Țăranul român trăiește într-o cuprinzătoare viziune metafizică și religioasă. Viața sa este străbătută de un bogat suflu mistic. Așezat la limita între fizic și metafizic, cu încălcări în ambele domenii, conștient de această așezare dramatică, țăranul român își exercită ființa pentru a depăși trecătorul din el. Trăiește condiția materială cu conștiința că a rămâne în ea înseamnă a rămâne în păcat. Pentru împlinirea rosturilor sale superioare de om, răspunde cu o intensă viață interioară și religioasă. Așezarea sa în lume și viața este în așa fel întocmită încât lupta pentru împăcarea și câștigarea unui prisos de bine în sensul soartei sale de om, adică de ființă spirituală.

În satul românesc străvechi, religia nu este o activitate în care socialul domină, nu este un fenomen care se produce mecanic în virtutea cine știe căror legi sociale. Religia aici este o adevărată și cea mai de seamă activitate spirituală, loc de obârșie și dezvoltare a tuturor forțelor de creație ale țăranilor.

Religia apare în viața satului nostru ca o expresie a nevoilor omului de a-și găsi o cale de împăcare și stabilitate a existenței lui în lume. Legat de anumite legi, înconjurat de lucruri al căror rost nu-l știe deplin și de forțe care îl depășesc până la nimicire, omul își rânduieste viața și învinge aceste condiții numai prin credința sa și prin legătura cu Dumnezeu. Puterile sale de gând și fapt își au originea în această legătură.

Viața religioasă a satului cuprinde o seamă de fenomene, care printr-o abstracție pot fi reduse la două categorii: un sistem de reprezentări și unul de practici religioase care dau expresie concretă celor dintâi. La temelia amândurora stă trăirea religioasă, forța interioară care însuflețește și face cu putință funcționarea celorlalte două. Este în viața religioasă a satului românesc străvechi, atâta suflu, atâta tumult, atât sens și bogăție, încât cu greu cercetătorul neavizat ar putea surprinde ceva din adâncurile vieții spirituale, ci cu mult mai sigur va prinde aparențe lipsite de conținut.

Viața religioasă a satului capătă chip, în primul rând, în biserică. Biserica este aici așezământul tradițional care organizează și îndrumă viața religioasă. Ea însăși supraveghează sau numai îngăduie o seamă de credințe și acte care deși nu au un caracter creștin, sunt apropiate ca natură. Este vorba de o întreagă serie de fapte religioase, mituri și practici, trecute în folclor sub numele de credințe și superstiții populare, iar în teologie sub numele credințe și obiceiuri păgâne.

Există cu adevărat în satul românesc o categorie de fenomene religioase care nu fac parte din sistemul coerent de credințe și acte ale religiei oficiale. Ele sunt totuși expresia vie și nu mai puțin organică ale aceleiași atitudini firești de adorare și respect pentru lucruri sfinte sau interzise, manifestă prin forme tradiționale de cult.

De Sfintele Sărbători de Paști, apare „floarea Paștelui”, o floare mică, albă care seamănă puțin cu margareta. Ea crește în locurile cu umiditate peste medie, apare cu o săptămână, poate două înainte de Paște. Mulți copii o culegeau și o duceau în Vinerea Mare la biserică, unde o puneau pe masa specială, sărutau icoana și treceau pe sub această masă încărcată cu flori de trei

ori. Astfel ei deveneau imuni bolilor și relelor și-și puneau trei dorințe, câte una la fiecare trecere. Florile aduse în Vinerea Mare sunt date după Denia Prohodului, la toți credincioșii care au înconjurat biserica de trei ori. Ele sunt puse la icoane, să aducă bucurie și bunăstare, să apere de rele.

Ultima săptămână (Săptămâna Mare) este săptămâna dedicată patimilor, răstignirii și punerii în mormânt a Domnului. Este cea mai aspră săptămână de post. În Săptămâna Mare, în fiecare seară, la biserică, se țin slujbe numite Denii.

Una dintre cele mai mari bucurii ale copilăriei de altă dată era mersul la Denie, unde, de ce să nu recunoaștem cinstit, mergeam și pentru socializare. Un detaliu care și acum mă face să zâmbesc, și-l spun tuturor, sunt prăștiile cu care băieții mai pe lângă sau mai la țintă, în grupul de fete așezate sfios în strana lor din biserică. Dar dincolo de asta, Denia de joi, când stăm în genunchi și ne rugăm de douăsprezece ori și facem noduri unui șnur, este un prilej de bucurie. Nodurile fie sunt dorințe, fie le facem pentru că suntem prevăzători și pentru a le putea desface când avem o problemă în care îi cerem ajutorul lui Dumnezeu.

Toate acestea ne umplu sufletul de bucurie. Sfintele Paști, cea mai mare sărbătoare a creștinătății este mult mai vastă atât în semnificații cât și în obiceiuri.

Forma covrigului făcut special de Paște în unele zone ale țării, Pasca, produs care se face tot la Paște, împărțășania, pregătirea pe care o fac gospodinele, totul să fie curat, aranjat, ne fac să ne bucurăm că lumea serbează și că există lucruri care ne fac mai buni și mai frumoși.

Ouăle roșii. Mulți cercetători s-au aplecat asupra acestu-i subiect făcând numeroase studii. Ele nu au putut preciza cu certitudine faptele care au favorizat apariția obiceiului de a vopsi ouă roșii, obicei cunoscut din Antichitate, la toate popoarele lumii.

Paștele, sărbătoarea Învierii Mântuitorului, a constituit din vechime un prilej de bucurie în care oamenii își trimeteau ca simbol al fecundității și afecțiunii, ouă colorate în diferite culori, dar mai ales în roșu.

Joia Mare este cunoscută mai ales în cultura populară actuală, ca ziua în care se înroșesc ouăle. Se spune că ouăle vopsite sau împetrișate în această zi nu se strică tot anul.

În tradiția creștină se cunosc numeroase legende care explică obiceiul ouălor roșii. Una dintre ele afirmă că, pe când Iisus predica cuvântul lui Dumnezeu, evreii au început să arunce cu pietre în ele, dar acestea s-au transformat în ouă roșii.

Cea mai cunoscută legendă ne povestește însă că Maica Domnului s-a dus cu un coș de ouă la evreii care îi chinuiau fiul, încercând săi înduplece să se oprească din supliciu. Aceștia însă l-au batjocorit și mai tare. Atunci Maica Domnului a pus coșul la picioarele crucii și a început să plângă. Între timp o parte din ouă s-au înroșit complet cu sângele lui Iisus, iar celelalte s-au împetrișit. Văzând ouăle Iisus le-a spus oamenilor să facă și ei la fiecare Paști ouă roșii și împetrișate întru aducere aminte a pătimirii sale.

O altă legendă ne spune că după ce Domnul nostru Iisus Hristos a fost răstignit și înmormântat, mai marii jidovilor s-au adunat să sărbătorească. Pe masă se aflau o farfurie mare de zeamă de cocoș precum și mai multe ouă fierte. Când era în culmea veseliei, unul dintre ei și-a amintit că Iisus a spus că după ce va fi înmormântat el va învia. Atunci cel ce con ducea adunarea a spus că aceasta se va întâmpla atunci când va învia cocoșul de pe masă și când ouăle fierte se vor înroși. Nici nu a terminat bine de vorbit și prin puterea lui Dumnezeu, cocoșul a început a bate din aripi și ouăle din albe au devenit roșii.

Se mai spune că după Înviere, jidanii au aruncat cu pietre în Maria Magdalena iar pietrele se prefăceau în ouă roșii. De atunci oamenii au luat obiceiul de a înroși ouă de sărbătoare Învierii Domnului nostru Iisus.

La poporul român ouăle roșii se bucură de mare cinste. În zilele care preced Paștele, nu există în care pregătirea lor să fie principala ocupație a gospodinelor și copiilor.

Încondeiatul ouălor a devenit un autentic meșteșug artistic.

Practicat în exclusivitate de femei, aceste cu măiestrie și îndemânare au creat veritabile opere de artă.

Obiceiul încondeierii ouălor este practicat pe tot teritoriul României, dar regiunile cu cele mai vestite motive picturale sunt Banatul, Bihorul, Lăpușul, Maramureș, Țara Bârsei și îndeosebi Bucovina.

În zona Chioar, în special la țară, ouăle se vopsesc natural cu coși de ceapă.

Unele gospodine adună frunze de diferite forme, și le așează pe ou, le pun în ciorap de nailon, le leagă strâns și le fierb încet în zeama de coji de cepe și așa calde le ung cu bucăți de slănină pentru a avea luciu. Acum au apărut tot felul de culori și nuanțe și după vopsire se lipesc abțibilduri.

În dimineața de Paște oamenii din Bucovina se spală într-un lighean nou în care pun ou roșu, un ban și o urzică pentru a fi tot anul frumoși și sănătoși ca oul roșu, asprii și harnici ca urzica și pentru a avea tot anul bani în buzunare.

Ouăle colorate în alte culori (galben, verde albastru) vestesc bucuria primăverii. Ouăle închistrite sunt simbolul Mântuitorului care a ieșit din mormânt și a înviat precum puiul din găoace. Bucovina este zona cea mai renumită pentru încondeierea ouălor. Mai nou copii și feciorii trec pe la case gospodarilor mai ales acolo unde sunt fete pentru a le uda cu parfum să fie proaspete și ferite de boli. Pentru acest serviciu băieții primesc în unele părți flori din vase sau ouă roșii. Acesta este un obicei împrumutat din satele cu populația preponderentă maghiara.

Se spune că pe cei ce trec de trei ori pe sub Sfântul Aer nu-i doare capul, mijlocul și șalele în cursul anului iar dacă își șterg ochii cu marginea epitafului nu vor suferi de dureri de ochi. Aceste-i zile i se spune și „Vinerea seacă”, pentru că bătrânele posteau post negru, iar seara la Denia Prohodului Domnului luau anafura de la biserică. După terminarea slujbei femeile merg la morminte, aprind lumânări iar preoții împart florile aduse considerat bune de leac.

Oamenii plecau acasă cu lumânările aprinse ca să afle și morții de venirea zilelor mari, apoi ocoleau casa de trei ori se închinau, făceau cruce cu lumânarea aprinsă în cei patru pereți sau la grinda de la intrare și păstrau lumânarea pentru vremuri rele. Se spune că dacă va ploua în Vinerea Mare, anul va fi mănos, iar dacă nu, nu va fi roditor. Tot în această zi femeile nu umplu borș ca să nu se scalde necuratul în el, nu coc, ca să nu ardă mâinile Maicii Domnului; nu cos ca să nu orbească; nu țes, nu torc, nu spală pentru a nu o supăra pe Sfânta Vineri.

Sâmbăta Mare este ziua îngropării Domnului cu trupul și a pogorării Lui la Iad de unde a slobozit neamul omenesc. Fiind ultima zi a Postului Mare era obiceiul ca bătrânii și copiii să se împărtășească. În biserică este obiceiul ca în această noapte să se sfințească pâinea numită Pași. În Bucovina această pâine sub formă de prescuri o aduc femeile în Vinerea Mare iar în Banat o aduce o singură familie în Joia Mare ca milostenie pentru o rudă decedată în anul care a trecut. Pasca este pregătită din grâu având formă rotundă pentru că în popor se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Pe margini se pune un colac împletit în trei iar la mijloc se face o cruce din aluat simbolizând crucea pe care a fost răstignit Iisus Hristos.

Puteri deosebite i se atribuie și lumânării de la Înviere care se păstrează șapte ani și este aprinsă în caz de furtuni, grindină sau mari primejdii. Noaptea învierii este deosebită, simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului din Iad, din păcat și din moarte.

În Bucovina, în noaptea Învierii e obiceiul să se lase luminile aprinse în toată casa și în curte, în cinstea luminii pe care a adus-o Hristos în lume, prin Învierea Sa.

Prin unele locuri era obiceiul ca în noaptea Învierii să se aprindă pe dealuri „focuri de veghe” iar flăcăii săreau peste aceste focuri pentru ca vrăjitoarele și fermecătoarele să nu aibă putere asupra lor.

Din momentul când s-a aprins lumânarea Sfântă ce vestește Învierea Domnului salutul obișnuit este înlocuit cu cel de „Hristos a Înviat!” la care se răspunde „Adevărat a Înviat”. Acest salut se spune până la Înălțarea Domnului.

Ajungând la Înviere, un alt obicei este acela de a ciocni ouă și a mânca pască. Cinstea de a ciocni ouă mai întâi îi revine celui mai în vârstă din casă. Se spune, că făcând acest lucru membrii familiei se vor vedea și pe lumea cealaltă. Sunt multe vorbe care spun că nu e bine să mănânci ouă roșii în prima zi de Paști, pentru că tot anul „îți va miroși gura ca oul clocit” sau e bine să îți mizești cu cine ai ciocnit oul prima dată, pentru că, dacă te rătăcești în pădure trebuie să-ți amintești cu cine ai ciocnit oul de Paști și imediat găsești drumul. În tradiția populară românească se spune că ouăle de Paști și cojile înroșite ale acestea sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, aduc beneficii în felurite situații etc.

Simbolul mielului de Paști – cuvântul „paște” este de origine ebraică și înseamnă „trecere”. La evrei Paștele era sărbătoarea în care se comemora trecerea Îngerului Domnului pentru a pedepsi casele egiptenilor care îi asupreau pe evrei. Moise le-a poruncit evreilor să taie câte un miel în fiecare casă și cu sângele acestuia să mânjească porțile caselor, pentru ca Îngerul Domnului, văzând semnul să-i ocolească. Mielul sacrificat trebuie mâncat în întregime cu ierburi amare și pâine nedospită. Cum sărbătoarea Paștelui evreiesc a coincis cu Răstignirea și Învierea Domnului, mielul pascal a devenit pentru creștini simbolul Mântuitorului Hristos.

După înviere, la 40 de zile, se sărbătorește Înălțarea Domnului, cunoscută în popor și sub numele de Ispas. De Ispas se organizau bâlciuri, jocuri ale tinerilor, ciobanii urcau la munte cu oile, tinerii culegeau flori de alun despre care credeau că sunt bune de leac și de dragoste. Doar în această zi se spune că se săturau caii de păscut doar pentru un ceas, de aceea se numea și „paștele cailor”. A doua zi după Rusalii este sărbătoarea Sfintei Treimi și putem spune că așa se încheie ciclul pascal la români. Este cel mai important ciclu de sărbători creștine, alături de care își fac simțită prezența obiceiurile și datinile populare românești.

Bibliografie

Crăciun Boris (1994) – *Sfintele Paști în datini și obiceiuri*, Ed. Porțile Orientului, Iași;
Evseev Ivan (1994) – *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Ed. Amarcord, Timișoara;
Pamfile Tudor (1977) – *Mitologie românească*, Editura Alfa, București.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

DATA: 3.04.2024

GRĂDINIȚA: P.N. Mândruloc, Arad

GRUPA: mijlocie

Prof. Înv. Preșcolar: Perjariu Paula

TEMA: Când, cum și de ce se întâmplă?

SUBTEMA: „Păsări, hărnicie, bucurie”

DOMENII EXPERIENȚIALE: DȘ: ”Să ajutăm florile!” activitate matematică – joc didactic;

METODE ȘI PROCEDEE: observația, conversația, explicația, exercițiul, munca independentă, aprecierea.

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe grupuri

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ: Întâlnirea de dimineață (salutul, prezența, completarea calendarului naturii, știrea zilei).

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI ALESE:

ALA1

Joc de rol

- „Zâna Clopoțica”

Joc de masă

- „Florile anotimpurilor” (sortare)

Artă

- „Spectacolul primăverii” (confeționare afiș de prezentare)

ALA2

Dans tematic: „Carnavalul florilor”

BIBLIOGRAFIE: Curriculum pentru educație timpurie-2019, Ministerul Educației Naționale

SCENARIUL ZILEI

Activitatea începe cu întâlnirea de dimineață.

1. Salutul: „Bună dimineața grupa albinuțelor”
2. Prezența copiilor
3. Completarea calendarului : Pentru că astăzi vom face o vizită în Grădina Primăverii trebuie să completăm calendarul naturii pentru a ști ce vreme ne așteaptă acolo. Astăzi este ziua ... , luna ... , anul Suntem în anotimpul ... (primăvara). Afară este ...
4. Noutățile zilei: În grupă este invitată Albinuța Hărnicuța, care îi va însoți pe copii în călătoria spre Grădina Primăverii.

Tranziția spre centrele de activitate:

„Unu, doi, unu, doi

Hai la munca acum cu noi!”

- Activități liber alese (ALA 1)

Centrul Joc de rol

Mijloc de realizare: joc de rol

Subiectul: „Zâna Clopoțica”

Obiective operaționale:

- să imite în jocul lor rolul Zânei Clopoțica;
- să interacționeze pozitiv cu colegii de echipă.

Metode: conversația, explicația

Mijloace de învățământ: praf magic, aripi de fluturi, găleți

Desfășurarea activității: Copiii vor imita în jocul lor rolul Zânei Clopoțica

Centrul Joc de masă

Mijloc de realizare: sortare de jetoane

Subiectul: „Florile anotimpurilor”

Obiectiv operațional:

- să grupeze florile în funcție de anotimpul din care fac parte;

Metode: conversația, explicația, exercițiul

Mijloace de învățământ: jetoane cu flori și plicuri

Desfășurarea activității: Copiii vor denumi florile și le vor grupa în funcție de anotimpul în care înfloresc. Vor introduce jetoanele în plicul care are însemnul anotimpului respectiv.

Centrul Artă

Mijloc de realizare: confecționare - afiș de prezentare

Subiectul: „Spectacolul primăverii”

Obiective operaționale:

- să lipească elementele date pentru realizarea afișului.

Metode: conversația, explicația, exercițiul

Mijloace de învățământ: coală albă, lipici, imagini cu fluturi, flori și buburuze

Desfășurarea activității: Copiii vor confecționa un afiș de prezentare pentru spectacolul primăverii.

- Activități liber alese (ALA 2)

Mijloc de realizare: dans tematic

Subiectul activității: „Carnavalul florilor”

Obiectiv operațional:

- să execute diferite mișcări asociate cu textul cântecului

Metode: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul

Mijloace de învățământ: CD, casetofon

Desfășurarea activității: Copiii execută diferite mișcări asociate cu textul cântecului. Vor fi costumați corespunzător temei propuse.

PROIECT DIDACTIC

CATEGORIA DE ACTIVITATE: Activitate matematică

MIJLOC DE REALIZARE: joc didactic

DOMENIUL: Științe

SUBIECTUL ACTIVITĂȚII: “Să ajutăm florile!”

Domeniul de dezvoltare: E. Dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii

Dimensiuni ale dezvoltării: E.2. Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat

Comportamente vizate:

E.2.3. Identifică și numește formele obiectelor din mediul înconjurător

E.2.4. Efectuează operații de seriare, grupare, clasificare, măsurarea obiectelor

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O₁: să numere corect în ordine crescătoare în limita 1-5;
- O₂: să asocieze numărul la cantitate și invers;
- O₃: să denumească vecinii unui număr dat;
- O₄: să rezolve corect sarcinile date.

SARCINA DIDACTICĂ: rezolvarea cerințelor matematice scrise pe spatele fiecărui fluture.

REGULILE JOCULUI: Fiecare echipă ajută câte o floare să ajungă în poienița cu flori. Pentru a ajunge, echipele trebuie să treacă de șapte încercări, să rezolve șapte sarcini. Dacă rezolvă corect sarcina, trec la următoarea încercare, dacă nu, rămân pe loc până rezolvă altă sarcină. Câștigă echipa care ajunge prima la poieniță.

ELEMENTE DE JOC: Surpriza, aplauzele, mânuirea materialului, recompense, închiderea și deschiderea ochilor

METODE: Observația, conversația, explicația, problematizarea, jocul.

MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Jetoane cu numere, colțul special amenajat (fluturi, flori, buburuze, coșuleț, păsărele, albine)

OBIECTIVE OPERAȚIONALE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE	CONȚINUTURI	METODE ȘI PROCEDEE	MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT	EVALUARE
	Exerciții de grupare	<p>Introducerea în activitate: Se face sub formă de surpriză, copiii fiind introduși în sala de grupă amenajată astfel încât să dea impresia că sala de grupă s-a transformat într-un colț special amenajat specific anotimpului primăvara. Împart copiii în două echipe, prima echipă se va numi: “Echipa florilor albe” și a doua echipă de va numi: “Echipa florilor galbene”.</p>	Observația Conversația	Flori, Fluturi Buburuze Păsări	Răspunsurile corecte ale copiilor
	Exerciții de exprimare orală	<p>Intuirea materialului: Copiii vor fi rugați să privească în jurul lor și să spun ce observă în acest colț (fluturi, flori, păsări, buburuze, albine)</p>	Observația Conversația		
		<p>Anunțarea temei: Copiii sunt anunțați cum se numește jocul pe care îl vor juca. Jocul se numește: “Să ajutăm florile”</p>	Conversația		
		<p>Explicarea și demonstrarea regulilor jocului: Să știți dragi copii că Zâna Primăvară s-a supărat foarte tare pe aceste două flori pentru ca nu au ascultat-o și de aceea le-a luat de</p>	Conversația Explicația Demonstrația		

		<p>lângă familiile lor și le-a spus să meargă unde vor ele, iar dacă doresc să se întoarcă nu vor putea decât dacă trec peste cele 7 încercări pregătite de Zâna Primăvara pe drumul care duce spre poieniță. Ea a trimis 7 din ajutoarele ei și anume 7 fluturi pe drumul echipei florilor albe și 7 din fluturii ei pe drumul echipei florilor galbene. Fiecare fluture are scris pe spate o sarcină din partea Zânei Primăvara. Câte un copil de la fiecare echipă rezolvă sarcina (împreună cu echipa sau individual dacă știe); Dacă este corect, fluturele lasă echipa florilor albe sau echipa florilor galbene să treacă mai departe. Dacă nu reușesc să răspundă corect, fluturele le mai dă o sarcină și apoi lasă echipele să treacă. Se ajunge la al doilea fluture și se procedează la fel, până când sunt reezolvate toate cele 7 sarcini.</p> <p>Executarea jocului de probă: Chem un copil din fiecare echipă în față pentru a le arăta cum ne vom juca. Un copil din echipa florilor albe ajută floarea să treacă de primul fluture iar celălalt copil din echipa florilor galbene procedează la fel. Pe spatele fluturelui scrie: “Numără câți copii sunt în fiecare echipă! Alege</p>	<p>Conversația Explicația</p>	<p>Fluturi pe care sunt scrise sarcinile</p>	
--	--	---	-----------------------------------	--	--

<p>O₁ să numere corect în ordine crescătoare în limita 1-10</p> <p>O₂ să asocieze numărul la cantitate și invers</p> <p>O₃ să denumească vecinii unui număr dat</p>	<p>Exerciții de recunoaștere a cifrelor</p> <p>Exerciții de numărare</p>	<p>din coșuleț cifra corespunzătoare numărului de copii pentru fiecare echipă!”. După ce aceștia rezolvă sarcina eu îi voi întreba pe ceilalți copii dacă este corect sau nu. Dacă este corect fluturele zboară și lasă florile să treacă mai departe.</p> <p>Desfășurarea propriu zisă a jocului: Câte un copil de la fiecare echipă va veni în față și va rezolva sarcina dată. Prima sarcină G1: “Câte flori albastre sunt în poieniță?” Prima sarcină G2: “Câte flori galbene sunt în poieniță?” A doua sarcină G1: “Câte buline negre buburuza mică?” A doua sarcină G2: “Câte buline negre are buburuza mare?” A treia sarcină G1: “Câte albine sunt în poieniță? Caută în coșuleț cifra corespunzătoare numărului de albine!” A treia sarcină G2: “Câți fluturi sunt în poieniță? Caută în coșuleț cifra corespunzătoare numărului de fluturi!” A patra sarcină G1: “Câte păsări sunt în poieniță?” A patra sarcină G2: “Care cifră se aseamănă ca formă cu un scaun</p>	<p>Demonstrația</p> <p>Conversația Exercițiul</p>	<p>didactice</p> <p>Colțul special amenajat</p> <p>Jetoane cu cifre</p> <p>Coșuleț</p> <p>Fluturi pe care sunt scrise sarcinile didactice</p> <p>Colțul special amenajat</p> <p>Jetoane cu cifre</p> <p>Coșuleț</p>	<p>Rezolvarea corectă a sarcinilor</p> <p>Asocierea corectă a cifrei cu numărul de elemente</p> <p>Răspunsurile corecte ale copiilor</p>
--	--	---	---	---	--

SĂRBĂTORILE DE PAȘTE ÎN ESTUL ROMÂNIEI

Prof. Perșinaru Sorina , Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Dobrogea este una dintre zonele care mai păstrează încă nealterate tradițiile și obiceiurile. Perioada Paștelui este încărcată de sărbătoare, fie că celebrează Învierea Domnului creștină ori venirea primăverii precreștină. În noaptea de Înviere, toți românii merg la biserică pentru a lua lumina Sfântă. După slujba de Înviere de la miezul nopții are loc prima masă de Paște în familie, atunci când gospodinele așează pe masă bunătățile pregătite.

În a doua zi de Paște, finii merg în vizita la nași, unde duc bucate alese (o sticlă de vin, un cozonac sau un tort) pentru a sărbătorii împreună Paștele.

O tradiție foarte importantă este că, în Noaptea de Înviere, la ora 12 se stinge lumina în Biserică, iar credincioșii vin și iau lumină de la preot după care o duc acasă. Tot în această noapte, la sfârșitul slujbei se oferă pască înmuiată în vin.

În prima zi de Paște, imediat cum se trezesc, credincioși se spală pe mâini și pe față după care trebuie să-și facă semnul cruci de trei ori și să ia o bucată din pasca înmuiată în vin, apoi, ciocnesc ouă roșii.

Începând cu prima zi din săptămână până sâmbătă, ultima zi de post, oamenii repară, văruiesc casele, se face curat la animale pentru că totul trebuie să strălucească de curățenie. Fetele de măritat trebuie, potrivit tradiției, să se grăbească pentru a termina treburile. În caz contrar, Joimărița, o femeie feroasă pedepsește lenea tinerelor prin pârlirea părului și arderea mâinilor. Fuioarele de cânepă netoarse sunt și ele incendiate. Nici flăcăii și bărbații nu stau, ei ajută în gospodărie, la treburile specifice.

În Dobrogea, fetele din comuna Topalu, potrivit tradițiilor, își spală fața cu apă dintr-o cană în care se scufundă un ou roșu. Copiii din comuna Oltina urmează și ei același ritual pentru a fi sănătoși tot anul. Cele mai multe obiceiuri sunt în Vinerea Mare pentru că este ziua în care Iisus a fost răstignit și a murit pe cruce. În această zi, se ține post negru, nu se gătește, nu se face foc, nu se fac cocături, nu se taie animale, nu se face nicio muncă în gospodărie. Potrivit obiceiurilor, dimineața, înainte de răsărit, oamenii trebuiau să alerge desculți prin rouă și apoi să se scalde în ape curgătoare pentru a fi sănătoși tot anul. Seara, se merge la biserică, la slujba de pomenire a Patimilor Domnului, întrucât este ziua în care a fost răstignit Iisus.

În ultima zi de post, în Sâmbăta Mare, se încheie și pregătirile pentru Sărbătoarea Paștelui. Se sacrifică mielul și se pregătesc mâncărurile tradiționale: drobul, borșul și friptura de miel. De asemenea, se pregătesc hainele noi, care urmează să fie îmbrăcate în zilele de Paști. Femeile trebuie să aibă o cămașă nouă, cusută special pentru Paști, iar bărbații o pălărie nouă. Sâmbăta seara, gospodinele pregătesc și coșul care va fi dus la biserică, pentru sfințire. Se pun ouă roșii sau încondeiate, pască, cozonac și un miel copt din aluat, slănină și șuncă de porc special preparate, salată de sfeclă roșie cu hrean, usturoi, făină, zahăr și sare.

Despre ouăle vopsite se spune că au puteri miraculoase, iar pasca și cozonacii cu mac și nucă nu trebuie să lipsească de pe masă. Pasca se face din cea mai bună făină de grâu cernută prin sită deasă și se pune în tăvi rotunde. Se așează aluatul împletit, de jur împrejur, iar în mijloc se pune brânza de vacă amestecată cu zahăr, ouă, stafide și mirodenii. Peste se face o cruce tot din aluat împletit, se unge totul cu ou, se lasă la crescut și se coace în cuptorul fierbinte. Tot tradiția spune că fiecare familie duce la biserică colaci, prescuri, vin, miere de albine și fructe pentru a fi sfințite și împărțite de sufletul morților.

Înainte Paștelui, de Paște și după Paște, dobrogenii sunt preocupați cu respectarea tradițiilor, ținute și interpretate cu strictețe de ritual, căci de aceasta depinde prosperitatea întregului an. Dobrogea sărbătorește Lăzărelul, Olăria, Caloianul, Paparuda, Cucii.

1. "Lăzărelul" sau întâmpinarea Primăverii în Dobrogea Lăzărelul este o sărbătoare care se ține înaintea Paștelui, în Sâmbăta Floriilor, aceasta mai numindu-se și Sâmbăta lui Lazăr. Lazăr sau Lazarica este un zeu al vegetației care moare și renaște în fiecare an, primăvara, simbolizând regenerarea naturii. La ceremonial participa copiii, responsabili cu dânsul ritualic și femeile care

formează grupul de colindători. Scenariul obiceiului vorbește despre Lazăr care moare într-un accident în pădure, fiind plecat să aducă hrană pentru animale. Mama sa și surorile fecioare îl bocesc strașnic, drept pentru care din mormântul său se înalță un copac falnic, cu ramuri bogate. Se mai spune despre Lazăr că ar fi frate cu cucul, de care s-a rățăcit, de atunci strigându-se neîncetat unul pe altul. Lazarul creștin, fratele Mariei și Martei, este săracul înviat din morți de Iisus, minune care i-a determinat intrarea solemnă și entuziastă în Ierusalim, unde a fost întâmpinat cu ramuri de palmier. Acest eveniment se sărbătorește în Duminica Floriilor, după învierea lui Lazăr din Sâmbăta Floriilor.

2."Olaria" - Este o tradiție dobrogeană ce reprezintă purificarea aerului și gonirea duhurilor rele din zona localității, înainte de începerea Postului Mare. Se mai numește "Orarie" sau Hurhumbalu funcție de localitate (Izvoarele, Niculitel, Parches). Obiceiul constă în aprinderea pe dealuri a unor focuri din resturi vegetale sau din furajele consumate de animale în timpul iernii, simbolizând purificarea vechii vegetații, pentru a face loc unei vegetații noi și prospere. Rostogolirea pe dealuri a roților de caruță înfășurate în paie, simbolizând cursul soarelui pe cer, simboliza și purificarea a tot ce a fost rău pentru comuniune.

3."Caloianul" – practicat după Paște – Obiceiul constă în fabricarea unei păpuși de lut, ce era îngropată în câmp, ca apoi după o perioadă de timp să fie deshumată, ruptă în bucăți și împrăștiată pe câmp, simbolizând fertilitatea, belșugul culturilor și regenerarea vegetației. Nume ce vine din slavul kaljenŭ = de lut, datorită materiei prime din care este confecționat. Caloianul este un rât arhaic de fertilitate menit să aducă sau să oprească ploaia și se practică în a treia miercuri de după Paști, că mai târziu să se apeleze la el de fiecare dată când seceta amenința culturile. În general, acest obicei este denumit cu un nume feminin – Mama Caloiana, Scaloiana, Moașa Ploii. Însă în anumite zone era prezentă perechea – Caloian și Caloiana, Mama Ploii și Tatăl Soarelui. În Dobrogea, păpușile de lut se împodobesc cu coji de ouă roșii și se sparg pentru a imita violența sacră în riturile de trecere. Dacă este seceta se „omora” Tatăl Soarelui, iar dacă plouă prea mult, se „omora” Mama Ploii. Obiceiul este încă practicat în satele de Slăvi din Județul Tulcea.

4."Paparuda" - practicat în a treia zi de Paști în localitățile Niculițel, Luncavița, Văcăreni, Jijila – Obiceiul constă în stropirea cu apă a unui alai de tinere sau de femei bătrâne, împodobite cu flori sau cu ramuri verzi, ce intră din curte în curte. Alaiul e alcătuit dintr-un număr variabil de personaje, dintre care cel puțin una-două trebuie să fie mascate. Acestea sunt dezbrăcate și apoi înfășurate în frunze și ghirlande de boz (brusture, fag, stejar, alun). Gluga de boz este legată deasupra capului cu cotoarele în sus și acoperă tot corpul ca un con de verdeață. Ramurelele erau împetrițite cu panglici roșii, cu salbe de firfirici. Cortegiul umbla prin sat de la o casa la alta, și în curte, însoțitoarele cântă un cântec ritual, bătând din palme, iar paparuda joacă un dans săltăreț.

Paparuda invocă ploaia prin dans, prin bătăi din palme, prin plesnetul degetelor, prin răpăitul tobelor improvizate din tigăi, dar mai ales prin ritmul și conținutul textului magic: „Paparudă-rudă, / vino de ne udă / cu găleata-leata / peste toată ceata; / cu ciubărul –bărul / peste tot poporul. / Dă-ne Doamne, cheile / să descuiem cerurile / să pornească ploile, / să curgă șiroaiele / să umple pâraiele. / Hai, ploiță, hai! / udă pământurile / să crească grânele / mari cât porumbele. / Hai, ploiță, hai!”.

Pe lângă forma românească, Paparudă, și cea aromână, Pirpiruna, este înregistrată și forma bulgară, Perperuda întâlnite în comunitățile aferente.

5.,,Cucii” – Acest obicei, ce se aseamănă într-o oarecare măsură cu "Calușarii", se mai practică și în alte zone ale țării, dar "Cucii" caravaneni au o vizibilă nota de originalitate, manifestați atât în ceremonial cât și în construcția măștilor. Colectivul ceremonial al "Cucilor" este alcătuit, după tradiție, dintr-un grup de 15 bărbați mai tineri sau mai vârstnici, împărțiți în două cete de câte șapte (șapte sugerând, în concepția locală, numărul zilelor săptămânii). Cel aflat în plus este "mutul" personaj central. Fiecare "cuc" se individualizează prin mască, prelungită cu un fel de bluză și de fustă lungă până la opinci. De acestea sunt fixați câțiva "zilișori" (clopoței sub formă de capsulă, cu sunet cristalin). Măștile sunt diferite prin felul împodobirii și al cromaticii, acestea depinzând, în primul rând, de tradiția locală dar și de imaginația participanților. Ca obiecte de luptă fiecare "cuc" are o sabie vopsită în roșu (culoarea confruntării) și un târnăcop vopsit în albastru (simbol pentru uneltele gospodărești), confecționate din lemn. După tradiție, obiceiul "cucilor" se desfășoară în trei locuri: la o fântână, câmp și în sat. Ritualul se desfășoară în ritm de geamparale, joc specific Dobrogean.

Prin faptul că anunță primăvara, acest frumos și străvechi obicei deschide un nou ciclu anual în viața colectivității.

Bibliografie:

<http://www.cugetliber.ro/stiri-cultura-educatie-traditii-si-obiceiuri-de-pasti-in-dobrogea-252938>

<http://www.info-delta.ro/traditii-in-dobrogea-28/obiceiuri-din-dobrogea-44.html>

MENS SANA IN CORPORE SANO

Pestrițu Angela, Școala Gimnazială Nr.1
Poienarii de Muscel, Județul Argeș

Astăzi, la începutul mileniului trei, când viața individului a devenit mai complicată, când știința și întreaga societate au evoluat, educația pentru sănătate se impune ca o necesitate și devine o condiție esențială a educației unei națiuni civilizate. Fiind profesor de fizică și chimie, mi-am permis să încerc să concep un astfel de proiect. Ași dori să implic și profesorii de informatică și de educație fizică și sport la acest proiect.

Proiectul: "Mens sana in corpora sano" își dorește să promoveze cunoștințele corecte privind diferite aspecte ale sănătății și formarea de atitudini și deprinderi indispensabile unui comportament responsabil și sănătos. Totodată acest lucru poate fi realizat printr-o implicare a noastră tuturor în vederea educării oricărui elev, de formare a unui stil de viață sănătos.

Dreptul la sănătate, la dezvoltare fizică și psihică armonioasă constituie unul din drepturile fundamentale înscrise în Convenția cu privire la Drepturile Copilului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la data de 29 noiembrie 1989. Școala i-a învățat dintotdeauna pe copii cum să se poarte în societate și natură, cum să se raporteze la ceilalți semeni, dar și la darurile pe care divinitatea le-a făcut omenirii - cel mai important dintre acestea fiind însăși viața .

Diftonul „ Mens sana in corpore sano” sintetizează o întreagă filosofie a educației pentru sănătate fizică, morală și spirituală. Cu aceasta educație au fost și rămân deopotrivă datoare familia și școala. Niciodată nu este prea târziu să reduci sau să elimini comportamentele care dăunează sănătății ca să îți schimbi viața în bine, dar cu cât o faci mai repede cu atât mai bine. Școala , prin autoritatea morală pe care o are, este un loc ideal pentru transmiterea acestor cunoștințe de educație pentru sănătate și de-a lungul timpului i-a învățat și îi învață pe copii cum să se poarte în natură și în societate, cum să se raporteze la ceilalți semeni, cum să trăiască frumos, demn și sănătos .

Mâncăm pentru a avea energie și pentru a avea materii prime necesare creșterii și dezvoltării celulelor și țesuturilor. Alimentele consumate sunt descompuse prin digestie în componentele moleculare esențiale : proteine - aminoacizi, glucide și lipide. de asemenea absorbim din mâncare diferite săruri minerale, elemente și vitamine necesare pentru buna funcționare a metabolismului. Când discutăm de "alimentație sănătoasă" trebuie să luăm, simultan, în discuție două elemente: calitatea și cantitatea.

Referitor la cantitate pare mai simplu: organismul consumă energie pentru două activități : aceea de a trăi - "metabolismul bazal" și efortul de orice fel. (munca, deplasarea). Societatea actuală se caracterizează prin sedentarism (activități "statice", deplasare limitată, munca de birou), ceea ce face ca necesarul de energie să fie - în general - mai mic decât consumul real. Diferența de energie se depozitează sub forma de grăsime.. Consecința este obezitatea, cu toate complicațiile care decurg de aici .Pe de alta parte, alimentele modern sunt dezechilibrate energetic. Exemplul cel mai frecvent îl reprezintă dulciurile pentru copii. Conțin cantități excesive de glucide, coloranți și arome. Consecința va fi un dezechilibru digestiv, și probabilitatea obezității și a altor boli grave.

Al doilea criteriu este calitatea. Organismul este construit pentru a folosi un anumit fel de nutrient, cele existente în mod obișnuit în natura - Viața modernă a generat folosirea excesivă - aproape exclusivă - a alimentelor tratate industrial.

Folosirea de conservanți, coloranți sau înlocuitori ai unor substanțe naturale - justificată pentru a putea păstra alimentele nealterabile o perioadă mai lungă de timp, duce la acumularea în organism a unor substanțe nefolositoare și care, în anumite concentrații pot duce la declanșarea unor boli grave. Educație sănătate înseamnă și a sta departe de vicii, tutun, droguri și alcool.

Prin acest proiect, noi cadrele didactice avem ca obiectiv valorificarea potențialului creator artistic al tuturor elevilor și încurajarea folosirii calculatorului de către copii în scop inventiv și creator.

Proiectul se desfășoară în toate instituțiile partenere și are secțiune de creații plastice și literare cu tema „Mărțișor, tradiție și simbol”, pentru învățământul primar; creații plastice, practice și literare cu tema „Floarea sănătății”, pentru învățământul gimnazial și Simpozionul Județean cu tema: **”Învierea Domnului – Renașterea educației”** pentru elevi și profesori din învățământul preuniversitar, care se vor desfășura în anul școlar 2023-2024 în data de **17.03.2024** în format fizic, începând cu ora 10.00, la Școala Gimnazială Nr.1 Poienarii de Muscel. Încurajăm prezentarea exemplelor de bune practici din partea elevilor și a cadrelor didactice.

”Învierea Domnului – Renașterea educației”, 17martie 2024 – simpozion cu participare directă, adresat tuturor elevilor și profesorilor din învățământul preuniversitar din Argeș, va conține referate, eseuri despre tradiții și obiceiuri de Paște, din zona respectivă. Lucrarea va conține cel mult 4 pagini, TNR 12, cu diacritice, la un rând, va fi însoțită de un rezumat și se va publica în revista proiectului care va apărea pe CD cu ISSN.

Fișa de înscriere, acordurile de parteneriat semnate și ștampilate, lucrările pentru simpozion vor fi trimise până la data 16 martie 2024, la adresa de mail angela.pestritu@yahoo.com, cu mențiunea.

Simpozionul are o secțiune: pentru elevi și se desfășoară la Școala Gimnazială Nr.1, Poienarii de Muscel pe 17 martie 2024 la orele 10. Participarea se va face în format fizic. Se vor oferi diplome de participare și un volum cu ISSN cu rezumatele lucrărilor participanților la simpozion. Înscrierea participanților se va face până la data de **16.03.2024** prin e-mail la adresa angela.pestritu@yahoo.com, prin transmiterea formularului de înscriere atașat, obligatoriu, în format editabil (de exemplu, Word, nu în forma scanată sau scrisă de mână). Transmiterea lucrărilor și a rezumatelor se va face până la data de **16.03.2024** în format editabil prin e-mail la adresa angela.pestritu@yahoo.com, cu specificarea numelui autorului și a unității școlare în cadrul documentului atașat. Se admite un singur autor la elaborarea unei singure lucrări.

Lucrările vor avea între 4 – 10 pagini, cu diacritice, la un rând, vor fi scrise în Word, cu font TNR, dimensiune 12 iar titlul va fi aliniat la centru cu font dimensiune 14. Sub titlul articolului (aliniere la dreapta, italic), va fi menționat, pe rânduri distincte: numele și prenumele autorului, profesorul coordonator, denumirea unității de învățământ în care profesează (fără prescurtări) va fi însoțită de un rezumat și se va publica în revista proiectului care va apărea cu ISSN. La sfârșit, se va consemna bibliografia (referințe bibliografice), după cum urmează:

- *pentru cărți*: NUMELE, Prenumele autorului, *TITLUL LUCRĂRII*, editura, orașul, anul apariției.
- *pentru articole*: NUME, Prenume, *TITLUL LUCRĂRII*, „Denumirea revistei”, anul, volumul (nr.), paginile

Conținutul lucrării trebuie să fie original, subiectul fiind în concordanță cu tematica simpozionului. Autorii au obligația să respecte legislația drepturilor de autor și să evite orice formă de plagiat. Întreaga răspundere revine autorului lucrării. Organizatorii Simpozionului nu-și asumă nicio răspundere pentru nerespectarea de către autori a reglementărilor înscrise în

legislația drepturilor de autor și a realizării de plagiat. Lucrarea va putea fi expusă folosind prezentarea ppt de maxim 10 slide-uri sau Word. Timpul alocat prezentării este de maxim 7 minute pentru o lucrare.

- Nu se percepe taxă de participare.

Scopul proiectului;

- stimularea interesului elevilor față de arta plastică, informatică, fizică, chimie, biologie, limba și literatura română și micșorarea riscului de abandon școlar.

-dezvoltarea spiritului de competiție;

-încurajarea folosirii IT de către copii în scop inventiv și creativ.

-colaborarea/ parteneriate cu alte școli, licee, cluburi și palate.

Obiectivele specifice ale proiectului;

- Realizarea unor schimburi de experiență pe această temă între parteneri prin lucrările/ materialele prezentate, prin activitățile desfășurate în cadrul proiectului .

- Stimularea și promovarea modalităților variate de exprimare (creații literare, plastice, artistice), înclinațiile, aptitudinile și talentele artistice ale elevilor, în vederea dezvoltării unor capacități, încă de la această vârstă.

- Promovarea inițiativelor individuale și de grup, prin editarea unor reviste, cărți cu lucrări atât pentru copii, cadre didactice și părinți

Pentru Concursul județean interdisciplinar “ Mens sana in corpore sano”, Ediția a VI-a s-au propus următoarele obiective:

- să participe la proiect 300 de elevi și 50 cadre didactice din 4 județe ale țării;

- să încurajăm acțiunile nonformale ale fiecărui participant capabile să genereze valoare umană - competențe sociale și civice;

- toți participanți să poată identifica corect riscurile ce pot apărea ca urmare a lipsei democrației dintr-o societate civilă ce se dorește a fi de calitate;

- toți copiii/elevii participanți să cunoască existența obligațiilor în respectarea drepturilor inalienabile la sănătate, educație, libertate pentru ei și pentru alții;

- să dezvoltăm competența cheie “A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚE” prin documentare, comunicare și relaționare a cel puțin 90% dintre elevii participanți;

- să stimulăm creativitatea a 95% dintre elevii participanți, familiarizându-i cu standardele de performanță și evaluare ce intervin într-o competiție acerbă;

- să dezvoltăm tuturor spiritul selectiv al acțiunilor individuale pentru a evita răspunderile în caz de nerespectare;

să stimulăm tuturor spiritul de echipă pentru promovarea adevăratelor valori umane, indiferent de domeniul de referință;

- să formăm/consolidăm încrederea tuturor copiilor/elevilor în propriile forțe pentru conturarea corectă a sistemului de valori;

- să realizăm un schimb de experiență pozitiv între cadrele didactice, atât ca parteneriat cât și ca repere pentru propria activitate;

- să îmbunătățim relațiile de colaborare dintre toți factorii implicați în formarea și dezvoltarea atitudinilor pozitive la copii/elevi. Elevii și profesorii au fost premiați după regulile comisiei de jurizare.

După numărul mare de participanți la acest proiect am constatat, că atât elevii de alte etni, cât și cei cu CES sau cei din învățământul de masa, sunt interesați de aceste activități extracurriculare și le vom organiza și anul următor.

Bibliografie: activitate proprie

PROIECTUL EDUCATIV „FLORI PE ALTIȚĂ” EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DOMENIUL CULTURAL ARTISTIC – FOLCLOR, TRADIȚII, OBICEIURI

Prof. Petcu Laura Grația
Școala Gimnazială „N.I.Jilinski” Vernești

PREZENTAREA GENERALĂ A PROIECTULUI „FLORI PE ALTIȚĂ”

Argument justificare, context

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile ce definesc un popor, facându-l unic și nemuritor în ciuda scurgerii timpului. Exprimată în cele mai diverse forme, creația populară românească este caracterizată de autenticitate și ingeniozitate, o trasatură aparte fiind puternica ei unitate, care nu exclude însă o mare varietate de manifestări în: arhitectura populară, port, țesut, olărit, prelucrarea lemnului, metalului, pieilor, pictura icoanelor etc.

Îndepărtarea tinerilor de la tradițiile populare, ne fac să insistăm pe cunoașterea tradițiilor și aplicarea lor în școală, deoarece în familie, acolo unde fetele și băieții erau instruiți în meșteșugurile tradiționale, această ocupație a dispărut cu desăvârșire.

Prin abordarea acestui proiect educațional s-a dorit redescoperirea, promovarea și sensibilizarea noastră a tuturor asupra portului strămoșesc, a confecționării și ornamentării lui, prin implicarea copiilor, părinților și a cadrelor didactice îndrumătoare.

Totodată educația este principalul factor de incluziune al persoanelor cu dizabilități. Participarea copiilor cu dizabilități la viața comunității, la desfășurarea unor activități comune alături de elevii tipici, va duce la acceptare empatică și bună conviețuire.

Scopul general al proiectului

Formarea și dezvoltarea sentimentelor pozitive față de tradițiile și obiceiurile strămoșești, valorizarea lor prin realizarea unor obiecte tradiționale făcute după canoanele străbune. Formarea sentimentelor pozitive față de persoanele cu dizabilități prin cunoașterea nevoilor acestora și dezvoltarea unui ethos școlar incluziv care să faciliteze acceptarea și valorificarea copiilor cu dificultăți de învățare.

Obiectivele specifice ale proiectului:

A. vizând copiii:

- formarea unor deprinderi de lucru, cusătura în cruce, pentru efectuarea produsului finit, ia;
- încurajarea elevilor pentru a manifesta atitudini pozitive pentru tradițiile strămoșești;
- perceperea frumuseții și semnificațiilor cusăturilor de pe ia tradițională.
- îmbunătățirea relațiilor dintre elevii tipici și elevii cu CES prin stimularea activităților de grup;
- realizarea de activități pentru formarea și consolidarea simțului estetic, în grupe din care să facă parte elevii tipici și elevii cu CES.

B. vizând părinții:

- conștientizarea părinților cu privire la rolul lor în educarea copilului prin transmiterea valorilor luate de strămoșii noștri;
- implicarea părinților în activitățile propuse și crearea unui mediu plăcut pentru elevi;
- Informarea părinților elevilor tipici cu privire la integrarea elevilor cu CES și acceptarea acestora ca parteneri în desfășurarea unei activități.

C. – privind cadrele didactice:

- proiectarea și desfășurarea unor activități pentru popularizarea tradițiilor din zona Munteniei.

Activitățile din cadrul proiectului

Activitatea nr. 1

Titlul activității: **Să învățăm să facem! Discuții organizatorice**

Participanți: cadrele didactice implicate în proiect

Descrierea pe scurt a activității: Formarea echipei de lucru, stabilirea responsabilităților pentru desfășurarea activităților și avizarea proiectului.

Activitatea nr. 2

Titlul activității: **Semne pe pânză. Cusătura în cruce. Ghemul.**

Participanți: Cadrele didactice implicate în proiect, elevii

Activitatea nr. 3

Titlul activității: **Semnul de carte**

Data/perioada de desfășurare: Decembrie 2019

Participanți: elevi, cadre didactice

Descrierea pe scurt a activității: Elevii vor coase pe o bucată de pânză un semn de carte, folosind culorile și alegându-și modelul care îi reprezintă.

Activitatea nr. 4

Titlul activității: **Ie pentru păpușă. Croirea iei**

Participanți: elevi și cadre didactice

Descrierea pe scurt a activității: Elevii vor învăța cum se croiește o ie. Se va face tiparul tradițional din bucăți de pânză în formă de dreptunghi. După ce își vor croi propria ie, copiii sunt invitați să își aleagă culorile pe care să le folosească și modelul pe care doresc să îl coasă.

Activitatea nr. 5

Titlul activității: **Încrețul funcțional. Încheierea iei.**

Participanți: elevi și cadre didactice

Descrierea pe scurt a activității: În această activitate elevii vor învăța să realizeze încrețirea iei la gât. Tot în această activitate vor învăța tehnica puricel pentru încheierea iei.

Activitatea nr. 6

Titlul activității: **Expoziție „Flori pe altiță”- Încheierea proiectului**

Participanți: Elevi, părinți: cadre didactice

Descrierea pe scurt a activității: Elevii vor participa împreună cu cadrele didactice și părinții, la organizarea unei expoziții de artă populară cu obiecte cusute de ei în cadrul proiectului „Flori pe altiță”. Expoziția va avea loc la Școala Gimnazială „N.I.Jilinski” Vernești

Diagrama Gantt a activităților

Obiective	Activități	Luna 1	Luna 2	Luna 3	Luna 4	Luna 5	Luna 6
Încurajarea elevilor pentru a manifesta atitudini pozitive pentru tradițiile strămoșești	De la strămoși la noi! Discuții organizatorice						
Formarea unor deprinderi de lucru, cusătura în cruce, pentru efectuarea produsului finit, ia	Semne pe pânză. Cusătura în crucițe. Ghemul						
	Semnul de carte						
	Ie pentru păpușă. Croirea iei						
	Încrețul funcțional. Încheierea iei.						
Perceperea frumuseții și semnificațiilor cusăturilor de pe ia tradițională.	Expoziție „Flori pe altiță”- Încheierea proiectului						

Rezultate calitative și cantitative așteptate ca urmare a implementării proiectului

- trezirea interesului și dezvoltarea unor valori și atitudini pozitive față de tradițiile poporului nostru;
- implicarea cadrelor didactice în atragerea efectivă a copiilor în activități cu caracter extracurricular.

Modalități de monitorizare și de evaluare ale proiectului

- evaluările inițiale, la începutul activităților, prin conversații, analize de nevoi, chestionare de opinii;
- evaluările curente, preluare feedback-ului permanent, prin realizarea lucrărilor, rapoarte de activitate, metode non-standard;
- DVD-uri, fotografii, pagina Facebook, etc.;
- expoziție;
- evaluare finală – portofoliul proiectului.

SĂRBĂTORILE DE PAȘTI ÎN MEDIUL RURAL

Prof. Petrariu Luciana , Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Lumea satului păstrează încă vii multe dintre tradițiile și obiceiurile aferente sărbătorilor pascale și multe dintre practici au fost preluate și păstrate până astăzi. Vopsitul ouălor, masa de Paște, mersul la biserică, lumânarea aprinsă la slujba de Înviere, toate acestea și multe altele, au o însemnătate aparte pentru credincioșii din localitatea mea natală, Plosca din județul Teleorman. „Floriile”, sărbătoarea Renașterii, era sărbătoarea reînvierii naturii, elementul central al sărbătorii fiind salcia, care trebuia să fie dusă la biserică pentru a fi sfințită și păstrată la icoană tot anul. Acest obicei se păstrează încă în Plosca. Fiind o sărbătoare care marca învierea naturii, în ziua de Florii, nu se mâncau plante. În centrul sărbătorii stă salcia sau răchita, iar această sărbătoare mai era denumită popular și Sărbătoarea Înfloririi Salciei. Legende spun că în drumul către locul în care era răstignit Iisus Hristos, Maica Domnului a întâlnit o apă pe care trebuia să o treacă, iar o salcie bătrână i-a venit în ajutor și și-a aplecat crengile pentru a face posibilă trecerea Maicii. De aceea, salcia a fost binecuvântată de Maica Domnului, să fie primul copac care înflorește și anunță primăvara. Ziua de Florii este și reper în ceea ce privește starea vremii din ziua de Paște, întrucât o vorbă din popor spune că ziua de Paște se va prezenta meteorologic la fel ca cea de Florii. Femeile mai bătrâne își leagă la brâu o crenguță de salcie pentru a scăpa de durerile de spate. O coroană din salcie se agață deasupra ușii la intrare, existând credința că familia va fi protejată de boli.

Săptămâna Patimilor sau Săptămâna Mare are menirea de a-i pregăti pe credincioși pentru marea taină a Învierii. Pentru români, Postul Mare este cel mai important și mai sfânt post de peste an. Fiecare încearcă să postească după putere, mai ales prima săptămână și Săptămâna Mare, să facă milostenie și fapte bune, să se împace cu cei cu care s-a certat. Postul Mare durează 40 de zile, amintind de postul lui Moise, dar mai ales al Mântuitorului. Ultima săptămână (Săptămâna Mare) este dedicată însă, în afara Postului, patimilor, răstignirii și punerii în mormânt a Domnului. Este cea mai aspră săptămână de post. În toate bisericile se slujesc, seara, Deniile, iar dimineața slujbe speciale, care predispon la meditație asupra vieții creștine și a patimilor Domnului.

Deniile sunt slujbe specifice Postului Mare. Ele se desfășoară în prima, a cincea și ultima săptămână a Postului, fiind cele mai frecventate de românii de astăzi. Rânduiala este de a se îmbracă în haine cernite sau, măcar, femeile să-și acopere capul cu o năframa neagră. E regula ca până la deniile din săptămâna a cincea să fie gata curățenie prin case și ogrăzi. Bătrânii obișnuiau să mănânce puțin în seara de Florii, apoi nu mai mâncau până în Joia Mare, când se spovedeau și se împărtășeau. Tinerii mâncau în această săptămână pâine și poame uscate, bând doar apă de izvor. În sat se păstra o liniște și o atmosferă de reculegere, de tristețe evlavioasă. Se făceau focuri rituale, se îngrijeau și curățau gospodăriile, se întrerupea munca la câmp și lucrările mai importante. Se confecționau haine noi pentru sărbătoare. Se tăiau miei și păsări pentru Paște. Oamenii se spovedeau și se iertau reciproc. Pentru moșii și strămoșii noștri din sudul Câmpiei române, Paștele însemna mult mai mult decât câteva zile libere și un alt prilej de a sărbători cu mâncare și băutură. Pe vremuri, oamenii trăiau cu nădejdea Învierii în toată perioada postului și respectau cu sfințenie toate tradițiile și obiceiurile pe care le impunea această mare sărbătoare. Cei mai în vârstă sunt de părere că sărbătorile de altădată erau sărbători în toată regula, aveau acel element de sfințenie și sacralitate, dat de tradițiile și obiceiurile de care tânăra generație s-a desprins și le-a uitat.

Și astăzi locuitorii de la sat cinstesc în mod deosebit sfintele slujbe din Săptămâna Patimilor. Fiecare zi din Săptămâna Mare are semnificația sa. Luni se pomenește Iosif cel cu bun chip, care a fost vândut de frații săi pe 30 de arginți, ca și Mântuitorul. E pominit și smochinul neroditor pe care Hristos l-a blestemat și s-a uscat. Marți se pomenește cele zece fecioare-cinci înțelepte și cinci nebune pentru că nu făcuseră fapte de credință și milostenie. Miercuri se pomenește femeia păcătoasă, care a spălat cu mir picioarele Mântuitorului, spre îngroparea Sa. Miercurea Mare era, pe vremea copilăriei mele, ultima zi în care se putea munci la câmp. Apoi, Joia Mare era o zi foarte importantă. Până în această zi trebuia să fie făcute hainele noi, trebuiau reparate gardurile și anexele gospodărești, trebuia adunat și ars gunoiul. De la Joia Mare până la Înviere nu mai băteau clopotele. Și postul devenea mai

aspru. Se credea că un post aspru ținut de joi până la noaptea Învierii putea ține locul întregului post mare al Paștelui.

Joia Mare este ziua în care se fac ouăle înroșite, existând credința că dacă sunt făcute în această zi, e le nu se vor strica tot anul. Oul vopsit în Joia Mare se folosește în dimineața de Paște la ritualul spălării feței, fiind pus într-un vas cu apă, împreună cu o monedă de argint și un fir de busuioc. Ouăle roșii reprezintă esența sărbătorilor pascale. Culoarea tradițională a oului de Paște este cea roșie. Ulterior, au apărut numeroase alte culori. O variantă tradițională și foarte răspândită de vopsire a ouălor este reprezentată de fierberea lor în coji de ceapă, sau cu sunătoare (pojarniță), cu coajă de crin roșu sau cu flori de tei cum făcea bunica mea și face încă mama, cu modele din frunze. Este o variantă simplă, naturală și sănătoasă, în care selecția plantelor folosite pentru ornamentare este făcută pe baza criteriului decorativ. Luciul li se dădea ștergându-le, după ce s-au fiert, cu slănină sau cu ulei.

În Joia Mare se prăznuiește spălarea picioarelor ucenicilor de către Mântuitorul, Cina cea de Taină, rugăciunea din grădina Ghetsimani și vinderea Domnului de către Iuda. În seara acestei zile creștinii merg la Denia celor 12 Evanghelii. Prin Sudul țării, fetele fac câte 12 noduri unei ațe, punându-și la fiecare câte o dorință și dezlegându-le când dorința s-a împlinit. Această ață și-o pun sub pernă seara, crezând ca-și vor visa ursitul. Tot aici se păstrează obiceiul de a spală picioarele celor din casă (copii) de către femeile mai în vârstă.

Vinerea Mare (Vinerea Paștilor, Vinerea Seacă, Vinerea Patimilor) este zi de mare doliu a întregii creștinătăți pentru că în această zi a fost răstignit și a murit Mântuitorul lumii. Zi aliturgică, pentru că Liturgia reprezintă jertfa nesângeroasă a lui Hristos, în chipul pâinii și al vinului, iar cele două jertfe nu se pot aduce în aceeași zi. În seara acestei zile se oficiază denia Prohodului Domnului.

În mijlocul bisericii se scoate Sfântul Epitaf (care-l închipuie mort pe Mântuitorul, înconjurat de Apostoli și Maica Domnului) pe sub care toată lumea trece, până în după-amiaza zilei de sâmbătă. În zorii zilei de Înviere este dus din nou în Sfântul altar și este așezat pe sfânta masă, unde rămâne până în miercurea dinaintea Înălțării Domnului. Acestei zile i se spune și Vinerea Seacă, pentru că bătrânele posteau post negru, iar seara, la Denia Prohodului Domnului, luau anafură de la biserică. După cântarea Prohodului Domnului se înconjoară de trei ori biserica de tot soborul, cu Sfântul Epitaf, care apoi este așezat pe masa din mijlocul bisericii. La terminarea slujbei, femeile merg la morminte, aprind lumânări și-si jelesc morții.

La sfârșitul slujbei, era obiceiul ca preotul să împartă florile aduse, care erau considerate a fi bune de leac. Lumea pleca acasă cu lumânările aprinse pe drum, ca să afle și morții de venirea zilelor mari. Ocoleau casa de trei ori și intrând, se închinau, făceau câte o lumânarea pentru vremuri de primejdie. Înălțătoare zi de doliu, tăcere și meditație, Vinerea Mare este cinstită mai ales prin participarea la slujba Prohodului Domnului. Așa a rămas ea în conștiința mea. Sâmbăta Mare este ziua îngropării Domnului cu trupul și a pogorării Lui la iad, de unde a slobozit neamul omenesc. Este ziua în care se definitivează pregătirile pentru marea sărbătoare a Învierii; spre seară, creștinii se odihnesc pentru a putea participa la slujba de la miezul nopții. Fiind ultima zi a Postului Mare, era obiceiul ca bătrânii și copiii să se împărtășească. În această noapte sfântă, toți membri familiei mergeau fără excepție la biserică, aveau voie să doarmă doar copiii. Coșul cu bucatele tradiționale gătit de gospodine în casă era dus la biserică de capul familiei. Spre dimineață, oamenii veneau spre case cu lumânările aprinse și se înconjura casa cu sfânta lumină. Apoi, în casă, se gusta câte puțin din alimentele sfințite. Cine își găsea sfârșitul în Noaptea de Înviere, se știa că acela va merge direct în rai, oricât de multe păcate ar fi avut, deoarece se spunea că din Noaptea Învierii și până la Rusalii raiul este deschis, iar iadul încuiat.

Ziua Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paști începe, din punct de vedere liturgic, în noaptea dinainte, la miezul nopții, când se spune că mormântul s-a deschis și a înviat Hristos. Chiar dacă românii participă în număr destul de mic la Sfântă Liturghie din această noapte sfântă, ei vin la Slujba Învierii, pentru a lua lumina. Apoi se duc pe la casele lor, revenind, dimineața, la biserică, în locurile unde se sfințește pasca și prinoasele. În biserică este obiceiul ca, în această noapte, să se sfințească pâinea numită paști, fie sub formă de anafură sau anafură amestecată cu vin. Drobul a devenit, prin excelență, alimentul care se identifică, în actualitate, aproape complet, - la fel ca pasca și ouăle roșii - cu sărbătorile Paștelui. Tăierea mielului la Paște nu este

altceva decât jertfa anuală a zeului din religiile precreștine. Mielul este, mai cu seamă, semnul blândetii, al simplității, inocenței și purității. E unul dintre simbolurile Mântuitorului Hristos. În unele locuri se spune că, cine mănâncă ouă în ziua de Paști va fi ușor peste an. În trecut albușul de ou roșu sfințit se usca, se pisa și se sufla în ochii bolnavi de albeață, ai vitelor și oamenilor.

Noaptea Învierii este deosebită, ea simbolizând noaptea luminii, a izbăvirii omului din iad, din păcat și din moarte. Spun sfinții că întreaga omenire va învia după modelul Învierii lui Hristos. De aceea, în zilele noastre, Învieria este privită ca o sărbătoare a luminii. Seara sau la miezul nopții, când oamenii merg la slujba Învierii, aprind lumânări la mormintele celor morți din neamul lor. În zona noastră e obiceiul ca, în noaptea Învierii, să se lase luminile aprinse în toată casa și în curte, ca să fie luminată gospodăria, în cinstea luminii pe care a adus-o Hristos în lume, prin Învieria Sa.

Din acest moment salutul obișnuit este înlocuit cu cel de "Hristos a-nviat", la care se răspunde "Adevărat a-nviat", salut păstrat până la Înălțarea Domnului. Este o formă de mărturisire a Învierii și a credinței creștine. Familia se așază apoi la masa pascală. După această masă, capul familiei ciocnește ouă cu soția și la formula tradițională: "Hristos a înviat!" i se răspunde cu "Adevărat a înviat!" Apoi ciocnesc și ceilalți membri ai familiei. De obicei, cinstea de a ciocni oul mai întâi revine celui mai în vârstă.

Săptămâna de după Paști (Săptămâna luminată) era ținută de femei aproape toată: marțea pentru boala cea rea, miercurea pentru tunete și trăsnete, joia pentru grindină, vinerea pentru rodirea pământului. Cea mai mare sărbătoare din această săptămână este însă Izvorul Tămăduirii, ținută vineri. Sărbătoarea își are originea în a doua jumătate a primului mileniu creștin, pe la anul 450, când se spune că viitorul împărat Leon cel Mare a întâlnit prin pădure un orb, care i-a cerut apă. El a căutat și a găsit un izvor, cu apa căruia s-a vindecat orbul. Iar când a devenit împărat (așa cum îi prorocise Maica Domnului când căuta izvorul) a zidit o biserică lângă izvorul tămăduitor, la care s-au făcut multe vindecări și minuni. În prezent, sărbătoarea se ține în cinstea Maicii Domnului, considerată Izvorul tămăduirii, ca Cea care L-a născut pe Hristos Dumnezeu, de la care vine tot darul. În această zi se face, în toate bisericile, aghiazmă pentru tămăduirea de boli.

Duminica imediat următoare Învierii este numită Duminica Tomii, fiind ziua în care Hristos s-a arătat Apostolului Toma, care nu fusese cu ceilalți apostoli când li s-a arătat Domnul, și se îndoia de Învieria Mântuitorului. După Învierie, la 40 de zile (în joia celei de a VI-a săptămâni) se sărbătorește Înălțarea Domnului, cunoscută în popor și sub numele de Ispas. Este una din cele mai vechi sărbători creștine.

A doua zi după Rusalii este sărbătoarea Sfintei Treimi și astfel se încheie ciclul pascal la creștinii teleormăneni. Acesta este cel mai important ciclu de sărbători creștine, alături de care își fac simțită prezența și obiceiurile populare, izvorâte fie din practici creștine foarte vechi, fie din vechi ritualuri folclorice. Adunate la un loc, ele alcătuiesc perioada cea mai sfântă din viața Bisericii și a oamenilor, constituind un important reper al comunității și spiritualității românești contemporane.

Bibliografie:

Crăciun Bogdan, 1994, *Sfintele Pasti în datini și obiceiuri*, Ed. Portile Orientului, Iasi,
Oprîșan Horia Barbu, 1971, *Monografia folclorică a Teleormanului*, Casa creației populare Alexandria,
Rizea Geanina Roxana, 2013, *Punte între generații*, Ed. Tipoalex, Alexandria,

OUĂLE ÎNCONDEIATE ÎN TRADIȚIA ROMÂNEASCĂ

Prof.înv.primar Petrusse Carla

Școala Gimnazială Nr.1 Nucet

„Școala altfel” – sau săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun!” – reprezintă calea spre întărirea relației profesor-elev, în absența clopoțelului și a lecției ce durează strict 50 de minute. Atmosfera din „săptămâna altfel” este una specială, fiind trăită atât de elevi, cât și de profesori cu sentimentul câștigării unor experiențe noi. În săptămâna aceasta, elevii mei de la clasa aIII-a erau extrem de curioși să participe la noile activități. Am constatat că au fost preocupați pentru atingerea obiectivelor propuse. Am îmbinat utilul cu plăcutul, și astfel totul s-a desfășurat cât mai frumos. Activitățile despre tradiții și obiceiuri de paște, ppt-ul despre Iisus, încondeierea ouălor s-au împletit cu momentele de relaxare în aer liber. Plini de entuziasm și bucuroși că au participat la toate activitățile propuse, elevii mei și-au prezentat părinților produsele finite.

Activitățile de învățare și produsele școlare recomandate prezintă liste deschise de contexte semnificative de manifestare a unităților de competențe proiectate pentru formare/dezvoltare și evaluare în cadrul unității respective de învățare. Cadrul didactic are libertatea și responsabilitatea să valorifice această listă în mod personalizat la nivelul proiectării și realizării lecțiilor, în concordanță cu proiectele unităților de învățare, dar și să o completeze în funcție de specificul clasei concrete de elevi, de resursele disponibile etc. Copiii sunt veseli, dornici de a participa la orice acțiune, de a experimenta sau exersa, profesorii sunt dispuși să socializeze cu elevii lor, într-un context non-formal, atipic pentru învățământul românesc, dar inovator, destins, prielnic pentru cunoaștere și fixarea unor relații „poate mai umane” decât se pot stabili în cadrul unei ore de curs. Cu această experiență a celor cinci zile în care școala și-a schimbat mersul, ne-am obișnuit de-a lungul anilor.

Încondeierea ouălor este un obicei străvechi în tradiția românească, un simbol al datinilor, credințelor și obiceiurilor pascale, fiind un element de cultură spirituală românească. Oul roșu este purtătorul unor semnificații profunde legate de Învierea lui Isus Hristos și de reînnoirea naturii. Tehnica decorării ouălor este variată. Cele mai vechi condeie au fost lumânarea, cu al cărei capăt încins la foc se desenau pe ou anumite modele, și pana de găscă.

Decorarea ouălor cu ceară se realizează cu ajutorul unui instrument special numit chișiță (condei, închistritoare). Acesta este, în esență, o bucatăică de lemn care are în capăt un mic tub de metal (cupru) prin care trece ceara topită. Se topește ceara de albine în care se adaugă puțin cărbune pisat, se încondeiază ouăle cu motivele dorite, apoi se scufundă în vopsea pentru colorarea fondului. Oul încondeiat transmite bucurie, smerenie, admirație, uimire, încântare. În ornamentația lui se operează cu simboluri, modele din natură, modele populare, folclorice. De la o regiune la alta, tehnicile, modelele și semnificațiile diferă.

Iată câteva simboluri și semnificația lor: Linia dreaptă verticală = viața

Linia dreaptă orizontală = moartea

Linia dublă dreaptă = eternitatea

Linia cu dreptunghiuri = cunoașterea, gândirea

Linia ușor ondulată = apa, purificarea

Spirala = timpul, eternitatea

Spirala dublă = legătura dintre viață și moarte

Motive: Crucea = semnul creștinătății

Steaua = întâlnită mai ales în Bucovina și în vechiul Regat

Animale = albină, broască, șarpe, miel

Motive vegetale = frunză, spic de grâu

Unelte casnice = greblă, lopată, plug

Culorile vopselei pentru ouă au și ele simboluri:

Roșu – simbolizează jertfa lui Hristos

Galben – dorința de iluminare și înțelepciune

Verde – tinerețe și inocență

Portocaliu – forță, perseverență și ambiție

Încondeierea ouălor este indisolubil legată de Sărbătoarea Învierii. În trecut, în satele românești această tehnică de decorare era foarte întâlnită. Dincolo de încondeierea propriu-zisă, procedura de desenare a unui ou este o poveste în sine: se acoperă oul cu ceară de albine în locul care se dorește să rămână culoarea de bază, apoi oul se scufundă în altă culoare, mai închisă – care devine baza – și e din nou acoperit, pe porțiuni, cu ceară. La sfârșit, se topesc toate straturile de ceară la flacara unei lumânări și rămâne oul ca o pictură cu însemne din înțelepciunea bătrânilor.

Etnografii spun că tot ceea ce vedem astăzi desenat pe ouăle de Paști sunt mesaje care sunt transmise de sute de ani, e înțelepciunea populară pusă în povești desenate despre drumul vieții, despre hărnicie, despre iubire.

Bibliografie:

1. Bocoș, Mușata, 2002, Instruirea interactivă, Presa Universitară Clujeană;
2. Ciolan, Lucian, 2008, Invatarea integrata, Editura Polirom, Iași.
3. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf
4. Preluat după www.crestinortodox.ro Articol publicat în Revista NATURA în numărul 350

PROIECT EDUCAȚIONAL “BUCURII DE PAȘTE”

PROF. PINKO LOREDANA MIHAELA

LICEUL TEHNOLOGIC „RETEZAT” URICANI

PERIOADA DE DESFAȘURARE: APRILIE 2024

GRUP ȚINTĂ: -elevii claselor I- IV

COLABORATORI: prof.religie , prof.ed.fizică, preot, reprezentanți muzeu

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e Paștele sau Sărbătoarea Învierii Domnului. Ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

În cadrul proiectului „Bucurii Pascale” derulat în perioada 08- 26 aprilie 2024, învățătoarele și elevii claselor I- IV- de la **LICEUL TEHNOLOGIC „RETEZAT” URICANI**, și-au propus să omagieze această sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind produse, utilizând o gamă cât mai largă de activități, strategii și resurse, abordând aceasta temă atât din perspectiva formală, cât și nonformală, înțelegând astfel ideea că cele două forme de educație au puncte comune de acțiune în sistemul organizat, împletite, facilitează și grăbesc progresul cunoașterii, interiorizează valorile culturii, modelează comportamentele.

Răstignirea și Înviererea prezintă reînvierea naturii primăverii și cu reluarea ciclurilor vieții. *Oul*, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei. Legende creștine leagă simbolul ouălor roșii de patimile lui Isus Hristos.

SCOPUL: Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice a elevilor, prin activități formale și nonformale.

OBIECTIVE:

- dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sărbătorilor și tradițiilor românești și stimularea curiozității de investigare a acestora;
- dezvoltarea sensibilității copiilor privind înțelegerea semnificației Sărbătorilor Pascale;
- dezvoltarea spiritului de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;
- munca în perechi, colectiv și individual;
- exprimarea sentimentelor, trăirilor și impresiilor.
- stimularea expresivității și creativității prin activități de exprimare plastică;
- realizarea de produse creative care să oglindescă tema proiectului;
- îmbogățirea vocabularului cu termeni specifici;
- conștientizarea semnificației sărbătorii pascale;

- cunoașterea obiceiurilor, tradițiilor legate de aceasta (împărtășirea, vopsirea ouălor, ciocnirea ouălor, sacrificarea mieilor, mersul la biserică în noaptea de Înviere, vânătoarea de ouă de Paște, legenda iepurașului);
- compunerea texte, ghicitori și poezii tematice;
- rezolvarea de exercitii și probleme cu tematică pascală;
- diferențierea unei zile obișnuite de o zi de sărbătoare;

DISCIPLINE IMPLICATE: limba și literatura română, matematică, educație civică, religie, arte vizuale și abilități practice, joc și mișcare

PARTENERI:

- biserica (preotul din circumscripția școlii)
- profesorul de religie
- profesor educație fizică
- Muzeul din Uricani

RESURSE:

materiale: laptop, calculator, videoproiector, ouă de pluta/lemn, ouă de ciocolată, ouă fierte, linguri de lemn, acuarele, hartie glasată, creponată, aracet, plastilină, carioci, cărți, reviste, pliante, fișe, abțibilduri, planșe, creioane colorate, aparat foto etc;

procedurale: -conversația, expunerea, explicația, demonstrația, exercițiul, povestirea, problematizarea, brainstorming, lucrul pe grupe, jocul, vizita, excursia etc.

umane- copii, cadre didactice, profesoara de religie, preot, reprezentanți muzeu, coordonator atelier de lucru

spațiale: - sala de clasă, biserică din Uricani, Muzeul din Uricani

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Începând cu data de 08 aprilie 2024, activitățile planificate în proiect vor fi desfășurate în sălile de clasă, curtea școlii, la biserică și muzeu.

Toate produsele realizate de elevi: ouă încondeiate, felicitări, picturi, compuneri, poezii, portofoliu vor fi organizate într-o expoziție la școală. Toate activitățile și cele mai frumoase și originale lucrări vor fi reunite într-o prezentare dedicată acestui eveniment.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR:

- a. **Activitatea nr. 1:**
- b. **Titlul activității: “Sărbătoarea Paștelui”**
- c. **Data/perioada de desfășurare:** săpt. 8-12 apr. 2024
- d. **Locul desfășurării:** salade clasă
- e. **Participanți:** cadre didactice, elevi
- f. **Parteneri:-**
- g. **Descrierea activității:** prezentarea istoricului, a simbolurilor creștine, a obiceiurilor și tradițiilor respectate de Paște (PPT).
- h. **Responsabili:** cadrele didactice coordonatoare
- i. **Beneficiari:** elevii claselor
- j. **Modalități de monitorizare și evaluare:-** colaj imagini

- a. **Activitatea nr. 2:**
- b. **Titlul activității: Tradiții și obiceiuri de Paște**
- c. **Data/perioada de desfășurare:** săpt. 15-19 apr. 2024
- d. **Locul desfășurării:** sala de clasă
- e. **Participanți:** elevi, cadre didactice
- f. **Parteneri: -**
- g. **Descrierea activității:-** lecturarea unor legende, poezii, povestiri care să ilustreze semnificația sărbătorilor pascale, precum și tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare;
- compunerea unor texte, dialoguri și poezii cu tematică pascală;
- transpunerea în desen a creațiilor literare realizate;
- realizarea unor desene pe tema “Paștele la români”
- h. **Responsabili:** cadrele didactice coordonatoare
- i. **Beneficiari:** elevii claselor I- IV
- j. **Modalități de monitorizare și evaluare:-** realizarea unei expoziții cu produsele obținute și a unui portofoliu cu fișe și desene

- a. **Activitatea nr. 3:**
- b. **Titlul activității: ”Cum așteptăm Iepurașul?”**
- c. **Data/perioada de desfășurare:** săpt. 15-19 apr. 2024
- d. **Locul desfășurării:** sala de clasă, curtea școlii
- e. **Participanți:** elevi, cadre didactice
- f. **Parteneri:-**
- g. **Descrierea activității:-** - prezentarea semnificației iepurașului și a mielului;
- activitate practică de confecționare a ornamentelor de Paști ;
- jocuri/intregeri.
- h. **Responsabili:** cadrele didactice coordonatoare
- i. **Beneficiari:** elevii claselor I- IV
- j. **Modalități de monitorizare și evaluare:-** realizarea unei expoziții.

- a. Activitatea nr. 4:**
b. Titlul activității: ”Patimile Mântuitorului”
c. Data/perioada de desfășurare: săpt. 22-26 apr. 2024
d. Locul desfășurării: sala de clasă, biserica
e. Participanți: elevi, cadre didactice, profesoara de religie, preotul
f. Parteneri: Biserica
g. Descrierea activității: - conversații cu profesorul de religie pe tema “Patimile Mântuitorului”;
- ilustrarea în desene / picturi a informațiilor acumulate;
- audierea unor fragmente din “Prohodul Domnului”;
- vizită la Biserică.
h. Responsabili: cadrele didactice coordonatoare
i. Beneficiari: elevii claselor
j. Modalități de monitorizare și evaluare: - realizarea unei expoziții și a unui portofoliu cu fișe și desene

- a. Activitatea nr. 5:**
b. Titlul activității: ”Încondeierea ouălor ”
c. Data/perioada de desfășurare: săpt. 22-26 apr. 2024
d. Locul desfășurării: sala de clasă
e. Participanți: elevi, cadre didactice, coordonator atelier de lucru
f. Parteneri: Muzeul din Uricani
g. Descrierea activității:
- prezentarea tradiției creștine a încondeierii ouălor;
- excursie școlară;
- activitate practică de încondeiere a ouălor;
h. Responsabili: cadrele didactice coordonatoare
i. Beneficiari: elevii claselor I- IV
j. Modalități de monitorizare și evaluare: - realizarea unei expoziții .

MEDIATIZARE:

-prezentarea proiectului tuturor celor interesați

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;
- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;
- CD cu fotografiile din timpul activităților;
- moment artistic;
- realizarea unei prezentări cu activitățile desfășurate în proiect.

HARTA PROIECTULUI

-Duminica Floriilor
-Joia Mare, Vinerea Neagră,
Sâmbăta Mare
-ÎNVIEREA, slujba de
duminică.sfintirea bucatelor

SĂPTĂMÂNA MARE

-poezii,pilde
-compuneri
-desene
-scenete
-test,rebus,jocuri

PAȘTELE ÎN OPERE

OBICEIURI

-postul negru
-împărtașania
-mersul după ouă
-udatul fetelor
-obiceiuri din alte țări

BUCURII PASCALE

PAȘTELE IN BUCĂTĂRIE

-vopsitul ouălor
-pasca
-cozonaci
..

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN TRANSILVANIA

Prof. PITTMAN KATALIN
G.P.P. NR. 46 ORADEA

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinilor, prin Învierea lui Isus Hristos. La fel ca și Crăciunul, și Paștele are rădăcini în marile sărbători ale creștinătății, practic în festivalurile de primăvară din vechime. Ambele sărbători sunt legate de momente cheie din an, sunt legate strict de un anotimp (primăvara, respectiv iarna) și de un moment astronomic important (echinocliul de primăvară, respectiv solstițiul de iarnă). În plus, ambele s-au schimbat mult în ultimii 150 de ani, au devenit sărbători ale familiei și, mai nou, comerciale.

Denumirea sărbătorii de Paște derivă din cuvântul ebraic Pesah, care desemna sărbătoarea eliberării evreilor din Egipt și a reîntoarcerii lor în patrie. Era numită și sărbătoarea azimelor și era celebrată între 14 și 21 aprilie. Paștele este pentru ortodocși o sărbătoare mai importantă decât Crăciunul, deoarece Doctrina bisericii pune pe un plan superior coborârea în moarte și revenirea printre cei vii, fiindcă acestea au adus izbăvirea oamenilor de păcatul originar, au demonstrat esența Lui divină, dar mai ales fiindcă nu viața de aici, cea materială, ci cea de dincolo, cea spirituală, este cea adevărată, cea aproape de Creator.

Indiferent de zona României, obiceiurile și tradițiile de Paște sunt respectate an de an de către oamenii din zona respectivă. Astfel, elementele care țin de sărbătoarea pascală sunt: mersul la biserică în Noaptea Învierii, luarea Luminei sfinte, încondeierea sau vopsirea ouălor, preparatele tradiționale din miel (drob), pasca, cozonacul, purtatul unor haine noi etc.

Acestea sunt tradiții și obiceiuri larg răspândite la nivelul țării noastre în comunitatea creștin-ortodoxă. În afara acestora, există tradiții particulare întâlnite în anumite regiuni geografice sau în anumite comunități.

Un obicei inedit păstrat în zona Transilvaniei constă în faptul că, în ziua de sâmbătă, băieții împodobesc brazi cu panglici colorate, iar când se lasă întunericul, se strecoară în curțile fetelor de măritat și le agață la poartă. Brazii reprezintă astfel, un ritual de curtare, iar fetele știu pe cine trebuie să răspâtlească, deoarece pândesc la fereastră toată noaptea. Similar, în unele zone de lângă Cluj, familiile împodobesc o creangă de brad pentru ultimul membru decedat. Această crenguță este împodobită cu bomboane și covrigi, după care este dusă la biserică, pentru a fi sfințită. Darurile sfinte sunt oferite copiilor și sătenilor nevoiași, iar creanga este depusă pe mormânt, simbolizând legătura dintre cele două lumi.

O tradiție preferată de copiii din zona Ardealului este căutarea oușoarelor lăsate de Iepurasul de Paște, cunoscută și sub denumirea de vânătoarea de ouă. Acest obicei este de origine saxonă, atestat în unele țări europene încă din secolul XVI. La noi este ținut de multă vreme în comunitățile în care trăiesc maghiari, sași, însă, în ultimul timp s-a răspândit în multe zone ale țării noastre. Se spune că Iepurașul de Paște vine și lasă în grădină aceste ouă, simboluri ale fertilității, pentru a fi găsite de cei care locuiesc în zonă. Este de departe unul dintre obiceiurile preferate de copii, cu atât mai mult cu cât ouăle fierte sunt înlocuite cu ouăle de ciocolată.

În zona Bihorului, există o tradiție care arată că oul de Paște prevestește norocul: dacă după 40 de zile acesta nu se strică, atunci persoana va fi norocoasă.

Poate cel mai cunoscut obicei de Paște din Transilvania este stropitul sau udatul fetelor. Obiceiul preluat de la maghiari spune că, în a doua zi de Paște, băieții îmbrăcați în haine tradiționale se strâng cu mic cu mare și pleacă la udat fetele, ca să nu se veștejească, obicei care semnifică înflorirea și

fecunditatea. Se spune că fetele stropite vor avea noroc tot anul. Dacă în trecut, ele erau udate cu apă, în zilele noastre, fetele sunt stropite cu parfum, însă, înainte băieții le spun o poezie:

“Eu sunt micul grădinar
Cu sticluța-n buzunar.
Am auzit că aveți o floare
Vreau să o ud, să crească mare!”

După aceasta, băieții sunt răsplătiți de către fete cu ouă rosii și cozonac.

Este important să ne amintim că, dincolo de toate tradițiile, Paștele este o perioadă a anului în care familiile se reunesc și oamenii privesc viitorul într-o lumină mai strălucitoare. Este o sărbătoare care aduce speranța și este un nou început pentru mulți, în timp ce sunt înconjurați, desigur, de simbolism și tradiții străvechi.

Bibliografie:

- “Tradiții și obiceiuri românești”, Editura Alias Publishing, București, 2001
“Despre Paști. Legende și obiceiuri”, Editura ERC Press, București, 2017

SCOALA PRIMARĂ NR. 1 ALMAȘU MIC

COMUNA BALC

JUDEȚUL BIHOR

"ȘCOALA ALTFEL" - "ȘCOLAR FĂRĂ GHIOZDAN"

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

„SĂ ȘTII MAI MULTE, SĂ FII MAI BUN!”

22-26 APRILIE 2024

ANUL ȘCOLAR 2023- 2024

Școala Primară Nr. 1 Almașu Mic

Tema: Școala altfel

Titlul proiectului: ”Școlar fără ghiozdan”

Locul de desfășurare: Școala Primară Nr. 1 Almașu Mic

Echipa de proiect: învățătoare - Pop Alina-Cosmina

învățătoare - Scurt Mariana-Paula

Argument:

Activitățile extracurriculare formează comportamente sănătoase, constituie sursă de interacțiune dintre elevi, contribuie la dezvoltarea capacității de dialog și cooperare, presupun cultivarea respectului față de sine și față de ceilalți.

Prin activitățile pe care ni le-am propus, urmărim ca elevii să manifeste interes pentru protejarea mediului înconjurător și să-și formeze deprinderea de a avea un mod de viață sănătos și un regim alimentar ce favorizează o creștere și dezvoltare armonioasă;

Scop:

Proiectul are ca scop implicarea tuturor elevilor , părinților și cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii și să stimuleze participarea lor în acțiuni diverse, în context nonformal.

Scopul proiectului : vizează îmbunătățirea competențelor sociale, nivelul cooperării, nivelul comunicării verbale și nonverbale, nivelul creativității prin:

Procesul de învățare prin joc;

Participarea copilului la alegerea activităților și a jocurilor;

Organizarea adecvată a ambientului educativ;

Flexibilitatea strategiilor de predare-învățare;

Stimularea și dezvoltarea stimei de sine, a comunicării interpersonale și a relaționării.

Proiectul își propune :

Activități de educație informală și nonformală care să amelioreze comportamentul de adaptare școlară;

Crearea unei motivații optime pentru activitatea extrașcolară;

Prevenirea comportamentului de eșec și abandon școlar;

Implicarea familiei în activitățile extrașcolare;

Facilitarea integrării școlii în comunitate;

Crearea unor activități compensatorii și recompensatorii stabilind astfel un nivel motivațional ridicat pentru participarea la activitățile extrașcolare;

Competențe:

- Dezvoltarea armonioasă a copilului
- Formarea și cultivarea interesului pentru problematica sănătății

-
- Stimularea curiozității elevilor prin investigarea realității

Obiective specifice:

- să dovedească prin comportament că apreciază sănătatea personală și a celorlalți ca pe o valoare esențială;
- să descrie caracterul limitat al resurselor naturale;
- să identifice calitățile mediului necesare vieții sănătoase;
- să formuleze relația dintre om și mediu, interdependența dintre calitatea mediului și calitatea vieții;
- să-și exprime interesul pentru problematica sănătății;
- să cunoască norme de comportament pentru asigurarea echilibrului dintre sănătatea individuală și cea colectivă;
- să-și consolideze deprinderile de igienă a muncii, de odihnă și de recreere;
- să manifeste un comportament responsabil față de protecția mediului;
- să-și formeze atitudini ecologice responsabile prin exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului, aplicând cunoștințele însușite.

Exercițiile suport de desfășurare a activităților vor urmări:

Limbajul, vorbirea (pronunția și tipul de comunicare verbală);

Atitudinile copilului, spontaneitatea și inițiativa (opoziție, pasivitate, cooperare, entuziasm);

Maniera de relaționare (formulare de întrebări, plictiseală, necooperare, detașare, iritare, tensionare, încordare, plăcere, participare totală ,etc.);

Adaptarea la situațiile propuse, gradul de cooperare și de atenție;

Ațiuni și mișcări necontrolate (agitație, ticuri, mișcări ale ochilor, gurii, mâinilor, picioarelor, corpului);

Nivelul de anxietate, reacția în fața dificultăților sau eșecului.

Grup țintă:

Activități de dobândire a deprinderilor de viață independentă și autonomie personală.

Grupul țintă; elevii de la Școala Primară nr. 1 Almașu Mic

Persoane implicate în proiect

Profesori, părinți, alte persoane din comunitatea .

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr. crt.	Denumirea activității	Durata	Obiective urmărite	Tipul activității	Responsabil	Participanți Invitați	Termen
1.	<p>* Primăvara: vers, sunet și culoare :</p> <p>- cel mai bun recitator/povestitor;</p> <p>- cel mai bun interpret; - cel mai bun pictor;</p> <p>**” În lumea poveștilor “ – viziune povești</p> <p><i>Cartea, lumina sufletului</i></p> 	<p>8: 00-10:00</p> <p>10: 00-12:00</p>	<p>»Educarea elevilor în spiritul prețuirii culturii;</p> <p>»Cunoașterea comorii de înțelepciune cuprinse în cărți ;</p> <p>»Formarea și consolidarea deprinderilor de citire/audiere, povestire, de formulare a unor întrebări pe marginea textului citit/audiat;</p> <p>»Dezvoltarea abilităților de comunicare;</p> <p>» Dobândirea de noi cunoștințe;</p> <p>»Să aprecieze frumosul din artă/cultură;</p> <p>»Să se implice în desfășurarea manifestărilor literare;</p> <p>-Să conștientizeze rolul cărții și al bibliotecii;</p> <p>-Să citească corect, expresiv;</p> <p>-Să participe cu plăcere la activități;</p>	<p>-activitate culturală în cinstea Zilei Internaționale a Cărții;</p> <p>-atelier de creație literară;</p> <p>-realizarea unei minibiblioteci a școlii;</p> <p>- prezentarea lecturilor suplimentare, a cărților preferate.</p>	<p>* Prof. înv. primar.</p> <p>Pop Alina</p> <p>Scurt Mariana</p>	<p>elevi</p>	<p>22.04.2024</p>

	<p>“HAI LA JOACĂ- AFARĂ !”</p> <p>“ASTĂZI ÎNCEPĂTORI, MÂINE CAMPIONI”</p>	<p>11: 00- 12:00</p>	<p>-dezvoltarea spiritului de competiție și echipă;</p> <p>-dezvoltarea deprinderilor motrice ;</p> <p>-practicarea sportului pentru menținerea sănătății.</p> <p>Respectarea regulilor jocurilor propuse;</p> <p>- Manifestarea comportamentului competitiv, dar și a spiritului de echipă;</p> <p>Micii sportivi – aer, soare și mișcare”</p> <p>-Concursuri sportive și jocuri sportive</p>	<p>- întreceri sportive</p> <p>activități sportive</p> <p>-</p> <p>diverse(întreceri sportive, ștafetă, fotbal)</p>	<p>Pop Alina</p> <p>Scurt Mariana</p>		
<p>3.</p>	<p>** “Prietenii naturii”</p> 	<p>8: 00- 9:00</p>	<p>» să demonstreze interes față de protejarea/îngrijirea/ înfrumusețarea mediului înconjurător;</p> <p>»stimularea curiozității copiilor prin investigarea realității;</p> <p>»formarea unei atitudini ecologice responsabile prin exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului, aplicând cunoștințele însușite;</p>	<p>-activitate de educație ecologică și protecția mediului</p> <p>- importanța apei în natură;</p> <p>- prevenirea inundațiilor</p>	<p>* Prof. înv. primar: Pop Alina Scurt Mariana</p>	<p>școlari</p>	<p>24.04.20 24</p>

Luna pădurii

15 martie-15 aprilie

„Un copac, o floare
pentru Terra”

**-EU PLANTEZ UN
COPĂCEL,IAR TU
PLANTEZI O
FLOARE”**

„Detectivii curățeniei
-activitate de educație
ecologică și protecția
mediului

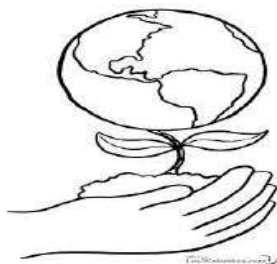
9: 00 –
10:00

10:00-
12:00

»înțelegerea cauzalității unor fenomene,
schimbările și transformările din mediul
înconjurător.

-formarea unei atitudini ecologice, prin
aplicarea unor deprinderi de îngrijire și
ocrotire a mediului, aplicând cunoștințele
dobândite;

-înțelegerea cauzalității unor
fenomene,schimbări și transformări din
mediul înconjurator;

-activitate

desfășurată în

grădina și
curtea școlii

- convorbire
tematică:“Despr
e natură și
protejarea ei”;

- activitate
practică-
ecologică de
plantare de flori
și arbuști în
curtea școlii ;

- colectarea
gunoaielor /
pet-urilor din
curtea școlii și
de pe străzile
din apropiere;

- colorare după
contur- “Așa,
da!”- imagini în
care copiii sunt
prietenii
narturii.

			<p>» să cunoască semnificația încondeierii ouălor;</p> <p>» să înțeleagă sensul și semnificația Învierii;</p> <p>-realizarea de picturi, desene, ouă încondeiate.</p>	biblice sau sfinți			
5.	„Liturgia copiilor”	8: 00-12:00	<p>- realizarea unei bune educații creștine</p> <p>- realizarea unei bune educații civice și comunitare</p>	<p>- participarea la slujba religioasă</p> <p>- răspunsurile la slujbă</p> <p>- împărtășirea copiilor</p>	* Prof. înv. primar: Pop Alina	Scurt Mariana	26.04.2024

Director,
Ropotean Ioana Corina

Prof. coordonator,
învățătoare - Pop Alina-Cosmina
învățătoare - Scurt Mariana-Paula

Tipurile de activități care pot fi organizate în cadrul programului "Să știi mai multe, să fii mai bun!", pot include:

- ✚ activități culturale;
- ✚ activități tehnico-științifice;
- ✚ activități sportive;
- ✚ activități de educație pentru cetățenie democratică, pentru promovarea valorilor umanitare (inclusiv voluntariat, caritate, implicare activă în societate, responsabilitate socială, relații și comunicare etc.);
- ✚ activități de educație pentru sănătate și stil de viață sănătos (inclusiv referitoare la dependența de calculator, siguranța pe internet etc.);
- ✚ activități de educație ecologică și de protecție a mediului (inclusiv colectare selectivă, economisirea energiei, energie alternativă etc.);
- ✚ activități de educație rutieră, PSI, educație pentru reacții corecte în situații de urgență etc.;

Activitățile vor fi organizate în fiecare zi lucrătoare a săptămânii menționate, acoperind cel puțin numărul de ore prevăzut în orarul obișnuit al școlii, atât pentru elevi și preșcolari, cât și pentru cadrele didactice.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Numele și prenumele coordonatorului: PROF.POP ANTONIA”

Unitatea de învățământ: ȘCOALA GIMNAZIALĂ “VASILE GOLDIȘ

Localitatea / Județul: ALBA IULIA / ALBA

Învierea lui Iisus Hristos (Învierea Domnului) este un fundament doctrinar și ritual pentru credința creștină - catolică, ortodoxă și reformată. Este practic temelia bisericii pe care o cunoaștem astăzi. Acest eveniment este relatat de scrierile vremii și de apostolii lui Hristos. La început, învierea ca doctrină nu a fost acceptată în Imperiul Roman cu excepția primilor creștini.

„Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat, zicând: Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi scula. Deci, poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: S-a sculat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi. Pilat le-a zis: Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți. Iar ei, ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra.”
Evanghelia după Matei 27:62-66

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țărani încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori. Când preotul rostește „Christos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii. Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie.

Obiceiuri de Paște în regiunile României

Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

În **Țara Moților**, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din **zona Transilvaniei**, cunoscut sub numele

de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se vestejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În **Țara Bârsei**, în jurul Brașovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brașovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona **Câmpulung Moldovenesc**, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucățile din coșul pascal. În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în rău pentru a alunga secetă), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), făina (pentru că rodul graului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continua în familie.

Un foarte frumoas obicei se păstrează în Maramureș, **zona Lăpușului**. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor „Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La **Călărași**, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos canta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci

Tradiții de Paște în unele zone din România

În **Banat**, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continua masa cu friptură de miel.

În **Bucovina**, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neînceptută. Cu această apă se spala pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În **Moldova**, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ouă roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi, copiii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obrajii cu oualele pentru a avea un an plin de bogății. O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum.

Credințe și Superstiții de Paște

1. La Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcămintea nouă, la fel ca și apa, are un rol purificator.

2. În ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii vor mânca semănăturile, recolta va fi distrusă și te va prinde ploaia ori de câte ori vei vrea să lucrezi câmpul.

3. Lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări.

4. În dimineața Paștelui e bine să privești prima dată într-o cofa cu apă neîncepută. Se spune că vei avea vederea buna în restul anului.

5. Se spune că e bine să te speli pe față cu apa neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate.

6. În ziua de Paști nu se mănâncă oul cu sare, se spune că transpiri tot anul.

7. Pasca, crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an.

8. Cocoșul sfințit de Paști se credea a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste. În vechime oamenii aduceau cocoși la slujba de Înviere, pe motiv că acelaia căruia îi va cânta primul cocoșul în acea noapte va avea noroc tot anul. Apoi cocoșii erau dați de pomană săracilor.

9. La masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, se crede că acesta aduce sănătate trupului pe parcursul anului, apoi pește și pasăre, pentru a fi sprinten precum peștele și ușor ca pasărea.

10. Cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști, te vei întâlni în lumea cealaltă.

11. Dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, vei avea noroc tot anul.

12. De Paști se așează o bucățică de fier sub prag, ca o protecție pentru casă.

13. Dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul.

14. De Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi.

Se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata divină, sufletele lor ajungând direct în rai.

Copii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viață luminată și presărată cu noroc toată viața.

Bibliografie

1. Biblia sau Sfânta Scriptură , Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, București , 1991;
2. „Învățătură de credință creștină ortodoxă”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, București, 2000,p.128
3. Maria și Nicoale Zahacinschi, Ouăle de Paști la români, Editura Sport-Turism, București, 1992.
4. Simion Florea Marian, Sărbătorile la români, vol.II, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.

METODE EFICIENTE ÎN PREVENIREA ȘI GESTIONAREA BULLYING-ULUI

PROF. POPA ADRIANA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Bullying-ul școlar reprezintă o problemă serioasă ce afectează elevii din întreaga lume, având consecințe negative asupra sănătății emoționale și a succesului academic al acestora. Pentru a combate această problemă și a asigura un mediu școlar sigur și incluziv, este crucial să implementăm metode eficiente de prevenire și gestionare a bullying-ului.

Una dintre cele mai importante metode este educația. Elevii, părinții și cadrele didactice trebuie să fie informați și conștientizați cu privire la bullying și la impactul său. Prin organizarea de sesiuni de informare și discuții în clasă, elevii pot învăța să recunoască bullying-ul, să înțeleagă consecințele sale și să dezvolte abilități de prevenire și gestionare a conflictelor. De asemenea, părinții ar trebui să fie implicați în aceste eforturi, prin participarea la întâlniri și sesiuni de informare și prin promovarea unei comunicări deschise cu copiii lor.

Educația elevilor, părinților și cadrelor didactice cu privire la bullying și impactul său poate fi un instrument puternic în prevenirea acestuia. Sesiunile de informare și de sensibilizare pot ajuta la înțelegerea semnelor de bullying și la promovarea unui mediu de respect și empatie.

Educația elevilor, părinților și cadrelor didactice cu privire la bullying este esențială în lupta împotriva acestui fenomen.

1. Educația elevilor:

- Organizarea de sesiuni de informare și discuții în clasă despre bullying, inclusiv despre ce reprezintă, tipuri de bullying, impactul acestuia și modalități de prevenire și gestionare.
- Promovarea empatiei și a respectului față de diferențe prin activități și jocuri de rol care îi ajută pe elevi să își înțeleagă și să își exprime sentimentele și să își pună în locul celorlalți.
- Crearea unor materiale educaționale, cum ar fi pliante, afișe sau prezentări interactive, care să transmită mesaje clare și puternice despre bullying și cum poate fi prevenit.

2. Educația părinților:

- Organizarea de întâlniri și sesiuni de informare pentru părinți, în care să li se explice ce este bullying-ul, cum să îl recunoască și cum să își sprijine copiii în cazul în care aceștia sunt implicați.
- Distribuirea de materiale informative și ghiduri practice pentru părinți, care să le ofere sfaturi și resurse pentru a-și ajuta copiii să facă față bullying-ului și să își dezvolte abilitățile de comunicare și rezolvare a conflictelor.
- Promovarea comunicării deschise și a relațiilor de încredere între școală și părinți, pentru a încuraja raportarea și gestionarea eficientă a cazurilor de bullying.

3. Educația cadrelor didactice:

- cursuri de formare și seminarii pentru cadrele didactice despre recunoașterea, prevenirea și gestionarea bullying-ului în școală.
- Furnizarea de resurse și materiale educaționale pentru cadrele didactice, care să le ajute să abordeze subiectul bullying-ului în mod eficient în cadrul programului școlar și să dezvolte strategii de intervenție potrivite.
- Promovarea unei culturi școlare care să pună accent pe comunicarea deschisă și colaborarea între cadrele didactice, elevi și părinți în eforturile de prevenire și gestionare a bullying-ului.

Prin educarea tuturor acestor grupuri, putem construi o comunitate școlară mai informată, mai conștientă și mai pregătită să facă față fenomenului bullying-ului și să creeze un mediu școlar sigur și inclusiv pentru toți elevii.

Supervizarea și monitorizarea activităților elevilor sunt, de asemenea, esențiale în prevenirea și gestionarea bullying-ului. Prin supravegherea activă a pauzelor și a altor perioade libere, personalul școlar poate interveni prompt în situații de conflict și poate preveni escaladarea acestora. Intervenția promptă în situații de bullying este crucială pentru a oferi sprijin victimelor și pentru a aplica măsuri disciplinare adecvate agresorilor.

Dezvoltarea și implementarea unei politici anti-bullying clare și bine definite poate furniza un cadru pentru prevenirea și gestionarea bullying-ului în școală. Această politică ar trebui să includă definiții clare ale bullying-ului, proceduri de raportare și intervenție, precum și consecințe pentru cei implicați în actele de bullying.

Supravegherea și monitorizarea activităților elevilor în timpul pauzelor și al altor perioade libere pot ajuta la prevenirea incidentelor de bullying. Prin supraveghere activă, personalul școlar poate interveni prompt în situații de conflict și poate preveni escaladarea acestora.

Crearea unei culturi școlare în care respectul și incluziunea sunt promovate activ poate contribui la prevenirea bullying-ului. Aceasta poate include activități care promovează prietenia, colaborarea și empatia între elevi.

Dezvoltarea unor programe de gestionare a comportamentului și a competențelor sociale poate ajuta elevii să învețe să își exprime emoțiile într-un mod sănătos și să gestioneze conflictul într-o manieră constructivă. Aceste programe ar trebui să fie integrate în curriculumul școlar și să fie adaptate la nevoile și vârsta elevilor.

Este esențial ca personalul școlar să intervină prompt în situații de bullying atunci când acestea sunt raportate sau observate. Aceasta poate include investigarea incidentului, oferirea de sprijin emoțional victimelor și aplicarea măsurilor disciplinare adecvate agresorilor.

Implicarea părinților și a comunității în eforturile de prevenire și gestionare a bullying-ului poate fi deosebit de valoroasă. Comunicarea deschisă și colaborarea între școală, părinți și comunitate poate spori eficacitatea intervențiilor și poate promova un mediu școlar sigur și inclusiv.

Implementarea unui set variat de metode și strategii, adaptate la nevoile și contextul specific al fiecărei școli, poate contribui la prevenirea și gestionarea bullying-ului școlar într-un mod eficient și sustenabil. Combaterea bullying-ului școlar necesită o abordare cuprinzătoare și colaborativă, care implică educația și conștientizarea tuturor membrilor comunității școlare, promovarea unei culturi de respect și incluziune și implementarea unor politici și proceduri clare împotriva bullying-ului. Prin implementarea acestor metode eficiente, putem crea un mediu școlar sigur și inclusiv pentru toți elevii.

TIPURI DE LINII – APLICAȚII ÎN ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE

POPA DANA MARIA, ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ NR. 3 BUCUREȘTI

CES este acronimul pentru „*cerințe educaționale speciale*”, expresie care încadrează copiii, începând cu primul lor an în sistemul de educație (de la grupa mică de grădiniță), într-o categorie aparte, aceea a copiilor care au nevoie de sprijin *diferit* față de restul colegilor pentru a învăța. „CES” este o expresie-umbrelă, care acoperă întreaga varietate de situații în care un copil întâmpină dificultăți de învățare, de la dizabilitate fizică sau cognitivă la tulburări de personalitate și comportament.

Debilitatea mintală este gradul cel mai ușor al întârzierii mintale. Deficitul intelectual se manifestă în capacitate redusă de generalizare și abstractizare. La prima vedere, datorită lipsei unor deficiențe fizice evidente, debilul mintal nu se deosebește de un om normal. Din cauza criticismului redus al gândirii, a caracterului pueril al afectivității, el are nevoie de îndrumarea adulților chiar și atunci când reușește să-și câștige singur existența.

În cadrul Școlii Profesionale Speciale nr. 3 folosim programe și planificări calendaristice adaptate, programe de intervenție personalizate, teste și fișe de lucru special concepute pentru acești copii.

De asemenea am observat că scenariile didactice care cuprind metode și tehnici interactive sunt eficiente, mai ales în cazul elevilor cu CES, deoarece încurajează socializarea, spiritul de toleranță și suport.

Școala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-și creeze propriile procese și strategii de raționament, utile pentru rezolvarea problemelor reale și apropiate.

Adaptarea curriculum-ului la nivelul clasei vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat.

Metodele de simulare (jocul didactic) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce privește predarea matematicii, cât și în formarea și dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe mintale.

Implicarea lor cât mai directă în situații de viață simulate, trezesc motivația și implică participarea activă, emoțională a elevilor, constituind și un mijloc de socializare și interrelaționare cu cei din jur. Alături de aceste metode, exercițiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educația specială, mai ales în activitățile de consolidare a cunoștințelor și de formare a deprinderilor.

În activitatea educativă a copiilor cu cerințe educative speciale se poate folosi cu maximă eficiență învățarea prin cooperare. Lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanței fiecărui elev, care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alții, încurajându-se și împărtășindu-și ideile, explică celorlalți, discută ceea ce știu, învață unii de la alții, realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit o sarcină a grupului.

Fundamentare teoretică - Lecție de dobândire de noi cunoștințe – Clasa a IX-a (CES – deficiențe mintale moderate):

TIPURI DE LINII: DEFINIȚIE, CONSTRUCȚIE, NOTAȚII

a) **Linia dreaptă** – urma lăsată pe o coală de hârtie după îndoirea ei este o linie dreaptă. Ea nu este mărginită.

A

B

Linia dreaptă se notează cu două litere mari AB

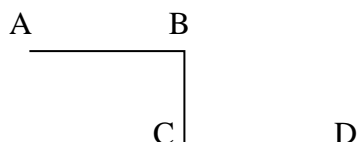
Linia dreaptă se poate trasa cu rigla gradată sau negradată, cu o sfoară întinsă cu ajutorul țăruișilor înfiți în pământ.

b) **Linia frântă** – este o figură geometrică formată din două sau mai multe segmente, așezate în diferite direcții care au câte un capăt comun.

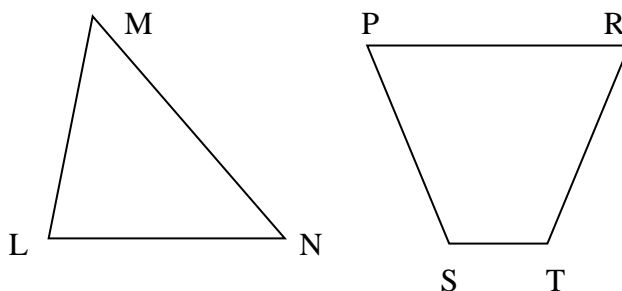
O linie frântă care nu închide o parte din planul în care este desenată se numește *linie frântă deschisă*.

O linie frântă care închide o parte din planul în care este desenată se numește *linie frântă închisă* (poligon). Ca să construim o linie frântă închisă avem nevoie de cel puțin trei segmente.

Linie frântă deschisă

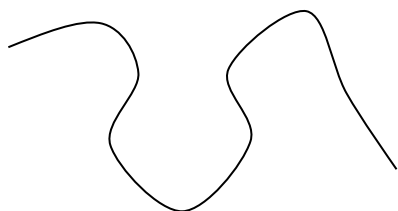

Linie frântă închisă

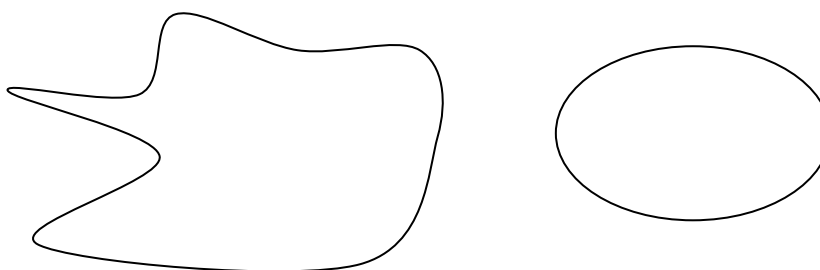

c) **Linia curbă** – este de două tipuri:

Linia curbă deschisă

Linia curbă închisă

Parte practică – Lecție de consolidare – Clasa a IX-a (CES – deficiențe mintale moderate):

Nr.crt	Etape	Activitate
1	Recapitulare – Să ne aducem aminte:	
2	Fișe de lucru activitate matematică	<p>a) Recunoașteți tipurile de linii învățate în fișa următoare:</p> <p>b) Specificați numărul de segmente pentru fiecare linie frântă închisă și colorați după instrucțiuni:</p>
3	Dictare grafică:	<p>Dictare grafică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Desenează 5 puncte în distanță de 1 cm unul de altul. 2. Desenează o dreaptă. 3. Desenează un segment de 2 cm. 4. Desenează o linie frântă închisă. 5. Desenează o linie frântă deschisă. 6. Desenează o linie curbă închisă. 7. Desenează o linie curbă deschisă.

Concluzii:

Strategiile de evaluare permit atât cadrului didactic cât și elevului cunoașterea gradului și a măsurii în care au fost îndeplinite finalitățile propuse.

Evaluarea este folosită individual sau în grup și constă în evidențierea de către elevi a legăturilor dintre idei, pe baza găsirii altor sensuri ale acestora și a relevării unor noi asociații de idei.

Are o multitudine de efecte formative:

- la nivel cognitiv:
 - stimulează valorificarea cunoștințelor și convingerilor personale;
 - captează atenția elevilor;
 - dezvoltă gândirea liberă;
 - stimulează creativitatea.
- la nivel atitudinal:
 - stimulează o atmosferă de emulație între participanți;
 - stimulează motivația elevilor pentru a participa la activitate;
 - contribuie la formarea capacității de autocunoaștere și autoevaluare, prin comparația cu ceilalți participanți.

Bibliografie:

<https://www.asociatia-supra.ro/ce-inseamna-cerinte-educationale-speciale-care-sunt-semnele/>

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Debilitate>

<https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/adaptarea-curriculum-ului-la-nivelul-clasei-metode-elevi-cu-ces>

<https://www.youtube.com/watch?v=KpEb2J8KNLQ>

Proiect de activitate

URCUȘ SPRE ÎNVIERE

Motto: „Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul sau sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii, se bucură și Dumnezeu”

(Sfântul Ioan Gură de Aur)

Numele și adresa unității de învățământ:

Nivelul/ nivelurile de învățământ: preșcolar, primar, gimnazial și liceal

Coordonatorii proiectului: prof. Pușcașu Oana Nicoleta

Titlul: Urcuș spre Învier

Numărul elevilor din școală:

Numărul profesorilor din școală:

Perioada de desfășurare:

Grup țintă: elevii claselor V-VIII

Domeniul în care se încadrează: educație pentru cetățenie democratică

Elevi participanți:

Parteneri implicați: Bisericile parohiale

Resurse:

- a. umane: elevi, părinți, bătrâni, autorități locale
- b. materiale: hârtie și carton colorat, ață, coșulețe, ouă, lipici

Argument

Sărbătorile religioase, pline de semnificații, încărcate de credință și tradiție, au un farmec aparte, unde în fiecare duminică și sărbătoare rugăciunile noastre se înalță spre cer.

Primăvara, anotimpul renașterii, al înnoirii și al schimbării, aduce an de an în viața noastră, verdele dătător de viață și de speranță, parfum de floare, zumzet de albine, cânt de păsărele, culoare, zâmbet, dar mai cu seamă, lumina sfântă a Învierii Domnului, sărbătoare așteptată cu sfințenie de creștini și în mod special de copii.

Pentru fiecare creștin, timpul Postului Mare este prilej de meditație și înnoire, de curățire a sufletului, prin Spovedanie și Împărtășanie, de primenire a casei, cu dorința de a primi în case și în inimi lumina Învierii. Ne întoarcem în timp, privim, înțelegem și simțim marea dragoste a Mântuitorului, Care, scuiptat, batjocorit de omul pe care l-a creat, și apoi ținut pe Cruce, ne-a arătat ce prețioasă este iertarea izvorâtă din iubire și câtă bucurie aduce sufletului.

Dacă în acest timp de post, rugăciune și priveghere, am reușit să ne înnoim sufletul, ne facem parcă mai mult timp să ne gândim și la semenul nostru și la suferința acestuia, conștienți fiind că mântuirea noastră depinde în mare măsură de cât de mult l-am iubit pe Dumnezeu și pe aproapele, de împlinirea poruncii „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, din tot cugetul tău și din tot sufletul tău, iar pe aproapele rău, ca pe tine însuși”.

Este timpul jertfei, al dăruirii, al iubirii și milosteniei, și, ne străduim să aducem o bucurie, cât de mică, pentru cel aflat în necaz pentru ca să ne bucurăm deplin de darul iertării și al Învierii. Ca buni creștini, suntem datori să explicăm, să cunoaștem, să trăim și să promovăm, credința autentică, păstrată încă nealterată în satele noastre. Pentru a ne bucura deplin de bogăția Învierii, am antrenat elevii școlii în activități deosebite, cu convingerea că în formarea acestora ca mici creștini, grija noastră este să atragem har în viața lor, prin rugăciune, exemplu și implicare, pentru ca ei să cunoască valorile credinței străbune, să valorifice tezaurul lăsat de înaintașii noștri, să fie mărturisitorii dreptei credințe într-o lume care din nefericire se îndepărtează tot mai mult de aceste valori, din comoditate, indiferență, ignoranță.

Proiectul are ca scop:

- cunoașterea, promovarea și transmiterea credinței străbune prin, obiceiuri, specifice sărbătorii Învierii Domnului nostru Iisus Hristos din morți, și de a aduce bucurie în sufletul persoanelor în vârstă;

În realizarea activităților am avut în atenție următoarele **obiective**:

- aplicarea cunoștințelor dobândite în practica vieții creștine;
- înțelegerea semnificației sărbătorii Învierii Domnului; dezvoltarea abilităților de comunicare și a spiritului de colaborare, cooperare și într-ajutorare prin activități filantropice;
- cunoașterea tradițiilor și datinilor păstrate de-a lungul timpului;
- stimularea unui comportament care să reflecte cunoașterea normelor morale și să reliefeze împlinirea poruncilor divine și a învățăturilor Mântuitorului Iisus Hristos.

Activitățile proiectului:

1.,Lăsați copiii să vină la Mine”- pregătirea sufletului pentru întâmpinarea mării sărbători creștine a Învierii Domnului Iisus Hristos prin primirea Sfintei Taine a Spovedaniei urmată de Sfânta Taină a Împărtășaniei, activitate desfășurată la bisericile din sat

2.,Să nu uităm de cei ce nu mai sunt” -Atelier de lucru pe echipe formate din elevi și părinții: îngrijirea mormintelor din cimitir și plantarea de flori. Se vor îngriji și planta diferite flori la mormintele celor trecuți la Domnul. Activitatea se va desfășura la cimitirul din sat

3.,Mâini lucrătoare, inimi rugătoare”- atelier de creații manuale: felicitări cusute, să învățăm să încondeiem ouă și coșulețe iepurași. Activitatea se va desfășura în unitatea școlară.

Lucrările realizate vor fi dăruite persoanelor în vârstă. Elevii, grupați în ateliere de lucru, vor realiza felicitări pascale, vor încondeia ouă, vor picta sau desena obiecte tradiționale de Paști. Acțiunea se finalizează printr-un panou realizat de membrii echipelor și o expoziție.

4.,Să-i ajutăm pe cei neajutorați”Activitate de voluntariat: vizite la domiciliul unor bătrâni și ajutorarea acestora prin diverse activități necesare în gospodărie: curățenie, elevii vor sta de vorbă cu cei singuri și în final elevii le vor oferi felicitările făcute de ei.

Cadrele didactice responsabile coordonează activitatea atelierelor de lucru, monitorizează și evaluează activitatea elevilor.

Rezultatele așteptate

Educarea unor virtuți și cultivarea comportamentului moral- religios:

- să-ți iubești aproapele, să faci fapte bune, să fie generoși, modești și cinștiți, să-i ajute pe sărmani, mai ales în Postul Paștelui;
- schimbarea atitudinii față de semeni
- implicarea bisericii
- feed- back pozitiv din partea părinților.

Rezultatele activității

În urma activităților desfășurate elevii s-au pregătit sufletește pentru Invierea Mântuitorului Iisus Hristos prin primirea Sfintei Taine a Spovedaniei urmată de cea a Împărtășaniei; și-au manifestat grija și și-au oferit ajutorul persoanele în vârstă și singure cărora le-au oferit în dar felicitările cusute, realizate de ei. Și-au manifestat grija pentru cei trecuți la Domnul prin îngrijirea mormintelor din cimitirul satului în care s-au implicat alături de elevi și părinții acestora.

Motivația propunerii activității

Această activitate a venit în perioada premergătoare mării sărbători a Învierii Domnului când fiecare dintre noi trebuie să se aplece mai mult asupra sufletului.

Prin activitățile desfășurate am încercat să-i sensibilizăm atât pe elevi cât și comunitatea locală cu privire la pregătirea trupească și sufletească pentru această perioadă. Activitățile au urmărit dezvoltarea abilităților de comunicare, a spiritului de colaborare, cooperare și într-ajutorare prin activitățile filantropice.

Fiind cea mai importantă perioadă din anul bisericesc pentru noi creștinii era necesară o astfel de activitate pentru a-i familializa pe elevi cu obiceiurile specifice acestei perioade, pentru a-i face conștienți de importanța acestei mari sărbători a Învierii Domnului.

Evaluare

Realizarea unui panou cu derularea proiectului:

- a) colaj de fotografii care surprind etapele de derulare a proiectului;
- b) expoziție cu produsele realizate;
- c) fișe de evaluare a activității.

Mărturii ale elevilor/ profesorilor/ părinților referitoare la activitatea propusă

Sustenabilitate și durabilitate

Datorită impactului activităților desfășurate în cadrul acestui proiect și a factorilor implicate, dorim ca acest proiect educațional să se desfășoare și în anii următori în perioada premergătoare sărbătorii Învierii Domnului, în unitatea noastră și să participe la competiția proiectelor educaționale la nivel județean și prin parteneriate cu alte unități școlare.

Ne dorim ca lumina Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, să ne însenineze viața și să ne călăuzească pașii spre cunoașterea luminii taborice, la auzul cuvintelor Mântuitorului: „Veniți de moșteniți Împărăția gătită vouă, de la întemeierea veacurilor, pentru că „flămând am fost și mi-ați dat să mănânc,....bolnav am fost și m-ați cercetat, ... gol am fost și m-ați îmbrăcat... ”. (Matei 25)

ROLUL FORMATIV AL EDUCAȚIEI RELIGIOASE LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

P.Î.P. Ranta Florina Ioana

Școala Gimnazială „Ștefan Micle”

Rolul formativ al educației religioase la vârsta preșcolară urmărește dezvoltarea funcțiilor sufletești ale copiilor: rațiunea, voința și sentimentul, dar și a predispoziției religioase, înțeleasă ca dar divin, dar care permite apropierea omului de valorile religioase, implicit de Dumnezeu. Posibilitatea dezvoltării personale se bazează pe calitatea sufletului omenesc de a se lăsa influențat și format de factorii externi. Datorită caracterului particular și dificultăților legate de înțelegerea conținuturilor pe care educatoarea dorește să le transmită prin intermediul educației religioase, participarea sensibilă și receptivă a preșcolarilor la procesul instructiv-educativ reprezintă o condiție pentru ca potențialul formativ al conținuturilor învățării să poată fi pus în valoare prin educația religioasă.

Sensul formativ al educației religioase constă în implicarea tuturor capacităților intelectuale în descifrarea și trăirea sensurilor adânci ale existenței prin interiorizarea normelor religioase, prin valorificarea substratului moral intrinsec al tuturor valorilor religioase cu care preșcolarul vine în contact la această vârstă și prin traducerea în fapt a acestora, respectiv în comportamentul copiilor în relația cu adulții din viața lor, cu colegii de grupă, cu frații lor, cu persoane în vârstă și nu în ultimul rând, cu propriul eu.

Privită din acest sens formativ, de interiorizare și traducere în fapte de viață a normelor religioase, a valorilor spirituale, educația religioasă trebuie să promoveze în mod consecvent vibrația interioară și trăirea profundă, proprie a fiecărui copil, să stimuleze și să întrețină vie sensibilitatea preșcolarilor și imaginația acestora. Ea trebuie să valorizeze cele mai nobile sentimente ale copilului, să mobilizeze și să orienteze comportamentul, conjugându-se cu etica, cu morala, ea anulează comportamentele nepotrivite ale copiilor și le cultivă pe cele bune.

Caracterul formativ al educației religioase este dependent nu doar de comunicarea învățăturilor religioase, ci și de modul în care ceilalți factori implicați în educația copiilor, familia și Biserica, conlucrează pentru integrarea lor în morala individuală a fiecărui copil. Învățăturile de credință sunt capabile să determine și să susțină schimbări la nivel atitudinal și acțional, iar trăirile religioase pot mări motivația intrinsecă pozitivă, care să ducă la o aprofundare a aspectelor teoretice, în măsura în care sunt valorificate mai multe aspecte legate de viața religioasă: icoane, lucruri sfinte, cântări religioase, poezii cu caracter religios „...îndeamnă la concentrare, pune în mișcare puteri ascunse ale sufletului, le sporește. Le dilată până la a le pune în situația de a urmări, înțelege și asimila mai bine învățătura religioasă.” (Opriș, 2010).

Educația religioasă în grădiniță este eficientă doar dacă ea se realizează ținând cont de particularitățile individuale și de vârstă ale preșcolarilor: „Cuvântul și limbajul trebuie să țină seama de capacitatea ascultătorilor. Trebuie ca păstorul să se adapteze la capacitatea celor care îl ascultă, să nu se abată de la meșteșugul artei de a se adapta la capacitatea fiecăruia, și totuși să producă zidirea sufletească a tuturor.” (Opriș, p. 185).

Prin caracterul său formativ, educația religioasă contribuie la reducerea efectelor negative ale crizei de identitate și sens care se simte și se trăiește tot mai mult în societatea de astăzi, o

societate tulburată de schimbări bruște și de pierderea adevăratelor valori eterne, oferind copiilor modele autentice, repere și coordonate clare după care să-și ghideze viața. Ea le oferă preșcolarilor posibilitatea de a înțelege și cunoaște, de a experimenta noi semnificații și valori, le descoperă sensul existențial și creează perspective optimiste atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, îl ferește și îl ajută pe copil să aleagă și să facă în permanență binele.

Educația religioasă în grădiniță garantează adevăratele valori și contribuie la dezvoltarea spirituală a copiilor, ea este și trebuie să se realizeze în fapt ca o reală cultivare a sufletului. Ea ne ajută să construim un sistem de valori spirituale, etice, estetice, etc. racordate la personalitatea fiecăruia dintre noi și materializate în comportamente integratoare în viața comunității din care facem parte și a societății în ansamblu ei.

Bibliografie:

- Maiorescu, T., „Critice”, Editura Cartea Românească Educațională, 2017, București
- Holbea, G., Opreș, D., et al. „Educația religioasă în societatea contemporană” în :
Apostolat educațional. Ora de religie- cunoaștere și devenire spirituală”,
București, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2010, București
- Opreș, D., „Dimensiuni creștine ale pedagogiei moderne”, Editura Sf. Mina, 2010, Iași
- Opreș, D., „Ipostaze ale utilizării textului biblic în educația religioasă: teorie, aplicație,
cercetare”, ediția a II-a, Editura Sf. Mina, 2010, Iași
- Santi, C., Santi, E., „Elemente de educație religioasă în grădiniță-teorie și aplicații
practice”, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2014, București

Proiect didactic

Numele și prenumele : Revnic Alexandra Angela

Funcția didactică: Profesor învățământul primar

Unitatea școlară: Liceul Teoretic “Ana Ipătescu” , Gherla

Clasa: I D

Aria curriculară: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Comunicare în limba română

Unitatea tematică : „*Ocrotesc natura!*”

Subiectul lecției: “*Să-l ajutăm pe Iepurașul Hop-Hop-Hop*”

Forma de realizare: lecție integrată

Tipul lecției: recapitulare și sistematizare a cunoștințelor

COMPETENȚE SPECIFICE:

CLR

I. 1. Identificarea semnificației globale a unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostit clar și rar;

I.2. Identificarea unor informații variate dintr-un mesaj scurt, rostit clar;

2.1. Pronunțarea clară a sunetelor și a cuvintelor în enunțuri simple;

2.2. Transmiterea unor informații referitoare la sine și la universul apropiat, prin mesaje scurte;

2.3. Participarea la dialoguri scurte, în situații de comunicare uzuală;

2.4. Exprimarea propriilor idei în contexte cunoscute;

4.1. Trasarea elementelor grafice și contururilor literelor, folosind resurse variate ;

AVAP

2.3. Realizarea de aplicații/compoziții/obiecte/ construcții simple, pe baza interesului direct

2.6. Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală;

M.M

2.1. Cântarea în colectiv, asociind mișcarea sugerată de text;

3.1. Manifestarea liberă, adecvată, pe muzică, apelând la diverse forme de exprimare;

DP

2.2. Identificarea regulilor de comunicare în activitatea școlară;

3.2. Aplicarea unor tehnici simple care sprijină învățarea și succesul școlar;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a)cognitive

O₁ – Să exemplifice câte 2-3 cuvinte dintre cele învățate anterior, ce conțin sunetele: „p”, „d”, „î”, „b”, „ț”, „g”;

O₂ – Să scrie, pe silabe, 3 cuvinte formate din una, două și trei silabe, ce încep cu una din literele: „P”, „B” sau „G”;

O₃ - Să-și exprime păreri personale legate de personajele din poveștile studiate, prin răspunsuri la întrebările ;

O₄– Să ordoneze, oral, cinci cuvinte date într-o propoziție

O₅– Să folosească corect instrumentele de scris în timpul activității;

O₆ - Să realizeze un puzzle îmbinând corect părțile componente;

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee: Conversația, explicația, exercițiul, copacul ideilor, cubul, turul galeriei, învățarea prin cooperare, dramatizarea;

Mijloace didactice: Surpriza Iepuraşului HOP-HOP: scrisoarea, flori cu litere, frunzulițe colorate; ouă cu litere , un copac mare, confecționat de învățător, un cub cu 6 sarcini de lucru scrise pe 6 ouă din hârtie, gen felicitare, un coș cu surprize – puzzle „Găina fermecată”, plic recompense - cos cu ouă-de colorat, cub desfășurat; măști, 2 pahare, masuță - pentru dramatizare, creioane, ecusoane, lipici, calculator, conexiune internet;

Forme de organizare: frontal, individual, în perechi, pe grupe;

Forme de evaluare: evaluare formativă, evaluarea reciprocă, aprecieri verbale, observația sistematică;

Timp: 45minute

BIBLIOGRAFIE:

*Corina Palade, Mirela Brehescu, Doina Răduțac,(2015) ”Comunicare în limba română”- clasa I, semestrul II, Iași, Editura Taida;

*Cristina Chiprian, Livia Ciupercă,(2002) ”Alternative didactice” -limba și literatura română, Iași, Editura Spiru Haret ;

*Manea Alexandra și colab.,(2013)- *Ghid practic pentru clasa I*,Pitești, Editura Delta Cart Educațional;

Etapele demersului didactic	Ob. Op.	Activitatea		Resurse			Forma de organizare	Evaluare (forme/tipur i/metode de evaluare)
		Cadrului didactic	Elevilor	Procedurale /Metode didactice	Materiale și mijloace didactice	Temporale		
1.Moment organizatoric		Asigură condițiile pentru buna desfășurare a lecției. Pregătește materialele necesare desfășurării lecției.	Se pregătesc pentru lecție.	Conversația	Surpriza Iepurașului, Copacul ideilor , (Anexe)	1 min.		
2.Captarea atenției	O ₁	Se poartă o discuție despre <i>Iepurașul HOP-HOP-HOP</i> , din cântecul cu același titlu.Copiii află că iepurașul le-a adus o surpriză. Se descoperă surpriza, se identifică scrisoarea și cadourile iepurașului. Se solicită copiilor să cânte cântecul „Iepurașul HOP-HOP-HOP” și să însoțească cântecul cu mișcările sugerate de text, drept răsplată pentru iepuraș.	Răspund la întrebări. Observă ce conține surpriza iepurașului. Cântă cântecul „Iepurașul HOP-HOP-HOP”, fac mișcări/gesturi sugerate de text	Conversația Observația Cântarea în grup	-Surpriza Iepurașului HOP-HOP-HOP: -Scrisoarea, cubul cu 6 cerințe, - Puzzle, -cub desfășurat -Calculator -conxiune internet	4 min.	Frontal	Observația sistematică

3. Anunțarea temei și a obiectivelor	O1	Se anunța tema lecției: „Să-l ajutăm pe Iepurașului HOP-HOP-HOP”, apoi se prezintă obiectivele lecției pe înțelesul copiilor, citindu-se textul scrisorii în care sunt incluse acestea. (<i>Anexa.proiect</i>)	Sunt atenți la titlul lecției și la prezentarea obiectivelor activității	Conversația Explicația	Scrisoarea Iepurașului HOP-HOP-HOP (<i>Anexa1</i>);	2 min.	frontal	
---	----	--	--	---------------------------	---	--------	---------	--

<p>4.Dirijarea activității</p>	<p>O₁ O₂ O₃ O₄ O₅ O₆</p>	<p>1.Exercițiu joc – Spune cuvinte Se formează 6 perechi(colegii de bancă). Învățătoarea anunță că vor juca un joc în care fiecare pereche trebui săși amintească cuvinte ce conțin unul din sunetele: „p”, „d”, „î”, „â”, „b”, „ț”, „g”, în funcție de litera ce va fi scrisă pe floarea pe care o va extrage unul dintre membrii perechii din coșulețul adus de Iepuraș. Li se explică regulile jocului. Timp de 2 minute fiecare pereche se va gândi la 2-3 cuvinte ce conțin sunetul reprezentat de litera de pe floare și va identifica poziția acestuia - început, mijloc, sfârșit. În următoarele 5 minute fiecare pereche va prezenta colegilor cuvintele pe care și le-a amintit, specificând poziția sunetului în cuvinte. Fiecare intervenție este aplaudată de restul colegilor, drept recompensă. 2.Exercițiu- joc- “Copacul ideilor”- activitate pe echipe Copiii se împart în 3 grupe a câte 4 elevi. Se prezintă regulile jocului. Fiecare grupă va primi câte 12 frunzulițe de culori diferite : verzi, roz, albastre.</p>	<p>Formează perechi cu colegul de bancă. Extrag câte o floare pe care este scrisă una dintre literele: „p”, „d”, „î”, „â”, „b”, „ț”, „g”. Își amintesc 2-3 cuvinte cu sunetele reprezentate de literele de pe flori și identifică locul sunetelor în cuvinte. Prezintă cuvintele colegilor. Își aplaudă colegii.</p> <p>Formează 3 echipe.</p> <p>Ascultă cu atenție regulile prezentate de învățător.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Învățarea prin cooperare</p> <p>Conversația</p> <p>Explicația</p>	<p>-Flori colorate pe care sunt scrise literele: „p”, „d”, „î”, „â”, „b”, „ț”, „g”, (<i>Anexa 2</i>)</p> <p>-Frunzulițe colorate: verzi, roz, albastre; (<i>Anexa 3</i>)</p> <p>-Ouă din hârtie colorată care</p>	<p>7 min.</p>	<p>În perechi</p> <p>Pe grupe</p>	<p>*Aprecieri verbale *Răspunsurile elevilor *Evaluarea formativă *Evaluarea reciprocă</p> <p>*Observația sistematică *Aprecieri verbale</p> <p>*Răspunsurile elevilor scrise pe frunzulițe</p> <p>*Evaluarea formativă *Evaluarea reciprocă</p>
---------------------------------------	--	---	--	---	---	---------------	-----------------------------------	--

	<p>Fiecare elev va primi 3 frunzulițe. Va scrie pe o frunzuliță un cuvânt format dintr-o silabă, pe altă frunzuliță un cuvânt format din două silabe, iar pe a treia frunzuliță un cuvânt format din trei silabe. Copiii vor scrie cuvinte ce încep cu una dintre literele extrase de către liderul echipei: „P”, „B” sau „G”. Fiecare membru al echipei va scrie alte cuvinte decât au scris colegii săi de echipă. Li se comunică ca va trebui să colaboreze între ei pentru ca membrii unui grup să nu scrie aceleași cuvinte. Liderii fiecărei echipe extrag din coșuleț câte un ou pe care este scrisă una din literele: „P”, „B” sau „G”. Se distribuie frunzulițele celor 3 grupe de elevi. Se amintește elevilor că vor scrie cu litere mari, așa cum fac de obicei. Se comunică timpul de lucru-5 minute. În timp ce elevii lucrează, învățătoarea observă activitatea acestora sprijinindu-i pe copiii care întâmpină dificultăți în despărțirea cuvintelor în silabe și scrierea acestora. Elevii cooperează între ei în timp ce rezolvă sarcina de lucru. La expirarea timpului de lucru de 5 minute, elevii vor aranja frunzulițele în</p>	<p>Ajută la distribuirea frunzulițelor. Liderii grupurilor extrag din coșuleț literele: „P”, „B” sau „G”, înscrise pe ouă colorate.</p> <p>Rezolvă cerințele .</p> <p>Colaborează cu colegii de echipă.</p> <p>Expun frunzulițele în „Copacul ideilor” Evaluează, în echipă, lucrările colegilor și își exprimă părerile. Îi aplaudă pe colegi.</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Învățarea prin cooperare</p> <p>Copacul ideilor</p> <p>Turul galeriei</p>	<p>au înscrise literele: „P”, „B” sau „G”(Anexa4)</p> <p>-ace cu gămălie</p> <p>-“Copacul ideilor”: un copac mare confeționat din hârtie, așezat pe o coală de polistiren; (Anexa 5)</p>	7 min	Pe grupe	*Observația sistematică
--	---	---	--	--	-------	----------	-------------------------

		<p>copac, pe grupe, vor citi cuvintele scrise pe frunzulițe. Fiecare grupă va evalua calitatea lucrărilor celorlalte echipe.</p> <p>Toți copiii vor fi apreciați și aplaudați.</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>5.Obținerea performanțelor</p>	<p>Exercițiu joc- „Lumea poveștilor”- metoda cubului Copiii sunt anunțați că vor desfășura un alt joc, în perechi. Elevii din grupe se grupează în perechi după preferință. Li se prezintă cubul cu sarcinile de lucru atașate. Câte un copil din fiecare pereche va ieși în fața clasei și va arunca cubul, spre una dintre perechi. Cei vizați vor desprinde cerința de pe fața cubului care s-a întors spre ei. Învățătoarea va citi cerințele. După ce fiecare pereche a aflat cerința, va avea un timp de gândire de 3 minute, timp în care vor formula răspunsul la cerință. Perechea care va avea de interpretat un moment din povestea „A venit primăvara!” de Emilia Plugaru, împreună învățătoare va pregăti materialele necesare(măști, măsuță, scaunele, 2 pahare), în acest timp. Cerințe: 1.Descrie: Descrie-o pe Degețica!(povestea „Degețica”) 2.Analizează : Analizează ce i s-ar fi întâmplat prințesei dacă regele nu ar fi deschis poarta de la intrarea în oraș?Povestește!(povestea „Prințesa și bobul de mazăre”) 3.Compară: Compară cum se</p>	<p>Se grupează în perechi.</p> <p>Observă cubul cu cerințele atașate și sunt atenți la explicații.</p> <p>Pe rând, aruncă cubul spre o pereche de copii. Ascultă cerințele citite de învățătoare și formulează răspunsurile</p> <p>Perechea vizată pregătește materialele pentru dramatizare.</p> <p>Răspund la cerințe, în funcție de preferințe, în funcție de rapiditatea formulării răspunsurilor.</p> <p>Interpretează scena în care</p>	<p>Explicația</p> <p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Cubul</p>	<p>-un cub</p> <p>-Ouă sub formă de felicitare în interiorul cărora sunt notate cele 6 cerințele (Anexa 6)</p> <p>-Măști pentru veveriță și ursulețul Mișani (Anexele 7,8)</p>	<p>10 minute</p>	<p>în perechi</p> <p>în perechi</p>	<p>*Răspunsurile elevilor *Aprecieri verbale</p> <p>*Evaluarea formativă</p> <p>*Evaluarea reciprocă</p> <p>*Observația sistematică</p>
--	---	--	---	--	------------------	-------------------------------------	--

				Învățarea prin cooperare				
--	--	--	--	--------------------------------	--	--	--	--

		<p>comportă fiul cel mic cu tatăl său, cu felul în care te porți tu cu părinții tăi.(povestea „Fructul cel mai valoros”)</p> <p>4.Argumentează: Cine este vinovat că peștișorul de aur a luat toate bogățiile babei și ale moșului ? Din ce motiv? (povestea „Peștișorul de aur”)</p> <p>5.Asociază:Găsește însușiri pentru: prințesă, broască, ghiocel, ursuleț, moșneag.</p> <p>6.Aplică: Împreună cu colegul/colega, interpretează scena în care veverița reușește să îl trezească pe ursulețul Mișani cu miros de ceai și miere.(povestea „A venit primăvara!”) Toate perechile sunt apreciate, aplaudate.</p>	<p>veverița îl trezește pe ursulețul Mișani cu miros de ceai și miere.</p>		<p>-2 pahare -O măsuță -2 scaune le pe post de pat</p>			
--	--	---	--	--	--	--	--	--

<p>6.Asigurarea feed-backului</p>	<p>*Exercițiu joc- „Cuvintele s-au încurcat”-în perechi <u>Ordonarea cuvintelor și alcătuirea unei propoziții</u> Fiecare pereche primește câte un plic în care sunt câte 5 norișori. Pe fiecare norișor este scris câte un cuvânt. Fiecare pereche de elevi are ca sarcină să ordoneze cuvintele astfel încât să formeze o propoziție. Fiecare pereche aranjează norișorii pe bancă pentru a forma propoziția. Sunt încurajați elevii care găsesc 2 sau mai</p>	<p>Sunt atenți la explicațiile primite.</p> <p>Deschid plicurile și citesc cuvintele scrise pe norișori.</p> <p>Ordonează cuvintele pentru a obține o propoziție logică.</p>	<p>Conversația</p> <p>Explicația</p> <p>Învățarea prin cooperare</p>	<p>-Norișori pe care sunt scrise cuvintele: MIȘANI, BORCANUL, IA, CU , MIERE. (<i>Anexa 9</i>) -plicuri</p>	<p>4 minute</p>	<p>În perechi</p>	<p>*Aprecieri verbale</p> <p>*Răspunsurile elevilor</p> <p>*Evaluarea formativă</p> <p>Observația sistematică</p>
	<p>multe variante ale propoziției. Cuvinte: MIȘANI, BORCANUL, IA, CU , MIERE. Se pot obține variantele: 1)MIȘANI IA BORCANUL CU MIERE. 2)IA BORCANUL CU MIERE MIȘANI. 3)IA MIȘANI BORCANUL CU MIERE. Toți elevii sunt apreciați, sunt aplaudați de colegi.</p>	<p>Găsesc și alte variante de ordonare a cuvintelor.</p>	<p>Exercițiul</p>				

7. Activitate în completare		<p>Copiii primesc surpriza iepurașului: puzzle „Găina fermecată” . Vor realiza până la sfârșitul orei lucrarea. Cei care vor termina mai repede, vor colora găina utilizând culorile după preferință.</p> <p>Activitatea se va desfășura pe fondul muzical: „Primăvara”, de Vivaldi.</p>	<p>Primesc surpriza –puzzle – „Găina fermecată”.</p> <p>Lipesc părțile componente pe o foi A4.</p> <p>Colorează găina-puzzle, dacă timpul permite.</p> <p>Audiază bucata muzicală.</p>	<p>Conversația Exercițiul</p>	<p>Puzzle „Găina fermecată” (Anexa 10) Foi A4 Lipici, creioane colorate, carioci</p>	<p>12 minut e</p>	<p>independen dent</p>	<p>*Lucrările elevilor *Aprecieri verbale *Observația sistematică</p>
8.Încheierea activității		<p>Învățătoarea apreciază activitatea elevilor.</p> <p>Primesc drept recompensă pentru munca desfășurată: o fișă cu un coș cu ouă pe care le vor colora și un cub desfășurat pe fețele căruia vor desena momente dintr-o poveste pe care o vor crea singuri, lucrări pe care le vor realiza în cadrul activităților de completare din zilele următoare.</p>	<p>Sunt atenți la aprecieri.</p> <p>Distribuie fișele primite drept recompensă.</p> <p>Sunt atenți la precizările învățătoarei.</p>		<p>Coș cu ouă- de colorat (Anexa 11) Un cub desfășurat (Anexa 12)</p>	<p>3 minut e</p>	<p>frontal</p>	<p>*Aprecieri verbale</p>

ANEXE

Scrisoarea Iepuraşului HOP-HOP

Anexa 1

Dragi copii din clasa I D,

Se apropie sărbătoarea Paştelui. Fiecare copil aşteaptă cadouri. Zilele trecute am colindat prin pădure şi sunt rătăcit. Am ajuns în curtea unui vânător.

L-am rugat pe acesta să mă ajute să mă întorc acasă. El are un băieţel, elev în clasa I, ca şi voi. Ca să mă reîntorc acasă, trebuie să ajut băieţelul să rezolve nişte fişe. Dar cum eu nu am fost la şcoală, am nevoie de ajutorul vostru.

Iată ce sarcini va trebui să rezolvaţi, pentru ca vânătorul să mă conducă acasă:

- 1. Aminti-vă cuvinte cu ultimele sunete învăţate (p,d, î, â, b, ț, g,);*
- 2. Scrieți cuvinte ce încep cu literele : „P”, „B”, „G”, pe silabe, pe frunzulițe;*
- 3. Povestiți despre personaje din povești învățate cu ajutorul întrebărilor de pe un cub*
- 4. Ordonati cuvintele de pe norişori pentru obține o propoziție;*
- 5. Realizați un puzzle(Găina fermecată) și colorați-l;*

Drept recompensă, veți primi câte o fișă un coș cu ouă pe care o veți colora și câte un cub desfășurat pe fețele căruia veți desena o poveste creată de voi, în zilele următoare.

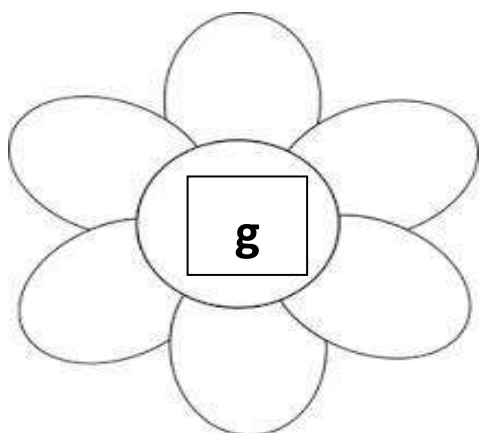
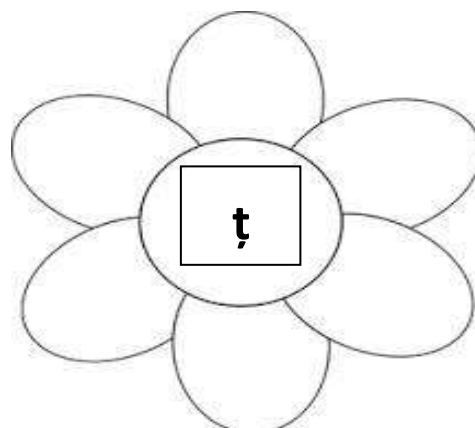
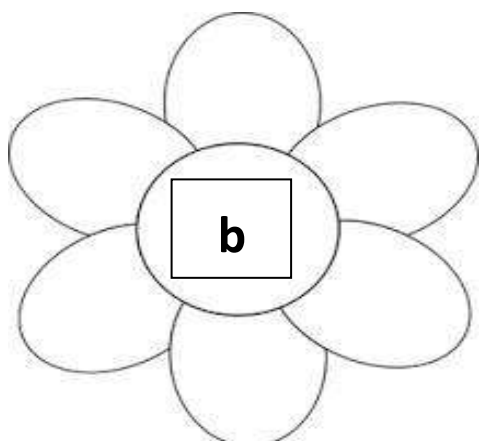
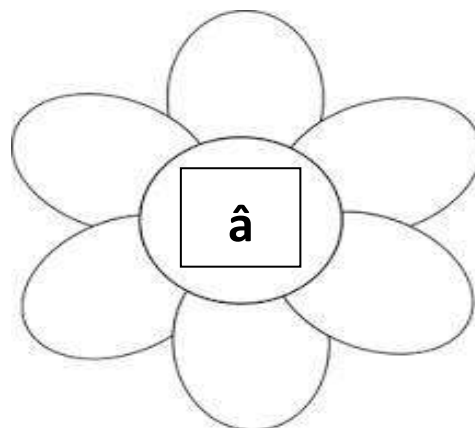
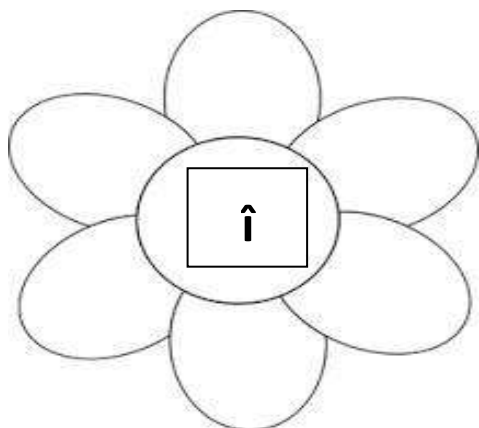
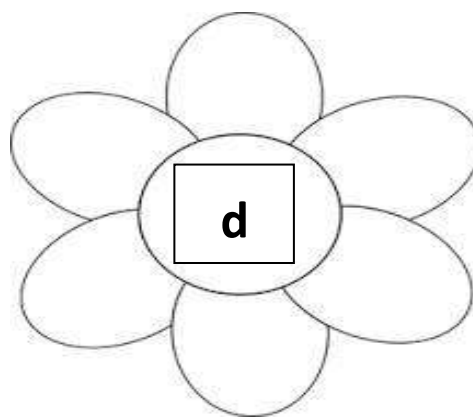
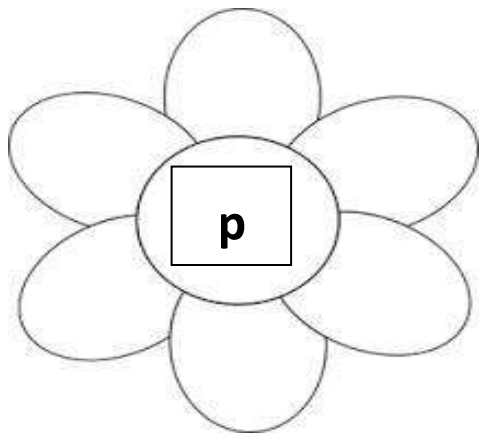
Numai cu ajutorul vostru eu voi putea ajunge de Paște la voi, cu cadourile pe care le așteptați foarte mult.

Vă mulțumesc! Vă urez, SUCCES! La revedere!

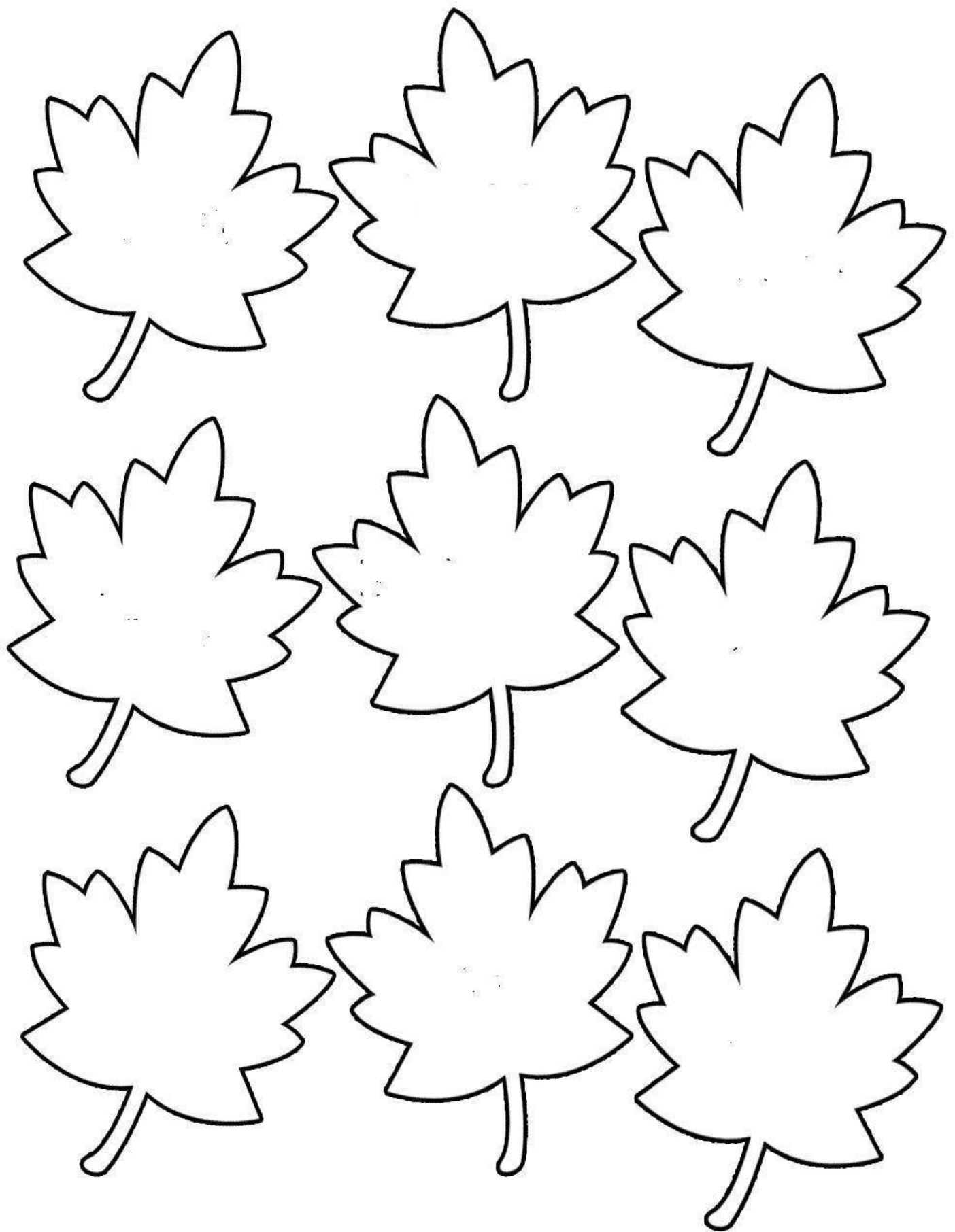

Iepuraşul HOP-HOP-HOP

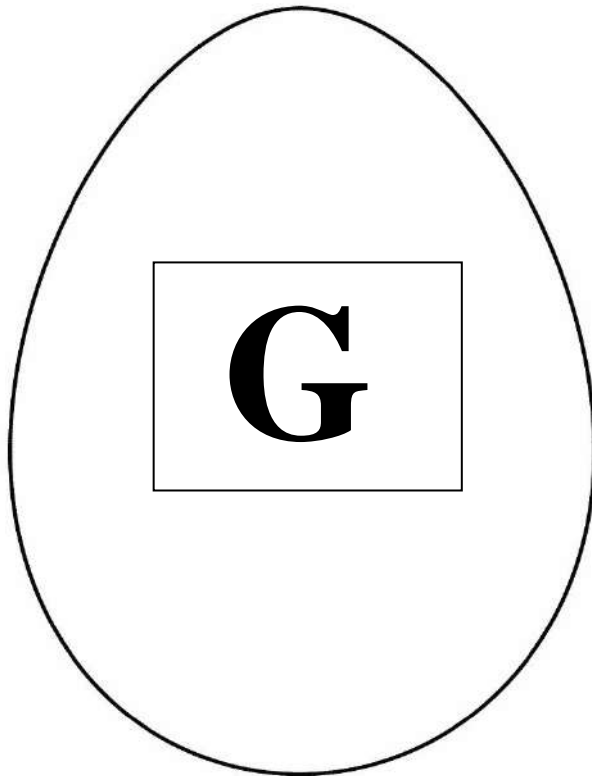
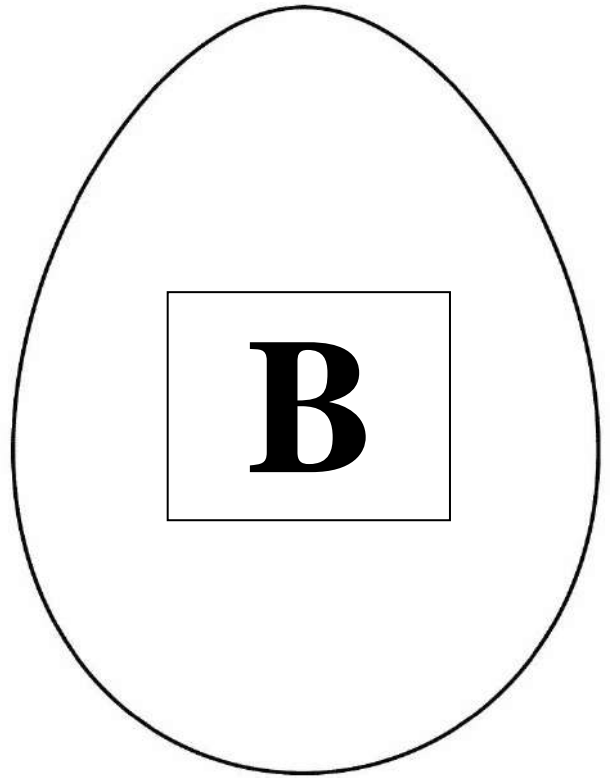
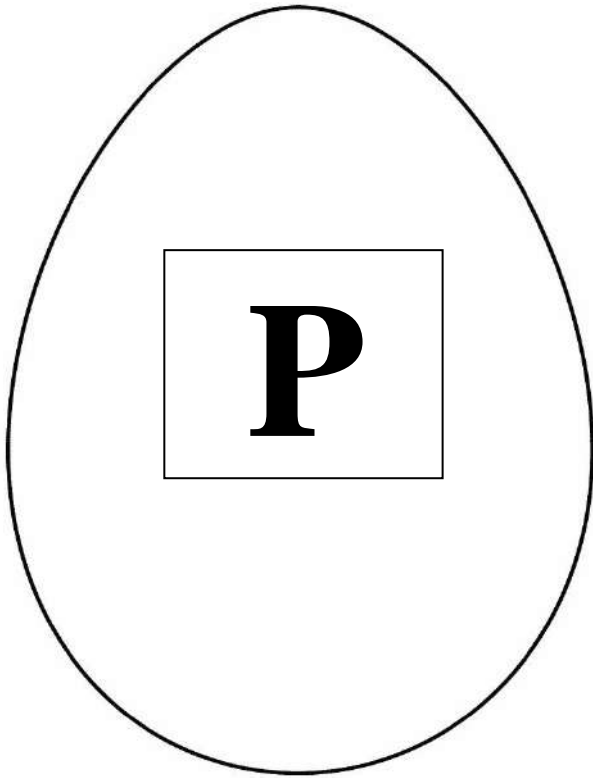
Anexa 2-Flori cu litere

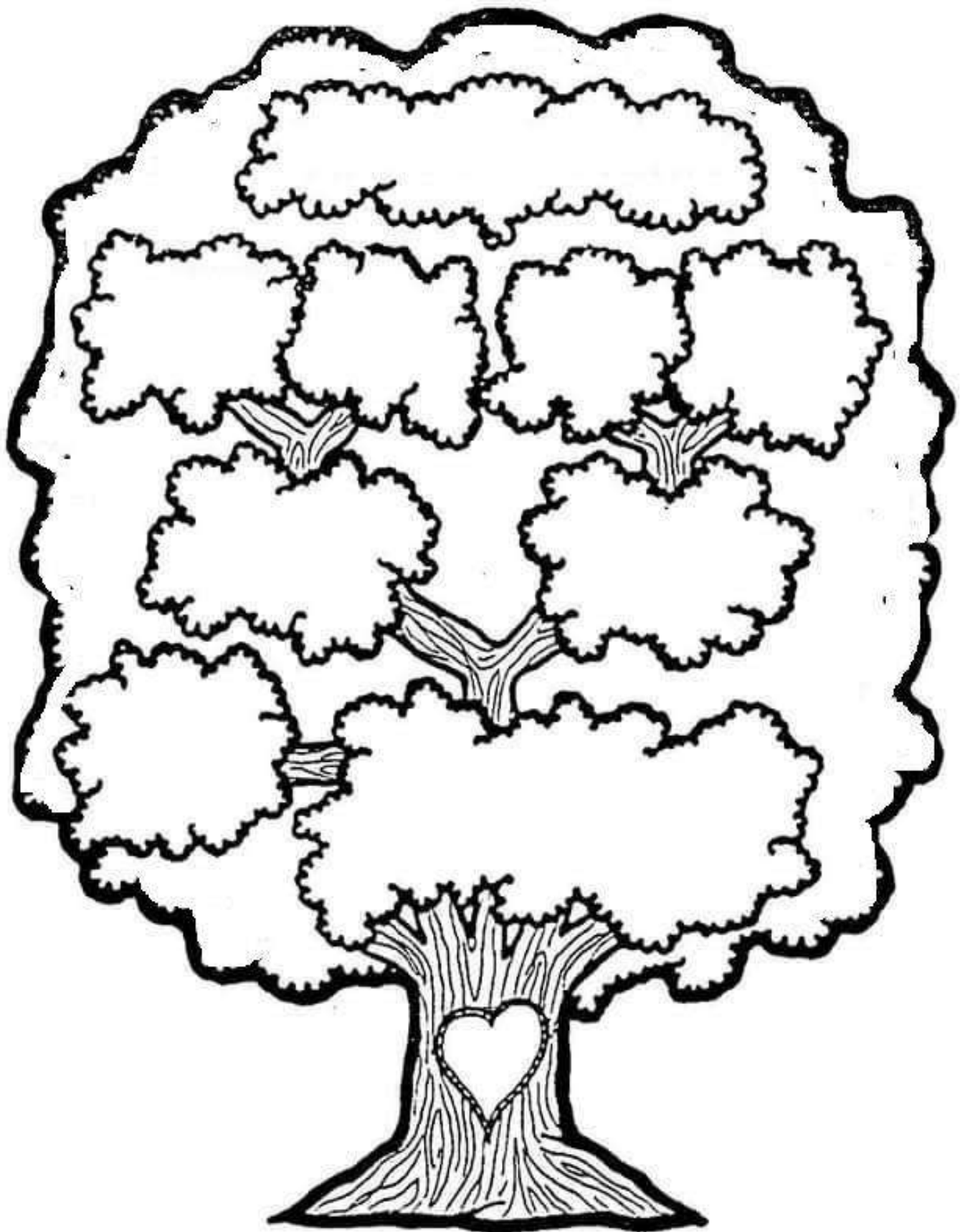

Anexa 3- Frunzulițe

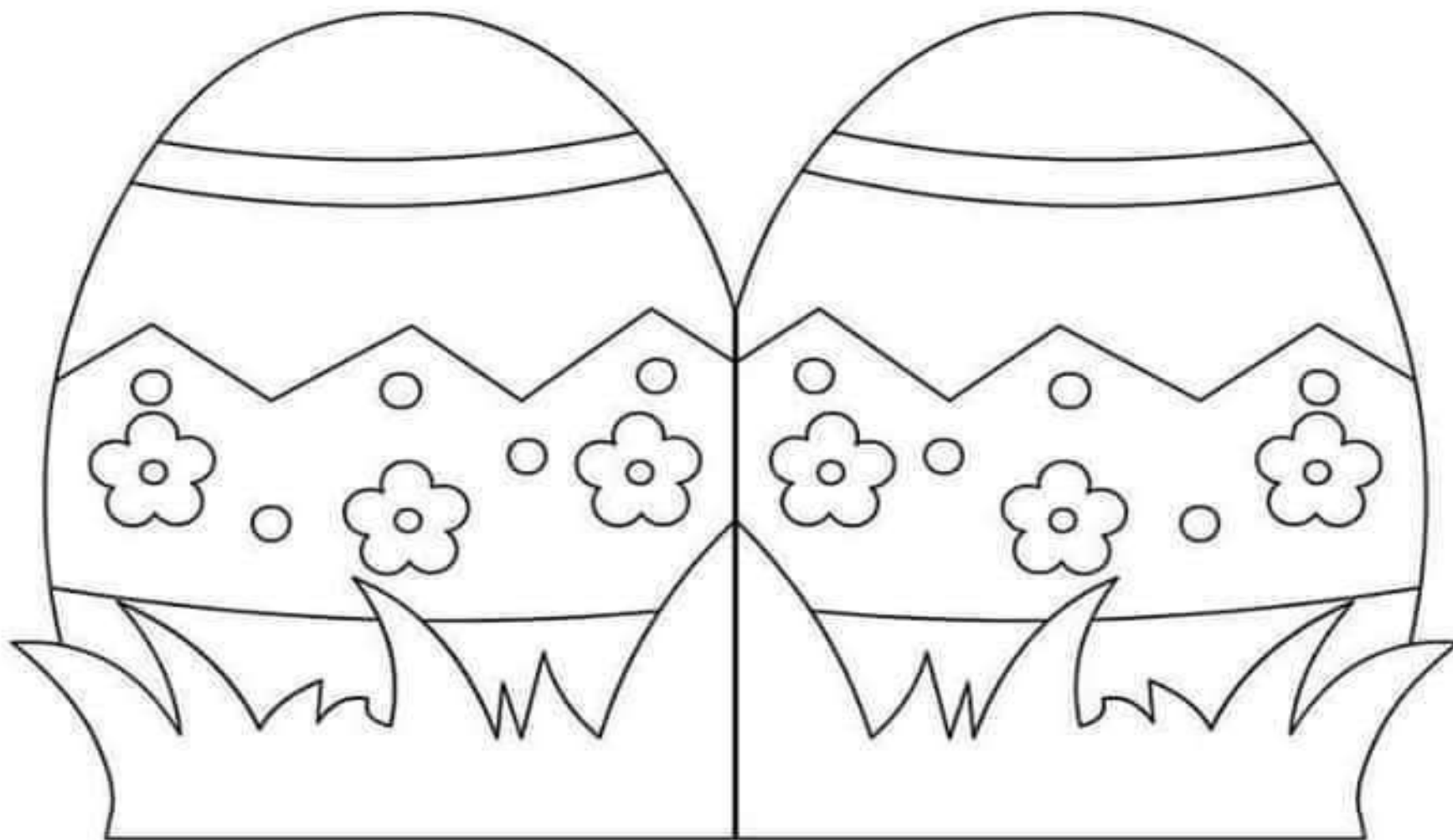

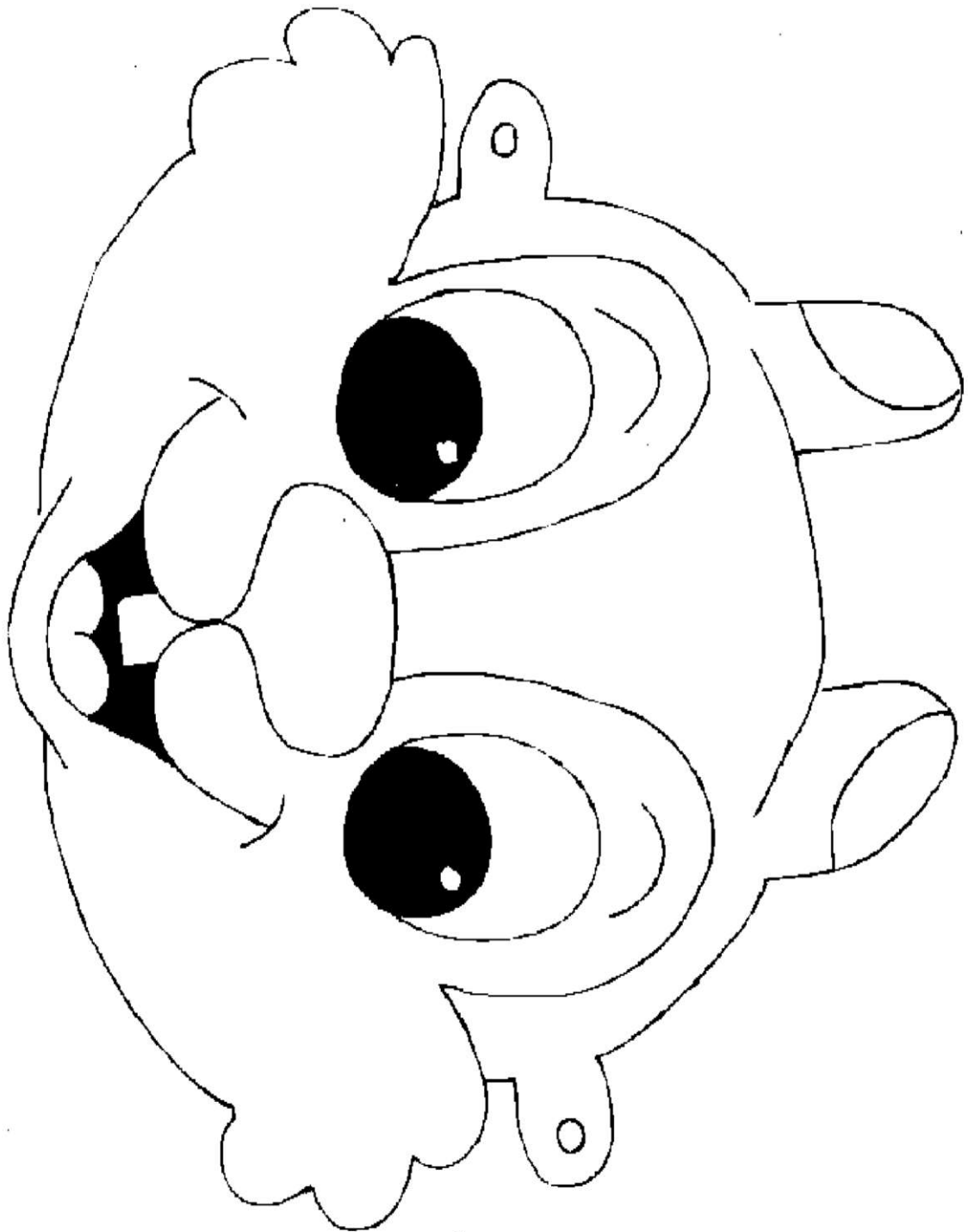
Anexa 4- Ouă cu litere

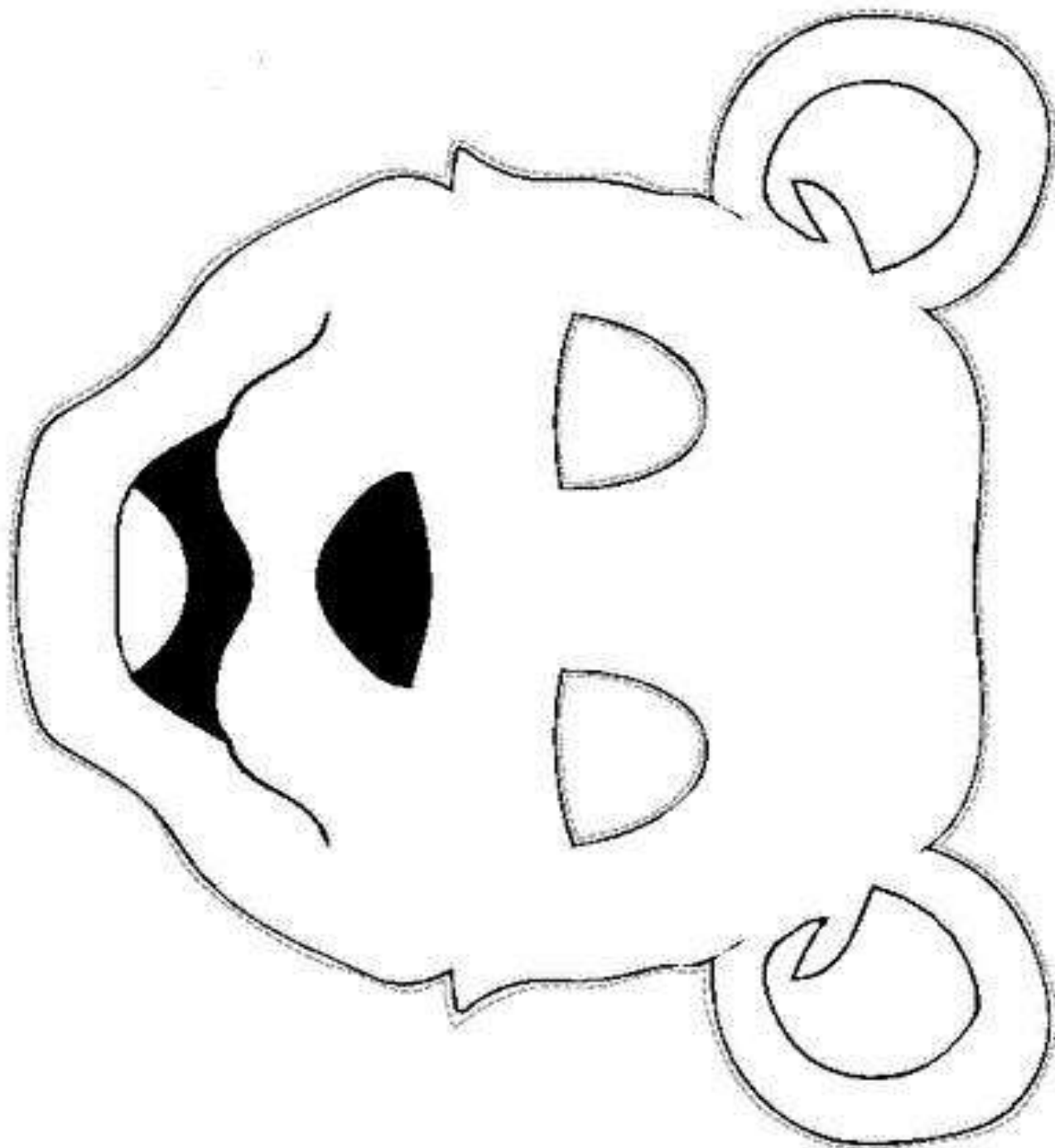

Anexa 6 - Ouă cu cerințe

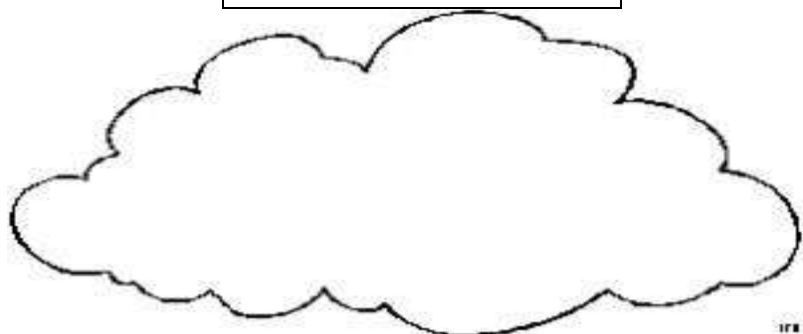

Anexa 8 - Ursulețul- mască

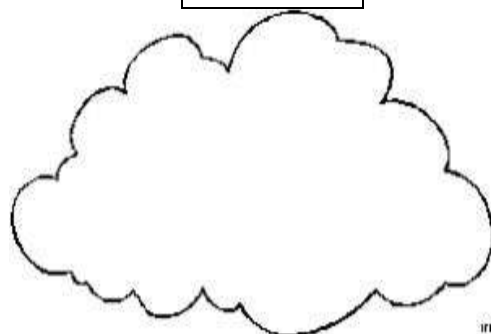

Anexa 9- Cuvinte pe norișori

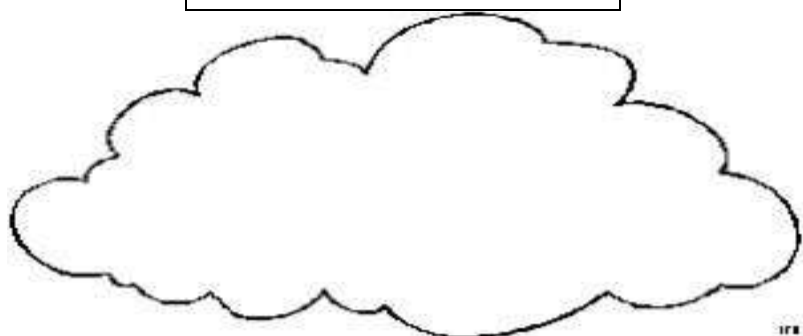
MIȘANI

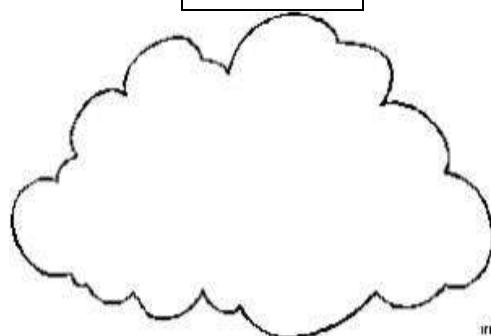
IA

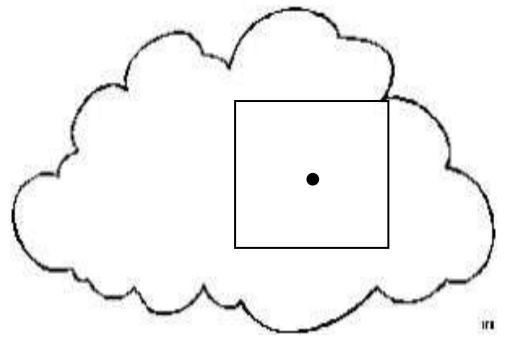

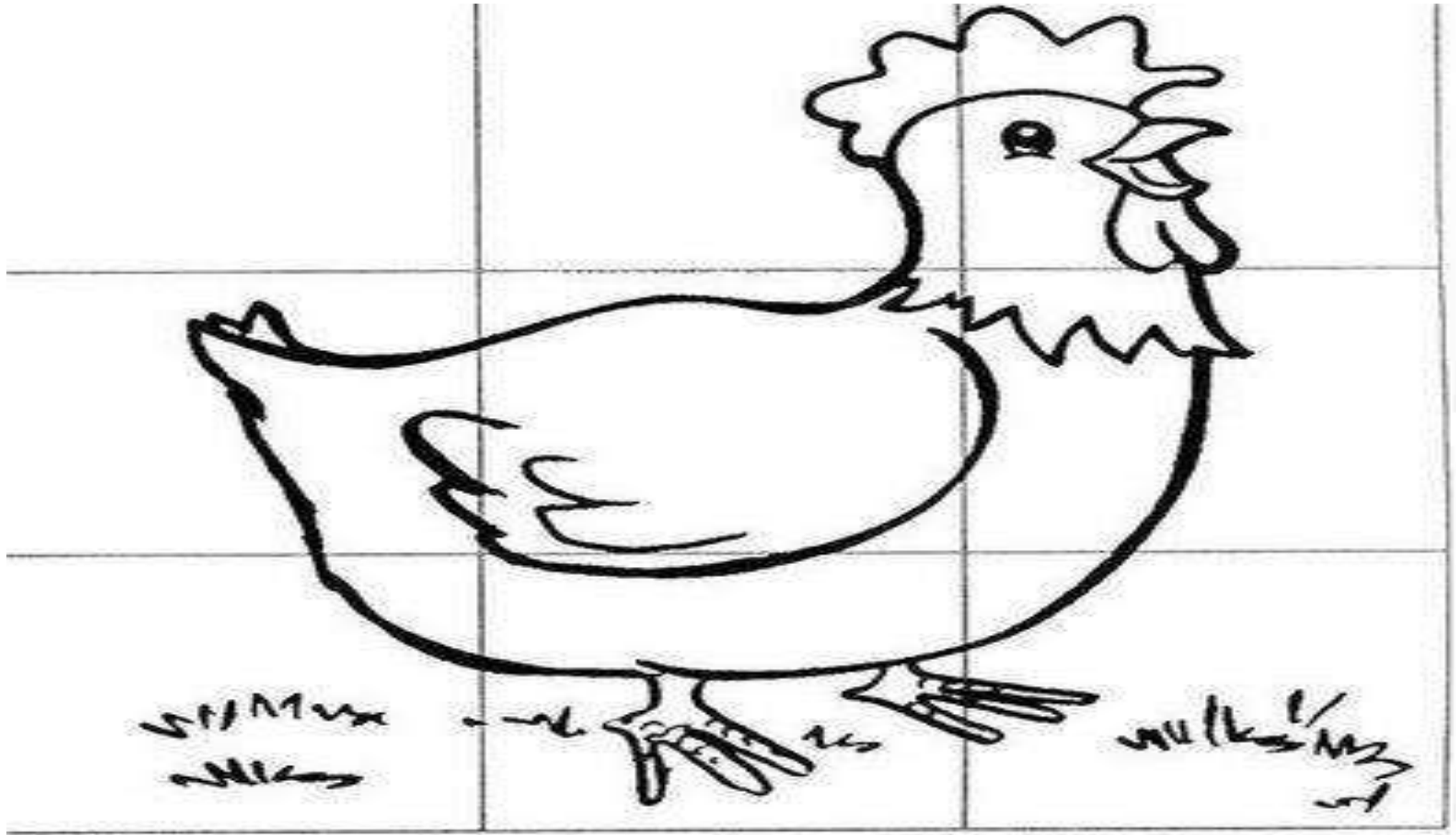
BORCANUL

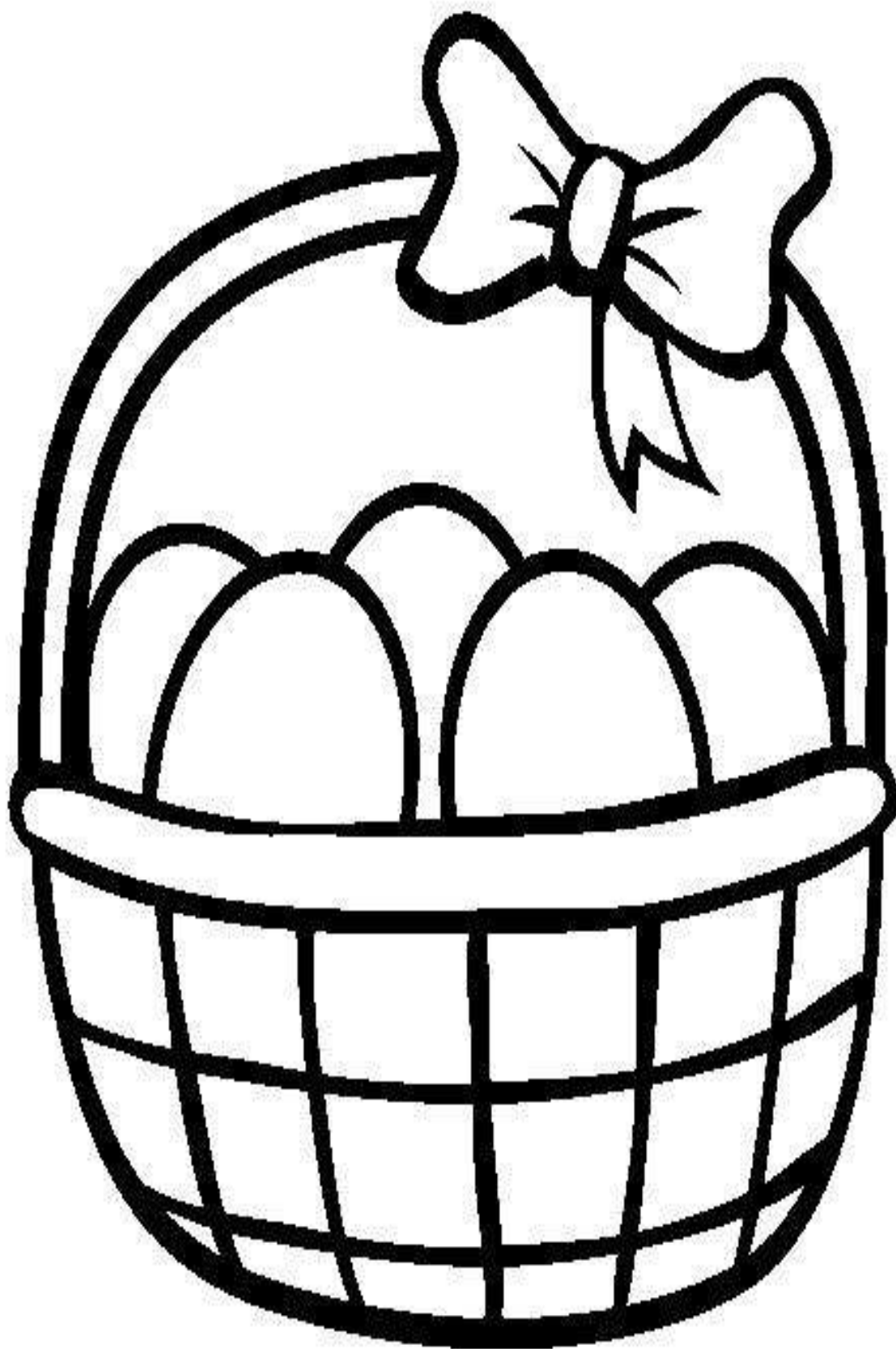

CU

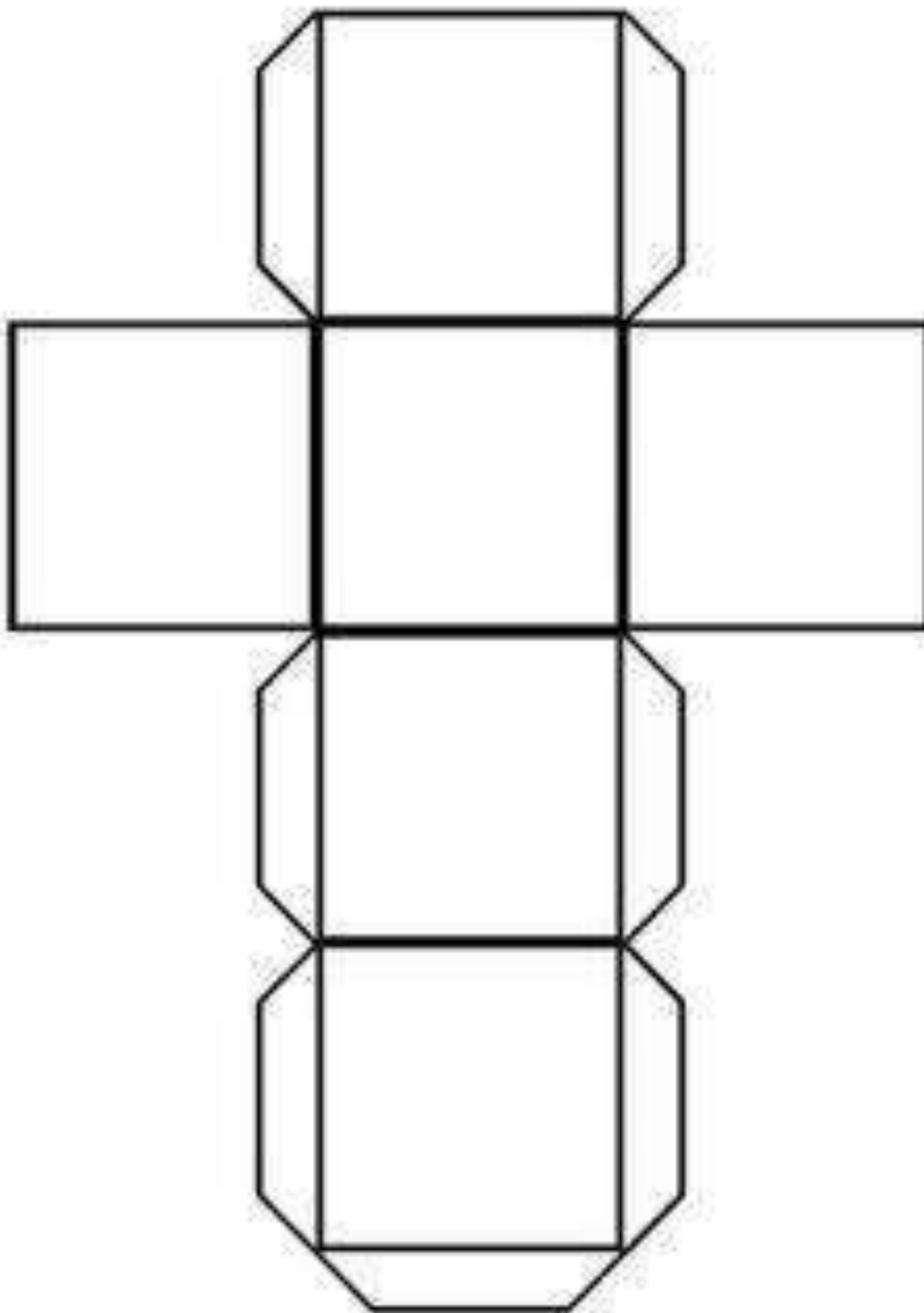

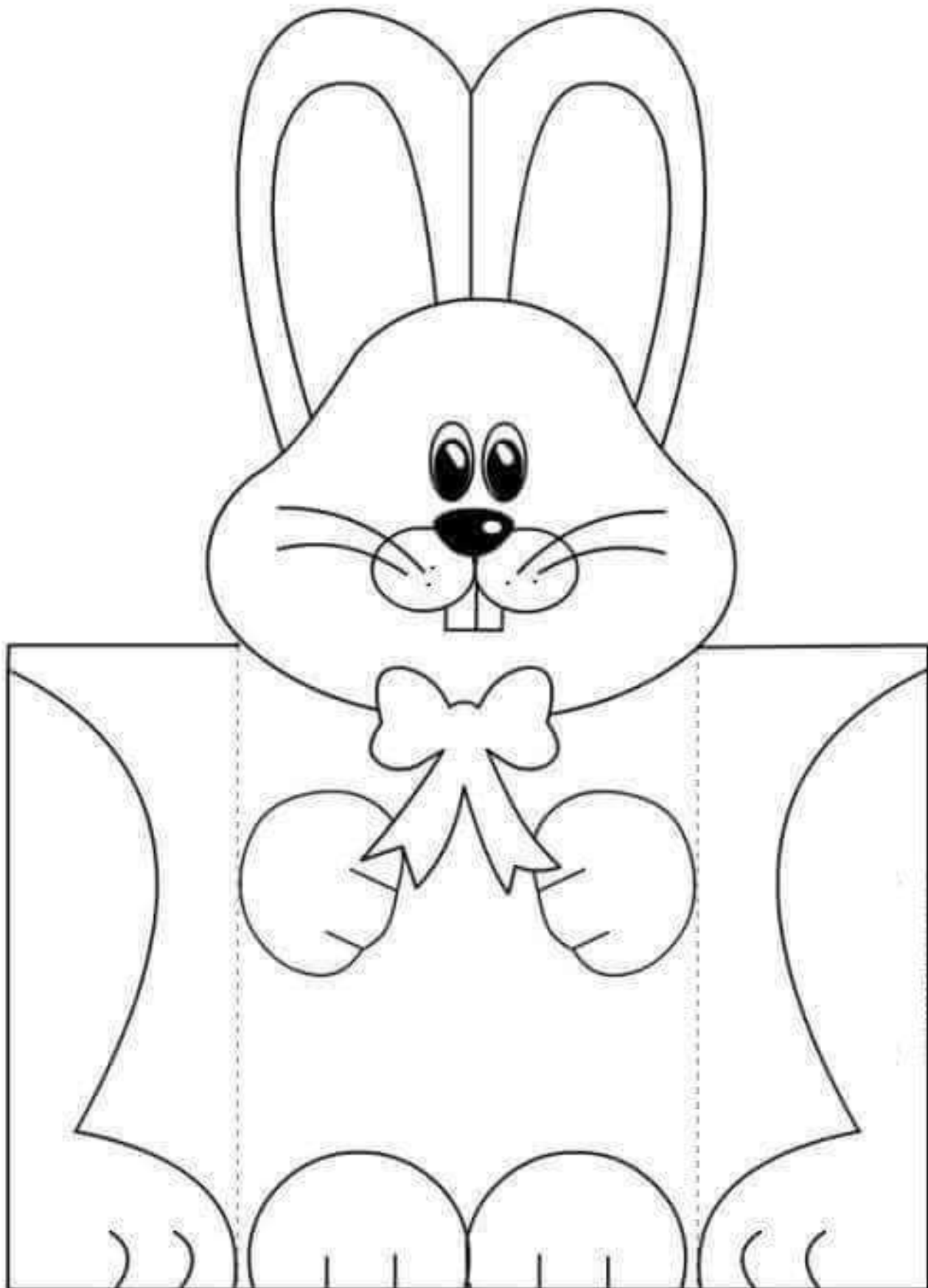

Anexa 12-Cub desfășurat

Anexa 13

IEPURAȘUL HOP- HOP- HOP

Imagini din timpul desfășurării lecției

Tradiții de Florii și de Paste

Prof.înv.preșc.Rîștei Loredana-Mihaela

Școala Gimnazială „Avram Iancu G.P.P.Nr.1,Abrud,Alba

Duminica Floriilor (sau **Floriile**) este o sărbătoare creștină fără dată exactă, comemorată întotdeauna în ultima duminică dinaintea Paștelui. Sărbătoarea comemorează un eveniment menționat de către toate cele patru evanghelii (Marcu 11:1–11, Matei 21:1–11, Luca 19:28–44, Ioan 12:12–19): intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim în zilele dinaintea patimilor. Floriile sunt denumite, de asemenea, Duminica Patimilor.

Intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim în zilele dinaintea Patimilor este descrisă în Evanghelia după Marcu în capitolul 11. Iisus și discipolii lui se apropie dinspre Betfaghe și Betania, orașe din marginea Ierusalimului. Betania era la aproximativ două mile (3,2 km) la est de orașul de pe Muntele Măslinilor. Iisus a trimis doi dintre ucenicii Săi și le-a zis: „Duceți-vă în satul dinaintea voastră; îndată ce veți intra în el, veți găsi un măgăruș legat, pe care n-a încălecat încă nici un om, dezlegați-l și aduceți-Mi-l. Dacă vă va întreba cineva: «Pentru ce faceți lucrul acesta?» să răspundeți: «Domnul are nevoie de el. Și îndată îl va trimite înapoi aici.»” Ucenicii s-au dus, au găsit măgărușul legat afară lângă o ușă, la cotitura drumului și l-au dezlegat. Unii din cei ce stăteau acolo le-au zis: „Ce faceți? De ce dezlegați măgarul ăsta?” Ei le-au răspuns cum le poruncise Iisus. Și i-au lăsat să plece. Au adus măgărușul la Iisus și-au aruncat hainele pe el și Iisus a încălecat pe el. Mulți oameni își așterneau hainele lor în drum, iar alții presărau ramuri pe care le tăiaseră de pe câmp. Cei ce mergeau înainte și cei ce veneau după Iisus strigau: „Osana! Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului! Binecuvântată e Împărăția care vine, Împărăția părintelui nostru David! Osana în ceruri preaînalte!” Iisus a intrat în Ierusalim și s-a dus în Templu. După ce s-a uitat la toate lucrurile din jur a plecat la Betania cu cei doisprezece apostoli.

În România, Floriile îmbina semnificația evenimentului biblic cu tradiții populare care își trag rădăcinile din antichitatea traco-pontică.

Conform acestor tradiții, ramura de salcie simbolizează înnoirea, primăvara, renasterea naturii. Se plantează rasaduri, iar manunchiul de mătisoare înfipt în pământ este menit să aducă ocrotirea plantelor. În unele regiuni din sudul țării, femeile colinda aproape ca la sărbătorile de iarnă.

Ramurile de salcie sfintita se pun la tocurile usilor si ferestrelor, la streasina, la intrarea in grajd, la icoane, ori chiar pe morminte. Se crede ca, dupa sfintire, salcia aduce liniste si prosperitate in camine.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină a anului, ea comemorează învierea lui Iisus Hristos. Învierea cade la sfârșitul postului paștelui și cade la trei zile după răstignirea lui Iisus.

Pe langa traditionalele oua rosii, cozonac, miel si pasca, obiceiurile pascale romanesti sunt îmbogățite de tradițiile regionale.

În tara Motilor, în noaptea de Paste, toaca de la biserica este dusa în cimitir, unde trebuie sa fie pazita de catre feciorii din sat. Daca nu reusesc sa o pastreze în siguranta si este furata, paznicii care au dat gres vor oferi, a doua zi, o masa bogata. Daca aceia care au încercat sa fure toaca nu au reusit, ei vor fi gazdele ospatului. O traditie de import -Desi nu e autohton, iepurasul de Paste a fost primit cu bratele deschise de toti copiii, pentru ca era fel de generos ca Mos Craciun!
In traditia noastra populara ouale vopsite au puteri miraculoase: Te apara de rele, vindeca bolile si protejeaza gospodaria.

Povestea Iepurasului de Paste

Se pare ca iepurasul de Paste își are originea în credințele precrestine ale fertilitatii, cand era vazut ca un simbol al renasterii întregii naturi în perioada primaverii. Iepurele este un mesager sacru al divinitatii în multe culturi, dar prezenta lui în traditia pascala a fost atestata pentru prima oara în germania, în anul 1500. Germanii sunt si cei care au inventat dulciurile în forma de iepurasi, din aluat si zahar, în anul 1800. În aceeași perioada, în Franta, au aparut primele oua din ciocolata. În Statele Unite ale Americii, traditia iepurasului de Paste care aduce cadouri copiilor cuminti a fost adusa de emigrantii germani. Acum, alaturi de mos Craciun, iepurasul de Paste cel darnic este prezent în toate tarile crestine.

In Tara Motilor, in noaptea de Paste se ia toaca de la biserica, se duce in cimitir si este pazita de feciori. Iar daca nu au pazit-o bine, si a fost furata, sunt pedepsiti ca a doua zi sa dea un ospat, adica mancaruri si bauturi din care se infrupta atat "hotii", cat si "pagubasii". Daca aceia care au incercat sa fure toaca nu au reusit, atunci ei vor fi cei care vor plati ospatul.

Ziua ouălor -Exact la jumătatea Postului Mare, întotdeauna în miercurea din săptămâna a patra a Postului Mare, strămoșii noștri țineau Sărbătoarea Ouălor, numită și Miezul sau Miaza Paresii sau Paretii; cuvântul „paresimi“ (sau cum îi spunea poporul, „pareti“) provine din latinescul „quadrogesimo“, care însemna „40 de zile“, adică cât se consideră că ține efectiv Postul Mare, Săptămâna patimilor având un statut special. În timp, și această săptămână a intrat în ceea ce numim obișnuit Postul Mare, așa încât Miezul Paretii cădea la 24 de zile de la Lăsata Secului de brânză, acum întâlnindu-se cele două jumătăți egale, această sărbătoare fiind socotită un fel de... PARETE care desparte Postul Mare în două.

Deniile-Unele dintre cele mai profunde, frumoase și înălțătoare slujbe creștine sunt Deniile. Ele se țin în Postul Mare al Paștilor. Mai frecventate de lume sunt Deniile din Săptămâna Mare, care atrag o mulțime de credincioși. Până la începerea Deniilor, în

săptămâna a cincea din Postul Paștilor, satele trebuie curățate și primenite, începând cu casele și ogrăzile. Cei mai bucuroși sunt copiii. După ce văruiesc pomii din livezi și grădini, se îmbracă în haine de sărbătoare și se duc la biserică. Magia Deniilor îi tulbură și îi farmecă. La fel ca pe mamele, bunicile și surorile lor, care în Săptămâna cea Mare intră în biserică cu capul acoperit de-o năframă neagră. Originea Deniilor: Deniile au apărut odată cu creștinismul. Ele au existat și în perioada de unitate a Bisericii. Practica Deniilor: Deniile sunt slujbe de seară. Ele se țin după orele 18-19 (în limba slavă cuvântul denii înseamnă zilnic). Șirul emoțional, triumfal, al Deniilor din Săptămâna Mare începe în seara din Duminica Floriilor. Apoi, de luni până vineri, ziua cumplită a răstignirii, preoții rostesc rugăciuni rituale, cânturi, citesc fragmente liturgice din Vechiul Testament.

„BUCURIA ÎNVIERII - Tradiții și obiceiuri de Florii și de Paște”

Prof. ROMAN ANCA MARIANA

G.P.P. nr.54, Oradea

”Tradiția adevărată e singura merinde sufletească” Liviu Rebreanu

Importanța tradițiilor și obiceiurilor specifice fiecărui popor în parte nu este una întâmplătoare, ci se datorează rolului pe care acestea îl joacă în crearea identității naționale și a sentimentului de apartenență la un grup bine definit.

Poporul român este un popor credincios, de vreo 2.000 de ani, așadar majoritatea tradițiilor și obiceiurilor românești relaționează cu sărbători religioase. Toate sărbătorile românești sunt însoțite de obiceiuri și ritualuri care ne umplu sufletul de bucurie.

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Mirosul de pască, drobul de miel și ouăle înroșite care se ciocnesc de Paști ne fac să intrăm în spiritual sărbătorii Pascale și să ne bucurăm cu adevărat de Învierea Domnului, după ce am postit până în Vinerea Patimilor.

Înainte de Înviere, creștinii obișnuiesc să se spele într-un lighean în care se află ouă și bănuți. Oul roșu semnifică, sănătatea, iar banii – bogăția. Întorși de la biserică, membrii familiei se așează la masă, gustând mai întâi din pasca și ouăle sfințite. Ouăle se ciocnesc după un anumit ritual: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește cu capătul mai ascuțit al oului aceeași parte a oului celuilalt, în timp ce rostește cunoscuta formulă: ”Hristos a Înviat!”, la care se răspunde cu :”Adevărat a Înviat!”

Izvoarele istorice și arheologice certe atestă cu multe secole înainte de Hristos obiceiul de a face cadou ouă colorate la marile sărbători sezoniere, în special la Anul Nou. Apariția frecventă a oului, în special a oului colorat în ceremoniile antice de renovare a timpului, se bazează pe concepțiile lor cosmogonice care compară Universul cu oul generator de viață.

Obiceiurile și credințele legate de ouăle încondeiate sau înroșite sunt practic nelimitate ca semnificație și varietate. În mentalitatea arhaică, ouăle de Paști sau cojile acestora pot aduce frumusețe și sănătate, belșug și rod bogat, să lege și să îndepărteze oameni, să grăbească căsătoria fetelor.

Prezent la toate popoarele antice, imaginea arhetipală a oului a fost preluată ulterior de creștinism, oul colorat și împodobit fiind simbolul Mântuitorului care părăsește mormântul și se întoarce la viață.

În cultura românească oul a inspirat numeroase legende și basme, fiind considerat simbol al creației. Originea colorării ouălor s-a pierdut în negura vremii, din timpurile când Anul Nou se sărbătorea la echinocțiul de primăvară. În acele timpuri ele erau oferite în dar ca simbol al fecundității, echilibrului și creației.

În folclor se cunosc mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouăle de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătoririi Învierii Domnului. Unii spun că atunci când Iisus a fost bătut cu pietre, acestea, atingându-se de el, se transformau în ouă roșii. O altă legendă afirmă că după ce Iisus a fost răstignit, cărturarii saducei și rabinii farisei au făcut un ospăț de bucurie. Cea mai răspândită legendă relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit a pus un coș cu ouă lângă cruce și acelea s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Iisus. Domnul, văzând că ouăle s-au înroșit, a spus celor de față: „De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împetrișate întru aducerea aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

Lucrările multor oameni de artă se roteau în jurul acestui simbol. Putem menționa aici pe Constantin Brâncuși care considera oul “obiectul perfect”. Referindu-se la semnificația oului de Paști și la legătura mistică cu natura, Mircea Eliade aprecia: „Pentru creștinismul arhaic Cosmosul participă la drama divină, ca întocmai după cum sufletul omului este însetat de mântuire, tot așa și natura întregă geme și suspină așteptând Învierea”.

În prezent, în tradiția populară românească, ouăle de Paști devin un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei. E de ajuns să se observe ceremonialul pascal pentru a înțelege cât de solidară e natura cu misterul cristologic, cu Răstignirea, cu moartea, cu Învierea. Natura întregă renaște triumfătoare prin Învierea lui Iisus.

După milenii de evoluție a credințelor și ideilor religioase, românii înroșesc și încondeiază ouă primăvara la sărbătoarea centrală a calendarului festiv: Paștele. Înroșitul și încondeiatul ouălor, meșteșuguri populare de un rar rafinament artistic, se îmbină cu numeroase credințe și obiceiuri precreștine. Substitut al divinității primordiale, oul este înfrumusețat prin vopsire și încondeiere în săptămâna patimilor.

Pentru a juca rolul de substitut ritual al personajului sacru, oul este ales la miezul Părăsimilor, ziua de miercuri din mijlocul postului mare, este gătit în săptămâna patimilor pentru a fi ucis prin lovire violentă în cap și mâncat sacramental în ziua de Paști. Prin acest scenariu ritual, cei vechi credeau că timpul și spațiul înconjurător mor și renasc împreună cu divinitatea adorată, an de an.

De la Paste, porțile Raiului stau deschise până la Rusalii. Ouăle roșii sunt puse la icoană sau în hrana vitelor, sunt împărțite pentru pomenirea celor adormiți sau îi adună laolaltă pe cei vii.

Zile destinate pentru pregătirea ouălor sunt cele din Săptămâna Patimilor, începând de marți.

Mai demult, ouăle se colorau în galben și roșu, culori ale răsăritului și apusului de soare. Romanii le vopsesc și în alte culori: verde, albastru, sau le încondeiază .

Simbolul ouălor roșii este legat de patimile lui Iisus Hristos. Se spune că răstignirea și învierea Acestuia semnifică reînvierea naturii primăvara și reluarea ciclurilor vieții. Oul este purtător de viață și astfel devine un simbol pentru regenerare, pentru purificare și pentru eternitate. Se spune că Sf. Maria, atunci când a venit să își vadă Fiul răstignit a adus cu ea și un cos cu oua, pe care la așezat la picioarele lui, iar sângele care curgea de la Mântuitor a înroșit acele ouă din coș.

Alte legende și povești aduc la suprafața istoria ouălor vopsite în mai multe culori iar una dintre cele mai vechi marturii privind ouăle colorate de la romani este a secretarului florentin al lui Constantin Brâncoveanu, Antonio Maria del Chiaro, care, pe la 1700, se minuna de culoarea aurie a ouălor vopsite de la Curtea domnitorului muntean.

Încondeierea ouălor este o tehnică populară, care transforma oul într-o operă de artă, și se realizează în mai multe etape:

1. se folosesc ouă proaspete. Pentru a le verifica dacă sunt vechi trebuie să le scufundați în apă

2. se aleg ouă mari și frumoase, cu coaja groasă și fără denivelări;

3. Trebuie spălate ușor să nu se spargă cu apa caldă și oțet pentru a "prinde" vopseaua uniform, fără pete;

4. se așează ouăle în poziție orizontală într-un vas cu apă pentru a se alege bula de aer pe margine, nu la capete;

5. ouăle se fierb la foc domol pentru a nu plezni coaja;
 6. se prepara vopselele din plante sau produse de industrie chimica, fiecare culoare într-un vas curat;
 7. se confecționează chișița sau feșteul (cele mai vechi "condeie" au fost lumânarea, cu al cărui capăt încins la foc se desenau pe ou anumite semne), pana de gâsca care avea rolul cornului de ornat al olarului, pensula sau penița.
- Pentru început delimitați zonelor de culoare cu tuș negru. Cea mai cunoscută tehnică este cea a împistririi cu ceara, foarte complexă și foarte greu de realizat. Se utilizează chișița cu fir de păr, cât și cea din tabla de alamă foarte fină.
8. se topește ceara de albine în care se adăuga, ca adjuvant, puțin cărbune pisat;
 9. se încondeiază ouăle cu motive ornamentale sau florale;
 10. oul încondeiat se introduce în vasul cu vopsea pentru colorarea fondului;
 11. se scot ouăle și se șterg urmele de ceară care lasă în locul lor desenul alb. Aceasta este încondeierea monocroma;

Realizarea de oua marmorate

La realizarea ouălor marmorate e nevoie de foi de ceapă roșie și albă, iarbă, mărar și pătrunjel, vopsea de ouă și puțină untură. Trebuie să umeziți ouăle și să le treceți prin amestecul de foi de ceapă roșie și albă, fire de iarbă, mărar și pătrunjel, dar care trebuie tocate mărunț, și după aceea să le băgați într-un ciorap licra, după care le fierbeți 10 minute. În trecut procesul se oprea în acest moment, dar în zilele noastre puteți să băgați ouăle și în vopsea de orice culoare doriți (roșie, albastru, bleumarin, verde sau turcoaz). La sfârșit ouăle se scot din ciorap și se șterg cu untură.

Încondeierea ouălor cu ceară

După ce fierbeți ouăle, le lăsați puțin să se răcească. Între timp puneți ceara de albine într-o cutiuța de tablă și puneți-o pe foc mic, astfel încât să fie în permanență în stare lichidă atunci când o folosiți. După ce ați făcut modelul dorit cu ceara, lăsați ouăle câteva minute, până considerați că s-a uscat ceara, după care puteți băga ouăle în vopsea roșie sau în orice altă culoare doriți. Astfel veți observa că pe ou rămâne modelul din ceară desenat cu condeiul sau cu un instrument cu vârful foarte ascuțit.

Cum obținem ouă bicolore

Prima dată vopsiți ouăle într-o culoare deschisă și lăsați-le să se usuce, dar fără să le ungeți cu nimic. După ce s-au uscat țineți oul dintr-o margine și băgați-l în altă culoare până la jumătate. După aceea scuturați-l până se realizează trecerea de la o culoare la alta. După ce s-a uscat și această vopsea veți avea niște ouă bicolore minunate.

Vopsea de ouă naturală

Pentru cine vrea să folosească numai ingrediente naturale poate vopsi ouăle și cu vopsea obținută numai din plante.

Roșu: (simbol al sângelui, soarelui, focului, dragostei și bucuriei de viață).

- se stoarce suc de sfeclă crudă;
- se fierbe cantități egale de coajă de cresson și frunze de soc într-o cantitate triplă de apă timp de o oră, la sfârșit adăugați un pic de oțet și strecurați conținutul;
- se fierbe coji de ceapă roșie în multă apă și lăsați-le deoparte 4-5 ore;
- se face o pasta din afine, zmeura și sfeclă roșie;
- se fierbe coaja de măr pădureț cu zeama de varza sau cu piatră acră.

Galben: (simbolizează lumina, tinerețe, fericire, recolta, ospitalitate)

- coji de portocale, lămâi, de morcov, semințe de țelina și chimion care dau culoarea galben pai;
- șofranul dă galben intens;
- coji de ceapa, coji de nuca și mușețel.

Verde: (semnifică reînnoirea naturii, proștețime, rodnicie, speranța)

- fiertura de urzici sau de spanac (1 kg urzici la 500 ml apă) cu 2-3 linguri de oțet;
- pentru un verde intens se țin urzicile 12 ore în apă apoi se introduc ouăle și se fierb.

Albastru: (simbolizează cer, sănătate, vitalitate)

- flori de vioarele fără peduncul se fierb în apă timp de o oră;
- mure;
- strugure;

Roz:

- coaja de ceapă roșie,
- sfecla proaspătă,

- rădăcina de garantă,
- afinele și zmeură;

Portocaliu:

- coaja de ceapa alba,
- morcovi,
- coji de nuca;

Maron:

- ceai negru sau cafea;

Castaniu:

- frunzele și lemnul de nuc și cafeaua,
- semințele de mărar (în castaniu - auriu),
- pulberea de chili (în castaniu - portocaliu);

Cu cât plantele se fierb mai mult cu atât culoarea se închide mai tare.

La noi în țară, încondeierea ouălor a devenit o adevărată artă. Fiecare zonă a țării are modele sale de ouă, iar acestea reprezintă un adevărat cod religios, moral, patriotic, estetic.

Cele mai utilizate motive sunt:

- Motive animale: albina, broasca, sapele, melul
- Motive vegetale: frunza bradului, garoafa, spicul grâului;
- Unelte casnice și de câmp: grebla, lopata, fierul plugului;
- Ornamente industriale, motive luate din industria casnică: clinul ce se formează la croirea cămășilor și mânecile;
- Diverse: desagii și brâul popii, calea rătăcita, crucea paștelor.

Crucea - semnul creștinătății - cu numele simplu "cruce" în Muscel apare o cruce mică în punctul de încrucișare a două bețe și în cele patru compartimente câte o figură, care pe alte ouă, se numește "argeșeanca" sau "goanga".

Crucea nafurei - crucea încrestată pe pâinea din care se împarte anafora la slujba bisericască.

Crucea Paștelui - crucea cu care creștinii împodobesc pasca pe care creștinii o duc la biserică, în noaptea Învierii, numit în unele zone și "Ziua Paștelor".

Crucea românească și crucea rusească sau crucea moldovenească - este reprezentată printr-o cruce cu alte cruciulițe la capete.

Steaua - este un motiv răspândit, întâlnit mai ales în Bucovina și în tot vechiul Regat. În Vâlcea și Rm. Sărat, acest motiv este întâlnit și cu numele de "floarea străchinii" sau "steaua ciobanului".

Mănăstirea - trebuie de asemenea să fie considerată ca un simbol. Dacă motivul din Muscel, o cruce împodobită, îți amintește de un obiect ce se găsește în fiecare biserică ce ar putea să însemne mănăstirea, dacă nu tot un simbol al creștinătății.

Dacă privim îndelung un ou încondeiat, el ne va transmite bucurie, uimire, smerenie, împăcare, pentru că în ornamentația lui, de fapt, se operează cu simboluri (soare, luna, cruce, etc.), cu modele din natura (plante, animale, obiecte casnice) și cu modele de țesături populare, cu tot repertoriul lor de semne sacre.

Bibliografie:

1. *Obiceiuri de peste an. Dicționar*, prof. Ion Ghinoiu, Ed. Fundației Culturale Române, 1997
2. *Sărbători și obiceiuri Românești*, Ion Ghinoiu, Editura Elion, 2002

Name and surname of the participating teacher: Rusu Cătălina

Institution: "Elena Cuza" School , Iasi

Title of the paper: Actions

LESSON PLAN

TIME: 45 minutes

CLASS : Preparatory class (1 class per week), L1

NO. OF STUDENTS: 27

UNIT: My Body

LESSON: *Basic Actions*: sing, dance, run, shout, jump, sit down, stand up.

TYPE OF LESSON: Vocabulary – acquisition of knowledge

SKILLS: Main skill: vocabulary; secondary skills: speaking, pronunciation, listening

MATERIALS/RESOURCES: video: `Jump, run and shout`
(<https://www.youtube.com/watch?v=hft6uJQIF4g>); flashcards.

COMPETENCES: 1.1, 1.3, 2.1, 2.2, 3.1.

AIMS:

1. To increase interest in the topic;
2. To create a pleasant atmosphere;
3. To practise newly introduced vocabulary structures;
4. To develop their listening skills through the game *Teacher says*.

OBJECTIVES:

By the end of the lesson, the students will be able to:

O1: identify some basic actions;

O2: match action words with pictures;

O3: follow a simple instruction.

PROCEDURE:

Stages of lesson	Time	Inter action	Aims	Teacher does	Students do	Observations
Warm up	3	T-Ss	To create a pleasant atmosphere.	Teacher greets the students, asks if there are absent students and invites them to say the poem	Students greet the teacher and recite or repeat after the teacher the	If the students do not know the poem by heart, they will repeat it

				<i>My name is Sue.</i>	poem <i>My name is Sue.</i>	after the teacher.
Lead in (Introducing new vocabulary)	7	T-Ss	To increase interest in the topic.	<p>Teacher invites students to watch the video`Jump, run and shout` with some action verbs and mime the actions.</p> <p>Then the teacher asks questions about what they have just watched, such as:</p> <p>-`Did you like the video?`</p> <p>-`What actions did / do the animals do in the video?`</p> <p>Try to use present simple.</p> <p>Teacher tells students that they are going to learn some actions together.</p>	<p>Students watch the video and mime the actions after the animals or after the teacher.</p> <p>Students answer the questions: (possible answers:)</p> <p>-`Yes, I liked/ No, I did not like it.`</p> <p>-`They sing/ dance / run/ sit down/ shout/ jump.`</p>	
Controlled practice	10	T-Ss	To practise newly introduced vocabulary structures.	<p>Teacher shows students action words and pictures, asking to repeat after them while she is showing the actions.</p> <p>Then teacher asks each student to mime the action she shows.</p>	<p>Students repeat the actions after the teacher.</p> <p>Students mime the actions.</p>	

Semi-controlled practice	10	P W	To practise newly introduced vocabulary structures.	<p>Teacher gives the students seven flashcards and asks them to arrange them, so each picture has its action word.</p> <p>Teacher checks them to see if they have managed to solve the exercise and then students must stick each word on the back of the corresponding picture.</p>	<p>Students arrange the flashcards in pairs.</p> <p>Students stick each word on the back of the correct picture.</p>	If needed, the teacher will help them.
Free practice	10	T- Ss	To develop their listening skills through the game <i>Teacher says</i> .	Teacher invites students to play a game called `Teacher says`. Every time the teacher starts a command with `teacher says`, the students must do as the teacher said. If the instruction doesn't start with these words, they should not move. If they move, they must sit down and watch the others play.	Students play the game `Teacher says`.	If the instructions are not clear enough, the teacher will explain them again.
Feedback	3	T- Ss		Teacher asks students to colour a balloon green if they think the lesson was fun and red if they think it wasn't.	Students colour the balloon green or red, according to their feelings about the lesson.	

Final stage	2	T-Ss		Teacher asks students to put the flash cards in their schoolbags and bring them next time. They greet at the end of the lesson.	Students greet their teacher.	
-------------	---	------	--	---	-------------------------------	--

Bibliografie:

1. Programa școlară pentru disciplina Comunicarea în limba modernă 1- Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, aprobată prin ordin al ministrului 3418/ 19.03.2013, București, 2013.12 p.
2. AMSTRONG, T. *Multiple Intelligence in Classroom* (4th edition), Virginia: Alexandria, 2017. 243 p. ISBN 1416625097.
3. CHOMSKY, N. *Aspects of the theory of syntax*, Cambridge.MA: MIT Press, 1987, 251 p.
4. BREBEN, S., GONGEA, E., RUIU, G., FULGA, M. *Metode interactive de grup - Ghid metodologic*. Craiova: Arves, 2002. 425 p. ISBN 978-973-8904-26-2.
5. CUCOȘ, C. *Pedagogie*. Iași: Polirom, 2014. 462 p. ISBN 978-973-46-5156-6.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII LEGATE DE PAȘTE

Prof. Sabău Corina
Palatul Copiilor Târgu-Mureș

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis. Părintele Arsene Boca ilustrează cu un fin simț și mai multă pricepere semnificația acestui moment măreț, într-o predică din 1949: „Căci Iisus o (moartea) biruise în viață; iar cu moartea Sa, cea de bună voie, a biruit-o și pentru toți oamenii, de la începutul până la sfârșitul lumii”.

Ce presupune Marele Post dinaintea Paștelui?

Pregătirea spirituală pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu postul ce o precede, Marele Post. Această denumire face referire atât la o serie de acte de daruire lui Dumnezeu pe care credincioșii trebuie să le respecte, la durata sa îndelungată ce numără șapte săptămâni și mai ales la semnificația lui în pregătirea pentru primirea Învierii Domnului. Acesta este un moment de purificare sufletească ce nu poate să aibă loc și fără curățirea concomitentă a corpului fizic. Credincioșii trebuie să se abțină de la consumarea unor alimente precum carnea, laptele, brânza sau ouăle, precum și de la anumite poftes trupești. **Pe vremuri, această perioadă de post coincidea cu intensificarea activităților casnice** din domeniul industriei textile: se torcea, se țesea și se cosea de zor.

La mijlocul postului, în ziua de Miezul Paresimilor, femeile trebuiau să calculeze cantitatea de cânepă toarsă până în acel moment, să estimeze și să planifice restul din aceasta, astfel încât să încheie întreaga activitate cu bine până în Joia Mare. Tot în această zi, ce cade mereu într-o miercuri, **gospodinele numărau ouăle strânse ce urmau a fi vopsite** în vederea sărbătorii pascale. **Obiceiuri religioase și lumești din Săptămâna Patimilor**

Ultima săptămână a postului este denumită Săptămâna Mare.

Acest interval de timp reprezintă trecerea către sărbătoarea Învierii Domnului. În fiecare zi din această săptămână, se țin slujbe speciale la biserică, intitulate Denii, iar preoții îndeamnă credincioșii mai mult decât în oricare alte clipe la iertare și la împăcarea noastră cu toți cei care considerăm că ne-au greșit într-un fel sau altul.

Tot în aceste zile, mai precis de luni până miercuri, trebuie terminată curățenia casei: se scoate totul la aerisit, se spală, se calcă, se mătură și se dă cu aspiratorul, se fac reparațiile necesare în locuință. Miercuri este ultima zi în care bărbații se pot ocupa de muncile la câmp sau de orice activități bărbătești pe care le întreprind în activitatea lor de zi cu zi. După acest zi, urmează ca aceștia să își ajute femeile la treburile gospodărești pentru pregătirea Paștelui. Asta, pentru a ne primeni atât și casa, pe lângă primenirea sufletului, cu scopul de a întâmpina sărbătoarea Învierii Domnului cu toată bună cuviința și bucuria.

Joia Mare din Săptămâna Patimilor

Joia Mare este o zi cu simbolistică puternică și aparte. **Tradiția spune că femeile au îndatorirea să meargă la biserică în această zi** unde împart colaci de post, vin, fructe și miere, iar **bărbații au sarcina de a curăța curțile și a aprinde focuri în curtea casei sau la cimitir** pentru a curăța și a se preocupa și de sufletele celor adormiți. Se curăță și se împodobesc mormintele. Se face coptura, pasca, cozonacul, pâinea și colacii, care vor fi duse spre a fi sfințite la Biserică, în noaptea Învierii.

În multe case, s-a obișnuit vreme îndelungată să se creadă că aceste focuri au puterea ca, prin intermediul unei zeități a morții, Joimărița, să arunce blestem asupra femeilor leneșe dacă sunt prinse dormind în această noapte în care toți creștinii nu ar trebui să doarmă. Este doar o tradiție superstițioasă, fără un fundament dogmatic, însă se poate vedea evlaviea poporului român și

aplecarea lui spre virtuți, spre priveghere și spre muncă. Lumea satului românesc este cu adevărat un univers aparte.

La amiaza acestei zile, se vopsesc ouăle. Joia Mare este totodată ziua în care, **credincioșii care au postit și au fost spovediți, se împărtășesc și asistă la slujba de seară**, cea care prezintă Denia celor 12 Evanghelii. În timpul acestei slujbe, se spune că fetele tinere obișnuiau să poarte cu ele o sfoară din care făceau câte un nod odată cu citirea fiecărei Evanghelii, sfoară pe care o strecurau apoi noaptea sub pernă ca și își viseze alesul.

Vinerea Mare din Săptămâna Patimilor

Vinerea Mare, cunoscută și sub denumirea de Vinerea Patimilor, Vinerea Neagră sau Vinerea Seacă este **ziua care amintește de jertfa lui Iisus care a murit pe cruce pentru mântuirea omului**. În această zi, credincioșii țin post negru, iar în cazul în care acesta nu este cu putință, trebuie evitate oricum preparatele din urzici care evoca momentul în care trupul gol și răstignit al Mântuitorului a fost bătut cu aceste frunze înțepătoare. În aceeași ordine de idei, trebuie să ne ferim și de condimentarea mâncărilor cu oțet, care a fost turnat în dispreț pe buzele însetate ale lui Hristos.

La slujba de seară, cei prezenți trec pe sub masa pe care se află Sfântul Epitaf sau Sfântul Aer, o icoană pictată pe pânză, reprezentând punerea în mormânt a Domnului.

Sâmbăta Mare din Săptămâna Patimilor

Sâmbăta Mare este ultima zi din pregătirea Paștelui când gospodinele coc pasca și cozonacul, iar bărbații taie mielul a cărui carne va fi folosită apoi pentru gătitul drobului, fripturii, ciorbei, ruladei sau plăcintei umplute. Se obișnuiește ca oasele și resturile adunate de la tăierea mielului să fie îngropate la rădăcina unui măr sau a unui păr roditor pentru ca sănătatea familiei să fie protejată pe parcursul întregului an și pentru a nu se arunca nimic din mielul jertfit. În istoria poporului ales, Odată pe an, de Paște, poporul aducea jerfe, sub forma de miei sau porumbel, Jertfa mielului este simbolul Fiului lui Dumnezeu, care, ca un miel de jertfă s-a adus o singură dată pentru

Înainte de a pleca spre biserică, femeile pregătesc un coș cu mâncăruri, pe care îl vor lua cu ele ca să fie sfințit de preot. Această tradiție încă se mai păstrează în multe regiuni ale țării, chiar dacă conținutul coșului poate varia. La țară, gospodinele obișnuiesc să îl decoreze cu un ștergar nou peste care așează bucate precum ouă, cozonac, pască, zahăr, făină, o ramură de busuioc, o bucățiță de carne de miel preparată sau o figurină din aluat ce îl întruchipează și o sticlă de vin, toate alături de o lumânare albă aprinsă.

În unele zone ale României, familiile obișnuiau în vechime să aducă alături de coșul cu alimente și un cocoș viu, crescut special pentru acest eveniment. După sfințirea acestuia, se dădea de pomană celor săraci.

Tradiții, obiceiuri și superstiții din noaptea Învierii

Se spune că nu trebuie să dormim cu niciun chip în toată răstimpul dinspre Sâmbăta Mare spre duminică, dimineață, odată cu terminarea slujbei de la biserică. În această noapte, tradiția religioasă mărturisește că se deschid cerurile, iar Dumnezeu poate vedea doar în sufletul celor treji, a căror cele mai arzătoare dorințe va căuta să le îndeplinească neîndoielnic.

Odată ajunși la biserică, asistăm la slujba cea mai importantă a creștinătății. La miezul nopții, preoții cântă troparul pascal „Hristos a înviat”, credincioșii răspund într-un glas „Adevărat a înviat”, se face ocolul bisericii și se răspândește către toți cei prezenți lumina sfântă adusă de la Ierusalim.

Lumânarea ce a primit lumina sfântă trebuie să pătrundă aprinsă în casele noastre ca să o binecuvinteze, iar după ce facem semnul crucii, o stingem de pragul de sus al ușii de la intrare. Este important să nu o lăsăm să ardă până la capăt și să o punem la păstrare într-un loc de cinste în casele noastre. Tradiția religioasă ne îndeamnă să o reprimem în orice moment din timpul anului în care ne rugăm pentru rezolvarea unor probleme grave sau pentru orice alte nevoi speciale.

După luarea luminii, mult înainte așadar de momentul în care măcar o parte dintre noi se îndreaptă spre casă, **aceia care avem rude ce au părăsit această lume plecăm către cimitirul în**

care care se află trupul lor neînsuflețit. Se spune că, în noaptea Învierii, mormintele se deschid, iar sufletele morților se duc înapoi la casele în care au locuit, unde vor sta până în ziua dinaintea de Rusalii. La morminte, familiile trebuie să împartă către săraci și către copii din alimentele sfințite întru pomenirea veșnică a sufletelor.

Cele trei zile de Paște. Mâncăruri tradiționale

Celebrarea celor trei zile de Paște este încărcată de o bucurie imensă, aceea a Învierii Domnului, pe care sufletul care s-a pregătit cât de puțin o simte, dar și de multe tradiții și obiceiuri. Un loc aparte în această sărbătoare îl ocupă mâncărurile tradiționale, dintre care un loc de seamă îl ocupă bucatele din carne de miel, pasca și ouăle vopsite, fiecare în parte fiind purtătoare a unei semnificații profund religioase.

Mielul de Paște

Sacrificarea mielului apare prima oară în Vechiul Testament și este legată inclusiv, dar nu doar de ieșirea israeliților de sub robia egipteană, când Dumnezeu le-a cerut evreilor, pentru a putea fi identificați, să își ungă cei doi ușori și pragul de sus al casei cu sânge de miel. În religia ortodoxă, sacrificarea mielului este **echivalentul jertfei Mântuitorului, care a murit pe cruce nu doar pentru salvarea unui popor, ci a întregii omeniri.** Dintre referințele biblice care vin în susținerea celor spuse, reținem pe următoarea: „ca un miel spre junghiere s-a dus” (Isaia 53, 7).

Pasca

Pasca reprezintă trupul lui Hristos, iar consumarea acesteia în prima zi de Paște are rolul de a alunga bolile din trupului omenesc și de a păzi sufletul de necazuri. Forma tradițională în care se coace compoziția acesteia este rotundă, amintind de scutecele pruncului Iisus sau dreptunghiulară și decorată cu simbolul crucii. O veche credință spune că cojile ouălelor care au ajutat la prepararea acestui produs trebuie aruncate într-o apă curgătoare care să le ducă spre locuri ale altor oameni, vestindu-le sosirea acestei sărbători. Aruncarea cojilor semnifică totodată și o formă de protecție a păsărilor domestice din gospodăria împotriva păsărilor răpitoare.

Ouăle vopsite și ouăle încondeiate

Tradiția ouălelor vopsite își are originea în episodul biblic în care Maica Domnului a așezat la picioarele fiului răstignit un coș cu ouă, iar acestea s-au colorat în roșu de la sângele care picura din rănilor acestuia. Ciocnitul ouălelor este un un prilej de veselie și de distracție pentru cei care iau masa împreună, dar importanța sa nu trebuie trecută cu vederea: se spune că ne vom întâlni în lumea cealaltă cu cei care ciocnim oul de Paște. Tradiția amintește și de câteva reguli după care se desfășoară acest moment printre care și cea care ne sfătuiește să ciocnim doar cap cu cap al oului în prima zi de Paște, cap cu dos în a doua zi și dos cu dos în ultima zi. Cei mai vârstnici de la masă sunt primii care ciocnesc, urmați de soți între ei, după care copiii cu părinții și, în cele din urmă, aceștia cu toți ceilalți prezenți. De asemenea, ciocnitul poate fi „pe luate”, „pe schimbate”, „pe văzute”, „pe nevăzute”.

Nu epuizăm subiectul ouălelor vopsite înainte să trecem în revistă **câteva obiceiuri și superstiții** care, chiar dacă nu mai sunt la fel de cunoscute și de respectate în zilele noastre, rămân la fel de interesante. **Una dintre acestea ne îndeamnă să ne începem masa de paște cu oul** întrucât ne aduce sănătate pe parcursul anului și ne apără de ghinion, dar doar dacă nu îl servim cu sare. După ce mâncăm conținutul, coaja acestuia trebuie păstrată de fetele nemăritate ca să grăbească căsătoria sau îngropată de țărani în pământ pentru a feri vitele de deochi.

Bibliografie:

- „Paști” la [DEX online](#)
- Săptămâna Patimilor: crestinortodox.ro/paste/saptamana-patimilor/
- Cântări de Paști: crestinortodox.ro/paste/cantari-paste/
- Obiceiuri de Sfintele Paști: crestinortodox.ro/paste/obiceiuri-traditii-paste/
- Enciclopedia catolica: [Pascua](#)
- [Istoria sarbatorii Pastelui](#), 3 iulie 2012, Alina T., [CrestinOrtodox.ro](#)

Tradiții, obiceiuri de Florii și Simbolurile Sărbătorilor Pascale

Prof. SALA IOANA
G.P.P. NR 52, ORADEA

Florii și Paștele sunt două dintre cele mai importante sărbători din calendarul creștin, marcând momente cruciale din viața lui Isus Cristos. Aceste sărbători sunt însoțite de o varietate de tradiții și obiceiuri care reflectă atât semnificația religioasă profundă, cât și aspectele culturale ale comunităților în care sunt sărbătorite. În acest referat, ne propunem să explorăm tradițiile și obiceiurile asociate cu Floriile și cu Paștele.

Florii – Intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim

Florii marchează intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim și este sărbătorită în duminica dinaintea Paștelui. Tradiția principală asociată cu această sărbătoare este binecuvântarea ramurilor de salcie sau de măslin și purtarea acestora în procesiuni religioase. Aceste ramuri simbolizează primirea triumfală a lui Isus de către locuitorii din Ierusalim și reprezintă speranța și bucuria aduse de venirea Mântuitorului.

În multe comunități creștine, procesiunile de Florii sunt însoțite de cântări și rugăciuni specifice, iar credincioșii poartă ramuri în semn de venerație și adorare. Această tradiție reprezintă un moment de comuniune și de exprimare a credinței pentru creștini.

Paștele – Reînvierea și Viața Nouă

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, marcând reînvierea lui Isus Cristos din morți. Tradițiile și obiceiurile asociate cu Paștele variază considerabil în funcție de regiune și cultură, dar există câteva elemente comune.

Una dintre cele mai cunoscute tradiții este vopsirea ouălor de Paște. Ouăle, simbol al vieții noi și al renașterii, sunt vopsite în culori vii și sunt adesea decorate cu modele și simboluri specifice. Acest obicei este încărcat de semnificații religioase și culturale și este practicat în multe țări din întreaga lume.

În cadrul sărbătorii de Paște, familia și prietenii se adună în jurul unei mese bogate, unde sunt servite mâncăruri tradiționale. Printre acestea se numără mielul, ouăle vopsite, cozonacul, drobul, sarmalele și alte preparate specifice fiecărei regiuni. Masa de Paște este un moment de bucurie și de comuniune pentru familie și comunitate.

Aceste sărbători sunt însoțite de o serie de simboluri puternice, care îmbogățesc și adâncesc înțelesul lor religios și cultural. În acest referat, ne propunem să explorăm principalele simboluri asociate cu sărbătorile pascale.

Ouăle de Paște

Ouăle de Paște sunt poate cele mai recunoscute simboluri ale sărbătorilor pascale. Ele sunt asociate cu viața nouă, renașterea și fertilitatea. Ouăle, vopsite în culori vii și decorate cu modele și simboluri specifice, reprezintă renașterea spirituală și începutul unei noi vieți în credința creștină. Obiceiul de a vopsi ouăle datează de secole și este practicat în diverse culturi și tradiții din întreaga lume.

Mișcați un simbol

Cozonacul este un alt simbol important al sărbătorilor pascale. Acest desert tradițional, dulce și parfumat, este asociat cu bucuria și ospitalitatea. Forma rotundă a cozonacului reprezintă viața fără de sfârșit, iar ingredientele folosite pentru umplutură, cum ar fi nucile sau stafidele, simbolizează bogăția și prosperitatea. Cozonacul este adesea oferit ca daruri sau servit în cadrul meselor festive de Paște.

Lumânarea Pascală

Lumânarea Pascală este un simbol al luminii lui Hristos, care luminează întunericul și biruiește moartea. Această lumânare specială este aprinsă în timpul slujbei de Paște și este purtată în

procesiuni religioase și ceremonii speciale. Lumina lumânării Pascale simbolizează prezența lui Hristos, care aduce speranță și viață nouă credincioșilor săi.

Mișcați un simbol

Mielul este un simbol puternic al sărbătorilor pascale, reprezentând jertfa lui Isus Cristos pentru mântuirea omenirii. În tradiția creștină, mielul este asociat cu sacrificiul divin și cu ispășirea păcatelor. Prin consumul de miel în cadrul meselor festive de Paște, credincioșii comemorează jertfa lui Isus și recunosc importanța mântuirii aduse de sacrificiul său.

Concluzie

Simbolurile sărbătorilor pascale sunt încărcate de semnificații spirituale și culturale și îmbogățesc înțelesul și profunzimea acestor sărbători. Ouăle de Paște, cozonacul, lumânarea Pascală și mielul sunt doar câteva dintre simbolurile care ne amintesc de învierea lui Isus Cristos și de bucuria și speranța aduse de această sărbătoare.

Prin contemplarea și celebrarea acestor simboluri, credincioșii sunt încurajați să mediteze asupra învățămintelor spirituale ale sărbătorilor pascale și să experimenteze bucuria și pacea aduse de credința creștină. Astfel, simbolurile sărbătorilor pascale nu doar înfrumusețează și îmbogățesc tradițiile noastre, ci ne îndeamnă și să ne aprofundăm relația cu Dumnezeu și cu semenii noștri.

Bibliografie

- 2021, Tradiții și obiceiuri românești, editura Alias Publishing
- 2018, Sărbătorile la români, Tudor Pamfile, Editura: Saeculum Vizual

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI DIN ZONA CODRULUI

Prof.psihopedagog. SĂLĂJAN MARIANA
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Satu Mare

Zona Codrului este așezată în N-V -ul țării, de o parte și de alta a Culmii Făgetului, de unde îi provine și denumirea - de la pădurile de fag și de stejar existente aici până spre sfârșitul secolului trecut . Este una din cele trei zone etnografice și folclorice distincte ale județului SATU MARE: Zona OAȘ, Zona CODRULUI și CÂMPIA SOMEȘULUI. Localitatea unde ne desfășurăm activitatea, face parte din această zonă situată între dealuri, păduri și câmpie, unde vremurile au schimbat oamenii,dar nu și datinile și obiceiurile.

Cele trei zone ale județului sunt bine delimitate în folclor , obiceiuri și tradiții, dar și portul popular, mai ales în satele sătmărene, unde amprenta timpului nu a reușit să le șteargă.

Cele mai frumoase tradiții sunt legate de Paști care este sărbătoarea sărbătorilor, Învierea Domnului, cea mai mare minune înfăptuită pe pământ. Domnul nostru a înscris promisiunea învierii nu numai în cărți, ci și în fiecare frunză a primăverii. Postul cel mare de șapte săptămâni cu anularea nunților, horelor, a mâncărurilor de carne, cu dereticatul gospodăriilor dar și al sufletelor, în așteptarea mării sărbători dă neobositului culegător de folclor, obiceiuri ce uimesc și vor uimi cât va fi lumea.

Obiceiurile de Florii, din Săptămâna Mare, Joia și Vinerea Patimilor, culminează cu Duminica Paștilor, vizitele din zilele de Paști,ouăle roșii, cozonacul delicios, pasca , șunca, mielul și toată bucuria, reușesc încă să renască dorința de viață adevărată la români.

Primele amintiri sunt legate de satul bunicilor, sat unde ,din cele mai vechi timpuri, religia s-a împletit cu tradiția, datina și obiceiurile, pe care omul le-a transmis din generație în generație . Bătrânii satelor sunt oameni frumoși , „ca sfinții icoanelor “ cu părul alb, cu fața brăzdată de vreme, cu chipul blând, dar plin de înțelepciune. Sunt foarte credincioși, țin Postul cu sfințenie, își curățau trupul și sufletul prin post. Încă din prima zi de post își curățau vasele folosite pentru mâncarea „ de dulce” cu un amestec numit „leșie”, pregătindu-le astfel pentru mâncarea de post. Tot postul nu mâncau carne ,ouă ,lapte sau brânză, adică produse de origine animală.

În săptămâna premergătoare Floriilor se face curățenie generală în casă, în curte și în acareturi: se mătură curțile, se repară și se vopsesc gardurile, se curăță gunoiul din șuri, grajduri , se lipesc și se vâruiesc pereții și pomii din curte și grădină, se spală perdelele și mobilierul, se șterg geamurile, se aerisesc toate hainele, așternuturile și covoarele. Se face curățenie și în grajdul animalelor, vâruindu-se interiorul acestora. O vorbă din popor spune că un

gospodar harnic trebuie să-și termine curățenia în casă și pe afară până la Duminica Floriilor.

De Florii , codrenii merg la biserică de unde aduc ramuri de salcie sfințită pe care le pun la icoane ca să le apere casa și animalele de rele . Casele codrenești sunt împodobite cu icoane pictate pe sticlă, pe care atârnă prosoape țesute la război. În zonă se păstrează anumite meșteșuguri vechi,cum ar fi: țesutul (se țes covoare, ștergări, fețe de masă, fețe de pernă), brodatul, cusutul manual și la mașină, împletituri din nuiele de o frumusetate aparte.

Săptămâna Patimilor pregătește creștinul pentru marea sărbătoare, pentru bucuria care însoțește aceasta sărbătoare creștină. În această săptămână, bisericile și oamenii îmbracă haine negre, își strunesc comportamentul, evită certurile, se roagă și se pregătesc de spovedanie. În fiecare zi din această săptămână, bisericile se umplu de credincioși dornici să se spovedească și să se împărtășească pentru a fi iertați de păcatele săvârșite peste an. Tot în această săptămână, cei care n-au terminat lucrul se străduiesc să încheie toate activitățile gospodărești: pământul să fie arat și semănat, casele văruite și împodobite, veșmintele noi să fie terminate. În zonă există un alt obicei, acela ca de Paște, fiecare om să se îmbrace cu veșminte noi. Paștele este o sărbătoare în primul rând prezentă în sufletele noastre, totul în jur este altfel, culorile naturii, seninătatea cerului, hainele , bucatele , casele îmbracă și ele straie de sărbătoare.

Joia Mare, cunoscută în calendarul tradițional și sub denumirea de joia morților sau cina cea de taină, la care Hristos a prefigurat jertfa sa prin frângerea pâinii și prin oferirea vinului ce simbolizează sângele ucenicilor săi . În Joia Mare se practică un adevărat ritual închinat celor morți. Femeile se scoală de dimineata , pun aluat de pâine , din care fac colaci , vopsesc ouă roșii pe care le duc la cimitir și le dau de pomană copiilor aflați în cimitir. În această zi, suflarea satului se îndreaptă spre cimitir, unde înnoiesc mormintele, pun flori, vopsesc troițele, pun coroane, aprind lumânări, se sfințesc mormintele și se ridică „, paus” pentru cei adormiți și se roagă pentru sufletul lor.

În vinerea Paștelui, cunoscută ca Vinerea Seacă sau Vinerea Patimilor, creștinii merg la biserică , țin post negru pentru iertarea păcatelor și respectă severe interdicții privind torsul , țesutul sau cusutul. Este ziua de doliu a creștinătății, întrucât atunci a fost răstignit Mântuitorul, denia de vineri seara este a înmormântării lui Iisus.

Ziua de sâmbăta este dedicată pregătirii bucatelor tradiționale: pasca ,ouăle roșii, șunca afumată și fiartă, hreanul,cozonacul și friptura de miel.

Cea mai de seamă coptură, pe care o mănâncă românii, este „, Pasca ” plămădită din făină de grâu curat. Gospodinele îi dau forma și culoarea soarelui, o umplu cu brânză de vaci, o ung cu ou, iar deasupra îi modelează o cruce din aluat. Ca asemănarea să fie și mai mare, ea are un aspect auriu și vine cu o coroniță de aluat învăluită în mirosoare amelițitoare. Pasca cu brânză, cu siguranță este regina neîncoronată a sărbătorilor de Paște. Pasca se duce la biserică pentru a fi sfințită, apoi se mănâncă sacramental.Este așteptată de toată lumea până la sfârșit și toată lumea se înclină în fața ei.

Ouăle se vopsesc cu frunze de ceapă și cu rădăcina unei plante numită în zonă “mălaiul cucului”, pe care o aduc de la cimitir. În ultimii

ani, culorile s-au diversificat. De Paști se păstrează frumoasa tradiție de a merge la Învierea Domnului cu coșerci (coșerci de mână) împodobite cu ștergări lucrate în casă, în care se duc bucate tradiționale (ouăle roșii, șuncă ardelenescă, caș tradițional, vin și sare).

În dimineața primei zile de Paști, toți membrii familiei se spală pe față cu apă (neînceptă) dintr-un vas în care au fost puse: un ou roșu, un ban de argint și o crenguță de urzică, spunând: "Să fiu sănătos / sănătoasă și obrazul să-mi fie roșu ca oul, să fiu dorit/ă și așteptat/ă așa cum sunt așteptate ouăle roșii de Paști, să fiu iubit/ă ca ouăle în zilele Paștelui", apoi se trece peste față moneda de argint, zicând: "Să fiu mândru/ă și curat/ă ca argintul și văzut/ă ca urzica". Există obiceiul ca de Paști să fie împodobit un pom (un arbust) asemănător cu cel de Crăciun. Singura deosebire constă în faptul că, în locul globurilor, se pun ouă roșii.

După ce toată lumea este pregătită, bărbatul ia coșul cu pasca și întreaga familie se îndreaptă către biserică. Curțile bisericilor se umplu de oameni care se bucură, alături de familie și de prieteni, de minunea Învierii lui Iisus Hristos. La finalul slujbei, după ce au primit pască și vin, trupul și sângele lui Iisus Hristos, și-au sfințit coșurile, codrenii se îndreaptă spre casele lor pentru a gusta din cozonaci și din mielul tradițional. La întoarcerea spre casă, fiecare duce în mână lumânarea aprinsă la Înviere. Lumânarea e păstrată cu cea mai mare sfințenie tot anul pentru a-i apăra de „vreme rea”. Cu toții se îndreptau apoi spre case pentru a savura bucatele tradiționale. În după-amiaza acelei zile în curtea bisericii se desfășoară un concurs de „ciocănit” „ouă roșii.

Satele din zona păstrează și tradiția stropitului. Este vorba de o ceremonie în care tinerii se adună și stropesc cu parfum fetele de măritat și femeile tinere. Ei asemuiesc tinerele femei cu niște flori, într-o poezie pe care o rostesc în timp ce le stropesc. În schimb, tinerii sunt răsplățiți cu ouă roșii, cozonac și vin. Tradiția a fost adusă în Transilvania de sași, de unde a fost preluată de maghiari și apoi de români.

Bineînțeles că li se permite, fiind recompensați cu ouă roșii, prăjituri, iar cei mai tineri și cu bani. Udătorii sunt invitați în casă, unde sunt serviți cu tot soiul de bunătăți. Bărbaților și tinerilor li se oferă pălincă sau vin, în vreme ce băieților mai mici li se dau ouă colorate și bani. Le place sau nu, fetele trebuie să accepte să fie stropite în a doua zi de Paști, fiindcă se spune că astfel nu se vor „ofili” și vor avea noroc tot anul. Iar bărbaților care uită de acest obicei nu le va merge bine deloc.

În trecut exista obiceiul ca tinerii să primească din partea fetelor câte o zambilă, iar celui care le era drag, câte o garoafă roșie. Copiii cei mici primeau în schimb, ouă roșii, prăjituri și suc, iar mai nou primesc ouă sau iepurași de ciocolată, dar și bani.

Cu toții ne bucurăm de sărbătoarea Învierii Domnului, fiind pătrunși de convingerea că:

„Paștele ne vorbește despre frumusețe, despre rara frumusețe a unei noi vieți.”

BIBLIOGRAFIE: „Tradiții si obiceiuri” Preot-paroh : EMANUEL CRAINIC

Informatia Zilei - Cotidian al județului SATU MARE

„ Satu Mare – studii si comunicări”, Muzeul Județului Satu Mare

www.crestinortodox.ro, www.

Săptămâna Mare

Prof.învăț.primar Scheau Adriana Ioana

Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu, Cluj-Napoca

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis. Părintele Arsene Boca ilustrează cu un fin simț și mai multă pricepere semnificația acestui moment măreț, într-o predică din 1949: „Căci Iisus o (moartea) biruise în viață; iar cu moartea Sa, cea de bună voie, a biruit-o și pentru toți oamenii, de la începutul până la sfârșitul lumii”.

Pregătirea spirituală pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu postul ce o precede, Marele Post. Această denumire face referire atât la o serie de acte de daruire lui Dumnezeu pe care credincioșii trebuie să le respecte, la durata sa îndelungată ce numără șapte săptămâni și mai ales la semnificația lui în pregătirea pentru primirea Învierii Domnului. Acesta este un moment de purificare sufletească ce nu poate să aibă loc și fără curățirea concomitentă a corpului fizic. Credincioșii trebuie să se abțină de la consumarea unor alimente precum carnea, laptele, brânza sau ouăle, precum și de la anumite poftes trușesti. Pe vremuri, această perioadă de post coincidea cu intensificarea activităților casnice din domeniul industriei textile: se torcea, se țesea și se cosea de zor. La mijlocul postului, în ziua de Miezul Paresimilor, femeile trebuiau să calculeze cantitatea de cânepă toarsă până în acel moment, să estimeze și să planifice restul din aceasta, astfel încât să încheie întreaga activitate cu bine până în Joia Mare. Tot în această zi, ce cade mereu într-o miercuri, gospodinele numărau ouăle strânse ce urmau a fi vopsite în vederea sărbătorii pascale. Cu toate că, în zilele noastre, aceste obiceiuri par a fi devenit perimate și puține sunt acele gospodării ce le mai păstrează intacte și le perpetuează, frumusețea lor, modul în care reușeau să

aducă echilibru și stabilitate vieții oamenilor din acele timpuri ar trebui păstrate incontestabil ca un reper în propria viață actuală.

Ultima săptămână a postului este denumită Săptămâna Mare. Acest interval de timp reprezintă trecerea către sărbătoarea Învierii Domnului. În fiecare zi din această săptămână, se țin slujbe speciale la biserică, intitulate Denii, iar preoții îndeamnă credincioșii mai mult decât în oricare alte clipe la iertare și la împăcarea noastră cu toți cei care considerăm că ne-au greșit într-un fel sau altul.

Tot în aceste zile, mai precis de luni până miercuri, trebuie terminată curățenia casei: se scoate totul la aerisit, se spală, se calcă, se mătură și se dă cu aspiratorul, se fac reparațiile necesare în locuință. Miercuri este ultima zi în care bărbații se pot ocupa de muncile la câmp sau de orice activități bărbătești pe care le întreprind în activitatea lor de zi cu zi. După această zi, urmează ca aceștia să își ajute femeile la treburile gospodărești pentru pregătirea Paștelui. Asta, pentru a ne primeni casa, pe lângă primenirea sufletului, cu scopul de a întâmpina sărbătoarea Învierii Domnului cu toată bună cuviința și bucuria.

Joia Mare este o zi cu simbolistică puternică și aparte. Tradiția spune că femeile au îndatorirea să meargă la biserică în această zi unde împart colaci de post, vin, fructe și miere, iar bărbații au sarcina de a curăța curțile și a aprinde focuri în curtea casei sau la cimitir pentru a curăța și a se preocupa și de sufletele celor adormiți. Se curăță și se împodobesc mormintele. Se face coptura, pasca, cozonacul, pâinea și colacii, care vor fi duse spre a fi sfințite la Biserică, în noaptea Învierii.

În multe case, s-a obișnuit vreme îndelungată să se creadă că aceste focuri au puterea ca, prin intermediul unei zeități a morții, Joimărița, să arunce blestem asupra femeilor leneșe dacă sunt prinse dormind în această noapte în care toți creștinii nu ar trebui să doarmă. Este doar o tradiție superstițioasă, fără un fundament dogmatic, însă se poate vedea evlavlia poporului român și aplecarea lui spre virtuți, spre priveghere și spre muncă. Lumea satului românesc este cu adevărat un univers aparte. La amiaza acestei zile, se vopsesc ouăle. Joia Mare este totodată ziua în care, credincioșii care au postit și au fost spovediți, se împărtășesc și asistă la slujba de seară, cea care prezintă Denia celor 12 Evanghelii. În timpul acestei slujbe, se spune că fetele tinere obișnuiau

să poarte cu ele o sfoară din care făceau câte un nod odată cu citirea fiecărei Evanghelii, sfoară pe care o strecurau apoi noaptea sub pernă ca și își viseze alesul. Vinerea Mare, cunoscută și sub denumirea de Vinerea Patimilor, Vinerea Neagră sau Vinerea Seacă este ziua care amintește de jertfa lui Iisus care a murit pe cruce pentru mântuirea omului. În această zi, credincioșii țin post negru, iar în cazul în care acesta nu este cu putință, trebuie evitate oricum preparatele din urzici care evoca momentul în care trupul gol și răstignit al Mântuitorului a fost bătut cu aceste frunze înțepătoare. În aceeași ordine de idei, trebuie să ne ferim și de condimentarea mâncărilor cu oțet, care a fost turnat în dispreț pe buzele însetate ale lui Hristos. La slujba de seară, cei prezenți trec pe sub masa pe care se află Sfântul Epitaf sau Sfântul Aer, o icoană pictată pe pânză, reprezentând punerea în mormânt a Domnului. Tot în cadrul acestei slujbe, preoții scot afară Sfântul Epitaf și, împreună cu toții creștinii prezenți, dau ocolul bisericii de trei ori ca o aducere aminte a celor trei zile petrecute de Hristos în mormânt. Sâmbăta Mare este ultima zi din pregătirea Paștelui când gospodinele coc pasca și cozonacul, iar bărbații taie mielul a cărui carne va fi folosită apoi pentru gătirea drobului, fripturii, ciorbei, ruladei sau plăcintei umplute. Se obișnuiește ca oasele și resturile adunate de la tăierea mielului să fie îngropate la rădăcina unui măr sau a unui păr roditor pentru ca sănătatea familiei să fie protejată pe parcursul întregului an și pentru a nu se arunca nimic din mielul jertfit. În istoria poporului ales, Odată pe an, de Paște, poporul aducea jerfe, sub forma de miei sau porumbel. Înainte de a pleca spre biserică, femeile pregătesc un coș cu mâncăruri, pe care îl vor lua cu ele ca să fie sfințit de preot. Această tradiție încă se mai păstrează în multe regiuni ale țării, chiar dacă conținutul coșului poate varia. La țară, gospodinele obișnuiesc să îl decoreze cu un ștergar nou peste care așează bucate precum ouă, cozonac, pască, zahăr, făină, o ramură de busuioc, o bucăciță de carne de miel preparată sau o figurină din aluat ce îl întruchipează și o sticlucă de vin, toate alături de o lumânare albă aprinsă.

În unele zone ale României, familiile obișnuiau în vechime să aducă alături de coșul cu alimente și un cocoș viu, crescut special pentru acest eveniment. După sfințirea acestuia, se dădea de pomană celor săraci. Se spune că nu trebuie să dormim cu niciun chip în toată răstimpul dinspre Sâmbăta Mare spre duminică, dimineață, odată cu terminarea slujbei de la biserică. În această noapte, tradiția religioasă mărturisește că se deschid cerurile, iar Dumnezeu poate vedea doar în sufletul celor treji, a căror cele mai arzătoare dorințe va căuta să le îndeplinească neîndoielnic. Odată ajunși la biserică, asistăm la slujba cea mai importantă a creștinătății. La miezul nopții,

preoții cântă troparul pascal „Hristos a înviat”, credincioșii răspund într-un glas „Adevărat a înviat”, se face ocolul bisericii și se răspândește către toți cei prezenți lumina sfântă adusă de la Ierusalim. Lumânarea ce a primit lumina sfântă trebuie să pătrundă aprinsă în casele noastre ca să o binecuvinteze, iar după ce facem semnul crucii, o stingem de pragul de sus al ușii de la intrare. Este important să nu o lăsăm să ardă până la capăt și să o punem la păstrare într-un loc de cinste în casele noastre. Tradiția religioasă ne îndeamnă să o reaprimem în orice moment din timpul anului în care ne rugăm pentru rezolvarea unor probleme grave sau pentru orice alte nevoi speciale. După luarea luminii, mult înainte așadar de momentul în care măcar o parte dintre noi se îndreaptă spre casă, aceia care avem rude ce au părăsit această lume plecăm către cimitirul în care se află trupul lor neînsuflețit. Se spune că, în noaptea Învierii, mormintele se deschid, iar sufletele morților se duc înapoi la casele în care au locuit, unde vor sta până în ziua dinainte de Rusalii. La morminte, familiile trebuie să împartă către săraci și către copii din alimentele sfințite întru pomenirea veșnică a sufletelor.

Celebrarea celor trei zile de Paște este încărcată de o bucurie imensă, aceea a Învierii Domnului, pe care sufletul care s-a pregătit cât de puțin o simte, dar și de multe tradiții și obiceiuri. Un loc aparte în această sărbătoare îl ocupă mâncărurile tradiționale, dintre care un loc de seamă îl ocupă bucatele din carne de miel, pasca și ouăle vopsite, fiecare în parte fiind purtătoare a unei semnificații profund religioase.

Necesitatea cunoașterii politicilor educaționale și sociale de către cadrele didactice din învățământul primar și preșcolar

*Profesor itinerant și de sprijin: Șerban Anita Constantina
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Vălenii de Munte*

De la naștere, asupra copilului se exercită un sistem de influențe formative, familiale și extrafamiliale. În prima parte a vieții, mediul principal și direct de formare a omului este familia iar în a doua parte a vieții mediul de formare îl constituie școala și societatea.

La capitolul educație în fiecare an România dă corigență, venim din ce în ce mai nepregătiți la evaluările internaționale, suntem frunțași la abandonul școlar, numărul elevilor scăzând aproape la jumătate față de anii comunismului când școala nu era opțională ci obligatorie. Copii stau ore întregi în clasă scriind după dictare lecții pe care de foarte multe ori nu le înțeleg, învățând pe de rost conține pe care nu știu să le aplice în viața reală iar mersul la școală este motiv de stres sau anxietate.

Principalele modele cu care intră în contact un copil după familie sunt educatori și învățători care trebuie să cunoască atât politicile educaționale pentru a mări nota și pentru a ridica nivelul de educație cât și politicile sociale pentru a insufla principii și pentru a oferi societății un om echilibrat.

Demersul politic reflectă o proiecție în viitor cu scopul de a ameliora și ajusta realitatea în conformitate cu valorile existente în societate.

Privind aspectele menționate și pentru a facilita o dezvoltare optimă a societății și a sistemului educațional cadrele didactice, managerii ai procesului educației, piloni principali, au obligația de a se informa asupra politicilor care îi vizează pentru a le putea aplica la nivelul instituției unde profesază și pentru a reorienta într-un mod favorabil atât din prisma învățării continue cât și al actorilor educaționali direcția procesului de predare-învățare-evaluare.

În primul rând România cade în fiecare an examenul la capitolul educație iar reducerea analfabetismului și abandonului școlar devine un aspect crucial pentru dezvoltarea sustenabilă a României prin adoptarea unui învățământ care să pregătească elevi pentru viață nu pentru examenele de Evaluare Națională și Bacalaureat. Astfel, cadrele didactice trebuie să se documenteze despre politicile care sprijină diminuarea și chiar combaterea acestor probleme care vizează învățământul dintotdeauna. De asemenea pot fi informate dar în același timp

formate pentru a elabora și implementa anumite politici educaționale prin care să se elaboreze și implementeze strategii de gestionare a acestor probleme.

În al doilea rând, cadrele didactice trebuie să valorifice potențialul fiecărui elev chiar dacă aceștia pot face performanță sau nu, pentru a susține dreptul la educație pentru toți printr-o adaptare curriculară care să faciliteze descoperirea la nivel de elev a abilităților la care excelează iar școala este singura în măsură să îl ajute să își atingă potențialul maxim. Acest lucru va crește prestigiul național al României și va oferi o nouă viziune pentru construirea unui învățământ performant urmând exemplul din Finlanda.

În al treilea, la nivel european există politici educaționale care își propun perfecționarea cadrelor didactice prin formare continuă fiind conștienți că aceștia trebuie să dețină arta de a construi viitorul unor copii. Astfel, cadrele didactice își pot actualiza cunoștințele și își pot forma noi competențe în raport cu tendințele societății moderne ce se află într-o continuă schimbare. Procesul de creare a autonomiei școlilor și depolitizare sistemului accentuează necesitatea noilor standarde educaționale de formare profesională bazată pe competențe ca instrumente de realizare a politicilor educaționale.

Așadar, o țară se crește prin valorile ei iar educația trebuie să devină proiect de țară apărât de interesele politice, cu profesori pregătiți, cu școli dotate, cu programe adaptate la prezent și viitor iar acest lucru se poate realiza într-un procent destul de mare dacă cadrele didactice cunosc politicile educaționale și sociale, le aplică dar în același timp le elaborează pentru a ajunge la nivelul învățământului din Finlanda.

Exemple de bune practici:

- 1. Integrarea – Utilizarea artelor creative în activitatea de predare – învățare – evaluare** (Fiecare profesor trebuie să introducă în lecțiile desfășurate cu elevii săi diverse tehnici creative. Desenul, pictura, modelajul, colajul, teatrul, basmele și povestirile terapeutice, jocul, marionetele, dansul și mișcarea creativă, muzica sunt câteva din tehnicile utilizate pentru dezvoltarea creativității și, implicit, a personalității copilului. Acestea oferă copilului siguranța de care are atâta nevoie, libertate de exprimare și manifestare a dorințelor, trebuințelor, nevoilor, opiniilor, atitudinilor sale.)

Exemple:

Paștele este cea mai mare sărbătoare a creștinătății, sărbătorind nașterea lui Isus, întemeietorul creștinismului. Despre Paște s-au scris o mulțime de lucrări, religioase și lumești, s-au făcut mai multe filme, dar niciun cuvânt sau imagine nu poate descrie marea taină a Învierii Domnului.

Aflându-ne în perioada sărbătorilor pascale putem desfășura următoarele activități cu copii:

2. Teatrul -modalitate de exprimare

Exemplu: Elevii au realizat, împreună cu profesorii lor, piese de teatru pe care le-au prezentat în fața părinților, în sălile de spectacole ale școlilor sau chiar pe scena teatrului din oraș. Au citit povești ale unor autori cunoscuți, le-au analizat, apoi au pus în scenă piese de teatru care să ilustreze poveștile citite, dar și propriile povești integrate în acestea.

3. Părinții – partenerii noștri în învățare

Exemplu: Părinții au fost implicați în diverse activități alături de copiii lor, au lucrat împreună pentru realizarea unor produse, au constituit, pe rând, resursă, sprijin, model, susținător al copilului. Tații i-au ajutat pe copii să creeze daruri pentru mame, familiile și copiii au creat decoruri pentru spectacole sau au amenajat diverse spații în sala de clasă.

4. Aplicațiile digitale – suport în învățare și mijloc de dezvoltare a creativității

Exemplu: Profesorii au identificat și au utilizat în activitatea lor cu elevii numeroase aplicații digitale și diferite mijloace (telefoane mobile, tablete, ochelari – realitate virtuală) pentru a facilita învățarea și pentru a dezvolta creativitatea elevilor.

Bibliografie:

- ✓ <https://lege5.ro/Gratuit/gi3donzxi2q/politici-in-domeniul-educatiei-program?dp=gi2tcobtha4dima>
- ✓ https://www.is-jdb.ro/static/files/proiecte_europene/CreativeArts_IO4_Ghid_de_bune_practici_Romania.pdf
- ✓ https://teachforromania.org/wp-content/uploads/Ghid-FIERST_2mb.pdf
- ✓ <https://academiaabc.ro/wp-content/uploads/2021/09/Exemple-de-bune-practici-in-educatie.pdf>

LUMINĂ DIN LUMINĂ: FORȚA REVELATOARE A LUMINII ÎN POEZIA LUI EMINESCU

Șerban Liliana, Școala I.Al. Brătescu – Voinești. Târgoviște

Bucuria Învierii este bucuria Luminii; primenirea spirituală a ființei umane întru renaștere și reînnoire. Și una din cele mai frumoase lecții pe care literatură română ne-a dat-o despre poezia luminii și bucuria reînnoirii spirituale a ființei umane este Eminescu.

Substanță nu numai a lumii exterioare, ci și a universului său interior, lumina se manifestă în versurile creației eminesciene „într-o serie de corporalizări”¹: **aștrii** (luna, stele, luceafărul, mai puțin soarele), **castelele subacvatice**, **marmora**, **gheața**, **cristalul** (după cum remarcă I.E. Petrescu). Astfel, „... lumina își manifestă prezența în nesfârșite oglinzi acvatice, în oglinda privirilor, în sămburele de foc al apei etc. Dar, mai ales, lumina se manifestă ca o corporalitate difuză în consistența argintie a «negurilor albe» sau a «umbrei»”, dimensiunea ontologică a poeziei eminesciene relevându-se, atât în sugestiile ale luminii, cât și ale umbrei: „Valoarea ontologică câștigă, în lirica eminesciană, și metaforele luminii, și ale umbrei”.

Luna deține astfel, în contextul creației eminesciene, una dintre cele mai revelatoare forțe expresive; acesteia „cerul îi asigură escorta comorilor sale, sfânta bogăție a astrelor, atunci când se înfățișează peste lume spre a da viață stinselor întinderi de ape, izvoarelor tainice ce așteaptă chemarea ei magică pentru a-și arunca în înalt scânteia țâșnirii lor; spre a broda cu perle iarba de pe maluri, spre a face sclipitoare de pâlپări și reflexe masa densă a lacurilor și mărilor, spre a transforma în ninsori de zăpadă trandafirie înflorirea ușoară a cireșului desfoiat de vânt, de-a lungul potecilor, spre a însufleți, în chip fantastic, ruinele singuratice sau peisajele de mit”².

Luna este în primul rând simbol al timpului cosmic, etern - timp al permanenței, pe care Eminescu îl identifică în opera sa cu timpul stelar sau cu timpul naturii, „inșerat în ritmul astrelor”³ și pe care îl contrapune „ceasornicului”, adică timpului individual, trecător, care este „moștenirea omului”, timp al „uzurii, al îmbătrânirii și al morții”⁴.

În această ipostază de imens ochi ceresc ce contemplă viața mărunță a oamenilor („vecinie străină de frământarea de pe pământ, trece și vede totul, dar la nimic nu ia parte” - Schopenhauer), o întâlnim în poemul cosmogonic „*Scrisoarea I*”, în care este evocat momentul genezei când, din neclintita și „eterna pace a lumii” s-au născut, în valuri de lumină spulberând „negura eternă” a Haosului, „lună, soare și stihii”, „colonii de lumi pierdute”, universul întreg, în care „noi, copii ai lumii mici/ Facem pe pământul nostru mușunoaie de furnici”. În nesfârșitele orizonturi cosmice, omul e doar o „clipă suspendată” în imensitatea timpului, o ființă microscopică - pulbere fină în strălucirea efemeră a „imperului unei raze”:

„În acea nemărginire ne-nvârtim uitând cu totul
Cum că lumea asta-ntreagă e o clipă suspendată,
Că-ndărătu-i și nainte-i întuneric se arată.

[...]

Astfel, într-a vecinicei noapte pururea adâncă,
Avem clipa, avem raza, care tot mai ține încă...
Cum s-o stingă, totul piere, ca o umbră-n întuneric,

Căci e vis al neființei, universul cel himeric... ”

Simbol al cunoașterii pure („obiect al intuiției, nu al voinței” în viziune schopenhaueriană), luna este de aceea „stăpân-a mării”, a micro și macro-cosmosului, dând viață gândului (intuiției, cunoașterii pure) și întunecând suferințele (patimile inutile izvorâte din „voința ce călăuzește ființa umană”):

*„Lună, tu, stăpân-a mării, pe a lumii boltă luneci
Și gândurilor dai viață, suferințele întuneci”.*

Luna este cea care aduce, în gândul bătrânului dascăl, „din noaptea amintirii”, fiorul metafizic al tabloului cosmogonic. Sub razele pline de liniște și splendoare ale astrului nocturn, risipite „peste-a tomurilor bracuri”, „cugetătorul” - cu fruntea luminată de „gânduri ce-au cuprins tot universul”, „uscățiv așa cum este, gârbovit și de nimic”, cuprinzând „universul fără margini”, „în degetul lui mic” - întruchipare deci a înțelepciunii și a genului uman - retrăiește, cu o emoție religioasă această „dramă a devenirii cosmice”⁵:

*„Pe când luna strălucește peste-a tonurilor bracuri
Într-o clipă-l poartă gândul îndărăt cu mii de veacuri,
La-nceput, pe când ființă nu era, nici neființă,
Pe când totul era lipsă de viață și voință,
Când nu s-ascundea nimic, deși tot era ascuns...”.*

Lui îi atribuie poetul „rolul de conștiință a universului inconștient, de centru spiritual al lumilor, al cărui cifru îl stăpânește prin înțelegerea numărului sacru”⁶. Culegând din „galbenele file adevărul lumii, bătrânul înțelept, sub a cărui frunte „viitorul și trecutul se încheagă”, „dezleagă” enigmele lumii („noaptea - adânc-a vecniciei”) pentru că, așa cum „Atlas în vechime sprijinea cerul pe umăr”, „așa el sprijină lumea și vecia într-un număr” -, el este singurul care poate înțelege zădărnicia existenței efemere a ființei umane:

*„În prezent cugetătorul nu-și oprește a sa minte
Și-ntr-o clipă gându-l duce mii de veacuri înainte;
Soarele, ce azi e mândru, el îl vede trist și roș
Cum se-nchide ca o rană printre nori-ntunecoși”.*

totul, fiind, într-o zi, sortit pieirii:

*„Și în noaptea neființei totul cade, totul tace,
Căci în sine împăcată reîncep-eterna pace”.*

Chiar propria-i existență, închinată cu sfințenie ideii de cunoaștere („Este drept că viața-ntreagă/ Ca și iedera de-un arbor, de-o idee i se leagă”) este supusă aceleiași „soarte oarbe”:

„Poți zidi o lume-ntreagă, poți s-o sfărâmi... orice-ai spune,

Peste toate o lopată de țărână se depune.

Mâna care-au dorit sceptrul universului și gânduri

Ce-au cuprins tot universul încap bine-n patru scânduri”.

Și peste toate aceste șiruri de existențe umane supuse aceluiași destin amar, stăpânește liniștita și strălucitoarea privire a lunii - simbol al unei naturi impasibile:

*„Și pe toți ce-n astă lume sunt supuși puterii sorții
Deopotrivă-i stăpânește raza ta și geniul morții!”.*

spre lumina căreia sufletul poetului se oprește însă, ca în fața unui vis, cu uimire și încântare:

*„Între ziduri, printre arbori ce se scutură de floare,
Cum revarsă luna plină liniștita ei splendoare!*

.....
*Mii pustiuri scânteiază sub lumina ta fecioară,
Și câți codri-ascund în umbră strălucire de izvoară!
Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate,
Când plutești pe mișcătoarea mărilor singurătate*

Stăpânind cu magica ei frumusețe imensitatea mării, „miile de țărături înflorite” (toate acestea simboluri ale devenirii) și lumea străvechilor codri ce ascund în umbra lor strălucirea izvoarelor (sugerând de asemenea ideea timpului supus trecerii), luna întruchipează în același timp, Ideea, esența, spiritualitatea, renașterea sub spectrul sacru al LUMINII: „*Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate*”.

Bibliografie:

Ioana Em. Petrescu, *Eminescu. Modele cosmologice și viziune poetică*. Editura Paralela 45, București, 2011, pag 236

FRAGMENTE DIN ISTORIA LOCALĂ: TRADIȚII PASCALE STRĂVECHI LA UNGHENI!

*Șeulean Augustin-Valentin,
Școala Gimnazială „Emil Drăgan” Ungheni, jud. Mureș*

În paralel cu evenimentele istorice, sociale și politice care au avut loc în această regiune, a fost documentată o tradiție etnografică și folclorică distinctă, care reflectă structura profundă a ființei populației, ideile, speranțele românilor, maghiarilor și chiar ale rromilor, care au colaborat și s-au conectat atât în momentele de tristețe și bucurie, cât și în munca lor de zi cu zi.

Prin cercetarea miturilor, credințelor, tradițiilor și obiceiurilor, se realizează documentarea istorică a vieții unui popor. În timp ce zestrea traco-geto-dacică a rămas în mare parte necunoscută, practicile romane s-au transmis poporului român.

Venirea primăverii, odată cu învierea naturii, a dat naștere unui mit în care un zeu trebuia înduplecat, printr-o serie de practici pentru a deveni favorabil. Acest lucru are o legătură directă cu religia, cu percepțiile creștine și obiceiul stropitului practicat în sărbătorile de primăvară, în special în Transilvania, inclusiv în orașul Ungheni. În continuare, v-om enumera câteva obiceiuri practicate în localitate, care sunt legate de primăvară și sărbătorile Pascale:

Plugarul

A doua zi de Paști, acest obicei era practicat în sat. Cel mai harnic om din comunitate, cel care ieșea primul la arat în acel an, era sărbătorit de întreaga localitate. Sărbătoritul era ales de către un consiliu format din bărbați și tineri ai satului, pe baza unor dovezi și martori oculari. Familia celui ales pregătea casa pentru sărbătoare, iar porțile erau împodobite cu ramuri verzi. Străzile satului erau curățate și măturate, iar locuitorii se îmbrăcau în haine festive. Tinerii pregăteau plugurile în număr de patru, șase sau opt, care erau așezate pe tot drumul și produceau un zgomot puternic.

La Ungheni, pături și covoare frumos împodobite erau așezate pe un plug cu roți, iar copiii sau tinerii trăgeau o sfoară legată de plug. Doi tineri erau aleși drept cei mai harnici din sat și erau duși pe un plug până la râul Niraj, unde erau aruncați în apă și își scoteau cămășile: „Ne-am udătit!” strigau ei. Sărbătorii alergau cu cămășile ude după consătenii lor și îi loveau cu ele, apa simbolizând fertilitatea. Uneori, cei sărbătoriți ofereau băutură pentru a scăpa de udătură. După aceea, se întorceau la casa gospodarului. Alaiul care însoțea plugul era format din tineri care „se purtau” pe străzile satului, de la un capăt la altul, cu chiote și muzică. Aceste momente erau de înaltă prețuire pentru om și pentru faptele sale, fiind un omagiu adus hărniciei, priceperii și chibzuinței. Era o onoare să fii ales cel mai harnic om din sat. Urma jocul la Căminul Cultural, unde participau fetele și băieții. Cei doi plugari, chițași și lăutarii, erau ospătați la casa unei fete înainte de joc. Începând cu Paștele, se organiza un joc în fiecare zi de sărbătoare. Se jucau diferite jocuri precum „cărdașul”, „sebeșul”, „bătrâneasca câte doi”, „sârba” și „hora mare”.

În Cerghid (localitate ce aparține în prezent, de orașul Ungheni), fiecare gospodar se grăbea să iasă primul la arat pentru a avea o roadă bogată și pentru a fi pomenit la biserică. Există o competiție între doi gospodari: Ionu Pascului, care avea unsprezece copii, și Crețu Gheorghe, pentru a vedea cine va ieși primul. Din moment ce Cerghidul nu avea apă curgătoare, nu exista obiceiul aruncatului în apă, ci doar pomenirea cu titlu de laudă în fața satului, alături de numele primei gospodine care întindea prima pânza pe care o făcea la războiul de țesut. Pânza era batută cu maiu, fiartă în leșie și clătită, apoi întinsă pe iarbă la soare pentru a primi strălucire. După aceasta, pânza era împăturită într-un mod special. Trasă de pe iarbă, era pliată în două, iar femeia o trăgea cu cotul pentru a o așeza pe

suport. Apoi, era așezată pe un dulap, unde putea fi admirată de oricine. Pânza expusă în acest mod era o dovadă palpabilă a hărniciei femeii. Ulterior, pânza urma să fie croită pentru diferite articole textile.

Serenada de Paști

Este vorba despre o practică preluată de la maghiari care se desfășura la Cerghid. În ajun, grupuri mici de băieți cântau la fereastra unei fete. Uneori erau însoțiți de muzicanți sau cântau ei înșiși la instrumente muzicale. Dacă serenada era primită și fata accepta, se aprindea lumina de trei ori. În caz contrar, fereastra rămânea întunecată. Această tradiție reprezintă un transfer al romantismului în mediul rural, influențat de viața urbană, care în prezent a dispărut.

În timpul Postului Mare, petrecerile și jocurile erau permise doar după Paști, însă tineretul organiza alte distracții în timpul duminicilor.

Un exemplu este „Vârtigoaia”, o structură formată dintr-un stâlp vertical care susținea un altul așezat orizontal, la capătul căruia era legat un ștreang. Fetele erau învărtite ținându-se de capătul ștreangului, care se rotea în jurul stâlpului vertical.

Stropitul

Este un obicei preluat de la maghiari și asimilat de românii din Ungheni, transmis de asemenea și rromilor. Fetele și femeile de toate vârstele sunt stropite cu apă de flori, de fapt, cu parfum. Gestul este însoțit de următorul text: „Am auzit că aveți o florică și am venit să o udăm ca să nu se veștejească.” Pe undeva, acest obicei se asociază cu colindatul. Stropitorii, fie că sunt copii, tineri sau adulți, sunt recompensați în funcție de vârstă cu ouă roșii, cozonaci, prăjituri, vin sau bani. Ca o consecință a conviețuirii celor două etnii, acest obicei se aplică reciproc la Paștele fiecăruia, ca o dovadă a respectării tradiției atât din partea românilor, cât și din partea maghiarilor.

În încheiere, se poate afirma că tradițiile și obiceiurile locale nu sunt doar reflecții ale trecutului și evoluției societății, ci și expresii ale valorilor, credințelor și interacțiunilor umane specifice unei comunități. Prin studierea miturilor, credințelor și tradițiilor, putem dobândi o înțelegere mai profundă a modului în care popoarele și-au conturat identitatea și au transmis cunoștințele de-a lungul timpului. Chiar dacă unele practici s-au pierdut în decursul anilor, multe dintre ele încă trăiesc și îmbogățesc viața comunității prin culoare și tradiție.

Este esențial să protejăm și să promovăm aceste obiceiuri, deoarece ele reprezintă componente esențiale ale patrimoniului cultural al unei societăți și contribuie la solidaritatea și identitatea acesteia.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Bârlea, Ovidiu, *Folclorul românesc, (Momente și sinteze I)*, Editura Minerva, 1981, București, p.272-280;
2. Păun, Șt., *Dicționarul istoriei*, Editura Corint, 2007, București;
3. Popescu, Alexandru, *Tradiții de muncă românești în obiceiuri, folclor, artă populară*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986, p.4-6;
4. Soare, R., Babă, Silvia, Mustață, C., Covirg, I., *Studiu monografic al orașului Ungheni*, Editura Digital Docu Print, 2011, Tg. Mureș, p.156-159
5. Vrabie, Gh., *Folcloristica română (evoluție, curente, metode)*, Editura pentru Literatură, 1968, București, p.329-340;

Împreună pentru o educație armonioasă

Prof. Simina Olga

CSEI „Miron-Ionescu”, Cluj-Napoca

Prin educație, copilul are posibilitatea să-și însușească noi cunoștințe, să-și formeze priceperi și deprinderi, să-și descopere calitățile native și să atingă un potențial maxim. Școala și familia sunt două instituții cu rol decisiv în formarea personalității copilului astfel încât acest potențial să fie dezvoltat iar integrarea socio-profesională a acestuia să fie deplină. Cunoașterea tradițiilor începe în familie și trebuie apoi să continue în școală adâncindu-se înțelegerea și practicarea acestora. În acest sens profesorii le revine revine responsabilitatea uriașă de a fi alături de copil pe toată perioada formării acestuia ca om deplin, stăpân pe forțele proprii dar în același timp deschis către nevoile celorlalți.

Pornind de la aceste gânduri, ne-am propus să desfășurăm un proiect în cadrul căruia să demarăm o acțiune umanitară pentru copiii de la CSEI „Miron-Ionescu” din Cluj-Napoca, implicând comunitatea locală în acțiuni de strângere de fonduri, dar și pe acești copii în activitățile proiectului, pentru a le îmbogăți experiența socială și a le forma deprinderi morale, în acord cu noțiunile și normele morale transmise în cadrul activităților educative. Primele deprinderi morale însușite de copii se datoresc imitărilor persoanelor din jur, de aceea ne-am dorit ca noi, cadrele didactice, cu sprijinul părinților precum și al altor cetățeni din comunitatea locală, să oferim un bun exemplu copiilor.

S-a dorit sensibilizarea comunității față de nevoile copiilor de la CSEI „Miron-Ionescu” din Cluj-Napoca și oferirea unor momente deosebite, cu ocazia sărbătorilor de Paște. De asemenea, prin acest proiect se urmărește implicarea acestor copii în activități de realizare a unor obiecte decorative și felicitări cu tematică pascală, precum și organizarea unui târg pentru promovarea acestor materiale.

Obiectivele proiectului au fost:

- ❖ Formarea și dezvoltarea a unor deprinderi și comportamente morale (empatia, altruismul, responsabilitatea)
- ❖ Dezvoltarea creativității și abilităților practice și de colaborare prin solicitarea copiilor de a realiza în echipă diverse obiecte decorative și a pregăti un moment artistic
- ❖ Atragerea de fonduri pentru ajutorarea acestor copii prin implicarea în mod direct a comunității locale în acțiuni umanitare
- ❖ Conștientizarea importanței păstrării obiceiurilor și tradițiilor specifice sărbătorilor religioase românești

Grupul țintă:

- copiii de la CSEI „Miron -Ionescu”

Conținutul proiectului a vizat:

- Pregătirea scenetei „Învierea Domnului”
- Realizarea de obiecte decorative, felicitări, icoane pe sticlă, pentru Târgul de Paște

Resurse umane implicate au fost: cadre didactice; elevi; coordonatori de asociații; membri parteneri din alte instituții colaboratoare; părinți.

Rezultatele așteptate au fost:

• **La nivelul elevilor:**

- Dezvoltarea spiritului de muncă în echipă, responsabilizarea individului în cadrul grupului;
- Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine, ca persoană unică, valoroasă, dar și față de ceilalți semeni;
- Optimizarea perspectivelor elevilor asupra propriului lor viitor;
- Sărbătorirea Paștelui fără lipsuri materiale

• **La nivelul membrilor parteneri:**

- Încurajarea colaborării diferitelor instituții pentru finalizarea unui proiect de o mare amploare;
- Încurajarea parteneriatelor educaționale;

O altă acțiune prin care am urmărit cultivarea spiritului altruist și deschiderea către cei cu nevoi speciale a fost parteneriatul cu Centrul de zi pentru Socializare și Integrare Socială „Napoca Protheus”, parteneriat care a urmărit desfășurarea unor activități împreună acești tineri și părinții lor.

Una activitate a fost: „Zâmbete de Florii și Paște!”

Tipul activității: artistico-plastică

Locul desfășurării: Centrul de Zi „Napoca Protheus”

Număr de participanți: 25 elevi, 5 profesori, părinți, bunici

Beneficiari: Elevii de la CSEI „Miron -Ionescu” și tinerii Centrului „Napoca Protheus”, cadre didactice, părinți

Mijloace: carton color, lipici, foarfece, mărgelă, șnur, etc

Modalități de evaluare: felicitări, postere, panouri

Descrierea activității:

Elevi au fost îndrumați în realizarea de felicitări și au prezentat un scurt program artistic în prezența părinților, program dedicat Sărbătorii Paștelui.

Implicarea părinților în acțiunile educative desfășurate la nivelul școlii contribuie la potențarea funcționării educației școlare și la echilibrarea relațiilor interpersonale între elevi și diminuarea inadapării școlare.

Să fii un educator bun, înseamnă să reușești să formezi conduite morale, să sădești în inimile copiilor dorința de a fi bun, milos, altruist cu ceilalți și aceasta se poate realiza punându-i de la o vârstă fragedă în situația de a face un gest nobil.

În concluzie, trebuie spus ca cei doi factori educativi, școala și familia, trebuie să aibă același scop - formarea personalității umane integrale și armonioase iar tradițiile fac ca viața să se desfășoare într-o rânduială, încât fiecare lucrare și fiecare lucru să se facă cu rost, întru bună împlinire.

Tradiții și obiceiuri românești în preajma sărbătorilor de Florii și de Paște

Tradițiile românești au în mare măsură legătură cu creștinismul și s-au dezvoltat în lumea satului care a fost încă de la începuturile dezvoltării societății în jurul acestor comunități universul în care a trăit și s-a manifestat omul, centrul lumii cunoscute acestuia.

Din timpurile străvechi nu avem decât obiceiuri legate de modul de viață transmise oral, din generație în generație. După răspândirea religiei creștine se constată că unele tradiții și obiceiuri s-au suprapus sau se întâmplau în preajma sărbătorilor creștine, spre exemplu Floriile, Paștele, Sfântul Gheorghe. Anterior creștinismului existau tradiții și obiceiuri asociate venirii primăverii, a renașterii vegetației, a transformării naturii. Așa este cazul „Duminicii Floriilor”, care în creștinismul ortodox simbolizează „intrarea lui Iisus Hristos în Ierusalim”. La romani denumirea termenului Florii era Floralia, o sărbătoare a florilor. Creștinismul a adus așadar noi semnificații și noi motive de a marca un eveniment existent de altfel anterior propagării religiei și credinței creștine în ținuturile noastre.

În Evanghelia după Luca, acesta relatează bucuria mulțimii din Ierusalim, care l-a primit cu urale și ramuri de finic pe Iisus, ca pe un adevărat biruitor al morții, deoarece acesta înfăptuise o minune și-l înviase pe Lazăr, care stătuse 4 zile în mormânt.

În volumul II al culegerii de texte „Sărbătorile la români”¹, pag. 75, apare un cântec în format de baladă, care circula în folclor, după cum e și firesc, în mai multe variante, cu referire la momentul evocat mai sus:

„... Iisus tare s-a rugat,
Pe Lazăr, de l-a sculat:
- Lazăre, mai ieși afară
Și mai ieși la lume iară!
Lazăr, cât l-a auzit,
El îndată c-a ieșit,
Tot cu giulgiuri învălit.”

Fără îndoială, pe fondul unor tradiții și obiceiuri pre-creștine, s-au dezvoltat ritualuri noi, cu semnificații de natură religioasă. Transmiterea lor mai departe, către comunitate, s-a făcut atât laic (cântece, poezii, expresii), cât și printr-o alimentare permanentă din surse religioase.

În bisericile noastre, de Florii se sfințesc ramuri de salcie cu mâțișori (muguri sau flori de salcie) pe care preotul le dă oamenilor. Salcia este primul copac care înverzește și înflorește imediat ce se schimbă vremea. Cu aceste nuielușe oamenii ating viețuitoarele din gospodărie, stupii,

precum și copiii, pentru sănătate, pentru protecție la duhuri rele etc. La sfârșitul ritualului creanga de salcie se strânge sub forma unui cerc și este așezată la icoană.

Există în popor și convingerea că așa cum este vremea în ziua de Florii, așa va fi și în ziua de Paști. De asemenea, în toate țările creștin-ortodoxe există obiceiul ca în ziua de Florii să se mănânce pește.

Pe lângă acestea, există și obiceiuri a căror semnificație nu e întotdeauna de natură religioasă și nici nu putem trasa originile respectivelor tradiții. Este posibil ca unele să fie mai noi și să se deruleze în perioada Floriilor ca o pură coincidență. De exemplu în Muntenia și Oltenia de Florii copiii și tinerii instalează un leagăn, de regulă în porțiuni ale curții sau grădinii deja înverzite, pe care îl numesc „scrânciobul” sau „dulapul”. Adesea în jurul sau în preajma acelor locuri familiile se strâng, uneori împreună cu oaspeți și sărbătoresc și Paștele, mai precis prânzul și după-amiaza de după noaptea Învierii. Astfel de adunări ale celor apropiați, în care ciocnesc ouă, sărbătoresc, se petrec și după Paște, până la Înălțare.

Toate aceste obiceiuri țin de practica religioasă și de spiritualitatea oamenilor și excedează adesea cadrul învățăturilor religioase. Lucrurile și faptele care le atrăgeau atenția deveneau subiect al unor conotații religioase, altele mistice, însă reprezentau un folos pentru persoană și comunitate, îmbogățindu-le viața, motiv pentru care aveau grijă să le perpetueze peste generații.

În anii în care Paștele se celebrează începând cu jumătatea a doua a lunii aprilie, se adaugă și Sfântul Gheorghe, care are dată fixă în calendar și care este numit de biserică „purtător de biruință”.

Din punct de vedere religios punctul culminant al sărbătorilor din timpul primăverii îl reprezintă Paștele, conectat cu Floriile, perioada dintre acestea fiind numită „Săptămâna Mare”, numită și „Săptămâna Sfântă” și foarte des „Săptămâna Patimilor”. Ea începe de „Sâmbăta lui Lazăr”, cea dinainte de Duminica Floriilor și se încheie în sâmbăta dinaintea Învierii.

În Joia Mare se vopsesc ouăle. Culoarea originală a fost roșu, purtând o simbolistică biblică asociată sângelui lui Iisus Hristos care s-a prelin peste coșul cu ouă adus de Maria-Magdalena la crucea Mântuitorului. Obiceiurile au evoluat, culorile s-au multiplicat, în plus ouăle au început să devină adevărate obiecte de artă populară prin împodobire sau încondeiere.

Cozonacul și pasca reprezintă un alt specific cultural culinar, la care se adaugă și „babele și moșii”, modelate din același aluat ca pasca, doar că mai mici și spiralate. Acestea se dau de pomană în Duminica Paștelui împreună cu câte un ou roșu, în memoria persoanelor răposate.

Pregătirea preparatelor din miel se face de regulă chiar în Sâmbăta Mare, pentru a fi consumate a doua zi. Sâmbăta Mare reprezintă din punct de vedere teologic zi de reculegere, cu toate acestea ea este cea mai aglomerată zi a săptămânii, când pregătirile sunt în toi: bărbații sacrifică miei din care femeile pregătesc friptură. Mielul de Paște este numit mielul lui Hristos, însă semnificația trebuie văzută ca un întreg, atât biblic, cât și ca trecere de la post la sărbătoare. În Banat exista obiceiul de a pregăti mielul întreg, cu simbolistică privind unitatea familiei, însă din rațiuni practice obiceiul nu s-a păstrat.

În întreaga Săptămână mare, dar mai ales în prima sa parte, gospodinele își primenesc casele, spală așternuturile și hainele, pregătindu-se pentru sărbătoarea Învierii.

Femeile merg la biserică în Joia Mare și aduc ramuri de salcie sfințite, obicei despre care am menționat și cu prilejul Floriilor. Dimineața se fac focuri care sunt atât pentru curățenie, cât și pentru alungarea duhurilor rele.

În Noaptea de Înviere oamenii merg la biserică să primească lumina sfântă și să participe la slujba religioasă de înviere. Aceasta începe chiar înaintea trecerii în noua zi. La finalul slujbei oamenii merg acasă, iar în dimineața zilei de duminică, înainte de micul dejun, reprezentanți ai familiilor merg din nou la biserică pentru a lua paște, bucați de pâine stropite cu vin și sfințite, care trebuie mâncate primele. Sărbătoarea duminicii Paștelui înseamnă masă în familie, dar înseamnă și alte obiceiuri. Junii reprezintă grupuri de tineri care colindă satul îmbrăcați în costume naționale, urând vecinilor și consătenilor belșug și sănătate.

În anumite regiuni și în funcție de dimensiunea comunității, sătenii, în special tinerii, dar și cei de vârstă mijlocie se adună la horă în sat. Se presupune că perioada de reculegere și sobrietate și eventual de post a trecut, urmând să fie marcată printr-un moment de bucurie împărtășită colectiv.

Odată cu schimbările care au avut loc nu numai în ultimii ani, ci chiar și pe parcursul ultimului secol, care au condus la o migrație masivă a oamenilor de la sat spre oraș, o parte dintre obiceiuri se estompează sau în cel mai bun caz se adaptează. Sărbătorile de Paște au un impact puternic încă inclusiv în zonele urbane. Celelalte sărbători, inclusiv Floriile, sunt mai ușor supuse schimbării sau chiar uitării. Acesta e motivul pentru care am ales să descriu un crâmpel din astfel de tradiții și obiceiuri, precum și însemnătatea lor, atât de natură creștină, cât și laică.

Reținem concluziile următoarele:

1. Obiceiurile de Paște au o importanță religioasă în conștiința populară, însă trebuie să reținem că aceste sărbători s-au creat pe un substrat laic, pre-creștin. Floriile reprezintă o sărbătoare cunoscută din antichitatea romană și posibil transmisă și în cultura noastră.
2. Obiceiurile și tradițiile populare includ elemente religioase (mers la biserică, slujbă, ritualuri de sfințire, vopsitul în roșu al ouălor), precum și elemente laice (curățenia, primenirea, bucuria renașterii naturii, transformarea ritualului religios în artă, ca la împodobirea și încondeierea ouălor).
3. Obiceiurile se schimbă și unele se pierd, pe măsură ce satul nu mai este centrul universului comunităților. Ne așteptăm ca sate sau zone răslețe din țară să rămână muzee vii, purtătoare pentru cât mai multă vreme a obiceiurilor vechi, nealterate.

¹ Sărbătorile la români, Simeon Florea Marian, Editura Fundației Culturale Române, 1994

SĂRBĂTORILE PASCALE

Prof. Simion-Blândă Elena, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este pentru români un prilej de a trăi clipe sfinte, dar și de a sărbători în cadrul comunității.

Cuvântul *Paști* are o etimologie ebraică (*pesah*, „trecere”), această sărbătoare marcând trecerea poporului ales prin Marea Roșie, eliberat din robia Egiptului, spre „pământul făgăduinței”, Canaan. Pastele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului. Sărbătoarea Învierii nu este una izolată, ci face parte dintr-un întreg ciclu de sărbători, de la intrarea în Postul Mare până la Pogorârea Duhului Sfânt (Rusalii), adică perioadele numite în biserică Triodul și Penticostarul.

Din perspectivă laică, Postul Mare este precedat de o petrecere. În Vestul țării, dar și în alte zone cu populație catolică, petrecerea se numește *farsang*, *fasanc* sau *fashing*. Este, de fapt, un carnaval al întregului sat, la care tinerii se maschează, iar cei mai în vârstă asistă. Măștile sunt confecționate ad-hoc, din haine vechi, obiecte vechi etc., fie sunt construite conform tradiției (de exemplu, „berbecii” de la Slatina - Timis, județul Caraș - Severin).

Cele mai frecvente scene la *farsang* sunt „nunta”, „medicul” și, obligatoriu, „înmormântarea”, aceasta din urmă mimând o înmormântare tradițională la care mortul este *farsangul* - o păpușă din paie, îmbrăcată în straie vechi și fiind arsă la sfârșitul carnavalului, ca semn al morții iernii și al venirii primăverii. Carnavalul se desfășoară în ultima zi a săptămânii brânzei.

Prima zi după Lăsata Secului se numește *Lunea curată*, când bătrânele începeau în trecut să țeasă pânza din care se făceau cămășile de Paște. Tot în această zi, oamenii obișnuiesc să purifice spațiul în care trăiesc, prin diferite ritualuri. În Banat, ziua aceasta se numește *Spolocanie*, iar oamenii se spală cu băutură, la cârciuma satului, de mâncarea de dulce. Jumătatea Postului Mare (miercurea din săptămâna a patra) este numită *Miezul sau Miaza Păresii* (de la cuvântul *Păresimi*, „Postul de 40 de zile”) sau *Păreții* (aceasta zi este considerată ca un perete care desparte Postul Mare în două). În această zi femeile nu muncesc, conform credinței că tot ce se lucrează în această zi se strică sau nu poate fi dus la bun sfârșit. Un singur lucru se poate face în acest zi: să se numere ouăle, calupurile de in, cânepă și lână din gospodărie. Pe vremuri, nu se luau ouăle din cuiabar, de la Lasata Secului până la Păresimi, când se strângeau și se numărau, ca să nu se strice până la Paște și pentru ca găinile să facă mai multe. Bunavestire (Blagoveștenia) simbolizează începutul mântuirii neamului omenesc. În această zi, Arhanghelul Gavriil i-a binevestit Sfintei Fecioare Maria zămisirea lui Isus. În calendarul ortodox este zi de dezlegare la pește, conform credinței că fiecare om trebuie să mănânce pește, ca să fie sănătos și iute ca peștele tot anul. Se crede că de Blagoveștenie pământul este binecuvântat, pentru că învie insectele și începe să crească iarba, iar cine doarme în această zi va fi somnoros tot anul. Tot acum se spune că se dezleagă limba păsărilor cântătoare și a cucului.

Cei ce îl aud cântând pentru prima dată îl întreabă cât mai au până la moarte sau până la căsătorie, iar acesta cântă de atâtea ori câți ani mai sunt până la evenimentul respectiv.

Duminica Floriilor marchează momentul primirii pe care i-a făcut-o mulțimea Mântuitorului, la intrarea în Ierusalim. În această zi se sfințesc la biserică, ramuri de salcie, care simbolizează stâlpii de finic cu care mulțimea l-a întâmpinat pe Hristos.

În Joia Mare se prăznuiește spălarea picioarelor ucenicilor de către Mântuitorul, Cina cea de Taină, rugăciunea din grădina Ghetsemani și vinderea Domnului de către Iuda. În seara acestei zile creștinii merg la Denia celor 12 Evanghelii. În Vestul țării, o familie care prepară pâinea pentru Paște, pentru biserică, o aduce cu vase noi, cu lumânări și vin, pentru a rămâne până la Paști. Din Joia Mare până în ziua de Paști se zice ca nu se mai trag clopotele bisericilor, ci doar se toacă. În tradițiile românilor, Joia Mare se mai numește Joi Mari, Joia Patimilor, Joia

Neagră, Joimărița. Joia Mare este considerată binefăcătoare pentru morți. Acum se face ultima pomenire a morților din Postul Mare. Joia Mare este cunoscută mai ales, în cultura populară actuală, ca ziua în care se înroșesc ouăle, pentru a nu se strica tot anul.

În calendarul popular românesc, Joimari este ziua cea mai importantă pentru pomenirea morților. Ca supraveghetore a cultului morților, moșilor și strămoșilor, Joimărița vizitează focurile de Joimari aprinse pentru fiecare mort în parte pe podeaua locuinței, în curte sau grădină, pe morminte sau lângă morminte și, pentru toți morții laolaltă, în cimitir sau în curtea bisericii.

Între miezul nopții și crăpatul de ziuă, femeia casei aprinde în curte mici focuri din boji sau nuielușe de alun, numite *focurile*, *joimărele* sau *luminiște*. Le înconjoară, în timp ce ard, ținând în mâna dreaptă o oală plină de tăciuni din vatră, peste care este pusă tămâie. Rotește oala dinspre dreapta spre stânga, pomenind morții familiei. După ce repetă ritualul de trei ori, dă de pomană colaci copiilor din casă. Focul se repetă la cimitir, la mormintele familiei, unde femeia aprinde un singur foc (indiferent de numărul de morminte), înconjoară mormintele, apoi dă de pomană peste mormânt, colaci și lumânări.

Vinerea Mare (*Vinerea Paștilor*, *Vinerea Seacă*, *Vinerea Patimilor*) este zi de mare doliu a întregii creștinătăți pentru că în această zi a fost răstignit și a murit Mântuitorul. În seara acestei zile se oficiază denia Prohodului Domnului. În popor se crede că, dacă plouă în Vinerea Mare, anul va fi mănos, iar dacă nu, nu va fi roditor. Unii cred că, dacă se scufundă în apa rece de trei ori în acesta zi, vor fi sănătoși tot anul. Femeile nu coc pâine sau altceva, să nu ardă mâinile Maicii Domnului; nu cos, ca să nu orbească; nu țes, nu torc, nu spală, pentru a nu o supăra pe Sfânta Vineri; afumă casa cu tămâie, înconjurând-o de trei ori, în zorii acestei zile, pentru că gângăniile să nu se apropie de casă și de pomi. Copiii adună flori de pe câmp și le duc la biserică.

Sâmbăta Mare este ziua îngropării Domnului cu trupul și a pogorării Lui la iad, de unde a slobozit neamul omenesc. Este ziua în care se definitivează pregătirile pentru marea sărbătoare a Învierii; spre seară, creștinii se odihnesc pentru a putea participa la slujba de la miezul nopții.

La întoarcerea de la slujba de Înviere, creștinii pun într-un lighean un ou roșu și o monedă de argint, peste care toarnă apa neîncepută. Există apoi datina de a se spăla, dându-și fiecare cu oul roșu peste obraz și zicând: „Să fiu sănătos și obrazul să-mi fie roșu ca oul; toți să mă dorească și să mă aștepte, așa cum sunt așteptate ouale roșii de Paști; să fiu iubit ca ouăle în zilele Paștilor”. Atunci când se dă cu banul pe față, se spune: „Sa fiu mândru și curat ca argintul. Iar fetele zic: „să trec la joc din mână-n mână, ca și banul”, „să fiu ușoară ca și cojile de ouă, care trec plutind pe apă”. În unele sate, în lighean se pune și o crenguță de busuioc existând credința că, dacă te speli cu el, vei fi onorat ca busuiocul.

În Banat există obiceiul ca tinerele fete să păstreze în casă lumânarea aprinsă în noaptea de Înviere. Lumânarea respectivă este apoi aprinsă pentru câteva momente, atunci când are loc un eveniment fericit. Cine urmează datina, se spune ca are noroc în viața personală și este bine văzut de cei din jur. Acest obicei este regăsit și în alte zone ale țării.

Familia creștină se așază apoi la masa pascală. După această masă, capul familiei ciocnește ouă cu soția și la formula tradițională: „Hristos a înviat!” adaugă: „Hai să ciocnim ouă, ca să ajungem și la anul Paști frumoase, iar după moarte să ne vedem iarăși în ceruri!”. Apoi ciocnesc și ceilalți membri ai familiei. De obicei, cinstea de a ciocni oul mai întâi revine celui mai în vârstă. Se crede că, făcând acest lucru, membrii familiei se vor vedea și pe lumea cealaltă. Cojile ouălor nu se aruncă, ci se păstrează pentru a fi folosite vara, în încercarea de a îndupleca furtunile mari (se aruncă flori și coji din aceste ouă contra furtunii, ca aceasta să înceteze). Masa din prima zi de Paști este un bun prilej de reunire a familiei, cu respectarea unui ritual. La micul dejun din prima zi de Paști se practică tradiția tămâierii bucatelor, apoi fiecare

mesean primește o linguriță de paști, adică vin și pâine sfințite. În meniul acestei mese festive se include cozonacul, pasca, ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea continuându-se masa cu friptură de miel.

Pasca este simbolul lepezii mormântului lui Isus, lepede care s-a ridicat cu ajutor divin la Învierea lui Hristos. Pasca este o prăjitură cu brânză de vacă, având origini moldovenești. De aceea, în Banat, de multe ori, pasca este înlocuită cu tortul.

Tot în prima zi de Paște se poartă haine noi în semn de respect pentru această sărbătoare, dar și pentru că ea semnifică prinenirea trupului și a sufletului, așa cum se primenește întreaga natură primăvara.

Săptămâna de după Paști (Săptămâna luminată) este sărbătoare pentru femeii aproape toată: marțea pentru boala cea rea, miercurea pentru tunete și trăsnete, joia pentru grindină, vinerea pentru rodirea pământului. Un obicei bănățean este Mătcălăul sau Paștele Mic, care se ține în prima marți de după Paști. Mătcălăul este un prilej de bucurie și un simbol al vieții. În această zi, copiii de până la 14 ani se duc la un pom înflorit pentru a se înfrăți. Fiecare face o cunună de flori din acel pom, și-o pune pe cap, apoi, luându-se de mână, ocolesc din dreapta pomul, de trei ori. Își dau cununile de pe cap și, alaturându-le, prin ele se sărută pe obraji de trei ori, schimbă între ei ouă roșii aduse (tot prin cununi) și zic: „Să fim fărtați/ surori până la moarte!”, primind fiecare o bucățică dintr-unban de argint.

Cea mai mare sărbătoare din această săptămână este însă Izvorul Tămăduirii, de vineri. Sărbătoare se ține în cinstea Maicii Domnului, considerată Izvorul tămăduirii, ca Cea care L-a născut pe Hristos Dumnezeu, de la care vine tot darul. În această zi se face, în toate bisericile, aghiazmă pentru tămăduirea de boli. Duminica următoare Învierii este numita Duminica Tomii, fiind ziua în care Hristos s-a arătat Apostolului Toma, care nu fusese cu ceilalți apostoli când li s-a arătat Domnul, și se îndoia de Învierea Mântuitorului. În popor se crede că raiul rămâne deschis de la Înviere până la această dată pentru sufletele aflate în iad. De asemenea, se crede că cei ce mor în această perioadă merg în rai pentru că, în acest interval, ușile raiului sunt deschise, iar ale iadului, închise. Despre cei ce se nasc în aceasta perioada, se spune ca vor avea noroc toata viața.

Bibliografie:

1. Ghinoiu, Ion, *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2003.
2. Marian, Simion Florea, *Sărbătorile la români*, vol. 1, Editura Grai și suflet- Cultura Națională., București, 2001.
3. <http://ziarullumina.ro/sarbatori-crestine-in-banatul-multicultural-87927.html>

SĂRBĂTORILE LA ROMÂNI

ÎNVIEREA DOMNULUI – PAȘTELE

PROF.: ȘPORNEAC CĂTĂLINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICU ENEA“, BACĂU

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității.

Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, își are originea etimologică în cuvântul ebraic pesah, care înseamnă trecere. Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, în pământul făgăduinței, Canaan.

În această zi „Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le“, iar pe cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului strămoșesc și împăcându-i cu Dumnezeu.

Duminica Floriilor (numită și a Stâlpărilor) marchează momentul primirii triumfale pe care i-a făcut-o mulțimea Mântuitorului, la intrarea în Ierusalim. În această zi e obiceiul de a se sfinți, la biserică, ramuri de salcie, care simbolizează stâlpările de finic cu care mulțimea l-a întâmpinat pe Hristos.

Înțelesul duhovnicesc al stâlpărilor ni-l arată Mărimurile utreniei, care ne cheamă: „Veniți și noi cu pruncii să aducem lui Dumnezeu credință, ca niște ramuri de finic și dragoste ca niște stâlpări“. Credința neclintită, deci, și dragostea cu care întâmpinăm pe Domnul sunt semnele înnoirii noastre. Oare nu cu acestea ne cheamă El să ne apropiem de ospățul euharistic la fiecare Sfântă Liturghie? La acestea se mai adaugă pruncia cea duhovnicească ale cărei însușiri sunt: încredere totală și dragoste fără rezerve. De unde și îndrăzneala cu care strigă „Osana“, fără jenă sau teamă de fariseii și cărturarii care sunt de față, pentru că „Dragostea desăvârșită alungă frica“ (I Ioan 4, 18).

În cursul anului, salcia se păstra la icoane, făcută cerc. Se spune că era bună de leac pentru gălci, friguri, dureri de gât. Când fulgera și trăsnea, se aprindea pentru izbăvirea de frică. Astăzi se păstrează o vreme la porți și uși, apoi fiind arsă.

Pentru români, Postul Mare este cel mai important și mai sfânt post de peste an. Fiecare încearcă să postească după putere, mai ales prima săptămână și Săptămâna Mare, să facă milostenie și fapte bune, să se împace cu cei cu care s-a certat.

Postul Mare durează 40 de zile, amintind de postul lui Moise, dar mai ales al Mântuitorului. Ultima săptămână (Săptămâna Mare) este dedicată însă, în afara Postului, patimilor, răstignirii și punerii în mormânt a Domnului. Este cea mai aspră săptămână de post. În toate bisericile se slujesc, seara, Deniile, iar dimineața slujbe speciale, care predispun la meditație asupra vieții creștine și a patimilor Domnului.

Fiecare zi din Săptămâna Mare are semnificația sa. Luni se pomenește Iosif cel cu bun chip, care a fost vândut de frații săi pe 30 de arginți, ca și Mântuitorul. E pomenit și smochinul neroditor pe care Hristos l-a blestemat și s-a uscat. Marți se pomenește cele zece fecioare-cinci înțelepte și cinci nebune pentru că nu făcuseră fapte de credință și milostenie. Miercuri se pomenește femeia păcătoasă, care a spălat cu mir picioarele Mântuitorului, spre îngroparea Sa.

În Joia Mare se prăznuiește spălarea picioarelor ucenicilor de către Mântuitorul, Cina cea de Taina, rugăciunea din gradina Ghetsimani și vinderea Domnului de către Iuda. În seara acestei zile creștinii merg la Denia celor 12 Evanghelii.

În timpul ultimei Denii, cea din Vinerea Mare, se cântă Prohodul. Această zi mai este numită și Vinerea Patimilor sau Vinerea Seacă. În această zi atât copiii cât și adulții trec pe sub masa plină cu flori, așezată în mijlocul bisericii, Sfântul Epitaf (care-l închipuie mort pe Mântuitorul, înconjurat de Apostoli și Maica Domnului).

În zorii zilei de Înviere este dus din nou în Sfântul altar și este așezat pe sfânta masă, unde rămâne până în miercurea dinaintea Înălțării Domnului. Se spune că pe cei ce trec de trei ori pe sub Sfântul Aer nu-i doare capul, mijlocul și șalele în cursul anului, iar dacă își șterg ochii cu marginea epitafului nu vor suferi de dureri de ochi.

Acestei zile i se spune și Vinerea Seacă, pentru că bătrânele posteau post negru, iar seara, la Denia Prohodului Domnului, luau anafură de la biserică. După cântarea Prohodului Domnului se înconjoară de trei ori biserica de tot soborul, cu Sfântul Epitaf, care apoi este așezat pe masa din mijlocul bisericii. La terminarea slujbei, femeile merg la morminte, aprind lumânări și-și jelesc morții.

Sâmbăta Mare este ziua îngropării Domnului cu trupul și a pogorării Lui la iad, de unde a slobozit neamul omenesc. Este ziua în care se definitivează pregătirile pentru marea sărbătoare a Învierii; spre seară, creștinii se odihnesc pentru a putea participa la slujba de la miezul nopții. Fiind ultima zi a Postului Mare, era obiceiul ca bătrânii și copiii să se împărtășească.

Ziua Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paști începe, din punct de vedere liturgic, în noaptea dinainte; la miezul nopții, când se spune că mormantul s-a deschis și a înviat Hristos.

Cea mai însemnată coptură, pe care o mănâncă atât românii din Bucovina, cât și cei din Moldova în decursul sărbătoririi Paștilor, este pasca. Originea acestei copturi după cum spune o legendă din Bucovina este următoarea: Călătorind odată Domnul nostru Iisus Hristos cu apostolii săi prin mai multe sate și orașe spre a face oamenilor bine și ajungând într-un sat, s-a abătut la un gospodar, să poposească puțin și apoi să plece mai departe.

Gospodarul, un om de omenie și foarte prevenitor, i-a primit și i-a ospătat cu ce a avut și cum a putut mai bine, iar la pornire le-a mai pus merinde și prin desagi.

După aceasta, Iisus Hristos și apostolii săi au mulțumit gospodarului pentru primire și luându-și rama bun de la dânsul, au pornit mai departe.

Au mers ei ce au mers până au ajuns într-o pădure. Au mers și prin pădurea aceea, iar apostolii l-au întrebat pe Iisus Hristos:

„- Când vor fi Paștele?”

„- Când veți găsi pâine de grâu în traistele voastre, atunci vor fi Paștele!”, răspunse Iisus.

Gospodarul, la care au poposit, le-a pus pâine de grâu în desagi.

Cautând în desagi au aflat că au pâine.

„- Bucurați-vă, căci acum sunt Paștele!”, le-a răspuns Iisus Hristos.

Și de atunci există tradiția ca de Paște creștinii să facă pască.

În Moldova mai ales, dar și în alte zone ale țării, femeile pregătesc din grâu pasca. Ea se framântă din făină curată de grâu, la care se adaugă lapte, uneori și oua. Pasca are formă rotundă pentru că, în popor, se crede că scutecele lui Hristos au fost rotunde. Pe margini se pune un colac împletit în trei, iar la mijloc se face o cruce din aluat, simbolizând crucea pe care a fost răstignit Hristos. Între împletituri se pune brânză sărată sau dulce, frământată cu ou și stafide. Înainte de a se face pasca, femeile "se grijesc, se spală pe cap, se piaptână, îmbracă straie curate, fac rugăciuni și apoi se apucă de plămădit". Și faza coacerii este ritualizată: când pun în cuptor,

fac cruce cu lopata sus, pe tuspatru pereți și apoi la gura cuptorului, zicând: „Cruce-n casă, / Cruce-n masă, / Cruce-n tuspatru / cornuri de casă”.

Ouăle roșii sunt simbolul acestei sărbători. Încondeierea ouălor a devenit o adevărată artă. Cea mai răspândită și mai renumită tradiție a încondeiatului ouălor este în Bucovina. Când creștinii ciocnesc ouăle spun: **Hristos a înviat!** și se răspunde cu **Adevărat a înviat!**

Sărbătorirea Paștelui este un moment important pentru mulți oameni din întreaga lume. Tradiții de Paște, de la vopsirea ouălor și coptul prăjiturilor tradiționale, până la închinarea la biserică și întâlnirea cu familia și prietenii, Paștele este o sărbătoare bogată în semnificații religioase, culturale și sociale. Prin păstrarea și transmiterea acestor tradiții de Paște, oamenii continuă să celebreze această sărbătoare cu drag și respect, păstrând astfel vii legăturile cu trecutul și cu tradițiile strămoșilor lor.

Bibliografie:

1. Marian, Sim. Fl., Sărbătorile la români Vol.3: Cincizecimea, 2022, Ed. Polisalm.
2. Despre Paști. Legende și obiceiuri, 2017, Ed. ErcPress.
3. <https://www.crestinortodox.ro/paste/obiceiuri-traditii-paste/obiceiuri-sfintele-pasti-71072.html>

SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII – BUCURIA RENAȘTERII

Prof. înv. primar Stavre Camelia
Școala Gimnazială „Ion Pillat” Pitești

Învierea Domnului este cea mai mare sărbătoare a creștinismului, o sărbătoare a împlinirii depline a sufletului omului. Noaptea Învierii este sfântă, este un moment în care toți credincioșii împart între ei bucurie. De aceea, în această noapte, nimeni nu ar trebui să fie trist, să plângă, deoarece această Înviere a Mântuitorului semnifică, dincolo de însemnătatea religioasă, o renașterii a întregii lumi vii.

Acesta este momentul în care toți creștinii accepta taina și îl primesc pe Iisus în inimile și viața lor.

Despre Învierea Domnului nostru Iisus Hristos am auzit cu toții, de la mic la mare. ”Este cea mai frumoasă închinare a creștinului are loc în fiecare an, atunci când fiecare dintre noi încearcă să lumineze în jur cu Lumină Sfântă.”

Toate aceste adevăruri ne-au fost transmise de-a lungul timpului de părinți, bunici, reprezentanții bisericii, de toată omenirea. Și noi, la rândul nostru, avem datoria de a-i apropia pe copii de aceste sărbători, de a le deschide sufletele și de a-i face să înțeleagă însemnătatea acestei mari sărbători.

În fiecare an, cu mic cu mare, mergem la biserică și participăm smeriți la slujba de Înviere. Acea Lumină pe care o primim o purtăm în suflet un an întreg și o ducem acasă, pentru a putea împărți și vesti această minune cu toți apropiații.

Copiii învață de mici, atât din familie cât și de la școală că marea Sărbătoare este precedată de post, pentru a putea primi Împărtășania.

Aceste obiceiuri, unele diferă de la o regiune a țării la alta, sunt cunoscute și respectate cu sfințenie.

După un post de șapte săptămâni, gospodinele încep încă din Joia Mare din Săptămâna Patimilor să pregătească cele mai bune bucate de Paște. Țăranii încetează munca la câmp și se retarg spre case pentru a face curățenia de Paște.

În Moldova, este o tradiție păstrată încă din bătrâni, ca în joia dinaintea mării sărbători să se vopsească ouăle pentru că se spune că se păstrează mai bine. Tot în această zi se coc cozonacii și pasca. Următoarea zi, în vinerea mare, gospodinele țin post negru, nu se coace pentru că este considerat un păcat. Seara, după ce aproape totul este gata, copii mari și mici, femei și bărbați, se îmbracă de sărbătoare, iau câteva flori din grădină și pornesc spre biserică. Acolo se trece pe sub Sfânta Masă de 3 ori, apoi se cântă Prohodul.

Sărbătoarea Paștelui își are tradițiile și obiceiurile specifice în Transilvania. În Miercurea, Joia și în Vinerea Mare, femeile pregătesc pasca, mielul și ouăle, a căror încondeiere se distinge în această zonă printr-o varietate mare de modele și culori. În ziua de sâmbătă, băieții împodobesc brazii cu panglici colorate, iar seara, tinerii se strecoară în curțile fetelor nemăritate și le agață brazii la poartă. La masa de Paște ouăle roșii se ciocnesc după un anumit ritual: persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește de capul oului ținut în mână de un membru al familiei, în timp ce spune: ”Hristos a Înviat !”, la care se răspunde cu: „Adevărat a Înviat!” În pri

Una dintre tradițiile străvechi de Paște o reprezintă ouăle vopsite. Prezența în creștinism a ouălor roșii este una simbolică și reprezintă o altă mărturie clară a vechimii acestei mari sărbători. În antichitate, în special la egipteni, oul era simbol al lumii și al eternității, datorită formei lui ce pare a fi una perfectă, fără început și fără sfârșit.

Creștinii, încă de la început, au legat de ouăle roșii simbolismul învierii neamului omenesc prin Mântuitorul Iisus Hristos, dar și pe cel al creării din nou a lumii, culoarea roșie însemnând sângele Domnului curs pe Cruce. Din tradiția creștină mai știm că Maria Magdalena s-ar fi înfățișat împăratului Tiberiu cu un ou roșu și i-ar fi spus: ”Hristos a înviat!”.

Un alt obicei de Paști este acela ca, după slujbă, credincioșii să meargă la cimitir, unde aprind lumânări pe mormintele celor dragi. Tot acolo, se aduc bucate care sunt date de pomană celor sărmani.

Dar, în toată această smerenie, noi, dascălii, avem sarcina de a explica copiilor despre acest miracol, dar pe înțelesul lor. Vin cu câteva informații pe care le putem transmite celor mici:

1. Paștele a fost sărbătorit prima dată în orașul Ierusalim. Aici s-a format prima comunitate creștină și a început vestirea Învierii lui Iisus Hristos în toată lumea.

2. Învieria se sărbătorește în fiecare an la altă dată s-a hotărât, după o lungă perioadă de timp, ca Paștele să se sărbătorească în prima zi de duminică după luna plină de primavară, care poate cădea în aceeași zi cu echinocțiul de primavară sau imediat după el, dar nu mai devreme de echinocțiul de primavară.

3. Bucuria Învierii este atât de mare, încât oamenii se salută cu „Hristos a înviat!” timp de 40 de zile, până la Înălțare. În calendar sunt 3 zile de Paște, iar săptămâna care urmează după duminica Paștelui se numește „Săptămâna Luminată”- singura săptămână din an cu statut de sărbătoare timp de 7 zile consecutive.

Le poți spune celor mici că, fiind sărbătoare nimeni nu muncește, este momentul în care familiile se adună laolaltă la masă, petrec clipe fericite, consumă alimente pregătare în casă, specifice acestei sărbători.

Deși nu sunt profesor de specialitate, în fiecare an, într-o zi din Săptămâna Patimilor, merg cu elevii la biserică, pentru a primi Sfânta Împărtășania. Este un moment de bucurie pentru toți, cu atât mai mult cu cât mergem la biserică din apropierea școlii, unde preot este tatăl unei foste eleve.

Copiii trebuie însă să înțeleagă de mici că adevăratul spirit al Paștelui nu sunt cadourile aduse de Iepuraș (acesta este de fapt o invenție, fără legătură cu morala creștină), ci iubirea, bunătatea, credința și speranța!

Bibliografie:

1. <https://www.crestinortodox.ro/paste/invierea-domnului/invierea-domnului-sarbatoarea-sufletului-140590.html>
2. <https://adevarul.ro/stil-de-viata/cultura/invierea-domnului-cea-mai-mare-sarbatoare-a-1940361.html>
3. <https://totuldespremamame.ro/copilul-tau/educatie/invierea-pe-intelesul-copiilor>
4. <https://revistaeducatie.ro/wp-content/uploads/simple-file-list/REVISTA-INOVIATIE-IN-EDUCATIE-NR.11-MAI-2022.pdf>

Tradiții și obiceiuri de Paște în Așchileu Mare

Prof. Paula Ramona STECOZA
Școala Gimnazială Așchileu Mare, loc. Așchileu Mare, jud. Cluj

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusa românilor de pretutindene, e sărbătoarea Paștilor, *Paștile* sau *Învierea Domnului*, întâi, pentru că în această zi „Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, iară pre cei vii răscumpărându-i de sub jugul păcatului strămoșesc și împăcându-i cu Dumnezeu; și al doilea, pentru că ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

Pregătirile pentru această sărbătoare începeau din prima zi din săptămâna mare, când gospodinele curățau locuințele, văruiau pereții caselor și pomii din grădină și curățau mormintele în cimitir.

În joia mare se înroșeau ouăle cu coji de ceapă roșie și se încondeiau cu diverse frunze: de cucută, trifoi, sasău, pomnițe și capu' popii. Pentru a prinde luciu frumos se ungeau la sfârșit cu slănină. Tot în această zi se sacrifica mielul pentru masa de Paști și se coceau bucatele în cuptor. La loc de cinste printre mâncăruri era Pasca care împreună cu un ou roșu se ducea la biserică, la slujba de Înviere, pentru a fi sfințite. Acestea erau consumate în mod ritual în sânul familiei.

Slujba de Înviere începea în Așchileu Mare dimineața la ora 4.00 și se termina la ora 10.00. La liturghia pascală toți oamenii aduc câte o lumânare pe care o țin aprinsă în timpul slujbei. În unele părți ale țării era obiceiul ca, la întoarcerea acasă de la slujbă, să se afume grinda, ușile și porțile cu aceasta și să se lase o amprentă în forma crucii menită să apere casa de duhurile rele. Românii mai aprindeau lumânarea de Paști pentru a preîntâmpina calamitățile naturale sau împotriva bolilor.

După slujba Învierii, oamenii ciocnesc în fața bisericii ouă roșii și se salută cu: „Hristos a Înviat! și „Adevărat a Înviat!” Acasă, atât cei care au fost la Înviere cât și ceilalți, se spală pe față cu apa în care au pus oul roșu sfințit la biserică și un bănuț. Ritualul acesta are ca scop menținerea sănătății membrilor familiei, curățeniei sufletești și bogăției.

În ziua de Paști, așchilenii obișnuiau să poarte haine noi, iar copiii de obicei aveau încălțăminte nouă, în special de culoare roșie în cazul fetițelor. Dimineața, pe inima goală, mâncau Paști, adică pâine udată cu vin, și ciocneau ouă roșii, după care se așezau cu toții la masa festivă și se înfruptau din bucatele alese pregătite cu mare sârg de gospodine.

Datina de a lua în duminica Învierii Mântuitorului înainte de mâncare pâine udată în vin, sub numele de Paști, este, după relatările lui Simion Florea Marian, un ritual specific doar românilor din Ardeal și Muntenia.

După masa, se adunau la biserică feciori și fete, ciocneau ouă roșii și se jucau *brișcălatea*. Jocul presupunea relatarea unor întâmplări jenante din viața tinerilor, în special a feciorilor. Cu un băț se lovea talpa pantofului celui care urma a fi batjocorit și se spunea:

Brișcălate bate, că nu te bate

Vina ta. De ce?

Cel care lovea cu bățul spunea o întâmplare hazlie din viața celui atins: Ai fost într-o seară la (cutare) acasă și ai vrut s-o pupi, dar fiind întuneric, ai pupat-o pe mă-sa sau: Ai fost la șezătoare de unde ai venit beat și ai sărutat stâlpul de la poartă. Jocul dura aproximativ o oră și jumătate și reprezenta un moment de mare veselie pentru tineret. Pe toată durata jocului clopotul nu înceta să bată.

Scopul adunării și întâlnirii în curtea bisericii, al petrecerii și al ciocnirii de ouă roșii, după credința românească, era că toți cei ce se adună în ziua de Paști la biserică și ciocnesc ouă roșii unii cu alții se vor întâlni și în cealaltă lume, iară scopul tragerii clopotelor și tocării este, după unii, vestirea Învierii lui Iisus Hristos, ca toată lumea să știe și să tresalte de bucurie că Mântuitorul nostru a înviat.

Deoarece de la Înviere și până la Rusalii porțile raiului cerului sunt deschise, întregul ciclu pascal este consacrat pomenirii morților și comunicării cu spiritele lumii de dincolo. E timpul propice diverselor acte de magie premaritală sau agrară: în ziua de Paști se fac farmece de dragoste. Înainte de a îmbrăca haina nouă, fetele care vor să se mărite, duc la un râu busuioc și recită versurile unui descântec.

A doua zi de Paști flăcăii din Așchileu, organizați în grupuri, mergeau la udat fetele nemăritate din sat. În vremurile mai vechi udatul se făcea cu apă din fântână, iar mai nou cu parfum. Udătorii erau cinstiți cu mâncare, băutură și ouă roșii.

Bibliografie:

1. Marian Simion Florea, *Sărbătorile la români. Studiu etnografic III*, Editura Grai și Suflet-Cultura Națională, București, 2001;
2. Paula Ramona Stecoza, *Lucrare metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I: Valorificarea elementelor de folclor specifice localității Așchileul Mare în ciclul gimnazial*

PAȘTELE: SĂRBĂTOAREA LUMINII – SĂRBĂTOAREA DRAGOSTEI INFINITE

Prof. Ștefan Melania Andreea – Grădinița M.Ap.N. Nr.2, Sector 1, București

„*Totul râde, totul cântă, primăvara este sărbătoarea infinitului!*”, afirma Victor Hugo despre anotimpul luminii, al reînvierii, al renașterii, al bucuriei.

Indiferent de rigurozitatea impusă de societate, obiceiurile și tradițiile au menirea de a ne deconecta de la rutina și împovărarea zilnică, de a ne reconecta suflește cu valorile strămoșești și de a ne alătura familiei și celor dragi, în rugăciune, credință, bucurie și recunoștință.

Sărbătorile Pascale sau sărbătorile luminii, sunt foarte importante pentru cultura românească. Postul Paștelui a fost rânduit de Biserică pentru a pregăti credincioșii spre cuviincioasa serbare a marelui praznic al Învierii Domnului Iisus Hristos, prin rugăciuni, căințe, prin înfrânarea poftelor și a truțiilor, prin împlinire duhovnicească, prin interpretarea și evaluarea valorilor morale spre purificare, iertare, împăcare, bunătate, întărirea credinței.

În cultura noastră tradițională obiceiurile în totalitatea lor, cele pe care folcloriștii le-au numit calendaristice sau de peste an împreună cu cele pe care le-am numit ale vieții de familie, formează un sistem de complexe interrelații, un sistem corelat cu viața omului, cu viața neamului, cu viața comunității mai mici sau mai mari, locale sau regionale.

Sărbătoarea Floriilor - obiceiuri și tradiții

Floriile reprezintă una dintre cele mai importante sărbători din an, când se sărbătorește intrarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos în Ierusalim, unde a fost întâmpinat de credincioși care țineau în mâini ramuri de finic. Conform profețiilor prezente în Vechiul Testament, Iisus își pregătește singur intrarea ca să fie recunoscut ca fiind Mesia, fiind aclamat de mulțime cu: „*Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului!*”. De Florii *își sărbătorește ziua onomastică* toți cei care la botez au primit *nume de flori*.

În vechime, Duminica Floriilor, începutul săptămânii Patimilor, mai era numită „*Duminica aspiranților*” sau a „*candidaților la botez*”, pentru că în această zi, cei care urmau să se boteze, mergeau la episcop spre a-i cere să fie admiși la botez, iar acesta le dădea să învețe Crezul. Se mai numea și „*duminica grațierilor*”, pentru că, împărații vremii acordau grațieri.

Obiceiurile de Florii sunt diversificate, în funcție de zona geografică. Tradiția spune că înainte de Duminica Floriilor se strâng brațe întregi de ramuri înmugurite de *salcie* și se duc la biserică, pentru a fi sfințite de preot. Ramurile de salcie din România amintesc de ramurile de finic și măslin cu care a fost întâmpinat Iisus Hristos de mulțime, la intrarea în Ierusalim. De asemenea, credincioșii folosesc salcia deoarece ea imită cel mai bine plecaciunea smerită în fața Mântuitorului. O veche legendă spune că salcia a fost cea care a ajutat-o pe Maica Domnului când a vrut să își vadă Fiul ce tocmai fusese răstignit, creând o punte peste apă pentru a putea trece. Astfel, Maica Domnului a binecuvântat salcia ca oamenii să o ducă la biserică, iar preoții să o slujească. Cu aceste nuielușe, unii părinți își ating ușor copiii când vin de la biserică, pentru a crește sănătoși și înțelepți, buni și smeriți. Oamenii în vârstă se împresoară cu nuielușe sfințite pentru a scăpa de dureri iar oamenii bolnavi consumă mugurașii pentru sănătate. Rămurelele sunt păstrate la icoane, la porți, la grinda casei, pe morminte sau puse într-un loc curat, fiind folosite în decursul anului în gospodărie. Alteori, crenguțele de salcie sfințite se plantează undeva în grădină. Se spune că ele vindecă animalele bolnave sau aduc o recoltă mai bogată. Cele puse la icoană se păstrează tot anul pentru a proteja de rău casa și familia.

În ziua de Florii *se mănâncă pește*, obicei ce datează de secole bune, pentru că se spune că Iisus Hristos ar fi cerut să mănânce pește, drept pentru care Biserica Ortodoxă dă dezlegare acestui aliment în ziua de Florii.

Sâmbăta dinaintea Floriilor este numită și „*Moșii de Florii*” sau „*Lazărul*”, obișnuindu-se ca femeile să facă „*plăcinte lui Lazăr*” și să le dea de pomană. Despre Lazăr sunt mai multe legende, fiecare regiune având specificul ei. În una dintre acestea, Lazăr moare după ce a poftit la niște plăcinte pe care mama lui nu a putut să le facă, pentru că torcea. De aceea, la sate, femeile nu torc deloc, pentru ca nu cumva morții, care așteaptă la poarta Raiului, să revină pe pământ, să se îmbăieze.

Profesorul Ion Ghinoiu, în „Mica enciclopedie de tradiții românești”, descrie că în ajunul Floriilor, oamenii mergeau cu **Lăzărița**, care era un ceremonial la care participau numai fetele. *„Una din fete, numită Lăzărița, se îmbracă în mireasă și colindă împreună cu celelalte în fața ferestrelor caselor unde sunt primite. Lăzărița se plimbă cu pași domoli, înainte și înapoi, în cercul format de colindătoarele care povestesc, pe o melodie simplă, drama lui Lazăr sau Lăzărică: plecarea lui Lazăr de acasă cu oile, urcarea în copac pentru a da animalelor frunză, moartea neașteptată prin căderea din copac (...)”*.

În unele zone există obiceiul de **a colinda de Florii**: copiii colindă cu crenguțe de salcie sfințite la biserică, apoi merg la fiecare casă, cântă și urează de bine, sănătate și povestesc despre Iisus. Aceștia primesc de la gazde ouă albe pentru a fi pregătite de Paște.

Pe vremuri, se practicau de Florii câteva *obiceiuri păgâne*. La miezul nopții dinspre Florii, fetele **fierbeau apa cu busuioc** și cu fire de la ciucurii unei năframe furate de la înmormântarea unei fete mari. În Duminica de Florii, ele se spălau cu această apă pe cap, aruncând-o apoi la rădăcina unui pom fructifer, sperând că în acest fel să le crească părul frumos și bogat, iar băieții să se uite după ele cu drag „ca la un pom înflorit”. În alte locuri, **oamenii nu se spală pe cap** în această zi, tocmai ca să nu încărunțească la fel ca pomii în floare. Se crede că cel **care înghite trei mâțșori** întregi în ziua de Florii nu va suferi tot anul de dureri de gât. De asemenea, se zice că „*așa cum e vremea de Florii, va fi și de Paște!*”.

Se spune că cel care *se împărtășește* de Florii i se va îndeplini orice dorință își pune când se îndreaptă către preot. Gospodinele scot în curte veșmintele și *le scutură de praf*, în mod simbolic „*de tot ceea ce este rău*”.

Sfintele Paști – obiceiuri și tradiții

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, în care oamenii sărbătoresc Învierea Mântuitorului Iisus Hristos. Câteva dintre obiceiurile și tradițiile specifice și respectate cu drag de credincioși, sunt:

- **Înroșirea ouălor de Paște**: se zice că oul simbolizează „mormântul lui Iisus” care s-a deschis la învierea Sa din morți. Culoarea roșie simbolizează sângele lui Iisus care s-a scurs pe cruce pentru mântuirea lumii. În tradiția populară, ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: vindecă boli, protejează animalele din gospodărie, apără casa și familia de „rele”. În cultura actuală încondeiatul ouălor este o adevărată artă, un meșteșug extraordinar încununat cu deosebită apreciere.

- **Sfântul Paște sau Pasca**: pâinea stropită cu vin, sfințită de preoți, care semnifică trupul și sângele Mântuitorului. Aceasta este consumată de creștini în dimineața Paștelui, după ce s-au spălat pe față, zicând de trei ori „Hristos a înviat!” la lumina lumânării nestinse de la slujba de Înviere. Se zice că aceasta are puteri miraculoase, pentru sănătatea și sufletul celor care o consumă.

- **Lumânarea Învierii**: toți creștinii merg în noaptea de Înviere să ia Lumină și Sfântul Paște. Lumânarea nu se stinge, pentru a o duce în casă, în familie, în gospodărie, cu bucurie și evlavie. Sunt credincioși care reușesc să țină mult timp aprinsă flacăra lumânării de la înviere, ca simbol de protecție divină.

- Până la Înălțare, oamenii *se salută cu „Hristos a înviat!”* și răspund la salut cu „*Adevărat a înviat!*”

- Gospodinele pregătesc pentru preparate din miel și ouă. Mielul simbolizează jertfa și nevinovăția

- Toți membrii familiei poartă în ziua de Paște haine noi și curate, simbol al reînnoirii și bucuriei.

E o vorbă care spune „câte bordeie atâtea obiceiuri”, iar la sat obiceiurile și tradițiile din bătrâni sunt tare îndrăgite și respectate de comunitate:

- În dimineața Paștelui oamenii se spală pe față dintr-un vas nou, cu flori în apă, bani și un ou roșu, ca să fie sănătoși și norocoși tot restul anului;

- Bătrânii spun că din primul ou ciocnit trebuie să mănânce toată familia, ca simbol al unității și înțelegerii;

- Pentru tinerii necăsătoriți, dacă ciocnesc un ou cu două gălbenușuri, înseamnă că se vor căsători curând;

- La întoarcerea acasă, cel care aduce Lumina Sfântă de la slujba de Înviere trebuie să facă o cruce din fum pe grinda ușii, pentru ca toată gospodăria să fie protejată și apărată de Dumnezeu.

- Gospodarii dau Sfântul Paște și animalelor, ca să fie sănătoase și protejate de rău.

Ca și cadre didactice avem misiunea, pe lângă a-i introduce pe copii în atmosfera celor mai cunoscute și respectate sărbători tradiționale prin intermediul serbărilor, concursurilor, festivalurilor, de a face cunoscută povestea acestora așa cum s-a născut ea, cum s-a păstrat și transmis de mii de ani.

Conduita umană se formează de la cele mai fragede vârste, de aceea educația religioasă ar trebui să existe încă de la grădiniță, introdusă în activitățile specifice.

Vă prezentăm câteva activități derulate cu preșcolarii grupei mari în cadrul *Săptămânii independente* „Sărbători cu suflet”, la ALA – jocuri și activități alese, pe centre de interes:

Biblioteca – Joc de masă „Mesaje de suflet”:

La acest sector copiii se joacă în perechi. Dintr-un coșuleț cu ouă din plastic (capsule), extrag pe rând câte un mesaj, denumesc imaginea găsită (diferite obiecte/lucruri/aspecte pascale și de primăvară: pască, biserică, flori, fenomene, etc.) și identifică sunetul inițial al cuvântului rostit. Copiii aleg litera corespunzătoare sunetului identificat, și o așază pe macheta suport la umbra potrivită acesteia. La final copiii întregesc mesaje precum „Paște Fericit!”, „Hristos a înviat!”, etc. Macheta realizată de copii cu mesaje de suflet, va fi folosită în etapa următoare de activități pe domenii experiențiale, la DOS (activitate practică), pentru expunerea lucrărilor copiilor și realizarea unei expoziții.

Nisip și apă „Cruciulite mozaic”:

La acest sector copiii realizează cruciulițe prin intermediul artei tranziente. Ei au la dispoziție cutii senzoriale divers spațiate, sub formă de cruce. Copiii transferă cu lingura diverse boabe și semințe (orez colorat, linte, grâu, porumb pentru floricele, etc) și umplu spațiile cutiilor într-un mod cât mai original și divers. La final, cruciulițele obținute vor reprezenta suport didactic pentru etapa de reactualizare a cunoștințelor de la activitatea matematică propusă, în etapa viitoare de activități.

Artă – Pictură „Ouă-n strai de sărbătoare”:

La acest sector copiii pictează ouă adevărate. Pregătite cu ceară într-o activitate anterioară, acum ei pictează folosind culori la alegere, observând separarea acestora în spațiile în care a fost aplicată anterior ceara. Ouăle pictate sunt folosite ca material-suport într-o etapă a jocului didactic propus pentru matematică în activitatea următoare.

Cu preșcolarii se pot desfășura activități foarte plăcute, adaptate în funcție de particularitățile lor individuale și de vârstă:

- *Lecturi ale educatoarei sau după imagini:* „Povestea Paștelui”- de Lackfi Janos; „Poveste de Paște – adaptată după Noul Testament”- editura Prestige; „Ouăle de Paște. Lumea copilăriei”- de Dana Radu; „Prima mea Biblie ilustrată”- editura Casa cărții; „Biblia ilustrată pentru copii”- editura Girasol, etc.;

- *Memorizări despre Paște, ouă, iepurași, pușori:* „De Paști” - Tudor Arghezi; „Puișorul moțat” - Elena Farago, „Un Paște plin de culoare” - Twinkl; „La Paști” - George Topârceanu, etc.

- *Audiții muzicale tematice:* „Cântece de Paște” – TraLaLa; „Urare de Paști pentru copii” – TraLaLa; „Cântec de Paște” – Lollipops; „Colind de Paște” – LaLaKids; etc.

- *Activități practic-gospodărești:* decorarea, înroșirea și colorarea ouălor prin diferite tehnici, experimente, pictură, desene;

- *Desene și picturi tematice:* cu iconițe, mersul la biserică, familia, iepurașul, coșulețe cu ouă, etc;

- *Activități practice, colaje și felicitări tematice;*

- *În cadrul activităților matematice,* copiii pot desfășura tot felul de jocuri și exerciții cu material individual personalizat pentru Paște (oușoare, flori, pușori, iepurași, etc): să numere, să asocieze număr-cantitate și invers, să grupeze/ordoneze/serieze, să formeze mulțimi și perechi, etc.

De asemenea cadrul didactic poate organiza *activități în parteneriat cu părinții*, care pot îmbrăca diferite forme precum:

- serbări sau activități demonstrative;

- ateliere de creație: să încondeieze ouă, să picteze, etc;

- pot merge la biserică, unde cei mici să se împărtășească.

Copiii preiau valorile de la adulți, iar noi, adulții, suntem direct responsabili de ceea ce le transmitem și ceea ce le oferim, iar dragostea pentru Dumnezeu este cu adevărat cel mai minunat dar...

Bibliografie:

Mihai Pop, „Obiceiuri tradiționale românești”, *Institutul de Cercetări Etnologice și Dialectologice, București, 1976*

Ion Ghinoiu, „Sărbători și obiceiuri românești”, *Ed. Elion, 2007*

Ion Ghinoiu, „Mica enciclopedie de tradiții românești”, *Ed. Agora, 2008*

DE PAȘTI, PRIN EUROPA

Ștefănescu Ioana Mirela-

Școala Gimnazială Nr 19 Avram Iancu, Timișoara

Italienii iau foarte în serios sărbătoarea Paștelui. În Vinerea Mare, toată lumea se strânge în Vatican, pentru a asculta discursul Papei. În Florența, în Duminica Mare, are loc *Scoppio del Carro*, o paradă dedicată Paștelui. Un car imens și plin cu artificii este plimbat pe străzile orașului, până în Piața Domului. Acesta este escortat de 150 de soldați, muzicieni și artiști îmbrăcați în ținute speciale. Apoi, toată lumea mănâncă o bucățică de *Colomba*, o prăjitură în formă de porumbel, cu migdale, albușuri de ou și zahăr.

Cehii duc vopsirea ouălor la rang de artă. Acestea sunt pictate manual, cu tot felul de modele, care de care mai complexe și mai impresionante. Dacă ești în zonă, le poți găsi sub denumirea de *kraslice* la Târgul de Paște din Praga, unul dintre cele mai celebre evenimente din această perioadă. Tot în Cehia, în săptămâna Paștelui, băieții se plimbă prin sate și orașe timp de trei zile cu zornăitoare din lemn, al căror sunet este menit să îl alunge pe Iuda, apostolul care l-a trădat pe Iisus. Tot de Paște, majoritatea cehilor obișnuiesc să poarte roșu, culoare care simbolizează noile începuturi, sănătatea și fericirea.

Dacă noi vopsim ouă roșii în Joia Mare, englezii merg la supermarket să cumpere ouă de ciocolată împachetate cât mai frumos și mai colorat, pe care le dăruiesc apoi celor dragi. Și în Marea Britanie, la fel ca în România, iepurașul de Paște este un personaj faimos, care lasă ouă de ciocolată copiilor cumiți. Acesta le ascunde prin casă sau în grădină, iar cei mici trebuie să le caute cu atenție, în dimineața de duminică. De pe masa de Paște a englezilor lipsește pasca, însă sunt prezente mereu faimoasele *hot cross buns*, niște chifle dulci cu stafide, a căror suprafață este crestată sub forma unei cruci.

La fel ca englezii, și francezii pun preț pe ouăle delicioase de ciocolată. În plus, pentru ei sunt la fel de importanți și clopoștii din ciocolată, care se găsesc absolut peste tot în perioada Paștelui, de la supermarketuri obișnuite până la ciocolaterii de lux. În Franța, ciocolata este adusă, în mod tradițional, de clopoștii zburători, și nu de iepuraș. Acești clopoștii sunt, de fapt, clopoștele tuturor bisericilor care, conform legendei, zboară la Vatican pentru a fi binecuvântate de Papa, apoi se întorc acasă, cu daruri pentru cei mici. Haux, un oraș din apropierea Bordeaux, este faimos pentru una dintre cele mai ciudate tradiții de Paște. Locuitorii zonei se strâng în piața centrală și mănâncă o omletă făcută din peste 4500 de ouă, aduse de fiecare familie și amestecate într-o tigaie imensă.

Dacă te afli în Germania de Paște, vei putea admira ouăle vopsite și pictate frumos atât pe mesele festive, cât și în copaci, în tufe și în grădinile oamenilor. Pe lângă împodobirea întregii gospodării, nemții mai au un obicei interesant de Paște: se strâng în jurul unui foc de tabără, al

cărei lumini se spune că alungă ghinionul din casele tuturor. Nu în ultimul rând, dacă îți place să dansezi, Germania nu este locul potrivit pe care să îl vizitezi în preajma sărbătorilor pascale. În Vinerea și Sâmbăta Mare, dansul și muzica ascultată la un volum mare sunt strict interzise!

În Norvegia, Paștele nu este despre flori, ouă vopsite și iepurași darnici, ci mai degrabă despre crime și mistere. În weekendul de Paște, norvegienii urmăresc show-uri produse special pentru această sărbătoare, care prezintă cazuri de crime misterioase petrecute în lume. Până și companiile producătoare de lapte tipăresc, în această perioadă, cazuri criminalistice pe cutii!

O altă țară cu obiceiuri inedite de Paște este și Finlanda. Începând cu Joia Mare, copiii se costumează în vrăjitoare, își vopsesc obrajii cu roșu, își desenează pistrui, se înarmează cu crenguțe de mesteacăn și colindă casele din oraș, pentru a primi dulciuri.

Bibliografie

- <https://alba24.ro/pastele-in-europa-catolica-cum-se-sarbatoreste-invierea-domnului-in-tarile-de-pe-continent-706673.html>
- <https://www.digi24.ro/stiri/externe/mapamond/cum-a-fost-sarbatorita-invierea-lui-ristos-in-lume-traditia-extrema-din-grecia-1122586>

OBICEIURI ȘI TRADIȚII PASCALE

Niță Ana
Clasa a XI-a
Colegiul Național "Vladimir Streinu"
Profesor, Streinu Florina Loredana

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, sărbătorind învierea lui Iisus Hristos. Însă, tradițiile și obiceiurile asociate cu Paștele variază în funcție de țară și regiune. În majoritatea regiunilor, pregătirile pentru Paște încep cu postul Paștelui, o perioadă de rugăciune și abțință de la anumite alimente. În timpul postului, oamenii curăță și decorează casele lor, pregătesc coșuri cu mâncare pentru a fi duse la biserică pentru a fi binecuvântate și pregătesc mâncăruri tradiționale de Paște.

În Vinerea Mare, se oficiază denia Prohodului Domnului. Tot în decursul acestei zile, în mijlocul bisericii se scoate Sfântul Epitaf, care îl închipuie mort pe Mântuitorul, înconjurat de Apostoli și Maică Domnului, pe sub care toată lumea trece, până în după-amiază zilei de sâmbătă.

Un alt obicei este vopsirea ouălor. Ouăle sunt vopsite în culori luminoase și decorate cu modele și simboluri religioase. Însă cu toții știm că adevăratul farmec al vopsitului de ouă este ca acestea să fie roșii, culoarea simbolizând sângele lui Iisus Hristos și viață nouă asociată cu învierea. De asemenea, culoarea roșie este un simbol al bucuriei și al renașterii.

Un alt obicei este gătitul și servirea unor mâncăruri tradiționale de Paște. Acest lucru include un miel întreg la cuptor sau fript, precum și diverse feluri de mâncare și deserturi specifice sărbătorii precum drobul de miel, salata boeuf, cozonac. Dar să nu uităm de pasca de paște. Aceasta se face din pâine și vin și este dusă la biserică în noaptea de înviere. Pâinea reprezintă trupul domnului Iisus Hristos, iar vinul sângele. Noaptea de Înviere este de asemenea foarte importantă. În acea noapte, părinți, copii și bunici merg împreună la biserică și așteaptă momentul de la miezul nopții, când preotul anunță Învierea Domnului și începe să împartă lumina. Conform credințelor populare, este important ca pe drumul parcurs până la întoarcerea acasă, lumânarea să rămână aprinsă, pentru că acest lucru va aduce binele în casă. Tot tradiția este cea care spune că lumânarea din noaptea de Înviere trebuie păstrată în casă pentru a alungă greutățile, dacă acestea vor fi întâmpinate de-a lungul anului.

În dimineața de Paște, oamenii merg la biserică pentru a participa la slujbele speciale de înviere. Oamenii țin lumânările aprinse în timpul slujbei și le aduc acasă, unde lumina lor este considerată a fi sfântă și protectoare.

În multe părți ale lumii, oamenii se strâng împreună cu familia și prietenii pentru a sărbători împreună. Aceste adunări pot include mese copioase, jocuri și alte activități distractive pentru toți participanții.

Un alt obicei este să dăruim ouă roșii sau alte cadouri speciale de Paște celor dragi. Este obișnuit să se dăruiască ouă vopsite sau figurine de iepurași sau pui de găină.

Săptămâna de Paște este și o perioadă de vacanță școlară și de la locul de muncă, astfel încât oamenii să aibă mai mult timp să petreacă alături de familie și prieteni.

În final, Paștele este o sărbătoare plină de tradiții și obiceiuri care unesc comunitățile și celebrează credința creștină în învierea lui Iisus Hristos. De la vopsirea ouălor la servirea unor mâncăruri delicioase și participarea la slujbele de înviere, Paștele este o sărbătoare cu adevărat specială pentru milioane de oameni din întreaga lume.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI STRĂBUNE

Prof. Tănase Maria, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Ouăle roșii de Paști nu pot lipsi de pe masa unui bun creștin la această sărbătoare. Legende creștine leagă simbolul ouălor roșii de patimile lui Iisus. Se spune că atunci când Iisus a fost bătut cu pietre, când acestea l-au atins, s-au transformat în ouă roșii. Și se mai spune că Sf. Maria, venind să-și vadă Fiul răstignit, a adus niște ouă într-un coș, care s-au însângerat stând sub cruce. Se povestește că după ce Iisus a fost răstignit, rabinii farisei au făcut un ospăț de bucurie. Unul dintre ei ar fi spus: "Când va învia cocoșul pe care-l mâncăm și ouăle fierte vor deveni roșii, atunci va învia și Iisus". Nici nu și-a terminat bine vorbele și ouăle s-au și făcut roșii, iar cocoșul a început să bată din aripi.

Răstignirea și învierea reprezintă eterna legătură dintre moarte și viață, așa precum renaște natura în fiecare primăvară, când se reia ciclul vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării, al veșniciei. În tradiția populară românească se crede că ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: ele vindecă boli și protejează animalele din gospodărie. În dimineața primei zile de Paști, copiii sunt puși să se spele pe față cu apa dintr-un vas în care s-au pus dinainte un ou roșu și un ban de argint, pentru ca astfel copiii să fie tot anul sănătoși și rumeni la față precum oul de Paști și curați (de ce nu, și bogați ?) precum argintul!

La noi, de Paști, ouăle nu se vopsesc doar în roșu, ci și în alte culori, realizând desene deosebit de inspirate și frumos lucrate, în motive geometrice sau reprezentând plante, animale ori diferite simboluri. Bucovina este recunoscută pentru tradiția - păstrată și în zilele noastre - de a "încondeia" sau "închistri" ouă. Armonia culorilor, delicatețea modelelor transmise din generație în generație și măiestria execuției, au transformat acest meșteșug în artă. Ouăle sunt încondeiate în trei-patru culori, de obicei, ținând cont și de simbolul fiecărei culori în parte: roșu (soare, foc, dragoste), negru (eternitate, statornicie), galben (lumina, bogăția recoltelor, tinerețea), verde (forța naturii, rodnicie, speranța), albastru (sănătate, seninul cerului). Ouă decorative de Paști se mai fac cu vopsele în relief (Vrancea, Putna Sucevei), împodobite cu mărgelile (Bucovina), din lemn (zona Neamț) sau din lut (Corund-Harghita). În unele părți ale țării sunt folosite ouă fierte, în alte zone, cele golite de conținut. Odată, ouăle de Paști erau vopsite în culori vegetale, astăzi se folosesc mai mult cele chimice. Culorile vegetale erau preparate după rețete străvechi, transmise din generație în generație, cu o mare varietate de procedee și tehnici. Plantele folosite în acest scop, în funcție de momentul când erau recoltate, de timpul de uscarea și de modul în care erau combinate, ofereau o gamă extrem de variată de nuanțe.

Ouăle se ciocnesc la masa de Paști (în toate cele trei zile ale sărbătorii) după un anumit ritual : persoana mai în vârstă (de obicei bărbatul) ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de un comesean, în timp ce rostește cunoscuta formulă "Hristos a Înviat !", la care se răspunde cu: "Adevărat a Înviat !"

Multe și frumoase sunt obiceiurile de Paști păstrate în România. Și în săptămâna dinainte (Săptămâna Mare) există obiceiuri statornicite de veacuri, transmise din generație în generație. Joia Mare, numită și Joia Patimilor sau Joia Neagră, este ultima joi din Postul Paștelui. Toate slujbele, pomenirile și parastasele care au început în prima sâmbătă a Postului Mare, durează numai până în Joia Mare, zi în care se pomenesc din nou, morții. În unele zone ale țării se obișnuiește să se ducă la biserică băutura și mâncare, care se sfințesc și se dau de pomană, de sufletul morților. În alte regiuni, la biserică se împart colivă și colaci. Joia Mare este considerată o zi binefăcătoare și apărătoare a morților. De aceea, morții vin în fiecare an în această zi la vechile lor locuințe, unde stau până în sâmbăta dinainte de Rusalii.

Deoarece în Joia Mare de obicei nu e prea cald dimineața, se fac focuri în curtea casei,

pentru ca morții să se poată încălzi. Este un semn al iubirii și respectului pentru cei adormiți, care nu sunt uitați de cei dragi nici înainte, și nici în timpul Sărbătorilor de Paști.

Conform tradiției, înroșirea ouălor de Paști se face în Joia Mare, pentru că se spune că ouăle fierte și vopsite în această zi se pot păstra pe tot parcursul anului, fără să se strice. Se mai spune că după Joia Mare urzicile (mâncare de post) nu mai sunt bune de mâncat, pentru că încep să înflorească (“nunta urzicilor”). Există credința că nu este bine să dormi în Joia Mare, căci cine doarme în această zi va fi leneș tot anul. În special dacă doarme o femeie, va veni Joimărița care o va pedepsi să nu poată munci tot anul.

Vinerea Mare este ultima vineri dinaintea Sărbătorii de Paști (din Săptămâna Mare) și se mai numește și Vinerea Patimilor (ziua patimilor și răstignirii lui Iisus) sau Vinerea Seacă (pentru că e zi de post negru pentru cei mai mulți români, adică nu mănâncă și nu beau nimic toată ziua).

Postul negru este ținut în credință că Dumnezeu îl va feri pe cel care postește de toate bolile, îl va face să fie sănătos și să-i meargă bine tot restul anului. În timp ce oamenii mai în vârstă se spovedesc și se împărtășesc de mai multe ori pe an, cei tineri merg pentru aceste lucruri doar o dată pe an, în Vinerea Paștilor.

Conform tradiției, Vinerea Mare este ziua scăldatului: se crede că cel care se cufundă de trei ori în apă rece în Vinerea Seacă, va fi sănătos tot anul. Se spune că dacă plouă în Vinerea Seacă anul va fi bogat, cu recolte îndestulătoare, iar dacă nu plouă, anul va fi secetos, neroditor.

În prima zi de Paști există obiceiul de a se purta haine noi în semn de respect pentru această aleasă sărbătoare, dar și pentru că ea semnifică primenirea trupului și a sufletului, așa cum se primenește întreaga natură odată cu primăvara. Masa din prima zi de Paști este un prilej de reunire a familiei, decurgând după un adevărat ritual. De pe masa de Paști nu pot lipsi: ouăle roșii, cașul de oaie, salata cu ceapă verde și ridichi, drobul și friptura de miel, pasca umplută cu brânză sau smântână și mai nou, cu ciocolată.

În a doua zi de Paști s-a mai păstrat (în special în Transilvania) obiceiul udatului, având semnificația unui act de purificare. De obicei, feciorii stropesc cu apă sau cu parfum persoanele ieșite în cale, în special fetele.

În fiecare primăvară, se reaprinde în sufletul nostru flacăra speranței și încrederii în Învierea din veac, așa cum natura reînvie an de an, mai gingașă cu fiecare ghiocel, mai caldă cu fiecare mâțisor, mai plină de taine cu fiecare mugur și fiecare frunză.

Bibliografie :

Sfintele Paști în datini si obiceiuri, Editura Porțile Orientului, Iași, 1994

OBICEI DE PAȘTI „PLUGUL”

Prof. inv. primar Camelia Tanciu
Școala Gimnazială Viișoara, Cluj

Sarbatoarea Pastelui își are obiceiurile și tradițiile ei, în funcție de cultura și civilizația fiecărei națiuni sau a unei comunități etnice. Transilvania, prin statutul de confluență a culturilor occidentale cu cele orientale, este locul unde biserica catolică și reformată se întrepătrund cu cea ortodoxă și greco-catolică. Numeroase sunt satele din Ardeal și Banat unde sunt câte trei sau chiar patru biserici de rit diferit și cu enoriași care aparțin de religiile catolică, reformată, luterană, greco-catolică și ortodoxă. Această diversitate își are izvorul în faptul că Transilvania din vremea Principatului istoric a fost singurul stat din Europa secolului al XVII-lea care a acordat și recunoscut libertatea religioasă pentru toate națiunile locuitoare ale principatului.

De aceea, și sarbatoarea Pastelui a cultivat de-a lungul timpului obiceiuri și tradiții specifice atât la sași, maghiari, svabi cât și la romani. Pregătirea pentru Paste începe la romano-catolici cu Postul Pastilor, care este rânduit pentru curățirea sufletului prin rugăciune, spovedanie și împărtășirea cu Sfintele Taine. O dată la câțiva ani, Pastele catolic și ortodox este sărbătorit împreună. Asta pentru că cele două mari Biserici, cea catolică și cea ortodoxă, calculează data Învierii lui Isus după două calendare diferite. Data Pastelui diferă din anul 1582, când biserica romano-catolică a trecut la calendarul gregorian, corect din punct de vedere științific, iar biserica ortodoxă a rămas după calendarul iulian, eronat.

Tot în Transilvania binecunoscută tradiție de a primi și oferi paste cu pâine și vin, în dimineața primei zile a Pastelui la biserică, își are originea odată cu înființarea Bisericii romano-calvine (reformate) din Ardeal de către principii Transilvaniei în secolul al XVII-lea, obicei care a fost preluat atât de romano-catolici, ortodocși sau greco-catolici și care, alături de introducerea limbii române în detrimentul celei latine ca limbă de oficiere a slujbei în biserică, au fost primele proiecte de reformare a bisericii românești din Transilvania.

Obiceiul la care o să mă refer în ceea ce urmează se numește: ***Plugul***.

Gazda care și-a scos cel dintâi plugul pe câmp, este obligat să organizeze, în ograda sa proprie, în a doua zi de Paști, așa numita sărbătoare a plugului.

A doua zi de Paști se adună tot satul, îndată după ieșirea de la biserică, în ograda „gazdei plugului”, împreună cu țiganii lăutari și cu jocul satului. Tineretul joacă, petrece în glume și conversații decente, ciocnesc ouă roșii. Băieții discută, joacă cărți, femeile măritate privesc veselie tineretului.

După ce s-a adunat toată lumea, gazda casei dă dispoziții pentru ducerea plugului la o fântână pentru a fi udat. În acest scop, se scoate o pereche de roțile noi, la care se încopce până la douăzeci de tânjale, având fiecare în cap câte un umăr de jug, după puțină și acela nou-nouț. Sunt rugați să-și dea concursul cei mai dibaci pogănici din sat, cărora li se încredințează câte un maiestuos bici de curele cu pleasnă nouă. La un semn al conducătorului flăcăilor și al gazdei plugului, jocul încetează și toți flăcăii se înșiruie perechi-perechi la jugurile prinse de tânjale, pe care le apucă cu mâinile. Acum, în acordurile ceterașilor, de undeva, dintr-o cămară sau o poiată, apare o matahală, care nu este altcineva decât un fecior al gazdei sau o slugă a acestuia sau alt flăcău angajat din sat, care ia numele de „Plugarul”. Persoana aceasta este îmbrăcată în albituri uzate, în cioareci uzați și vechi, pe umeri poartă o Țundră - după portul satului, este legat la brâu cu o frânghie sau cu o legătoare făcută din otavă, în care este înfipt un briceag simplu și ruginit. Pe cap are o pălărie sau o căciulă tot la fel, împodobită cu un buchet de flori de trestie uscată. În picioare poartă opinci scâlciate.

Gazda prezintă pe acest om fruntaşului flăcăilor care, imediat îl apucă şi-l aşează mai mult cu sila pe osia rotilor, ţinându-1 tot timpul cu mâinile.

Lăutarii se aşează în spate. Muzica cântă. Pogănicii învârtesc bicele, cineva din mulţime trage salve de pistol. Alaiul, însoţit de tot satul, porneşte spre o fântână care nu-i mai aproape de 500-600 de paşi. Pe tot parcursul, flăcăii de la tînjale, așa-zişii junci - fac tot felul de ghiduşii: o iau razna peste şanţuri şi hârtoape, aleargă spre panta cea mai apropiată, nu ocolesc dolinele, joacă ţinând lemnul jugului, imită mişcările juncilor.

La toate şicanele flăcăilor de la tînjale reacţionează așa-numiţii flăcăi din rudă - cei care ţin prima tînjală de la rotile - care ţin vârtos pentru ca rotilele cu plugul să nu poată fi rupte sau răsturnate. În chiote şi veselie mare se ajunge la fântână.

Toată lumea se trage la o parte. Urmează udatul plugului. Un flăcău zdravăn ţine pe plugar de guler şi un altul aduce apă cu o găleată. Toarnă pe capul plugarului, până la trei găleţi de apă, astfel încât acesta să fie ud pe tot trupul. Se mai aduce o găleată care i se dă plugarului în mână, şi este lăsat liber. Atâta timp cât plugarul are găleata în mână, nimănui nu-i este permis să-l atingă. Plugarul se roteşte eu găleata în mână printre flăcăi; depinde de isteţimea lui dacă reuşeşte şi el să ude pe cineva sau nu. La un moment dat, moment ce i se pare prielnic, aruncă găleata cât mai departe şi o ia la fugă.

Toţi flăcăii, dar mai ales așa-zişii fruntaşi - aranşori de sezon ai jocului - trebuie să fugă după plugar şi să-l prindă. Dacă plugarul reuşeşte să fugă până la casa gazdei, este o mare ruşine pe flăcăii satului, este şi un semn de pagubă în semănături. Afară de aceasta, flăcăii care ar fi trebuit să-l prindă, sunt obligaţi să-i plătească cheltuiala unui chef. Dacă însă plugarul este prins, el este aşezat pe aceleaşi rotile, şi, în acelaşi chip ca la dus, alaiul se reîntoarce la casa gazdei. Gazda suportă toate cheltuielile petrecerii, unde lumea satului îşi continuă petrecerea în linişte până târziu în seară, cu muzică, cu joc, cu glume, cu ouă roşii.

Bibliografie:

Vişinescu, V.- Monografia comunei Viişoara, ed. Dacia, 2008

Obiceiuri, tradiții și superstiții populare românești de Sfintele Paști. Tradiții de Paște în Transilvania, Banat, Bucovina, Moldova

Sărbătoarea Sfintelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos.

Obiceiuri, tradiții și superstiții de Paște

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țăranii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori.

Când preotul rostește „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios spun: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei Învierii. Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie.

***Obiceiuri de Paște în regiunile României**

Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

În **Țara Moșilor**, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din **zona Transilvaniei**, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și, în fond, de distracție.

În **Țara Bârsei**, în jurul Brasovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brasovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona **Câmpulung Moldovenesc**, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de cerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucățele din coșul pascal.

În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în rău pentru a alunga secetă), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), făina (pentru că rodul graului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continua în familie.

Un foarte frumos obicei se păstrează în Maramureș, **zona Lăpușului**. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor „Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

La **Călărași**, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonoc și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos canta primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci

***Obiceiuri de Paște și tradiții de Paște în unele zone din România**

În **Banat**, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continua masa cu friptură de miel.

În **Bucovina**, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neîncepută. Cu această apă se spala pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a își arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu.

În **Moldova**, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ouă roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi, copii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obrazii cu oualele pentru a avea un an plin de bogății. O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum.

Obiceiuri, Credințe și Superstiții de Paște

- La Înviere este bine să te îmbraci cu o haină nouă, îmbrăcămintea nouă, la fel ca și apa, are un rol purificator.
- În ziua de Paști nu este bine să dormi, pentru că în restul anului vei fi somnoros, vei avea ghinion, viermii vor mânca semănăturile, recolta va fi distrusă și te va prinde ploaia ori de câte ori vei vrea să lucrezi câmpul.
- Lumânarea de la Înviere trebuie păstrată în casă și aprinsă în caz de boală, calamități naturale, supărări.
- În dimineața Paștelui e bine să privești prima dată într-o cofa cu apă neîncepută. Se spune că vei avea vederea buna în restul anului.
- Se spune că e bine să te speli pe față cu apa neîncepută dintr-o cană nouă, în care ai pus un ou roșu, unul alb, un bănuț de argint și un fir de iarbă verde, semne ale sănătății, prosperității și sporului în toate.
- În ziua de Paști nu se mănâncă oul cu sare, se spune că transpiri tot anul.
- Pasca, crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucăți din ele peste an.
- Cocoșul sfințit de Paști se credea a fi o sursă de belșug, sănătate și dragoste. În vechime oamenii aduceau cocoși la slujba de Înviere, pe motiv că aceuia căruia îi va cânta primul cocoșul în acea noapte va avea noroc tot anul. Apoi cocoșii erau dați de pomană săracilor.
- La masa de Paști e bine să mănânci mai întâi un ou, se crede că acesta aduce sănătate trupului pe parcursul anului, apoi pește și pasăre, pentru a fi sprinten precum peștele și ușor ca pasărea.
- Cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paști, te vei întâlni în lumea cealaltă.
- Dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paști și nu se strică, vei avea noroc tot anul.
- De Paști se așază o bucată de fier sub prag, ca o protecție pentru casă.

- Dacă prima persoană care îți intră în casă este bărbat, vei avea noroc tot anul.
- De Paști, există credința că cerurile se deschid, permițând sufletelor celor morți să se întoarcă acasă, pentru a-și proteja rudele dragi.
- Se spune că cei ce mor în duminică de Paști sunt scutiți de Judecata divină, sufletele lor ajungând direct în rai.
- Copii născuți de Paști sunt binecuvântați, având o viață luminată și presărată cu noroc toată viața.

TRADIȚII DE FLORII ȘI DE PAȘTE

Pr. Prof. Ștefan Nicolae Țehanciuc, Școala Gimnazială Ciocănești

REFERAT

Cuvântul *Tradiție* reflectă totalitatea informațiilor sau ale aspectelor din viața unei comunități, transmise pe cale orală. Chiar înainte de fixarea în scris a Bibliei, aceasta circula pe cale orală. De aceea pentru viața Bisericii, *Tradiția* sau *Sfânta Tradiție* are o importanță covârșitoare.

De remarcat este faptul că toate civilizațiile acestei lumi au la baza intemeierii lor, tradiția sau obiceiurile ce contribuie la moștenirea culturală și spirituală a unui popor. Un exemplu în acest sens este obiceiul de la evrei, atunci când în vremea Mântuitorului Iisus Hristos, aceștia se aflau sub stăpânire romană, în care: „Legea romană ordona, în general, ca trupurile răstigniților să rămână pe cruce, spre a servi ca hrană fiarelor și păsărilor de pradă. Legea mozaică, pe care romanii o îngăduiau iudeilor, oprea însă acest obicei, poruncind ca leșurile celor spânzurați pe lemn să fie îngropate în aceeași zi, înainte de apusul soarelui (Deut. XXI, 23). În plus, nici un trup nu trebuia să spânzure pe lemn în zi de sărbătoare, ca să n-o spurce. Coborârea lui Iisus de pe Cruce și pregătirile de înmormântare se fac de către Iosif din Arimatea, ajutat de Nicodim și de femeile mironosițe. Nicodim era, ca și Iosif, membru al sinedriului. El făcuse parte dintre ucenicii ascunși ai Mântuitorului. Acum, se dă pe față cu curaj și aduce pentru înmormântarea Domnului ca la o sută de litre (cca 30 litri) amestecătură de smirnă și de aloe. Iosif aduce un giulgiu de in de mare preț și oferă Mântuitorului mormântul pregătit pentru sine și situat în grădina sa din vecinătatea Golgotei. Tradiția ne spune că, de pe Cruce, Domnul a fost coborât în brațele Maicii Sale, care asistă la îmbălsămare și înmormântare. După obiceiul vremii, trupul lui Iisus a fost spălat, uns cu smirnă și aloe și înfășurat în giulgiuri speciale cu care se înfășurau pe rând mâinile și picioarele, cu care se înveleau capul și mai apoi în giulgiul cel mare, cu care se acoperea în întregime tot corpul. Aromatele se turnau pe trup, pe giulgiuri și în mormânt; de aceea s-au adus în cantitate atât de mare (cca 30 l.). Dintre pregătirile pentru înmormântare, a lipsit doar ungera cu mir. Mironosițele n-au mai avut vreme să pregătească după rânduială mirul, deoarece se apropiase momentul începerii praznicului Paștilor iudaice. Ele se gândeau să completeze îmbălsămarea Mântuitorului îndată după trecerea primei zile de Paști, când trebuiau să se odihnească, potrivit

prescripțiilor Legii mozaice (Marcu XVI, 1; Luca XXIV, 1). Mirungerea fusese primită însă de Domnul, în chip profetic, cu câteva zile mai înainte (Matei XXVI, 6-13). El a primit deci în întregime ceremonialul unei înmormântări onorabile. În plus, a fost învelit într-un giulgiu de în, făcut adică din pânza folosită pentru confecționarea veșmintelor preoțești, arătându-ni-se și prin aceasta că El este veșnicul nostru Arhiereu la Tatăl (Evrei V, 1; VII, 24, 27)”¹.

Astfel se face că la noi în țară, există în partea Bucovinei un obicei care este în strânsă legătură cu femeile mironosițe, care foarte de dimineață, au mers cu miresme să ungă trupul lui Iisus, anume copii care Duminică, dimineața după săvârșirea slujbei de Înviere, merg cu coșulețe după ouă pe la case.

Prin aceasta cred că *Tradiția* are o contribuție imensă în dăinuirea sau continuitatea unui popor în istorie.

Bibliografie

1. <https://doxologia.ro/coborarea-lui-iisus-de-pe-cruce>.

¹ <https://doxologia.ro/coborarea-lui-iisus-de-pe-cruce>, consultat la data de 06.05.2024, ora 13:00.

TRADITII ȘI OBICEIURI ROMÂNEȘTI DE RUSALII

Profesor **Teodorescu Gabriel-Dumitru,**

Colegiul Tehnic de Căi Ferate „Unirea”- Pașcani

Sărbătoarea Rusaliilor este cunoscută și sub denumirea de sărbătoreala Cincizecimii sau a **Pogorârii Duhului Sfânt** peste Sfinții Apostoli, fiind cea mai mare sărbătoare de după Învierea Domnului. Este așadar, prăznuită la 50 de zile de la Învierea Domnului. Este menționată în Noul Testament, în special în cartea Faptele Apostolilor, în al doilea capitol. Aici se spune că Duhul Sfânt Se pogoră din cer ca un vuet mare de vânt și Se împarte deasupra capului fiecăruia din cei prezenți, în chip de limbi de foc. De asemenea, se face pomenire de ea și în canonul 20 al Sinodului I Ecumenic de la Niceea, din anul 325.

Rusaliile sau **Pogorârea Duhului Sfânt** este sărbătoreala întemeierii Bisericii creștine, căci în această zi, în urma cuvântării însuflețite a Sfântului Apostol Petru, s-au convertit la creștinism circa 3.000 de suflete, care au alcătuit cea dintâi comunitate creștină din Ierusalim (Fapte II, 41). Se pare că sărbătoreala Rusaliilor se ține diferit în funcție de fiecare regiune a țării. Astfel, în Moldova și Transilvania creștinii sărbătorească Rusaliile timp de **3 zile**, în Muntenia și Oltenia, Rusaliile se întind pe o perioadă de **7 zile**, iar în Banat **8 zile**.

În tradiția românească se spune că cine nu va respecta **sărbătoreala Rusaliilor** va avea de-a face cu **Ielele**, spirite malefice, care provoacă boala denumită popular “**luat din Rusalii**” sau “**furatul minților**”. La sate se păstrează **tradiția conform căreia credincioșii trebuie să ducă la biserică crenguțe de tei și nuc**, pentru a fi sfințite. Cu aceste ramuri sfințite se vor împodobi, mai apoi, casele, porțile și icoanele, deoarece acestea au puterea de a alunga spiritele rele din jurul gospodăriilor împodobite astfel. În unele zone, pe lângă tei și nuc, credincioșii mai folosesc **salcie, leuștean, usturoi și pelin**.

De asemenea, oamenii obișnuiesc să poarte în sân sau în buzunare aceste buruieni, pentru a nu fi “luați din Rusalii” sau pociți de către Ielele neiertătoare sau de babe rele, slujitoare ale Ielelor, fiind așadar păziți de influențele malefice ale duhurilor rele .

O sărbătoare așa de mare și complexă, cum este cea a **Rusaliilor**, aduce cu ea o sumedenie de **obiceiuri** întâlnite cu precădere în satele și orașele mai mici sau în unele comunități sau regiuni mai izolate din țara noastră.

Dansul Călușarilor este un obicei întâlnit mai ales în Oltenia, fiind considerat un joc tămăduitor, care aduce sănătate și noroc și ferește de influența spiritelor rele locul unde se practică acest dans ritualic. Grupați în cete de câte 7-8 inși, călușarii își încep dansul a **doua zi de Rusalii**, mergând din casă în casă pentru a colinda și a alunga spiritele malefice de acolo. Oamenii obișnuiesc să-i întâmpine pe călușari cu frunze de nuc, pelin, usturoi, apă, pâine și sare, dar și cu bucate, băuturi non-alcoolice și chiar și bani.

Un alt obicei specific **Rusaliilor** care se întâlnește prin zonele ardealului poartă numele de **“Împănatul bouului”**. Obiceiul constă într-o procesiune ce se desfășoară pe ulițele satului, iar personajul principal este un bou împodobit cu fel și fel de ornamente din flori. Preotul are datoria de a-l sfinți când alaiul ajunge în fața bisericii, după care va da de băut participanților. La un moment dat bouul va fi eliberat, iar o tânără fată va trebui să-l stăpânească și să ocolească o masă de trei ori. Tradiția spune că acea fată se va căsători în anul ce urmează, dacă execută corect ritualul acesta.

Tot în Ardeal, imediat după **Rusalii**, se practică obiceiul numit **“udatul nevestelor”**. Pentru ca femeile să fie sănătoase și frumoase în tot restul anului tradiția spune că acestea trebuie stropite cu apă amestecată cu parfum, care simbolizează puritatea și prosperitatea, care să le însoțească pe fetele alese, pentru tot restul anului respectiv.

Pe lângă multitudinea de tradiții și obiceiuri, de Rusalii întâlnim și o serie de **superstiții**, dintre acestea câteva mai cunoscute, sunt următoarele:

- În zilele de Rusalii nu e bine să mergi la câmp ca să lucrezi, pentru că Ielele te pot prinde și pedepsi;
- De Rusalii nu se intră în vie, nu se merge în locuri pustii, pe lângă păduri sau fântâni fiindcă te poți întâlni cu spiritele rele, care te vor striga pe nume și-ți vor fura mințile;
- Cine lucrează în ziua de Rusalii va fi pedepsit de puterea Ielelor, deoarece nu cinstește și prețuiește cum se cuvine ziua cea sfântă;
- De la Rusalii timp de 9 săptămâni nu se vor mai culege ierburi de leac;
- În ziua de Rusalii nu e bine să te cerți cu alții fiindcă vei fi “luat din Rusalii”.

Mit, legendă sau poate un sâmbure de adevăr, folclorul și tradițiile românești continuă să uimească prin bogăția, expresivitatea și simbolistica obiceiurilor și superstițiilor prezente, izvorâte din imaginația unui popor foarte atașat de natură, familie, sărbători creștine și păgâne, Divinitate, dar și spirite bune și rele.

În trecut, în jurul acestei sărbători se făcea botezul catehumenilor (creștinii de alt rit decât cel ortodox). Și atunci erau interzise postul și îngenuncherea în biserică, pentru că se considera că era o sărbătoare a bucuriei și nu una a umilinței și îngenunchierilor.

Pe vremea împăraților bizantini erau interzise spectacolele în circuri și teatre sau orice altă formă de manifestare considerată necuviincioasă, fiindcă ar fi întinat frumusețea în sine a sărbătorii. Sâmbăta dinaintea Rusaliilor este considerată **Sâmbăta Morților** sau **Moșii de vară**, sărbătoare dedicată comemorării sufletelor celor trecuți la Domnul. În unele zone din România, în sâmbăta Rusaliilor se împart, de obicei, oale împodobite cu flori și cu un frumos colac deasupra, pentru pomenirea sufletelor morților. În duminica Rusaliilor, se împart farfurii frumoase împodobite și pentru cei vii.

Există o frumoasă și sugestivă rugăciune care se rostește de către preot în sfânta biserică în această sfântă zi, dar și de către creștinii mai rugători:

„Împărate Ceresc, Preabunule Mângâietorule, Duhule al adevărului, Cel ce din Tatăl mai înainte de veci porcezi și întru Fiul pururea Te odihnești; nepărtinitorule Izvor al darurilor celor dumnezeiești, pe care le împărți precum voiești; prin care și noi nemernicii ne-am sfințit și ne-am uns în ziua botezului nostru. Caută spre rugăciunea robilor Tăi, vino la noi și Te sălășluiește întru noi și curățește sufletele noastre, ca să putem a ne face locaș Preasfintei Treimi. Așa, o Preabunule, nu Te scârbi de necurăția noastră, nici de rănilor păcatelor; ci le tămăduiește pe ele cu ungera Ta cea atotvindecătoare. Luminează mintea noastră, ca să cunoaștem deșertăciunea lumii și a celor ce sunt în lume; înviază știința noastră, ca neîncetat să vestească nouă ceea ce se cuvine, a face și ce se cuvine a lepăda; îndepărtează și înnoiește inima noastră, ca să nu izvorască mai mult ziua și noaptea gânduri rele și poftă necuvioasă. Îmblânzește trupul și stinge cu insuflarea Ta cea dătătoare de rouă văpaia patimilor, prin care se întunecă în noi Chipul cel preascump al lui Dumnezeu. Iar duhul lenevirii, al mâhnirii, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert gonește-l de la noi. Și ne dă nouă duhul dragostei și al răbdării, duhul blândității și al dreptății, ca îndreptând inimile cele slăbite și genunchii, fără de lenevire să călătorim pe calea sfințelilor porunci. Și așa, ferindu-ne de tot păcatul și împlinind toată dreptatea, să ne învrednicim a primi sfârșit creștinesc și nerușinat și a intra în Ierusalimul cel Ceresc, iar acolo a ne închina Ție, împreună cu Tatăl și cu Fiul, cântând în vecii vecilor: Treime Sfântă, slavă Ție în veci!. Amin”. (sursa: doxologia.ro)

Bibliografie selectivă:

www.doxologia.ro

www.crestinortodox.ro

www.traditii-superstitii.ro

Tradiții și obiceiuri românești de Paști

Profesor Teodorescu Mihai-Cristian,

Liceul Tehnologic "Mihai Busuioac"-Pașcani

Sărbătoarea Sfințelor Paști este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile anului, care aduce omenirii speranța mântuirii și a vieții veșnice, prin sacrificiul lui Iisus Hristos.

Miracolul Învierii este sărbătorit de către creștinii din întreaga lume, iar această sărbătoare este însoțită de numeroase tradiții și datini pascale. Simbolistica Pastelui se leagă și de simbolul primăverii, care marchează un nou început, o nouă speranță în sufletele creștinilor. Există câteva obiceiuri foarte frumoase, care încă se păstrează în fiecare localitate și oraș din România. Aceste obiceiuri adună mai aproape familia, oamenii socializează și interacționează cu cei apropiați și se bucură de momentele frumoase petrecute împreună.

În tradiția ortodoxă, începutul sărbătorii e marcat odată cu postul de șapte săptămâni. O semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Din această zi, țărani încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și curții, pentru ca totul să fie curat. Tot în Joia Mare, femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle.

Potrivit tradiției, la miezul nopții între zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor. Se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc către biserică unde preotul, cu Sfânta Evanghelie și crucea în mână, urmat de alaiul de credincioși, iese cu lumânarea aprinsă și înconjoară biserica de trei ori.

Când preotul rostește „Hristos a înviat!” toți cei prezenți la acest serviciu religios răspund: „Adevărat a înviat!”, răspunsul fiind recunoașterea tainei minunii unice a Învierii. Cu lumânarea aprinsă, fiecare se întoarce acasă, aducând în gospodăria lui **Sfânta Lumină** și face o cruce mică pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, pe care o va păstra tot restul anului. Oamenilor le este permis să mănânce bucatele (pasca/pâinea, ouăle roșii, carnea de miel, sarea și vinul) abia după ce acestea se sfințesc și după ce fiecare persoană participă la Liturghie.

Ca orice mare eveniment creștinesc sărbătorit în țara noastră avem și de această dată obiceiuri moștenite din vremuri străvechi, în funcție de regiune:

De exemplu, în **Țara Moșilor**, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce în cimitir și este păzită de feciori. Iar dacă nu au păzit-o bine, și a fost furată, sunt pedepsiți că a doua zi să dea un ospăț, adică mâncăruri și băuturi din care se înfrupta atât „hoții”, cât și „păgubașii”. Dacă aceia care au încercat să fure toaca nu au reușit, atunci ei vor fi cei care vor plăti ospățul.

Probabil cel mai de notorietate obicei e cel din **zona Transilvaniei**, cunoscut sub numele de „stropit”. Potrivit acestuia – preluat de la maghiari – băieții merg în familiile în care există o fată de măritat sau mai multe, pe care le stropesc cu parfum, „ca să nu se veștejească”. „Stropitul” este păstrat și azi și reprezintă un bun prilej pentru o reîntâlnire cu prietenii, și cu cei dragi.

În **Țara Bârsei**, în jurul Brasovului, se face o petrecere care adună întreaga comunitate – obiceiul Junii Brasovului. Grupurile de tineri, organizate asemeni cetelor de calusari sau de colindători, cu vătaf și casier, strâng ouă de la tinerele fete, după care se merge către Pietrele lui Solomon, la picnic, unde vor avea loc întreceri. Cea mai cunoscută și îndrăgită dintre ele este aruncarea buzduganului.

În zona Bucovinei, la **Câmpulung Moldovenesc**, datina se deosebește prin complexitatea simbolurilor, a credinței în puterea miraculoasă a rugăciunii de binecuvântare a bucatelor. În zorii zilei de duminică, credincioșii ies în curtea bisericii, se așază în formă de semicerc, purtând lumânările aprinse în mână, în așteptarea preotului care să sfințească și să binecuvânteze bucatele din coșul pascal.

În fața fiecărui gospodar este pregătit un astfel de coș, după orânduiala strămoșilor. În coșul acoperit cu un șervet țesut cu model specific zonei sunt așezate, pe o farfurie, simbolurile bucuriei pentru tot anul: semințe de mac (ce vor fi aruncate în râu pentru a alunga seceta), sare (ce va fi păstrată pentru a aduce belșug), zahăr (folosit de câte ori vitele vor fi bolnave), făină (pentru că rodul grâului să fie bogat), ceapă și usturoi (cu rol de protecție împotriva insectelor). Deasupra acestei farfurii se așază pasca, șuncă, brânză, ouăle roșii, dar și ouăle încondeiate, bani, flori, pește afumat, sfecla roșie cu hrean, și prăjituri. După sfințirea acestui coș pascal, ritualul de Paști se continua cu masa oficială în familie.

Un foarte frumos obicei se păstrează în Maramureș, în **zona Lăpușului**. Dimineața în prima zi de Paști, copiii (până la vârsta de 9-10 ani) merg la prieteni și la vecini să le anunțe Învierea Domnului. Gazda dăruiește fiecărui urător un ou roșu. La plecare, copiii mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor „Sărbători fericite!”. La această sărbătoare, pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului.

În sudul țării, la **Călărași**, la slujba de Înviere, credincioșii aduc în coșul pascal, pentru binecuvântare, ouă roșii, cozonac și cocoși albi. Cocoșii sunt crescuți anume pentru împlinirea acestei tradiții. Ei vestesc miezul nopții: datina din străbuni spune că, atunci când cocoșii cântă, Hristos a înviat! Cel mai norocos este gospodarul al cărui cocos cântă primul. Este un semn că, în anul respectiv, în casa lui va fi belșug. După slujbă, cocoșii sunt dăruți oamenilor săraci prezenți la sluba din noaptea Învierii.

În **Banat**, la micul dejun din prima zi de Paști, se practică tradiția tămâierii bucatelor. Apoi, fiecare mesean primește o linguriță de paști (vin+pâine sfințite). În meniul acestei mese festive se include ciolanul de porc fiert, ouă albe și mâncăruri tradiționale, după acestea se continua masa cu friptură de miel.

În **Bucovina**, fetele se duc în noaptea de Înviere în clopotniță și spală limba clopotului cu apă neînceptută. Cu această apă se spala pe față în zorii zilei de Paști, ca să fie frumoase tot anul și așa cum aleargă oamenii la Înviere când se trag clopotele la biserică, așa să alerge și feciorii la ele. Flăcăii în schimb, trebuie să se ducă cu flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt cele mai dragi, iar ele, pentru a-și arăta consimțământul la sentimentele lor, trebuie să le ofere un ou roșu și un pahar de vin roșu, simbol al dragostei sincere și curate dintre cei doi tineri.

În **Moldova**, în dimineața următoare după noaptea Învierii se pune un ou roșu și unul alb într-un bol cu apă ce trebuie să conțină monezi (de argint, de preferat), iar copiii trebuie să și clătească fata cu apă și să și atingă obrajii cu ouălele din bol pentru a avea un an plin de bogății și să fie frumoși tot anul. O altă tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe o apă curgătoare.

Așadar, Pastele este una dintre cele mai îndrăgite sărbători creștine, iar tradițiile și obiceiurile ajută la reîntregirea familiei, la casa bătrânească. Învierea Domnului aduce cu sine și trezirea naturii la viață și mai ales, înnoirea sufletelor noastre.

PAȘTELE ÎN ROMÂNIA

Toea Lucica
Scoala Gimnaziala Podgoria

Ce simbolizează Paștele?

Paștele în România este una dintre principalele sărbători religioase din țară. România este un loc plin de viață și plin de culoare, însoțit de o mulțime de sărbători și tradiții. România este un loc plin de viață și plin de culoare, însoțit de o mulțime de sărbători și tradiții. Paștele este o sărbătoare creștină care onorează învierea lui Isus Hristos. Paștele cade întotdeauna într-o duminică, indiferent de lună. Întrucât România este în principal o țară creștină ortodoxă, moștenirile religioase joacă un rol crucial în societate. Pe lângă semnificația sa spirituală, Paștele în România simbolizează pacea, iluminarea, precum și bucuria și speranța. Aceasta este o șansă grozavă de a petrece timp cu cei dragi și de a ne concentra asupra eului interior.

Paștele este o sărbătoare veche, prin urmare tradițiile sale sunt bine încorporate în cultură. Înainte de Paște este o perioadă de pregătiri. Aceste pregătiri încep cu Postul Paștelui. Aceasta este, fără îndoială, cea mai grea perioadă a anului. De ce? Oamenii trebuie să postească timp de șase săptămâni, ceea ce reprezintă Postul de 40 de zile și 40 de nopți ținut de Isus Hristos înainte de predicarea Evangheliei. În această perioadă, românii nu mănâncă carne, lapte, ouă, sau orice alt produs provenit de la un animal. Chiar și așa, în unele zile au voie să mănânce pește. Mergând înainte, săptămâna dinaintea Paștelui se numește Săptămâna Mare. Acesta este momentul în care creștinii merg la biserică pentru a mărturisi și a se pocăi pentru păcatele lor. În plus, toate bisericile creștine țin slujbe creștine minunate pentru toată lumea. Cu o zi înainte de Paște, oamenii vopsesc ouă roșii. Culoarea roșie ilustrează picăturile de sânge pe care Isus Hristos le-a vărsat în ziua crucificării Sale. Poate cel mai semnificativ eveniment din această sărbătoare este Noaptea Învierii. Aceasta este noaptea în care oamenii se adună pentru a-și aprinde lumânările în jurul bisericii. Procedând astfel, ei onorează învierea lui Isus Hristos. În următoarele trei zile, creștinii ciocnesc ouă. Cel care începe să ciocnească spune „Hristos a înviat”, răspunsul fiind „Adevărat a înviat!”. Odată ce ouăle sunt sparte, cel cu oul spart îl dă câștigătorului. Ei fac asta pentru ca „să nu ajungă să mănânce oul putred în iad”. Deoarece România este o țară relativ mare în Europa, este împărțită în diferite regiuni. După cum probabil ați ghicit, fiecare regiune are propriile tradiții.

Tradiții de Paște în Muntenia

Muntenia reprezintă teritoriul situat în partea de sud a României. După cum sugerează și numele în limba română, este regiunea de sub munți (munte). Chiar dacă majoritatea tradițiilor au dispărut în această parte, ele își păstrează încă farmecul. În Săptămâna Mare, soțiile și mamele pregătesc binecunoscutele ouă roșii și mâncarea tradițională. Fiecare casă trebuie să aibă Pasca, care face o aluzie la trupul lui Isus Hristos. În plus, Pasca este înconjurată de împletituri care creează imaginea soarelui în jurul său. Aceasta simbolizează vitalitatea oamenilor și a naturii. Aceleași ritualuri sunt prezente și în Bucovina, partea de Nord. Pe tot parcursul slujbei de joi înainte de Paște, băieții și fetele aduc o frânghie. Ce fac ei cu ea? Cu fiecare evanghelie, ei fac un nod și o dorință. Astfel, până la sfârșitul Evangheliei, frânghia va

avea 12 noduri. Apoi frânghia le este pusă sub pernă în noaptea de joi până vineri, astfel încât tinerii să viseze la jumătatea lor. Se mai spune că o dorință s-a împlinit, nodul se va slăbi de la sine. În timpul Noptii Învierii, creștinii care nu ajung la Evanghelie au un ritual special. Trebuie să se spele pe față a doua zi în apă împreună cu un ou roșu, unul normal și o monedă. Această practică este menită să îi purifice.

Tradiții de Paște în Oltenia

Oltenia, partea de sud-est, este un loc plin de vechi obiceiuri pascale. Primul lucru pe care trebuie să-l știi este că fiecare casă din Oltenia trebuie curățată înainte de Paște. Acesta este un semn de puritate în fața lui Dumnezeu. Din punct de vedere alimentar, se pot consuma oua vopsite, Pasca, cozonac precum și carne de miel. Un fapt interesant de știut este că în Oltenia bărbații sunt cei responsabili cu vopsirea ouălor.

Un alt lucru pe care trebuie să-l știi este că duminică dimineața, când oamenii se întorc de la biserică cu lumânările aprinse, trebuie să scoată iarbă din grădină și să calce pe ea înainte de a intra în casă.

Poate cea mai distinctă tradiție din Oltenia este stropirea fetelor cu apă în a doua zi de Paște. Poate suna amuzant, dar acesta este un ritual efectuat pentru frumusețea și fertilitatea unei fete. Tradițiile din Oltenia sunt asemănătoare cu cele din Maramureș, regiunea „în fruntea hărții”.

Tradiții de Paște în Transilvania

Transilvania, mijlocul țării, are în mare parte aceleași tradiții ca și regiunile menționate anterior. Ceea ce deosebește Transilvania de orice alt loc în obiceiurile de sâmbătă seara. În acest timp, băieții decorează copaci mici cu ornamente colorate. După amurg, se strecoară în grădinile fetei și leagă copacul împodobit de ușile lor. A doua zi, fetele își aleg bradul preferat și îi răsplătesc pe băieți cu mâncare tradițională. Se mai spune că băiatul care a făcut cel mai frumos copac va fi ales de fată să se căsătorească.

Tradiții de Paște în Moldova

Ultima, dar nu în ultimul rând, este Moldova. În comparație cu celelalte regiuni din România, Moldova este un loc care urmează cu strictețe tradițiile de Paște. De altfel, toate obiceiurile se transmit din generație în generație. Probabil că ar trebui să știți până acum care este bucătăria tradițională de Paște. Moldova nu face nicio excepție când vine vorba de mâncare. Celebra carne de miel, ouăle vopsite, Pasca și cozonacul sunt mereu prezente pe toate mesele moldovenești. Totuși, ce diferențiază Moldova de alte județe? Noaptea Învierii. În afară de a merge la evanghelia bisericii pentru a-și aprinde lumânările, oamenii marchează și acest moment cu împușcături. Ei fac asta pentru a speria spiritele rele. Mai mult, în această noapte fetele spală cu apă clopotul bisericii. Ei păstrează această apă pentru că se spală pe față cu ea a doua zi dimineață. În acest fel, vor fi admirați de toți băieții. Vechea tradiție spune că băiatul care se îndrăgostește de una dintre fete trebuie să-i dea un ou roșu.

Mai mult, fiecare creștin are un coș pregătit după ritualurile vechilor strămoși. Cosul este acoperit cu un prosop decorat cu modele tradiționale specifice. Înăuntrul ei, oamenii pun semințe de mac, sare, zahăr, făină, ceapă și usturoi. Acestea sunt considerate simboluri ale fericirii. După aceea se aruncă sămânța de mac în apă, se dă zahărul animalelor și se păstrează sarea pe parcursul anului. În cele din urmă, ceapa, precum și usturoiul, sunt păstrate pentru a proteja boabele împotriva insectelor.

ÎN AȘTEPTAREA PAȘTELUI - Ateliere de lucru

Prof. înv. Primar Toma Iuliana

Școala Gimnazială Căteasca Structura Cireșu

Am început proiectarea acestei activități ca urmare a discuțiilor avute cu părinții și cu copiii de la grupă pentru a desfășura o activitate legată de sărbătorile de Paște în cadrul saptamanii „Școala Altfel”. Implementarea proiectului „Școala Altfel” în unitatea noastră, este necesară pentru a ieși din rutina activităților școlare zilnice și pentru a descoperi altă „față” a procesului instructiv - educativ prin diversificarea paletei de activități ce se pot desfășura cu copiii astfel încât rolul educativ să aibă aceeași valoare și impact asupra lor.

Am considerat că această experiență le va fi utilă copiilor, iar cercetarea documentară a demarat pornind de la următoarele întrebări:

- 1 - De ce este important să cunoaștem adevăratele valori ale artei tradiționale românești?
- 2 - Cum trebuie să ne comportăm cu adulții atunci când lucrăm împreună cu ei?
- 3 - De ce trebuie să ducem mai departe tradițiile pe care le primim moștenire din generație în generație?

Demersul didactic

Momentul organizatoric – elevii și părinții s-au implicat activ-participativ în organizarea și desfășurarea activității;

Captarea atenției – s-a făcut prin relatarea unor aspecte interesante legate de sărbătoarea Paștelui obținute de pe internet, poze, și în urma unor discuții purtate cu ei; a iepurașului „Iepurică Iepurel” care a venit în grupă să vadă cât harnici și cumiți sunt.

Anunțarea temei și a obiectivelor – ca urmare a stârnirii interesului pentru a cunoaște cât mai multe despre tradițiile și obiceiurile legate de sărbătoarea Paștelui s-a hotărât organizarea unei activități practice de lucru pe ateliere. Se propune să se desfășoare activitatea „În așteptarea Paștelui”, în care copiii alături de părinți vor trebui să decupeze, să aplice și să lipească pentru a realiza suporturi și ouă de Paște.

Desfășurarea acestei activități a vizat următoarele obiective:

- implicarea cadrelor didactice în realizarea schimburilor de experiență, proiecte și programe;
- dezvoltarea capacității preșcolariilor de a-și manifesta sentimentele și trăirile personale;
- exersarea capacităților de interrelaționare și de comportare în grup;
- promovarea unui comportament tolerant, civilizată;
- conștientizarea afectivității de grup ca suport al prieteniei;
- formarea deprinderilor de lucru individual și în echipă.

Reactualizarea cunoștințelor – se vor purta discuții cu copiii despre alte activități

desfășurate legate de această sărbătoare la care ei au participat în anii anteriori.

Prezentarea și dirijarea conținutului – copiii și părinții se așează la măsuțe și sunt solicitați să recunoască și să denumească materialele puse la dispoziție. Le sunt explicate și demonstrate sarcinile de lucru, le sunt prezentate și modele de ouă și suporturi pe care ei împreună cu părinții vor trebui să le realizeze. Sunt executate exerciții pentru încălzirea musculaturii mâinilor, vor lucra sub supravegherea și îndrumarea educatoarelor. Dacă va fi nevoie, vor primi informații suplimentare. Copiii și părinții au realizat ouă decorate și suporturi pentru ouăle pictate..La final de activitate s-a realizat o expoziție cu produsele realizate.

Obținerea performanței – Copiii au socializat atât între ei cât și cu părinții lor. Fiecare copil și-a adus lucrarea la locul de expunere, s-a făcut analiza lucrărilor, iar în final acestea vor fi expuse în cadrul unei expoziții cu vânzare ce va avea loc în acea după masă.

Încheierea activității –Aprecierile generale și individuale se vor realiza prin intermediul Iepurașului care apreciază munca copiilor și a părinților și le oferă recompense.

În proiectarea acestei activități am ținut cont de curriculum, nevoile copiilor dar și de particularitățile de vârstă. Am parcurs etapele de proiectare cu pașii prevăzuți în realizarea lucrărilor, obținerea performanței și analiza lucrărilor. Abilitățile dezvoltate prin această activitate le vor fi utile copiilor în activitățile lor zilnice. Ca metode am folosit: conversația, explicația, exercițiul, demonstrația, munca în echipă, turul galeriei și expunerea.

Evaluare: - Am utilizat chestionare de evaluare a activității pentru părinți. Am folosit ca instrumente de evaluare discuții cu părinții, chestionare pentru părinți, observarea comportamentului, copiilor, CD cu poze, raport final. Pe tot parcursul activității nu se reliefează doar o învățare sistematizată, ci se creionează pregnant o învățare prin descoperire și intuiție. Relația care s-a stabilit între educatoare-părinte –copil a avut un impact pozitiv astfel încât părinții să-și dea seama că munca pe care o desfășoară o învățătoare nu este ușoară, iar pe copil îl determină să aibă încredere în forțele proprii, să colaboreze și să vină cu idei constructive.

În urma desfășurării acestei activități, copiii au învățat să fie mai disciplinați, mai sociabili în relațiile cu colegii și cu adulții, mai responsabili în acțiunile întreprinse în grădiniță și în afara acesteia.

Bibliografie:

<https://edict.ro/importanta-activitatilor-extrascolare-in-gradinita-mijloace-de-realizare>

Iucu, R., Instruire extrașcolară. Perspective teoretice și aplicative, Iași, Polirom,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CĂTEASCA/CIREȘU
ARGEȘ CĂTEASCA

Clasa II

prof.înv.primar Toma Iuliana

**Concursurile Naționale sunt organizate de către: Asociația InteligenT în
parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Editura Nomina**

Micii exploratori

1	MILITARU GABRIEL	78
2	ȘERBAN DARIUS	93
3	ILIE LUCA	100
4	ȘTEFAN PATRICK	98
5	DIN FLAVIUS	96
6	NICOLESCU	95
7	POPA ELISA	90
8	BĂNUȚĂ I IONUȚ	80
9	BULUMAC ALBERT	100
10	MOTCĂ ȘTEFAN	100

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CĂTEASCA/CIREȘU

ARGEȘ CĂTEASCA

Clasa II

prof.înv.primar Toma Iuliana

Concursurile Naționale sunt organizate de către: Asociația InteligenT în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Editura Nomina

COMUNICARE ,ORTOGRAFIE

1	BĂNUTA IONUT	85
2	BULUMAC ALBERT	100
3	DIN FLAVIUS	100
4	ILIE LUCA 2	100
5	MOTCA STEFAN	100
6	MILITARU GABRIEL	81
7	NICOLESCU MATEI	95
8	POPA ELISA	89
9	SERBAN DARIUS	ABSENT
10	STEFAN PATRICK	97

“ TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI “

-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI-

Prof. Tomescu Elena

Seminarul Teologic Ortodox Sfântul Nicolae ,Râmnicul Vâlcea

Sărbătorile sunt un prilej de bucurie, de împăcare sufletească, lumina sfântă din noaptea Învierii Mântuitorului călăuzindu-ne spre o viață mai bună, lipsită de griji.

Punctul de pornire în desfășurarea proiectelor cu această temă Pascală, l-a constituit curiozitatea copiilor de a afla cât mai multe despre Iisus și despre obiceiurile și tradițiile de Paști.

Copiii iubesc această sărbătoare nu pentru latura ei religioasă, ci pentru latura laică - venirea iepurașului cu cadouri și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semenii.

Implicarea copiilor în derularea acestor proiecte va conduce la conștientizarea faptului că tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

OBIECTIVE CADRU.

- Cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor creștinești de Paști, descrierea și identificarea elementelor religioase specifice sărbătorilor Pascale;
- Stimularea curiozității, a interesului de cunoaștere față de tradițiile și obiceiurile de Paște,
- Cunoașterea și înțelegerea de către copii a unor ”daruri spirituale”.
- Cultivarea unui comportament moral- religios și formarea unor virtuți creștine,
- Înțelegerea de către copii a mesajului”Lăsați copiii să vină la mine”.

CENTRE DE INTERES

- La **Biblioteca**, preșcolarii au primit imagini specifice Paștelui, iar sarcina de lucru a fost să alcătuiască propoziții, să numere cuvintele și să despartă cuvinte în silabe. Apoi, au decorat coșul cu ouă , utilizând semnele grafice învățate.
- La **Știință** copiii au avut la dispoziție mai multe imagini care ilustrau diverse evenimente specifice Paștelui pe care le-au așezat în ordinea desfășurării evenimentelor.Tot aici au realizat imagini cu ajutorul pieselor magnetice și au finalizat întregul din părți pentru a reda oul și iepurașul. Fișa de lucru- individuală- are ca sarcină de lucru, rezolvarea unui labirint- drumul iepurașului până la coșul cu ouă .
- Jocul de masă** – reconstituire de imagini, puzzle, domino, lotto.
- **Joc de rol** : Copiii interpretează diferite roluri cu specific religios.
- La sectorul **Artă**, copiii realizează desene libere,specifice acestor sărbători pascale. Vor picta, modela și colora imagini de Paște, coșuri cu ouă, imagini reprezentative unor povestiri, legende despre Iisus, iepurași, etc.
- La **Construcții**: preșcolarii vor construi din cuburi de lemn, lego, rotodiscuri și alte materiale puse la dispoziția lor, diferite obiecte și machete legate de tema dezbătută, cu specific religios.

ACTIVITĂȚI PRACTICE

Aceste activități sunt preferate de către toți copiii, lucrând cu drag și cu plăcere, realizând o multitudine de obiecte , felicitări, lucrări practice, colaje, aplicații, tablouri,respectând tema dată

despre Paști. Exemple de lucrări pe care le- au realizat “Coș cu ouă ”, “ Încondeiem ouă roșii “, “ Paște fericit! “ , “Iepurașul de Paști “, Surprizele iepurașului “, “La Paști! “

ACTIVITĂȚI ARTISTICO- PLASTICE.

La această categorie de activități, copiii lucrează cu plăcere, pictând, desenând și colorând, liber sau în contur, pe fișe de lucru sau foi de desen, pe care se exprimă liber, așa cum doresc ei, manifestând creativitate și imaginație în desenele pe care le realizează sau picturile acestora. Modelajul, de asemenea , este o activitate care le dă posibilitatea celor mici să creeze fiecare după imaginația sa. Copiii au la dispoziție o gamă variată de material cu care să lucreze, plastilină, acuarele, pensule, creioane colorate, carioca, foi, cartoane albe / colorate , etc.

În cadrul acestor activități am desfășurat acțiuni de pictarea ouălor din polistiren și decorarea acestora, așezându- le într- un coș - de asemenea- am realizat din carton colorat la activitatea practică, pe care l- am așezat la centrul tematic alături de alte produse realizate în cadrul altor activități.

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE

În grădinița de copii, domeniile de învățare sunt diverse, iar învățarea se face mai mult prin joc, prin descoperire, folosind metode de lucru diversificate, activ- participative, pe lângă cele clasice / tradiționale, punând la dispoziția copiilor materiale diverse, la alegere, cu care aceștia să poată realiza ceea ce- și doresc sau o anumită temă primită și chiar propusă de ei.

Domeniile de activitate sunt: **domeniul limbă și comunicare**- în care copiii ascultă povestiri ale educatoarei, repovestirile lor, lecturi, vizionare cd- povești, prezentare ppt-uri, memorizări, dramatizări ,etc. Cu ocazia proiectului tematic de Paști, am prezentat copiilor o poveste- “Legenda ouălor roșii “ și “ Patimile lui Iisus “, după imagini reprezentative conținutului povestirilor.

Un alt domeniu este **domeniul științe** – activitatea matematică și cunoașterea mediului înconjurător, domenii vaste de informații, pe care copiii le primesc prin intermediul activităților desfășurate cu ei – jocuri didactice, logico- matematice, convorbiri libere, povestiri, observări, experimente și altele.

Domeniul estetic –creativ, este domeniul artelor plastice și a activităților muzicale.

Aici, copiii se exprimă după bunul lor plac, dezvoltându - și creativitatea și imaginația prin pictură, desen, modelaj, cântece, audiții, jocuri muzicale.

La **domeniul psihomotric** – copiii desfășoară jocuri și acțiuni care le dezvoltă organismul armonios, prin exerciții fizice și jocuri sportive.

Domeniul om și societate – este un domeniu în care copiii învață să respecte reguli de conviețuire în grup, să se respecte reciproc și pe cei din jurul lor, norme de conduită morală, învață să se ajute unii pe ceilalți, să ofere ajutor atunci când sunt solicitați, participând la acțiuni de caritate și voluntariat, oferind cadouri celor nevoiași.

De asemenea, copiii sunt familiarizați cu activități casnice, gospodărești, primind deprinderi de bază de a se îmbrăca și dezbrăca singuri, precum și rutinele de fiecare zi. Tot aici, avem activitatea practică de aplicații, decupare, lipire, îndoire, pliere, înșirare, etc.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI “

*practice bazate pe – învățarea activă
- învățare prin joc

-învățare prin descoperire utilizând învățare prin cooperare, învățare reciprocă.

*desfășurarea unor activități comune preșcolari/școlari.

*jocuri distractive

*colaborarea între cadrele didactice- discuții, opinii, analize, strategii didactice ,conținuturi

*jocurididactice

- *concursuri
- *activități practice (confectionarea diferitelor obiecte cu prilejuri diferite)
- *activități gospodărești
- *jocuri didactice interdisciplinare
- *vizite la biserică, școală, poliție, brutărie, laborator-cofetărie
- *activități de voluntariat/de caritate
- *acțiuni de plantare de pomișori în curtea grădiniței
- *vizită la cabinetul medical
- *plimbări în parc
- *excursii
- *vizite la muzeu, ludotecă, bibliotecă
- *serbări cu o anumită tematică

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorii de azi, necesitând multă creativitate, dinamism în derularea acestora dar și responsabilitate și flexibilitate. Nimeni nu se naște gata învățat, gata format, totul se educă în familie, grădiniță, școală și în societate în scopul integrării active a individului în viața socială.

SĂ FIM BUNI CREȘTINI

S-au desfășurat o serie de activități care au avut scop dobândirea unor cunoștințe despre învățătura creștină, valorile morale cum ar fi omenia, bunătatea, speranța, încrederea, ajutorarea, și comportamentul unui bun creștin în viața de zi cu zi și în special în zilele de sărbători.

- vizite la biserică
- lecturarea unor povești despre fapte bune
- acțiuni de caritate
- donarea unor pachete cu jucării și dulcuri copiilor cu nevoi speciale.

Bibliografie

- Dumitrana M. „Copilul, familia și grădinița” Iași, ed. Compania, 2000.
 Ghid de bune practice în educația timpurie.
 Îndrumător “Elemente de educație religioasă pentru învățământul prescolar”-Vol.II, București, 1999;
 Programa activităților instructive-educative în grădinița de copii, București, 2000, Ed. V & I Integral;
 Preda Viorica (coordinator) ;Metoda proiectelor la vârste timpurii, Ed. Miniped, București 2002;
 Vincent R. „Cunoașterea copilului, ed. Didactică și Pedagogică, București 1972

TRADIȚII MOMÂRLĂNEȘTI DE JOIA ȘI VINEREA MARE

Trîncă Anișoara Antigona
Școala Gimnazială Nr. 7 Petroșani

Paștile este considerat cea mai importantă sărbătoare creștină, comemorând învierea lui Iisus Hristos, în a treia zi după răstignirea sa din Vinerea Mare, înviere care dovedește că Iisus este fiul lui Dumnezeu și că a fost trimis pe pământ pentru mântuirea oamenilor.

În Săptămâna Patimilor tradiții deosebite sunt legate de ziua de joi, numită Joia Mare. Tradiția spune că, de la numele de Joia Mare au fost numite Joimărițe, niște zâne rele, demonice, care pedepsește pe femeile leneșe și ajută vrăjitoarele în farmecele de luare a laptelui. Aceste zâne sunt neputincioase în seara de Joi mari (Joi în sâmbăta patimilor), atunci vrăjitoarele se demască dacă sunt admonestate de flăcăii strigători în Joi mari.

Tot tradiția spune că în dimineța de Joi Mari se aduce de la un loc mlăștinos o brazdă cu calcie înflorită și se așează pe pragul casei unde stă până dimineța de Paști când este înlocuită cu o altă brazdă cu iarbă verde. Bătrânii zic despre colțul ierbii că dă (învie) odată cu învierea lui Hristos. În dimineța de Paști toți membrii familiei ies afară, iar capul familiei stând în pragul ușii cu un picior pe brazda verde, împărtășește pe fiecare membru al familiei, dându-i în gură trei linguri de paști (pâine și vin sfințit) la Joi Mari, rostindu-se de trei ori: Hristos a înviat! – Adevărat a înviat!

Există și câteva superstiții referitoare la această zi:

- nu este bine să dormi în Joia Mare, căci cine doarme în această zi va rămâne leneș un an întreg;
- dacă doarme o femeie, va veni Joimărița care o va face incapabilă de lucru tot anul;
- morții vin în fiecare an în această zi la vechile lor locuințe, unde stau până în sâmbăta dinainte de Rusalii;
- oamenii din sat aprind focuri mari în curțile caselor, denumite „focurile morților”, atunci se coc colacii și se vopsesc ouăle;
- în credința populară această zi este termenul final când femeile trebuie să termine de tors cânepa.

Dintre obiceiurile din Joia Mare sunt și acestea: în unele locuri se duc la biserică băuturi și mâncăruri, care se sfințesc și se dau de pomană, pentru sufletul morților; în alte părți se împart la biserică colivă și colaci; o altă tradiție este nunta (măritarea) urzicilor, ceea ce înseamnă înflorirea și, implicit, încetarea acestora de a mai fi bune de mâncat.

Ziua de Vinerea Mare de dinaintea Paștilor, sau Vinerea Patimilor, este o zi importantă pentru momârlani, păstrători cu sfințenie ai rânduielilor bisericesti. În plus, acestei zile i-au fost transferate, prin analogie, o serie de interdicții și de credințe cu funcționalitate aplicată și altor zile, despre a căror noimă nu-și pune nimeni probleme, fiind acceptate ca tradiții strămoșesti.

În această zi, numită și Vinerea Patimilor, Iisus a fost răstignit pe cruce iar, pentru a rememora acest eveniment, seara, în bisericile ortodoxe, se slujește Denia Prohodului, adică plângerea Fecioarei Maria, bocirea Domnului. Urmează scoaterea Sfântului Epitaf,

pânza ce este pictată cu „punerea în mormânt a Domnului”, și purtarea în procesiune în jurul bisericii. Credincioșii împodobesc Sfântul Epitef cu flori pe care, după ce se oficiază ocolirea bisericii, seara, după denie, le duc acasă și le pun la icoane.

Acestor flori le este atribuită puterea protectivă și tămăduitoare. Ziua aceasta mai poartă și numele de Vinerea Seacă, pentru că în această zi se ține post negru. Se crede că cine nu mănâncă în Vinerea Mare va fi sănătos, nu îl va dura niciodată capul și va ști că moare cu trei zile înainte de a se întâmpla aceasta. În această zi este bine ca atunci când te scoli să calci pe o bucățică de fier, pentru a fi ferit tot anul de lovituri. Oamenii se duc la biserică pentru a se spovedi și pentru a trece pe sub Sfântul Aer. Nu se coace pâine, nu se ară, nu se seamănă și nu se sădesc pomi, întrucât un vor rodi.

Drumul Crucii (vinerea dinaintea Paștilor)

Între tradițiile mai nou statornicite, poate fi subliniată procesiunea Drumul Crucii de la Lupeni, viabilă deja de mulți ani și cu șanse de a dăinui ca ceva specific Văii Jiului.

Procesiunea ce reface martiriul Fiului Domnului a fost inițiată de Emil Ilie Părău, ctitor cu credință în Dumnezeu, imediat după încheierea construirii schitului „Înălțarea Sfintei Cruci” din Straja, schit ridicat, ca prin minune, într-o singură vară, din data de 21 mai a anului 1999, când chiriarhul locului, Prea Sfințitul dr. Timotei Seviciu, episcopul Aradului și Hunedoarei, a dat binecuvântarea construirii, și până în 23 octombrie 1999, când s-a făcut sfințirea bisericii, la care a participat un important sobor de preoți.

Schitul „Înălțarea Sfintei Cruci” are, printre întâmplările cu tâlc, și aceea că a început construirea în 21 mai 1999, iar primul semn, prima minune, este crucea în interiorul sticlei unui bec din cabana Montana din Straja, apărut pe 21 mai, 1996, chiar de ziua Sf. Împărați Constantin și Elena, și de aceea schitul poartă și acest hram.

Drumul Crucii, organizat în Vinerea Mare din Postul Paștelor, în fiecare an, de la Biserica Sf. Nicolae și de la Cimitirul Eroilor din Lupeni, până la Biserica din Straja, amintește de procesiunea Drumul Crucii de pe Via Dolorosa din Ierusalim.

Cei care simt chemarea de a participa la Drumul Crucii din Straja duc pe umerii lor o Cruce de mărime asemănătoare cu cea purtată singur de Iisus Hristos pe drumul calvarului de pe Golgota. Crucea măsoară 4,40 metri lungime și 2,20 metri lățime, purtând încrustate în ea moaștele a 14 sfinți care s-au jertfit pentru propovăduirea credinței lui Hristos, precum și o părticică din Crucea originală a Mântuitorului, adusă din Muntele Athos. Totodată, pe ea sunt sculptate cele 14 popasuri ale drumului Crucii. Credincioșii, participanți în număr tot mai mare, cu miile, poartă crucea pe rând, ca pe o biruință a vieții veșnice asupra morții, fiind fericiți să o atingă. Pe drumul către schit,

unde crucea este depusă la locul ei, se fac 14 opriri (popasuri), marcate prin tot atâtea troițe care amintesc ce s-a întâmplat, la fiecare dintre ele, cu Fiul Domnului. La fiecare oprire se aud cuvintele sfinte ale Evangheliilor și rugăcinile credincioșilor. Drumul Crucii către Straja din Lupeni păstrează semnificația celor 14 opriri de la Golgota din Ierusalim.

Păstrarea acestor tradiții din zona Văii Jiului, intacte și nealterate sunt o dovadă vie că momârlanii, crescători de animale din tată-n fiu, oieri bine văzuți de vecinii hațegani, sebeșani, sibieni, novăceni sau gugulani, sunt considerați urmașii cei autentici ai dacilor.

Folclorul românesc, sufletul națiunii noastre, dincolo de toate influențele și presiunile „moderne”, specifice oricărei societăți contemporane, păstrează și transmite, adesea cu prețul unor sacrificii, individuale sau colective, actul de identitate al fiecărei comunități aflată între Nisrtu, Tisa, Dunăre și Marea Neagră.

Bibliografie

Bălan, Ioan Dan, *Duhul momârlanilor. Aventuri în munți*, Ed. Confluente, 2008, Petrila

Bălan, Ioan Dan, Bogătan, Elisabeta, *Momârlanii: tradiții, credințe, obiceiuri*, Ed. Confluente, 2011, Petrila

Bălan, Ioan Dan, *Nimic nu este întâmplător. Minunea de la Straja*, Ed. Confluente, 2008, Petrila

Cocoșilă, Adrian, *Moșii de vară, pomenirea generală a morților*, Ziarul Creștin-ortodox, București

Gălățan-Jieț, Dumitru, Birău, Petru, *Din lumea momârlanilor*, Ed. Confluente, 2009, Petrila

Gălățan-Jieț, Dumitru, Lascu, Ioan, 2004, *Tradiții care dispar*, Ed. MJM, 2006, Craiova

Rusu, Valeriu, *Prefață la Tache Papahagi, Mic dicționar folcloric*, Editura Minerva, 1979, București.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ROMÂNEȘTI DE PAȘTE

Trițoiu Cleopatra
Școala Gimnazială Specială nr.8, București

Învierea Domnului Iisus Hristos este cea mai mare sărbătoare a creștinătății, ea fiind întâlnită, cu semnificații diferite, inclusiv în iudaism. Prin sărbătoarea de Paști, sărbătoarea Învierii Domnului, este considerată de români cea mai mare și, mai ales, cea mai spirituală sărbătoare de peste an. În preajma acestei sărbători, mai mult decât oricând, oamenii se îngrijesc atât de casele, cât și de sufletele lor, dorind să-l întâmpine în deplină curățenie pe Mântuitor atunci când vor lua “lumină”.

Învierea Domnului e una din cele mai importante și frumoase sărbători ale creștinătății. Ea are darul de a aduce familia împreună. Sunt multe obiceiuri și tradiții de Paște în România. Unele se respectă, altele s-au pierdut în mătura vremii. De la ouă roșii și cozonac, la slujbele edificatoare, iepurașul colorat cu coșul său plin de bunătați, Paștele e sărbătorit într-un mod cât se poate de vesel, fiind și o marcă a primăverii, un nou început, o speranță în mai bine.

Sărbătoarea Învierii este sărbătoarea bucuriei, bucurie pe care o resimțim cu toții: adulți, bătrâni și copii, deopotrivă. Mesajul divin al acestei sărbători este resimțit și de copii prin atitudinile și comportamentele însușite de la părinți. Bucuria este starea care trebuie să caracterizeze toate ființele omenești în ziua Învierii, căci chiar Mântuitorul a spus după Învierea Sa “Bucurați-vă!”. Această Sfântă Sărbătoare este plină de semnificație, fiindu-i atribuite foarte multe simboluri.

În noaptea de Înviere, credincioșii obișnuiesc să meargă la biserică, să ia lumină și să cânte Învierea Domnului. Oamenii aduc acasă „lumina” – lumânarea aprinsă direct de la cea aprinsă de părinte în Altar, unii obișnuiesc să facă o cruce mică pe pragul de sus al ușii gospodăriei sau pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, iar cei mai mulți păstrează lumânarea de la Paște și o aprind peste an, în cazul unor mari necazuri, boli sau în situația unor fenomene meteo extreme.

O credință larg răspândită în România este aceea că cei care pleacă din această lume în ziua de Paști merg direct în rai, porțile acestuia fiind deschise în această zi, și, de asemenea, având în vedere că cerurile se deschid, sufletele răposaților se întorc acasă, pentru a-i proteja pe cei dragi. De asemenea, cei născuți în ziua de Paște se spune că vor avea o viață luminată și plină de noroc. Un alt simbol al sărbătorii îl reprezintă Pasca preparată de obicei sâmbăta dimineața, care este dusă spre sfințire la biserică la slujba de Înviere, alături de coșul bucatelor preparate pentru sărbătoare. A doua zi dimineața, unii credincioși, mănâncă din sfânta Pască în loc de anafură sau Sfintele Paști. Se spune că de Înviere este bine ca oamenii să fie îmbrăcați cu o haină nouă, care ar simboliza purificarea. De asemenea, nu este bine ca de Înviere să se doarmă, fiindcă restul anului va aduce somnolență, ghinion sau recolte slabe. În ziua de Paști se mai spune că nu e bine să se consume oul cu sare, fiindcă autorul va transpira tot anul, iar Pasca, sau anafura sunt considerate tămăduitoare dacă se păstrează peste an bucățele din acestea. Tot legat de ou, se spune că masa de Paști trebuie să se înceapă cu consumul unui ou, existând credința că astfel trupul va fi sănătos întreg anul, apoi pește – pentru a fi sprinten precum acesta – și mai apoi pasăre – pentru a fi ușor ca aceasta.

O altă tradiție arată că dacă în ziua de Paști prima persoană care intră în gospodărie este bărbat, acolo va exista noroc peste an. Acestea sunt tradiții și obiceiuri larg răspândite la nivelul țării în comunitatea creștin-ortodoxă. În afara acestora există tradiții particulare întâlnite în anumite regiuni geografice sau în anumite comunități.

Coșul de bunătați care se duce la sfințit la biserică este pregătit strict după cele transmise din moși-strămoși: aici sunt așezate, alături de bucate, semințe de mac, sare, zahăr, făină, ceapă și usturoi – simboluri ale bucuriei de peste an. Deasupra acestei farfurii se așează pasca, șuncă, bani, flori, sfeclă roșie cu hrean și ouăle roșii. De asemenea, coșul este acoperit

un pled cusut cu modele specifice zonei. Există o simbolistică specifică pentru sfințirea celorlalte componente ale coșului cu bunătați: macul este aruncat în râu pentru a alunga seceta, sarea aduce belșug peste an, zahărul sfințit este element tămăduitor pentru vitele bolnave, ceapa și usturoiul au rol de protecție împotriva insectelor, făina se presară pe câmp pentru ca rodul grâului să fie cel așteptat.

În Moldova există tradiția ca fetele nemăritate să meargă la biserică și să spele clopotnița cu apă neînceptută, iar dimineața trebuie să se spele cu aceasta pe față existând credința că astfel vor fi curtate de băieții „de însurat” din localitate. La rândul lor, flăcăul care iubește o fată nemăritată trebuie să meargă la casa acesteia și să-i ofere un ou roșu. În unele zone din Moldova există tradiția ca în dimineața Învierii, preotul să meargă el pe la casele oamenilor – așezați în formă de cerc, cu lumânări aprinse – pentru a sfinți coșul cu bucatele pascale.

În zona Bihorului, există o tradiție care arată că oul împodobit de Paște prevestește norocul: dacă după 40 de zile acesta nu se strică, atunci persoana va fi norocoasă. Tot în această zonă, în Joia Mare, se aprind focurile sacre ale Învierii în cimitire și tot în această zi există obiceiul de a arunca ouă la țintă. La încondeierea ouălor în Joia Mare, bihoreni folosesc un instrument specific numit „bijorca”.

În Apuseni, femeile merg la cimitir în noaptea Învierii să aprindă lumânări la morminte, iar prima zi de Paște începe cu împărțășania cu pască, după ce credincioșii se spală cu apă în care a fost pus un ou roșu, o monedă de aur și urzică. Tot în Apuseni, în noaptea de Paști se ia toaca de la biserică, se duce la cimitir și este păzită de feciori. Este simbolul luptei între „hoți” și „păgubași”, iar cei care pierd sunt datori cu un „ospăț”, pregătit fie de cei care au încercat să fure toaca și nu au reușit, fie de cei care nu au fost în stare să o păzească.

În Țara Bârsei, există obiceiul – din Duminica Tomii – „Junilor Brașovului” – în care grupuri de tineri, asemănătoare colindătorilor sau călușarilor, strâng ouă de la tinerele fete, după care, la Pietrele lui Solomon – aflate în zona Șcheii Brașovului – la picnic, încep diferite concursuri. În zona Valea Arieșului există obiceiul „rostogolitului ouălor” care sunt lăsate să cadă spre o gaură din pământ.

În zona Lăpușului din Maramureș, în duminica Paștelui copiii merg la prieteni și la vecini – iar pragul casei trebuie trecut mai întâi de un băiat, pentru că în acea gospodărie să nu fie discordie tot restul anului – și anunță Învieria Domnului, iar fiecare gazdă dăruiește câte un ou roșu. În satele din Transilvania, în prima zi de Paște, băieții merg la udat cu parfum la casele fetelor de măritat, „ca să nu se veștejească” – obicei care semnifică înflorirea și fecunditatea – , iar fetele îi răsplătesc cu ouă roșii, sau cozonac.

În zona județului Călărași, coșul pascal pentru sfințit conține, pe lângă bucate, și un cocoș alb, existând tradiția ca atunci când cocoșul cântă să însemne că Hristos a Înviat, iar cel mai norocos este acela al cărui cocoș cântă primul. După slujbă există obiceiul ca toți cocoșii să fie dăruți oamenilor săraci. Cinstind simbolurile religioase ale Sfințelor Paști, ducând mai departe și transmițându-le copiilor tradițiile și semnificațiile acestei mari sărbători a creștinătății, spovedindu-ne și împărțându-ne cu trupul și sângele Mântuitorului și încurajându-i și pe copii, de mici, să facă aceste lucruri, vom putea cu adevărat să rostim în Ziua de Paști „Hristos a înviat!” și să răspundem cu inima curată „Adevărat a înviat!”.

Concluzii:

Tradițiile reprezintă oglinda vie a existenței poporului român, o dovadă grăitoare a străvechii unități culturale a poporului român. Imensul tezaur al poporului nostru constituie o componentă valoroasă a acestei moșteniri. Valorificând cu copiii tradiția în cadrul diverselor activități școlare și extrașcolare realizăm un important act cultural și educativ.

Ideea unui iepure care să dăruiască ouă și dulciuri de Paște a fost preluată și îndrăgită rapid, iar astăzi, copiii din întreaga lume îl așteaptă pe personajul simpatic cu daruri, iepurașul de Paște devenind una dintre cele mai iubite tradiții și datini pascale din rândul

celor mici. Deși de-a lungul timpului interculturalitatea și-a spus cuvântul și am „importat” multiple obiceiuri noi, avem încă tradiții și datini pascale nealterate de secole întregi pe care, voluntar sau involuntar le respectăm an de an.

Prin intermediul tradițiilor, copiii pot să cunoască, să înțeleagă și să prețuiască mai mult trecutul glorios al poporului nostru, ocupația, obiceiurile, sentimentele, năzuințele generațiilor de ieri. Ca și îndemn pentru viitor, le-am transmis la finalul zilei următorul mesaj copiilor :

- Timpul și evenimentele lumii moderne nu trebuie să determine uitarea tradițiilor românești, care constituie valori inegalabile și incontestabile ale poporului nostru.

Bibliografie:

1. Țoca, Ioan, Sărbători religioase, datini și credințe populare, București, Editura ALLFA, 2004,
2. Marian, Simion, Sărbătorile la români, Studiu etnografic III, București, Editura „Grai și suflet – cultură națională”

În format A4, Times New Roman 12, cu diacritice, la un rând, margini egale de 2 cm, text aliniat “Justify”; titlul va fi scris cu majuscule (bold, centrat, Times New Roman 14); la un rând de titlu, în partea dreaptă, se va scrie autorul și denumirea instituției (Times New Roman 12); la un rând de numele autorului se va începe scrierea textului care va fi structurat astfel: fundamentare teoretică, parte practică, concluzii și bibliografie (autorul, titlul lucrării, editura, anul publicării, localitatea, pagina). Lucrarea are maxim 2-3 pagini

LUMINA SFÂNTĂ A ÎNVIERII

Prof. Tudor Teodora, Centru Școlar de Educație Incluzivă nr.1, București

Plin de tradiții și semnificații străvechi, Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine a anului. De Paști oamenii sărbătoresc învierea fiului lui Dumnezeu, Isus. Este sărbătoarea iubirii, a biruinței, a bucuriei și totodată inaugurare, început al împărăției cele veșnice. După cum spune în Biblie, mormântul lui Isus a fost găsit gol la două zile după moartea Lui. Creștinii cred că învierea lui Iisus înseamnă că și ei pot primi o nouă viață după moarte. Această credință este celebrată de Paști.

Mulți oameni de știință consideră că Paștele creștin derivă din Paștele evreiesc, numit “Pesach” (cuvântul de origine al cuvântului “Paști”). Evreii sărbătoresc de Paști fuga și eliberarea din Egipt. Mulți dintre primii creștini erau evrei crescuți în tradiția ebraică. Ei au privit Paștele ca o eliberare cu semnificația: comemorarea venirii lui Isus așa după cum anunțaseră profeții. La începutul creștinismului, pentru ca oamenii să accepte mai ușor religia creștină, misionarii creștini au adaptat sărbătoririi Paștelui elemente din festivaluri păgâne, festivaluri în care se sărbătorea venirea primăverii. Pentru misionarii creștini ar fi fost o sinucidere să convertească oamenii la o cu totul altă sărbătoare fără ca aceasta să nu coincidă deloc cu festivaluri care deja existau. Ca să salveze vieți, misionarii au transmis treptat mesajele lor către populație permițându-le să-și continue tradițiile păgâne, dar într-o manieră creștină. Au preluat din tradiția evreilor, de exemplu, ideea sacrificării mielului. De la această tradiție, a sacrificiului, Iisus a fost numit “Mielul lui Dumnezeu”, pentru că așa cum mielul era sacrificat de către evrei pentru iertare, la fel Iisus s-a sacrificat pentru salvarea lumii. Paștele trebuie celebrat de creștini cu multă bucurie, dar și cu o oarecare pregătire.

Creștinii nu trebuie să uite că li se cere o ieșire din prea multele împrăștieri ale acestei lumi, că li se cere iubirea și iertarea semenilor. De Paște, Lumina Sfântă se pogoară la Ierusalim. Patriarhul Ierusalimului intră în cripta bisericii Mormântului Domnului și aduce de acolo lumina pogorâtă din cer, lumina care vestește biruința lui Hristos asupra morții. Lumina Sfântă este un miracol al Ortodoxiei, o minune dumnezeiască, necuprinsă de mintea noastră care se întâmplă în fiecare an de Paștele Ortodox la Ierusalim, când în timpul Vecerniei Mari din Sâmbăta Mare, între orele 12.30-14.30, deasupra Sfântului Mormânt se aprinde Sfânta Lumină, un foc care se pogoară din cer, manifestându-se diferit în fiecare an și care în primele minute nu arde. Este cea mai mare minune care uimește toată mintea și dovedește oamenilor până la sfârșitul veacurilor că Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre, a înviat a treia zi, dăruind tuturor viața veșnică.

Se spune că Lumina Sfântă nu apare decât de Paștele Ortodox și decât la ortodocși. Ori de câte ori non-ortodocșii au încercat să obțină Lumina Sfântă, tentativele lor au eșuat. Cunoscut mai este faptul că de-a lungul timpului mulți păgâni s-au convertit la Ortodoxie convinși fiind de miracolul Sfintei Lumini. Flacăra se aprinde numai la ortodocși, “ca o dovadă incontestabilă că numai ei păstrează dreaptă credința apostolică”, spun preoții. Procesiunea este măreață. Patriarhul cu tot sinodul, arhimandriții, stareții mănăstirilor din Palestina, monahi și frați, toată Frăția Sfântului Mormânt, la care se adaugă și pelerini clerici, stau înșiruiți pe două rânduri într-o ordine desăvârșită. Apoi, merg de la altarul Bisericii Învierii spre Mormântul Sfânt, în sunete de clopot și toacă, împletite de glasurile slujitorilor. Întreg văzduhul este numai sunet și cântare. Procesiunea se face fără lumânări și în toată biserica nu se află nicio candelă sau o lumânare aprinsă. De jur împrejurul Sfântului Mormânt toți țin în mâini buchete de lumânări, câte treizeci și trei, după numărul anilor pământești ai Mântuitorului. El este pecetluit de cu seară, dar după a treia încercuire se despecetluiește ușa. Patriarhul intră înăuntru, adună cu mâinile vata de pe lespedeza Sfântului Mormânt, așezată dinainte acolo și care se aprinde cu o lumină fosforescentă, care nu arde și iese cu ea afară la mulțime. Toată lumea își aprinde buchetul de lumânări de la Lumina Sfântă.

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilej pentru români de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității. Noaptea, după primul cântat al cocoșilor, toată suflarea se scoală pentru a pleca la slujba de Înviere. Înainte de a pleca de acasă toți

oamenii, vârstnici și tineri, se spală pe față cu un ou roșu și un bănuț de argint, în credința că vor "fi sănătoși ca oul și curați ca argintul".

Apoi, întreaga familie se îndreaptă către biserică. La întoarcerea spre casă, fiecare duce în mână și lumânarea aprinsă la Înviere. Lumânarea, poate cel mai important simbol al Învierii, reprezintă biruința vieții asupra morții și a binelui asupra răului. Tradiția spune că, după slujbă, lumânarea trebuie adusă acasă aprinsă. Lumânarea de la Înviere nu se aruncă, ci este păstrată cu sfințenie pentru a fi aprinsă la necazuri. Conform credinței populare, lumânarea de Înviere se aprinde în fața unei icoane în caz de primejdie sau necazuri mari, la cutremure și vreme rea.

După o scurtă perioadă de odihnă, toți membri familiei se așază la prima masă festivă de Paște, dar nu înainte de a se spăla, încă o dată, în mod ritual, cu oul roșu și banul de argint. Festivitatea este deschisă de cel mai vârstnic bărbat din familie care ciocnește primul ou roșu cu soția sa, apoi ciocnește ouă cu toți ceilalți. Pe masa de Paște trebuie neapărat să existe ouă roșii, obicei transmis din timpuri străvechi. Una dintre legende spune că, însăși Maica Domnului ar fi pus un coș cu ouă sub crucea pe care fiul ei era răstignit. Erau ouăle pe care voia să le dea soldaților ca să-i înduplece să aibă milă de fiul ei. Sângele Mântuitorului, simbol al vieții, care a curs peste ouăle din coș, le-a înroșit. Ouăle de pe masa de Paște, trebuie să fie, întotdeauna roșii. Ele simbolizează jertfa Mântuitorului, sângele vărsat și bucuria Învierii. Când ouăle se ciocnesc se rostește cu bucurie formula tradițională "Hristos a înviat!" la care cealaltă persoană răspunde, cu sufletul pătruns de dragoste și respect față de evenimentul sărbătorit, "Adevarat a înviat!"

Pasca, alt simbol al Paștelui și Învierii, vorbește prin forma ei și prin ingredientele folosite, de ceea ce înseamnă trupului lui Hristos. Pasca are întotdeauna forma rotundă, care o leagă de discul solar, cel ce este menit să crească și să dea vigoare întregii vegetații și oamenilor. Având la mijloc o cruce, pasca este împodobită pe margini cu aluat împletit. În momentul în care se pune în cuptor, femeile fac semnul crucii cu lopata pe pereții cuptorului, spunând: "Cruce-n casă,/ Cruce-n piatră,/ Dumnezeu cu noi la masă,/ Maica Precista pe fereastră". Legenda pascăi spune că, în timp ce predica împreună cu apostolii, Iisus a găzduit la un om foarte primitiv care le-a pus în traistă, la plecare, pâine pentru drum fără stirea lor.

Întrebându-l pe Hristos când va fi Paștele, Mântuitorul le-a spus că atunci când vor găsi pâine în traistă. Cautând, apostolii au găsit în traistă ce le pusese acel om. De atunci fac femeile pască. Pasca este preparată în ajunul Învierii. Adevărata pască este aceea care se taie în bucățele mici, se pune în pachetele și se duce la biserică pentru a fi sfințită. Bucățile de pască sunt duse acasă și păstrate pentru a-i face pe credincioși părtașii binecuvântării lui Dumnezeu, având puterea de a alunga bolile și necazurile.

Obiceiurile românești sunt cele mai frumoase. Din Bucovina la Călărași, din Maramureș până în Banat obiceiurile sunt diverse, însă toată suflarea este unită de aceeași dorință de a spune: „Hristos a înviat! Adevărat c-a-nviat!”

Bibliografie:

1) *www.tradiții.ro*;

2) *Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București 2003*;

3) *Marian S.Fi., 2001, Sărbătorile la români, vol.1, Editura Grai și suflet Cultura Națională București.*

352

TRADIȚIILE ȘI CREDINȚA – ÎMPREUNĂ O PUNTE DE LEGĂTURĂ DINTRE TRECUT ȘI PREZENT

Tufiși Elena - Ionela

Liceul Tehnologic "Tudor Vladimirescu", jud. Galați

Tradițiile au fost mereu un pilon central în cadrul culturilor și comunităților, servind nu doar ca mijloc de transmitere a moștenirii culturale, ci și ca un aspect definitoriu al identității colective. În contextul credinței, tradițiile joacă un rol crucial în consolidarea și perpetuarea sistemelor de credință ale unui popor. Ele sunt elemente vii care conectează oamenii la înțelepciunea și experiența strămoșilor lor, întăresc coeziunea socială și oferă un cadru de înțelegere și interpretare a lumii înconjurătoare.

În primul rând, tradițiile sunt vehicule prin care credința este transmisă din generație în generație. Ele servesc ca un canal prin care valorile spirituale, ritualurile și cunoștințele teologice sunt predate și internalizate de către membrii unei comunități. Prin intermediul ceremoniilor religioase, a practicilor cotidiene și a narării poveștilor sacre, tradițiile păstrează vie flacăra credinței în cadrul unei societăți. Sfânta Liturghie are un rol important în tradițiile, obiceiurile și viața creștinilor.

În al doilea rând, tradițiile conferă un sentiment de continuitate și stabilitate într-o lume în schimbare constantă. În fața turbulențelor istorice sau sociale, tradițiile rămân adesea ancoraje constante, oferind oamenilor un sentiment de identitate și siguranță. Ele sunt ca niște fire invizibile care leagă trecutul de prezent și proiectează această legătură în viitor. Prin participarea la sfintele slujbe, oamenii resimt legătura cu Dumnezeu și își găsesc locul și liniștea în brațele Bisericii.

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului în Ierusalim, cunoscută și sub numele de Duminică Floriilor este sărbătorită în Biserica Creștină în duminica dinaintea Paștelui. Această sărbătoare marchează evenimentul biblic în care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim, pe un măgar, iar oamenii l-au întâmpinat cu ramuri și strigăte de bucurie.

Această sărbătoare este considerată un moment de mare semnificație în creștinism, deoarece marchează intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim înainte de Patimile și Răstignirea Sa. În multe tradiții creștine, ramurile de palmier sunt binecuvântate în această zi și distribuite credincioșilor ca simbol al victoriei lui Isus și al biruinței sale asupra păcatului și morții.

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului în Ierusalim este deosebit de importantă în tradiția creștină și este sărbătorită în mod solemn și festiv în multe biserici din întreaga lume. Ea marchează începutul Săptămânii Patimilor și a Paștelui, cele mai importante sărbători creștine, și are o semnificație profundă în cadrul credinței creștine.

În plus, tradițiile în cadrul credinței unui popor aduc oamenii împreună și promovează coeziunea socială. În timp ce credințele individuale pot varia în funcție de experiențele personale și de interpretările individuale, tradițiile oferă un cadru comun în care membrii unei comunități pot să se regăsească și să-și celebreze credința împreună. Aceste momente de comuniune și participare

colectivă consolidează legăturile sociale și întăresc sentimentul de apartenență la o comunitate mai largă.

Se constată totuși că tradițiile nu sunt nici statice, nici imutabile. Ele sunt susceptibile la schimbare și adaptare în funcție de contextul cultural, social și istoric în care se dezvoltă. Cu toate că tradițiile din alte culte evoluează și se transformă în timp, consider din perspectivă personală, că Biserica Domnului nostru Iisus Hristos cu Sfânta Tradiție nu trebuie modernizată, ”ciuntită”, adaptată după bunul plac, Ea rămâne așa cum am învățat de la Sfinții Părinți.

Aspectele practice care vizează tradițiile creștine sunt cuprinse în următoarele idei :

- Înțelegerea rolului tradițiilor în credință poate încuraja oamenii să participe activ la Sfânta Liturghie și alte ceremonii religioase;
- Oamenii pot să pună în practică ideea de a conserva și de a transmite tradițiile religioase către generațiile viitoare. Aceasta poate implica implicarea în programe educaționale sau în activități comunitare menite să transmită învățăturile și practicile tradiționale religioase;
- Oamenii pot să integreze în mod conștient tradițiile și valorile religioase în viața lor de zi cu zi. Acest lucru poate include reflectarea asupra modului în care tradițiile influențează alegerile și comportamentele lor, precum și menținerea unei legături strânse cu comunitatea religioasă.

Deși capacitatea de adaptare este crucială pentru supraviețuirea și relevanța tradițiilor în cadrul unei societăți în continuă schimbare, iar credința creștină este neschimbătoare, lumea cunoaște și declinul ei așa cum stă scris în Biblie.

În concluzie, tradițiile au un rol fundamental în consolidarea și perpetuarea credinței unui popor. Ele sunt legătura care îi unește pe oameni cu înțelepciunea și experiența strămoșilor lor, le oferă un cadru de interpretare a lumii spirituale și îi ajută să-și regăsească locul în cadrul unei comunități mai largi. Prin urmare, înțelegerea și aprecierea tradițiilor sunt vitale pentru înțelegerea și conservarea bogăției culturale și spirituale a unei națiuni.

Bibilografie :

1. Mircea Eliade, "Istoria credințelor și ideilor religioase", editura Polirom, 2011
2. Joseph Campbell, "Măștile zeilor", editura TREI, 2023;
3. Omiliile lui Ioan Gură de Aur;
4. Biblia ortodoxă, editura EIBMO, 2024.

Dezvoltarea psiho-fizică la preșcolari

Dezvoltarea copilului în această perioadă se realizează în contextul dinamizator al tendințelor de a face față unor cerințe ale mediului tot mai complexe și mai provocatoare, în cadrul unor condiții generale pe care, parțial, le întâlnim și în perioada precedentă, dar care, în parte, sunt noi, nemaîntâlnite.

Astfel, activitatea dominantă a copilului rămâne jocul care se dezvoltă, se complexează ca formă de achiziție, învățare și dezvoltare dar și de manifestare a personalității.

Mediul natural social se extinde, se diversifică pe măsura creșterii capacităților de deplasare ale copilului, iar achizițiile perioadei precedente ca și (plasticitatea psiho-fizică) caracteristicile psiho-fiziologice ale acestei etape creează condițiile unei dezvoltări încă rapide și complexe, dar care să asigure o adaptare eficientă. Ca noutate în acest cadru general ce condiționează specificul și ritmul dezvoltării, amintim instituirea primelor forme de educație organizată, extrafamilială (realizată în grădiniță). Acest factor accentuează conflictualitatea intrapsihică generată de contradicția dintre cerințele mediului educativ, (tot mai mari și mai noi) pe de o parte, și condiția internă a copilului (motivația predominant hedonistă încă la acest moment și care nu favorizează abordarea unor activități dificile). 1. Dezvoltarea fizică Creșterea organismului este intensă astfel că de la 92 cm înălțime și 14 Kg greutate la începutul perioadei copilul are, la sfârșitul acestei perioade, în medie, 115 cm înălțime și 22 Kg greutate (Verza, 1993). Crește mai ales masa musculară în detrimentul țesutului adipos, cresc mult și oasele scheletului conferind forță și rezistență crescută preșcolarului. Elasticitatea și flexibilitatea acestor țesuturi (mai ales a celor musculare), maturizarea și dezvoltarea S.N.C. creează condiții pentru un control tot mai fin și mai eficient al mișcărilor fie că ne referim la motricitatea fină responsabilă de articulație și fonație (emisii limbajului) de desen și deprinderi grafice în general, fie că abordăm motricitatea mare, responsabilă de locomoție, practicarea sporturilor etc. Creierul crește în volum și greutate, de la 1100 gr. la 3 ani până în jur de 1200 gr. la 7 ani, dar la fel de importantă este maturizarea acestuia prin: - continuarea mielinizării intense, mai ales a axonilor neuronilor lungi se compun căile ascendente/descendente ce fac legătura între etajele și substructurile creierului ca și ai neuronilor componenți ai analizatorilor; prin acest tip de dezvoltare-maturizare se realizează în fapt o specializare și eficientizare a structurilor neurofiziologice astfel încât circulația în fluxul nervos să se facă, la rândul ei, tot mai eficient, fără pierderi și redirectionări în beneficiul unei activități psihice mai complexe și mai integrate; - dezvoltarea cu precădere a zonelor corticale interesate în reglajul și controlul manualității (deprinderi) în realizarea vorbirii; ariile corticale ale vorbirii se vor dezvolta și departaja tot mai clar în relațiile cu alte zone, fapt ce ne confirmă din plan neuro-fiziologic importanța limbajului în viața psihică;

- specializarea tot mai clară a celor două emisfere cerebrale, inclusiv prin conturarea, în această perioadă, a dominanței uneia din ele privind controlul activității psiho-motorii (control mai evident în plan motric prin lateralitatea specifică fiecărei persoane; faptul de a fi dreptaci sau stângaci); - integrarea și relaționarea tot mai complexă a substructurilor creierului într-un sistem nervos central tot mai eficient, într-o formă ierarhizată în care controlul cortical devine la rândul lui, tot mai fin, complex și eficient. Creșterea și maturizarea somatică, deși orientată prin specificul ei să elimine disproporționalitatea specifică perioadelor precedente nu reușește decât

să o reducă. Astfel, preșcolarul are încă un cap mai mare în raport cu trunchiul, membrele mai scurte, fiind încă departe de armonia proporțiilor specifică sfârșitului adolescenței. 2.

Dezvoltarea psihică Aspectele de maturizare fizică, fiziologică și neurofiziologice amintite, influențele mediului tot mai bogate și mai intense sunt factori ce condiționează, permit și chiar forțează noi achiziții, perfecționarea formelor de activitate ale copilului, diferențierea și nuanțarea atitudinilor față de mediu. Deși mai puternic, mișcările copilului la începutul acestei perioade sunt mai brutale, mai lipsite de îndemânare dar au o evoluție ascendentă așa încât, în cadrul jocului mijlocesc formarea unor abilități privind autonomizarea așa cum ar fi îmbrăcarea-dezbrăcarea, spălatul, îmbăierea, servitul mesei, etc. Nevoia crescută a copilului de mișcare, de acțiune duce la dezvoltarea motricității mari și la coordonarea tot mai fină a acesteia.

Curiozitatea specifică, alimentând și dezvoltând trebuința de cunoaștere stimulează consolidarea și speciaizarea senzorialității, a observației prin creșterea acuității simțurilor, pe baza formării constantelor perceptivă, prin elaborarea formelor tot mai complexe ale percepției dar mai ales prin creșterea stabilității și complexității reprezentărilor și prin structurarea tot mai evidentă a achiziției sub forma noțiunilor. Cunoașterea are în această perioadă o dezvoltare impresionantă sub toate aspectele: și cele directe, senzoriale și cele mijlocite, superioare. 2.1. Percepția se realizează la un nivel tot mai complex, devenind tot mai clară și mai eficientă în explorarea mediului și în adaptare pe măsura exersării și acumulării de informații. Deși atras mai ales de aspectele noi, vii colorate și contrastante ale mediului, copilul ajunge pe parcursul acestei perioade să transforme acest tip de percepție “puternic încărcată emoțional” (Verza, 2000) în observație. Simțul tactil susține, verifică și întărește tot mai mult văzul și auzul în procesul de integrare tot mai strânsă și eficientă a senzorialității în structurile cunoașterii. Preocupările copilului pe linia cunoașterii, tot mai diverse, țin de lărgirea progresivă a mediului de viață ce depășește progresiv casa, vecinătate apropiată și chiar cea mai îndepărtată: locul de joacă, parcul, grădinița, etc. Este absorbit de cunoașterea tot mai profundă a obiectelor, plantelor, animalelor din mediul ambiant, denumirea și rostul lor, de mașinărie, aparate și mecanisme fie ele sub forma jucăriilor fie în mărime naturală (mașina de spălat, televizorul, aspiratorul), deseori tentația mergând până la descompunerea și distrugerea lor. Cu animalele se joacă, experimentează, are o curiozitate specială față de ele tocmai pentru că acestea sunt vii și contactul cu ele se stabilește mai natural. Faptul că multe din aceste animale devin adevărați eroi (Tom și Jerry, Capra cu trei iezi, Ursul păcălit de vulpe, etc.) purtători de mesaje și valori social-morale nu face altceva decât să

confirme și să întărească interesul copilului față de această dimensiune a existenței. Aici găsim punctul de plecare în ceea ce numim educație ecologică, educație în spiritul respectului și dragostei pentru natură dar și pe direcția formării conștiinței morale prin oportunitățile de cunoaștere și înțelegere a unor atitudini și comportamente sociale (ursul este puternic și dominator dar vulpea prin viclenie îl poate învinge; Tom și Jerry sunt mereu în competiție, în conflict, dar sfârșitul fericit al poveștii lor ne convinge că se poate conviețui pașnic în beneficiul ambelor părți). Lipsa prejudecăților, candoarea specifică și nu în ultimul rând curiozitatea, ca și multitudinea de situații și modele sociale pe care le experimentează dau cunoașterii copilului o deschidere și o dinamică nemaîntâlnită în etapele precedente și care nu va mai fi observată nici în perioadele viitoare, chiar dacă acest proces este continuu și permanent. Prin achiziții și exersare se ajunge, către sfârșitul acestei perioade, la constituirea unor constante perceptivă ce

vor avea un rol determinant în cunoașterea senzorială viitoare. Astfel, conservarea cantității ce se formează în jurul vârstei de 6 - 7 ani va permite copilului să înțeleagă că apa transferată dintr-un recipient transparent în altul diferit ca formă nu crește și/sau nu scade cantitativ ci ia forma vasului. Constantele de mărime, formă, culoare, cantitate și chiar greutate mai târziu, 9 – 10 ani, ca și relațiile dintre ele devin reale repere pentru preșcolarul de 6 – 7 ani în formele complexe ale percepției și în alimentarea gândirii, memoriei și imaginației cu informații calitativ și operativ superioare și eficiente.

2.2. Reprezentările. Ca urmare a evoluției senzorialității și integrării ei strânse în structurile cunoașterii și reprezentările se realizează la un nivel mai ridicat de claritate și complexitate dar mai ales ele capătă mai mare grad de stabilitate în timp ca imagini mintale ale obiectelor anterior percepute. Astfel, reprezentările devin un suport mai rezistent și mai stabil de conservare a experienței, de organizare a acesteia funcție de succesiunea temporală a evenimentelor, suport și conținut al istoriei persoanei, istorie care începe, de regulă, după vârsta de 3 – 4 ani. Chiar dacă întâlnim persoane ce pot reactualiza experiențe avute înainte de această vârstă ele sunt puține și păstrează amintiri, imagini (reprezentări) vagi în legătură cu acele evenimente, deseori doar o anumită încărcătură emoțională specifică și aceasta doar dacă acele întâmplări au avut un impact cu totul deosebit asupra copilului.

2.3. Gândirea, în această etapă, după expresia lui Piaget (1965), este preoperațională realizându-se predominant doar în condițiile suportului oferit de percepții, fără a putea să surprindă esențialul, invarianța și reversibilitatea unor relații. De asemenea, ireversibilitatea (o foiță este mai mare decât un bastonaș obținut din aceeași cantitate de plastilină) determină mari dificultăți de stabilire a cauzalității (unele aspecte ale realității sunt întâmplătoare, altele au cauze clare ce pot fi evidențiate; copilul vrea explicații pentru toate pentru că nu poate accepta întâmplarea, de aceea "De ce"-urile lui insistente; acest stadiu este numit de Piaget stadiu precauzal) în gândirea copilului în această perioadă. În plus, pentru că are mari dificultăți de a renunța la propriile puncte de vedere, pentru că este încă puternic centrat pe sine atunci când se raportează la ceilalți și la mediu, gândirea preșcolarului rămâne încă puternic egocentrică. Pentru că nu face diferențe fine între real și ireal, între adevăr și minciună, gândirea păstrează caracteristici de animism și sincretism. Nediferențierea corectă a conținuturilor conceptelor (sincretismul și animismul) se datorează caracterului predominant preconceptual al gândirii preșcolarului. Conceptele lui în curs de formare, sunt în același timp și predominant empirice, fiind ori prea restrânse ori prea extinse (Verza, 2000), având un conținut insuficient sortat din cauza inconstanței criteriilor de

clasificare și a fragilității și superficialității unor asemenea conținuturi informaționale dependente prea mult de reprezentări. În această etapă, după expresia lui Wallon (1949) noțiunile sunt structuri insulare ce nu se pot asocia mental suficient de ușor, stabil și puternic încât să constituie suportul judecăților și raționamentelor. De fapt, suntem în acest moment în faza preconceptelor sau a cvasiconceptelor sau, după expresia lui Zlate (1993), "nu sunt nici noțiuni individualizate, dar nici noțiuni generale". Toate aceste caracteristici ale gândirii favorizează menținerea până în jurul vârstei de 6 ani a aspectului de naivitate și candoare, condiții în care lumea copilului devine ușor lumea basmelor, poveștilor și credinței sincere în personaje ca Moș Crăciun, Moș Nicolae, etc. Aspectele cunoașterii amintite mai sus nu s-ar putea realiza decât în condițiile creșterii semnificative a capacității de memorare a copilului. Modul de stocare al informației este mai ales cel al simbolurilor, reprezentărilor, deprinderilor, stărilor emoționale și, în fază incipientă, sub forma conceptelor empirice. La începutul perioadei randamentul mnezic este relativ redus, mai

ales în fazele de păstrare și reactualizare pe fondul fragilității mecanismelor neuroasociative și a empirismului și lipsei de organizare a informațiilor. Pe măsura maturizării fundamentelor neurofiziologice, a acumulării și organizării informațiilor sub forma conceptelor, la sfârșitul perioadei, pentru capacitatea mnezică se observă o creștere substanțială, atât sub aspectul volumului, cât și sub cel al calităților logice și operaționale ale informațiilor. Pe acest fond, crește eficiența cunoașterii și personalității în ansamblu, cresc abilitățile copilului de abordare a unor activități mai complexe și mai dificile. Eficientizarea cunoașterii și a mecanismelor adaptative ale personalității se datorează și dezvoltării atenției, mai ales sub forma ei intenționată (voluntară). Exersarea diverselor activități ludice sau de cunoaștere favorizează dezvoltarea capacității de concentrare a atenției, flexibilitatea și volumul acesteia. Astfel, dacă la 3 ani copilul poate să fie atent la o activitate timp de 5 – 7 minute, la 6 – 7 ani reușește să se concentreze până la 20 - 25 de minute (Verza, 2000). În activitățile care răspund motivației și rezonanței emoționale a copilului, el poate depăși aceste limite, componentele emoționale și motivaționale potențând atenția.

2.4. Limbajul ca activitate de comunicare dar și ca “infrastructură” a psihicului (cuvântul cuprinde și fixează semnificație, informație, stare psihică) se dezvoltă vizibil în ritmul în care se dezvoltă celelalte paliere ale psihicului. Se fac tot mai des afirmații că evoluția limbajului în această perioadă este una dintre cele mai spectaculoase laturi ale dezvoltării psihice. Astfel, dacă la 3 ani copilul utilizează în medie 700 de cuvinte, la 6 – 7 ani dispune de 2.000. În plus, prin imitație și exersare își însușește și regulile de utilizare a cuvintelor, regulile gramaticale, reguli specifice zonei, mediului social, cultural, etc. Trebuie să amintim că cele două forme ale limbajului: cel activ (de emisie) se apropie ceva mai mult de cel pasiv (receptarea și înțelegerea limbajului), deci nivelul de performanță a limbajului se apropie de nivelul de competență al acestuia și amândouă se armonizează mai mult cu procesele de cunoaștere. De asemenea, limbajul se dezvoltă și sub aspectul expresiv copilului de 3 – 4 ani dar mai ales cel de 6 – 7 ani reușind să exprime mimico-gestual toate stările lui psihice. Propozițiile și frazele sunt mai dezvoltate, mai complexe prin utilizarea mai multor cuvinte cu funcții și semnificații tot mai diverse. Dacă la vârsta de 3 ani în frază predomină substantivele și verbele, pe măsura trecerii timpului copilul învață să folosească adjective și alte forme gramaticale cu rol de relație și acord între cuvinte.

Persistă încă dezacordurile, utilizări incorecte ale cuvintelor pe fondul fragilității structurilor limbajului și a unei cunoașteri încă lacunare. În dorința de a studia performanțele și aspectele diferențiale la această vârstă, Verza (2000), într-o cercetare ce a avut la bază povestiri după o serie de imagini (seriere și povestire după aceasta / povestire după seriarea făcută de examinator) remarcă următoarele aspecte: - copiii relatează “activ” (folosindu-se de suportul imagistic, evidențiindu-se diferențe semnificative între performanțele fetițelor și cele ale băieților); - fetițele folosesc mai multe cuvinte decât băieții, în ciuda faptului că timpul lor de seriere a imaginilor este mai mare (decât al băieților), aspect explicat de autor prin implicarea emoțională mai mare a fetițelor și a preocupării lor mai accentuate pentru ordinea logică; acest aspect confirmă tendința existentă și în perioada precedentă, aceea a performanțelor mai mari ale fetițelor față de ale băieților în însușirea și utilizarea limbajului; - în ceea ce privește aspectul gramatical, autorul găsește următoarele particularități: ♥ și la fete și la băieți predomină substantivele, conjuncțiile, prepozițiile; ♥ locul doi îl ocupă verbele; ♥ urmează adverbele, pronumele, numeralele; ♥ pe ultimul loc adjectivele. De la un limbaj predominant situativ la începutul perioadei, copilul

ajunge la un limbaj contextual care îi permite desprinderea de situație și, de asemenea, îi permite transformarea realității. Condiția de bază în dezvoltarea limbajului este stimularea exersării acestuia, stimularea copilului să vorbească, crearea condițiilor și situațiilor care să favorizeze aceste activități. Limbajul începe să aibă funcții tot mai importante, în afară de cele de comunicare, organizare și structurare a cunoașterii. Se conturează tot mai mult funcțiile de reglaj ale comportamentului propriu și de influențare a celorlalți. Remarcăm că, în această perioadă, limbajul facilitează creșterea capacității de planificare și anticipare, că devine tot mai mult un instrument complex de comunicare atât a copilului cu copiii cât și a acestuia cu adulții. În acest sens, trebuie să precizăm că manifestarea cea mai liberă dar și cea mai extinsă de comunicare prin limbaj, fără inhibiții, cu exprimarea cea mai complexă și completă se face în relațiile de comunicare cu mama.

2.5. Imaginația dezvoltată în contextul lărgirii cunoașterii și în strânsă legătură cu aspectele magice, sincretice și preconceptuale ale gândirii, se manifestă în moduri diverse în atitudinile, comportamentele și activitatea copilului. Începând de la bățul încălecat și îndemnat ca un căluț (aspect simbolic al gândirii, dar și combinatorică specifică imaginației) și până la crearea unor jocuri sau a unor îmbinări originale a obiectelor în joc, la replici sau soluții de rezolvare a unor probleme privind interdicțiile adultului, aspectele predominante sunt cele imaginative. Chiar conduitele de alterare a adevărului (minciuna începând de la 6 – 7 ani) deși din punct de vedere moral nu sunt acceptate, ele constituie soluții găsite de copil pentru a rezolva unele situații conflictuale, soluții purtătoare de procesualitate imaginativă. Desigur ele trebuie controlate și limitate prin intervenția adultului pentru a nu degenera în conduite deviate cu răsunet în dezvoltarea ulterioară a copilului.

2.6. Afectivitatea se dezvoltă atât în sensul diversificării stărilor de trăire și manifestare emoțională cât și prin creșterea intensității și nuanțării acesteia ca urmare a relațiilor tot mai complexe din familie, grădiniță și din grupurile de joc. Astfel, dacă la 3 ani apare sentimentul de vinovăție și la 4 ani cele de pudoare și mândrie, la 6 ani începe să trăiască unele stări, complexe legate de rolul și prestigiul lui. Experiențele privind recompensarea nemeritată (sindromul bomboanei amare) au pus în evidență capacitatea preșcolarului de a trăi sentimentul de rușine.

Atitudinile critice față de propriile manifestări comportamentale, încercările, reușite uneori, de ași controla stările emoționale ne arată un grad mai ridicat de socializare a afectivității față de etapa precedentă. Este perioada optimă de interiorizare a normei morale prin imitarea modelelor celor mai apropiate – părinți, frați, etc. – față de care se dezvoltă acum puternice sentimente de atașament, respect și iubire. Într-un studiu efectuat pe un lot de 30 de copii având unele tulburări ușoare ale comportamentului (motiv pentru care au fost prezentați la examinare în L.S.M.), și care au fost incluși într-un sistem de influențe psiho-terapeutice coroborat cu unele corecții ale sistemelor educaționale din familie, s-au putut pune în evidență aspecte cum ar fi: - maturizarea emoțională, socializarea ei este cheia interiorizării normei morale (examinările cu ajutorul testului de maturitate emoțională, efectuate acestor copii, prima dată la 5 ani, a doua oară la 6 ani și a treia oară la 7 ani au evidențiat o corelație puternică între indicele de maturizare emoțională și indicele de conformism al comportamentului); - procesul de interiorizare a normei morale, de formare a conștiinței morale se produce cu maximă eficiență în primii 6 – 7 ani de viață (comparând indicele de maturizare emoțională și de conformism social în cadrul lotului amintit cu aceiași indici ai unui alt lot de 30 de copii care, din diferite motive, nu au putut fi incluși în situația experimentală, găsim diferențe semnificative în defavoarea acestora din urmă mai ales la

vârsta de 7 ani, de asemenea frecvența manifestărilor comportamentale cu tentă antisocială sau de devianță în perioada 7 – 10 ani este dublată în cazul celui de-al doilea lot față de primul. 2.7. Voința se dezvoltă în contextul evoluției celorlalte paliere și procese psihice și tinde să devină factor important în reglarea comportamentului. Dezvoltarea gândirii și a unei minime capacități de a alege, de a categorisi, dezvoltarea capacității de învățare și de conservare a informației și mai ales dezvoltarea limbajului (inclusiv cu funcția lui reglatoare) determină apariția în germene și dezvoltarea proceselor voluntare, mai întâi sub aspect frenatoriu și apoi în sens propulsiv. Aspectul frenatoriu, important mai ales în reglajul comportamentului, se structurează și operaționalizează încet, progresiv sub presiunea imperativelor adultului: “să fii cuminte!”, “nu este voie!”, etc. Aceste imperative, exersate în contextul comportamentului cotidian devin încet, încet ordine interne ale copilului: “a spus mama să fii cuminte, a spus tata să nu faci prostii” etc. Numai în acest fel pot fi inhibitate și în final interzise conduitele sancționate social, numai astfel pot fi luate sub control aspectele motivaționale hedoniste și de afectivitate debordantă specifice copilului în această perioadă. Deci putem afirma importanța deosebită a sistemului educațional, dar și calitatea modelului ca și nivelul procesului de identificare de sine în care un rol important îl are “triumghiul afectiv mamă – tată - copil”. Deși au un rol parțial destabilizator și dezorganizator pentru activitatea psihică, complexe afective de tip Oedip, cu trăiri ambivalente și contradictorii, ele constituie totuși factori de maturitatea emoțională prin exercițiul emoțional afectiv pe care îl face copilul. Analizând modul de atașare afectivă a preșcolarului față de adult (părinte, rudă, educator, etc.), se evidențiază faptul că, puterea și profunzimea acestui atașament țin în primul rând de valoarea modelului în ochii copilului, impunându-se în aceeași măsură ca valoare morală, ca normă de conduită, cu atât mai mult cu cât, în această perioadă adultul este investit de către copil cu puteri și calități deosebite, supunându-se autorității și judecății lui după principiul “moralei autorității” (deci după valorile altuia, nu ale lui). Activitatea dominantă prin care se dezvoltă toate aceste aspecte este jocul și, într-o oarecare măsură, cea care începe să câștige teren și anume învățarea (aceasta mai ales în cadru instituționalizat și organizat – creșă și grădiniță). “Investigație animată” (Wallon, 1949), activitate

cu puternice valențe cathartice (Ionescu, 1973), jocul dă copilului posibilitatea transpunerii în condițiile tipice pentru rol, extrase prin observație puternic încărcată afectiv – emoțional – empatic (Șchiopu, 1967). Jocul nu este numai activitatea dominantă, dar și activitatea cea mai eficientă pentru învățare. Rolurile din joc permit o mai eficientă identificare de sine prin comparație cu altul, prin cunoașterea teritoriului, a vecinătăților și organizarea spațiului în funcție de rolul și locul său în cadrul obișnuit de viață. Procesul formării Eu-lui, după Allport, parcurge următoarele etape: 1) Dezvoltarea simțului Eu-lui corporal – schema corporală, cunoașterea propriului corp. 2) Dezvoltarea simțului unei identități de sine continue, ținând de apariția limbajului: numele, hainele și obiectele personale. 3) Respectul față de sine și mândria – dorința de a face de unul singur unele lucruri, reușita lor provocându-i trăiri de satisfacție și dându-i posibilitatea să se simtă util, autonom, stăpân pe sine și, în același timp, separat de “altul”. Dar chiar dacă până la vârsta de 3 ani aceste procese capătă contur, observăm, deseori, comportamente regresive (de identificare cu obiectele în joc), dovadă că aceste achiziții sunt încă fragile. Imediat după 3 ani apar și se dezvoltă alte două aspecte privind identificarea: - existența Eu-lui în sensul apariției sentimentului de proprietate; - imaginea Eu-lui, adică, rudimente de conștiință de sine care cuprind nu atât ce ar dori copilul să fie, ci mai ales ceea ce ar dori părinții

să fie copilul. Socializarea conduitei se face în context social prin imitarea modelelor din familie, grupurile de joacă, grupurile sociale în cadrul și pe fundalul contradicției dintre: - dorințele și aspirațiile copilului și constrângerile adultului; - dorințele copilului și posibilitățile acestuia de realizare a dorinței lui; - modul de satisfacere a trebuințelor și de rezolvare a contradicțiilor. Rezolvarea contradicțiilor este fie pozitivă – adaptativă, dezvoltând trăsături pozitive de caracter: cinste, corectitudine, încredere, fie negativă – dezadaptativă, favorizând dezvoltarea unor trăsături ca: neîncredere, egoism, negativism, etc. Cercetările (Golu, Zlate, Verza, 1993) au stabilit că evoluția sociabilității este determinată de modul în care copilul se percepe, se vede pe sine în comparație cu “altul”, după următorul model: - într-o fază incipientă (3 ani), “altul” este perceput ca o amenințare (pentru sine și pentru lucrurile sale, pentru jucării); - în jur de 4 ani, “altul” este perceput ca obiect de identificare, acceptând după principiul reciprocității poziția altuia, chiar intră, uneori, în competiție cu “altul” pentru rol; - în jur de 5 ani, “altul” este perceput ca partener egal, copilul putând lua în considerare, acum, și dorințele celui alt (germenele altruismului și toleranței). Socializarea conduitelor în contextul jocului și a altor activități este complexă și depinde foarte mult de calitatea sistemului educațional: valoarea modelelor, consecvență, unitate și continuitate. Unii cercetători găsesc o parametri de bază ai socializării (Verza, 1993): a) sociabilitatea – ce ar cuprinde posibilitățile generale ale copilului de a face față cerințelor ambianței – aceasta fiind latura pasivă a conduitei sociale; b) capacitatea socială, adică: autonomia, inițiativa, abilitatea de a face ceva.

Proiect didactic

Unitatea de învățământ: Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian” Botoșani

Propunător: Ungureanu Lavinia

Clasa: a VI-a A

Arie curriculară: Matematică și științe ale naturii

Disciplina: Explorarea mediului înconjurător

Unitatea de învățare: Universul cunoașterii

Subiectul lecției: Ferma lui Gică

Tipul lecției: Consolidarea și sistematizarea a cunoștințelor

Scopul lecției: Consolidarea cunoștințelor cu privire la florile și animalele domestice din țara noastră.

Obiective operaționale:

O₁: Să acceseze link-ul către platformă apăsând corespunzător pe ecranul tabletei. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii accesează link-ul cu sprijin din partea adultului.

O₂: Să reconstituie imaginea unui animal folosind bucăți puzzle. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii reconstituie imaginea în proporție de 90%.

O₃: Să sorteze după criteriul formă. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii realizează 80% din sarcină;

O₄: Să realizeze corespondența dintre mamă și puiul său ajutându-se de suportul imagistic. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii realizează corespondența cerută în 80% din situațiile date.

O₅: Să identifice umbra animalelor domestice. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevii reușesc să realizeze 80% din sarcina trasată.

O₆: Să lipească corespunzător florile și animalele domestice pe macheta fermei. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevi lipesc corespunzător 90% dintre animalele date.

O₇: Să denumească florile și animalele din jocul prezentat. Obiectivul este realizat la nivel minim dacă elevi denumesc corespunzător 95% dintre flori și animale.

Metode și procedee : Conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic, descoperirea dirijată, demonstrația, observația;

Mijloace și materiale didactice: filmuleț youtube, videoproiector, laptop, tablă, jetoane, fișe de lucru, joc puzzle cu animale, imagini cu animalele și puii lor, ferma din fetru, scai, planșe, plicuri, coș, joc wordwall, joc puzzle jigsawplanet, bomboane;

Locul de desfășurare: sala de clasă

Resurse:

- **Umane:** 6 elevi

- **Temporale:** 45 minute;

Forme de organizare: Frontală, individuală, lucru în echipă;

Evaluare: formativă, prin aprecieri verbale stimulative, joc wordwall, joc jigsawplanet , recompense simbolice.

Bibliografie:

- Taflan, A., Musu I.: „*Terapia complexă și integrată*”, Ed. Pro Humanitate, 1997;
- Neamțu, C., Gherguț, A., „*Psihopedagogie Specială*”, Ed. Polirom, Iași, 2003;
- Jimboreanu S., Cuzum S., Vasiloanea G. „*Cunoașterea mediului*”- Manual pentru clasa I, Editura Sigma;
- Programă școlară, *Abilități de comunicare și limbaj I-IV*, Anexa nr. II la Ordinul ministrului educației nr. 3702/21.04.2021.
- Gherguț A., Frumos L., Raus G., „*Educație specială- ghid metodologic*”, Ed. Polirom, 2016;
- Gherguț A., „*Psihopedagogie specială- fundamente teoretice și perspective practice*”, Ed. Polirom, 2023.
- <https://www.youtube.com/watch?v=-89NcVCE8Sk>

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Momentele activității	Timp	Ob. op.	Activitatea cadrului didactic	Activitatea elevilor	Metode	Mijloace de învățământ	Evaluare
Moment organizatoric	1 min		Cadrul didactic își pregătește materialele pentru activitate.	Elevii își pregătesc materialele pentru activitate.	Conversația		
Captarea atenției	3 min		Cadrul didactic le dezvăluie elevilor că vor primi vizita unui musafir-surpriză și anume fermierul Gică, vor viziona un filmuleț despre animale și ferma acestuia (<i>anexa1</i>). https://www.youtube.com/watch?v=-89NcVCE8Sk	Elevii privesc cu atenție filmulețul.	Conversația Explicația Observația	Laptop Video-proiector Boxe Ferma Tablă	
Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor operaționale	1 min		Cadrul didactic le explică elevilor cum se va desfășura lecția și obiectivele urmărite.	Elevii ascultă cu atenție explicațiile cadrului didactic.	Conversația Explicația Observația		Observarea comportamentului
Desfășurarea propriu-zisă a lecției	28 min	O ₁ O ₂	Cadrul didactic le explică regulile jocului. Acesta prezintă cele 3 centre de lucru. <i>Centru de lucru 1: „Descoperă animaluțul și floarea ta”</i>	Sarcina elevilor este de a descoperi și aduce la fermă animalele pierdute și de a planta flori în grădina fermierului. Elevii au ca sarcină să aleagă un plic și să ansambleze bucățelele de puzzle în așa fel încât să obțină imaginea unui animal. În	Conversația Explicația Exercițiul Jocul didactic Descoperirea dirijată	Tablă Figurine animale Jetoane Fișe de lucru	Capacitatea elevilor de a-și concentra atenția

		<p>O₃ O₄</p> <p>Cadrul didactic așează pe masă plicuri care conțin puzzle-uri cu animale domestice și o tabletă cu jocuri tip puzzle cu flori iar la final primesc câte o floare din fetru. (Anexa2) https://www.jigsawplanet.com/LAVINIA9/puzzle-flori-de-primavara Centru de lucru 2: „Animalele își caută pușorii și florile surorile”</p> <p>O₅</p> <p>Cadrul didactic așează pe bancă jetoane cu diferite tipuri de flori și imagini cu animale și pușii lor. (Anexa 3) Centru de lucru 3: „ Găsește și potrivește”</p> <p>O₆</p> <p>Cadrul didactic așează pe o bancă fișe de lucru cu umbrele unor flori, animale și jetoanele corespunzătoare acestora. Cadrul didactic solicită elevilor să meargă la fermă și să lipească animalele și florile adunate de ei. (Anexa 4)</p>	<p>plicuri se vor regăsi animale pierdute de fermierul nostru. Elevii rezolvă puzzle-urile cu flori de pe tableți și primesc o floare din fetru.</p> <p>Elevii sortează florile în funcție de tipul acestora și apoi lipesc pe planșă jetonul cu pușii al cărui animal îi aparține. Pe spatele unor fișe sau imagini vor fi lipite animale domestice sau flori.</p> <p>Elevii merg pe rând și asociază animalele și florile cu umbra acestora.</p> <p>Pe rând fiecare elev va merge la fermă și va lipi florile animalele domestice găsite, ajutând astfel fermierul nostru.</p>	<p>Demonstrația, Observația</p>	<p>Joc puzzle cu animale Imagini cu animalele și pușii lor Ferma din fetru</p> <p>Scai</p> <p>Planșe Plicuri</p> <p>flori</p> <p>Coș</p>	<p>Capacitatea elevilor de a compune puzzle</p> <p>Capacitatea elevilor de a asocia animalele cu pușii lor</p> <p>Capacitatea elevilor de a asocia umbra cu animalul corespunzător</p> <p>Capacitatea elevilor de a-și concentra atenția</p>
Asigurarea retenției și a transferului	10 min	<p>O₇</p> <p>Cadrul didactic deschide jocul de la anexa 5. https://wordwall.net/resource/70187980 (Anexa53)</p>	<p>Elevii vor recunoaște/denumi animalele și florile prezente în jocul „Roata florilor și a animalelor”</p>	<p>Conversația Explicația Exercițiul</p>	<p>Joc wordwall</p>	<p>Capacitatea elevilor de a denumi corect</p>
Feed-back	2 min	<p>Cadrul didactic va aprecia activitatea fiecărui elev și va oferi o recompensă.</p>		<p>Conversația Explicația Observația</p>	<p>Bomboane</p>	<p>Capacitatea elevilor de a-și concentra atenția</p>

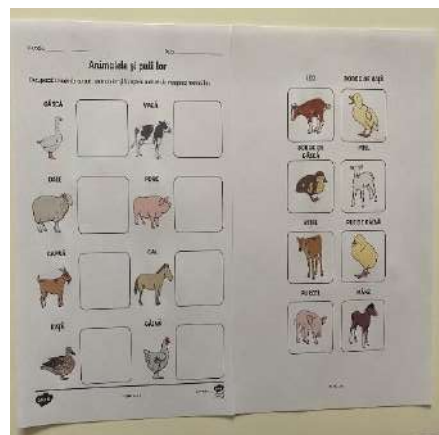
Anexa 1

Anexa 2

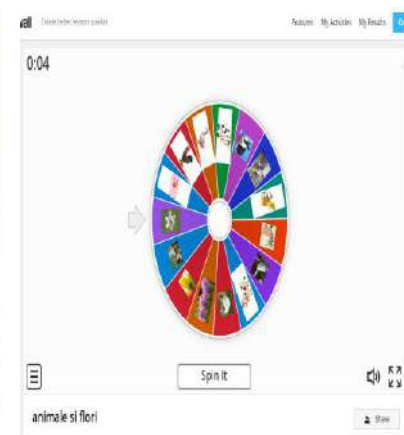
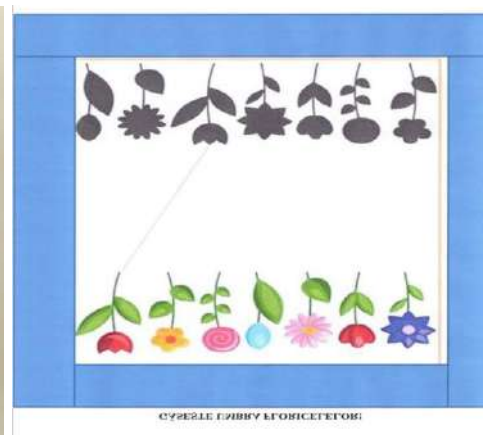
Anexa 3

Anexa 4

Anexa 5

Sursă Twinkl

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI DIN ZONA BIHORULUI

Prof. înv. preșcolar: Vaida Florentina Mariana
Grădinița cu Program Prelungit „Floare de Colț”,Beiuș
Județul :Bihor

În trecut tradiția începea cu Postul Paștelui, când se spălau toate vasele cu „leșie făcută din cenușă”. Toți membrii familiei de la cel mai mic până la cel mai bătrân posteau cu sfințenie tot acest post. Alimentele cele mai cunoscute, care se consumau erau: ceapa, cartoful, varza și fasole; mancarea se gătea fără ulei deoarece acest produs era foarte rar, iar familiile care îl aveau erau considerați de către ceilalți „oameni înstăriți”.

Pe vremuri oamenii erau foarte credincioși în comparație cu zilele noastre, mergeau la Biserică, erau mai smeriți și aveau un mare respect pentru preotul satului. Se spune că în trecut, oamenii aveau „cruce de lemn și inimă de aur”, dar în zilele noastre oamenii au „cruce de aur și inimă de lemn”.

Familiile erau foarte numeroase în comparație cu zilele noastre, erau până la zece copii într-o familie, dar în zilele noastre o familie este alcătuită din cel mult doi copii.

În perioada postului femeile puneau „razboi” și țeseau pânză din care își confecționau apoi haine pentru Sărbătoarea Învierii Domnului. Pânza țesută era albită cu cenușă și era spălată de mai multe ori, până se albea în valea satului, pe urmă din pânză femeile coseau cu mâna „spătoiu”, „poalele”, „cămașa” și „ițarii” bărbaților, tot din pânză femeile își confecționau „fețele de perină” și „lipideiele”(cearșafurile de azi).

Activitatea de bază a bărbaților era agricultura și creșterea animalelor. În Postul Paștelui oamenii arau cu boii pământul și semănau „tentiul” (porumbul), „croampele”(cartoful), ajutându-se între ei, ceea ce dovedește că în trecut oamenii erau mai buni. Bărbații mergeau la pădure, tăiau lemne pentru pădurar care îi plătea pentru munca prestată și în acest mod ei aveau bani de Paște.

În fiecare duminică oamenii mergeau la Biserică, unde venea și poștașul care le aducea cărțile poștale ce conțineau vești de la copii, soți, rude, care erau plecați în război.

În trecut oamenii nu mergeau la școală, foarte puțini aveau posibilitatea de a frecventa cel mult patru clase, printre aceștia, numărându-se și „bunicuța mea”, acum în vârstă de 86 de ani, care ne-a povestit toate aceste obiceiuri. Tot ea era singura din sat care avea cele patru clase și citea cărțile tuturor oamenilor din sat.

În săptămâna mare femeile făceau curățenie, văruiau casa, spălau toate hainele, și le pregăteau pentru ziua de Înviere, obicei care se mai păstrează și în ziua de astăzi. Tot în această săptămână copiii erau duși de către dascălul satului la spovedanie. În zilele noastre acest obicei nu se mai păstrează, la spovedanie mergând numai persoanele mai în vârstă și prea puțin dintre tinerii din ziua de azi.

În joia mare toți sătenii mergeau la târg pentru a-și cumpăra miel sau ied, pentru a avea la masa de Paști. Seara toată lumea din casă mergea la Biserică unde se citea „Cele doisprezece Evanghelii”, care reprezintă toate patimile lui Iisus Hristos, la fiecare Evanghelie citită se aprindea câte o lumânare; slujbă care se face și în zilele noastre.

În Vinerea Mare tot satul împreună cu preotul țineau post, tot în Vinerea Mare, femeile împrestreau ouăle cu ceară cu ajutorul unei unelte numită „bizară”, modelul cel mai pictat era „Crucea lui Iisus” și „Frâul calului”, care reprezintă o împrestitură moștenită din vechi bătrâni, pe urmă ouăle se roșeau în coajă de ceapă.

Tot în Vinerea Mare oțetul era interzis cu desăvârșire, deoarece era asociat cu Răstignirea lui Iisus când romanii i-au dat să bea oțet; obicei care se păstrează și în zilele noastre.

Ca și în zilele noastre, și atunci oamenii mergeau la Biserică, unde preotul cântă Prohodul (Cântarea de înmormântare a lui Iisus), iar oamenii pe tot parcursul a celor șapte săptămâni purtau veșminte de culoare neagră, semn de doliu pentru moartea lui Hristos.

În sâmbăta mare femeile pregăteau toată mâncarea pentru zilele de Paști. Slujba de Înviere era ținută de către preot la ora patru duminica dimineața, sătenii nu mâncau nimic până ce preotul le dădea Paștele Sfințite.

Și atunci ca și acum, oamenii își dădeau „binețe”(se salutau) cu „Hristos a Înviat !” și „Adevărat a Înviat!”, această salut era zis până la sărbătoarea de Înălțarea Domnului (Rusaliile), obicei care nu se mai păstrează astăzi.

În dimineața primei zile de Paști, când oamenii mergeau unii la alții în vizită, primul care intra în casă trebuia să fie neapărat bărbatul, deoarece se spunea că femeia aduce „pagubă”, se întâmpla ceva rau; obicei care în zona noastră a Bihorului se păstrează și la sărbătoarea Nașterii Domnului.

În prima zi de Paști toți oamenii de la mic la mare mergeau la Biserică îmbrăcați în hainele albe realizate de femei în Postul Pastelui. După slujba de Înviere mergea fiecare la casa lui, unde lua masa în familie, pe urmă se întorceau din nou la Biserică unde ciocneau ouă și făceau o șezătoare care se întindea până târziu în noapte.

În ziua de Paște exista obiceiul prin care fetele trebuia să le dea băieților ouă roșii, celor care nu aveau, băieții le lua „cârpa” (batic) din cap și nu o primeau înapoi până nu le ofereau ouă roșii. Menționăm că acest obicei nu se mai păstrează deloc. Tot în decursul acestei zile, fetele și băieții înconjurau Biserica satului, obicei care este întâlnit și în zilele noastre în multe sate din Județul Bihor.

De-alungul anilor tradiția lăsată din bătrâni a încetat să se mai păstreze, oamenii nu mai merg la Biserică, șezătorile în curtea Bisericii nu mai există, hainele albe din pânză țesută fiind înlocuite cu hainele moderne din zilele noastre.

În a doua zi de Paște în fiecare sat se organizau „hidedi” (discotecile din ziua de azi), la care mergeau atât oamenii căsătoriți cât și tineretul satului. Fetele necăsătorite aveau o oră anume dată de părinți pentru a sta la „hidede”. Aceste „hidedi” erau organizate în căminul satului. Înainte de a participa la aceste „hidedi” toți tinerii mergeau la Biserică, dar fetele necăsătorite erau îmbrăcate cu haine colorate, cu „cârpă” și „zadie” roșie. Miercuria după Paști oamenii țineau „holdele”, preotul satului făcea o slujbă specială doar pentru pământurile și culturile oamenilor.

Înălțarea Domnului este întotdeauna într-o zi de joi, deoarece atunci se împlinesc cele patruzeci de zile de la Învierea Domnului, în ziua respectivă, oamenii se salută cu „Hristos s-a Înălțat!”, „Adevărat s-a înălțat!”; obicei care astăzi se mai păstrează doar de către bătrânii satului. Pe parcursul trecerii anilor, obiceiurile au început să se schimbe. De la tradiția străbunicilor și bunicilor noștri unde ouăle se vopseau numai în roșu, în zilele noastre ouăle au diverse culori.

În prezent, Slujba de Înviere este ținută de preoți la miezul nopții, ouăle roșii sunt înlocuite de ouăle de ciocolată, straiile populare sunt înlocuite de haine moderne, balurile sunt înlocuite de către tineri cu cluburile.

Bibliografie

Culeasă de la bătrânii satului și mai ales doamna Vaida Eva, Vaida Nicolae, Vaida Floare, Ghiulan Floare, Purtan Teodor din localitatea Dumbrăvița de Codru .

Proiect de voluntariat

„SFINTELE SĂRBĂTORI DE PAȘTI”

Proiect dedicat SFINTELEI SĂRBĂTORI DE PAȘTI

Proiect de parteneriat pentru activități de voluntariat în cadrul
Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară
(S.N.A.C.)

INIȚIATOR PROIECT
PR. PROF. VĂȘĂI BENONE PAUL

Proiect de voluntariat

Proiect dedicat SFINTELOR SĂRBĂTORI DE PAȘTI

DATE GENERALE DESPRE PROIECT

Desfășurarea proiectului

Proiectul se realizează pe baza protocolului de colaborare semnat între Școala Gimnazială nr.7 Tg. Ocna școală din cadrul Centrului Educativ Târgu-Ocna și Parohia "SFINȚII APOSTOLI" din Târgu-Ocna și își propune realizarea unor activități de tip voluntariat.

Motivarea proiectului:

Cu ocazia venirii Sfințelor sărbători de Paști, am inițiat acest proiect care își propune derularea unor activități de voluntariat cu scopul dezvoltării abilităților de relaționare și colaborare cu persoanele nevoiașe, formării unui comportament de întraajutorare a persoanelor cu posibilități materiale precare.

Locul desfășurării proiectului

Proiectul se va desfășura în comunitate, la familii cu posibilități materiale precare ,care aparțin de Parohia "SFINȚII APOSTOLI" din Târgu-Ocna –Vâlcele.

Tipul proiectului

Proiectul are un caracter educațiv fiind inițiat de părintele prof. Văsâi Benone Paul de la Școala Gimnazială nr. 7 Târgu-Ocna (Centrul Educativ).

Coordonatori proiect

- Preot Prof. psihopedagog Benone Paul VĂSÂI, Școala Gimnazială nr. 7, Târgu-Ocna;
- Asistent social Laura VĂSÂI, Școala Gimnazială nr. 7, Târgu-Ocna
- Preot Cătălin ZGĂBEI, paroh la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Târgu-Ocna –Vâlcele.

Selecția grupului

- Beneficiarii acestui proiect sunt reprezentați de familii cu posibilități materiale precare.

Evaluare

- Inițială – vizează gradul de interes al membrilor grupului de a participa la acest proiect și gradul de familiarizare a membrilor grupului cu tradițiile specifice de sărbătorile pascale și cu tema proiectului;
- Continuă – identificarea schimbărilor într-un comportament tolerant măsurabil.

ORGANIZAREA PROIECTULUI

Scopul proiectului

Proiectul elaborat, care are un caracter educațiv, își propune dezvoltarea unei atitudini de întraajutorare între semeni, înțelegerea semnificației sărbătorilor pascale și formarea unui comportament de tolerare a persoanelor nevoiașe în rândul minorilor internați în Centrul de Reeducare Târgu-Ocna.

Obiectivele proiectului

- Dezvoltarea unei atitudini de întraajutorare între semeni;
- Dezvoltarea abilităților de relaționare cu persoanele cu dizabilități;
- Dezvoltarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere a persoanelor cu posibilități materiale precare;
- Stimularea cooperării în grup;
- Dezvoltarea interesului pentru actul creativ și de voluntariat.

Activități

. **Decorarea ouălor de Paști**- semnificația teologică a ouălor roșii și a păștii sau a cozonacului

- **Caravana iepurașilor**-dăruirea de produse alimentare, îmbrăcăminte și rechizite

Metode de lucru

- Convorbirea
- Dialogul

Resurse materiale

- Materiale textile
- Produse alimentare
- Rechizite

Resurse umane implicate în desfășurarea proiectului

Cadre didactice și minori de la Școala Gimnazială nr.7 Tg. Ocna din cadrul Centrul Educativ Târgu-Ocna implicate în desfășurarea proiectului și Preot Cătălin ZGĂBEL, paroh la Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Târgu-Ocna –cartier Vâlcele.

Evaluare

- Realizarea unui documentar cu desfășurarea întregii activități
- Acordarea de diplome

Întocmit,

Pr. Prof. psihopedagog
Benone Paul VĂSĂL

HĂRȚI CONCEPTUALE – PÂNZĂ DE PĂIANJEN

Prof. Înv. Primar Vasile Cătălina-Maria, Școala Gimnazială Nr. 81

„Hărțile conceptuale reprezintă o metodă modernă de evaluare folosită în cadrul lecțiilor de chimie, alături de metodele tradiționale. Hărțile conceptuale sau hărțile cognitive pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire și înțelegere ale celui/celor care le elaborează. Reprezintă un mod diagramatic de expresie, constituindu-se ca un important instrument pentru predare, învățare, cercetare și evaluare la toate nivelurile și la toate disciplinele”(Oprea, 2006, 255).

Aceste hărți conceptuale deși sunt mai mult utilizate în procesul instruirii ele reprezintă instrumente de evaluare nu atât pentru cunoștințele pe care le dețin elevii, ci, relațiile pe care aceștia le stabilesc între diverse concepte, informațiile internalizate în procesul învățării, modul în care își construiesc structurile cognitive, asociind și integrând cunoștințele noi în experiențele cognitive anterioare.

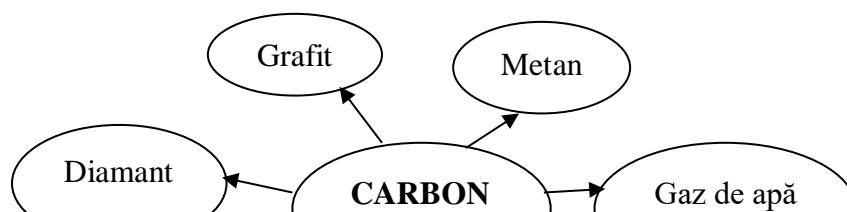
Harta cognitivă ia forma unei reprezentări grafice care permite „vizualizarea organizării procesărilor mentale a informațiilor legate de o problemă de conținut sau concept” (Joița, 2007, 22). Poate fi integrată atât în activitățile de grup, cât și în cele individuale.

În practica educațională, se pot utiliza următoarele tipuri de hărți conceptuale, diferențiate prin forma de reprezentare a informațiilor (Oprea, 2006, 260-262):

- Hărți conceptuale tip ”pânză de păianjen”
- Hartă conceptuală ierarhică
- Hartă conceptuală lineară
- Sisteme de hărți conceptuale

De exemplu, la disciplina chimie, în clasa a VIII-a, la sfârșitul unității de învățare „Carbon”, evaluarea cunoștințelor dobândite se poate face și cu ajutorul unei hărți conceptuale de tip ”pânză de păianjen”. Se scrie în mijlocul tablei cuvântul „Carbon”. Elevii, pe rând, la tablă, trebuie să traseze cât mai multe săgeți ce conduc la noțiunile corespunzătoare dobândite despre „Carbon”. Realizarea unei astfel de hărți impune respectarea următoarelor etape:

- Elaborarea listei de concepte, idei despre ”Carbon”;
- Se marchează prin săgeți relațiile de coordonare stabilite între concepte, idei;
- Realizarea grafică a hărții conceptuale de tip ”pânză de păianjen” cu ajutorul unor figuri geometrice.

Principalele avantaje ale utilizării hărților conceptuale de tip ”pânză de păianjen”:

- Facilitează evaluarea structurilor cognitive ale elevilor, cu accent pe relațiile stabilite între concepte, idei;
- Determină elevii să practice o învățare activă, logică;
- Asigură „vizualizarea” relației dintre componenta teoretică și practică a pregătirii elevilor;
- Facilitează surprinderea modului în care gândesc elevii, a modului în care își construiesc demersul cognitiv, permițând ulterior diferențierea și individualizarea instruirii;
- Pot fi integrate cu succes în orice strategie de evaluare;
- Evidențiază progresul în învățare al elevilor;
- Pot fi valorificate în secvențele următoare de instruire.

În sfera dezavantajelor includem:

- Consum mare de timp;
- Risc crescut de subiectivitate în apreciere, în absența unor criterii de evaluare clare;
- Efort intelectual și voluntar intens din partea elevilor, care trebuie să respecte anumite standarde și rigori impuse de specificul acestei metode.

Bibliografie

1. Joița, E., *Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învățare cognitiv-constructivistă, E.D.P.* București, 2007.
2. Oprea, C. L., *Strategii didactice interactive, E.D.P.* București, 2006.

CALIGRAFIA-ARTA MEȘTEȘUGIRII SCRISULUI

Autor: prof. pt. înv. primar Vasluianu Florentina
Școala Gimnazială Nr. 7 Tg. Ocna

ARGUMENTAREA ALEGERII TEMEI :

În școlile aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor există un număr de persoane private de libertate care nu și-au definitivat pregătirea școlară, motiv pentru care există o preocupare susținută pentru includerea acestora în procesul instructiv educativ.

Referitor la disponibilitatea minorilor de a fi incluși în activități de școlarizare, specialiștii în educație au semnalat ca situație frecvent întâlnită, cea în care aceștia refuză să participe din două motive: fie au parcurs anumite nivele de învățământ, însă achizițiile de scris-citit, nu corespund acestora, fie persoanele analfabete refuză frecventarea școlii, solicitând dobândirea minimală a unor cunoștințe de scris-citit .

Pentru a răspunde acestor cerințe consider oportună derularea unui curs de scris frumos și corect -învățământ simultan, conform Ordinului 3529/23.03.2001 care reglementează aplicarea Planului cadru în unitățile de învățământ subordonate ANP.

Acest curriculum are ca scop accesibilizarea conținutului și metodelor educative pentru a putea fi însușite de elevii cu cerințe speciale. Accesibilizarea conținutului și a metodelor educative s-a realizat prin selectarea anumitor conținuturi din curriculum general, prin stabilirea unor competente specifice adaptate nivelului de dezvoltare intelectuală a elevului, prin alegerea activităților de învățare care pot fi înțelese de către elev, prin renunțarea la anumite conținuturi cu grad ridicat de complexitate, prin particularizarea anumitor conținuturi, printr-o evaluare diferențiată.

Caligrafia este o artă - arta de a scrie frumos.

Având în vedere considerentele enunțate mai sus , aceasta disciplină, a scrierii corecte și frumoase, am considerat că este necesar să consolidez activitatea de scriere prin alegerea acestui opțional.

Scrisul reprezintă un instrument de muncă intelectuală, iar pentru psihologi un element de bază în cunoașterea indivizilor, în depistarea trăsăturilor lor de caracter.

Modul în care vor scrie elevii va fi o oglindă a muncii noastre de dascăli, o dovadă că am format tineri bine pregătiți, hotărâți, cu atitudini pozitive .

Ca material suport am ales „ Caietul de Caligrafie ”, pus la dispoziție de Editura Aramis. Scrierea frumoasă, cu litere în „duct continuu ”, egale ca mărime și cu aspect îngrijit, este dezideratul acestui opțional din motive tehnice, care țin de lizibilitate, dar și din considerente educative, formative, care țin de aderarea copilului la disciplină, de cultivarea perseverenței și a gustului estetic.

La această vârstă, elevii primesc numeroase informații pe care vor să le stocheze prin scris. Acest fapt determină creșterea vitezei scrierii. Preocuparea noastră, a învățătorilor este ca viteza de scriere să devină direct proporțională cu calitatea.

ATITUDINI SI VALORI

- Atitudinea pozitivă față de educație, cunoaștere, societate, cultură, civilizație
- Disponibilitatea pentru învățarea permanentă
- Interes pentru scris frumos și corect în cadrul acestei discipline dar și a celorlalte

COMPETENTE GENERALE

1. Respectarea poziției corecte a corpului în timpul scrisului și utilizarea corectă a instrumentului de scris.

2. Scrierea lizibilă, estetică și corectă a elementelor grafice componente ale literelor

3. Încadrarea corectă în pagină

4. Respectarea normelor de ortografie și punctuație

5. Folosirea în situații diferite a scrierii caligrafice

SUGESTII METODOLOGICE

- Curriculumul disciplinei are în vedere modelul comunicativ-funcțional axându-se pe comunicare ca domeniu complex ce -înglobează procesele de receptare a mesajului oral și scris precum și cele de exprimare orală și scrisă. Această programă școlară situează în centrul preocupării sale învățarea activă , centrată pe elev.
- Învățarea nu este un proces pasiv, care li se întâmplă elevilor, ci o experiență personală la care ei trebuie să participe , experiență în care unii elevi trebuie atrasi cu grijă deoarece viața a fost mai dură cu ei , prea de timpuriu.

Competențe specifice

Activități de învățare / Conținuturi

- 1.1.** să adopte o poziție corectă a corpului în timpul scrisului (spatele drept, coatele pe bancă etc);
- 1.2.** să utilizeze corect stiloul respectând cerințele referitoare la poziția corectă a acestuia în mână și așezarea corectă a peniței pe foaie;
- 2.1.** să execute corect elementele grafice ale literelor;
- 2.2.** să respecte spațiul grafic specific fiecărui element;
- 2.3.** să respecte înclinația, distanța și legătura dintre elementele grafice
- 3.1.** să încadreze corect în pagină literele, cuvintele și textele, respectând alineatul, locul datei și al titlului;
- 3.2.** să respecte încadrarea corectă în pagina caietului în scrierea exercițiilor și problemelor.
- 4.1.** să scrie corect din punct de vedere ortografic;
- 4.2.** să respecte semnele de
- exerciții de trasare a elementelor grafice;
 - exerciții de adoptare a poziției corecte și comode pentru scris;
 - exerciții de scriere a unor elemente grafice pregătitoare scrierii literelor mici și mari de mână;
 - exerciții de scriere caligrafică a literelor și a cuvintelor, respectându-se forma, mărimea și înclinarea lor;
 - exerciții de încadrare corectă în pagină; exerciții de apreciere corectă a spațiului dintre cuvinte;
 - exerciții de scriere corectă a cuvintelor;
 - exerciții de scriere a literelor, silabelor de 2 sunete;
 - exerciții de scriere a cuvintelor monosilabice formate din 3 sunete și a cuvintelor bisilabice în care silabele sunt formate din 2 sunete;
 - exerciții de încadrare corectă în pagina caietului (data, alineatul);

punctuație învățate.

5.1. să execute o scriere caligrafică și în cadrul celorlalte obiecte de învățământ

- exerciții de apreciere corectă a spațiului dintre cuvinte;
- exerciții de copiere, transcriere ;
- dictări de cuvinte monosilabice formate din 3 sunete și cuvinte bisilabice cu silabe de 2 sunete

CONȚINUTURI:

- Semne grafice scrise pe unul sau două spații, sub rând sau supra rând.;
- Scrierea grupata a semnelor grafice;
- Litere mici și mari de mână;
- Copieri, transcrieri, autodictări.

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- Probe scrise
- Probe orale
- Autoevaluare
- Probe de evaluare sumativă
- Portofoliul elevului
- Observarea sistematică.

BIBLIOGRAFIE

1. Aprodu, D., Hussar, E., și colab., *Școala incluzivă-școală europeană, concepte, metode, practici*, Editura C.C.D. Bacău .(2007)
2. *Programa școlară pentru clasa a II-a*, Ministerul Educației, cercetării și tineretului, București, 2003
3. *Programa școlară pentru elevi cu deficiență mintală ușoară și moderată*, Ministerul Educației și Cercetării, 2005

VOLUNTARIATUL ȘI STAREA DE BINE

Autor: Vasluianu Sorina-Elena

Numele instituției: Liceul Pedagogic „Matei Basarab”, Slobozia

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători creștine. Indiferent de regiune, Învierea Domnului aduce cu sine tradiții și obiceiuri de Paște dintre cele mai diverse, transmise din generație în generație. Și aici nu vorbim doar despre vopsitul ouălor, despre pască și preparate din carne de miel, ci și despre acțiuni de voluntariat, acțiuni benevole organizate și susținute de oameni care vor să ajute. Munca de voluntariat înseamnă dorința de a ajuta, de a fi alături de cei care au nevoie. Voluntariatul înseamnă să socializăm mai mult, să-i ajutăm pe semenii noștri dând dovadă de compasiune, înțelegere, dragoste. Prin acțiunile de voluntariat putem obține abilități și cunoștințe noi, dar și competențe sociale.

Voluntariatul rămâne o activitate demnă de a fi practică și sprijinită în școală. Prin voluntariat, copilul își va petrece timpul într-un mod plăcut, constructiv, fiind ferit de un anturaj nepotrivit. Copilul învață lucrul în echipă, implicându-se și căutând soluții. În cadrul voluntariatului se înveți cum să negociezi, să cooperezi, să-ți asumi responsabilități, să gestionezi conflicte, vei învăța cum se scriu proiecte. Acțiunea de voluntariat contribuie la dezvoltarea personală și profesională a elevilor prin creșterea gradului de încredere, diversificarea relațiilor sociale, responsabilitatea față de semenii noștri.

Prin voluntariat, copiii și adulții își creionează mai bine setul de valori după care se conduc în viață, învață să aprecieze bunurile, bucuriile pe care le-au făcut celor din jur, își setează obiective mai realiste în viață. Îmbunătățirea situației dificile a copiilor ce provin din familii defavorizate și de etnie romă, ameliorarea decalajului din punct de vedere socio-economic dintre copii, stimularea participării copiilor, părinților și bunicilor din aceste categorii la viața social-educativă și culturală sunt doar câteva dintre obiectivele voluntariatului. Faptul ca voluntariatul este de interes public fiind inițiat în folosul altora, am considerat că este și de datoria noastră ca profesori, să-i învățăm pe copii și părinți să identifice problemele comunității și să se implice în rezolvarea lor. Prin colaborare, susținere și înțelegere se poate crea o lume mai bună și se poate da o șansă în plus la educație.

La nivelul școlii, voluntariatul se poate realiza concret prin dezvoltarea de parteneriate cu diferite instituții sau prin scrierea unor proiecte educaționale care pot avea diverse obiective. Spre exemplu:

O1: Dezvoltarea spiritului civic al elevilor și profesorilor implicați în proiect, prin desfășurarea unor activități de voluntariat.

O2: Creșterea motivației elevilor din grupul țintă pentru desfășurarea unor acțiuni în care să își dăruiască timpul, talentul, energia, cunoștințele și abilitățile în folosul comunității și pentru protecția mediului, pe parcursul derulării proiectului.

O3: Dezvoltarea simțului estetic și a conduitei empatică, prin asumarea de responsabilități și implicarea tinerilor voluntari în realizarea cadourilor pentru persoanele vârstnice/ cu probleme sociale identificate în comunitate, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

O4: Dezvoltarea abilităților de comunicare ale elevilor și profesorilor din grupul țintă, prin dezbateri și redactarea revistei „Voluntariatul, oportunitate de dezvoltare personală” pe perioada derulării proiectului.

O5: Formarea unui comportament civic față de natură, prin antrenarea elevilor în acțiuni practice de ecologizare spații verzi/plantare puieți, pentru înfrumusețarea peisajului citadin și reducerea poluării și de a-și adapta comportamentul la cerințele protecției apelor și prevenirea poluării lor.

Proiectele educative pot viza domenii diferite: ecologie, mediu, artă, literatură, rezultatele concrete observându-se prin activitățile puse în practică. Astfel, elevii vor dovedi implicare și vor pune în practică schimbarea. La nivelul instituției noastre, în luna decembrie a fiecărui an, sub îndrumarea Protopiatului Slobozia și a Parohiei Înălțarea Domnului, sunt organizate acțiuni de donare de haine sau alimente. Bucuria sărbătorilor se repetă și în apropierea Paștelui, când aceleași

doñații se fac cu ajutorul parteneriatului dezvoltat cu Crucea Roșie Filiala Ialomița. Sute de elevi se alătură copiilor lipsiți de posibilități materiale, aducându-le pe chip bucurie.

Elevii se implică:

- pentru a susține o cauză în care cred;
- pentru a-i ajuta pe cei care au nevoie, oferindu-le din timpul și resursele lor;
- pentru a se implica și a ajuta comunitatea;
- pentru a face o diferență în comunitate, pentru ceilalți;
- pentru a-și îmbunătăți anumite abilități și/sau a căpăta experiență;
- pentru a-și folosi cunoștințele și experiența pentru a-i ajuta pe ceilalți;

Așadar, elevii, în urma activității de voluntariat, capătă mai multă încredere în ei înșiși, vor fi capabili să colaboreze în cadrul unei echipe, să își asume responsabilități și să le ducă la îndeplinire în termenii asumați și vor ști să se adapteze mai bine situațiilor de moment.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE FLORII ȘI DE PAȘTE LA MOMÂRLANI

prof. Vlaicu Octavia, Șc. Gimn. Nr. 3 Lupeni

Momârlanii sunt un grup etnic din Valea Jiului, regiune situată în sud-vestul României, cunoscut pentru tradițiile sale unice. În perioada Paștelui, momârlanii păstrează o serie de tradiții specifice.

Una dintre cele mai importante tradiții este „Junii”, care este sărbătorită în prima zi de Paște și implică un grup de tineri care se îmbracă în costume tradiționale și efectuează dansuri și cântece în jurul unei cruci. Este o tradiție veche de sute de ani și este considerată a fi una dintre cele mai importante tradiții momârlane.

O altă tradiție importantă este „Călușarii”, care este sărbătorită în a doua zi de Paște. Această tradiție implică un grup de bărbați care se îmbracă în costume tradiționale și dansează în jurul unui „căluș” – un băț decorat cu panglici și flori. Călușarii dansează și efectuează mișcări acrobatice complexe în timp ce bat călușul cu piciorul.

Momârlanii mai au o tradiție numită „Cobza”, care are loc în a treia zi de Paște. Această tradiție implică un grup de bărbați care se îmbracă în costume tradiționale și cântă la cobză – un instrument muzical tradițional momârlan. În timp ce cântă, aceștia dansează în jurul unui șarpe – un băț decorat cu panglici și flori.

Dansuri populare la nedeia de la Taia - Petrița în fiecare an, în orașele din Valea Jiului, mai exact în zonele (satele) aparținătoare, de Sfintele Paști, începând cu prima zi de Paști și până în a 3-a zi, au loc din moși strămoși, tradiționalele Nedei.

Nedeile sunt o sărbătoare a momârlanilor din Valea Jiului, astfel, fiecare comunitate de momârlani din Valea Jiului se adună pe dealurile din apropierea lăcașurilor de cult, unde participă la tradiționalele petreceri câmpenești, cunoscute în zonă sub denumirea de Nedei. Acestea sunt petreceri tradiționale momârlănești, dar la care sunt bine veniți și pot participa toți locuitorii orașelor din zonă, și chiar și din alte localități.

În cadrul acestor nedei se pregătește așa-numitul „praznic” (pomană) care este o masă îmbelșugată, un ospăț cu bucate tradiționale momârlănești. Pentru a pregăti acest mare ospăț, o parte din momârlani, în general bărbați, se trezesc dimineața devreme și încep să pregătească focul, pe care vor găti la ceaun mâncarea tradițională. În timpul acesta, în bisericile pe lângă care se desfășoară aceste nedei, preoții oficiază Sfânta liturghie de Paști. Până la terminarea slujbei, toate bunătățile sunt gata pregătite, și în jurul orei 13:00 când ies

oamenii de la biserică, se duc spre nedeie, unde nimeni nu se așează la masă până când preotul nu face slujba de sfințire a bucatelor. După ce preotul sfințește mâncarea, toți oamenii doritori sunt invitați la ospăț. În general se pregătește mâncare pentru un număr de câteva sute de persoane. Printre bucatele pregătite, sunt în special: colacul tradițional, ciorba de varză (“zamă de varză”), ciorbă cu carne de oaie, tocană din carne de oaie și nelipsitul tradițional păsat (un preparat din porumb măcinat fin, fiert la foc mic, la ceaun, cu unt și în care se pune apoi bânză de oaie) – gătit după o rețetă tradițională străveche. Nelipsite sunt și ouăle roșii, care fac “deliciul” petrecerii pentru copii și nu numai, stârnindu-se adevărate “concursuri” de ciocnit ouă. În tot acest timp atmosfera este întreținută cu cântece și dansuri populare tradiționale, de către trupe/ansambluri folclorice și interpreți locali, în mare parte copii și tineri. După ospăț, doritorii participă și ei la dansuri/jocuri populare, sau alții doar asistă la acest frumos spectacol tradițional.

În partea de Est a Văii Jiului, mai exact în orașul Petrița (unde locuiesc și eu) au loc Nedei în mai multe comunități de momârlani, din diferite zone (sate) aparținătoare de orașul Petrița, adică: la Taia, Jieț, Popi, Cimpa. În principiu în fiecare zi din cele trei zile de Paști este câte o Nedeie într-una din zonele amintite.

Aproape în fiecare an merg și eu cu familia la Nedeia de la Taia, care este organizată pe un platou frumos, în imediata apropiere a bisericii Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul, și cimitirului din Taia, în fiecare an, în a 2-a zi de Paști. Uneori mergem mai întâi la slujbă, apoi la Nedeie, sau uneori mergem doar la Nedeie pentru a asista la spectacolul tradițional. Duminica au loc Nedei la Jieț, Cimpa, etc. De obicei mergem la Nedeia de la Taia unde, în cimitirul bisericii din Taia este înmormântat bunicul meu și mergem să aprindem o lumânare de pomenire, ocazie cu care mergem să privim și frumosul spectacol tradițional.

În concluzie, momârlanii din Valea Jiului păstrează o serie de tradiții specifice în perioada Paștelui, inclusiv „Junii”, „Călușarii” și „Cobza”. Aceste tradiții implică dansuri, cântece și mișcări acrobatice și sunt considerate a fi unele dintre cele mai importante tradiții ale momârlanilor.

Cum vopsesc momârlanii ouăle de Paște?

Momârlanii din Valea Jiului au o tehnică tradițională de vopsire a ouălor de Paște, care implică utilizarea plantelor și a materialelor naturale. Primul pas este să se pregătească ouăle, care trebuie să fie curate și uscate. Apoi, se prepară o oală cu apă și frunze de ceapă, care sunt fierte timp de aproximativ 30-40 de minute pentru a produce un colorant natural.

Odată ce soluția decolorare este gata, ouăle sunt îngropate în apă fierbinte și frunze de ceapă, apoi sunt acoperite cu un material natural, cum ar fi frunze de nuc, mușchi sau fân. Acest proces se numește „înfășurarea ouălor” și are rolul de a crea modele și designuri unice pe ouă. Ouăle sunt apoi fierte în soluția de colorare timp de aproximativ 20 de minute. După ce sunt scoase din apă, ouăle sunt curățate cu atenție de materialul natural și se lasă să se usuce.

În final, ouăle vor avea un aspect rustic, cu modele și culori naturale, create prin utilizarea plantelor și a materialelor locale.

În concluzie, momârlanii din Valea Jiului vopsesc ouăle de Paște cu plante și materiale naturale și utilizează tehnici tradiționale, cum ar fi înfășurarea ouălor, pentru a crea modele unice și frumoase.

BUNE PRACTICI

Prof. Zamfir Aurora Alina
Liceul Tehnologic Nr. 1-Mărăcineni, Argeș

Proiectul dorește mobilizarea preșcolărilor și elevilor, a familiilor acestora și a reprezentanților comunității locale în vederea realizării unui eveniment caritabil, prin participarea directă în cadrul activităților de voluntariat. Participanții din grădinițe și școli au posibilitatea de a-și promova identitatea în rândul participanților prin intermediul lucrărilor/exponatelor particularizate. Proiectul „Mâini dibace” are menirea de a valorifica produsele activităților cu copiii (desene, picturi, decorațiuni pascale, felicitări, etc.), în scop caritabil.

Dorim ca, în continuare, să ducem tradiția mai departe, prin realizarea unui eveniment tot mai bun. Suntem motivați de faptul că beneficiarii direcți ai proiectului, copiii care provin din medii dezavantajate, vor avea un Paște mai frumos datorită muncii noastre.

OBIECTIVUL GENERAL/SCOPUL:

- Creșterea implicării civice a preșcolărilor, elevilor, cadrelor didactice și a comunității locale prin participarea directă la activități de voluntariat în sprijinul ajutorării unui număr minim de 25 copii care provin din medii dezavantajate și prin valorificarea potențialului creator al copiilor cu privire la capacitatea de a realiza diferite obiecte, cultivarea capacităților, aptitudinilor și atitudinii pentru muncă.

- Dezvoltarea laturii afective a personalității prin educarea laturii moral-creștine, cunoașterea și cultivarea tradițiilor și obiceiurilor legate de Sărbătorile Pascale prin realizarea de felicitări, dar și prin alte lucrări practice.

PLANUL OPERATIONAL DE ACTIUNE

Activitatea nr. 1:

Titlul activității: „*SUNTEM ACTIVI ȘI PLINI DE IDEI*”

Tipul activității: activitate de documentare și elaborare a proiectului

Data/perioada de desfășurare: februarie

Participanți: cadre didactice

Descrierea activității:

Activitatea constă în documentarea și elaborarea proiectului prin consultarea tuturor factorilor implicați. Se încheie parteneriate cu cei 6 parteneri implicați. Se repartizează responsabilități tuturor membrilor proiectului și se întocmesc planurile detaliate ale activităților. Se elaborează materiale informative de popularizare a activităților proiectului: afișe, pliante, invitații, prezentare Power Point a proiectului, panouri de afișare în școală.

Prin acest proiect am încercat să deschidem sufletul copiilor spre activități caritabile, cât și atragerea unor sponsori, pentru ajutorarea unor copii mai puțin favorizați.

Am pornit cu gândul și cu inima la cei mai puțin fericiți decât noi. Numai iubirea este cea care ne sporește încrederea în cei din jur, dar acest lucru implică și sacrificii. Tot ce ne-am propus, s-a concretizat în acest proiect în care am reușit să implicăm mai mulți factori.

Activitatea nr. 2:

Titlul activității: „*NE FACEM CUNOSCUȚI*”

Tipul activității: prezentarea proiectului la ședințele de consiliu profesoral și comisii metodice

Data/perioada de desfășurare: februarie - aprilie

Participanți: elevi, cadre didactice

Descrierea activității:

După ce au fost redactate proiectele de parteneriat, acestea au fost prezentate la ședințele de consiliu profesoral și în cadrul comisiilor metodice. S-au confecționat afișe, pliante și anunțuri care au fost distribuite în comunitatea locală, dar și partenerilor.

Au fost identificați elevii voluntari. S-au stabilit grupele de lucru. S-au procurat materialele necesare și s-a pregătit cu minuțiozitate fiecare program în parte. Au fost mobilizați participanții. S-a asigurat spațiul de desfășurare a activităților, s-a stabilit programul de lucru și s-au asigurat resursele. A fost stimulat dialogul între școală și comunitate pentru promovarea imaginii școlii în comunitate.

Activitatea nr. 3:

Titlul activității: „*CE POT FACE DOUĂ MÂINI DIBACE*”

Tipul activității: realizarea atelierelor de lucru și a lucrărilor ce urmează a fi expuse și vândute

Data/perioada de desfășurare: martie

Participanți: elevi și preșcolari; cadre didactice

Descrierea activității:

Activitatea constă în organizarea atelierelor de lucru pe clase sub îndrumarea cadrelor didactice, învățarea unor noi tehnici de lucru specifice educației artistico-plastice, respectiv abilităților practice, în parteneriat cu familiile preșcolarilor/elevilor și realizarea de către elevi a lucrărilor ce urmează a fi expuse și vândute.

Printr-o muncă plină de dăruire, elevii au reușit să realizeze lucruri deosebite care să atragă vizitatorii să le cumpere.

Activitatea nr. 4:

Titlul activității: „*SĂRBĂTOAREA PAȘTELUI PRIN OCHI DE COPIL*”

Tipul activității: realizarea expoziției

Data/perioada de desfășurare: martie

Participanți: elevi; cadre didactice, părinți, invitați, membri comunității locale;

Descrierea activității:

Obiceiurile de peste an ocupă un loc important în viața locuitorilor de la sate. Tocmai de aceea, elevii și cadrele didactice din școala noastră și-au propus să organizeze expoziția în preajma sărbătorilor de Florii și de Paște.

A fost alcătuită o echipă care s-a ocupat de expunerea lucrărilor într-un mod cât mai plăcut, pentru a le pune în valoare calitățile și frumusețea. S-au stabilit obiectele care vor fi puse în vânzare și prețul pentru fiecare.

Deschiderea expoziției se realizează de către oficialitățile locale. În următoarele zile, expoziția este vizitată de către părinți, invitați, profesori și membri ai comunității locale având posibilitatea să achiziționeze exponatele. Prezența preșcolarilor și a elevilor la vânzarea produselor și contactul cu publicul, le dezvoltă acestora încrederea în forțele proprii și spiritul de a da.

Activitatea nr.: 5

Titlul activității: „*SĂ FIM MAI BUNI!*”

Tipul activității: achiziționarea pachetelor de alimente și distribuirea lor

Data/perioada de desfășurare: aprilie

Participanți: elevi (cazuri sociale) și părinții lor, cadre didactice, parohul bisericii

Descrierea activității:

Se predă suma încasată în urma vânzării exponatelor către asociația unității școlare. Se achiziționează alimentele, se pregătesc pachetele și se donează, elevilor identificați cu situații materiale modeste.

Această activitate vine să demonstreze încă o dată faptul că biserica și comunitatea locală a fost și este prezentă în viața satului și a școlii, iar tânăra generație trebuie să cinstească așa cum se cuvine lăcașul de credință și de înălțare a sufletului omenesc. Colaborarea cu bisericile de pe raza comunei a fost întotdeauna deosebită. Vom căuta să dăm importanța cuvenită marilor sărbători

religioase, mergând la slujbe și pregătind programe artistice specifice fiecărei sărbători în parte, drept recunoștință pentru implicarea în acțiunile caritabile ale școlii.

Activitatea nr. 6

Titlul: „LA FINAL DE DRUM ... ACȚIUNEA CONTINUĂ”

Tipul activității: Transmiterea raportului proiectului pe site-ul școlii și publicarea unui articol în ziarul local

Data/perioada de desfășurare: aprilie

Participanți: profesori, părinți, elevi

Descrierea activității:

Pe baza activităților desfășurate profesorii au adunat o serie de impresii și imagini, ce au constituit materialul necesar elaborării unor articole publicate în ziarul local sau la sesiuni de comunicări științifice, în scopul promovării activității școlii. La elaborarea acestora au participat profesorii, elevii și părinții acestora, dând dovadă încă o dată de implicare și interes.

Ziarul local va fi distribuit părinților, membrilor comunității locale, autorităților locale, agenților economici de pe raza comunei, școlilor din vecinătate. Raportul întocmit de coordonatorii proiectului, însoțit de imagini din timpul desfășurării acestuia, va fi postat și pe site-ul școlii.

REZULTATE AȘTEPTATE

În acțiunile noastre regăsite în sub-proiect vrem să ajungem la:

➤ **Implicarea** părinților și a altor membri ai comunității în actul educațional, **informarea** lor cu ajutorul unor materiale elaborate de școală, **atragera** acestora în activitățile școlii, **promovarea** imaginii școlii în comunitate;

➤ Crearea unui schimb de experiență între bunici – părinți – elevi, prin stimularea dialogului intercultural între membrii comunității;

➤ Crearea unui cadru propice desfășurării activităților în cadrul parteneriatului școală–comunitate;

Școala are ca obiectiv atragerea fiilor satului în activitățile propuse spre derulare de școală și comunitate, ei aflându-se într-o poziție favorizată, în găsirea ideilor și a resurselor materiale necesare.

RESPONSABILITĂȚILE ORGANIZATORILOR

- întocmesc listele voluntarilor înscriși;
- organizează expoziția și promovează lucrările puse în vânzare;
- realizează portofoliul proiectului, CD-uri de prezentare, articole pentru ziarele locale, postări pe site-ul școlii;
- elaborează raportul final al proiectului.
- toate cadrele didactice, preșcolari/elevi vor primi diplome de voluntari în cadrul proiectului.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI

ZANFIR MIHAELA, PROFESOR P.I.P., ȘCOALA PRIMARĂ NR. 5,
POIANA LUI STÂNGĂ, JUDEȚUL GIURGIU

Paștele este cea mai mare sărbătoare creștină, care din punct de vedere religios semnifică învierea Domnului Iisus Hristos din morți, fiind o sărbătoare a primăverii foarte mult așteptată.

Ziua de Paște este tot timpul duminica, în această duminică sărbătorim Învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu, după ce a fost răstignit în Vinerea Mare, iar luni și marți este ziua a doua și a treia de Paște.

Paștele este o sărbătoare plină de obiceiuri și tradiții care diferă de la o zonă la alta a țării, iar în ziua de Paște sărbătorim și trezirea la viață a naturii după iarna grea.

De asemenea, ouăle roșii se ciocnesc la masa de Paște alături de binecunoscuta replica "Hristos a Înviat! - Adevărat a Înviat!", iar cei care ciocnesc ouă în ziua de Paște și rostesc simultan "Hristos a Înviat! - Adevărat a Înviat!" vor fi iertați de un păcat greu.

Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii, iar ouăle colorate în negru simbolizează chinul și durerea pe care le-a suferit Hristos pe cruce, atunci când a fost răstignit.

Pasca este dusă la biserică în Noaptea de Înviere pentru a se sfinți, dobândind astfel puteri purificatoare.

În noaptea Învierii, la miezul nopții, când oamenii merg la slujbă, aprind lumânări la mormintele celor morți din neamul lor, iar când ajung acasă lasă luminile aprinse în toată casa

și în curte, ca să fie luminată curtea și casa, în cinstea luminii pe care a adus-o Hristos în lume, prin Înviere.

Una dintre datinile procesiunii este înconjurarea bisericii, când toți credincioșii au în mână câte o lumânare pe care o aprind de la flacăra preotului.

În dimineața primei zile de Paști la porți, la intrarea în case se pune iarbă, iar prima dată se mănâncă o frunză de leuștean pentru a fi primul ca leușteanul și puțin pește pentru a fi rapid precum peștele.

Dacă intri în casa unui om în ziua de Paște sau după aceea, vei zice: „Hristos a înviat !”, iar dacă vrei să-ți afli norocul păstrează oul fiert, sfințit în ziua de Paște, până la Paștele următor, când îl vei sparge, iar de va fi gol, n-ai noroc, iar de va fi plin, ești cu mare noroc, iar în ceea ce privește somnul, se spune că cine doarme în ziua de Paște va fi tot anul somnoros.

La școală împreună cu elevii mei, de la clasa pregătitoare și clasa I, discutăm despre aceste obiceiuri și tradiții de Paști, din zona noastră. La tabla inteligentă le prezint diferite filmulețe referitoare la această sărbătoare. De asemenea, încondeem ouă, desenăm diferite desene pe această temă. Copiii cred că, dacă sunt cumiți va veni de Paști la ei, iepurașul cu dulciuri și cu ce își doresc.

Copiii din satul nostru se duc în vinerea mare la biserică îmbrăcați în haine noi cu flori pentru Domnul Iisus Hristos, dându-se pe sub masa din biserică, iar duminica se duc la biserică, unde în foișorul de lângă biserică ciocnesc ouă.

Paștele reprezintă victoria lui Iisus Hristos asupra morții, aducând un sentiment de căldură și iubire între oameni, iar în noaptea Învierii nimeni nu trebuie să fie trist sau să

plângă, iar răul și viclenia ar trebui lăsate deoparte pentru a putea îmbrăca haina bucuriei și a adevărului.

Bibliografie:

1. Cristea, Julia Maria. Sărbători, tradiții, ritualuri, mituri... / Julia Maria Cristea. – București : Editura Oscar Print, 2007
2. Hristos a înviat! Datini. Tradiții și obiceiuri pascale. – Chișinău : Silvius Libris, s. a.
3. Ghinoiu, Ion. Obiceiuri populare de peste an: dicționar / Ion Ghinoiu. – București : Ed. Fundației Culturale Române, 1997